

سوری حافظ

۴

۵

سکه کلب علی خان
 فته الکاف نجی کلهم
 ز صلب آن درویش کی احمد
 و بود اند بکینی خان محمد
 لم یخ غذا کلب علی

در
 او تان به بری یارم نه از قار میزد
 بش از حست دیدار میزد
 فکنت

حرف الالف

۱ الایا ابراهیم **ما** ۲ ای فروغ **ما** ۳ ساقی نوچه **ما** ۴ صوفی پاکینه
 ۵ غیاث برغز **ما** ۶ دل پیرو **ما** ۷ رونق عهد شباب **ما** ۸ القرآن ترک
 ۹ صبا بطف کو **ما** ۱۰ دوش از سجده **ما** ۱۱ بکارگاه **ما** ۱۲ صفا کارگاه
 ۱۳ مایه تهم نو دانی **ما** ۱۴ لطف پند **ما** ۱۵ با حارث عثمان **ما** ۱۶ کفتم ای سلطان
 ۱۷ **حرف الباء** ۱۸ مهد صبح **ما** ۱۹ صبح دوست **ما** ۲۰ زباغ وصل نو
 ۲۱ **حرف التاء** ۲۲ بجان خواجه **ما** ۲۳ واقع منظر **ما** ۲۴ دل سپارده
 ۲۵ سر آردت **ما** ۲۶ ان سپید **ما** ۲۷ دارم اعطفتی **ما** ۲۸ آن خشی قوری
 ۲۹ مطلب است **ما** ۳۰ زاهد و کاهن **ما** ۳۱ این بیک امور **ما** ۳۲ مرجای یک
 ۳۳ صبا اگر کزری **ما** ۳۴ بیکه قصه مل **ما** ۳۵ ناسر زلف **ما** ۳۶ کل در بروی
 ۳۷ باغ مراد **ما** ۳۸ روضه بخد برین **ما** ۳۹ درو برغان **ما** ۴۰ خواب آن کس

برو بکار خود **ما** لعل سیر **ما** روزگار **ما** منم که گوشت بخانه
۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۹

شکفته نیک **ما** زلف آشفته **ما** زلفشزار **ما** خداجه صوت
۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳

دربین زمانه رفیق **ما** مار از چایانو **ما** کنون که کف **ما** اگر لطیف خوانی
۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۸

خلوت کنیده **ما** صحن پنهان **ما** بار کیش **ما** اگر چه عرض هنر
۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲

خویشتر غیش **ما** ماهین هفت **ما** اگر چه باد فرج **ما** بنال میل اگر
۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷

عیب زنون کن **ما** کنون که بید **ما** بروای زاهد **ما** ای نسیم
۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲

خی که ابروی **ما** بلوی بکده **ما** سینه ام زش **ما** عاز و از پرو
۷۴ ۷۶ ۷۷ ۷۹

حسنت باناق **ما** ساقی پاک **ما** ببل بر کل **ما** دید که با
۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳

بی مهر خست **ما** زکر به مردم **ما** مردم دبد **ما** رایت عشق
۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷

خیال آمدن **ما** شنیدم سخن **ما** صبح دهر سخن **ما** دل و دینم
۸۸ ۸۹ ۹۱ ۹۲

روی تو کس **ما** بدنام زلف تو **ما** حال دل تو **ما** ای مهر
۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶

ای غایت نظر **ما** بار کیش **ما** زان بار و لوانم **ما** مدامت
۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰

المنت که در **ما** جل و کار که **ما** چه لطف بود **ما** ای شاه قدسی
۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴

آن زکر به **ما** جز ایشان تو **ما** رخ بیا که **ما** غمش تا در دم
۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹

بیرین خوش بود **ما** مدتی شد کاش **ما** خیال روی تو **ما** کرد و زلف تو
۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳

هر آن خسته نظر **ما** شربت ناب **ما** در واکه بار **ما** کینست که
۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷

روشن از پرو **ما** نظر پیر زمان **ما** خم زلف تو **ما** روز یکشنبه
۱۱۸ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲

دل مدال گرفت **ما** حریف بیکو پیش **ما** سخن شناس **ما** حرف الشاء
۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶

در دما رایت **ما** حرف الجسیم **ما** سزد که از همه حرف الحاء
۱۲۷ ۱۲۸

اگر بذهب تو خون **ما** بین هلال **حرف الحاء** دل من در هوا
۱۲۸ ۱۳۰ ۱۳۱

حرف ال دیدی ای دل **ما** سحر ببل چش **ما** ببل خون جگر
۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴

بیا که نرک فلک **ما** جو باد غم **ما** کنون که درین **ما** صدق زها دهم
۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸

سالمه دطلب **ما** دوستان دوز **ما** بستم جام **ما** بعد از دست
۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳

دست وصله **ما** دل از من برد **ما** باد باد آن که **ما** دلبر خست **ما**
۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷

واعظان کین **ما** دانی چنگ وود **ما** آنان که خاک راه **ما** شاهان کرد
۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۳

گفتم کیم **ما** غلام نرکس **ما** سمن بوب **ما** شراب خویش
۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۸

چو سبب **ما** حب حال زنی **ما** دمی باغم بسر **ما** دلم جز مهر و جان
۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲

بنی دارم کرد **ما** دل غیب نایت **ما** هرا که جاب **ما** شهادت
۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۸

از دیده خون دل **ما** جو دست و پیرش **ما** مسلمان **ما** یارم جوج **ما**
۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲

خاک ارباده **ما** فروده ای دل که **ما** کل برخ بار **ما** دوش آگهی
۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶

خسروا کوی **ما** ساقی حدیث **ما** بر سر آنم که **ما** جالت آفتاب
۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰

حسن تو بهت **ما** تنه بنا ز طیب **ما** آن که گشت **ما** کسی که حسن
۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴

آنکه از سبیل **ما** دوش از جناب **ما** برید باد صبا **ما** آنکه خست
۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸

اگر و نمیش **ما** جان بچال **ما** روشنی طلب **ما** سالها دشت
۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲

دوش در حلقه **ما** باد باد آنکه **ما** ناز بخانه **ما** رسید فرو کرد
۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶

هر که شد محرم دل **ما** پیش از نیت **ما** عکس دی تو **ما** نقد صوفی
۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰

نفسی از مدخل **ما** خوش دل که **ما** که اخست جان **ما** مرا مهر سپید
۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴

در ازل بر تو **ما** باد باد آن که **ما** بشارت دل که **ما** خوش خست
۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸

من و انکار ما	ترسم که اشک ما	روز بجران ما	کریم بر عظم ما
۲۰۶	۲۰۷	۲۰۹	۲۰۹
گفتم غمی تو دارم ما	هر که را خط ما	جوانی بوی ما	سر و جهان من ما
۲۱۰	۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳
دل را بدور ما	شراب عشق ما	در ازل مگو ما	اگر نباشد ما
۲۱۴	۲۱۵	۲۱۶	۲۱۷
مرا بر عشق ما	طایر دوست ما	خوش آمد گل ما	مکسران خریف ما
۲۱۹	۲۱۹	۲۲۱	۲۲۲
مردم ای دل که ما	سپید فروز که ما	کریم فروش ما	نقد کار بود ما
۲۲۳	۲۲۴	۲۲۵	۲۲۶
دیدم بخوابش ما	نه هر که چهره ما	بجس خلی ما	نفس باد صبا ما
۲۲۷	۲۲۹	۲۳۰	۲۳۱
کلک مشکین تو ما	بوی خوش تو ما	خسته کانرا ما	مای اوج ما
۲۳۲	۲۳۳	۲۳۵	۲۳۶
دوش وقت سحر ما	کوهر خزن اسرار ما	دخست دوستی ما	در نظر بازی ما
۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	۲۴۱
دوش بیدم ما	بار اند کس ما	راهی بزن که ما	مرا می و کرباره ما
۲۴۲	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۷
کی شهر ترا ما	آن بار که ز خانه ما	بخت از دمان ما	سحر دموت ما
۲۴۸	۲۴۹	۲۵۰	۲۵۰

دزمانم ما	مکسران ما	بیرانه سرم ما	کریم از بیاض ما
۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵
دلا بوز که ما	صبا بهشت بر ما	ابر از آری برود ما	صوفی را ما
۲۵۶	۲۵۶	۲۵۷	۲۵۹
بکوی مبلده ما	یک دو جام ما	اگر آن طایر سی ما	سار و بید ما
۲۶۱	۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳
آن گیت کوی ما	اگر با و شکین ما	ز سر کوی تو ما	صبا و سحر ما
۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۷
هر آن که خاطر ما	دیر است که دلار ما	ای بسته تو ما	دست از طلب ما
۲۶۹	۲۷۰	۲۷۱	۲۷۱
نسبتی بدست ما	صورت خوبت ما	بوی مشک از خن ما	روز وصل ما
۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵
مطر عشق ما	نیت در شهر ما	جگر بباروی ما	حافظ نجد ما
۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸
اگر نام نقش ما	عشق تو نهال ما	قتل از سر ما	دل و سحر ما
۲۷۹	۲۸۰	۲۸۱	۲۸۲
ز من صلاحت ما	دی بر من خوش ما	کارم ز دو جوف ما	نهی ما
۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴	۲۸۵
بر سر بار جان باز ما	بنفشه دوش ما	عشق بخت ما	اگر خدی ما
۲۸۶	۲۸۹	۲۸۷	۲۸۸

دوش و اسرار
۲۷۰
۲۷۱
۲۷۲
۲۷۳
۲۷۴
۲۷۵
۲۷۶
۲۷۷
۲۷۸
۲۷۹
۲۸۰
۲۸۱
۲۸۲
۲۸۳
۲۸۴
۲۸۵
۲۸۶
۲۸۷
۲۸۸
۲۸۹
۲۹۰

سرودای تو **ما** ۲۸۹
 میزیم از خوش **ما** ۲۹۰
 مراد صلات **ما** ۲۹۱
 سحر جوی سر **ما** ۲۹۲
 بنای که زینت **ما** ۲۹۳
 داد و کرا ترا **ما** ۲۹۴
 سفیده دم **ما** ۲۹۵
 تنم ز رخ فرای **ما** ۲۹۶
 کفتم که خطا **ما** ۲۹۷
 حرف التاء **ما** ۲۹۸
 الای طوطی **ما** ۲۹۹
 الربو دهم **ما** ۳۰۰
 بوی کم کشته **ما** ۳۰۱
 روی بنای جود **ما** ۳۰۲
 ای صبا نگهش **ما** ۳۰۳
 ای صبا نگهش از کوی **ما** ۳۰۴
 ای خرم از فرخ **ما** ۳۰۵
 عیدت از نظر **ما** ۳۰۶
 صبا نزار احسا **ما** ۳۰۷
 روی بنای مرا **ما** ۳۰۸
 دیگر ز رخ فر **ما** ۳۰۹
 شرفیست **ما** ۳۱۰
 نصیحتی گنت **ما** ۳۱۱
 دلچندم بر برزی **ما** ۳۱۲
 قیاس مایه بر رب **ما** ۳۱۳
 سرو بالا بلند **ما** ۳۱۴
 حرف التاء **ما** ۳۱۵
 منم که دیده بر بار **ما** ۳۱۶
 هزار شکر که دیدم **ما** ۳۱۷
 خوش آن شبی **ما** ۳۱۸
 بران میگده **ما** ۳۱۹
 عروس کلدر **ما** ۳۲۰
 در که دل خسته **ما** ۳۲۱
 ای سرو ناز حسن **ما** ۳۲۲
 برین دوزخ **ما** ۳۲۳
 حال خنجر **ما** ۳۲۴
 خیز در کانه زر **ما** ۳۲۵
 دلم بود و لولی **ما** ۳۲۶
 بیاوشن **ما** ۳۲۷
 ۳۲۸

حرف التاء ۳۲۹
 ای صبا که بگذری **ما** ۳۳۰
 جان ترا گفت **ما** ۳۳۱
 دارم از زلف **ما** ۳۳۲
 در عشق کشیدم **ما** ۳۳۳
 ولا زنی نگر **ما** ۳۳۴
 کلزار کلست **ما** ۳۳۵
حرف الشین ۳۳۶
 اگر خست بخت **ما** ۳۳۷
 ای صبا که تو **ما** ۳۳۸
 فکر بلبلی **ما** ۳۳۹
 بازار از لنگ **ما** ۳۴۰
 بدو را از قی **ما** ۳۴۱
 بنیان برنج زور **ما** ۳۴۲
 خوش شیراز **ما** ۳۴۳
 بهر دوزخ **ما** ۳۴۴
 دلم بود و دهم **ما** ۳۴۵
 دو تن با من گفت **ما** ۳۴۶
 در عهد باو **ما** ۳۴۷
 سخن بخت **ما** ۳۴۸
 شراب بخت **ما** ۳۴۹
 صدفی کل بخت **ما** ۳۵۰
 کن آری به **ما** ۳۵۱
 بخت خود **ما** ۳۵۲
 ما از خود بایم **ما** ۳۵۳
 ما تنی از کوی **ما** ۳۵۴
 یارب آن نوکل **ما** ۳۵۵
 جوشک **ما** ۳۵۶
 می خزانم غم بار **ما** ۳۵۷
 جو جام لعل تو نوشم **ما** ۳۵۸
حرف الصاد ۳۵۹
 ز رقت دلم **ما** ۳۶۰
حرف الضاد ۳۶۱
 حسرت تو بخت **ما** ۳۶۲
 بیا که شوم **ما** ۳۶۳
حرف الظاء ۳۶۴
 کرد عذار بار **ما** ۳۶۵
 خشم بد رخ خوب **ما** ۳۶۶

بسم الله الرحمن الرحيم
عفا الله ذنوبه سر
بسم الله الرحمن الرحيم
البشر النذير
ص

رسول محمد
عفا الله عنه
بسم الله
الحمد لله
صلى الله عليه وسلم

الحمد لله الذي حفظ الذكر عن تحريف بيت المنان كما قال الشاعر
 وانا لي فظون **و** والصلوة على خاتمة بنين لافضل كافي لوح المحفوظ **و** على
 صبه واهل الى فظ من بر موز و ملحوظ **و** بسروى شمس دل روز
 کار دن مفعول شوبه تقریر نال **و** بیان احوال قنور که اصحاب قالدن سلف
 صالحین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین **و** احوال طریقتی و اسرار حقیقتی **و** رمز
 دایما و تعبه و اخلاط بقله **و** التمسک حضرت قولانا بورد **و**
 خوشتر آن باشد که سرد لیران **و** گفته آید وز حدیث دیگران **و** بورد فرک
 ایچنه آسمان غیب و ترجمان الاسرار لقب ویرلن شمس الدین محمد الی فظ
 التبرازی قدس الله استر العزیز **و** جمع اشعار **و** رمز و الفاظ **و** صورت مجاز
 ابراز طریق اختیار آید و اما احوال سلو کن غافل و اسرار طریقتی دن زانمل
 اول سر قصور فهمن افکار کلی قلوب و بعضی مختیر قلوب **و** کلم

من غایب قولاً صحیحی **و** واقعه من الفهم السقیم **و** جمل منکر علی **و** که جمل
 غی نداشتش **و** کرج ایان محض آن باشد **و** چون اندیش کفر خواندش **و**
 و اهل لدن طرف **و** نوار باب قوبدن عرفا کجایی بو فخر **و** بیل اولوب بعض
 اسراری سایل اولوب بو حقیقتی بدو که قدر تحقیق مراد **و** تقریر کلام
 تقریر تبدیل و ترک دلیل تقریر اولنمق طلب اولوب اوض اوقات
 اکام صرف علی وجه لاجال معنی مجازی بیان **و** معنی تحقیق عین اولند
 ناکه ناقص قاصد اولندی و ناقص لایم و کامل و عام و غافل اولنلر اهل
 دل اولار لکن مکابر و معاند اولنلر آیات و نبیات و حضرت خدادن فخر
 ظاهرات انبیاء دن قاضی اولنلر و حقه تصدیق و ایقان قلمز خدست
 خواص حافظ اندکی بی فهم اولنلر لطیف و لطف و جمیل جوانه مطلع
 مطلق و پیش **و** سخن شناس **و** دلبر اخلاط انجاست **و** چو بشنوی
 سخن اهل دل مگو که خطاست **و** لاجرم بهادران و معاندلر و خود بین و کاسر
 جهل و جلیل پرستند و عناد اصلی دایر بسند قالور لر فو ذبالة الی فظ من
 ذلک حفظنا یا حفظ عن الممالک فانه خیر حافظا **و** انوار حم الراحمین **و**
الالف الا یا ایها الساکین ادرکات و ناولها **و** الاحرف تنبیه در بار
 ندادرو ای اسم مبهم در معرف بالنام اولان اسم خوف نداد اخل اولق ایچون
 وسیله در واکاها تنبیه داخل اولمشد رتا که ایچون و لفظات و صفات
 ای لفظه و ادرام حاضر در اواره دن و کانس قول قوه در اکنه تراب
 اول و ناول امر حاضر در ناوله دن و کانس فونت در انو کچون فونت شیری
 ارجاع اولنمشد که معنای مضاعف بود که اکاه اولی سنج رو راند
 طولو قدس و صون از و سابقین مراد و اعظ و واضح و رخت و ذوق و پر

و کائنات را در شوق و غلبه و نصیحت و طبع کند که آدمه شوق و غلبه و بر
 که عشق آن نمود اول ولی افتاد مشکلمه معنی مصرع که عشق الهی آن کور زدی
 اول افتاد و شدی مشکلمه پس سبک طریقت و طالب حقیقت اولنه ذوق و شوق
 و برکت کز آن کاهلالتوب و وصول الاله حال اولنی سبک طریقت این نبوی باقی
 کاهلالتوب از طریق طریقت بدو آید تا اولن لوطیله و غیره و حدیث افامه اید زان
 کبی و لفظ آخر بونک کبی محله و فارسی صرصر در غرض بقا نده استعمال
 اولن و صیاحت مشرعتن اسن بیه صیاد در و هر هر وقت که اسن بیه دیر
 و طریقه الاله دو کین صیاحه و بر لری معنی مصرع بود که بزمانه قوسه سبکی ایل
 که آخر صیاد اول طریقه و در آخر طریقه دن مراد حجاب حال کبریا در صیاد دن مراد
 بحال الهی در زمانه قوسه شدن مراد از غرض حذر بعد زلف مشکلمه
 حجاب افتاد در دلت بعد قوسه و بعد رتاب بر نه معنی ایل کور بونک حجاب
 و ضیا معنای مناسب در معنای مصرع بود که آنک مشکلمه زلف مشکلمه و چون
 نه حجاب و نه نور و نه شوق کور و چون مراد طبقات حجاب و مراتب اشتفا
 می سجاده رنگین کن کز پیری فغان کوید کرت لفظ مشکلمه تا خطا انجودر
 مع انش بر ستر و فغان جمع او معنای مصرع بود که شراب ایل شجاده
 بویه اگر سنج پیر فغان دیر شراب دن مراد عشق در پیر فغان مراد شیخ
 و مرشد در که حجاب و شوق صیاحی اوله یعنی سجاده دن مراد عبادتک
 عشق بیه اولن کور زاهد خشک اوله اگر سکا پیر و مرشد دیر که سبک طریقت
 نبود زرا رسم منزله معقول قول بود در یا بقول می سجاده رنگین کن معقول
 اید بواکی تعلیل و معنی سبک طریقت کز منزله کز سجدن و راهندان یعنی
 وصول الاله منزله رنگ رسم و عبادت و راه و صلتی عشقیله و لفظ کز که اوله

اینگی تو حقیقه کور
 طریقه

در این کتاب
 در بیان
 در بیان
 در بیان

طریق الاله طریق شیطانه مراد منزله انان چمن و عیش و نهم کجا جان
 منزله انان زامن و نه عیش و نهم مردم جانان مراد حضرت حذر و منزله ان مراد
 سلوک مرتبه اید که جو خلق عقبه او شیطانه اضلال ابوبه الحاده و دوشر مک
 وارد پس بن که سبک مراتب سلوک مک و منازل وصوله جو خلق خطر او در
 چون اوله در وصول الاله حال اولن بکانه عیش و نهم و دام اشوق وارد
جوس فریاد میدارد که بر بندید خطلمه جاک فریاد و نهم یعنی فریاد اید بر خطلمه
 محله که بوضول خطر لوی در بونک فراتنگ جردن مراد طریق خطر بن بیا
 اید منزله کم خدمت مولایور نی حدیث را بر خون می کند قصه های عشق
 مجنون می کند پس سبک وصول الاله حال قلینیه و تکلیف محض اینست تلوسن
 خلاص اولوب این اولمز و دام اشوق حال قلینیه شب تاریک و بیم و وح کر دلی
 چنین نایل فره کو کچه بوج قوسه و کرد ایک بو بجلین قوسه شب تاریک
 مراد ظلمت حجاب و ظلمت نفس و هواد و بیم و چون مراد عقبات بحر سلوک
 و نوح و ربای غصبا و توج و اغوا شیطانه در و کرد این مراد الحاده و دوشر مک
 با طریقه کمال اولدم دیو بر هر قالمعذر کجا داند حال اسبکیان سله قوسه
 بیه لرزم حال مرید در باکن رنگ بوی بکلری بوندرن مراد وصول الاله حال قلینیه
 و جذبه الهیه ابر شوب و اصل اولن در بعضی مراد ملائکه در و میشلر همه کارم
 ز خود کاس به بنام کشید آخر دو کلی ایشم کند و مراد بیه او ملکدن بدنا ملفه
 جکی ای آخر مراد در که شیخ و مرشد سبک طریقت کچون بدنام اولدم که اخبار
 نشاید نذر بو کلام مک من کاشخ له فاشیطانی شیخ لاجرم بدنا ملفه مشهور نام
 اولدم نهان کی ماندان رازی کز واسا زنده خطلمه فخن مخفی فالور بر راز که
 اندن دوزخ لر خطلمه یعنی فخن مجلس و جموعه لرا و هم حادنه پشور اوله

در این کتاب
 در بیان
 در بیان
 در بیان

همچو در پس او نبرد و بیکر. ترسم که صرته نبود روز بازخواست صرف مزید معنی در
همین وقت که بگذرد روز باز قیامت کوزه دیگر بود و طریقت مظهر معنی مصراع فوق
قرین بر زیاد و کمال التی قیامت کوزه. نان حلالی رخ ز آب حرام ما بزرگ و فطنت علی
ناذر بودن مقصود ترهیب ریا و ترغیب اخلاص در ای بارگاه کاشنی اصحاب بکذری
مرهوف در زینهار عرصه و بر جانان پیام ما. ای بل اگر دوستان کشتند او غریب
البته عرض این بن جانان فتنه بزم بیامیزی که نام ما زیاد بعد ایه می بری.
دی بزم آدمی انگیزان قصه نه کید ز سک خود اید انکه یاد نیاید ز نام ما.
کله کله اول خود الکلی کله که بزم نامزدن بویا بکشدن مقصود اعتقاد و دعای
طلبه ارشاد در که رسول الله صلی الله علیه وسلم ملایه دیر ایدی اذکر فی عذبه صیاح
و عانک بالبال. مستی بخت شامد و بلند ما خوشتر مستی لفظه خوف یا
مصدر ته در بخت لفظه خوف یا سببی به در شامد خوب معنی در معنی مصراع
مستک بزم که کل بقلیجی خوب که ز سببی اید خوشتر مراد بود که عین الله
ناظره البنا ملاحظه سید عقل معاشن غافل اولی خوشتر. زان رو سبزه
اندیشه ز نام ما اول بوزدن اصغر شکر در مستک بزم بولاد فری که العقل عقلا
المزاج حسن اولد که ز نام تصرف اضطرار باولا. حافظ ز دین دانه و استک همی فتنه
خطا بد رای حافظا دین دن استک دانه سنی صیاح. بشد که مرغ وصل کند قصه نام
اول که مرغ وصل قصه اید بزم دانه یعنی بزم کله شکار اولد که رسول علیه الصلوة
و السلام یومر مشرر مان عبد بکی علی ذنب فی الدنیا حتی یجذی الدرع علی جذیه
الاقوم الله تعالی وجهه علی النار. در بای احضر فلک و کشتی هلال فلک کشتی
و کزی و هلال کبسی. مستند غرق تحت جاح قوام بزم جاح فو امیر کفنه
غرق در جاح قوام اول عصر که اولاد زدن بر سخی کسه امیش خواج حافظا کند و دانه

بناد غزل تمام اید کن صکره اند کمال بد صحن و شکر نغش اید. و الا صافی بیا که این صفت
جام را خطا بد رای صوغ کله که این سی صاف در جامک یعنی تصفیه قلب فحصله. تا بنگری
صفا می لعل قوام را. تا کورده سن لعل و کلو تر اید صفا یعنی عشق خوش لذت می اید
اید سن. عشق کاکش شود دام باز چین عشق کسک شکاری او لمر اخی
دکتر. کاجا هفت باد بدست دام را که انده دامایل انگ انده در مراد عشقا
دن دنیا در که نیست هست نام در یاد دنیا در را عقلگر که موجود الکسم معدوم
طایفه در که خبر وارد او شد در. من طلب لم یجلی انفسه ولم یرزق در غیث نقد
کوش که چون آب خور نماید. آب خور بوند و صف بکشد و لفظ مغرور و کله در غیث
دور شکر صوابی فکلی و انفتاح ایدی فکلی مراد بود که بالفعل طاعه دورش
دنیا به و بقایه اعتماد اید. آدم بهشت روضه دارا تمام راه است لفظه بوند
فصل ماضی در غیث غیظدن یعنی آدم ترک ابدی دارا تمام بختی یعنی جنتی
در بزم یک دو خج در کشر و پرو کند و سی بونک مضمونی تفسیر اید و دیر یعنی
طبع مدار وصال و ام را. آدم علیه السلام او غلر نه و صیت اید و دیر او غلر
دنیا به فکر بقا انک بن جنس بقا فکر اید و ب غافل اولوب جفتم. آدل سبب
دقت بجدی کل غیثی. ای دل بکنک غیثدن بر کل دیر مدک بیزنه بکن بکنی
نک نام را. بیزنه سر لفظی بر که وقت دیگر بود و طریقت مظهر یعنی بیزنه
و فتنه بر هنر اید غار نام اکنون مراد بود که بکنک زمانه طاعت اندک باری
بیزنه و فتنه اید. در غم مار و زنگ بکاه شد روز ما بهوز با همرا شد. راز
درون پرد ز زندان مت بر سر. بر بخت از دست لوندادن صور مستدن
مراد مستغرق عشق الهی اولان زندان مراد کسوت و صورت اختیار ایتوب ملاطبت دن
اولان اید. بکن حال نسبت صوفی عالی مقام را اشارت راز درون برجه بکدر

بعضی سخند صوفی بر نه عالم واقع اولش مارا بر آستان تو بس حق خدمت بعض
 سخند بنیت در یغ عالم ارواحه است بر یکم ناسند بلی دوب اعتراف عبودیت
 ایدوب و نیت قرب معنوی ایله تنسم اولشوز در ای خواجه باز بین بترجم غلام را
 ای افندی کو نظر ایله رحمت ایله قوله **کریم چون در احسان بر خود بکشد**
 در وجه کدیان در کش در نرسند **حافظ مرید جام مبت ای صبا بر و فرمودند**
 وز بند بندگی بر شایخ جام را **قولدن قوتلق ایرشدر شیخ شویله حکایت ایدر که**
 خواجه حافظ تازه جوان ایکن جوق نظم معنایه در دکل امش اماناجات باری و طلب
 باری اتمدن خای دکل امش اتفاق بولد بر کون بر سر شراب زنگنه بر قیاس
 نوش ایدوب شمدن کروای او غل شویله دوب اندن صکره خواجه حافظدن بودلو
 نقابس کلمات ظاهر اولش بود شیخ دیدوکی اول سر در و اول میر خضره در در
 بوندن صکره اول غزل نظر فلک انک کی اسرار طریقتدن وفای بکو حقیقتدن خبر
 ویر **اولی اسافا بر خیز در جام را الف ساکنه بوند اسم اولک افروزه**
 ندا بکوندر و لغظ در زاین در تاکید ایچون ای ساقی دور ویر قدس تا که مست الاهی
 اولالم **خاک بر سر کن غم ایام را طریقی بشته ایله یغ بشته طریقی دوک ایام تنگ**
غم دنیا منه بر کردن جان دلا جندان که جندانی شیر زد ساغری بر کف نه تاز
شرابک قیصر کفم اوزره قوتابا شمدن بر کشم این دلق اذرق فام را حکم
 یغ چنارم بو کوک بکلو خوقه **مرا دست حق اولوب ترک ریا انکدر با ملامه طایفه**
 سندن اولق در کجه بدنامست نزد عاقلان **یغ مست الاهی اولق اگر چه بدنام**
 لغز عقل معاش عاقلدی قشند بعضی سخند عاقلان بر نه زاهدان واقع اولش
 یغ اگر چه ملایه اولق بدناملق در زاهدان قشند **مانی خولیم و ننگ و نام را**
 بزغار و ناموس ایتمز زیار و دلام ایسته ز **باده درده جند ازین باد عرو**

ای صبا بر و فرمودند
حافظ مرید جام مبت

فاصله فاضلان و غلام

یغ عشق الاهی بر نجه دک بوغزو نفس بلی **خاک بر نفس را فرجام را جمله دعایه در**
 یغ طریقی بشته عاقبت ز وفای نرسند **دودا و سینه سوزان من بعض**
 سخند سوزان بر نه نالان واقع اولش واقع مصرع ناله فکونه اول فکاسیدر
سوخست این اسیر دکان خام را باقی بود کشت خامدن زیر اسنج سوزنک
راحتی موثر در است این بانک غنای نیست با دهر که این اشش ندارد
نیت محرم راز دل شبدای خود کند و دل کو کلک رازنک طریقی کس نمی بیند
ز خواص عام را مک کو مرغواص عامدن زیر عقلک عقل معاش مجازین حق سرین فهم
اید فراروخ احقیقه بوند عقلک عقل معاش در را محرم این هوش جز هوش
نیت هر زبان را مشتمل بر خوش نیت با دلامی مرا خاطر خوش نیت
بر دلامی ایل بنم خاطر خوش در کزدلم یکبار بر د آرام را که کو کلکدن بر او خوردن
الدی آرامی مراد حضرت خدا در که جذبه و محبت فلاک قویب نیری بزدان الوب
کند و یغ مجذوب قلمش در خود ره نیست در کوی نومشنان شیدار
غم زلفت بقلاب محبت کی کشد مارا نکند و دیگر بر و اندر چمن دخی
نظر این سروده چمن هر که بدان سر ویم اندام را لاجرم هر یکیم
وصول الی الله حاصل ایدوب مشاهده حق حالته و اصل اوله دخی نیت نظر فتن
صبر کن حافظ بسختی روز شب صبر قل ای حافظ قبله کی کوندر عاقبت روزگار
بیای کامرا عاقبت بر کون بولاسن مرادی و لا یصبر آرزو زورنه شتاب
صبر کن والله اعلم القواب و لا یصبر اول میرود در دم صبر دلان خدارا در دکه
رازینهان خواهد شد انکارا صبر دلان فی طبر و نظر را قسم بکوندر کو کلکدر
المعدن ای صبر دلرانه ایچون مراد اهل التهدن معاونت طلب انکدر معنای
مصرع ثانی جفا که کز لوسر زانکار اولق استر بعد از امر و زانکارا

نمذک خاندن سعدی

دوست میدارم ترا از تو چون پوشم که بیداد دست می دارم ترا **کشی شکستنی**
 ای باد شرطه بر خیز **کبک صنی شکر** ای موافق اولان بل دور **بک** که بازیم آن
 باد **اشنار** مراد بود که کثرت عصبی ایله ورطه هلاک دوشمن طول عمر له
 موه قرب اولشوز ای توفیق طاعت بزه رفیق اول اولاکه **اشنار** اولوب بخت
 ایستد و کز یاری مشاهده ایدوز **در روز مهر کردون** **اشنار** است و افسون
 اون کونک فلک جشی افشانه و افسوندر **نیک بجای یاران** فرصت شمار یار
 لفظ جای مخم در یعنی بارانه ایلی فرصت صای ی بار **الفرصة تمر مر السج** حین
 دولت و قدرته وفا و بقا اولمز **در حلقه کل و مل خوش خواند** دوش بلبل کل
 مل حلقه سنده خوش لو قیدی دون کجه بلبل مراد حلقه کل و ملدن جناب حقان
 اولان **انساب و انک قدر و بلبلدن** مراد اول جانبان اولان تنبه به در
فات الصبوح چو با آنها ات کارا **فات** اسم در سما افعالان عطنی معانیه
 و صبح صباغ و قند **یا بکل شکر** در احو صیغه **چ** امر حاضر در و پرک صیوص و پرک
 ای سر خوشد پیکر بعضی شخن **فات الصبوح** واقع اولش بو تقدیرجه الصبوح
 مرفوع فاعلی اولور **فات صباغ شراج قوت اولدی** و پیکر بو بیننده اول حدیث شرنک
 مضمونه اثبات وارد که رسول علیه السلام پور شد **ان الله تعالی انزل الالهام**
 الذی نزل کل لیلته جمعة بعض وایده بعد نزل کل لیلته **فعل** هل من ثاب فاقوب
 علیه هل من تنفر فاغفرله **اینه** **اسکندر** جام حمت بنکر **اسکندر** بر آینه
 آینه از بر میل اوزر بر کندرب اکا نظر ایدوب هر ملکن اندن کورش اول آینه نک
 خاصیتی هر ملکن کورستربک ایش خواجه حافظک مرادی بود که آینه شول قلعه که
 عشق الهی طرفی اولا اکا نظر فلک خاک دنیا یک اخی خراب اید و کن کورسترنه کم
 دیر **تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا** **بونزه** بر باد شاهک ایدر که **اسکندر**

اسکندر بنی اسکندر

الذ هلاک اولدی **شندیم** ملک دارا کشت دار الملک اسکندر **نه اسکندر**
 باند اکنون نه دار الملک و نه دارا **ای صاحب کرامت** **شکر** **شکر** یعنی ای صاحب ملک
 دنیا یا صاحب ولایت عقب سلامت **شکر** **چون** **روزی** **تقدیر** کن در ویش می نوار
تقدیر حاضر اولین مک استکه واکمه دیر و نوا بر نجه معایه کلور بونزه رزق
 و حسن حال معان کلور یعنی بر کون بوقله در ویش به رزقی و با حسن حال اولمین
 ساک به **بهر** **بر رسیدن** شکسته دلاان اهل فضل **نقصان** فضل نیست
 مزید زیادت **نظر** کردن بر ویش ان منافق بزرگی نیست **سلطان** با چنین
 حشمت نظر تا بود باورش **اسایش** و کیتی **تفسیر** این دو حرف است
 اسایش اسم مصدر در اسودن معانیه **در کیتی** کسر کاف غش ایله جهان و کلمه معانی
 در تفسیر این دو حرف است **جزده** بونک تفسیری ایلی حوفر یعنی ایلی شنی قلیل در
 اندری بیا وجهی ایله ذکر ایدر **باد وستان** نطف باد و ستیمان مدارا **تلطف**
 لطف کورستربک معانیه لفظ مدارا فارسی در عربی مداراة در شکم رسول صلعم
 پور شد **امراة** **مدارة** **النس** پس مدارا پور شاق ایدو عداوة اوزنکه در لر
در کوی **نیک** نامی مارا کندند **اند** **ابو** **آلوق** **مجلس** **بزرگیت** ویرمدار مراد
 بزرگ انتظام احوال و منصب و مال برمدار **پیکر** **کرتومی** پسندی تغییر کن **قضا را**
 اگر سن بکنند که ای تغییر قل قضا **شکم** **امام** **شافعی** **رحمة** **الله** **علیه** **ویش** **رضی** **نسمه**
البیارقینا **ان الله علم** **ولا غبار** **مال** **فان** **المال** **غنی** **عن** **قرب** **و علم** **الله** **باقی** **لا یرال**
ان **البحر** **وش** **که** **صوفی** **ام** **الجنای** **شش** **خواند** **اول** **اجی** **کس** **به** **که** **صوفی** **جیش** **اناسی** **اوقی**
 یعنی ام الجنایت در دیدی بوندن مراد ریاضتد که نفس جنیت و مکروه کائنات
 اصل در پس هر کیمکه صوفی صورت اولوب **عشق** **سیرت** **اولمه** **خفة** **الحنة** **بالکار**
 حینچه اول بوکار مکروه کلور **اشهی** **لنا** **واهل** **من** **قبلة** **الغدار** **لفظ** **اشهی** **واهل**

اسکندر بنی اسکندر

اسم تفصیل رسو شدن و حلودن و غدار رانک فنی و کسری ایله جمع غدار در که بکر
 معنای یعنی شاهی در کله و لذت و بکر او بکدن زیرا بافت و عیادت که سبب
 وصول حضرت اولاد هرگز کلو زجت اولاد رسه نعت و رخصت **کو فرک براه**
 کان رایت است می شناسم **منکام تنک کستی و عیش کوش و منکام مطلق و**
 معنای اولی شایع در کاه اولاد که وقت معین و خود و مراد اولاد تنک منکام کل
 دیر او بوبیند و واقع اولاد با جو فارسی مصدریه در معنای مضارع بود که ال طار لنی
 وقتد بسلکه دورش مراد بود در که فقر وقت سئل اولی حق حضرت جفله
 اسم و عبادت مستغرق و بخود اول رسول الله علیه الصلوة والسلام حضرت فخر غم
 عارض اول **استغنیوا بالصبر والصلوة حسینی نازن شمول اولادوی** **کین**
 کیمای استی فارون کند که را **کیمای بونک علی النون** انکه در فارون شهر
 مالدار در معنای مضارع بود که بوارنی کیمای فارون ایدر کدای یعنی اول که مستغرق
 بحر اقیانوس اولاد اکا غنای قلب حاصل اولاد بلکه طهارت اوزر اولاد غنای صوری
 رضی حاصل اولاد که رسول الله صلعم یوم شد **دم علی الطهارت یوم علی ازیق**
 رزق معلوم اولاد از رزق ایدر اعتماد **فقر صبر اهل اولاد رزاق ایدر اعتماد** **کیش**
 متو که چون شیخ از غیرت بسوزد بعضی سخن کسر برکش واقع اولادش و با خطا
 بسوزد لطفه داخل اولاد کر ایدی غیرت لطفه داخل اولادی وزن چون معنای
 مضارع بود که باش چکمی اولاد یا بایش بوقر و چکمی کبی که غیرت بقرسن
 و کبر که در کف او مومست سنگ خارا **سوزد لطفه فاعلی و کبر در خارا بوند**
 برک معنای در مراد بود که تعظیم و کبر با کوسر لطفه العظمة ازاری و اکبر باوردی
 قرن نازنی فها فقه اخلاص النار حسینی حق تقایمی موم کبی بقیه **تواضع یا فنی**
 خ کل حین و لا خیر علی الطین الطین **تر ما حله من خرق کبر من المولای ابلیس لعنت**

خوبان پارسی کو بخشندگان عمرند **پارسی فارسین فارسی معرب پارسید و پارسی کوی**
 وصف ترکیبی در و لفظ خوبان پارسی کوی خبر در معنای مضارع بود که فارسی او معنی
 و شوق و یروپیری کوی با جوان ایدوب عمر باغ شل حضرت مولانا دیش فارسی
 کو که نازی خوشتر است عشق را خود صد زبان دیگر است **ساقی بشارتی ده**
 زندان **پارسی** **ساقی بشارت و بر عین زاهد بران مراد بود که ای خواننده و کوبنده**
 تر مر ویر زاهد بران که شوق فارسی کلامی استماع ایدوب و شوق سماع حاصل ایدوب
 عشق شوق ویر **شکر اندر سپهریم که جواشت جان من از عشق حافظ بخود**
 نبو شید این خرقه و می الود **حرف با بخود لفظند مصیبت یکسبت بخود و می الود**
 وصف ترکیبی در و صفت خرقه در معنای مضارع بود که حافظ کند و یکسبتی بوشرب
 به شمش خرقه مراد بود که حافظ کند و لکله کمدی ملا می کبکشی بلکی اولیای تحت
 نیای لا یوفهم غیر حسینی حق تقایمی بوشیدن اکنون بوی کس کیدوی **کیش**
 پاک دامن معذور و ادعای **ای انکی با کشف معذور و دوت بزی** **ای افشار و تی کند**
 شبابت و یکر بوستان **رونی یوز کوز لکی و یوز صوبه معنای در عهد بونده زمان**
 معنای در شب بونده تاز لکه معنای در در دیگر و کشف بونده و صحن معنای
 در بوستان و او سرخ بیدر و او یله فارسید معنای مضارع بود که تازه کند و تازه
 کوز لکی وارد در بوستان مراد بوستان عالم یکا شندر انکه تازه لکی سا که
 ابته اغیضان الهمی در **میرسد مرده کل بلیل خوش الی انرا الحان جمع خضر لحن**
 بونده اواز معنای در کلدن مراد عشق حقیقی در و بلیل مراد عاشق در و خوش
 الحان اولد و غنی لسانده ذکر الله اولد و غنی در **کبریری کدام ذکر او لبست افضل اندر**
لا اله الا الله **ای صبا کجوانان جن باز رس** **باز بوره ده کرو معنای در معنای مضارع**
 بود که اگر جن جوانانه ای صبا اینر شمس صبا دن مراد حرا ده اولاد توجه قلبی در

خوبان پارسی کو بخشندگان عمرند
 وصف ترکیبی در و لفظ خوبان پارسی کوی خبر در معنای مضارع بود که فارسی او معنی
 و شوق و یروپیری کوی با جوان ایدوب عمر باغ شل حضرت مولانا دیش فارسی
 کو که نازی خوشتر است عشق را خود صد زبان دیگر است ساقی بشارتی ده
 زندان پارسی ساقی بشارت و بر عین زاهد بران مراد بود که ای خواننده و کوبنده
 تر مر ویر زاهد بران که شوق فارسی کلامی استماع ایدوب و شوق سماع حاصل ایدوب
 عشق شوق ویر شکر اندر سپهریم که جواشت جان من از عشق حافظ بخود
 نبو شید این خرقه و می الود حرف با بخود لفظند مصیبت یکسبت بخود و می الود
 وصف ترکیبی در و صفت خرقه در معنای مضارع بود که حافظ کند و یکسبتی بوشرب
 به شمش خرقه مراد بود که حافظ کند و لکله کمدی ملا می کبکشی بلکی اولیای تحت
 نیای لا یوفهم غیر حسینی حق تقایمی بوشیدن اکنون بوی کس کیدوی کیش
 پاک دامن معذور و ادعای ای انکی با کشف معذور و دوت بزی ای افشار و تی کند
 شبابت و یکر بوستان رونی یوز کوز لکی و یوز صوبه معنای در عهد بونده زمان
 معنای در شب بونده تاز لکه معنای در در دیگر و کشف بونده و صحن معنای
 در بوستان و او سرخ بیدر و او یله فارسید معنای مضارع بود که تازه کند و تازه
 کوز لکی وارد در بوستان مراد بوستان عالم یکا شندر انکه تازه لکی سا که
 ابته اغیضان الهمی در میرسد مرده کل بلیل خوش الی انرا الحان جمع خضر لحن
 بونده اواز معنای در کلدن مراد عشق حقیقی در و بلیل مراد عاشق در و خوش
 الحان اولد و غنی لسانده ذکر الله اولد و غنی در کبریری کدام ذکر او لبست افضل اندر
 لا اله الا الله ای صبا کجوانان جن باز رس باز بوره ده کرو معنای در معنای مضارع
 بود که اگر جن جوانانه ای صبا اینر شمس صبا دن مراد حرا ده اولاد توجه قلبی در

فکله اونون طهر کیت ایلک استمه . کاین سیه کاسه در آتونیک ۱۴۸۱ کین اصلده
 که این در سیه کاسه سیه کاسه دن مقفود در سیه کاسه کد حسته دن عبارت در معنای
 مصرع بود که بوقره جانقلو آخو دیر قونق . ماه کفانی من مسند مصران تو شود . ماه
 می لیدر کفانی لوطنه خوف با نسبت اچوندر مسند لوطی طایفی معاشنه در بوند
 تحت مراد ران تو از اولق معاشنه در معنای مصرع بود که ای بنم کفانی منسوب نام
 مصر کنی سنگ اولوی . کاه انت که بدرد کنی زنا نرا . کاه بوند زمان
 معاشنه در بدرد کردن اسلمک یعنی وداع اتک دو نمکدر معنای مصرع بود که
 اول و قندر که وداع ایدرس زنا ن مراد کاه کفایندن روح اسلمکدر زنا
 مراد الونیا سجن المؤمن و جنة الکافر حسینی دنیا در مصرود مراد عالم الهی و روح
 روح تکمل فضایل و خواصل ایدوب غزقه استحقاق اوله اکاموت زنا نرا ن خلان
 اولوب مصر اخوند مسند نین اولمقدر . خوش ان وقتی که من میرم مسلمت
 می برم ایان رسانم جان ششام بسوی حضرت جانان . در سر زلف نوانم که چه بود
 داری رلفک بشند بلیم نه سودا و ترسک . باز بریم زده کسوی مشک افشا
 که خوش مورش آتش سن کسوی مشک افشا مراد زلف ن غیب هوبت در و
 مراد طریق س کدر یعنی غیب هوبت کدن بر تر حقی وارد که الطریق الا الله تو
 بود انفا سیم الخلاق موجهیم کند و کاطرق مختلفه قلک که هر برون بوی مشک
 کلوب اول بوی ایلک سکا و فصول بولور . سیه مرنه بولدن استمه طایب ایدر
 سکا عاقله و صلک بولن لطف ایدوب است ایلک . حافظی خور ورنوی کن
 خوش بکشی می مرمون در . دام تزویر مکن چون دیگران قران را . تزویرا غی
 ایلک غیر الکی قرانی بوند تنبه وارد که مرانی بدتر در فاسدن . مرانی هر
 معبود دارد مرانی را از ان گفتند مشرک . **اول ابغیا** اگر ان ترک شیرازی بدت آرد

۱۰
 دلارا ترک ضم نایله سکون رائله خنا و ختن و دست قچان مملکت امله در انکه
 قوس ایاق بوزلو و قره کوزلو و قره قاشلو و جفاکار اولو قلزندن او تری عجم شاعری
 محبوبه بر سبیل نسیه ترک الطاق ایدر شیرازی لوطنه اولان خوف با نسبت اچوندر
 و شیراز خواجه حافظ کد و شیرازی در و کند شیراز کجی صلاح اوزر اولو و غن شیر
 پس اگر اول شیرازی محبوب الیه آن بزم کو کلزی دبد و کند مراد بود که اگر صلاح اوزر
 اولور که بزم کو کلز خوش اولق لقی انگله در . بحال هند و شش بستم سمر قند و بخارا
 . اندک هند و بنگه بغش لیم سمر قند و بخارا مراد بود که اندک حسنا ک بر صغیره غرض
 نه دنیا و نه آخرت اولور اما کند و س ملکیت بولور زیر احدیت قدسدر که یا آنها انشیبه
 بالنا ک شهوت لاجلی انت عندی منزله ملائکتی بلکله هند اسم ملکدر رهندی
 اول ملکیت نسبتی اولندر که اخوند اولان با نسبت اچوندر اما اول بار دن
 اولق و آدمی اولق لازم و کله رضاف هند و ک پس هند و یله هندینک ایکی
 جهندن فرق وارد بری بوی غیری اقلیدن کلوب هند و وطن ایدنه هندی در
 هند و دینار بری بوی که آدمی اولین هندی دینار نکم هندی قلیج دیر اما هند و دینار
 ایدی بومهرای با مجاز وارد دیا بوقاعده و ملکیت بوقدر و هند و اصلده هند و
 در ضحیه نقل اولیجی با رضاف اولیجی با طاهر او نور . **دیه ساقی می باقی که در حبت**
خواهی یافت . ویر ساقی تراب باقی که جسته بولک کرک . کن راب کن باد کشت
 مصلی راه کننا با دیر افاق آیدر شیراز و و اند بیرم نمانی قلده قاری بر
 بر تماشا کاهیدر وارد را کاکلکست مصلی دیر ا معنای مصرع بود که جسته بولک
 رکنما و صویج کناره و مصلی تماشا کاهنی مراد بود که ای واعظ و کوبنده وای
 حکمت کوی و خواننده شراب ساقی که عشق الهی در و رغبت و طاعت در ویر
 ان اول صونک کن رنده و مصلی صحنها هند که عباد ایدنه لم زیر اجنده عبادت

بری بولمیز که اندک طاعت اولمیز بهر بزمی چون روم من سوی باغ نیست ان باشد که کذا
 نماز مرد مسجد رفتنی باید مرا. لاجرم بایم ثواب آبی پنازه. فغان لولیان شوخ بشیرین کار
 شهر آشوب. نولو اصل ایله قرص کوزلی جمع کوزلی لولیان نذر و شوخ مطبوع و مقبول قلب
 اولان دیر او بشیرین کار اولدر که حاکمانه لید اوله و شهر آشوب ثواب تجویدر که شهر
 فتنه بر اینه یعنی فغان بوجنس محبوبه. چنان بر دند صبر از دل که ترکان خوان یغارا
 ترکان جمع ترک روان اصله سفره دیر بونده نعت مراد در یعنی اخیلین التزلز
 صبری کوکلدن ترک یغافتن ایندکاری کی مراد بود که محبوب مجانی بزم محبوب
 حقیقی بختیتر کامل اولغه مانع اولدی اونکون دیر. دعشق نامام ما جمال یار مسود
مستغنیست. بزم ناقص بختیتر دن یار کمالی مستغنی در. بزنک بوی خال و خط
چه حاجت روی زیبارا. نکیم و ما اطلی الا جلیته النقیضه تیم من حسن اذاکان قصیر
 و اما اذاکان الجمال اذاکان موخر اکسنگ بل کجج الا ان بیزورا

صحبت از مطرب و می کوراز دهر کتر جو. سوزی مطربدن و میدن دی دهر رازی
 اکسنگ ایسته مراد بود که سوزی واعظ و مرشد دن و عشق الهیدن سوبله اسرار
 افلاک از دحق ایسته. که کس نکند و نکند بدجکلت این معار را. که کس اهدن و اجاز
 حکمت ایله بومهای مراد بود که علم غیر نافدن بخت نصیب عمر در اینکون رسول الله
 علیه الصلوٰه والسلام و بیش انهم انی اعوذ بک من علم لا ینفع. من ازان حسن
روز افزون که یوسف داشت دانستم. روز افزون و صف ترکی در بخت بن
 کون ارتروص حسن بلام که یوسف وار دی. که عشق از پرد عصمت بیرون
 ارتوز یحار. که عشق حفظ پرد بسدن طهر کنوز رزقانی مراد بود که خاصیت
 عشق ظهور و اظهار در هر کیک که عشق کماله کشف حجاب اید و کذوبی خوف اللمز

اگر سدا شود حامی عجب نیست. بدانند هر کس که عشق شکست. بدم گفتی و خوشندم غمک
 الله نکو گفتی. بر مرد بدک فایتم الله غفوا یله سون ابو بدک. جو ابع نامی زید لعل
 شکر خوارا. شکر خوار و صف ترکی و رضون و صراع استغنام انکار بدراجی
 جواب بر شو می شکر هیچ لعل له مراد بودن نصیحت در که سالک بر امر نوزها اولمکی
 کرک اینکون دیر. نصیحت کوش کن جاناکه از جان دوستدارند. نصیحت
 اریشت ای جان که جاذن سوکله دوستار. چه انان سعادت مند بند سیر و انار
 سعادت کو بکنده عالم سیرک نصیحتی بونده تنبه وار در که سیر اولان خیر کوی کرک
 و عالم اولان خیر کوی کرک ناکه ایکه بر خفده جمع اولمکی خیر کوی لقی مقرر اولان
 و تنبه وار در که سیر عالمک بندین استنمک بد کتلی نشانه در و بند باندن بوند
 بلند نیست اولمزا اینکون دیر. غزل گفتی و درستی با و خوش بخوان حافظ
 غزل بدک و ضی و ز دلک کل خوش او فی ای حافظ. که بر نظم توانش اند
 فلک عقد ستر بار. که سنگ نظمک اوزر. صاچه فلک اوزر دکن. و ایضا
 صبا بلطف بکون غزل رعنا. خطاب داری صبا لطف ایله دی اول هویم رعنا
 مراد بود که ای سرار. اولان توجه قلبی فنا جانده دی حضرت خدایه. که بگو
 بیابان تو داد ما را. که بشمزی طاعنه سحر ایسن و یروب در رسن بزم مراد
 بود که سنگین کار باری ترک امتد بونده تنبه وار در که ابتداء سلوکده
 و بتل الیه بتلکامو جنبه صحنه دن انقطاع که کدر نه کم رسول الله علیه السلام
 ابتداء حالده مکه دن جنوب جبل حرا. اولور ایدی. در عشق تو بزم خوشم
 از همه کار. کین کار کسی نیست که کاری دارد. شکر فروش عمرش در از بار
 عمرش در از بار جمله مقرر شده دعایه در شکر صابجی که عمرک اوزون اولن شو بخون
 تفقدی بکنید طوطی شکر خوارا. بر احوال صورتی ایدرسن شکر صابجی طوطی

غزل بدک و ضی و ز دلک کل خوش او فی ای حافظ. که بر نظم توانش اند

بزم در اویزی کعبه جانیته بجه کوز لوم چونکه مراد بود که بر ظاهر دینچه قلام روی
 بسوی خانه و خمار دار و بر ما یوزن خمر صابخی خانه سی جانیته دو تر بزم بر مراد
 کبیت عشق و برن طرف دیگر که اول عالم الهی در شیخ کمال خجندی و پیش
 عرفات عشق بزان سر کوی یار باشد بطواف کعبه زین در تروم عاری باشد چو
 بر استانش ز سر نهادی بصفای مروانی دل در کت چه کار باشد عقل اگر داند
 که دل در بند زلفت چون خوش است عقل اگر بلیدی که کوکل زلفک بندند
 بجه خوشد عاقبت دیوانه گردند از پی زنجیر ما عاقلان دیوانه اولار ایدی بزم
 زنجیر مزاجون مراد زلفکون و زنجیردن اسرار آید و تعیدات احقرانند ایل
 مقتدا و لقی الداسیاد زلفی زنجیری اوللدن بونمزده قدیر عالمی اطلاق
 دوشدک قلیچه بو قدر فیدر مرغ دل با صید جمعت بدام افتاد بود کوکل
 قوشی اچون جمعت صیدی آغده و شمش ایدی زلف بکشی دوی ز دست ماست
 زنجیر زلفی اچدک بزم البمردن کندی بزم او فر مراد بود که تعیدات الهیه
 مقتدا اچون جمعت قلب بزم صید فر اولمش ایدی اول قیدن اطلاق اولوب
 جمعت قلمز الدن کید و خاطر بزم مصاح و شاعری دنیا به استعمال ایلد برین
 اولدی روی خویش اینی از لطف بچون کشف کرد سنک خوب یوزک
 لطفدن بر آیتی بزم او زریزه کشف ایلدی زان جو لطف خوبی نیست
 و تفسیر ما اول سبیدن لطف و خوبلقدن غیری و کلد بزم تفسیر
 و بیغ بزم یان اید کز لطف و خوبلقد مراد بود که شول که صفت جمال
 و ذوق اللطف و صفت مظهر اولان اذن ظهور ایدن لطف و جمال اولور
 خلاف انک صفت جلالت و قدر مظهر اولان بادل سنکیت ایا هیچ در کبر
 شبی سنک اشته منسوب کو کله عجب هیچ تأثیر ایدری بر کیم آه و آتش ناک

سوز سینه و شبکیه بزم او دلا آهنگی ایلد کز ناله دن سینه ترک حرارت مراد دل
 سنکین دن صفت قهر حلال در و ترک غنا بتدر و ستر حاله در بیت اگر از جانب
 معشوق نباشد میل گوشتش عشق بیچاره بجای نرسد باد بر زلف تو آید کند
 جهان بر من سیاه یل سنک زلفک او زره کلدن جهان بکلی سیاه اولدی یعنی
 باد که باد در ایکا ایشدی جهان بنیم عینمه سیاه و عینم تباه اولدی مراد
 یار دن هوای نفس در چون اول غیب هویت و استار الوهیت کلدن روشنائی
 عینم مکر اولوب عالم الهی بکلی سیاه اولدی نیست از سودای زلفت پیش
 ازین توفیق یا بو قدر سنک زلفک سودا سندن بوندن زیاد بزم و افر کز
 مراد بود که هوا اصل طنده عالم غیب جانیته بتر قیمر اولوب بلکه زیاد بزم
 کدورت اولدی تیراه ماز کردون بگذرد حافظ خوش بزم اهیته اوقی
 فلکدن کچر ای حافظ ا بسم ول یعنی ساکت اول بی اینجه ناکه اینهم کندوی غیب
 منزله سنک تنزل ایدوب یویله ویرا اما مراد روحک نفس خطابه در که ویرای نفس
 ا بسم اول سنک افعالک ضررک غیره و کل کند و حالکا در و الا حضرت حجت سندن
 شکایت قلمورم بنیم آفتم اوقی فلکدن کچر معبول حضرت حق اولور رحم کن بر جا
 خود پر بیز کن از تیر ما رحم قبل کند و جانکا بر بیز قبل بزم او قیمر دن بلکل که
 روحک مرادی و حصول لای الله اما نفسک افعالی سبب نفرت قدر لاجرم قوت استحقاق
 وارد و اینست ملازمان سلطان که رساند این دعا را سلطان
 ملازماندن کیم ایرت در رو دعای ملازمان کند و نه شخص اولان خدمتکار در
 که بشکری بادشاهی ز نظر مران که ارا که بادشاهی ملک سکر ایلد نظرون
 سورمه کدانه دیوان اشعار بحسب الظاهر حسنا ندن اولد و عن اعتبار ایلد
 بادشاهدن مراد محبوب مجاز در اول بضیعت اکا در ظاهر است زکات حسنی

شکایت قلمورم بنیم آفتم اوقی فلکدن کچر معبول حضرت حق اولور

بسم الله الرحمن الرحيم

و بر لب کوزه آید بوی خوش شکر نیچه ملال که خلق آید شرف ایمن نهال بوشهر
اتاق را دینار دینار واکا بند در حقیقت **نیم** که داد المرحومانه که طالم شاهین
بادشاهک قورقوسه اولی که آید سلطنت شکرانه سی اولسون کبرایله
سایلی محروم ایدوب سورده صغین در کاهیدن **زرقیب** دیوسیرت بخدای خود نایم
مشیطان سیرتور فیدل کند و خدایه صفورم مراد فیدل بادشاه تیرلی اولی
عدو دور مکران شهاب بافت مددی کند خدایا مکر اول شیطانه اتلی نور لوشهاب
بر مدد ایلیم الله اکون **چه قیامت** جاناکه بایستاقان نمودی نه قیامت را ای جان
عاشقانه کوسترک **رج** پیچو ماه تابا قدوس و دلربا **یله** جی ای کبی بکای
کوکل قابوجن سر و قدل مراد بود که رخ قدر حال ایمن بود و کلو اضطراب و انفال
و بر حضرت خلیک جلای اناری ظهور اید یک اضطراب نیچه اول کرب **سین** نور
ویدم از قیام قد چون قیامتش روز قیامت این دل ترسند چون بود **دل** عسکان
بسوزن جو خدای بر فروزی **عاشقانه** کوکلین بغرسن چون خدای یا کله ندر رس
دل جان خدای رویت بنما خدایا **دل** جان بوز کافدا اولسون کوستر خدای بزه
مراد اولدر اید **عاشق** بجلی تمیل اولمر اتا بزه و صلیتن مهادک اولق بکدر خفتند
صباغ اولمعدن **وصلکه** ایرن اولور دیرلین ایر کوراکا **تشته** غرق اب اوله بکدر
خشک لب صباغ اولدن **ممشب** دیرن امیدم که نسیم صبحکای **دو** کللی کیم را تیدین
که صباغ وقت بلی **به** بایلم شاهی بنوازا **اشارا** **اشارا** ضری ایلله او خشمیم
اشارایی مراد نسیم صبحکای فیدل فیض الهی در و اشارا باندن ملایک رحمت و اوج
جود و صفات افعالدر که مگوانه متعلق اولور کر مثل خلق ارادت **مژه** سیاهت ار کرد
بخون ما اشارت **سنگ** قره کر بیک اگر ایدی ایس بنم قائم اشارت مراد مژده دل
صفت مهر و قبض و استیلا در **نظری** کن ای عزیزم که چگونه کشتی مارا **نظر**

خل

۱۵

قبل ای عزیزم که نیچه قبل ایلین بزی مراد صورت شکا بنده استعطا در **نجد** که جریه
ده که بایستاق سحر خیز **الله** اکون بر جوی و بر سن سحر فاعلی عاقله که دعای حکای
اثری کند شمارا که سحر و فتنه اولان دعایک بر اثری اولک سحر مراد حضرت
حقه اید کند و یله اند و بر لب فیض سحر طلب ایدوب **صراع** ثانی مضمونیه تعلیل در
وقت سحر محل اجابت دعواتدر **زخرب** جسم جادو اول در دمنده خون شد جسم
جادو نیک الله مسند کوکل قان اولک **زخرب** او بیدش غلط مکن نکارا انک
الله مسندن فکر لیه غلط ایلدی ای نکار مراد بوندن که روح انسا بندر فتنه خطا
اید که روحک نفس سوکلو سیدر انو کچون نکار ایدر اهل جسمک جسم جادو
در دمنده کوکل قان اولک در اول جسم جادو نیک الله مسندن اندیشه ای نفس
ملکوبه **دل** در دمنده حافظ که ز جهر نشت بر خون **حافظک** در دمنده کوکل که سنگ
چو کون بر خوندر **چه** شود اگر زمانی برسد بوصل یارا **نوله** اگر بر زمان ایرت
وصله ای یار مراد محبوب حقیقی در حضرتنه خطابدر **والله** صلاح کار کجا و من خوب
کجا **بینه** صلاح ایلین خواب اورتند **بعد** سافه واردر **انو** کچون دیر بین
تفاوت کار از کجاست **تا** کجا **کتابنده** بویله یار پلور اتا نلله **تاب** کجا او قنور
خافیه صبح اولق اکون بو کلامه مراد فتنه عروزی دفع در **نیک** صلاح حد برین
احت الصالحین **نصهم** لعل الله یرزقنی الصالحی **چه** نسبت بر بند صلاح
تقوی **نسبت** واردر بند لک صلاح **تقوایه** بینه نسبت بوفدر **سما**
دعای کجا نومه رباب کجا نومه عربدر فارسی سروددر **ترک** ایردر رباب اقلیدر
و دورت تلکلی خنوبه در **دل** مژه صومعه بکوت خرقه صالوس **کو** کلم صومعه
دو تلکلی بینه اوصاندی ربا خرقه سندن مراد **مژه** خنوبه و کسوت ربا دن بکندم
دیکدر حسره و دهلوی **حت** نزعند **دیش** **زدنیای** رود حسره و بیادانش

بسم الله الرحمن الرحيم

همگوید و لم یفوت از غیبت شما و وطن دارم کجاست دیر فغان شراب ناب کجا
 مراد قنده در دست عشق اولی و صدف و عشق الهی و اخلاص و یکدگر باشد که
 یاد خوشش یاد روزگار وصال شد برقت معنیه در فاعل روزگار وصال در
 که یاد خوشش یاد جمله دعا به در یغی کندی زمان وصال اکلیم خوش اولی خوان
 کشته کجاست ان عتاب کجا اول ز قنده کندی و اول عتاب قنده مراد بود که
 اگر اول وصال حاصل نمیشدیم اول حضرتان جمال وصال میداد ایدر ایدم اول وصال
 روزگاری بودیم خوشا وقتی که بودم بذات پاک او همدم رفیق شادی
 عم نو دهم لطف جفا با هم ز روی دوست دل دشمنان چه در باید دوستک
 یوزندن دشمنان کجاست که کل نه دویه جراح مرده کجاست شمع آفتاب کجا سویش
 جراح قنده لیس شمع قنده مراد بود که بر قلب که غافل اوله قابل اصلاح و صلاح
 اما بر قلب میت اوله قابل اصلاح و صلاح و کلدر جو کل نشا خاکستان شامت
 جو بزم کوزل کل سیرک استانگار کجاست این شیکیزک خبری در کجا رویم
 بغیر از این جناب کجا جناب و کجاست دیر خطاب حضرت خدایه یا بر شوایر
 مبین سبب زخمندان که چاه و در راه است کورمه اکلیم سبب یغی آن
 کور که قیو بولد در کجاست همی روی ای دل بدین کتاب کجا قنده لیس ای دل
 نوایو ملک ایل قنده مراد حسن دنیا به بل او توب ضرزدن غافل اولی خطا و ر
 دیکدر قرار صبر حافظ طبع چه می داری بعضی نخند صبر بر نه خواب
 واقع اولش در قرار صبر حافظ نه طبع دوترس قرار چیست صبور کد ام
 خواب کجا قرار در صبر کفتی در او یقو قنده مراد عتقه صبر قرار و ایقو اولی
 دیکدر قرار در کف از ادکان نکر دمال نه صبر در دل عشق نه آب
 در عزبال عجب الحیف بنام کل نوم علایح حرام **ایضا** الف قافیه سنده

حیرت خواهم

حدیث خواهم حافظک حکایتی بینی بحال واقع اولش در بعضی غزلان احوال طریق
 چندان تعلیق ایلوب اکثر نخند بولندوب اما بعضی نخند بولندوب نفییم فایده
 انجون سرح اولندی بری تو غزلدر که خواهم حافظ سفره کیمک لازم کلوب معشوق
 ایلیم کندونک و رننده اولان احوال انظم امش ما بر قییم تودان دل غمخور ما
 بزرگدک سن بلورسن بزم غم یچی کو کلز بلور بخت بدنا بکجا می برد آبش
 غور ما بر فرخت دهن قنده التور بزم صواد فریق بو سفر نزد مزخندن واقع اولی
 دهن نه زرق و نصیب محله الله بری طهر جفن کشک اشکی خدا بلور کاهی
 سفره دوشینه بر یکا سفر زنا مزه چون زلف تود زر کیرم کریمک صابون
 سنگ زلف کبی التوند دو نیم قدمی کز تو سلامی برساند بر ما بر قدم که
 سندن سلام ایرتد و در بزم یا نمره یغی سفره ایکن برک سندن بکاسلام
 ایرتد و بر بن آن کوزم یاشی جو اهری اکند دو نیم که شکم کوهر لرین اولقد
 دو نیم که شکم اندک اکند اولوب اندر ایلیم مزین دارسته در بدعا اندام هم
 بدعا دست برار دعا کلمه هم دعا به ال قالد بر بولکلام و دع زمانده اولان حال
 بیاند که وفا با تو فرین بار و خدا یا ورم که وفا سکا فرین اولدی خدا اولدی
 بزم یاد مجی مز **بشتر** کر همه عالم بزم تیغ زند سنگ بهنچون اگر جمله عالم باشم
 قلع او را **شوان** برد هوای تو بیرون از سر ما سنگ هوای بنم بهنچون جعفری
 او کلز **اگر** مردم زنی صد تیغ بر ما بریدن از تو توانیم قطعا فلک اواره **اگر**
 کندم می دانی فلک بن هر بانه اواره ایدر بلور بسن رشک می ایدش از بخت
 جان برور ما عجب دکلدر اکا بزم جان بیلجی صحنه زن یغی هر کیمکه بزم ایلیم
 مصحبت ایلیم سر بزم صحنه اکا غذا جان او لور فلک حد ایدوب بزمی نزل
 دور ایدوب غذای روحدن آنه ماکو را بیدر **بشتر** کامل جوکان و نقد سخن کوهر و زشت

عباده صرف قبل که رسول الله صلی الله علیه وسلم میفرمود در نقان بفرمودن فیها
 کثیر فی النکاح والفرغ **بیت** نصیحت هجنت جابدر که عمرت عزیزت
 ضایع نکردان **حافظ** که بای بوسه شاد دست می دهد **حافظ** اگر شاه
 او بیکه ال ویر **بیت** یاقی در هر دو عالم رتبت عزت و علالت رتبت ضم را ایل مرتبه
 در علا فح عین ایل وجه که مسکنه در مراد سلطه حقیقی حضرتت رتبت طر قدر از ایل
 رضی الرحمن سعادت **بیت** کوبیم روز من در و سلطان خویش باش بعد
 سلطه کدای خوش آید مراد **بیت** یاد اید مریسن دلا عالمه سلطه اولاد و علی قابوسنه
 اول شلیک بیچاره در بان اولاد و علی **بیت** کفتم ای سلطان خدایان رحم کن برین
 غریب دیدم ای خوب که سلطان رحم ایل به غریبه سلطان خدایان مراد حضرت حذر
 غریبن مراد روح اناندر کم عالم الهیدن بوند کلوب غنبت الهیدن دو و او کو
 الکا و صول طلب بدو رحم و شفقت استر بوند بینه و ارد که انان کدوی دنیا
 غریب بدوب وطن اصل غریب اولی که نه کم رسول الله صلی الله علیه وسلم میفرمود که کن فی الدنیا
 کانی غریب او عابر سبیل وعد و نفعک فی اصحاب الغیور **بیت** جز ازین دار الغرور
 سخن دار السور **بیت** جز ازین دار الغرور سخن دار الغرور و سانه بینه و ارد که
 مردم نجات عرض حاجت انکدن و طلب اعانیدن خال اولیه که **بیت** خداون اولمز
 ای که غنایت اولو که انان جان بولمز هدایت **بیت** کفتم در دنبال دل رحیم کند سلک
 غریب دنبال ضم دال ایل تو برق دارد معنانه در کم کند لفظ کاف او که ضم ایل به تو که
 معنانه در معنای صراع بود که دیر کو کل او بیک انکه سنده پور پور مسکن غریب
 جواب حضرت حذر که غنایت قلوب ملسوبه قابل و لمیق که رسول الله صلی الله علیه وسلم
 میفرمود ان فی الحی لفظه اذ اصل صلی الله علیه وسلم اذ اشدت فذلک کله الا و فی العلف
 و اصبی طریقت دیش در غنایت خدا ناگاه اید و ک بر دل اقا اید پس خلاصه جواب

بود که

بود که غنایت حشر طر قبلک جهان کبر بایه توجهی در **بیت** اگر در دل از غیر دوست
 ساند پاک صفا و وحدت صرف اندر کنی ادراک **بیت** کفتمش مکن در زمان کفتمش
 بود **بیت** مکن در نهی در کز تن لفظن یعنی دیدم الکا کچه بر زمان دیدن معذور دوست
بیت خانه پروردی چه تاب ارد غم چندین غریب **بیت** خانه پروردی که بر او که جاسن سلیه
 خوف یاد وحدت ای که در تاب طافت معنانه در چندین بود قدر دیگر که کثر تن عبا
 رتبت یعنی ادب ای که نه طافت کتوز بود قدر غریب غننه بوند بینه و ارد که حال که
 مراتب سلوک کن بر مرتبه در دایم و مهند اولمز لعل برق کبی تر جک کچ **بیت** خفته
 در سنجاب شاهن ناز بیتی راجه غم **بیت** سنجاب نول جابوزور که در سینه کورک ایدر
 و در سینه دخی سنجاب ویرانه کم بوند اولمز در سینه لفظنه اولان با صدی
 در ناز بیتی لفظنه اولان با خوف وحدت ای که در بینه با کشتا سنجاب بانه با تمش
 ناز بینه نه غم **بیت** کر ز خار و خارب زو پتر و بالین غریب **بیت** اگر خار و خار و خار و خار
 و مشک و بصد و غنی غریب بوند بینه و ارد که سعت عبس و تنم ایل و وصول لا اله
 بولمز دخی بینه و ارد که اغنیا و ارباب تنم فقرا و ضعفا حالنی بلمز **بیت** لیسرا
 بیزم دادی شب و روز سینه عالمه سلطان با هوش **بیت** نه جندان مستغل
 باشی بستر که میدادی فقیر انرا فراموش **بیت** ای که در بیکر لغت جان جیدین
بیت است **بیت** ای خوف نداد در ضادی محمد و قدر که محبوب بود مراد حقیقی در
 یعنی ای محبوب حقیقی سنجاب او بیک فیدند مقید و محب بود کلو جان استا
بیت خوش قناد از حال مشکلی بر رخ زلکین غریب **بیت** مراد بود که خوش دوستمش
 اول سر غنیه انواع بکلیت آرزو **بیت** بجای اید جلد اول و ص باقی **بیت** نه خوش
 قلبه سر اوله مشکوف **بیت** می نماید عکس می در رنگ روی مهوش **بیت** کور پور شراب
 عکس سندی کبی رویک رنگند **بیت** بهجور که ارغوان بر صحنه سیرین غریب **بیت** ارغوان

بهر عشق کبی ان کل بوزی او در غریب مراد شد بدین عشق نه کم مراد بی اولی صفت
نسرین مراد جمال حق و صفات و عالم الهی بیا فی در که جمال صف زین عالم الهی
زین عشق در **بی نظیر** که در حسن و جمال نازنین **لیک عشق من بحسب**
خس و بست **بسر غریب افتاده** است آن نور خط که درخت بس با غریب بود
نیم و صوفی معاشنه در که لفظی کسر کاف غمی به بونده جور معاشنه در معنای
مضارع بود که زاده غریب دو شمشیر اول فری خط از یک طرفه **که بود و نگار**
سنان خط مشکین غریب اگر چه نکا خانه چند خط مشکین غریب او لمز
مراد وضع حق استغراب استی نذر که خط اندل جعفر در اندل بتر اندل دهن
ظاهر غریب بر جم اولور و درینک بر رنده او لمز که نکا غل و لیک اطرافند بهر
جله خندان عدا اولور پس نهانش ازل نکا خانه چینی مشایه سنده اولی
صورت حسنه عجب خط باریک یا زمشیر خط حسن نذر لب لعل را حسن
یا قوت را چنانکه کند شهر حسن خط **کنتم ای شام غریبان طرته شیرینک**
شیرینک بونده وصف ترکیب در یکج زنگلو معاشنه و طرته نک صفتی در معنای مضارع
بود که دیدم ای دلبر غریبک شامی یعنی اخشام سنگی که زنگلو زلفک **بست**
سبز لنگه قرار ایلیوب دیدی کو کل **کی هر قنده** اولور ای غریب انده یا نور
در سحر کایان حذر کن که بنا لید این غریب **کس کایان جمیع سحر** او در معنی سحر قنده
حذر قبل اگر اکلیه بو غریب بونده دهن تبته دارد در که سحر او قمری اجابت
دعا محمل در **سحر اجابت دعوت** از دویز بود که دلت صفوت قلبت و از ربا
خالی **گفت حافظ** آشنایان در مقام خیرند **جناب غریبان خطاب** رو خیز
یعنی اول حضرت دیدی ای حافظ آشنایان حضرت مقامند در آنکه کم دیشتر **قدحرت**
قل خذیدی **یاد لایعین بحرقه** کایاری حیرتست و عبرتست **حیرت اندر حیرت**

دور بود **آشنایان** و عکین غریب **بعید و کلدر** اگر او نور خسته و عکین غریب
میدر صبح کل به سحاب **دور لفظ** می اران خالدر و مدخل مضارع در
د میدان لفظند و میدان او نور یک و بل اسک و او در رب تنک و اجلی
و کوچ قبر اولی و صباح و فنی طاکه بی بود یک معاشنه در بونده قنده و اردور
معنی آخر مراد در و کل کسر کاف غریبه و شد بد لام ایله بر که معاشنه کلور
معنای مضارع بود که شد که خالدر بود و صبح و فنی و بلوت بر که بعلد الصبح
الصبح یا اصحاب صباح شرای صباح شرای ای باران مراد بوندن و وقت شرفند
که صفا و قلب و اخلاصل عمل ممکن اول عشق و شوق ایله عمل ترغید رکبت دور
و ارا یکن سکی وقت سفر بود غافل او نور و وقت و زمان دور محبوب کید
بمیگز آله بر رخ لاله چکه قضا عذر جلیدن لفظند و جلیدن طامق معاشنه
در زاله چه و قد غنی و بنور صغیفی و بل او نور لیس تو لوم و طلو معاشنه کلور
بونده معنای اول مراد و یعنی شد که خالدر طامق لاله نک کاغی او زره **جه الملام**
الملام یا اجاب مراد بیت اولو و غمی کی ترغید رحی و زو از چمن **بشیم**
و زو مضارع در و بوندن لفظند که اسک معاشنه در نسیم کو چک نیله در بر
یعنی شد که خالدر اسر حینک کو چک **بی بنو شید** دایامی تاب **بس با غمی** ایله
قاوچر ایله معاشنه در بنو شید جم امر حاضر و تاب بونده صلاه معاشنه در
یعنی ایله ایچک دایما صافی شرای مراد عشق خالص و اخلاص محض ایله عباد
ایک و یک **تحت زمر در دست** کل چس **مراد اصلند** شد بد را ایله بر کوک
جو هر در بونده کخیف ایله او نور وزن ایچون معنای مضارع بود که زمر و کن
و زمر کل چنده راج چول لعل آشنایان در باب **راج مراد** و چمر در و چون بونده
مثل معاشنه کلور آشنایان صفت **بشید** و صفت لعل در و در باب لفظ

مست خواب **سابقه غره می می بر سنگ کوزی کی او یقوسی بو استغرا فده**
 اولند **یعنی اولند** حالتی بیاید **ریت ندانی که شو رین حالان مست**
 جوارفت اند در رقص است **کشت بدوری بر دل از تو ارادت فشانند**
 بر کاینات **خلوت خال است و جای امن تر هفتا** **و انس و نزهت گاه**
 شنگ پری دیگر از نسیم غره ایله غلک **در میج او کرا و لغد رقصای معراج بود که**
 خلوت خالصد **اینگ پری در و او کوشنگ پری در** **مهر که این محبت بیاید**
 باید او صبح **باب** **مهر که بوجینی بولور بولور اوله بونج باب** **ریت اکا**
 کیم اوله حلقه نسیم **قال** **اولور یوزا بدن او بوکا و اصل** **از خیال لطف**
 می شاد **چالاک طبع** **و شاد و زگوخی خاتونه در رجا لاک طبع و صفت**
 ترکی در وصف شاد **در یعنی شراک لطفی خیالند طبع چالاک شاد در**
در ضربه کل خوش میکند پنهان کلاب **کل سریشی اچکده خوش کز اکل**
شرابن مراد مجیدر شاد دن مراد صنع الهی در پس حق تعالی پور کنت کنرا
حقیا فاجبت ان اعرف طاعت الخالق لا عرف حسبه سودی دیدی لکه مملوفا
خلق ابدی لا جرم بوجیت و لطف ملاحظه سندن صنع حق که **اذا اراد الله شیا**
ان یقول لکن فیکون **موجنی جایگر کل سریشی اچکده کلاب پنهان و حلول**
سرمایه حال ابدی **تا شدن مه شتری در قای حاقط را قدام** **تا اولدی**
اول مه شتری حافظک دو لرینه دایم کلامه شمدی **میرد هر دم بکوش**
زهر **کلبانک باب** **ایر شور هر دم زهره فواخنه** **باب اوزی مراد بود که**
الیه یصدق العلم الطب و العمل الفاضل **بر قوه نقض سنجه ابو سول اول**

حضرت ایر **ریت** **ایر شون حضرت دیرین کلامی** **ابو سوله بلند او سول**
مقامی و اینک از باغ و صل و جودید ریاض رضوان آب **ریاض جمع روضه**
 روضه با حجه **بوند** **رضوانه اخلاص معلوم اولد که مراد جنت در یعنی**
سنگ و صلب باغدن **ایر رضوان جنتی صوی مراد بود که ای حضرت**
عزت سنگ صفت لطف جلال **ایر جنت و بوند** **استفاضه ایدر طراوت**
و لطافت **ز تاب** **بهر تو داری شرار و دوزخ تاب** **سنگ جگر شکله سندن**
دو تر جهم قلعی **جوارتی مراد بود که ای حضرت عزت سنگ صفت هر جلال** **ایر**
مجهنم و بوندن کسب ایدر سوز و حرارت **ریت** **بهشت جنت باغ لطف**
بر بر سبز **مهرت** **دوزخ نازقهر کردن یا قلعی رطب** **بجس و عارض**
قد تو پرده اندیشه **سنگ عارض کوز لکها و قد کالنت شاد و صفتی**
بهشت طوبی و طوبی لهم و حسن مایه **جنت و طوبی کوز لکها** **ندر**
اچوندر و کوزل مرجوع پری مراد بود که بهشت و طوبی حسن البنا و حال
لا يزال اندک مکرند ندر **چو چشم من** **بهشت** **جو بیار باغ بهشت** **بنم کوزم**
کی دو کلی کیم جنت باغ ایرماعی **خیال نر کسست** **تو بنید اندر خواب**
سنگ مست کوزک خیالی کور را و یقوس **یا دوشده نر کسست و چشم مست**
شول ستر الهیه دیر که تقصیر ساک **اکا غمشت** **اولور پس مراد اولد که عین الله**
سنگی ایدر بنیم عینم تنم جو بیار جنتن **سندر** **وانک خیالی خوابد کور**
رم و عینم آب روان اولور جو بیار کی **بها شرح حال تو داده در هر فصل**
بها **سنگ جلالک شری و بر شمس هر فصل** **بهشت ذکر جیل تو کرد و بود**

جنت سنگ ذکر جیک ایلند هر باید مراد بود که هر حسن جا که باشد اولوز
 مظهر جمال حق تعالی در که اندون جمال حضرت حق انتقال قلندر کو یا هر صاحب
 جمال اول جمال به زوالی شرح ایدو ذکر جیلین وصف ایدو بسوخت این دل جام
بکام دل خود نرسید یا ندی بو کو کل و جانم کند مراد نه ایرشیدی بکام
اگر رسیدی نریختی خواب اگر مراد ایدو دو کمر ایدی قانلو صوبه بنو بنه
وارد که وصلت حق ایرس اغلیو طالب دلی کرک بیا اگر رسیدی جوا طرب
نکنی اگر بوی نرسیدی جوا طلب نکنی لب دکان ترا ای با حقوق نمک
سنگ لبکا و اغر که ای بنج نمک حق که هست بر جگر پیش سینه نای کباب
که وارد ریا رلو جگر او زده دلی کباب سینه را وزر کمان بهر که بدو رونو غنا
سند کمان الله که سنگ دور که عاشق مستدر خبر نزار از اول ایدان
خواب جگر بو قدر خواب زاهد را احوال اندون مراد بود که سالک عاشق اولدر
مست حق اولور زاهد خشک اولدر دخی جذب و وجدله مستغرق اولش
لرور مراد و ربت شد یقین که جوهر لعل یکسانک لبک دورغ یقین
اولدی که جوهر لعل بدید می شود از افتاب عالم تاب ظاهر اولور اختاب
عالم تابدن یعنی شویله دیر که لعل اولور بکا بو خبر یقین اولدی که لبک لعل نکل
اولدو غنی بوزک کونک تاثیر نندرد مراد بیون کلا مک فلهوری و جهک شوق نندرد
دیگر بستی روی نو حافظ غریق بحر و بلاست سنگ بوزک عشقه خط
بلا در کینه غرق اولمشدر که قوت می شود اینک بیایکی در باب که قوت اولور
شد یک کل برابرش بوندن مراد جفیت حقان معاونت طلب انگرد بعض

نسخه منقش اولان بیت بوبله واقع اولمشدر مهل که عمر به سهو بگذرد
حافظ قوتی که عمرک باطلد بکجه حافظ بگوشت حاصل عمر غریز را در باب
جانش عمر غریزک حاصلنی بو کاس نصیحت به نیست جان بدر که عمر غریز
ضایع مکردان بجان خواجه و حق قدیم و حق دراست
حرف با قسم بوندن به خواجه مک جان حق چون و حق قدیم حق چون و صبح عهد
حق چون که مونس م صبح دعای دولت است بنم سحر و قلمک مونس
سنگ دعای دولت در کلام بقره سحر خیز لاف ترغیب ایدو حالیا کند یک
سحر خیز لاف بیان ایدو سحر و قند ذکر حق ایدو کن ذکر ایدو بوندن موقوع غریز
ترویج در پس مراد نظر جان خواجه دن مراد جان خواجه کایات علیه الصلوة
والسلام و حق قدیم مراد روح انشا و بقدر حضرت عذبت الهی مری
اولدو غنبد و عهد در سندن مراد حضرت حق اما حسنی ایلدو ذکر در سنگ
که طوفان نوح دست برد سنگ و اشک ایکس برغبابه در کوز پاشی دیگر
دست بردن و دست یافتن غالب و لقی و طفر بولنی معننه در یغنی نیم کوزم
پاشی که طوفان نوحه غالب اولدی زلوج سینه نیارت نقش مهر نو
نیارت رانک کسری ایلدو فتح یله صیفه ماضی در نفی قدرت ایچون استعمال
اونور زمانا ماضیده است لفظی بودی معننه مستفله یعنی سینه لوحنه
قادرا اولدی سنگ خجبتک نشینی بومعه مراد بود که طوفان نوح زمانه حاکم الی
ای ایدی نیم خود طول غمرده نیمه مصایب و غم و غم و غم واقع اولوب
طوفان نوح زمانه زیاده نازم اولوب بوبله ایکس ذکر الله صیفه و قبلدن

ضایع اولیوب کا نقش فی لایا شیر و در **بیت** اسکا ایل تصویر کمتر قلبدن لایزال
 نقش **بیت** بکن معامله وین دل شکسته بجز بر معامله ایله بوضق کو کلی صنون
 ال که باشکنتی از د هزار دورست که ضلغله در یوز یک دورست مراد بود
 انا عند المنکره قلوبهم فوهم کسی دلالت ایدر که حق تعالی جل جلاله کو کلی صنق اولندرک
 قنده در اولیه صنق کو کل المی حضرت حق بولق اولور لاجوم بونک کی کو کل یوز
 بیک بون غلت و خورده اولان کو کلدن یکدر **ملازم** مجرای مکن که مرشد
 عشق **بیت** بنی خالقی ایل ملافت ایلکه عشق مرشدی **حوالتم** مجرایات کرد روحت
 بنی خوابانه حواله ایلدی او کدن کی کونده یعنی از لده مراد بود در که عمارت دنیا ایل
 عمارت عقبی بر بر او لمز بزی عشق مرشدی دنیا فرخواب او کو اخوت مهور اوله
 شوق ایلدی **بیت** عقل کفنا خانانت باز ویران خست **عشق** کفتم ای نادان
 چه ویران این زمانه خست **بیت** بهدف کوش که خورشید زاید از نعت **بیت** صدقه
 دورش که کنش طوغه نفکدن **بیت** که از دروخ سیه روی کشت صبح خست **بیت** که یلان
 قرینور اولدی او کدن که کون صبح یعنی صبح ایکی در او کس صبح کا ذبدر هک
 صبح صادق صبح کاذب و کینه قرینق اولور پس کاذبک یوزی قرینقه بولندی صبح
 صادق نفس ار دجه کنش طوغه سیرن دهن صدقه دورش که نفکدن افنا یعنی
 طلوع ایده کاذبک سو کنده ظلمت رکون کوره صادق اول ادبدر ار دجه شمس
 هر بار **بیت** دلاطم میر از لطف بی نهایت دوست **بیت** میر لوظی فتح میم ایل و ضم با ایل
 بریدن نوظندن نهی در یعنی ای کو کل طلع که دوستک نهایت لطفندن
 جولاف عشق زدی بس یا رجا **بیت** ضم صیم غمی ایل مراد فجا بکدر مراد بود

کاه اولافینض فضل طریقت و سد باب حقیقت اولور ساک اول
 باده ایلدسمک روا و کلدر بلکه سی و کوشش کر که من قرع الباب
 و ج و ل و من و من و جد و جد بس عادت الله بویل در او ایل سلوکده **بیت**
 ایدر تا عشق صادق ایل رغنا و نازک دل نماز اوله **بیت** بلین عا شقک صدق و فای
 اتمز جیب **بیت** کو رینجه خسته مک درون دوا اتمز جیب **بیت** شدم زوت تو شید
 کو **بیت** دشت هنوز **بیت** اولدوم سنک الکن کوه و حرا دلوسی هنوز **بیت** غمی کفی برجم
 ز طاس سکه است **بیت** اتمز مک مرحمت ایلد بجز قویا غمی یعنی دکه سنی کو گشتک
 ناکه بدن بو شانوب خلاص **بیت** اوله **بیت** یا حبیب من نچ ترک ایدر اولم
 مشغول غیر زلفی زنجیری **بیت** سل کردن جانده **بیت** مراد بود که حق تعالی بنی
 محبت بقله مشربین اندک دیوانه سی اولوب طاع و حرا اری طول نورم ارباع کلک
 ایلد بدن بو شانوب کند و قولایم کیدر ایدم ترجم ایلد بجزی کلک اتمز ناکه
 انک ضبطندن و محبتی قیدندن اولم تو تقدیر چه ترجم قتی به قید و رفسه قید
 کل در علم اصنی از دل مجویم کو پند اصنی سلیمان پیغمبر و زیر نیک اسیدر
 صاحب علم ایدی ایچون دیر که **بیت** خواجه خاتم جم باو **بیت** کرد باز خست **بیت** که خواجه
 یعنی حضرت سلیمان خاتم سلطنتی باوی قلدی کرو و اردی مراد بود که ملک
 دلدک قلبی و همتی خاتم سلیمان پادشاهلرک سبب لطنی در و هر کیمکه
 دل جوی اوله سلطنت بولور یا دنیا ده یا عقبی ده بعضی خنده **بیت** سابتک
 بدل بو بیت واقع اولمش **بیت** زبان مور باصف دراز کشت ازان **بیت** قرینج
 نکلی اصفه اوزن اولدی اندن **بیت** که خواجه خاتم جم باو **بیت** کرد باز بخت

که خواهم خاتم با وی قلدی کرو و اوردی مراد بود در که هر ملک سبب لطیفی
ضایع و ایدوب کردانی طلب آینه موکی حقیر و لور و مراد سلطنت ازین
و انکه خاتم قلب بیدر **یوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتی الله بقلب سلیم** کفر
و عصیان و میل جهان دن فارغ اولان قلب سلیمان علیه السلام بیدر **مریخ**
حافظ و از دلبران حافظ مجوی **حفاظ کسر جالبه محافظت معاشه در**
مفکام معراج بود که انجمن حافظ دلبران حیات و مخایات بسته کنه پانچ
چه باشد چو این درخت نرسد **بانگ نه کنایه** و له چون به اغاج یعنی درخت
حفاظ بیدی مراد دلبران لفظن معنای لغوی در یعنی کوکل آبی یار که دنیا نیک
زخارف و نقوشی در یونارندن و فاد حیات رجا آنک حفظ در که دنیا ده
و فاد با اغاجی تمشید **ربیت** دنیا کو ز لنگردن ای استین و فای **یوق**
ننه ایدرس یوق هیچ بولنم **والینک** رواق منظر چشم من اشیانه است
رواق بوند چار دق معاشه در منظر نظر کا معاشه در و بوند اولی انصاف
بیانه در اشیان و اشیانه معنی مطرغ بود که بنم چشم منظری چار دق سنگ
پواک یعنی مکان بیدر **کرم** ناه و فرود که خانه خانه است **نمانودن** لفظن
امر در فرود و فرود آمدن لفظن امر در معنای اشتغال و بیدر رفتن که
دخ فرود آمدن دیر معنای مصراع بود که کم کو ستر اشتغال کل که او سنگ او کدر
مراد است هدی و تجلی طلب انگدر **بزل** و خال خط از عازقان بودی دل
زلف و خال خط اید عازق دردن فایدر که کوکل **لطیف** عجب زیر دام و دانه
ست عجب لطیف سنگ غله و دانه انسته در مراد عجب هویت و عالم

عجب و عالم بر رخ اید ملک و عالم ف اولندری کند و که جذب اید و بیدر
دلت بوصل کل ای بلبل بحر خوش یار **سنگ** کو کلک کل و صل اید ای سحر
خوش اولسون **که** در چمن میم کلبانک عاشقانت **که** چنده دو کل سنگ
عاشقانه او از که مراد سحر خیز اولوب زاکر اولندر که فیض حقه و اصل او کو
وصول **لا اله الا الله** حال قلد قلدن و اندر استخواندر **علاج** ضعف دل مالب
حوالت کن **بزم** کو کلک ضعیفی علاجن لب حواله اید **که** ان مفرغ یا قوت
در خوانه است **که** اول مفرغ یا قوت سنگ خرنکندر مراد کلام الهی اید
قوت قلب طلب انگدر **بزم** مفرغ از دولت ملازمت **اید** مقصیر سنگ
ملازمت دولندن ولی خانه زبیدی سنگ ایشک طرغیدر مراد مراح جسمانی
استقامت بود قدر ما معراج روحانی بنده حال در بیدر **من** ان نیم که دهم
دل بهر شوخی **من** اول دکلم که ویرم کو کل نقدین هر شوخی یعنی هر محبوبه
در خونه بهر تو نوشتانه است **خرینه** یک قوس سنگ مهر که و سنگ
علامت فکله در مراد بنیم قلبک نعلنی ماسوایه و کلدر و بیدر **تو** خود چه بعضی
ای شمسوار شیرین کار **لعبت** اصله اوین ایچون دوزن نشه **در**
بو لعبت باز و بیدر یعنی نیمه متصرف سن ای جابک و پوکرک و خوب کار **که** تو
سن چو فلک **بزم** ناز بانه است **توسن** لفظن فتح سین اید کور و بیدر و حرف
یا وحدت ایچوندر و معنای مصراع بود که فلک کی بر کو سنگ فکله مطیع در مراد
حضرت حق قدرت کامله سن بیاند **چه** جای من که بلغزد بهر شعله باز
نه نیم یرم که طیر نور حقه باز فلک **ازین** جبل که در انبانه بهانه است

حیدر کسوفی با ایله جمع حیل در انبانه و انبانه طفر حق معانه در معانی معراج
 بود که بوحیل اردن که سنگ بهانک طفر جو غنڈن مراد مکاید حق بیاند که
 و مکرو مکرا الله و الله خیر اما کربن حبیب مکرو غنڈن خوف کرک که غلب مطلق
 سر و محبت اکنون فلک بر قضا **ارزد** سنگ چل سنگ ایشمدی فلک رفقه
 که سر حافظ شیرین سخن ترانه **ست** که طاموسوز لو حافظک شوی سنگ
 ترا کند مراد کلام لذتک و شعر بلفظ تاثیرین بیا ایدر که رسول الله علیه السلام
 بپوران من البیان سحر و ان من الشفر طکه **و ایضا** اول هر ایزد محبت اوست
 کوکل انک جینی اچی طو لوسی در **دید** اینده دار طاعت اوست **کوزکی** انک
 یوزنک اینده دار بذر مراد بود که محبت حق بنم درون دلمه در مجرذ ذری **ند**
 و کلد **ست** جان و دلدن کرکد خالق ذکر ایله **یوق** بانه دیکلک کلز اولور
 و کوزم غی انک اینده س اولوب **دید** دایم انک مشاهد س اوسون بندن اول
 پنج غایب اولور **من** که سر بر نیا ورم بدو کون **بن** باش اندر فرم ایکی جهان
 کردنم زیر بار منت اوست **بوینم** انک منق یوکی التذ در مراد بود که هر کس
 استغنا اید بوج عرض حاجت انشم ممکن اما حدن استغنا به امکان یوقدر که
 وجهله احتیاجم مقرر در خصوص اول معشوق بن عشق صادق **ست** حاجت
 کدم تمسندن و تمسندن دکل قنق عشق را و کم معشوقه حجاب اولیه
 تو و طوبی ما و قامت بار و خطاب عامد در عامی یعنی ای عشق اولین سن و طوبی
 اغاجی بزر که عشق بزر و یار قدی یعنی سکا اول کرک بزره بوکرک **فکر** کرک
 هست اوست **هر** کسنگ فکری انک معنی قدری در مراد بود که علو الهیه من

الایمان موجب عشق منی وصلت حق تعالی علنک معنی در وصول جنت
 و ماسوی در **ست** روی تو بایدم نه باغ و نه بهشت چه کنم بوستان
 ویرنه من که بستم و ران حرم که صبا لفظ صبا مرهوندر **برده** دار حرم حرم
 اوست **بن** که اولام اول جردن که صبا یلی انک عزت و عزتک **برده** داید
 مراد حضرت حق حذر در کاهنک علونی و نشانی بیاند که اول حضرت **بر**
 داری که جبرائیل و ملائکه المقربین اولای بشر عاصیه نه فذر و خیر وارد **کر** من
 اتوده دامنم زبان **اگر** بن انکی بولش منی مولوسم نه زبان همه عالم کواه
 عصمت اوست **و** کوکل عالم انک عصمت و غنڈنک شامدی در مراد عشق
 عصماندن حضرت حق قدوسه نفعا کلد و کن بیاند **دور** مجنون کند
 نوبت ماست **مجنونک** زمانه کیدی بزم نو بهمز در یعنی شمدی زمان بزد در
 هر کس **روز** نوبت اوست **هر** بر کسنگش کون تو بنی در مراد بود که
 دنیا دار البقا و کلد همان عمل و طامه ببادرت و عت کرک تاخیر کاف
 جو قد **ست** بو کون ای خواجده سبایت ایله طاعت **و** بشت در چوخ الناضر
 آفت **ملکت** عشقی و کنج و طرب عاشق ملکین و شاد بلیق بوجانی یعنی
 بونکرک بنم ایچون حالدر **هر** چه دارم زمین دولت اوست **هر** نم و اریه
 انک دولتی برکسند در مراد بود که عشق حق او بود دنیا قوللو غنڈن از اولی
 بر ملکه پادشاه بقدر و کوشه خا غنڈه او تورب دنیا غنڈن خلاص بولفی
 مؤید شاد بقدر و بونکرک غایت اثر بزر که بن کدایه نصیب اولی **عجب** مفلس
 کدایدی بو کوکلم کشور غنڈه **بن** انجام عشق فخر ملکینه شاه ایدم

شتر را اهل اندم یکسم بیزنگ قفان **بکشد** شعله آهی بکار نشکاه اندم **سرو**
بکشد سلطان ایکن اولدم اکابند **کذا** اندم شها اولدم که همان بترک جا اندم
 من و دل گرفتار اندیم چه شدین **رضی** کوکل اگر خدا اسم نه اولور یعنی نه زبان
 او که **غرض** اندر بیان **سکنا** اوست **یعنی** غرض اصلی و مقصود کلی او تادانک
 سلمتی در مراد بود که نفس و مرادات قلبی فدا آنک گرگ تا که حقوق حق تعالی
 و شاهده حضرت موصولات **فلا** **بی** خیالش بیاد مظهر چشم **انک** خیالش که
 اولسون کوزی و نظر کاه **زانکه** این کوشه خاص خلوت اوست **زیرا** کوشه
 انک خلوت خاص در مراد بود که کوزی غیردن فارغ قلبی کرک که عین عبرت چون
 خلق اولمش در **هر** کل نو که شد چمن ارای **هر** یکی کل که اولدن چمن بزه عی **انزل**
 رنگ بوی صحبت اوست **انک** صحبتی قفوسنگ و رنگینک اثر پذیر مراد بود که
 کل که رنگ لطیفی و بوی طیبی وارد عالم الهی بدن کلند حضرت خفک صحبت
 معنوی سنگ اثری که بویله رنگ خوب و بوی خوب ایله چمن بزمکای مزین
 قلندر **فقط** اربابین که حافظ را **فقط** ظاهر کورمه که حافظ **سینه** کجینه
 محبت اوست **سینه** سی انک محبتی خزینه سی در مراد بود که غنای قلبی اولنه
 و محبت حق ایله کولنه **فقط** ظاهر دن غم بود **و این** **سرا** اوست **ما** و است
 حضرت دوست **بزم** ارادتمند باشد و دوست حضرتنگ ابشکی که هر چه بر سر ما
 میرود ارادت اوست **که** هر نه که بزم یکشم از رزه کید یعنی واقع اولور
 انک ارادتی در مراد بود که بن مرید یکشنی یا رضا و تسلیم یکشنی استانه دود
 قالد بزم و انک قضا شده رضا و بر شمس در بوند تهنه دارد که مرید و ملا مشیت

گاه حق و تسلیم رضا کرک **تجرب** دوست ندیدم اگر چه از به و مهر **روستک**
تظیرون کور عدم اگر چه ایدن و کوندن **نهادم** اینه نای در مقابل رخ دوست
 قودم اینه ای دوستک رضی مقابلنده مراد حضرت خفک **مدی** یون ایدون
 بیان در **بیت** نکا را من ترا حمت ندیدم **نداستم** ترا همتا ندیدم **صبا**
 ز حال دل تنگ **ماجه** شرح **دهد** صبا بزم طار کوکل حالندن شرح و میر که چون
 شکیخ ورقها غنچه تو برست **لفظ** شکیخ کشر شبن و فتح کاف ایله بر شفا
 بوکلم معنی و لفظ تو ایکی بر **استبا** عدد بوند فات معنی در معنای مصراع
 بود که غنچه ورقه رنگ بوکللی کبی فات فات او ز عدد در مراد بود که قلبیک
 غنمی دنیا و اسراری جو قدر ان خارجدن کسینه بلکه امکان بود **نه** من سبوز
 این بزم سوزم **بش** **شش** **وصف** ترکی در دوستی چکینی و یک اولور رند
 سوز رضی و صف ترکی در رند باغی و یک اولور **بش** **عربا** ایله بوندن ایکنی
 معنی در معنای مصراع بود که بن ایکنی بوند باغی قلبیک کسینی چکینی
 بسیار که در بن استانه خاک **سبوت** **باینه** معنی در سر الفظنه اولنه
 الف الف اطلاق دیر اولم رضی معنای خاک کلمه اول **حسن** و لطفا و بر معنا
 مصراع بود که نجه **بش** **بش** **دستی** طبر اغیر مراد دیدن عبادت خانه
 در رند سوز اولور غنی شوق و حالت و پیر و بیدار **ایندو** که در سبوتش اولم
 تیرد دستی ایله ایچکدر که کثرت شرب خمرندن عبارتند مراد و افروغی انکدر
 و نجه انارک دنیا اولوب عباد خانه و نجا اولوب **بش** **خاک** اوکو اول خاکین
 دستی دوزلوب **لا** **بوم** **انک** **برستی** **طیر** **اغی** **اول** **شدر** **بش** **دستی** **ندید** **اغی**

بنیواحد دلبرم غم سفر کرد بخدا یاران دلبرم غم سفر آمدی الله ایون بار
یعنی یاران بکایاری قیام چکنم بادل خروج که طهریم با اوست بنیلم
خروج کو کل ایله که مرهم انک ایله در مراد دلبرون صفت فیض الهی در سفر
دن مراد انک اعراضند که مستلزمند ظهور فیض که اندن قلب پاک خروج
اولور یا مراد دلبرون شیخ و مرشد در انک سفرند مراد مردون فانی
در یا ظاهر یا باطن روی خوبست و کمال و هنر و دامن پاک چونکه بوله
در لاجرم همت باکان دو عالم با اوست ایکی جهانده پاکلر همت
انک ایله در مراد بود که اطلبو الخیر عند الله الوجود حسنی بوزی کوزل بگو
اهل کمال و فضل و طاعت و ارباب عصمت و عفت اولند ایله اولیا عظام
و معالک کرام همتی ترین اولار که باین نکته توان گفت که ان سنگین دل
بونکته کم دینک اولور اول طایفه منسوب کو کل گفت مارا و دم عیسی مریم با اوست
قل نبی حال بو که عیسی مریم نفس انک ایله در مراد ظهور صفت خیر و جلال در
حضرت خداوند جلالند شریک در لغو ذبانه تکلم من هنر و جلاله حافظ
از معتقد است کرامی و اوست حافظ معتقد لوند از ختم طوط زیریکه
بخشایش پس روح مکرم با اوست زیرا چون ترجم جان معظم انک ایله در مراد بو
هریکه معتقد و اهل تقوی اولان ان اگر مک عند الله اتقیک موجب عزی حضرت الهیه
در معزز و مکرم در پس کاکیزیم و تعظیم لازم است عزت اولدر کم حضور
حقد اولان عزیز غزیه صایه انکم کیده عزل موت ایله و ایست و ارم
امید طغنی از جناب دوست عاطفنی و جنابین لغظنده اولو خوف

با نکره ای نذر نکرده معنای ویرا یعنی تعین مراد اولمز پس معنای صراع اول
بود که دو ترن میلی امیدزد دوست جنابیدن کردم جنابین و امید یغوا اوست
جنابت ایلم و امیدم انک عفو در مراد بود که عصیانم وارد را قاصدت
حدن میل و عنایت رجا ایدرین که اللهم انک عفو تحب العفو فاعف عني
حسینی عفو او مریم دانم که بگذرد ز سر حرم من که او یلورین که کچر بنیم کنانم
بشدن که او کرچه بری و شست و لیکن فشره خونت اگرچه بری
کی در اما فشره خود مراد بود که حضرت حق غرته یعلیم مافی انفسکم
و یعفو عن السیئات تعضیبه و حق قل یا عبادی الذین اسرفوا علی انفسهم
لا تقنطون رحمة الله ان الله یغفر الذنوب لیما یوخیه کناهدن کچر زیر اگرچه
قنار و ذوالجلال در اما غفار ذوالجلال در بونده تنه وارد در ارباب سلوک
شول کلامه که دیشلدر مرید چون توبه اید هرگز کناه ایشلین که کی
درگاه حقه جوت ایدوب طلب فیض انک کرک کریم اولان ایدر چون
عفو عصیان ذنوب فضلی ایلم اگر شیدر کناهم کوردی ستر اندی کرفت
ایدراحت چون اتم ایشدر جدا ان کرستیم که هر کس برکشت اول
دکلو اغلق فک هر یک که کیدی در ایشک چو دید روان گفت کین چه جوت
بزم کوز فریاشند چون آخر کوردی دیدی بونه ایر قدر مراد اغلق کثرت
راضی و تضرع یاری و توقیت عبادت و انواع عبودیتده و هر که دن مراد کک
اولا هر که در که چون طریقه سالک و نفسانی مالک اولاعین قلب ایله حسن
حال اتمردن و مجازی عبادت مشاهد اید نخب ایدو دیر

چونکه بوند ترک بدوب عصیا ایلش کوزی باشی ارماق و از انمش عبادنی حقه
 لایقانی ش ارماق سر تا چو کوی در سر کوی تو با خیم بشکر طوبی
 سنگ محکم باشند او چاق و اخف شد کسی که چه کوبت وین چه کوبت
 و اخف اولد که که نه عکله در و بونه طوبی مراد بود که پنجه هوا اوس و شلوات
 بشکرین سنگ فربنگ جانند و وصلک ناهچسند قطع اندک که بیدی تمام و طو
 و آره بوب ترک ایند کز نذر زرا بونلر محسوس و کل امر عقلی و معنوی در بی لغت
 و کوی زلف تو در اهری کشد گفت کوی ترکی سوز و کلجی در بونی سوز و کلجی سوز
 که کلجی حکم مراد نطق ظاهر که سنگ عیب هرک قلبی جذب ایدر دیکدر
 بازلف و لکش تو کز ارای گفت کوبت سنگ کو کلجی کلجی زلفک ایلکیم سوز
 و کلجی فکر و اورد مراد جذب روحان و اضطراری در دیکدر بیت بنجود
 ره نیست در کوی تو شتاقان شیدا را خم زلفت بقلل محبت میکشد مارا
 محبت آن و نیم ازو نشان هجدر او آنم که کور مرز اندن نشان محبت
 آن میا و ندانم که آن چه هست قبل در اول بیل و بلغم که اول نه قل در مراد
 و ماندن تکلم در که نطق الهی تلفظ ظاهر ایلد و کلدر و مراد میاندن ربط
 در که طلب ایلد مطلوب او رسند او لور که امر و بقدر ادراک او لیمز فیکف ح
 سی اولنه عمریت تا زلف تو بوی شنیدام بد عمر و یعنی بر خیل بدتر نمانک
 زلفک دن بر قوف و اورد ویشم در زان بوی در شام دل من هنوز بوست
 او حق و دن نیم کو کلمت منده هنوز قوف و اورد مراد بر عمر دن ار لده غیب
 اوله هدایت حق و قدر که جانک حالتی باقی در دارم عجب زلفش حیانت

که چون

دین

که چون گذشت چون اما او یله در بیغی بوی ایدرین سنگ چیاک نقشینی که پنجه
 کیدی از دیدام که دینش کارشت و شوست کوز مدین که بودم این
 یونق و ارباق در مراد محبوب حقیقی خیالک بر دری و سلامت ایلد حضوری در
 حافظ بدست جا بریشان توتولی ای حافظ پره مرز در سنگ بریشان حاکم
 بر بوی زلف تو بر پشانت نکوست سنگ زلفک قفوسی او زره بر پشانت نکوست
 او بود اینست ان شب قدری که کو پند اهل خلوت امشبست اول بر قدر
 یکجی سی که در را اهل خلوت بو یکجی یارب این تاثیر دولت در کد امین کو
 کبست عجب بود دولت تاثیر قفوی بلزدن مراد بود که سالک قفوی کیم که فیض
 و فضل حق غالب و ظاهرا و لا اول کیم شب قدر در بیت ای خواجہ جویی
 ز شب قدر نشان هویت شب قدر است اگر شب قدر بدانی نایکبوت
 تو دست تا سراپان کم رسد تا سنگ زلفک لایق اولیا انداک کس ایش مردی
 در حلقه در ذکر یارب یارب هر بر کو کل بو حلقه دن یارب ذکر کنده در یعنی
 یارب دیوندا ایدر صیانت طلب یارب مراد کیش دن طریق طالبدر که حوصله
 و ادر که قوی او محبوب الحاد و دشمن احتمالی او لند دن صیانت و بیک
 کز کدر بیت هر که بی باکی کند در راه دوست رندان مردان بود نامرد
 دوست کشته جا ز نخدان تو ام کز هر طرف سنگ گلک قیونک مقول
 و ملا کیم که هر طرف دن صد هزاران کون جان بر طوق عقیقت اکا
 یوزیک جان یوسف جبرائیل در مراد جا ز نخدان شکلات اسرار
 در لاجرم سالت انک ملا کید رجح کثیر انده میجر قالمش در بیت ای راجع

نه بیای عملت خاک قدم عشق و رای عملت ستری که سر فشرده زان بخر
 ست ای عقلک بی عقل چه جای عقل است **شاهوار من که مده بند دار روی او**
 نیم شهر شویم که آبی انک بوزنیک آینه دارید **تاج خورشید بلندش خاک غلی مرت**
یوچه کنشک تاجی انک مرکبک نعلین نک طبر غیدر مراد شوار دن روح اعظم
 که روح انشا انان بر نغمه در بر مودن مراد استغافه نور قابل اولی قلیدر که
 انان انعکاس قبول ایدرو انک مرکبکدن مراد بدن انسا نور و تاج خورشید که
 که کند و نک نوریدر نعلین لفظ نک خاک در که نور شمس خاک برابر اولوب بدن
 نک زیر قد سید **دانت خور زوال خود ای ماه برج فضل زان روی**
 خود پای ترا خاک میکند **عکس بر عارضش بین قاصاب کرم رولفظ و کوری**
 ایلدی قافیه سنده استعمال اولساندر در که بدنون جعفر عرق معنده یغ حیکه انک
 دوش این عرق شهر روز و شب است **عاری اوزره کور که بودی اسی کفش در هوای این عرق ناهست هر روشن تر**
 در تب است **نور غلک مو سنده ناکه دارد را کا هر کون ستم در یغی غوم کی نور مراد بود**
 بدن است انک جلال روحیه در انو کچون روح کند کون صکره مطلوب و محبوب اولی
 منقذ و منقوض اولور و روح انشا نغمه در حانی در لاجرم فی الحقیقه حسن حالی
 جاک سجان در قصاب بود کلودوری و ظهوری ایل اول مرتبه در که اثر جلال
 مجوم منور سن **نچو اتم ترک لعل بود جام می بن بارک لعل و جام می ترکن آسیم**
 کر کرد **زاهدان معذور دار بدوم اینم نه است ای زاهدان بنی معذور و دیک**
 که بودر بنم غنجه در مراد لعل بار دن کلام الهی در و جام مدل مراد عشق حقیقی
 در پس صفت علامه مظهر عشق مشیر اولاد غم اجلان لطائف معارف کلمات

خالی اولوب درون دلدا اثر عشق ظاهر در **منظر صفت کلام واضح**
 عشق مشیریم **زاهدی ذوقه ایدک فیهیم بودر بنم انکه تاونک بر دل من**
 زبد چشمی می زند **اول که اوقی بنم لولک اوزره کوز السند اورر قوت**
 حافظ جان حافظش در خنده زیر لبست **حافظ جان فدای کلمه لایق**
 اولی خنده در مراد اولی قدن نظر مظهر جلال در و چشمیدن مراد صفت بصیرت زیر چشم
 اولی غی نغمه قلبه جرات ارشد رب متأثر قدغی در و خنده دن مراد لطف و
 جلال زیر لب اولی غی مسطور و غنی اولی غی در و اول عاشقه غای روحانی در
بیت بر نظر قهر ایلک کولکوی جوج ایدر خنده لطف ایل جانمی مشروح ایدر
 بویدی بیت بوغل تمام اولی قد نکره مخلص بیندن اولی لایق سینه قصاب
 بر بیت و بخش **آب جواشتر معارف با غت بیجک معارفوش بورنی در یغی**
آب جواشتر انک بلاغی بوزند ظلم زاع کلک من بنا بند چه عالی شبرست
 لفظ بنا بند و ایلک لفظدن مرکب بری بنام لفظی بری ایزد لفظی در ترکیب اولی غی
 الف حذف اولی غی و بنام لفظه اولان حوف باقم ایچوندر الله آوی چون دیک
 اولور معنی مصرع بودر که بنم قلم قرعه سی الله آوی چون نه عالی مشربدر
و طلب طاعت و بیان و صلاح از من مست طلب اینه طاعتی و عملی
 و صلاحی بن مستدن **که به پیانه کشی شهر بندم روزالت که قیج جکیک ایل**
 مشهور اولم الت کونده اهل ظاهر مطلب بنی اهل طاعته حمل ایدر اولی طاعت
 بیت خنده استغراق و توغل اولور اما مراد اول دکلدر بلکه اهل هوا به و ارباب
 دنیا به خطابدر پس بیت بودر که ای اهل هوا و صاحب دنیا بندن سکات

فعلان فعلان فعلان
 فعلان فعلان فعلان

و اطاعت و عهد و موافقت و صلاح امر دنیا و عشرت طلب البته که بن عشق الهی
 شکر اینی نوش اتک ابدی مشهور اولدم از لاله **بیت** بن که اولدم هدایت قطره
 او خشن کابلیم فساد لاله شکر من همان دم که وضو ساختم از چشمه عشق بن همان
 ساعت که ابدست الدم عشق چشمه سدن جبار تکبیر زدم یکسر بر هر چه هست
 ذورت تکبیر او دم بر او غور و نهر نه نشسته او زین که وار در مراد بود که مهر
 او زره بیت نازنی قلم یعنی موجودی کل شئی مالک آلا و هر چه بنو بیت بلدم
بیت جز خدا را چه مرد و دانشم مرده را دل نمی دهد عاقل می بد تا نادم است که
 از سرفضا شراب و بر ناسکا خبر دارم و برین سرفضا و قدر دن که بروی که شدم
 عاشق و بر روی که هست که یکم بوزنه عاشق اولدم دخی یکم فخری او زینست اولدم
 مراد شرا بدن غلبات عشق در که وجو و اعمال ابدی او لکه مستوجب سلامت احوال در
 و خطاب مل حال اولدم در یعنی بکاشوق و عشق زیاده کن ویر تا که فضا الهی تغییر
 از اینی حال حقه عاشق و اندن جزیه ابدی است ایندکن سکا خبر و بریم که کرم
 از کرم و اینی او لکی کرم بر فانی بیک طاعتن بولنش بومی فیا معنست در باب
 طاعتن اشغه اولان کو چیک طاعت معنست در اینی کرم فو شانی معنست در و لفظ
 اینی در کا حقه و مقام عشقه اشارت در مراد بود که اول در کا کبریا و فوی اولند
 و جوق عمل قلندر ضعیف اولند و عصیا قلندر احقر در **بیت** تا امید از در رحمت
 شوی با کما برست رحمت فوسدن امید نه اولدم ای شرای بود اید نوب جوق نوش
 ایدن بجز ان نرس متانه که چشمش مراد اول متانه کوزدن غیری که اکا کوز
 او رمون یعنی کوز دکن **بیت** زیر این طارم فیروزه که خوش ترشت **بیت**

دریم او یعنی بو کوک و نکلوفک التین بر که خوش او نور مدی مراد بو جهانند که
 خوش خلق ابد او نور مدی چشم محبوبدن غیری دیگر **بیت** راحتی چند ابد
 دارم چند **بیت** راح حنت بولیند حنت دنیا ابد جان فدای دهنست باد
 که در باغ نظر جان سنگ انز که فدا اولن که نظر باغدن **بیت** چمن آرای جهان خوشتر
 ازین غنچه نیست جهانک چمن بزیجی بوزدن خوشتر غنی باغدی مراد بوزدن
 مصنوعدن صانده انتقال و حسن مصنوعدن کمال صانده استدلال در **بیت**
 دهن بار غنچه بزیجی کم انک اغزی وار در دلی بوق شکل ایشار جهانند بید در
 حقه نیست ولیکن شکل بوق حافظ از دولت عشق تو سلیمان شد بوزدن
 مرادی کند و تفسیر و بیان ایدر یعنی از وصل تو اینی هست کنون باد بدست
 یعنی سنگ وصل کن انک الذیل وار در **بیت** راحط ظاهر برست
 از حال ما کما نیست لفظ ظاهر برست وصف ترکیبی و صفت زاهد در **بیت**
 کو بد در حق ما جای چه اگر ابد نیست مرنه دیر سه بزم حقه ذره هیچ استکار پری
 بو قدر یعنی دقدر مراد بود که اهل ظاهر اهل باطن احوالنه جا هلدرو جا هلی
 معذ و طوق سنس اینیاد و آداب اولیا دندر در طریقت هر چه پیش
 سالک آید خیر است یعنی سالک او کنه مرنه کلور و نه واقع اولور سه طریقت
 خیر او در اگر چه ظاهر انکه کورینور سه دخی بر صراط مستقیم ای دل کسی که ابد
 بوینک مضمونی بیت اوله تعلیل کیدر **بیت** تاجه بازی رخ نماید بیدنی خواهم
 تانه اوین بوز کو سوز سه بر بیدق سورسک کر کرد عرصه شطرنج رنوا از احوال
 شاه نیست رنواک شطرنجی با طه شای جالی بو قدر مراد بود که جانبش حقیقتدن

ناعلان فاعلان فاعلان فاعلان
 ناعلان فاعلان فاعلان فاعلان

مهربازی و فضل ظاهر او لورسه تدبیر خردی و صبر جمیل که سترگ کرک زیر عاقل اولیده
 شاه تعالی و انکاید فاضله مجالی بود قدر **چیت این سقف بلند ساد و بستان**
نذر بوسف بلند که نقشه جوق ساد در زمین تپاچ داناد جهان اکا پست
بومعادن مع عالم جهانده اکا دکلدر مراد بوسف بلند دن فلکدر که ساد کور نور
اما نقشه جوقدر بونک سیرنه عالم عالم واقف دکلدر این چه استغناست یارب
وین چه فاد حاکمست بونک استغنا دغیب و بونک فاد حاکمدر کین همه زخم نهان
هست و مجال نیست که بود کلو کلو زخم و آراه مجالی بود قدر مراد بود در که جانب
عشوق حقیقون قلب عاشق صادق جراح ابر را آما آه فریاد اندر مرز غیب استغنا
و قدرت علیاد در سینه داغ اوردسه دلبر آه قلندر دل سپور شاه مخصوص املق
ایچون تمغه شاهد اول شول که کل کم داغ درد پلشت اید خدا بنی فریاد لکن
کم حاصل الهی در اول صاحب یوان ماکوی می داند حساب بزم وزیر اعظمه کو با
جس آخرت بلنر کاندین طمران نش حبه نه نیست که بونق پادشاهید حبه
نه نشانی بود قدر مراد بوندن و غیره بند در که حساب اخونی بیلوب حبه نه عمل قلوب
دولت باقیه بولوب آخرت سعادت بود بد قله پست بو کونکه دوله مغز و اول
اوکات فکر ایله یارین نولور احوال هر که خواهد کوبیاد هر چه خواهد کوبی یعنی هر که
کلک دادی کل و هر نه سولک دادی سولک دیدی کبر ناز و حاجب و دربان درین
در کاب نیست کبر دخی ناز دخی قیوچی بود در کاهده بود قدر مراد در کاهده کمال انبساط

در خفت

در خفت اولوب رد و سدا و لکه غن بیاندر **هر چه هست از قاف ناسازی**
اندام هست هر نه که وارد در یعنی عدم موافقت بزم دوزنسر و اندام ستر فاقتمزدند
ورنه تشریف تو بر بالای کس کو ناپست بوخه سنگ غلغلک کسک فونه فقه
دکلدر مراد بزم اسفند مرز و نقصان وارد در سنگ فیضکده قصور بود قدر دکلدر
زیرا قیاضه بکل یوق دیمکک معنسی اسفندای اولنه اسفندای مقداری فیض
دیکلدر بر در میخانه رفتن کار دیکر نکاح بود میخانه قیوسه اوزر کیمک بکرنگ
و یک جهت اولندک ایشیدر مراد میخانه دن خانقاه و عالم سویتدر و یکرنگ اولندر
دن مراد صفای قلبی اولوب ارباب صدق و اخلاص اولندر در باغی در خانه
از بهر جهت می بوی در وی همه ذکر ازین جهت میگوید تا در جهت زنی جهت
بی خبری بکند ز جهت چوبی جهت می بوی خود فروشانرا بکوی می فروشان
راه نیست کند و بی صابجیلر شراب صابجیلر حله سینه بول بود قدر بوندتینه
وارد که ساک فنا اختیار انک کرک که اکا کیفیت عشق و حاد و بره است
ای انکه طریق عشق مای پرسی باید که ز خوبش بش بکل در کذری بند پیر خرابم
که لطفش دایمست یعنی عمارت دنیا استمین پیرک قولین که لطفی دایمدر
طعی و غرض بود قدر و کند و د فیض کمال بولوب افاضه دایم و ستر در
ورنه لطف شیخ نور اهد کاهست و کاهست بوخه شیخ و زاهد لطفی کاه وارد
و کاه بود قدر زیر اندر طمع و غرض وارد و فیضه کمال بولش دکلدر در افاضه

مستمردایم و کدر حافظ ابر بر صدر نشیند ز عالی امتیاز حافظ اگر صد آرزو
 انور فرست عالی امتیاز عاشر در کوشش اندر بند مال و جایت است شریک
 بوسن چکمی عاشق مال و منصب فینده دگر **بای** خوش خاطری / منصب
 جاء آرزو نکرد ختم دلی که در طلب ملک مال نیست در وضع روزگار نظر
 کن بچشم عقل احوال کس میرسد که جای سوال نیست **و اینست** این بیک آواز
 که رسید از دیار دوست بنامه دایر یک که ابروی دوست و یار ندان مراد
 بیک نامه وارون رسول الله هم در دوستان مراد خوب صفتی در و یار ندان
 مراد عالم الهی در **اور و هر ز جان ز خط مشکبار دوست** که نوری جان
 حریفی و دوست مشکبار خط ندان هر ز جان مراد خزان که ملکوب فی المصاحف
 و رانچون خط مشکبار اطلاق ابدی بونده تنه وار در که سلوک الهی اتباع
 رسول و اند قولی قبول لازم **بیت** میان تو و دوست در پای نیست
 رسیدن بوی بی گذشتن نباشد گذشتن زور یا بکشتن بود سهل که تا
 بگذری ز غم تن نباشد بدان کشتن آن بحر نشی نیست نکه کن که او را
 شکستن نباشد خوش به هدایت جمال جلایار خوش و بر یار کمالی
 و جلای نشانی که با آنها التی انا رسد انشا هدا و بیشتر اندیرا و اعیالی
 الله بافته و سراج منیر احسن به شیر و نیر و داعی الی الله و سراج منیر در
 تا در طلب شود دل آید و ادوست تا طلبید اوله که کل و دوست اقبال دوستی

زبان خجسته و جانی

بیت یا رسول الله ابدوب و صفین فلوب دعوت اکا رغبتن عاشق که از در که
 الله دن بجا دل و امشن میزد و محبت می برم که کل و یردم اکا مشفق و حق
 او تنورم زین نقد کم عیار که کردم نثار دوست بود زنی اکا نقدون
 که قدم دوست صابوسی **بیت** یار چون اکا کل قلبی و یردم اولدم سزار
 قلبم قلبد بهیچ اولمز اکا اعتبار شکر خدا که از مدد بخت کار ساز شکر الله که
 ایشرو زبجی بخت مدد ندان بر حسب از دوست همه کار و بار دوست آرزو
 مقدار بخت در و کلی کاری و بوی دوست مراد بود که رسول حق در خبر ملک
 و دوست خیرین الدق که لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی امن من عذابی لا یجزم
 بخت کار ساز که توفیق الهی در بزی زمره ذکرین دن حصار حق و اخلین دن
 ابدی **بیت** غالب قلبم که ب حبس حصینه بولدی امن ذکر و فکر همیشه
 چونکه لا اله الا الله در و خنی پیغمبر دن خبر الدق که الموضع من اجب یوم القیمة **بیت** بون
 او که مرده اولور می که دیشدر رسول کیم کیمی مورخ شری انکه نور اول
 سپهر دور و قمر اچا اختیار فلک سیری و فکر دوری بچون نه اختیار در
 که دشن اندر حسب اختیار دوست دوشده در لر و دوست اختیار حسبی آرزو
 مراد بود که حکما سعاد و خوشه حرکات و اوضاع افلاک و کواکب و عمری و قمر
 و سایر سیارات دور نه اسناد ایدر ایدر لولک سیر و دور و اختیار بود قدر فضا
 که ناشیر لری اولابس بدور و مؤثر حضرت حقد هر کاری بزراندن بلور

اربا و فتنه هر دو جهان را بهم زند **اگر فتنه یل یکی جهانی بر برینه آورد** **ما و جبراع**
چشم و راه انتظار دوست **بزدل و کوز چرخ دخی دوستک انتظاری یولی**
 مراد بود که نکبت دنیا و عقوبت عباد و دفع بلا و حصول نعماد **نظر و انتظار**
 جانب حضرت کبر باد **در کل الجواهری بمن آری نسیم صبح** **بر کل الجواهر کاکه ناری**
بی زان خاک نیک بخت که نذر کرد دوست **اول ابو بخت و طهر قدن که اولدی**
 دوستک او غراغی مراد نسیم صبح فیض سحری در که و کل الجواهر دن مراد انتباه الهی
 در جناب سیدین طلب الی نور که دیده رمد و دیده کش دیا و لوب مش هده دید
 آماده اول **ماییم و گستانه یار و سر نیاز** **بزر و یارک اشکی در و حجت**
 و تفرع بشیدر **نا خواب خوش کرا بود اندر کنار دوست** **نا خوش او بقو**
 کیه اول دوست کناره مراد بودن قرب حق بولنه خست در که و صلیتی نذات
 و قرب فقرند خلاف وصل محبوب مجازینک و تقرب شاه بی و فایک **بیت**
 وصل او در کم اولیه صوکی نذات یا غضب **تا جوار بندگی آسود اید لطف**
دشمن بقصد حافظ اگر دم زند چ پاک **دشمن حافظ قصده اگر دم آورد غم**
 منت خدایر که نیم شرف را دوست **منت اللہ که حکم دوست او تامل مراد**
 دشمن ان الشیطان لکم عدو و حبیبی شیطانذر یا خود اعدی عدو ک نفسک الی
 بین جنبیک موجب نفس در هر برینک قصده فی مقرر در منت خدایر که المصوم من
 عصمه الله مفتکسب عصبانین خوف ایند و چون مشایر حکم **ای عشق**

و در این عالم
 و در این عالم
 و در این عالم

مرحبا ای یک مشتاقان بد پیغام دوست **مراد یک مشت قلندران پیغمبرم در بونون**
 سابق اول غلظه رسول جانب الهییدن ارسل اولوب تبلیغ وحی اندکی ذکر انفس ابدی
 بودند مرسل الهم اولنکر حسن قبولی کرک اید و کن ذکر **بیت** **خدای حق**
 ارسال ابدی چونکه رسول **کر کرد را اید حسن دعوتی حسن قبول مشتاقان در مراد**
 عاشق حق و ساک طریقت و طالب حقیقت اولنکر در غیر جهان و بر سر انکر جان
 و بر ملک کرک انو کچون ویر **تا کنم جان از سر رغبت فدای نام دوست** **تا اید حمان**
 رغبت او جندن دوستک آونه فدای **بیت** **آن درم دادن سخن را لغت**
 جان سپردن خود سخای عشقت **والله سید است و ایم بچو بیل در فخر**
 حیران و دیوانه در بیل کین قصده **طوطی طبعم عشق شکر بادام دوست**
 طبعم طوطی دوستک شکر و بادان عشقند مراد طوطی طبعدن روح ان اندر که
 فخر تندر مجوسد و شکر بادان مراد نذات الهیه در لاجرم انک محبتدن حیران
 و دیوانه او بکو قصده فقید الیکن اکا منجذب در **بیت** **ولم یحب لب لعل چشم**
 بادام است **ببند زلف کرفته چو مرغ بادام است** **زلف او دام است و خاش**
 وانه آن دام من **انک زلفی اندر و یکی اول غلظه سیدرو بن** **بر امیدانه**
 افتاده ام در دام دوست **بر دانه امید اید و شمشیر دوست اغنه مراد لغون**
 غیب هوبت و خالدن مراد عالم غیب اید و کی بیان اولنکر یا خالدن مراد خاش
 جزئی در زلفدن مراد حب الهی در **بیت** **بدام و دانه کس مرغ دل نکر دی**

ولی بصید تو آن رفعت خال شد بخت **سر زنی بزنگه و تاج روز حشر پانی مشکین**
 قالد مرزا حشر کوفی صبا حه دک **هر که چون من در ازل یک جرعه حوز و از جام دوست**
هر کیمکه از لده بر جرعه اجدی دوست قد حذن بنیم کی مراد بود که شول که عالم
 ارواحه فطر جذبات حق اولدی انک کفیتی ز ایل اولمز تا دوسته و اصل اولمجه
بیت مست می بیدار کردی نمیشد مست می روز خیر باد او **می نگفتم شنه و**
از شرح شوق خود ازان و بدم بر شمه کند و شوقم شرح حذن انو کچون **من نمی خواهم**
 نمودن بیش ازین ابرام دوست **بن استمزم کو سترک بوذن زیاده دوست ابرامی**
 مراد بود که کند و شوقم سو یک کند و می مدح و خود فرو سپرد بو حذن زیاده ابرام
 اینک استمزم اما تفریح و نیاز بوذن ابرام مد و حد که خبر ده وارد او شد
 ان الله يحب الذين المذبذبين والماح الملتين **قبل من سوی وصال و قصد او**
 سوی خاق چونکه بویل در **ترک کام خود و گرفتیم تا بر بد کام دوست** کند و مراد
 ترکنی طوتم تا حاصل اولد دوست مرادی **بیت** یکی پیش نوریده حالی
 نبشت که دوزخ تنی کنی یا بهشت **بگفتا پرس از من این ماجرا بسند بوم**
 آنچه او پسند و مرا **کرد هد دهم گشتم در دیده همچون توبیا** اگر بکال و بر سر حکم
 کوزه توبیا کی **خاک را من کان مشرف کنت از اقدام دوست** بر بول طبر اغن که
 اول شرف اولدی دوست قد ملدن مراد اقدام انان رفیق و رفیق که اند آنا رفیق
 الهی مروا ش اولامره دکلو خاک کبی غیر حقیریه دخی بنیم کل عینم بلکه نور چشم در که

انک سببی ابله کوزم کشت **اولور خاک پای بار در ابله کوزم چون توبیا**
 ظلمت چرخ را منی کور ملک چون و بر رضا **خافظ اندر در دواوی سوز و بی دران**
بیت ای حافظ انک در دی اچند یان در ماستراق ابله و وزل و قوشول
 ز انکه در مانی ندارد و در بی آرام دوست **زیرا در مانی بو قدر دوستک**
 قرار و سکون در درونک مراد بود که در دالهی به علاج پذیر اولمز بلکه فی الحقیقه
 مرض کلد انو کچون دوا اولمز بلکه غیری در درک و واد **بیت** دواوی در اول
 ای دوست در دوست **بگفتا که مارا هست در دست و اینک صبا**
 کذری افندت بگنود دوست **ای صبا اگر او غرق لنگ و دوشه سنگ دوست ملکینه**
 بیارنجه از کسوی صبر دوست **کنور بر فغو دوستک معنی کسوندن مراد صبا**
 بودند و من توجه سحر در شور و سندن مراد عالم الهی در نجه و کسودن مراد
 غیب بویندن رای **در بیت** سنبلندن بو کنوروی بو یکا **کورین با صبا**
 اولک سواسن **بجان او که شکرانه جان برف شام** انک جانی جین شکرانه
 ابله جاسچم **الکسوی من آری پیام از بر دوست** اگر بنم جانیه کنور کسن خبر
 دوست فندن مراد جان دوستدن صفت عبادت پیامدن مراد او امر و نواهی
 و کلام الهی در لاجرم انک جراسچون بذل روح اینک **بیت** نوله عاشق
 جان و بر سر اول شکر لب شکر **چونکه اول العک شکر گفتا اگر جان و بر**
 و کر جان که دران حضرت نباشد باز **اگر شوبکه اول حضرت سکا اجازت**

خاک را من کان مشرف کنت

اولیه یعنی وارفته توبه از قنوق توبه او کینه من برای دیدن بیا و عیاری از دور
دوست کوزا چون کوز بر تود دوست چو سندن مصرع اول مضمونی و حضرت
غیری دلالت ایدر که گاه حجاب کبر یا حاجب اولوب یا قصور استعداد مانع اولوب
جوق مشامده ظاهر اولوب مکاشفه بانی فتح قلمینوب ساکب حجب اولور ایا
بوانیزید اولور که بونک کی درگاه عالیه دخول و اول حفره وصول تحفه و لایقه
سزا اولمز پس عیادت زیاده اید و کمال استعداد و انک کرک دیو غفلدن
انبیا حاصل اولوب مرض عین زائل اولور لاجرم قنوق تودن مراد بود و جهدن
اولان سبب تعظیم و رو بونده تبنه وارد در که اهل طاعت اولوب ملازمت
در کار حق قلس فیض الهی حصولدن موم اولمز قلیل و کثیر بهر مندا اولور
بیت کیمکه خدمت موم کوندر من خدا چون دیندر لایضیع انجم الحسنین
من کد او تنی به وصل او بهیهات بن کد او انک صلی تناسی میبها **بکر**
نحو اب یسینم خیال نظر دوست مکر و شکر کورم دوست نظر کاه خیالی مصرع
اول مضمونی بیت سابق معنوی کجین ایدر که حجاب غرت حضرت حق غایت
بلند و عالی مقدار و اکا وصول نهانده و ثوار و بجا بندی است و یقین و در که
ما بینده اصلا من سبت و مرکز استعداد و صلت بوق لاجرم الوب بالصادقه
جو من سبت و اربعین جز من النبوة حسنی مکرش هدیه منای میسر اولو بونده
تبنه وارد در که مراتب انبیا و منازل اولیا اولی رؤیا و **بیت** دیدم چو خواب
روی خویش بیزار شدم من از بیداری دل صنوبریم همچو بید از انست بنم صنوبری

قلیم کد کی دیزجی در **خ** شرف بلای چون صنوبر دوست دوستک جام اغاج کی
بالا فک حسدن مراد قدون تجلی الهی مند و طویل و بر حال و زره مستطیل
اولق در که بود دولت هر کس سیر اولمز **بیت** دیدن خوبست اگر خود سبت
بیت پادشاهی کره بکدم خوشست **ا** کچه دوست بکیزی نمی خرد ما **ا** اگر چه
دوست بر نشین المیزبانی **ب** عالمی نعو شیم موی از سر دوست **ب** بر عالم صتمه ز
بر قلی دوست باشند مراد باشند صفت ارادند که اول متعلق اول نمین
صفت قدرت هیچ بر نهند **ب** ایجاد ایتمز و بر قلدن صفت ارادند بر تعلق
خوئی در که انک خلق بزم مرا من حصول و حضرت حق وصولند کافی و وافی
در لاجرم بر آن عالم صامت **بیت** یارک ارادینک بولینور جوهر مراد **ا**
صامت ارادینک مریدانی عالم **ب** چه باشد از شود از بندم دلش از او **ا** نواله
اولو به غم بنددن کوکل ازاد **ب** جوهرست حافظ اسکین غلام و چاکر دوست
چون حافظ اسکین دوستک غلام و چاکر در مراد بود در که من جعل الهموم محنگا
واحد کفی الله سائر همومه حسنی هر کس که حضرت حق بنده اولوب جمله عومی غم
آخوت قلب حق سبحانه و تعالی انک سائر غمونه کفایت اید و ب غدن ازاد
اولو **بیت** بنده نک هر خجی اولو و چونک موی او سخته **ا** ساک بنده اوللی
شامه وری شاد در **ا** **بیت** بیا که قهر اهل سخت سبت بنیاد **ب**
قصه کوشکد امل اید و سخت فتنی درست گلشک در بنیاد غل و معنی مصرع
بود در که کل که اید کوشکی فتنی سست تملدر **ا** بیار باد که بنیاد عمر بر باد

نعمین فداش من علی فعلش

کتور شرابی که عمل تکی بل او زرد مراد بپار و بکدن طریقه دعوت و حقه ارشاد
 در شرابیدن مراد عشق الهی و ریس طول آمدن و رجاء بقا و عمر و اعتماد
 نهی در **ربانی** و فار عمر مراد از جهان و بهر زمال حضور وقت زایان
 فرضت از **و سال** من این خیال تصور کنیم فلک کوید زهی تصور باطل
 زهی خیال خیال لا جرم فانی اعتماد اتوب فرضت خوت ابلیس عبادنده کوشش
 ایدوب جانب بقیه باطل اولی کرک **بیت** صوفی این الوقت بکشدای خبیث
 نیست فردا گفتن از سر طریق **غلام** همت آنم که زیر جرح کبود اول
 کسنگ همتی قولیم که کوک فلک التند زهر چه رنگ تعلق پذیرد از اوست هر
 ننه دن که تعلق رنگن قبول اید ازاد و در مراد بود که دنیا و اولد کر فانیله
 بوند تعلق پذیردن ازاد اولوب یعنی بوند تعلق اتوب والاخره خیر و بقی
 حسب آخونه و عالم الهی به تعلق کرک **بیت** تعلق مجابست و بی اصل
 جو بوند تا بکسی واصل **جو گویمت** که بمنیانه دوش مست و خواب **نیم**
 سکا که منیانه ده دون کیمت و خواب اولد و غم حالد **سروش** عالم غنیم
 چه مرز ما و اوست **سروش** ملک معانده در بوضار ملک مخصوص یعنی بضرر
 دیدار عالم غیب ملک بکانه مشتقل و بی روی مراد منیانه دن موضع عبادت
 و عالم هویتد روست و خواب اولدن مراد کیفیت عشق الهی ایلد تکلیف اول
 قدر و مشتقلی کندوسی بیا اید و دیر **که ای بلند نظر** شایه از حد **بیت**

لفظ بلند نظر و لفظ سدر نشین وصف ترکیبی در معنای عالی نظر اید و سدره
 المنتهی ده و تو بری شاه باز **نشین** تونه این کج تخت آبادست **نشین**
 موضع اقامت و بیکد و ایاد معوم مناسنه و آخرین مناسنه در وادات اسم مکان
 در معنای مصرع بود که سنگ قافک بری بوختی جوق بوجاق و کلدر بوند تینه وار
 در که بوند اقامت اتوب اعلی علی بن جاننه توجه آنک کرک سب ثواب تکمیل
 نفس ایلد **بیت** من شاه باز قدسم از لا مکان پریدم **بهر شکار** صیدی در قاف
 آریدم **تراز کنکر** عرش میزند صغیر **صغیر** سلفی و فوش اوازی معانده در
 معنای مصرع بود که سکا عرش بدندن آوازه او در **ندامت** که درین دامنه
 چافا دست **بلزن** سنی بوغ بیرنه ندن دوشدک **نصیحتی** کنت باو کیر
 در عمل **سکار** نصیحت ایدرن از برده دوت و خلی غله کتور **که این حدیث**
زیر طریقت یادست **که بوسوز** بر سیر طریقتدن از برده در و اول بودر
بجو درستی عهد از جهانست نهاد **استه** عهد در سنگین اصلی و بنه سی
گلنگ جهانندن **که این** عجزه عروس هزار دامادست **که بوقری** بیک کو بکی
کلنگ **بیت** جهان که بو قدر ازادی ایلدش داماد **طلاق** ویره فی خور تلدی
 غیر ابدی هلاک **غم** جهان خور و بند من بهر از یاد **جهان** غنی به بنم **نصیحتی**
 خاطر دن کیدره **که این** لطیفه عشقم **زهر** روی یادست **که بو عشق** لطیف
 بکار بوی که کید بیدن خاطر در **بیت** غم دنیا منه بر کردن جان **ولا چذا**

جذائی نیز زد رضا داده بد و ز جبین کر یکشای و بر لب رضا و بر آند
 دو کی جو ز یعنی قاشک جانتب انقباض کو ستره که بر من و نو در اختیار کش
 که بنم و سنگ او زر که اختیار چو سن آنچه شد **بیت** از رفته قلم هیچ در کون شود
 و ز خوردن غم بجز جگر خون نشود کرد همه عمر خویش خوابه خوری **بیت**
 از آنچه هست افزون نشود نشان عهد و وفایت در ستم کل عهد و وفا
 نشان بود کل ترسمدن **بیت** بنال بلبل عاشق که جای فریاد است اکل ای عا
 بلبل که فریاد برید مراد بود که ز خارف دنیا بی وفاد و کلک خند سی است از اد
بیت بی وفا به دل و برن او لو پیشگاهت حریت و قفله اید راه و افغان
 غایت **بیت** حسی می بری ای ست نظم بر جا وظ **بیت** نه حد الترسن ای ست نظم حظه
 قبول خاطر لطف سخن خدا داد است خاطر قبولی و سوز لطف حق تو ویر شد
 بودند تبه و ارد که الفاضل شود تا جویی اهل فضل شود او لور و اهل کمال
 اولد که کمالی فضل حق بیل و شکر گفت **بیت** شکر کثیر حق که چوق و بر دی
 اهل فضل **بیت** جذان اگر چه ویردی جا و درم بکا غزال بیله تو بیله چون او لو فوت
 جا و مال علم و عمل بقاد و چو خیل و ششم بکا جا بیل کوزینه خار و دشمن کوزینه
 اندر هلاک او لور سه حدون نه غم بکا **بیت** تا سر زلف تو
 دست نسیم قنات **بیت** تا سنگ زلف او جی بل الینه دو شمشیر دل سودا زده
 از غصه و ونیم قنات **بیت** سودا او ریش کو کل غصه دن ایکی پار دو شمشیر مراد

زلف

جگر خورده
 جگر خورده
 جگر خورده

زلف غیب هویند و نسیم هوای نغدر چون غیب هوینک او جی هوای نفس
 الیه دو شمشیر خلاصه ربا خلط او لور لاجرم سودای عشق الهی او ریش کو کل غدن
 ایکی پار اولوب کاهن اخلاص کاهن ریخته دو شمشیر **بیت** اخلاص خالص او لور
 ایدی دلد و ایما بول هوای نغدن اول برزنا خلاص **بیت** چشم جادوی تو خود
 عین سودا حیرت **بیت** سنگ جادو کو زک خود عین سودا خود **بیت** این قدر هست
 که این سخنه نسیم قنات **بیت** بود و وار که بوسه نسیم دو شمشیر مراد چشمه عین
 و عین لطفک بر معنای ذات شی در لاجرم محبوب مجازی عینی کانه ذات سودا
 سحر در که تاثیر ایدر اما بر کتابک نسخه سی که نسیم یعنی یککش اول صحت معنی بود
 غلطه دو شمشیر پس حب عین محبوب مجازی غلط اندازد **بیت**
 کو ز کوزلد که حکم طبر افدا اول اول چور **بیت** خاک فکری ایله پاک اولاکه کو کل ویر
 در ختم لطف تو آن خال سیاه دانی حیرت **بیت** سنگ لطف بو کلند اول فریه بک
 بیلور پس نذر **بیت** نقطه و دود که در حلقه نسیم قنات **بیت** مرکب نقطه سید
 که حلقه بچید دو شمشیر بوبر خیال جویدر بونک نظیرین اینجی عبد الواسع نام ش
 و بشد **بیت** همچو نونست زلف تو بر رخ خال مسکین چو نوظ نونست
 مراد بوندن شکم افنادست عبارتندن فهم او لور بودر که نسیم بکجه نقطه
 طلک مشکی خال سیاه نسیم زلفه قدرت فلکندن طامه مش مرکب نقطه سید
بیت بر قطره مرکب در اول خال رخ دوست **بیت** طامه مش ورق روینه قدرت

قلند زنی صانع که قدری قلندن طامین خال کین اولور زلف مشکین
 نو در گلشن فردوس عذار **سنگ مشکه** منسوب زلفک عذار جتن کلانند
چیت طاوس که در باغ نعیم افتادست **ندر طاوس** در که نعیم باغند و دوشمندر
 بوبیتد زلف مشکین اطلاق و عذار گلشن فردوس اطلاق و زلفه کرد طاوس
 اطلاق و عذار باغ نعیم اطلاق **عجب استعاره** و تشبیه بلیغ در اما مراد قدر صافی
 بیاند که بوز به وجهه حسن و برش لکن ادنی مرض ابله زنگی ایل اولوب
 و قبرده اول دو کلکی زلفدر **بیت** تاب بتله بوز زنگی رخک خبره اول
 دو کین زلفدر **دل من از هوس بوی تو ای نوش جان** **بیم کو کلم سنگه**
 هوسدن ای جان ایست **خاک راهبست** که در پای سیم افتادست **بولک**
 غیر که ریج طیبه ایاغند و دوشمندر مراد بود که رایحه جانان هوسدن خاک
 کرکاکا و اصل اولی حاصل اوله که من تواضع رفعة الله **بیت** غبار اوله و غنچون
 تواضع ابله فرو **بیت** بلکه اسرافد رانی بومر تو **همچو کرد این تن خاکی**
 نتواند بر خاست **یعنی** تو ز فالدغی کی بودن خاکی قادر اولم فالتفه
 از سر کوی تو از آن رو که عظیم افتادست **سنگ محکم** بنسندن اول بوزدن که
 عظیم دوشمندر مراد بود که ساک اولحق جانبد حکم دوشوب اندن کنکمه جمال
 اولیوب ای کف جمال اولی کرک **بیت** شوبله دوشدم کوی بارنده که اولم خاک
 اولم **روز شش** اولینجه **باشم** اولدریم **سایه** سرو نو بر قابلم ای عیس دم

سنگ سروک یعنی قندک کو که سیم بنم بدیم اوزر ای عیس **عکس** و صحت که عظیم
 ریم افتادست **جان عکس** در که چور بیش کوک اوزر دوشمندر مراد بود که
 فاذا سوبته و نفخت فیه من روحی **سینج جبات** تن نغمه رحن و رلا جوم جانان
 رواندر **انکه** جو کعبه فنامش بند از باد لبست **اول** که که انکه کعبه دن غیری فکای
 یوق ایدی سنگ لبک کنندن **بر در میگرد** و بدیم که نعیم افتادست **بنحانه** قبوسی
 اوزر کورد مکه نعیم دوشمندر مراد بود که زاهد خشک اولانه سندن لذت اولوب
 مقام کبیت روحانیه نعیم اولمش در **بیت** لبک کبیت سندن لذت المش صوفی
 بابس **بلوب** سراری کورانی نعیم میگرد و دوشمش **حافظ** دل شد رابست
 ای جان عزیز **کوکل** کتیش فظک **سنگ** غمک ایل ای عزیز جان **اتحاد** است
 که در عهد قدیم افتادست **بربرک** وارد که عهد قدیمه دوشمندر مراد عالم ارو
 الست برکم کونده اولن انس در باروح نش نغمه زرحانی اولدوغی اتحاد در
و ایضا کل در برومی برکت و معنوق بکاست **بیت**
 کل بایند شراب ایا اوزر نده مشوق مراد ایل **سلطان** جهانم چنین وقت **علا**
سلطان جهان بونک کی وفذ با کقولدر مراد کلدن حال کشف حجاب و فتح
 ابواب در و شربدن مراد عشق الاهی و شوق معنوی و کبیت روحانیه در معنوقدن
 مراد محبوب حقیقی و پس شول کسکه جنبه حجاب حذن فتح و کشف اولاد عشق
 الاهی و کبیت پادشاهی الله حاضر اولا و جاب کیراکا اجابت دعوات

شعور ناعیل یقین ناعیل ناعیل

و تخیل مرادات فله پاد عالم کافیاچ اولوب اولاندن کمال استغناء
مستفی اولورنه کم شیخ کمال دیر **بیت** دست سلطانانی به کمال
بیت سلطانزاید رویش احیای **کو شمع** مبارید درین جمع که شب
دی شمع کوز ملک بوجعه که بویکی **در مجلس** ماه رخ دوست تمامت **بزم**
جلسه مزده و شکر آئی یوزی تمامد مراد بود که شونکر که نور تجلی ایله نور
اولا سائر انوار **عاجلری** اولمز **بیت** شب جوعائی نیلرم نور جمال
بار ایله **شمع** جاجتی اولور نور تجلی وار یکن **در مذهب** ماباد **صلوات**
و لکن **بزم** خدیجه شرب حلاله را **بی** روی قوای سرو کل اندام
سند یوز کوسه ای سرو کل اندام حوامد مراد بود که شرا بکه عشق در بزم
مذمزه **صلالار** عشق الهی اولور **اقاصی** نور شمع معنی مخازی و شوازه او کور
حرامد **در مجلس** عطر مبارید که جانرا **بزم** مجلسه خوش فقه کوز ملک که جا
هر دم ز سر زلف تو خوش بوی **شامت** **هر دم** شکر لعل او جند
خوش بوی در و معانی مراد جان شامی زلف یاردن خوش بوی اولقدن عالم
هویتدن اثر و علاقه و جذبه و پیوند پیدا اولقد **بیت** هزاران وار اوله
خوش بوی کز میج بکا بول **شام** جان پیر اولمشد جو بوی زلف دلبردن
کوشم همه بر قول فی و نغمه **چنگ** است **قولاغم** دو کل نی قوی و چنگ نغمه سی اوز
در چشم بر لعل تو کردش جاست **کوزم** دو کل سنگ ایکن قیج دو نیمه

اوزده در مراد فی دن مرشد کامل و چنگدن پیر مکمل در ولیدن مراد کلام حق
و جاندن فطر عشق در و دو نیمه سندن مراد و دران ایدوب نوبت کند و پیر
مکمل کز استک در لاجوم مرید صادق و طالب عشق کلام کامل و بند پیر کوش
و توب و کلام حکمت و بند و وعظمت کوز ملکده اولور و غیره سندن ذوق
المر از چاشنی خدیجه میج و ز **شکر** خدیجه سندن تذدن دیمه میج **زبان**
مراد لب شیرین تو کامت **اول** یوزدن که بکاسنک طالعو لیکدن مراد وارو
یعنی مرادم حال اولور یا مرادم اولدر مراد بود که الذ اشیا استماع کلام حق
و مناجات وجود و مطلقه بر غیری لیدناره **میلیم** بوقدر **تاکنج** غمت در دل ویرانه
تا سنگ غم کنج ویرانه کوهده **مقنبر** **همواره** مرا کنج خوابت تمامت
همیشه بکا خوابت به جاغی تمامد مراد بود که کنج ویرانه زده اولور چون کنج غم
الهی بود دل خراب مقام ایدمشد بنم مقام و منی کنج خرابات اولمشد که خبرده ورد
اولمشد **اناخذ** المنکرة قلوبهم و المندرسه قلوبهم **راشی** کنج ویرانه
اولور مش چون کنج **نوله** ویران اولقلب **بیت** **بن** خواب ندیم خوابتی مقام
تا اولم غایت خواب اندر خواب **از تنک** جکوبی مرانام زنگیت **عاردن**
نه دیرین که بکانام عاردن در یعنی عار اهل اولدو غم اجلدن نام و شهرت بولدم
وز نام چه پیری که مرانک زمانست **نامدن** نه سوزدن که بکا عار نامدن
بودر که دنیای دو نه بند اولق و نارت درین اند **عار** ایدین اول جندن
نام نشان شهرت و اعتبار بولدم و نام و نشان بولق و خلق اچند شهرت حاصل
قلبی وجود و انانیدر لاجوم اندن عار ایدین که در ویشه لایق و کلدر

رباعی نه مرد است آن بر مردان این راه که مغلوب زن دنیا و دل باشد
 نخواهد مرد راه دین شهرت از آن نام آرد آن اندر کون شد بخوار
 و سرشته و زینم و نظر باز شراب خوار و حیران و رند و نظر باز و انگ که جو
 مانیت و برین که است اول که بزرجلین دکلر بوشهر هم فقی درین کبر
 مراد شراب خوار دن عشق الهی پله دایم مکلف اولیجی در و حیران دن مراد تیر شدن
 غافل اولیجی در و رندون مراد اغاندن قطع نظر ایدجی در و نظر باز دن عین
 عبرت اید نظر ایدجی در و شهر دن مراد ملوک شهری و اخلاص دیاری در
 غافل اول که شهر نزد دایم و هوش اولای بی زبان اولای و لیکن جمله چشم و کوش
 اولای **بخت** نیم غیب میگوید که آه نیز محنت غیبی دیک که او دخی پیوسته
 جو ما در طلب شراب عداست منقل بزرجلین شرب شراب طلبند در
 غم خاری جهان جهانست فضل غفل پس غافل آن بود که بودست و بی غم آن
حافظ من بن بی می و معنوق زمانی ای حافظ او نورده شراب بر معنوق
 بر زمان کاتام کل و یاسمن و ماه صباست که کل و یاسمن آبی و اوج آبی
 مراد مبدن عشق الهی در و معنوق دن خوب حقیقی در و آیام کلدن اوقات
 مکاشفه در و آیام یکسندن ازمان پیش قلب و صفای خاطر در و ماه
 صبا خود وقت عبادت در و لاجرم فرضی فیت امتیوب بونک لیلی محله طاعت استمال
 که کرد **آیات** کسب و اربکن صرف اید کافورنی فرصت سنی فوت ایدن
 فوت ایدکن فرضی و **البیاض** باغ مزاجه جاسر و صنوبرست بنم غله
 نه حاجتی وارد بر سر و صنوبره شمشاد خانه پیر و رمن از که کمتر است بنم

این بیت از کتاب
 الفیاض فی شرح
 الفیاض فی شرح
 الفیاض فی شرح

او و بسنمش شمشاد کمین اکسر که در باغدن مراد عالم مکاشفه در انکشت
 باغ ظاهر احبابی بود ز بر اعلو مرتبه و در جات فیض و ترقیات معنویه که قلب
 خانه سنده مرتبی و محال در اندون آن که کل بلکه ارتقودر این مازنین بر
 توجه مذمب گرفته ای نازک و نازلو او غلمان کسن فذهب و دوشسین
 که ناهون محال تر از شیر ما و دست که بزم فائز سکا اناک سود ندن حلا
 رکدر مراد پس دن انی رأیت ربی لبیکه المعراج علی صورت شایسته امود سنج
 حضرت آلهی در **بیت** آن سپرینه و ز شرب همه شب تابروز یک
 زند خون خود ساسکی با بوج کیده وار مازنین اولدغی ذوالقرنه و الجمال و الکبر
 و الجمال اولدغی در و فاندن مراد نفسانیتی فکل در که بو طیب در **عزله**
 نفس اگر مرد شود زند پابنده بود بار اگر گشت مرا خوارت تجابانی چون
 نفس غم زد و در به بینی شراب خوا چون غم صورتی ایرادن کور پس شراب
 ایست **شخص** که دیم مدا و فقرتست **تشیع** فیض المثنوز در علاج
 معرور مراد بود که غم فین ظاهر اوله عبادت و حیت الهی به سی و تو غل
 فکل حب الی من دنیا کم ثلث الطلب و الساء و قره عین فی الصلوة
 مفقضا سنجه مر بار که غم کلدی صلوة مشغول اولدق کوزم نوزی و کو کلیم سرور
 معرور اولدی **هر** فین قل نامی کوزارم معرور اولور **خاطر** غمکنه
 شادی ایرر سرور اولور از آستان سیر معان سر جواکشم بعض شجده
 سر کجا برم واقع او شدر دولت درین سرست و کنش درین دست
 دولت بویشده در و فتح بوچود در مراد بود که اهل الله قبولند

دور او ملحق بخت دولت مؤید و فتح باب تعزیر حضرت عزت در **س** از در
 اهل صفاد و مژغای دل من هر که دور است ازین درخت اندر دیکت **ترجیم**
 اهل دلقب و سندن سن ایرغ اوله صغین کم ایرغ اول بولردن او لور اوله
 بغین **۶** در راه ماسکسته دی میخند و بس بزم بولمزه عشق کو کللو نیک
 صائون الورا الجن **۷** بازار خوشی از آن راه دیگر است **۸** کندن صابجلی باز
 اول بر بولدن در مراد بود که ارباب طریقت فاعی انکس قلب و بنی در حضرت
 حق ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم و اموالهم بسبعة عشری در **س**
 بوندن ابو تجارت اولور می کورای فقیر **۹** بویله صنفلی قلب فاعی کی حق الاله اما
 خود خوشی و هستی اول بر بولدن یعنی طلب دنیا بولدن در **س**
 از کبر مدار هیچ در دل هو **۱۰** از کبر بجای نرسیدت کسی چون زلف تان
 شکسته کی عادت کن **۱۱** تا صید کنی هزار اول در نفسی **۱۲** دی وعد و داد و صام
 در شراب داشت **۱۳** دون بکا وعد و وصل و میردی پشنده شراب و اربادی
۱۴ امروز تاجه کو پدو از شچه در سرست **۱۵** بو کون نانه دیه و انک نذر بکشند
 مراد بود که خوب مجازی حسن لطف شراب غرور و عفت و شراب جوانی و کاروانی
 و شراب دولت و کاروانی مستلکدن خال و کلد پس دون و عشق و وصل ایلی
 شراب حسن لطف بکشند بیدی اما انک عدنه اعتمادیو قدر بو کون نه دیه یعنی
 شاید که انک خلافت سولییه بکشند نه شراب را و لا و نه فکر و اوانه کم بر عشاق
 و میش **۱۶** هر که ششنی قرح نه ش کنی **۱۷** از ریشک مر خواب و دهوش کنی
۱۸ گفتی که چو می خورم ترا یاد کنم **۱۹** ترسم که شوی مست و اموش کنی **۲۰** اما خوب

حقیق

۴۲
 حقیق بر صاحب جمال و جمل النعال در که ان الله لا یخلف المیاد متفکری خلف و عد
 اینتر **س** چون غیر خدا حب اولور صکره ندامت **۱** غیری کوزلی سوه سن
 الاهی سوسل **۲** یک فقیه شش نیت غم عشق و بن غیب **۳** بر قصه دن ارتق و کلد
 عشق غی بوجب **۴** کر هر که می شنوم نامکرست **۵** که بر برک و ن که کشدم
 تکرار و کلد یعنی عشق بر قصه و اما هر کس که ایشدم اول ایشتمش کی خط
 ایدرم بکا تکرار کلد مراد بود که هر باری که عشق الاهی و خیر حب حقیق و اخبا
 خفت و احوال آنوقت سولینور اگر چه همان بر حکایت را تا مر و اغط و شیدن
 و مرشد و پیردن که استماع ایدرم همان شمدی ایشتمش کی ذوق و حفظ
 ایدرم که جزده وارد اولمش در لن شیخ المؤمن من خیر بسمه حتی بلی
 منها الجنة **۶** شیراز و آب کنی و آن باد خوش نسیم **۷** شیراز خود حافظک شکر
 اسجد بر بخت **۸** انک اولندن اسمی اضطر و شهر قدیدر که سلیمانم دخی اکا
 وارشد ر آب کنی و رکن باد انده بر نهزک اسجد نسیم بوزد رای طیبی اولان
 و بکدر بو مصرعک مضمونی متداد **۹** عیبتش مکن که خال خ هفت کثورت **۱۰**
 انی عیبه که بدی اقلیم یکا غی بکی در بو مصرعک مضمونی جز در مراد بوندن
 حب الوطن من الایمان **۱۱** سپنج کند و وطنی مدح و اکا اظهار تجتد و حضور
 قدی لا یرح عیبت اولی اید و کنه تنه در **۱۲** کوی بار و اسیم اولم
 فنا جاند ذوق **۱۳** کیم حضور قلب اولمسه تمام اولم نماز **۱۴** فرقت از آب
 خضر که فلک جای است **۱۵** فرق وارد راب حضور یعنی آب جاندن که ظلمات
 انک بریدر **۱۶** باب ماکه منوش الله اکبرست **۱۷** بزم آینه ایله که انک چغدن بر لایله

و دیگران میکاندر **ما آب روی فقر و قناعت نمی بریم** **باز فقر و قناعت بوزی**
صوبن التمر زبني ضایح التمرز **با پادشاه بلوی که روز مقدس است** **پادشاه**
دی که رزق معذور در **عرض وقت اتیوب رزق ایتدم شاهان**
نیجه پلک کلدی زرقم حضرت اللهیدن **حافظ طر فذ شایع تبرت کلک**
ای حافظ نه غیب نبات بوداغی در سنگ قلک **کشر مویه دلپذیر تر است و شکر**
که انک مویسی زیاده مقبول قلب در بالون و شکر دین **بر طر فلوله**
در قلک ای سروری کم **آب چونت ظلمتی ایچین در روان** **و ایضا**
روضه خلد برین خلوت در پشانت **روضه یغی در خلد بوند جند برین**
یوقارغی دیگر **مضای مصراع بود که یوقاروغی جنت باقی سی در ویشلرک**
خلوتیدر **نوله و کسم خلوت در ویشلرک جنت باقی سی** **اندر غم**
اولمز نفیم و رویت دیدار اولور **ما یه تحش می خدمت در ویشانت**
تحش می سیم مفعول صغیر سی و زره در باد و مصدریه ایله پهلنک و اولولوق دیگر
یعنی اصل هست اولمق شخصی در ویشلر خدمتی در که من خدم خدم
دنیا اولولورینه ابدن خدمتی اولور **فقر اهلنک کم ایله خدمت غیر اولور**
کنج عزت که طلبات عجایب دارد **کنج کاف عجمی ایله خدمت و دینه**
معننه در معنی دینه و عزت که عجایب ملکی وارد در که اکا و صوله مانع اولور
فخ ان در نظر رحمت در ویشانت **اول طلب ملکی فنی در ویشلر**
رحمتی نظرند در ریاچی **جهانک هر مقامی هر هوا سی** **طلب کم کنج عزت باقی**
کمسنه بوزه مزبونی طلبی **مکر اولم جهانک فانی در** **انک پیشش پندت**

صوبن التمر زبني ضایح التمرز

نکیر نور سینه **اولک انک اوکند** **قور نکیر تاجنی کنش** **کیر یاست که در شمت**
در ویشانت **بر غلطیدر که در ویشلرک میبندد** **در ویش**
که او معرفت و قرب حق نیست **او سلطنتی نیست که شمسند او عرش**
عصر فردوس که رضوانش در بانی نیست **جنت کوشکی که رضوان انک**
قبولیفند کندی **منظری از چمن زهرمت در ویشانت** **در ویشلرک شکی**
چشیدن بر نظر کا هدیر **ایلمز قصر نظر اولان محبت شاهل** **جنت**
فنده بقر اولان قرین اللهیل **آنچه در مشود از بر توان قلب سپاه** **اولننه**
التون اولور انک ضیا سندن قره قلب **کیم یاست که در صحبت در ویشانت**
بر کیمیا در که در ویشلر صحبتند **در** **قلب عاصی ابدی قالی کیمیا شفی**
دوست **بوتنه خلوتده انی خالص التون ایلدی** **از کران تا به کران لشکر**
ظلمت ولی **کران و کرانه فنج کاف عربی ایله خراک معننه در معنی عالم بر اوج**
بر اوج و آنکه ظلم لشکر در انا **از ازل تا بابد خدمت در ویشانت**
یعنی اولون اخوه دکر در ویشلرک فرصتی در **در ویشلرک نیست تعلی بجا**
ملک **اورا چه غم دوز و و حرامی و طالان** **دولتی را که نباشد غم است زوال**
بر دولته که غم اولیه زوال فتنه سندن **یتکلف بشود دولت در ویشانت**
تکلفنر ایشنت در ویشلرک دولتی در **ملک جاهی از سلطنت پیش**
بیش **که این تر از ملک در ویشلرک نیست** **خسروان قبله حاجا جهانک ولی**
پادشاه جهان جلالی قبله سی در لولی **سببش بندگی حضرت در ویشانت**
انک سببی در ویشلرک حضرت فو لقی در **حقانی شاه عالم اولنه**

و بر دو کی بخت حفظ درویشان اکنون در خدمت ایشان اکنون ای تو انکه
 این همه نکوت که ترا ای غنی صامت بودی نگیری که شک سرور ز در گشت
 همت درویشان است **بیشک** و التو نگردد درویش را همتی صفت غنیه در
 خور منکر زانکه درویشان دین **سد** با جوج اند و او تا در زمین **کنج** قارون
 که خردی رود از قهر هنوز **قارون** خزینه سی که طغر قهر دن هنوز **خوانده**
 باشی که هم از غیرت درویشان است او قومش سن اول که هم درویش را
 غیرتند **رباعی** سرمایه ملک جاودان درویش است **ست** ستر همه پدا و نهان
 درویش است **افلاس** که دای نبود درویشی **برد** استن دل ز جهاد است
روی مقصود که شایان بدعا می طلبند **بعض** سخته بویله واقع اولش چهار
 بخت که دل می برد از شاه و کده **منظر**ش اینیه طلعت درویشان است
 انکه ظهوری بری درویش را بوزی آینه سی در مراد بود که مطلوب اولان دوست
 دولت باقیه در و اول درویش را بوزنده ظاهر اولور **رباعی** دولت اولد که
 اولیه زایل اولد باقی سنک عباد **یوقه** نه دولت اولو دولت
 کا و کس نعل اند اخواده **من** غلام نظر اصف عدم کوراه **بن** اصف عهد یعنی
 زمان و زبری نظریک قولین که اکا **صورت** خواجه کی **دست** درویشان است
خواجه صورتی و درویش را برقی وارد **از** درون ثوابت از پرو
 بیکانه و شش **اینچنین** زیبا روش کم می بود اند جهان **حافظ** ارب حیا
ابدی بطلبی **ای** حافظ اگر آب حیات ابدی **ستر** که **منبر** خاک در خلوت
 درویشان است **انک** جعدی بر درویش را خلوتی **پتوسک** طراعی در بعض سخن

مخلص افغان اولان بیت بویله واقع اولش **حافظ** اینجا باب باشی که سکه
 ملک بعض سخته سلطان و ملکر **همه** از بندگی حضرت درویشان است
دو کلی درویش حضرتت قولتو غنن در عجب ستر آلهی در که ترک دنیا اندک
 خدمت ایند که حق تعالی است کلین و بر رواند که غای بوندک صفت سنج
 اولور و اکثر کند واک دعای کند و صفت سنج **اول** بلکه بلاسلط اولور
 انو کچون شیخ کمال مجتهدی **دیر** است کردت بشکت و لبرستی افزون کن
 کمال **کر** شکست جام جنون قصد لیلی دیگر است **والله** در در
 صفان آمد یارم قدحی در دست **اتش** رست کلیه سانه کلدی یارم بر قدح الله
 اولد و عنی خالده **مت** از می و بخواران از ترک مستی است **بار** نریدان
 مت بخوارانک ترک مستی شدن مت مراد و بر فغانن شیخ و مرشد حکمده
 اولان خانقاه و موضع عبادت و کلام روح انشا ملا بدرو و انک یاری
 عقلد که عالم الهیدن بیکه کلمه سید روح موضع عبادت کلدن عقل فکر معاشد
 و ملاحظه یکب دنیا دار ایدی اتفاقا عشق الهی اکا تا شیر ایدو اولد حن
 شرع عشق الهی نوش ایدوب کند و پسر خوش ایدوب بقیه با ده عشق
 نوش انک صد و نده ایکن فکر ماسوی ترک ایدوب روجه و افضی الیوب
 تشکیف و بقیه نوش انک او زر **ایکین** کلوب مخوار که خوی روح و حواس
 بدنی در انک ذات مستندن مت او کوجله سی بر حال او زر **اولد** که
 در **رباعی** منزل آلزبول اری چون رهبر و همراست **ساک** ابر می مراد
 عقل اکا یار اولمه **روح** سلطان در وزیر عقل و عکدر حواس

مخلص
 مخلص
 مخلص

منزه اولمعد و بوجه اوله **ما در فعل سمند او شکل نو بداند** اندکی
 نعلند یکی ای شکل ظاهر در **وز قد بلند او بالای صوب است** اندک بلند تر
 صنوبر قاضی الجی در مراد بودن غلک علو مرتبه سن بیا ندر که بعضی مراتبند فلک
 کی در و نفس قد **بسیار** و این برده بلند طبع و قوی فهم اولند اندن الجی در
 زیر انفس قدیه مرتبه سن و این نظایات اکا بدای اولوب است بدن مبتنی
 اولوب فیض الاهی به تمام محل اولور **آخر چه گویم هست از خود جرم چون هست**
 آخینه وارد به سن کند بدن جرم چون بود مراد بودن روح غفل موافقت
 روح بکرتو صید مستغرق اولوب کند و غفلت در غافل اولد عن بیاند
 بنیاد توام از دل ناشد برخت **در سینه هوای کل و شمشاد برخت** مستغرق
 ذکر تو جنابم که ذکر **در ذکر تو ذکر توام از یاد برخت** از بهر چه گویم هست
 یا او نظرم چون هست **ندن او نری یوق دیم اکا نظرم چون وارد**
 انکه از حق نیست غافل بکشف کی تواند گفت اینجا نیست کس **شمع دل**
دمازان بنیشت جواو بر خاکست **همراز اک کو کلی جواغی او نور دی نیستی**
 چون اول قاعدی یعنی کنی مراد بود که نور قلب حضرت حاکم موافقت و توفیق
 در چون اندن موافقت و مرافقت اولیه نور قلب منطقی اولور **رباعی**
 اگر توفیق اولور به رفیق **جواغ قلب او گور کون کی بر نور** اگر دور اید سن
 نور هدای **نفوذ بانه اولو چشم و دل کور** و افغان زول باران بخت
جواو بنیشت و غی افغان باران کو کلندن قاعدی چون اول او نور دی
 مراد بود که چون حضرت حق موافقت و مرافقت اید عشق و محبت و توفیق و حاکم

زیاده اولور **کرتوی دور از برم** بحر و علام می کشد **کرتوی نزدیک من**
 شوق و صالم می کشد **کرتایه خوشبخت در کسوی و پیچید** اگر غایب خوش
 ققو لو اولدی انکه زلفه دولاشدی مراد بود که هر چند ده که طیب و لطف
 وارد حضرت حاکم طریق مائل اولور که **الجنس الی الجنس میل** **سر طویل**
 بقدرت چه حاجت بدلیل **همه دانند که الجنس الی الجنس میل** و روسه کان
 کش شد در ابروی او **پوست** اگر استلق پای چکی اولدی به انکه فاشند
 اولاشدی مراد بود که هرگز و تعلق که وارد حضرت حاکم اصلا اندر
 در **رباعی** **کر بدرقه لطف تو نماید راه** از راه تو هیچ کس نکرده اگاه
 و انکه که بد رسیده یافت توفیق **توفیق رفیق ارشد و او یلاه** بازی
 که باز آید عمر شد **حافظ** کرو کل که کرو کل حافظ کمتش عمری مراد حاکمیت
 غالب اولمسی در چون اول غالب اولاجع عمر عبادت و صرف اولمش متا به سن
 اولور پس عمر ضایع اولمش اولمز **در توشیطانی و رحمانی و رحمانی در**
از شمار هر که باشی ان پدی روز شمار هر چند که ناید باز نیری که سرفت ازشت
هر نه دکل که کلز کو براف که کنی شست دن بوند تنبه وارد که کلن
 عمر کرو کلک حال در پس نصیب عمر فلیوب قضاء مافات ایچون توفیق اخلاص
 و فضل خاص طلب فلیک کرک والا صولک **پشیمانق فاند** اتمز نه کم عالم رجو
 بر قلبی زندیه بر میت **دیمش غزل** ای در بغافرت شد عمر غریب غصه
 ماند و قصه نتوان گفت نیز **ای در بغافرت استیم ما** کار کردن می توانستیم
لاجوم امر و زجران ماند ایم در پشیمان بزنزان ماند ایم **عمر خود**

در بیان جزییاتی که در این کتاب است

می گذرد مانند مرغ دست پاداری چه پای می دروغ و این
خواب آن ز کس نهان تویی چیزی نیست خطاب محبوب مجازیه یعنی سنگ اول
ز کس نهانک او یقوسی قولای نه دکلدر احتمال در که فکر آلهی اولوب بگفت
و یروب صیدانک چون اول تابان زلف پریشان تویی چیزی نیست یعنی
سنگ اول زلف پریشانک بو کل قلی نه دکلدر احتمال در که بنی اول کندایله
قیولانک چون اول خالی دانه زلفی دام اتمش در نیچ قلبی کارام
اتمش در بندایوب بونلاری انده بندایله اندر و صلس خوام اتمش در
ازلبت شیر روان بود که من میگفتم لیکدن سودا قرایدی یعنی تازه
ایک که بن دیدم این فکر که نمکدان تویی چیزی نیست بو شکر
سنگ طوز لحن یانده قولای نه دکلدر نمکدان اغزی شکر طوطاغی در مراد
بود که ملا ایل لذت نماند ره زن سالد ایدوکن ایرکدن بیلوب
اندن اجتناب قلدیم دندان یار بود چون دمانه شرو شور
به انکه مرد طریقت اران باشد دور جسته آب حیات دمانت اما
لیک مطلق بد را تا برلبت چاه زرخدان تویی چیزی نیست لیک اوزره دیمکک
مغشای لیکن فضل وائل اوزره سریر چاه زرخدان قولای نه دکلدر اطاق طمع
ایده بوکادوشمک خطری وارد در العیا ذبانه ساجی جاء ذوق یار دور جا
چشم او غزاده انک دایره سینه صفین آدم جان درانی تو باد که بقتل
می انم سکا جان اوز زلفی اولسو که بقتل بیلورم در کان نامو که
تویی چیزی نیست قاشکیه یانده کرپک اوقی قولای نه دکلدر یعنی بنی مملک

انک

انک اچوندر سکا جان اوز زلفی اولسو مراد بود که کان ایزوره قربان اولین
دیه تیرمه مملک ایکسن مبندای بنم و محنت و اندوه و فراق یعنی بوقدر
آناه مملکسن ای دل بن ناله و افغان تویی چیزی نیست زیر اوردی اول
ناله و افغان ایدرای کوکل ناله و فریاد در بوخته جان اکلنجه سی
کیم اولو دیپارک آمیله فغان اکلنجه سی دوش باد از سر زلفش کلستان
بگذشت دون کی بیل انک زلفی او جزدن کلشنه او غزی ای کل این جا
کریبان تویی چیزی نیست یعنی ای کل بو فاک بر تنی سنگ اول زلف قوتی
شو قزدن درست بویت شنید کل فکر از یاد صیدم همچون سروری جانده خود
چاک می کند درو عشق ارچه دلا ز خلف نهان می دارد درو عشق اگر کوکل
خلفدن کز لر حافظ این سینه نالان تویی چیزی نیست ای حافظ سنگ
بوا بکلنجه سینگ قولای نه دکلدر مراد بود که عشق که صدق ایل اوله آفرین
طاهر اولو ریس معتبر بود اول کل در که دعوی بلا دلیل اوله
دعوی عشق کردن آسانست لیک و راد لیل و برمانت دو بونده تنبه
وارد که اخلاص اولد که عبادتی کتم ایده لر انا نردن ظهور ایده ربانی
حفا که سیرنگ نایم شد عمر تمام و نایم در ما علی نیست می نایم
کویا که فخلصیم و همایم بر و بکار خود ای و اعطایم چه
فریادست که و غطکده رفیع صوت ایدرسن کیت مرافق ادل از ره ترا
چه افتادست بنم کو کلیم بولدن دوشدن سکا نه دوشدی مراد بود که
و عطا نصیحت ایدنارک و دعوی کشف کرامت قلندر اکثری اهل قالدور

در بیان جزییاتی که در این کتاب است

حسب حال کلد را نکره قولند ارباب حال چندان اعتبار فله را انو چون بویله در بار
ست یا واعظان تس قد اصبت مشما اذ عبت منهم امور اوانت تأت بها
 میان او که خدا آفریده است از هیچ انک بیلین که حق تعالی بچیدن خلق ایکه ش
 دقیقه است که هیچ آفرین نکرست دست بر دقیقه در که هیچ بر خلقی آنی اچم کند
 مراد میاندن تقدیر ازلی در که حق تعالی ایکه هر شخصک و رسته شده در آن حضرت خدا
 کتم عددن اختیار ایدوب قضا نمشد و آنی که بهر رابعی در کوی قضا
 نه که گذرمی دانم نه سرقضا و نه قدرم دانم مردانم این که از قدر نخوان
از سرقضا همین قدرم دانم کدای کوی توان هشت خلایق استغنیست
سنگ چنگد لخی بی سکر چندان مستغنی در اسیر بند تو از دوزخ آزاد است
 سنگ بندک سیری بدی جهنم از آزاد در مراد بود که قربت حق حاصل شود
 طالب شاهده اولی جنة ثواب و کلد رفیق دالهی به عقید اولوب معاهد مشون
 اولی جهنم از آزاد در رابعی نعمت خوس زاهد را و مار روی دوست قیمت
 هر کس بقدر همت والای اوست دست پای من پست از موصیت مکنیت نداد
شده می بنداشتم دیدم که حیرم اند دوست اگر چه سستی غنیم خواب کردی
اگر چه عشق مستکی خواب بیدی بنی تا اساس هستی من از خواب یاد است
 بنم و ارغم بنیادی اول خوابدن آباد در مراد بود که مست عشق حق اولوب غایت
 دنیا به مغول اولوب غفلت معطل اولان دنیا کسی جهنم از خواب اولوب
 لیکن جتای ابدیه سنگ بنیادی و بنای آخرتی بو ویرانه لکدن معمر دست
 اهل اگر بدیده کجبتی بگری دروشی اختیار کنی بر توانگری دلا مثال بند

و جور یار که یار ای کوکل ایکه ظلم و جور یاردن که یار تر انصیب همین
 کرده است و این دست سکا انصیب بونی ایله مشد و بوز ویر مشد
 مراد بود که ظاهر افرو و ذلت و بلا و محنت که کورینور اگر چه ظلم صورتند
 کورینور عطای الهی و عطیه ابدیه در که جناب عزت خبری بود دست
 مایل را ایکه ما ننگینیم تا که نامش را ولایا ننگینیم ابن بلا کورینور خفته است
 مایلر کس که هر عطا ننگینیم بکام تا نرسد از البشیر چون مای مراده ایر شد
 بنی انک بی نای بی نصیبت همه عالم بکوشش من بادست جمله عالمک نصیبی بنیم
 قول غده بلدر مراد بود که اگر غنط نصیبت اول جناب کبر یاردن لذت عبت
 اولور به فها و نعمت والا بی خائده کلام اولور رابعی عاقل اولدر جمله
 بنی دیگلیه اول کلام عالم و عامل اول یوسف بند و نایله قصه خون
 بر اولور سابع اگر عاقل اول بروف زنه خوان و سون قدم حافظ
 بودی افسانه یعنی قصه اوقه و افسون افورده ای حافظ کرین فسانه و افسون
مرا به دست که بوافسانه و افسون بنیم جوق خاطر مد در مراد بود که
 الکلام قول بلا عمل ارجیب قدس مقبولی اولمزیرا بونجیلین گفتاری کردار
 اول حضرت بی شمار در النصیبه سهل و المثل قبولها رابعی نصیبت ایلکدر
 خلقه ان ولیکن و غنط دو تماشکل قولا بد را مراد بره خواجه و شل اول
 ولی دو تماش کوچ چون عبد قیل والنصیبه لعل سیر بکون رسته
لب یار منست صوبه قانعش قانه صوسر لعل بنیم یار یک بی در مراد بودند
 اشارت در اول خبره که اخبار دوده و دوده وارد اولمشدر الاحمال شوق لابر

فاعلان فعلان فعلان فعلان

بولد و فوق جفانی اگر کند ایچون اولیدی عطا باشند و اخی امر اید روی آنی
 انکه در طرز غزل نیکه بجا فطرت آموخت اولکه که غزل طرز زده حافظ نیکه
 او کردی بیک شیرین سخن و نادر گفتار منست بنم طعلو سوزلو غریب بیکلو
 یار مدد مراد حضرت حقیقت علم و کلام ایله بجلی اید و کیدر بیت علم و کلام
 نظری اولدم عجبیدر بر ایله یم صحابین دوری کمال ایله **والفصل فی ذکر کرامت**
 که سودای تیان دین منست مراد بتلردن معبود حقیقی و انکه اسما و صفاتی در
 و دین اهل کمال منست در لاجوم بر روزگار در یعنی سلوک کن یعنی سلوک کن فقا
 تجلی و وارد قدن صکار بوندک سودالنه و مقتضی لانه مطیع اولمشد که گاه
 تجلی دانه فطر او لورم کاه اسما و صفات دن بر نه فطر او لورم بس کاه لور او کو
 منفعت کورورم غم این کار شاد دل غلین منست بواشک غمی بنم غصه لو
 کو کله ملک سوری در یعنی بوانقلاباته تحمل صبر دن اگر چه غم محفل اولور اما چون
 مقتضیات ذات و اسما و صفات در بوندک فطر او لوق محض سعاد و تدریس بوجال قلب
 خیزشک می در بیت دلم در عشق ناپرواست امر و در جهانان در سرم بود است
 امر روز دیدن لعل ترا دید جان بین باید سئل لعلک کور مک جان کو بچک
 کوز کرک این لجه مرتبه چشم جهان بین منست بوقدن بنم جهان کور در
 کوز یک مرتبه سید مراد لعلدن سرار لطیفه الهیه در آن ظاهر بین اولور کوز
 کوزه مز بالعلدن مراد کثرت موجودات دن و تعدد صفات دن تجاوز ایدوب
 وحدت دانه و محض تجلیانه مرآت اولمقدر **باب** بیرون حدود و کائنات
 علم بر تو ز احاطه جهانت دلم فارغ ز تقابل صفات دلم مرآت تجلیات

جفانی جفانی جفانی جفانی

ذات دلم یار من باش که زیب فلک و زینت در بکا مقادیر اولکه
 فلک زینت و در هر زینتی از نه روی تو و اشک چو پروین منست
 سنگ یوزک آیدن و بنم اولد کلبی اشک مندر مراد بود که عالم خلقت عیش
 عشق و محبت اولش در و هر خصوصیت شرف و زینتی عاشق و معشوق ایله در
 که هر طالب عاشق و مطلوب معشوق در پس حسن نظام و کمال انتظام بواشکند
 لاجوم عاشق و معشوق او ریه منست جهت جامع و وارد بواشکند اقترانی بنا
 بیت اجتماع یار با باران خوشتر پای معنی کبر صورت کثرت نامرأ
 عشق تو تعلیم سخن دانی داد تا بکاشک عشق سوز بک تعلیم و بر روی
 خلق را و در زبان مدحت و تحسین منست خلق و در دشت بنم مدح تحسین
 مراد کمال ایله انتظام اثر فیض و فضل الهی در و نه الحقیقه مدوح و محبوب
 اولدر بیت فخل معزی محبوب بدین له جمیعهم لک قد و انوا و ما فطنا
 بیت دولت فقر خدا یا بن ارزان داور فقر دولتی یارب بکایانی دوست
 کاین کرامت شصبت و نکلین منست که بکرامت بنم هیبتک و قدر و قدر
 سببی در مراد بود که عز الدنیا بالمال و عز الآخرة بالاعمال حسنی و حق القوا
 الصبر لله تع بوم القیمة تقضی سببی فقر سبب عزت اخوند **بیت**
 با فقر بازم که مرا فقر خوشتر که هیچ ندارم چو تو دارم همه منست **بیت**
 یارب زد و کون بی نیازم کردان و زاف فقر سر فرازم کردان **بیت**
 قدر فقری بلمد و کی بو فقیرک بولدی مفت آنی ابراهیم ادهم آلدی و بر و
 سلطنت و اعطی شمس شناس این عطیت کو مفروش شمس شناس

و صف ترکیبی در صفت واعظ در سخن بلیغ واعظ دی بو عظمتی صامت سن
 زانکه منتر لکه سلطان دل مسکن منست **زیرا سلطان منتر لکاهی بنم**
 مسکن کو کلم در مراد بود که مراتب معارف الهی به دن و در مقامات
 حقیقیه دن ادنی مرتبه قادر اولان تکبر اتک باقی و کلد در که لایق
 ارضی و کما فی و لکن بسنی قلب عبدی المؤمن التقی التقی الوداع حسبه
 بنم قلب کلیم فقر الهی در بیت **که ایمان را ازین معاصر نیست** که
 سلطان جهان یاماست امروز **بارب ان کعبه مقصود نماشا که کعبت**
 بارب اول مقصود کعبه سی که یک نماشا که مهدر **که معیلات طریقت کل و نسیر منست**
 که انک طریقی معیلاتی بنم کل و نسیر مندر مراد کعبه مقصود دن جناب قدس در
 و انک نما مده سن استین طریقت منستن اختیار انک کرک بلکه آن عین را
 بلکه کرک **بیت** کوی یاره طعن دشمنان چن و ار رچن **کعبه وار فر شوکم خار**
 معیلاتن چن **سوزم دین کعبه صفا سن** جگر خار معیلاتن صفا سن
 از که در با کوی آموخت خیال تو مکر **کچمن دکر ایلیک او کندی خیالک مکر**
 ر نهایش نه این شک جو خونین منست **انک قول اغوزی اولمش بنم بو قانو**
 اشکدر مراد بود که خیالند کشتی نیجه فکر عمیق و عریض ایدر کوی یادریا
 ایجاد ایدر و ایجاد بحر عمل شکدر بنم کبی کار و شوارا و ستاد سر اولمز
 و بو عمل او ستاد کم باید بلکه بنم اشکدر مضر در مکر بو عملده اکا بورا نهما واد
 اولمش در بو کلامه کند و نک کثرت بلا سته و اشک چشمی خونین اولد و غنه
 نصیح وارد و بو کاتبه ایدر که از ان کثره عصبانیا چون و عاقبت کاری

نامعلوم

نامعلوم اولد بخون چوق اغلق لایعذر **بیت** بر کنه ایچون چون آدم نیجه بلر
 اغلق **چون کنه ایچون نیجه بل اغلق در حق سکا** آنخی محمود الکن اندی غنچه
 قیام **سندخی بر طظم دورب آنغ کچور بق سکا** حافظ از حشمت پرور
 در خند خوان **ای حافظ پر ویزک صیدن دخی قصه اوقه** که بشن جویم
 خسر ویرین منست **که انک لبی بنم جویم جگر خسر ویریندر مراد لیدن کلام**
 واکلام رباندر و جوعه دن مراد سرار و احوال طریقت و بقیه ذوق و کفایت
 بو عظمت قنده اولور که سلطان السلاطین کلام روحانیه اسرار لطیفه آرا
 ایدر بونک ایچون شیخ شبلی دیش **لو علم الملوک ما کن فیہ نهار بونا بالتیوف**
بیت منم که کوشه پناخه خانقا منست **یعنی بن اول کسین که کوشه**
 کوشه سی بنم خانقا مهدر مراد بود که نفس بند به طریقی اوزره خلوت در ایچن
 کلامی جو نیجه هر بر بنم خانقا مهدر کوشه و پناخه دخی اولور سه با خود بو کلام
 قلب فیلیدن در یعنی خانقا کا کوشه پناخه در که اندر شراب عشق الهی نوش
 ایدر ب تکلیف اولور دم **دعا پیر صفا و روحیه کا منست** پیر صفا
 دعاسی بنم صباح و قتی و ر و مدر که من لا و رد له لا و ارد له صبیحه هر صبا و رد
 مشغول اولورن **کرم ترانه چند صبح منست چاک** اگر یکا صبح چنک ترانه
 سی بوق ایسه نه غم **نوا ی من سحر کا** عذر خواه منست **بنم صد ام حروف قنده**
 بنم عذر خواه در ترانه دن مراد آیین محبت و اظهار نیاز حضرت پسر مراد اولور
 سحر ادب سوز و شوق و قنارنده اگر غیر ایندو کی اداب عبادتی رعایت ایدر
 سم بنم صد او انهم تقصیرم ایچون عذر خواه در **بیت** در همه کار مروت تقصیرم

نه علن فعلانن علن فعلان

ای که با که بی قصور نوی **عجز من هست** عذر تقصیرم **عفو کن بی سبب غفور نوی**
 ز پادشاه کوا فارغ بگرد **پادشاهدن و کدادن فارغن المده** کدای خاک
 در دوست پادشاه **دوست قبوس طبرانی کداسی بنیم پادشاهم دراد**
 بود که پادشاهدن مال و منصب استنیزن و اکا عرض حیات انیزن لاجرم
 انون فارغن و کدای اظها رخصت انیزن و انک سلکته کتیزن پس انون و جن
 فارغن اما شول که حضرت حق بایده کدا اوله که رجایی انون اید بنیم پادشاه
 اولدر که انون فیض و تمت رجایده در **بر دو عالم پادشاهی میکنم**
 کرجه از ایزد کدای میکنم **لا تظن انی فقیر ففلس** چون بکنجت رهنمایی میکنم
غرض مسجد و بنیانه ام و صا شاست یعنی عباد و ثجانه اهل طاهر دن
 و معبد اهل سلوک دن بنیم غرضم و وصول لا اله **در جو این خیال نذارم**
منت یعنی بوندن غیری خیالم بوقدر خدا کواه **در بیت** که متکلف
 دیرم و که ساکن مسجد **یعنی که ترا می طلبم خانه بجان** مرا کدای تو بودن
سلطنت بهتر بگاسک کدک اولم سلطنت بیکدر **که ذل و جور**
 و جهای تو عز و جاه **منت** که سنگ اذلاک و جور جفاک بنیم غرضم و منصبم در
بیت بنده خوار تو ام لیک خداوند جهان **نه چنان شاه که اوبسته و در بندها**
ازان زمان که برین استان نهادم روی اول زمان که بوستانه او زده
 خودم پوز **خراز مسند خوشبختیکه گاه منت** کنش مندیک بوقار و سی
 بنیم سو بکنجک برم در مراد بود که شول که استانه حضرت حبه بحسب الظاهر ذلیل
 اولور خدا الله تعالی عز و جلیل اولور که عندا کرم خدا الله تعالی **مگر تنیع اجل**

خبر بکنم ورنه مگر قیام اجل بنیم جادرم تو پیر بوشه **رسمدن از دور و**
نه رسم و راه نیست دولت قبوسدن او ز ملک بنیم عادت و بولم و کلدر
 بونده تنه وارد که استانه حضرت حبه اولم و خدمت عباد خلق
 نشاند **هر که در درگاه شاه آید بدولت میرسد** رو بمسجد
 کن بخواهی منصب غفران را **کنا** اگر چه بنود اختیار ما حافظ **بعضی سخنده**
 مایه من واقع او لشع مصرع ثانی اولده اولان تو لوظنه اولی بنسبدر
تو در طریق ادب پیش گوینا **منت** کنا اگر چه بنیم اختیارم و کل ایدی در
 صله کند و بی غایب منزله سینه تنزیل بدوب یا کجری طریقه شریف غزل اند
 سولیک کن کند و غننه خطاب بدو دیر که ای حافظ سن ادب طریقه اول
 دی بنیم کنا هم در **شلفه کل مراد کت بلبل نیست**
 اجلدی خال کل و اولدی بلبل **منت** مرا و کل اجردن معنوق حقیق در و انک احک
 کثرت فیض و فتح و کشف جمال آینه سیدر و بلبلدن مراد شیخ و مرشد در دست اولدی
 شاربیلی و کشف آنی بخود قلند غی **بیت** یارب دلایل و جان آگاهم ده
 آه شب و ناله سحر کلهم **در راه خود اول ز خودم بخود کن** و انکه بخود خود
 بخود راهم ده **صلای سرخوشی ای صوفیان باد** **بیت** سرخوشانی صلا یعنی
 سرخوشانه کلوک ای طالب کفایت اول صوفی مراد باب فیضان مغنوع اولو
 قلب مرشد شروع اولدوغی زمانه جانب حق توجه و اقبال و تقبل کفایت
 اشتغال ابدک و یکدر **بیت** که رخصت غریبست چون فوت شد **بسی**
 دست حشر بندگان بری **اساس توبه که در حکم جوشند نمود** توبه بنیادی

مناعلن فعلان معانی

که حکم کلاه طاشی که برینو روی مراد بود در که قسوة قلب و آغوزدن رجوع کاپی را
 بهشت قسوة موجب برک بودی **به بین** که جام زجاجی چه طرذ اسل شکست
 نور که صبح فوج آتی نه عیدی مراد جام زجاجی که قلب صافید که اند تاثر
 نامی و از در **بهشت** اذاری قلبی که کان دعاؤ **الی هدف المقصود**
 بنهامست و لاجرم سنگ لاولند کرف و ن صافی قلب و لند که صحت ایل
 منکر اولور **بهشت** قلبی نرم اولند که صحت است ای سنگدل **قابله** ایچده قضا
 اولیه نای قلب **بیار** باده که در بارگاه استغنا **کوترا** بی که استغنا
 درگاهنده مراد بارگاه استغنا در جایت قدس در و الله الفنی و انتم الفقراء حسنی
 جمله ن غنی و مستغنی در **چه** با سبان و چه سلطه چه هوشیار و چه **بهشت**
 مراد بود که درگاه الهی ده فقرا ایل غنی و غافل ایل غنی یکسان در فاذ ان غنی القوت
 فداست بینهام مقصود نب و حسب معین دکلر **بهشت** پادشاهم دیو مغرور
 اوله ای شایسته **باب** چند شاه مله دروش چون یک اولور **اوله** عکس ای
 خفیه و یکسر بی چیز اولان **صورت** اولن غیر اول با بد سلطه اولور
 درین رباط و دو درجه ضرورت **جیل** بواکی قیو کار بان سراد چون
 ضروری در **رواق** و طاق مغرور چه بر بلند و چه **بهشت** مقرر جاد و اق
 و صند نه بوجه الحق یعنی هیچ تفاوت بود مراد بود که دنیا و اربقا دکلر
 بودند تکلف بنا فوج زاید و امر لغو در **دنیا** که در وثبات کم می بینم
 با هر فضل مزاعم می بینم **چون** که نه رباطیست که هر طرفش **را** می بینم
 بدم می بینم **و** دار بقا دار آخری در بودند قرار اند و قرار بناسند اولن

کرک بیت اگر دل از غم دنیا جدا توانی کرد **نشاط** عیش و باغ بقا توانی کرد
بنای این نبود و غم بسند کردن دست **تو** نازنین جهانی کجا توان کرد
 مقام عیش و مستی شود بی **مراد** بود که مقام عیش که انس خفته که دار
 جنت در رحمت او لکه خبر و وارد او شد رجاء الجنة بلا عمل نوع من الجنون
بدی حکیم بلاسته اندوز عهد است **بلی** است بر حکم عهدی بلا ایله نفعه مثل
 در که الوار و البلاء **تو** همان **بهشت** مراد امر دانه بلا و رنج نذیر **بیر** ط
 نبط را نشد **نما** شد رفته که هر از الماس در خون نای پادشاه شد **بهشت**
بیت مرغان ضمیر و خوش می باشد **وار** ایله بوق ایله ایچمه ضمیر خوش اول
 که نیست **بیت** به تمام هر کمال که هست **که** یو قلندر هر کمال که آغوی که وارد
 مراد بود که دنیا بی وفادری چون غم حکیم خطا در **عاق** لان
 میل بسوت نمکنند ای دینی **هم** امید کرم و لطف تو جا هل دارد **هر** که خواهد کند
 از تو مرادی حاصل **حاصل** آنسکه اندیشه باطل دارد **شکوه** اصفی و اسب باور
 منطق طیر **آصف** لقی هیتی و بل آتی و خوش دل **بباد** رفت و از و خواجه **طیر**
بیت یله کنی اندل خواجه یعنی سلیمان هم هیچ از بقی حقه یا غلدی
 مراد بودند بیت سابقه مضمونی که بقدر **بهشت** هر دم زبان مرده همی
 کو پد این سخن **لیکن** تو کوشش هوش نداری که بشنوی **دل** در جهانم که باس وفا
 نکرد **هر** روز بر سری نند این تیج شرو می **ببال** و پر مرو از ره که تیر زبانی
قوی ق و قناد یله کتمه یولان که پیرنا و افی **هو** گرفت زمانی ولی بجا نشست
هو اد و ندی بر زمان ولی طیر فده او توری یعنی بر نند از زمان هو اد کلوز

اما خبر اینست **اول** کانت دنیا دوم لواحد **لکن** رسول الله فيها محلا
 زبان ملک تو حافظ چه سکران گوید **سنگ** قلک دی حافظ بنو ملک شکرین اید
 گفته **سختش** می برند دست بدست **که** اند سوزنک سولیمانی التزلزل الدناله
بیت سرور با قلب نجه بولاشکر قللا **که** یازوغی اوقته تا که حشر اولی قللا
از زلف استغنه و حوی رده و خندان **بیت** مت **یعنی** دلبر که
 زلفی قرش مورش و زلفش و لبی کوبی و مست **بهر** من چال و غزل خان و صراحی
 در دست **که** کلک بر تن و غزل او بچی و صراحی اده **نرگش** عریض جوی و لبش افکوش
 کنان **که** زنی جنگار ای و لبی لطیف اید **نیمشب** و دوش ببالین من آمدت
 نصف لبله دون کیم نیم بصد و نیم کلدی او نوردی **سفر** اکوش من آورد باو
 از خبر **باشی** یو فرو نیم قولانم کوردی پوشقا و از یله **گفت** ای عشق بیچاره
 من خوابت است **دید** ای نیم بیچاره عشقم او بغوک وار بو محله علماء بیان
 تشبیه ملک بالمرکب دید کلری وارد که امور متعده منتزع اولان هیتی بر امور
 معده دن منتزع اولان هیئت تشبیه ایدر ایدر بوند و حنی جناب قدر یک غیب هیتی
 غیر متمیز اولوب و هدایت سا که مجذوب ساعی اولوب و اکابسط و غبت ایدوب
 و حنی بکبریا کشف ایلوب و شوق و ذوق و غیر ملک صد دند اولوب کاه جلای
 کاه جلال کسوت کیم حال نمده غفلدن با قاط اید و کنگ بیستی که امور معقوله
 دن منتزع امر عقلی در بواج میدند مذکور اولان بر فیهو یکا و صفاتی که امور
 محسوسه در اندون منتزع اولان هیئت تشبیه در که سا که کاه فیض الهی
 غالب اولوب اکا تسویش اچون حالت عجیبه فضل اندون بیاند ریس سا که طایفه

بازو غی اوقته تا که حشر اولی قللا

و علق

و عاشق صادق یغنی اولدر که اول حاله عشق الهی حنی ایله تکلیف اولوب نومی
 کند و به حوام ایدو جناب قدس پر شوق و ذوق متوجه اولان آنکچون ویر
 عارفیه که چنین باد تشبیه دهند **بر** عارفه که بوجکین شراب شکر ویر ل
که عاشق بود کربود باد بهرست **نکر** عشق الهی اولور **عشق** الهی نوش ایدو
 کیفیت خودش ایدو احباء لیل قلب اقبال حضرت اینتره **بر** وای زاهدو
 بر در دکان خوزه **میکر** پوری ای زاهد در و حکیم طعن اورد **که** ند
 وند باین تخته بار و رالت **که** ویرمدار بو کفنه دن غیری بزه است برکم
 کونند **مراد** بودر که غفله طلب حق املک عطیه الهیه در عشاق طایفه
 ازله بو ویر ملشد زاهد خوشکلی بوست ایله عباد انتر بلکه پر شوق و حنی
 اولور **انچه** اور بکنه به پیمانه مانوشدیم **اول** سنه بی که اول نرم قدره
 دو کدی اچک مراد قدح دل قلندر اچکلون مراد قلب دو کلیل ایله تکلیف
 اولق در **اگر** از خبر بهشت و کراز باد بهرست **یعنی** ارض عباد
 اولان با شوق و حنی و جذب کلی اولان **خنده** جام می و زلف که کیر نکار
شراب قدح ملک کول فی نکار که دو کم دو بچی زلفی **ای** با توبه که چون
 توبه حافظ شکست **ای** نجه توبه حافظ توبه سی کی صدی توبه که رجوع
 اهل دلت توبه دیو اهل دنیا نک اغوثون رجوع ایدو دنیا به اقباله در
 بونک صمسه سی دنیا به توجهدن اعراض ایدر بجناب حق اقباله عمت اولق
 در و جامدن مراد احوال سا که ویر که جناب خداون فایض اولور و لعل
 مراد غیب هیتدن اولان تعبد اندر سپر مراد بودر که ظهور احوال و قیود

غیب هویت پنجه پنجه دنیا و طالب ماسواپی اول حال دن رجوع اند و رب
 کند و سخته توجه **امتدربست** بخود نیست در کوی تو مشتاقان کشیدارا
 خم زلفت بقلبت محبت یکشد مارا **غسل** زلفش هزار دل یکی تارو
بست اند زلفی یک کوکل قبل تلی برسی ایله باغندی مراد زلف دن غیب هویت در
 و هزار کشتن عبارت در بریدن مراد بر جبهه در لاجوم بر جبهه ایله پنجه کوکل در
 بنامه مشد که اکا گرفتار اولمش در راه هزار چاره که از چار سو بست **بست**
 چار باید چنگ بولنی دورت طرف دن بغدی مراد پنجه عاقل و مدبری نتیجه فلدی
 و یکدر **بست** نوله که کار جهان دن اوله بیکار کوکل **عشق** سینه اولوب اولی
 جونا چار کوکل **ناهر** کسی بوی نسیمی و هند جان **ناهر** بر که بر بل قفوی ایله
 ایله ویرا جان **بکشو** و نافه و در آرزو بست **آجیدی** بر نافه یعنی زلفی
 جوزدی از زو قیوسن بغدی یعنی قادی مراد بود که غیب هویت دن هر عاقله
 بر دور و جبهه ارشد روی تا که اند جتی ایله ضم اولال و بونک سببی ایله شهودن
 ممنوع اولال **بست** یکی تربت از ان لعل لیم خوش بخت **بند** از جمله شهادت
 جهانم بر تابند **شهادت** ان شدم که نگارم جو ما **نوله** اندن دیوانه اولدم
 که نگارم یکی ای کی **ابرو** نمود و جلوه کری کرد و رو بست **قاش** کو ستردی
 و صانع ایله دی و یوز جلوه دی یعنی یوزی او رندی مراد ابرودن ابتداء
 سلو که ظاهر اولان فیض در جلوه دن مراد اند نصکه ظاهر اولال اوضاع
 لطیفه و حیات عجبه در یوز او رنگ استنار جالدن عبارت در لاجوم زمان استنار
 عاقله جنون عارض اولور **بست** کورندی لیلی یوزندی یوزندی انو کجول

ناله اولور و غیب هویت

دو شندی کوه دشت نه چون **ساقی** بخود رنگ من اندر بیال ریخ **ساقی** نیک
 ایله شرابی قدح دو کدی **این** نقشه نامر که چه خوش در کد و بست **بست**
 کور که نه خوش قیافه جلدی مراد ساقیدن واعظ و شیخ و شوق و طاویر نذر
 و شراب دن مراد کلمه و حکمت و عشق الهی در و بیال دن مراد قلب سترشد و جلدی
 و رنگدن مراد خون عبارات و علوم و انواع طرق سلو کور و بقا دن مراد
 قایط طالب و مرید در بوند اولن نقشه دن مراد طالب و لکین ضمایر و طو
 اولال علوم و معارف و مراتب و سلوک و درجات و اندک بوند اولال
 تغایر و تفاوتی در **یار** چه نوره **کر** صراحی که خون خم **یار** نه نوره اوری
 صراحی که کو یک قانی یعنی شراب **باغ** نهای قلقلش اندر کلو بست **انک**
 قلقل نغز ای ایله بوغزه بغندی یعنی بتجد و منعقد اولدی صراحی دن مراد
 طالب در و کو بدن مراد عشق الهی و علم حقیقت سولین واعظ طریقت و مرسل
 حقیقت و قائدن یعنی شریکدن مراد اول عشق و علم در و صراحی قلقل دیکس
 علم صوری و معرفت ظاهری طلبند **مجد** و ساعی اولوب عله کاهل اولد و غی
 در و علم باغلی نفع اولوب و علم ایله عمل فلیس طریقت دن محروم اولد و غی
 ایچون مرشد و ناصح لال اولوب نفسی دو تله و غنن نغس **دو تلور غزل**
 زمان ضایع مکی در علم صوت **ملک** چندان که در معنی بری راه **جو** معنی
 یافتی صورت رماکی **که** ان تخت و اینها سیر سیرگاه **الکر** بطراط جولا می نداند
نیفر ایدو بجه و بیج قدر جولا **مطرب** چه بر چه است که در پرده سماخ
مطرب نه پرده دوزوی که سماع پرده کشنده **براهیل** وجد و حال در

تا و بویست **•** اهل و بدو حال او زر **•** تا و هو بویست بعلدی مراد مطربان
 شوق و انس حق و بر نذر و انک استغفار و استغراب و لنان بردهند مراد
 مبدء حق و استغراق افاد **•** ایدن اخاضه سیدر لاجوم من عرف الحق کل
 حسنی اهل حال اولنه نقطه بحال اولمزیت **•** تمیست من اهوی فلما رایت
 بهت فلم املک لسانا ولا نطقا **•** کفتم که حسن و جهره او را صفت کنم **•** دیدم
 یعنی کند و نفس دیدم که اندک حسن صورتی و صفه ایدرم **•** او روی خود نمود
 و در گفت و گو بست **•** اول کند و یوزنی کو ستردی سور و سا و فوسن
 بعلدی مراد نود **•** بود که قائل و نایح بحال الهی و صفه شروع اید و نشانه
 و استغراقه دو ثوب کند و لال و لور **•** بسیار سخن در دل بهر تو کنم
 حاضر **•** چون روی تو می بینم آنهار و د از خاطر **•** حافظ مرانکه عشق نور پر
 وصل خواست **•** ای حافظ مراد اول که که عشق صیندی دخی وصل است **•** احوام
 طوف کعبه دل بی وضو بست **•** کو کل کعبه سی طوافی احوامی است بعلدی مراد
 بود که وصول لاله تعالی کمال و نظافت ایلد اولفک شریطی غدر **•** **•**
 خدا جو صورت بروی دلکشای تو بست **•** حق تعالی چون سنگ کو کل اجمعی
 قاشک صورت بعلدی یعنی انی خلق ایلدی **•** کاشاکار من اندر کرشمهای تو بست
• بنم ایتمک اچله سنی سنگ تار ایلد نظر اکرده ایلدی مراد بودند نفسان انک
 روح انسانه خطای در که ویر حضرت حق که سنگ چشم و ابرو کل صورتی ایجا
 ایلدی بنم خباب غزلان عملک فتحی سنگ التعائکده و عین غنایتکده ایلدی
• چونکه اید **•** ایتامی شاه روح **•** ابرو نور نفسی جوق فتوح **•**

این بیت در بعضی نسخه ها
 این بیت در بعضی نسخه ها

مراد سر و چمن را بحال راه نشانند **•** بند سر و چمنی بول طراغند **•** دو کوی زمانه
 ناقصه و سر کوی قبابی تو بست **•** زمانه تاسک نرس و قبا که قصصی بعلدی
 مراد بود که نفس روحه دیرین و سر و چمن حرکت قادر دکلز بن بدست و سر
 و سر و چمن سر که روح من و قتل دارد در اندامیله کور و حرکت ایدرس **•**
 چون بدن قلمر عمل مرکز جهانده چمن **•** بن نیج کار اید **•** بیلم ای کو کل جاناسن **•**
 زکار ما و دل غنچه بس کر بکشد **•** یزم ایشمزدن و غنچه کو کلدن نیج دو کوم ایدی
• نسیم کل چو دل اندر پی هوای تو بست **•** کل ملی چون کو کل سنگ هواک اچون
 باغدی مراد نسیم کلدن حضرت حق و وار و اولان باد غنایت در چون انک میلی
 روحک محبت اوله نفسی نیج بعلو ایشی و غنچه کی دل تنک اولنک قلبی ز آجر **•**
 مرابند تو دوران جوخ راغنی اکرده **•** بنی سنگ بند که دوران جوخ راغنی ایلدی
 ولی چه سود که سرشته در رضای تو بست **•** ولی نه فائده که ایلک یاشنی یعنی
 سنگ رضا که بعلدی مراد بود که نفس روح قدیده یعنی بدیده مقید در بوکا
 رضای وار در برابر بدن اکا الذر اما مطلق الفان او لیوب ایما کند و
 هو اسنده کنکه روح مانع در اول جهنم تمام رضا او زر **•** دکلدر **•**
 نفسی چه بروج مانوس است **•** لیک در بند اوست چو بست **•** چونا ف
 بر دل خویش من کره مغک **•** ناخته کی بنم قانکو کو کل دو کم براقه **•** جو عهد با سر
 کره کاشی تو بست **•** چون عهدی سنگ کره اچو زلفک ایلد بعلدی مراد بود که
 ای روح چون تفرق سنگ قبضه قدر تنکده در سن بنی قبضه دو نورم فتح و کشف
 الهی به مظهر قلمه سنی ایلد **•** تو خود حیات و کر بودی ای زمان وصال **•** سر خود

بر حیات دخی ایدگی وصال فانی **خطانکه دل مید و روهای تو بست**
خطای کور که کوکل میدی سنگ و خاکه بعلدی یعنی حیات و عمر و فاد او ر
صاندی مراد بود که زمان و مشاهد جمال علی الدوام اولم که مشاهد بالک
بین النجلی و الاستنار **شومنی که دایا دل و مائل جناست** **عمر عزیز است**
چه حاصل کنی و فاست **دست جو تو کفتم شهر خواهم رفت** **سنگ جوی**
الذی دیدم که شهرون کیم استرن **بجند گفت که حافظ برو که بای تو بست**
کو لک ایل وید که حافظ پوری کیم سنگ ایاغ بعلدی مراد بود که نفس و
بول ایل معتدل در اختیار انفساک اندک اندک و کلد که مصراع ثانی منونی
علی وجه اللطیف بلکه بقیه طریقی اوزر در **الف** **درین زمان**
رفیق که خالی از خلل است **بوزمانه ده که بولداش خلل نجاد** **صراحی و**
صافی سفینه و غزلت **صراحی و صافی صافی در غزل کیسی در**
مصراع اول منو منده اشارت وارد که بوزمانه ده رفیق بی خلل بولتم **رباعی**
یک دوست چنانکه دوستی را شاید **نامد بکف و امید نیست کاید** **خ لیل هر آنکه**
دوستی طلبد **بر خاک نشسته باومی پیاید** **مراد بود صراحی در قلبه روای**
صافید مراد علم بی ریا و بی طلب دنیا و روشنی الهی و حق حقیقی و رو سفینه
غزل مراد کنایه در **در زمانه به زدانش یار بست** **مرد و انار ا**
ازین به کار نیست **سفینه لفظی است** **اند که مراد کتاب شریعت در رسول الله**
صلی الله علیه و سلم **پورش انا مثل شریعتی کمثل سفینه نوح فمن رکبها نجی و من**
تخلف عنها غرق **جریده رو که گذرگاه عاقبت سنگت** **جریده بوند**

اینکه در این کتاب
بسیار از اینهاست

علا یقون مجرّه معانیه در و عفت را حلقه معانیه در یعنی مجرّد کیت را حلقه او غای
ظار در بوند تنه وار در که مال و ملک او لیوب علایق و عوا یقون مجرّد او لک
را حلقه زیاده در **س** **کیه برانند درین روز گذر** **هر که تکیه است آسوده تر**
پایه کیر که عمر عزیز بدست **قدح طو که عمر عزیز بدلد ربی شریعت الهی نوشته**
وطاعت و عبادت نوشته **شغول اول عمری ضایع ایتم که سرمایه بی بدلد ربی** **رباعی**
لا تخذ عن بامداد العمر و اعظم فرطاً قبل نفاذ العمر **یا نیک اهل الشهور انقطعت**
کالنجیل طلال حصا و العمر **نه من ربی علی در جهان ملول و بس** **ملول عربی**
اعتبار او لحنی او صابخی معانیه در ملالت او صنیق معانیه در فارسی اعتبار او لحنی
غصه لو معانیه در ملالت غصه لک معانیه در بوند معنای فارسی فاسد **یعنی**
یکلر بن تلمس لکن غصه لو دکلم ابخی **ملالت علما هم ز علم و علمت** **علمک**
ملالتی دخی علم بی علم در مراد بوند علم ترغیب در و علمای افراد بالذکر
ایند زبرابر که نیک علم اولوب علمی و لماق اسباب و آتانی اولوب جنگده
قولنم فاد او لیوب سیر املق کبی عبدر **رباعی** **در رفیع کتب کوشش در رفیع کتب**
کر جمیع کتب نمی شود رفیع کتب **در طری کتاب کجا بود نشا رجب** **طری کتب همه را**
و عد الله و بت **بچشم عقل درین راه که ادر بر استوب** **عقل کوزی ایل بوفته**
واضطرابی جوق او غرقده **جهان و کار جهان ثبات و بی محلت** **جهان**
دخی جهان ایش ثبات و محکمزور مراد که ادر بر استوب بدت در که اند جهان
و کار جهان لغوی ضد ربیع **ان لحظه که دست اجل از پا کند نه مال بفریاد رسد**
و نه فرزند یا خود مراد بوند طریقت و وصول الله در که اند جهان و کار جهان

کرد کلد را جوم عمل بالا خلاص کرد **ت** چو ترا صدت بود در زبردلق
 چون نمایی خویش را صوفی بخلق **د** لم امید خاوان بوصول روی تو دشت
 کو کلام و اقرا میدی سنگ پوزوک وصله دو تر **و** لی اجل بر عمره زن املت
و لی اجل عمر بولند امل زنی در مراد بود که وصول لا اله الا الله اکنون عمل آنکه املند
 بن ولی اجل مانع اولق املند **ت** چنر وزی بر یارم اقامت از رشت
و اما جل غش مکن و عمر مستی بپیش **ب** یکسر طرانه چهره و قفسه خوان **د** دوت
 برای پوز لولک زلفن و قفسه او قفسه دیم **و** که سعد و بخش ز تاثیر زهر و رحلت
و که سعد زهر نک و بخش زعلک تاثیر نذر مراد بود که غیب هویت را عروم
 تا وقتی دوت که تصرف حفت خلک قبضه قدر تندر در تاثیر کواکبدن و کلد
ر باقی علم نجوم چون نیجه اسرار بلدر **و** چک و او در انو کچول ضلالتی **و** ظن ابته
 لیکن انجم افلاک ایدر عمل **و** هر کاری ایلین و در دانه حضرتی **و** بهیج دور نخواهد
 یافت هشیاش **و** بهیج دورده آتی بولم **و** کرک انی **و** چنین حافظ ماست
 باو **و** است **و** بوبله که بزم حافظه ازل شرابی مستی در بوند تبه وار در که
 خواجه حافظ غزل نذر و کرا اید و کی شراب دنیا شایر و کلد و تبه وار در
 دنیا شایر مستی ایلن لو لور مست شراب ازلی ابدی مست قالور و معنای بنی غزل
 لاحق مطالعندن مفهوم اولور **و** **الف** **و** مار از خیال بوجه بروای
 شراب **و** تبه سنگ خیال کدن نه شراب پروا سی وار در **و** هم کو سر خود کیر که مخانه
 خوابت **و** کو به دی کند و بشک دوت یعنی کند و تبه وار در اول مخانه یعنی مخانه
 خواب مراد بود که شول که که اند **و** حبه الهی وار در اول مست آری او لور غیری
 شراب

معنی
 معنی
 معنی

شراب احتیاجی اولمز پس اول که مخانه **و** معنی قلم **و** مست **و** مستی معنی معنی معنی
 حق بود **و** بر نیجه فاسق در مخانه **و** معنی ابدن **و** کریم **و** مست **و** مستی معنی معنی معنی
و اگر حبت شراب دهن او لور **و** دکل که دوست **و** مست **و** مستی معنی معنی معنی
 عداست **و** هر طاعتو شربت که بکا و بر حسن عین غذا ایدر بوند تبه وار در که
 دوست رضا کسنز هر شراب **و** مست **و** الوان نمت مقبول عشق و کلد **و** افسوس
 که شد دلبر و در دیده **و** کمال **و** حیف که کنی دلبر و اغلی کوزده **و** کچر خیال خط
 او نقش بر آبست **و** آنک حقل خیالی سحرری صوا و زهر نقش در مراد بود که دلبر
 صوری کند و کنه نظر افسوس سحرری معنی در و صراع ثانی ضحوی ایل انک عدم نشان
 بیاید که کل شئی ناکه آلا وجه **و** **ت** **و** زان نداده عاقل دلبر باو **و** کل شئی
 ناکه آلا وجه **و** بیدار شوی و بد که امین نوان بود **و** او بان ای کوز که امین اولق
 اولمز **و** زین سید مادم که درین منزل خوابست **و** بونفس نفس و قات قات سیدان
 که بو او یقوتنر لند **و** در مراد منزل خوابدن دنیا و در که محل غفلت و سیدان مراد
 حوادث و کسب فو ندر که جو قدر لا بوم غفلتدن او پانوب تبه وار و اخوت قلم لا
 در ناکه اجل کلد بوبله او بنمزدن او کپس که الناس نیام فاذا ما فو انتبهوا
و **و** کم من فنی بمی و بصبح ضاحکا **و** قد سمع الکفانه و هو لا بدری
و معشوق عیا بکلز و بر تو و لیکن **و** معشوق آشکاره کچر سنا و زر که آما
 انبار همی بیداران بسته نقابت **و** انبار کورر انو کچول نقاب بغله مشر مراد
 بود که حفت حق جمیع ظاهر و ظاهر و اقاب عالمنا بدن اظهر در لیکن نوزدن
 کند و نقاب و وجه جمیلنه حجاب اتمش در نوری کند و پی سائر در بوضوح عیاش

صادق و طالب لا بعدن کند و بی ستر اکنون و کل بلکه اغیار و ن استنار
 و احتیاج با بچو نذر **کون قن ظا را یکن کب بوز می کور و مزالک بر عجب**
 سیر در که نوزی کند و پادشاه حجاب **کل برج زنگین تو نالطف عرف و بد کل**
 سنگ رنگلو ز خاک و زر تا عرق لطافت کوروی **در آتش رنگ از غم دل عرف**
کلاب است کوفی آتشنده کوکل غنڈن عرق کلاب در مراد بوندن صنع صنی استغفر
 خاک تیر دن صورت سبز خلق ابد و کل و زنگ و بو و کل خدا زنگ و
 ایجا و ابد و کل رخ رخنه عرق پیدا ابد و کلی اول غیر ندن آب عرق ابلوب بلکه
 ارب و کلاب ابل **در کج و مانع مطلب جای نصیحت بنم و مانع کوشه سنده**
 استمه نصیحت برین **کین جره بر از زمره جنگ و رباب است** که بوجر چیل
 و افلق آواز سندن طلوع در مراد جنگدن بر طریقت و ربابدن حسب و جد و
 حالت در وضو عفل معاش و اهل دنیا به دور **ای بکایض ابلین**
 تحصیل مال جاه اکنون **بند و بیروق تو بنی لطف ابله کل الله اکنون** راه تو
 چه راه است که از غایت تعظیم **سنگ بود که نه بولد که غایت عظمتدن** دریا
 محیط فلک عین سرب است **در پای محیط فلک کما عین سرب در مراد بوندن عالم**
 الهی نهانده و سچ اید و کن بیاندر **ای بر از زمره بی نهایت در که هست**
بر بر آنچه می رسی باله مه است سبزه در و دشت بیانانگواریم
 بشیلد و جوهر کل کت اتمیل **دست از سرب که جهان عین سرب است**
 الی بر صوب باشند یعنی شربند که جهان عین سرب در مراد سبزدن تازه که زمانند که
 پس زمانده عشق الهی و خدمت پادشاهی ترک او لعیوب دنیا ترک اولنی کرک

سراب کی

سراب کی نیست هست نادر **در بزم دل از روی تو صد شیخ بر او دخت**
 صحنه کوکل سنگ بوز کدن بوز چاق باقی **وین طرفه که بر روی تو صد کونه**
بوجبر که سنگ بوز کد اوزر بوز دور لو حجاب وارد مراد بود که نوز طای
 فی نقشه مظهر لغیر در بویلک ایلن آفتاب بوزنه تقابدر آفتاب حقیقی که حضرت
 خدا در نور ندن بنجه قلبه روشننا حاصل ایلن وجه باقی نوری ایلیم مستور در
 بی روی و لاری نوای شیخ و لغزوز **سنگ کوکل بنه بی بوز کسرای کوکل نور**
 اندر بی شیخ **دل فصل کنان بر سر آتش بوجکباب است** کوکل رقص ابدی در
 او و اوزر کباب کین مراد بود که دل که نور بخالدن مجبور اولاضطر اولور
بست آتش خساری نور ندن اولو بد چونکه دور **نوله کوکل دونه پیر**
 آتش اوزر چون کباب **حافظ چه شد از عاشق و رندست و نظر باز** یعنی
 نوله حافظ از عاشق و رند و نظر باز ای **بس طر عجب لازم ایام شب است**
 بنجه عجب طور بکنک ایامنه لازم در مراد رنددن اعماله التفانی اولین در
 و نظر باز عین عبرت ابله نظر اید نذر و شب ابدن مراد کلمه بندی در چون کس
 فوی طلب و عالی است اول عاشق صادق و اعماله غیر معتمد و عین عبرت ابله ناظر اولور
در آینه کنون که بر کف کل جام باده صافست **شد یک کل ایامنده**
 شراب صافی قدس وارد **بصد هزار زبان بلبش در او صافست** یوزیک
 و لیل بلبیل ابله او صافنده در مراد کلدن معشوق حقیقی در و جام باده و
 صفا الله اولق عشق بی ربا و یقین اید و کی در و بلبیل مراد عاشق در چون
 محبوب ساقی می صفا اول عاشق حامد و صاف اولور **چون بار**

صاعقه صاعقه صاعقه

لطف خود ساقی باشد که باشد که اختیار باقی باشد بخوان دفتر اشعار و راه
 صحرای کبر است اشعار دفتر فی و صحای پوی طوط چه وقت مدرسه و بخت کشف است
 نه وقت مدرسه و بخت کشف است فدر مراد دفتر اشعار و نون شکر بدر که سکه
 احوالی و عشق الهی و وقت بلد و ره و محارون مراد چاقی و آغوش که شهرستان
 دنیا و ن اعراض صور بتدریج و لاجرم چون توفیق الهی رفیق اوله تصویب کن بن
 استیوب جانب حق توجه قلوب علم ظاهر استغفار و بی عمل قبل و قایل که
 اتم که گذر اول طلب کمال در مدرسه چند کفیل اصول و حکمت و هندسه
 چند هر فکر که بوفد خدا و کس است شرفی خدا بدار کین و کس و چند
 بیز خلق و عفا قیاس کار بیکر که خلق و عفا و ن اشرف قیاس و دوت
 که صفت کونش شبیهان ز قاف یافت که کونش شبیهان آواز قاف
 قافه در مراد بوندن عزله ترغیب در که علت از اجده عزت و لام لطف بونور
 رمانی صحبت عام نیست و اشرف منقطع بشش تا ندانند که کونش کونش کونش
 بر سر دینان نندت فقه مدرسه دایست بود و خوی داد و ویرد
 خوی بود که می حرام ولی به زمال او قافست که شراب حرام را قاف بکدر
 مال او قافون مراد بود که مال او قافه حق عبد خلط او لطف و ارد و انک
 اشدر در بدر دو صاف ترا حکم نیست خوش و شرش بوسه و صفای پند
 جلک بود خوش جلک یعنی خوش ابله که هر چه ساقی ما کرد عین الطاف است
 که هر نه که بزم ساقی ابله عین الطاف و محض خساند مراد بوندن قضایه
 رضایه ترغیب در و جانب الهی دن هر نه صول ضربه بلوب نوش اتم که ترویج در که خبر

وارد اول شد من لم یشر علی نهای و لم یصبر علی بلائی و لم یرض بقضای فیلیطت
 سوانی صبر و در کم بلا به قنکه سن آتی بیک عطا در که رضا حدیث مرقع
 و خیال هم کاروان مدعی سوزی و بزم عله مکار اولد رضای آنها حکایت
 زرد و زور بافت همان زرد و زور و صمد و فنی حکایت در بوبیند لطف
 نشر غیر مرتب وارد مراد بود که بزم کارده می اولد زرد و زکی انار فاضل
 ایندور و مدعی هر کس اعمال خبیث از ایندور بوریا باف اگر چه
 بافت است بزمش بکار کار و حور خوش حافظ این نکته های چون زرد
 ساکت اول ای حافظ و بوقر التون کبی نکته لری نگاه دار که قلاب شهرت
 صقل که شهرت قلاب مراد بود قول التون کبی نکته لری کذب و کلامه صورت
 مجازده در ایندو کی دقایق طریقت و قلاب شهرت مراد کند و شهرت و عطا
 و شیخ صورتند اولاند بر سر بوندران صاف که اتوب ساریه ایدوب
 خلق الدنسان باقی پوشیده مرغ اند این خام چند بکفته ز طامات الف لامی
 چند نارفته و صدق و صفا کام چند بدنام کننده نگو نامی چند و الهی
 اگر بلیط بخوانی مرید الطافست اللطیفه او فورسک یعنی دعوت ایدر سک
 زیاده لطف دور و کر بقره برانی درون ماحیات و اگر اهل سوریسن
 یعنی رآید که بزم ایچمر صاف مراد حضرت حق قیاس اید و قضایه رفاسن
 بیاند ز نعلیم یکی می خواهد از توجنت و حور یکی خواهد که از دوزخ شود دور
 و لیکن خواهیم این و آن جست مراد ما همان خشنودی نوست
 بنامه وصف تو کردن نه حد الطافست نامه ده سنک صقل انکه حد الطاف

و کلدی چو آنکه وصف تو بیرون رخت او هست بخونکه سنگ و سنگ طهر در
 او صحت خندان مراد بودند و حق حضرت حقه خطاب ایدوب توصیف
 حضرت غزنون بخونی بیاندست از همه در صفات و ذات خدا بیش از کینه
 ابدی بجسم عشق توان دید روی شاه همدما عشق کوزی ایل کوریک او نور
 بزم محبوب کوزنی که نور دیده خوبان ز قاف تا قافست که خوب کوزی
 نوزی فاقان قافه در مراد بزم محبوب بزدن حضرت صخر و عشق کوزدن مراد
 اندک بتبلیک بنا اولان کوز و زور و خوب کوزی و یکدن مراد خوبدون پنا
 اولان کوز و زور و بلر کوز و زور لاجرم آنک نوزی زیاده اولور است
 آن دیده کوز نور پذیرد او را هر ذره بود آینه دوست نما ز دفتر رخ
 دلدار آیتی بر خوان دلدار کفی و فتریدن بر آیت اوقی مراد اول آیدن اندک
 اعلم سور بفرده اولان آیت کریمه در که و الله المشرق و المغرب فابنا تو لواء ختم
 وجه الله که آن بیان مقامات کشف کشفست که اول کشف کشفی مقاماتی
 بیاند مراد بیان دن و فمدون آیت کریمه در کشف فدل مراد معنای لغوی حسنه
 اهل کشف و اولان کشفی اکا اولان فیض و فتح در و مقاماتی هر سنده ده شهادت
 حق قلد و غنی در جهان مرات حس شهادت شهادت وجهه کل ذرات
 چو شمشیر ی یار سنگدل با ما سر کوی شمشیر سن ای طاش کو کلاتو
 یار بزم ایل چه چشمه است که بر روی تو ز اطرافست نه کوزادر که
 سنگ یوز که اطرافدن در یعنی نیمه کوزار یوز که ناظر در مراد بودند کندی
 قبض و استنار اولد غدن سخن و غیره بسط و قبض اولد غنه کشف در

نمای روی باغیرو من نهی چه حالت است این اگر کوی که دل بر دم
 از مهرت محالست این ترا که مائده خلد و نزل مناسبت یعنی سکا
 که مائده خلد و نزل معارن در از ان فمال کریم روان در اعراقت
 اندن ایلکه الیو کاجان یعنی اگر نیم جانم اعراقت ایه مراد بود که وصلته
 اولان خرقه اولانک حالنی بلزبت من شرب الزلال و هو رتبان لک
 حال من به عطفان عدو که منطق حا قوط طبع کند در شمر عدو که حاسونین
 طبع ایدر شمرده همان حدیث های و طریق خطاست همان صهیانی
 و قلا غوج بولیدر یعنی آنک اور سخته تفاوت فاحش وارد مراد بودند
 بود که بنم کلام شعر صورتند ارشاد در لاجرم ها بلند اولد و غنی کی بود
 کلام اعلی در دشمن که بکانظیر قصد ایدر آنک کلامی شعر محض در پس بو کلام
 مراد شول کلامی معج در که انده دعوت الی الله اولاد من احسن قولاً من دعا
 الی الله و هو مؤمن لاجرم کند و بد معج اینتر بیت دعوت حق ابلین
 سوز و در بنم معج ایندم که چکیم اول سوز و غنی کند و کلام در بنم
 خلوت گردیده را بنات چه حاجت خلوت اختیارش صنوع غافل غافل
 کسکه ناشایه نه حاجتی وارد و بونده تنه وارد که خلوت اختیاری
 ترک ناشای فاموی در زیر خلوت محل شهادت حضرت خدا در بیت
 هر که در خلوت نشیند سیر صانع میکند آنکه بیرون می رود صنوع می بند
 همان چون کوی دوست هست بصحرا چه جانت چون دوست
 محله سن وارد و صحرا به نه حاجت وارد در بیت ابدل تو شود مائل ناشایه

صنوع غافل غافل

بر و مسجد جامع که جای سیر است **بیت** جانبا کجاست که ترا هست یا خدای
 ای جان بر حاجت که سکاوار در حق تعالی **بیت** آفریدی بپرس که مارا چه چست
 آفریدی مود که بزه نه حاجت **بیت** جو خبر کن با کسی جز تو دان
 که گفته اند حدیث کاندین و ندان **بیت** ای پادشاه حسن خدا را سوختم ای
 حسن پادشاه ای که چون پادشاه **بیت** آفریدی سوال کن که کدرا چه چست **بیت** آفر
 صور که دانک نه حاجت و ارد **بیت** سابق لطف و جمله خطاب عامد ر
 بوبیت پادشاه صورته خاصد ر پس منی اولدر که شاه تجسس احوال کد اقله
 و اکا خدمت لازم کن ادا اقله **بیت** پادشاه او سینه و اجدر خداند
 خدمتی خدمتی بود که اول بده کد انک خدمت **بیت** ارباب حاجتم و زب
 سوال نیست **بیت** اهل حاجت سوال دلی بود در **بیت** در حضرت کرم تنها چه چست
 یعنی کرم حضرت نه تنایه چست بود **بیت** سابق مضمونی کفقد که
 پادشاه احوال فخرانی تخص لازم در و جانب الهی به تلخیص **بیت** عالم سر
 و اخفی صفت حضرت اوست **بیت** پس چه چست که کن حال خود او را تفصیل **بیت** فتح
 فقه نیست کرت قصد چاکست **بیت** بوند خطاب عزت حضرت در مراد بود که
 تفصیل و بکته احتیاج بود که اگر سکا بزم چای نه قصد و ارب **بیت** چون رخت
 از آن تست پنهان چست **بیت** چون تناع و اسباب شک در پنهان چست
 و ارد **بیت** چون جان از آن تست چه چست **بیت** قبال و قبل **بیت** وقتی که خواستی
 بنویسم می گنم **بیت** جام جهان ناست ضمیر دوست **بیت** چون که بویله در
 اظهار احتیاج خود اینجا چه چست **بیت** کد احتیاجی اظهار انکه اند نه چست

نیز از بار خدای تعالی
 و از بار خدای تعالی
 و از بار خدای تعالی
 و از بار خدای تعالی

وارد **بیت** داشت بودم بدل تا که رسم بوصل تو **بیت** حدیث کت حاصل آنچه
 در دل کشتم **بیت** آن شد که بارشست ملایح بر دمی **بیت** اول کندی که بچی بو کن چکر
 ایدم **بیت** کو هر چو دست داد بدر یا چه چست **بیت** کو هر چو آل و یردی پنهان
 کردی در پناه نه چست و ارد **بیت** ای عاشق کد اجوب روح بخش بار **بیت** ای
 کد عاشق جو بارک جان بفشلیچی **بیت** میدانت و طیفه تقاضا چه چست
بیت پیلور سنگ و طیفه کد تقاضا نه چست و ارد مراد بوندن بود که
 مرید طالب عبادت نه مجد و ساعی اولوب فضل حقن فتنه راضی اولوب
 طلب فیضه تقاضی اولوب کد بلکه تاخیر فیضانی کد و نک تصور استعد
 بلکه **بیت** بارت کو کل عدله در جانله راضی **بیت** فضل کد او مر فیضی
 و کدر تقاضی **بیت** ای مدعی برو که مرابانو کار نیست **بیت** ای مدعی پوری کم بنم
 سنگ **بیت** ایتم بود قدر **بیت** احباب حاضر اند با عدا چه چست **بیت** احتیاج
 ارد اعدایه نه حاجت و ارد **بیت** بلکل که مدعی گاه عد و معسنة استعمال اولور
 نه کم بود **بیت** در و خود را با طیب مدعی خواهم نمود **بیت** تان از
 چاره در دبی و دوا بی دوست **بیت** او کاه عکله تفوق و طریقه کمال دعوی
 ایدنه اطلاق اولور تنکم بویله **بیت** حافظ تو صبر کن که هنر خود عیان
 شود **بیت** ای حافظ سن صبر ایله هنر خود آشکار اولور **بیت** بامدعی نزاع و حیا
 کچه چست **بیت** محاکا فارسی محاکا **بیت** عربیدر یعنی مدعی ایله نزاع و حکایت
 شک و مشابست نه حاجت ر بوند **بیت** و ارد که علم ظاهر اهل دعوی
 فضل ایله اظهار اثر انکه کد عیان اولو و طریقت ایله ادب اولور که

کند و ده قال اولیوب حال ظهور اید **بیت** فضل مهلنه نالیف کر لاف کر
 فیض مهلنه فضل او که اید **بیت** حالنی کنیم **بیت** صحن بستان ذوق
 بخش و صحبت یاران خوشست **بیت** صحن بوند میدان معشانه در و بنادر رضا
 بستانه ذوق بخش و صف ترکیبی در و خبر مبتدا و صحبت و ض مبتدا و رضا
 بارانه خوشست خبریدر و بوجله اول جلیه موطو قدر معنای مصرع بود که صحن
 بستان ذوق بفتلیه بی در و صحبت یاران خوشدر مراد صحن بستان
 صفت خاتمه در و یاران در مراد اصحاب طریقت **بیت** مرداد و ستان جهان
 دل زبور دین و زینت دنیا است **بیت** نعت دهر اگر چه بسکرت **بیت** نعتی بهر
 ارزقین کجاست **بیت** وقت کل خوش یاد کر وی وقت میخوران خوشست
 کل و قن خوش اولی که اندن بخوراک و قن خوشدر مراد کل و قن در زمان
 مکاشفه و فتح با بدر و میخوران مراد شراب عشق نوش اید و بستان آلهی
 اولند در **بیت** نه خوشدر بر نیچ یا طریقت **بیت** شراب حتی بی غم اید لر نوش
 اوله است بهوش آلهی **بیت** قیلا کار و نیای فراموش **بیت** از صبا هر دم شام
 چاکا خوش می شود **بیت** صبا در هر دم بزم جانم و ماغی خوش اولور **بیت** اری اری
 طبیب اناس هوا داران خوشست **بیت** بلبل می هوا داران نفسی کو کجای
 خوشدر مراد صبا در نغمه و سبزه و فیض ربانی در که اهل الله و مانند و اول
 اولوب اندن و ماغ روح موطر اولور **بیت** کوشمه بر سر نفس اهل دل
 کو کله اولده اولور و خوش **بیت** غنچه کلینه که هر صبح دم خوش آجلور و کله
 اکا این باد **بیت** ناکشوده کل نقاب اهنک رحلت ساز کرد **بیت** کل نقاب ایندن

این بیت در وصف حال اولیوب است

کوچ فصدین دوزوی **بیت** ناله کن بلبل که فریاد و لغهاران خوشست
 ناله ایله ای بلبل که کوکل او کاراک فریادی خوشدر مراد بیت زبور کف و ناله
 بود که کشف و فیض تمام طهار و لمیدن کرد قبضه و و نیچ سادک عاشقه
 وقت فریاد اولور و بود در دن فغان صفای عکشان در **بیت** بلبل که
 از درد کلش فریاد دارد و صبحدم **بیت** عشاق رازان ناله دلش دارد و صبحدم
بیت مرغ شب خوانا بشارت باد کاندرا عشق **بیت** کجی او قبی مرغ بشارت
 اوله که عشق بولنده **بیت** دوست را ناله بنه های بیداران خوشست
 دوسته او بفکر کجی ای ناله ای خوشدر مراد مرغ شب خواندن احباب
 اید و بستانه قران قلوب دعا بیلند و حضرت حق و المستغفرین **بیت**
 حسنه خوشدر **بیت** ناله دارم هر شبی من کجی که بی شمار **بیت** چون
 شنیدم دوست دارد دوست این فریاد را **بیت** از زبان کوسن ازاده ام
 آمد کوشش **بیت** کوسن ازاده ناله دندن کلوی قولاعنه **بیت** کاندین دیر کهن
 کار سبکباران خوشست **بیت** که بوسکی کلباده یوکی بینی اولند که کار خوش
 مراد فخر اولند که حسن حالنی باند **بیت** زبانی دهر وقت کسی خوش نمی
 شود **بیت** خوش وقت که آنکه معشکف کجی غزلست **بیت** هر سغله بی کجی فغان کجی
بیت این نعد در خرابی **بیت** ارباب امنت **بیت** نیست در بازار عالم خوش دلی
 و زانکه هست **بیت** یوقدر بازار عالمه خوش دلک او اید **بیت** سینه رندی
 و خوشن کجی عیاران خوشست **بیت** زندگ شومی و عیاران خوش او که
 خوشدر مراد رندون اعماله التفاتی و اعتمادی اولین در و انکه شومیدن

مراد آنکه لطف حق صفای خاطر ایلد توجهی درو عیار کردن مراد اخلاص عمل ابدی
 و نیاد آن آرزو ایلد قناعت ایلد بخت آفرین عملی استغفاری کثیر اولاندر **بیت**
 دنیا مطلب نامه دینت باشد دنیا طلبی نه آن و اینست باشد حافظا
 ترک جهان کفین طریق خوش دلبست ای حافظان که جهان دیک خوش و تنگ
 پول در ناپنداری که احوال جهان داران خوشست تا صمیمی که جهان
 دو تنگ احوال خوشتر است باقول خواهی کنی جمع مال بسنج خوش
 باید کشت بس از بهر آن تا بماند بجای شب روزی بایدت پلن داشت
 و زین جمله این حال مشکله ترست که آخرت بحسرت بیاید گذشت
و اینست یارب این مجمع دلفروز زکات است لفظ دلفروز
 وصف ترکی در وصف شمع در کاشانه برنجه معنای کلور بوند دولت خانه
 معنای منسب معنای مصراع بود که عجب بو کوکل بالکل در جی شمع یک سعاد
 خانه سدن در جان ماسخت بپرسید که جانانه کیست بزم جانم
 باقی صور که یک جانانه سید مراد شمع دلفروزون عقل معاد و در دولت خانه
 آلهی دن کلندر کوکل نور لندرو جانی یعنی نفس انسانی رها ایلد بقرین
 خوش آن آتش که چون در دل فروزد بجز حق هر چه می آید بسوزد عیال
 خانه براندازد و دین منست سندی بنم کوکلم و دینک خانه سن آنجی و خواب
 ابدی در تمام آغوش که می باشد و هم خانه کیست تا یکم تو جانم اولو
 و یکم منجانه سید مراد بود که عقل معاد کوکل طول امل ایلد با یوب و نفس دین
 دیواندگی آینه بوزوب خواب ابدی در روح انسانی ایلد هم آغوش و هم حجره در

کلمه شمع در کاشانه
 کلمه شمع در کاشانه

بیت این سگ نفس شوم و بدکاره که هم آغوش تست هموار پیش از آن
 کوثر بند حست حکیم بنم کن که دشمن تست باد لعل لبش کز لب من
 دور باد آنکه لعل لبش شرب بنم لعل ابراق اولسون راج روح که و پمانه ده
 پمانه کیست یکم روح شک شرب و عهد و بر حیس و یکم فدوی در مراد بود که
 عقل معاد لعل کلامی که باد کبی کیفیت و بر راهل هدایت روح شک شرب و بار
 موافق و بر شرب فدوی در که مست حق ابدی میدهد کسرش آغوش و معلوم
 شد و بر هر که کافسون و معلوم اولدی که دن نازک و مائل افسانه
 کیست که آنکه نازک کوکل یکم افسانه مائل در مراد بود که هر که کند و
 زعمی عقل معاد اتباع دعوی سن ابدی عیال اول یکم دعوی قائل و یکم
 هدایت مائل در **بیت** عقل رهبر اید و بت حق هدایت و پلن لطف
 حقدن دخی هم کاغذات و پلن یارب آن شاه شمع ماه رخ و زهر
 جبین یارب اول شاه کبی دای کاقلو و زهره آلتو در یکتا که و کوهر
 بکدانه کیست یکم لولوی فریدی و کوهری بی نظیری در مراد بود که عقل
 معاد شاه کبی حکم در و ماه کبی حسن الوجه در و زهر کبی ظهوری روشنند
 و کوهر فریدی ذی قیمت و معتبر در **بیت** شاه آن به که کردار دقوی را
 کسورتن رانکه دارد رشتن طالع دوست دولت صحبت آن شمع شمع
 بر نو اول سعاد نور لوشمک صحبتی و لکن باز پرسید خدا را که به پروانه
 کیست صور که الله اچونکه یکم پروانه سید یعنی یکم پروانه سید صحبت
 و قنارت ابدی مراد عقل معاد ایل صحبت دولت قناتی روح میسر اولور که هر

به بوسه دست نصیب اولمز **کفتم** از دل دیوانه حافظی تو دیدم آه
 حافظک دلو کو کلند **کسب** زیر لب خنده زان گفت که دیوانه کیست
 طوداق التند، فحش چه کورک بدی بلکه دیوانه بسدر مراد بود که الجون فنون
 حسنی هر کو کلده بر دور لوجنون او لور که بر سنه به معنوی اولوب اکاشفول
 اولوب آخودن غافل اولور عقل مجنون اولور که باقیه مامل اولوب فاییدن
 قلاغ اولو **بیت** جوان و پیر که در بند مال و فرزند اند نه عاقلند که طفلان
 نام خودندان **اگرچه** عرض منبرش یاری او نیست
اگرچه منبر عرض آملک بار او کند بی ادبکدر مراد بوندن ریار و ادکلدر مکر
بیت از ادب نبود پیشش تقال **خاصه** خودلاف درو عین و محال
 زبان خوش و لبیک و دثان پراز عربست **دل** و نمز اما اغز عربی ایله طلور
 مراد بود که اخلاصه عمل که نه قول بر دغل **بیت** نیمه همچو شانه جلز با
 همچو آینه ام همه دیده **بری** نهفته رخ و دیو در کشته حسن **بری** بوزن
 اورنش و دیو حسن نازنده مراد بوندن اهل فضل و مقبول حق مستور و مغلوب
 و فقیر و محجوب اما دیو صوبت و شیطان کثیر اولان عز و نازده **بیت**
 دیده ز جبر که این چه بو الجبیت **باندی** کوز جیرندن که بونه بو الجب که
 در مراد بود که اهل نظر بو خصوصه سوزان و حیران **بیت** هذا الذی
 ترک الا و عام جائز و صیر العالم الخیر زندقا **سبب** میرس که جوج از
 چه سفله برورند **سبب** صوره که خندان دنی برور اولدی که کام بخش او را
 بهانه بی نیست **که** اندر او برسد بهانه بی سبب کدر بلکه عادی اهل فضل

این بیت در بعضی نسخه ها
 این بیت در بعضی نسخه ها

و م انکدر **بیت** قل للذی بصروف الدهر غیرنا **اهل** عاند الدهر الامن خط
 اما ترى البحر تعلو فوق جیف **و** یستقر باقی قمر الدور **و** غیر السحاب یجوم غیر
 ذی عدد **و** لیس یکتف الا الشمس القمر **درین** جن کل بی خار کس نمی چند
بیت بو چند کل بی خار که دو شرمز **چراغ** مصطفوی باشرار بولهبست
 مصطفایه منسوب اولو چراغ ابولهب منسوب اولو شرار ایله در یعنی دنیا دار خنذر
 بونده محض راحت اولمز **بیت** زمین بیو فاجهان مطلب احی که هست
 شهش قرین زهر و کلش هم نشین خار **رض** هر غریزه بر باطل فکر و حسود
 نه کم رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرت ابولهب خضم و لشل ایدی **بیت**
 کالعداوة قد ترجی از الله **الا** عداوة من عداک عن حد **به** نیم جو خرم
 طاق خانقاه و رباط **بار** اربیه المیز خانقاه و تکیه کمر **مر** که مصطبه
 ابوان و پای خم طنبیت **با** که کس از خانه یعنی نیجانه صنفه در و کوب
 دبی جادو را بی در مراد بود که بن که خضم خوابت بکا محل فاجا و موضع را
 در که محل رباط و کلدر لاجوم شول مکان یکر که موضع ربا اولمز **بیت**
 چون دکلدر منزل رزق و ریائیانه فر **بکدر** اول بردن که اول رزق
 ربا و کابندر **جمال** دختر زینو چشم ماست مکر **اوزم** جوی قریک
 جالی بزم کوزیمز نوریدر مکر **که** در نقاب زجاجی و پرد **بیت**
 که زجاجی نقاب و عشی پرد **در** بلکل که حق تعالی عین انسانیدی طبقه
 و اوج رطوبتدن ترکیب نمشد بر ترتیب اوزر **در** طبقه صلبه
 و طبقه مشبهه و طبقه شکیله و رطوبت زجاجیه و رطوبت جلیده

و طبقه غلبه و تر و طوبت بیضیه و طبقه غنیه و طبقه ثریه و طبقه
ملحه نه کم شاعر و پیش **بیت** کرد آفریدگار تعالی بطرف خویش
چشت بهفت پرده و سه آب منقسم **صلب** و نیم و شکر زجاجی و پس جلد
بر غلبوت و بیض و غلب قران و تلخیم و بو تر تیب باطنان اعتبار اولمفی
ایله در لاجوم بو پینده شتر ایک صرحه قد حده اولمسی و پرچم و عیندن کلمه سی
اعتباری ایله بر طوبت ایله بر طبقه اشارت ایدرو و مضمون بیت فخر فیض
در صرح احتمال و او ذم احتمال وار **دوای** در خود اکنون از ان نفع
جوی کند و در دک دو اکس اول فرقدن است **که** در صراحی چینی شیشه
حلیت **که** چینی صراحی و حکمی شیشه در بو بینک مضمون و فخر فیض
در **بیت** خوابی در شراب صوکی چون خوابدر **خیر آب** بله لفظی کو کریم شرب
مزار عقل و ادب دشمن من ای خواجه **بیک عقل** و ادبم و ارایدی بنم ای
کنون **که** مست و خرابم صلاهی بی ادبست **شد** **یکه** مست و خواهی بی
ادب **یکه** صلامراد بود **که** لایق من احد کم صنی **قول** الناس انه جنون **حسب** حق
صنی **ثوبله** ذکر **که** مست و لا یقول او کس و ترک تکلف و تفتع اید **سن**
که دایک بی ادب **اولا** **بیت** ترک تکلف جو داب طریق ما عیبم
پیش تو کر بی ادب شوم **بیاری** **که** جو حافظ مدام استظمار **کنور**
شترابی **که** حافظ کی مدام بنم ارقلنم **بکره** سحر و نیاز نیم شبست
سحری اغلفه و نصف لیل نیازند در مراد بو ندن نصف لیلده نیاز ترغیب
و سحرده سوز و کدازه ترویج در **بیت** **عجب** ملکیت ملک صبحکاهی

که بای مغفرت از فضل شام **ارزانی** کنی آن دم بسویش **دران لحظه** بیانی
هر چه خواهی **عجب نیست** وقت نیم شب نیز **بسیان** وقتت با یکبار **دشانی**
اگر شب که بکشی جرم و عیبا **بکن** توبه جو آید صبحگاه **ایستادنی**
خوشتر جو عیش و صحبت باغ و بهار چیست **باغ و بهار** عیش و صحبت **خوشتر**
نذر مراد عیش و صحبت **دوام** انس حذر و باغدن کشف و فتح **درو بهار** دن
عالم ببط و انبساط **در** لاجرم کشف و عالم ببط و **دوام** انس حق و صحبت الهی
دن **خوشتر** که ندارد **ساقی** کجاست که سبب **انتظار** چیست **ساقی** قند
در دی سبب **انتظار** نذر مراد **شوق و ذوق** ویر که قنی **فرضی** فوت **انما** که
دیگر **مدت** **فرضت** از دست **الربا** بدت **که** کوبی **سعاد** زندان **بری**
که **فرضت** **غیر** **برنت** **اگر** **فوت** **شد** **بسی** **بست** **صرت** **بندان** **بری** **هر** **وقت**
خوش **که** **دست** **دهد** **هفتم** **شمار** **هر** **خوش** **وقت** **که** **ال** **و** **بر** **غیبت** **صای** **کس**
و **فوف** **نبت** **که** **انجام** **کار** **چیت** **لمس** **علم** **بو** **قدر** **که** **آفر** **کار** **نذر** **مراد** **بود**
شاید **بو** **قدن** **صبر** **مرض** **و** **عرض** **و** **مانع** **ان** **و** **واقع** **اول** **طاعت**
فوت **اولا** **تو** **این** **وقت** **فرضت** **غیبت** **شمار** **که** **خرد** **آنیاد** **بکار**
بموند **عمر** **بسته** **بمیر** **ت** **هوشدار** **علم** **تصال** **بر** **قبل** **ایده** **با** **غلم** **شد** **عقل**
دوت **یعنی** **عقل** **جمع** **ایست** **غمو** **از** **خوبش** **پیش** **غم** **روز** **کار** **چیت** **کن**
غصه **کی** **سجی** **اول** **غم** **روز** **کار** **نذر** **تدبیر** **خود** **امروز** **کن** **ای** **خواج** **که** **خدا**
هر **چند** **فریاد** **کنی** **سود** **ندارد** **معنی** **آب** **زنده** **کی** **و** **رو** **ضار** **م** **آج**
و **جت** **با** **فیس** **معنی** **جو** **طرف** **جو** **پای** **خوش** **کار** **چیت** **ار**

کنند و خوشش بکسی شراب نذر بوبینده لاف و نشر غرمت و ادا
 که می خوشگوار آب زندگی به و طرف جو بیارضه دارم معروف و مراد
 بود که آب حیات عشق الهی و عطا پادشاهیدر زیر اموت حقیقی که عذاب
 آنقدر اندن خلاص اید و جبهه مؤبد و مؤدی اولور و ارماق کنارنده بنی
 صفای خاطر اولان مکانه عبادت همان بالفعل جنبه و رحمة وصول در
 اکام اید و توفیق طاعت **•** امارت در کم اولدر اهل جنت **•** سوره است
 مرد و جو از یک قبیل اند **•** سوره اولان که دست اولان که یکدیگر قبیل
 دندر **•** مادل بعثت که دهم اختیار جنت **•** بزرگو کل یک شویسته ویر لوم
 اختیار و مختار نذر مراد بود که اهل کسوت و طریقت او لیس یا زاهد خشک
 اولان و سالت طریقت اولوب عشق مشرب اولان الطرق الاله تعال بعد
 انفس الخلاق بوجبه طاب حق اولقده بر قبیل دن در بر قنق کنگ مسکنه
 سلوک اید لوم مختار نذر دیو استغفار اید **•** شراب عتوه وستی بار
 مشرب بود قابل **•** و کنه راه شیاران بکیر و در عمل کن جد **•** راز درون
 برده چه داند فلک خوش **•** برده ایچنک راز نه بلور فلک سوس **•** ای قلی
 نزاع تو با پرده و ارجست **•** ای مدعی سنگ نزاع یک پرده و دوشن ایل نذر
 مراد بود که بعضی آثار که اوضاع فلکیه دل ظهور اید راز حقان بلکه
 اگر فلک ایل نزاع ایدوب اندن شکایت انک رواد کلدر که اخبار سلف
 در بولکلام که کتب مضایح و مواعظ **•** یارنک نذر **•** قال الجدار للویدم شقنی
 قال سل من یدقنی فان الذی ورائی ما خلا فی ورائی **•** سهو خطای بنده

کرش

کرش نیست اعتبار **•** فولک سهو خطا کنه اگر انک اعتباری اولبیدی **•** معنی عفو
 و رحمت امرزگار جنت **•** یار لغیجنگ عفو و رحمت معنی نذر مراد بود که
 عصیان بنده مرآت غفران حضرت رحمن در که لولم تذنبوا انتم لجا الله تعالی
 بقوم بذنبون فیغفر لهم حسبه عصایک عصیان فی حضرت غفار که مظهر غفران
 در و بوندن مقصود عصیان ترغیب و کلدر بلکه کثرت ذنوب ایل رحمت خدا
 امیدی کسمک و یکدر **•** خسرو اگر چه من کنه کارم **•** مظهر عفو خوش کردانم
• زاهد شراب کوثر و حافظ پیاله خواست **•** زاهد شراب کوثر و حافظ
 قنق دیله دی **•** تا در میان خواسته کردگار جنت **•** تا او زاده حق تو
 دیکل نذر مراد بود که بر کسنگ بر سینه ارادتی وارد اما اراده الله تعالی
 سنه متعلق ایل اول ظهور اولور **•** یکی خواهد که باشد اهل جنت **•**
 یکی خواهد که یابد فیض فضلت **•** نباشد هرگز از اینها خدا یا **•** یکی را از تو
 بنود ارادت **•** ما هم این هفت شهید از شهر و چشم
 سالت **•** بنیمیم بو هفت کندی شهر دن کوز و میر بیلدر **•** حال بھوان
 توجه دانی که چه شکل حالت **•** بھوان حال مس نه بیکورن که شکل حالدر
 مراد بوندن فرقت محبوب مجازی صورتند **•** فراق معشوق حقیقی بیانی در
 که سنه الوصل سنه و سنه الهجرة **•** بوجبه محبوب یک بر هفت فرقت بر بل
 کلور و بر عشق دیش **•** یکروز در فرقت صد سال می نماید **•** زینجا
 قیاس میکن با خود حساب سال **•** اولیه محبوب حقیقی فرقت مدته مدیده دن
 برو واقع او کش در انک مانی کثیر و فراخی عیبر در و مضمون مصراع ثانی

فما علان فخلان فخلان فعلان

به کادالت اید که هر که بویجان حالنی بجز آنکه چون حضرت مولانا دیر **بانی**
 بشنوا این بی چون شکایت میکند از جدا بیا حکایت میکند مردم دیده
 ز لطف رخ او در رخ او کوز یکی اندک و غی طافند آنکه خند عکس
 دیدگان بر ده که مشکین خالیت کند و عکس کوردی ظن ابدی که خال شکین
 در یعنی رخ آینه کی مصفی در کوز یکی کا نظر اید جل کند و عکس اندک و کوب
 شویله ظن اید که اندک بر خیال سیاه دارد و مراد بود که حسن ظاهر غلط
 اندازد در حس بر بود کلو حدی اید غلط فحش اید **بانی** زتاب روی
 جو خورشید او هزاران سوخت نفوذ بانه از آن آشی که بینا نیست
 بیکد شیر هنوز از لب همچو لاشکش سو و طهر هنوز از لب شکری لبند
 آنچه در شیو کرمی هر مرز آتش قتالیت اگر چه شیو اید جلکده هر بر کربکی
 قتل اید جید مراد بود که حسب حسن ظاهر حدیث سندان مهلک او نور
 اگر ربط قلبت کند و می ورطه هلا که اتقذر ولا تلعوب اید یکم الا نه بلکه
 حبیبی اندن اجتناب لازم در **بانی** ساخت از لب شربی هر شقایسته
 طرفه شربت که از رویش خسته را رنجور خست ای که انگشت نمایی بکرم
 در همه شهر ای که که شالیه بالینا کس یعنی سرفاق اید کوسر کوسن کریم
 دو کال شهر ده و که در کار غریبان عجب اهل بیت واد که غریب
 ایشانند سنگ عجب اهلک دارد و مراد بود که کرمی کرمی موقعه واقع
 او بلیق مدوح و نافع اولمز **بانی** زکات آن لب میگون بی پرستان ده
 قبول خبری است اگر نه در بلیست بعد از نیم بنود سایه و جوهر فرد

۶۶
 ۷
 بودند صدک بکا جو هر فرد و شبهه سی اولمز که برین نکته و مان تو خوش است
 که بونکته او زر کسنگ اغزل خوش استدلال در یعنی جو هر فرد که اکا
 جز لا بتجرتی دیر یعنی ثول جز که اصلا انفسام قابل اولیه مشکون بود
 اثبات اید و ب هر جسم بر نیچه جز لا بتجرتی دن فر کبدر دیر احکام و کا
 انکار اید و ب هر جسم ندن مرکب دکلدر بلکه مبول و صورت ندن مرکب در
 دیر ازواجه حافظ دیر که من بعد نیم جز لا بتجرتی نک وجود ندن شکم قالی
 که سندان اغزل جز لا بتجرتی در غایتند صغرندن اصلا انفسام قابل دکلدر
 مراد بود که حسن ظاهر مطیع نظر اتمیوب الت ملاحظه قلوب اندن مسئله
 علمیه به انتقال آنک که **بانی** منع نه نظامی رخ زلف کوز در **بانی** چون
 دور تسلسل و حکیم نظری وار بلکه حسن سبب تحصیل علم اولق کرک
 یوق ایکن فرزند بر قار الف تا که بن سوخته اولدم یار دانشمند اولوم
 اهل علم مرده داند که بر ما کذری خواهی کرد یعنی شننا دیکه بزم
 او ز ریمز او غره سک کرک نیت خیر میگردان که مبارک فالیت
 نیت خیری دو ندره که مبارک فالدر مراد بود که محبوب حقیقی ان الله
 لا یخلف الیعاد و صبیخه خلف و عده اتمرا قاجوب محازی چند ان علم
 و غایتند و غا و ممق خلاف واقع در **بانی** در فوس کنانم ملک
 لطف کنیم که سوخت زور و غ تو راستی نیست کوه اندوه خرافت
 بجه حلیت بکشد سندان فراق غصه سی طاعنی نه حلیله اید چکه حافظ
 خسته که از ناله تنش چون نالیت حافظ خسته که ناله دن تنی نال کبی

فلیق که که فلک نسبت قویه ارض ضعیف در آن خود نفوذ ضعیف در **بیت**
 بیچاره کسبت آدمی زاد خاکبست که بفکنی بر باد بجوی غیش خوش از دور
 و از کون سپهر هسته خوش عشرت فلک معکوس دور زند که صاف این سخن
 جمله روی آمیزت که بگوپ بشک صاف جمله بوسه فرشت در **بیت** سپهر کور
 بختی بدامن که نهاد که گردش برسن برست چون کوه کرا بیزم نهاد
 ساغری ز خوشی که هم در آن جلکش خون نگر چون ساغر عراق و فارس کن
 بشمر خوش حافظ عراق و لایتن و فارس ملک کن دو تک خوش شمر ایله حافظ
 بیا که نوبت بخداد و وقت تبریزت کل که بخداد نوبتی و تبریز و قتی در
 مراد شعر خوشن حقه ارشاد ایدن در و عراق دیوب عجم و فارس دیوب
 شیراز دیار مراد اتمش در که بوابلی و لایتن قومی قابل ارشاد اولوب
 حق قبول اتمش در اما بخداد قومی اکثر شیعه مذہب و تبریز خلق اکثر افضی
 اولدوغی اجلون انکر ارشادی زمانی کلدی در **بیت**
 بنال بلبل اگر بایست سر بار نیست ایکله بلبل اگر بناله سنگ یا الفک بلی وای
 که مادی عشق زاریم کار عازار نیست که بزرایکمز عشق زار و زار استوفر زار
 در بونده تپنه وارور که علقه نیاز صفت لازمه وخته در **بیت**
 من و جنون دو عزیزیم که غم شادی مکت هر که این نکته ندانست نه از وادی
 ماست در آن زمین که نسیمی وز در طره دوست اول یرده که بریلایه
 دوست طر تسدن چه جای دم زدن نافه طر تاتار نیست نه تاتاری
 نافه که نفسی اورا جانی بر در مراد سجد غایت حق تذکر عبد اندوکی در طره

کلمه بیست و نهم

غیب هو بندر چون اول طرفدن برشته واصل اوله هزار رواج طیبه دن اولی در
بیت با طره تو سنبیل سؤزیده حال جیت جای که ابروی تو نماید
 جیت بیار باد که رنگین کنیم جامه رزق کتور شرابی که بویایلم ریافتنانی
 که مست جام غزوریم و نام هشیار نیست که جام غزور سنی یوز آدمشیا رعد
 مراد بود که جزو فقه پوشنی کمال دکلدر کمال اولدر که عشق الهی ایله کیف اولو
 غزور دن عربان اولنه **بیت** ای خوش آن هوشیار لا بعقل که بود از همه
 جهان غافل خیال لطف تو بخت نه کار خاماست سنک زلف ضایل بشور
 خاملا ایشی دکلدر که زیر سله رفتن طریق عیار است که بجز التذ که نک
 عیالقی یولی در مراد بود که غیب هویت فکرنی انک بخت و کماله حالی در
 و سله طریقت التذ مرور رند و عاقل اولدر طریق در **بیت** عاقل اولدر
 ترک ایدوب فانی یولون راه باقی بوله و ساک اول و عملیه اولوب فکر
 غیر اولمیه **بیت** عبادت کز بی ابرو ثوابست آن تجارت دان بر عارف
 نه رنجت آن که هست آن عین خیرانش لطیفه است نهانی که عشق ازو
 خیرد نهانی موخوبتدا و لطیفه است قدم خیرد یعنی بر کلمات لطیفه واد
 که عشق و محبت اندل فالقرعینی پیدا اولور که نام آن نه لب لعل و خط زلفار
 که املادی لب لعل و خط زلفاری دکلدر مراد بود که عشق الهی صورت
 دکلدر که حیرت طر ایلایه اس اولنه بلکه امر روحانیه در که قوه روحانیه ایله
 ادراک اولور **بیت** مانه آشفته نفیسیم که در آب دکلست نظر پاک نباشد نکلان
 بر خط و خال قلندر ان حقیقت بنیم جو خیرند حقیقت قلندر ای یارم

ارب به المزل قباى اطلس نكس كه از هنر عاريت اول كسنگ اطلس قفنانى پس
 فافوه اعتبار يوقدر يعنى اول كسنگ اطلس قفنانى كه هنردن عرياندر مراد بود كه
 هنر معرفه الله ايله متجلى اولمقدربيت كويم خبرى با تو زديوش و توانكر
 نايخ بناید كه كشتى از بى دینا قارون بتجمل بنه ارض فروشد عيسى ز بحر دوز
 براوج فلك با جاك شخص چشمست وموى و عارض و خط شخصك جالى
 كوز و قتل و يوز و خط دكلدر هزار نكه درين كار و بار دلداريت بيك
 نكه بود دلدارى كار و بانه و ارد مراد بود كه اعتبار حسن صورته و كل حسن
 سيرة در لاجوم صورتن منزله اولوب محض لطف اولان حضرت رباط قلب
 اتمكرك **بيت** هست دلدار بمانظر و حاضر همه جا هر كه دل مى نهد خاطر او
 عاطريت باستان تو فكل توان رسيد آرى سنگ ايشك ايرشمك
 مشكلد رلى عروج بر فلك سرورى بدشواريت سرور كلفلكه جفقت
 كوچك ايله در مراد تقرب حضرت حق حاصل فلق اسانلق ايله اولمز و يكد ر
بيت كى بدامن وصل نو دست من برسد كه پايه تو بلندست و دست من كوتاه
 سحر كشته و طيش نجواب مبدیدم صبح زمانده انك و صلي نظرين شده
 كوروم زهن مراتب خوابى كه بهى داريت آفرين بو او يعقور تبه رانه كه
 او يا نقلدن يكد مراد رؤياى صادق اولي ايد كن بياندر **بيت** كرتو حجت
 دارى بادلر نجواب خواب خوش بشد ترا هر شب بحجب جفاى دوست
 نبات رسيد و من ترسم دوست جفاى غايه ايرشدي و قورقرن كه انتهای جفا
 ابتدای پزاريت كه جفاك نهايتي بينر الفلك ايند اسبد مراد جفا دن قفنى

و اعراض حذر اول علیر وجه الكمال اولق غنچه و دلال كل بلكه علامت اعراض
 كل در العباد بالله تعالى دلش ناله بازار و ختم كن حافظ كو كلنى ناله
 ايد انجته و ختم ايله حافظ كه رستگارى جاويد در كم آزاريت كه ابدى
 اخلاص از انجمله در مراد حضرت حق طلبه بنا چون ناله ايد و انجمله كن نهى
 در كه سعادت ابدى قناعته در **بيت** آزدن حق است بدان اين كه
 ازو دينى طلبى نه عفى و نه حال آن به كه از و بخوي جو و اش تا و نى
 عفى بو آيد بكمال **بيت** عجب رندان مكن اين زاهد با كسيرة
 شرت رندى عييله اى طبيعتى باك زاهد كه كناه درى بر تو خواهند نو
 كه غير كن من سنگ او زر كه باز من ار كدر مراد بوندن غير ك عييله نظرون
 نهى كه طوكن شعله عيوبه عن عيوب غيره و كند و عيبنى اصلاحه تر عيبدرك
 كشي عذاب و ضرر كند و كنه بندن ايرر زير اولان زروازرة و زرافى
 حسنه غير كنه اى الكضر را تترانو كچون دبر من اركنيم و كريد نو برو خود
 باى بن اركابو اركبر من سن بورى كند و كرا چون اول يعنى كند و تدبير
 اول هر كسى آن در و دعيت كار كه كشت هر كه آنى بجا او كار كه كدى
بيت اينچنين گفتت بير معنوى اى برادر هر چه كارى بدروى مراد
 بوندن نهى نكردن نهى و كلدر زير انهى منكرى ترك كند و نك كنه ايد بلكه
 مراد بود كه نهى منكر ايدن شويك كدر كه نهى توبه و انابه تر غيب ايد
 اتا حجت ارحم الراحمين دن نومدا تملك جهى اوزر سويليمه انو كچون دبر
 تا ايدم مكن از سابقه لطف ازل بنى يا نوس ايله لطف ازل

معدن قفنانى خداى خصلت

رحمت سابقه سندن که خبر ده وارد اولمشد که حق از لده عرش او زره غلم
 قدرت ایله یارمش انی انا الله سبقت رحمتی غضبی **نویس** برده چه دای
 که که خوبست و که رشت **سن** پرده اردنه نه بیکورن که کم کوزلدن و کم جرن
بخت که چه جرم من از عدد پیش است **سبقت** رحمتش از ان پیش است
مهر کس طالب یارند چه پیشیا رچه است **دو** کل که یاره طالب در نه ایق نه است
همه جا خانه عشقت چه مسجد چه کنش **دو** کل بر عشق او یدر نه مسجد نه کلیا
 مراد بود که اعتبار مکانه دکل اول مکانه اول عبادت در بیت بر خاتمه
 بواقته بود که دایما **هر** در که نماز قله را روا **نه** من از خلوت تقوی بد افتاد
و بس بن تقوی خلوتدن طشره دو شدم انحق **بذر**م نیز بهشت ابد
 از دست بهشت **باب**م دخی جنتی ابدی بی لدن فودی یعنی آدم علیه السلام
 عصا سبیل به جندن جندی که دیشل در اول انش اول انشی **بخت** که چه
 عصا کرد آدم بعد ان توبه کرد **تا** خلف باشد کسی کو خوی بابا را گذاشت **سیر**م
 من خوشت در میگذا **بنم** تسلیم پیش منی نه اقبوسی کرسی یعنی تسلیمی او اقبو
 خوشم مراد منی نه لدن عبادت خانه ادر لاجوم اگر کرد که مرید سر تسلیم و ارادت
 اول قویه قویه پس معنی مراد بود **مدع** کر نکند فهم سخن کو سر خوشت **مدع**
 اگر سوزی فهم اتمزایه دی باش و کج مراد بودند مدعیدن دشمنه را که برزم
 رضیله اولان سوز مرا کلزایه دی باش که کبرج و طاش **بخت** لا بصیر المحب
 العیب کله **لا** بعضه ان کان فک راضیا نکته بری الفضل عیبه عین العبد و
 ان کان قاضیا **باغ** قوس لطیف و لیکن زنه را **و** غافل اوله **بخت**

شمری سابقه بید و لب گشت **غنی**ت حکایه سن سوکو کو لکه سن و اکن کن رن مراد
 بود که چا عاقبت ده اولوب نعمت عبادت ده اولوب سوکو کو لکه سندن اکن
 کن رند اولوب غنیتم عظمتی در و فضیلت عظمتی در و وصول وسیله در **بخت**
 کنجست درین خاک که در کون نکند **آن** کنج خواب از پی کنج بهانه است
 نه الحله مر آنکس درین خانه درین بهت **سلطان** زمینست و سلیمان مراد
بر عمل نکند یکن زانکه دران روز ازل **عمله** طایفه زرا اول ازل کوتند
توجه دانی قلم صنع بنا بهشت **سن** نه بیکورن قلم صنع سندان که نه بیکور
 رسول الله صلی الله علیه وسلم بفرستد ان احدکم جمع خلقه فانه اربعین یوما
 یلقی علقه مثل ذلک ثم یكون مضمعة مثل ذلک ثم یرسل الله الیه الملك فینفخ
 فیه الروح و یومر باریع کلمات یکتب رزقه و اجله و علمه و شقی او سعید فوالله
 ان احدکم اول الاجل لیعمل بعمل اهل الجنة حتی مات یومر بین و بینها غیر باع او ذراع
 فیسبق علیه الکتاب فیعمل بعمل اهل النار فیدخلها و ان الاجل لیعمل بعمل اهل
 النار حتی مات یومر بین و بینها غیر ذراع او ذراعین فیسبق علیه الکتاب فیعمل
 بعمل اهل الجنة فیدخلها و عبد الله انصار و پیش **هر** کس از آخر تر رسد عبد الله از
 اول **بخت** شاید زدید ما برانی جیحون **تا** عاقبت کار تو چون باشد چون
 حافظ روز اجل که بکف آری جام **ای** حافظ اجل کونند **ای** ایا که کونند
بر قیج **یک** سراز کوی خوابات بر ندت بهشت **بر** کز دن و بر او غوز دن
 خوابات محله سندن **التر** سنی چنه مراد روز اجله بر جامدن آخر وقتند
 حکیمه شهادت در که خبر ده وارد اولمشد من کان آخر کلامه لا اله الا الله

فضل الجنة و مراد کوی خوابانیدن مجله و نیا در هر کیمکه آنقدر مدده لا اله الا الله
 محمد رسول الله صتم اولاً بو خوابانیدن جهانند روضه جنانه و اربیت
 بوخت آنقدر علم خدا با بستر کن که با ذکر تیسیم که نهاده است همه اینست زمینیک
 نهاد اگر بنیاد بزند دو کلی بویسه زهی ایو بنیاد و رستخت همه اینست
 زمین خوب گشت و اگر طبعی نک و یو غرک دو کلی بویسه زمین خوب طبعی نک
 بیت هر که را صورتش به و محبوب شیش هم از آن بود خوشتر سخن و
 صحبتش غنیمت دان که نیای کسی از آن بهتر و اینست کنون که
 می دمد از بوستان نسیم بهشت شد که اسیر بوستان جنت یلی من و شراب
 فرخ بخش و یار خوشتر بندن فرخ بخش یلی شراب نض حور طبعی نک
 بار مراد بود که بهار اولوب فانظر الی آثار رحمة الله کیف یحیی الارض بعد موتها
 حبیبه آثار رحمت ظهور یابد بو بوستان جنت یلی اسبک بن شراب عشق
 الهی که غم دنیای فراموش ایندرب سرود و بر ر و حور طبعی نک یار یعنی آریا
 التاب النار که شسته لا جلالت غدی بمنزله ملائکتی و جنبه بوند کبی
 ایلد قرین اولور بیت چون گوشه فراغت اولو و بها اولو عارف
 او در که اهل عبادتله یار اولو که ابراز نند لاف سلطنت امروز که ا
 بخون سلطنت لاف او در مبلون که خیمه سایه ابرست و بزم که کبیت
 که چادر بولوت کو که سیدر و هجیت بری الکن کناری در مراد بود که بزم
 که صحران فراغده و مکان غلظه طای و عبادتله اولو پادشاه یلی لاف او در
 لا بقدر بیت درویش که ملک قناعت مسک است درویش نام دارد

اینست کنون که
 می دمد از بوستان نسیم بهشت

مسک عالم است چمن حکایت از دهرت میگوید چمن اورته بهار آبی
 حکایتن ایلر یعنی حالیکه اندک قدم من سویلر نه عارفست که نسیم خیزد
 و نقد بهشت عارف و کلدر اول که که ویرسی آلدی و نقدی قودی مراد
 بود که بهار و صفای خاطر زمانی اولی حق کسب مال و تحفیل جاه اید و بعد
 حضوره ایرک استیوب بوزمانی و حال عین مال بیلوب عبادت بهشتنه
 سولمک که در بیت مار و ضه نخواهیم تو هر جا که بایی کر طرف چمن بهشت
 بانقد بهشتنت و فاجوی ز دشمن که بر توی ندهد و فاسته دو شندن
 که بر ضیا و یز که شمع صومعه افزوی از چراغ گشت که صومعه افزور
 لق شمع کلیسا جو اغندن مراد بود که نفس که اعدی غوک نفسک الی بین
 جنبیک حسینه دشمن قوی در اندن و غا و فیه که کلیسا جو اغنی می شنند در اندن
 خانقاه ضیاسی حلال اولمز بیت وین نفس که مکاره است ابلین که و ارضاً
 از شر مرد و بی عمارت دل کن که این جهان خراب شراب ایلد کو کلی صومعه ایلد
 که بو خواب چرخ بران گشت که از خاک ماباز دخت اول بود او زره
 در که بزم طبر اغندن کپرچ دو ز مراد بود که هلاک السوفون مقصود بنی غلوا
 بالصلوة قبل الموت و غلوا بالنوبة قبل الموت مغوی بنی نزجک توبه و اعطت
 و عشق الهی و عبادت ایلد قلبی خصال زمین نطهر اید و خصال حسنه ایلد
 معور قلوب بوم لا یبفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سلیم بوجنبه
 سلامت حاصل اید پس مکن بنای سپاهی حقارت من است نامه سپاهانی
 ایلد من هستی حقارت و ملائمه که اکهست که تقدیر بر سرش چه نوشت

که واقعه را که تقدیر آنک باشد نه نیردی مراد بوندن غزل سابقه اولان
 سگزن بنده بیان اولان در که حدیث شریف ذری ایله شرح اولمش
 قدم در یغ مدار از جازاه حافظ قدمی در یغ دوتنه حافظک جنار کندن
 اگر چه غرق کن مست می رود به بهشت اگر چه کناهه غرق در جنة کبر
 مراد بوندن انا عند ظن عبدي موجب کفو و ایچون رحمت و جنت رجا ایدو
 تغال ایدر بهشت نیاید از من آلوده طاعتی خالص ولی بر رحمت و فضیلت
 امید واری مست غافل شویله روایت اولور که خواجه حافظ وفات
 ایندو کول بعضی عزیزان نازینه حضراتی عزیمت ایدوب بر غلیظ که
 کندن امتناع ایدوب مکر اولمضد دیوان حفظ ایمش اولمیه کل
 دیواندن تغال قل و پیشتر اولدض دیوانه آچیق بیت مزبور کلمش
 بروای راهدو دعوت مکتم سوی بهشت یوری
 ای راهدو بنی اهل بهشتدن یوغرندی مراد بود که الدنیا حرام علی اهل الاخرة
 و الاخرة حرام علی اهل الدنیا و کلاهما حرامان علی اهل الله حبیبی حق تعالی
 کندویه عاشق اولماندن قلدی طایب بهشت قلدی لاجرم بکاجت کمر
 دیوار کرک روی تو بایدم نه باغ بهشت چکنم بوستان دیرینه
 یک جو خزن هستی نتواند برداشت بهر ارب و ارفق خوشنزدن قالد رینم
 هر که در راه فنا در ره حق دانه نکست هر کیمکه فنا بولند طریق حقده
 دانه المدی تو تسبیح و صلوات و رهند و ورخ تسبیح و سجاده
 و زهد و برهیز کار لاقولی من و میخانه و بس بار و ره دیره و کشت

اینکه در این کتاب
 در بیان احوال و سیرت
 و صفات و احوال
 و سیرت و احوال
 و سیرت و احوال
 و سیرت و احوال

بن و میخانه و ایچون یار و کلیسای نصاری و کلیسای یهودی یولی مراد بود که
 بکاشق خلق و یار طلبی و ملائمه طریق کر طریق اخلاص ستر حال و بهشت
 زهد در صومعه و زیدین من رندی نیت رندی نیت که در میکند زاهد
 بشم منم از من مکن ای صوفی صافی که حکیم بنی شرا بدین صغ ایله ای صوفی
 صافی که غذای حکیم در ازل طینت مارا بی ناب کشت از لود بزم
 خمیر مزی شراب صافی ایله یوغرندی مراد بود که بنی عشق و شور شدن صغ ایله
 ای صوفی ساد و عشقون خالی که حضرت حق بزم جلیتمنم عشق و شوق
 قمشدر بهشت هنوز ملک وجود از شب عدم طالع نکشته بود که
 بودم جو صبح همدم عشق صوفی صافی بهشتی نبود هر که جو من اهل
 جنت صوفی صافی اولمز هر کیمکه بنم کی خود در میگد تا در کرو باد بهشت
 خود میخانه لوده شراب رهند و قودی مراد بود که صوفی صافی اهل
 بهشت اولمز عشق الهی ایچون کبس ربای ترک اینمین بهشت بوستان و
 نظر بزان نظر تاد آروان چشمان مکر دیوانه زاهد که جوی عقل و شیا
 راحت از عیش بهشت و لب جو ریش نبود عیش بهشت و لب جو ریش
 راحتی اولمز هر که او و امن دلدار خود از دست بهشت هر کیمکه
 اول کند و دلدار ای انکس الدن قودی مراد بود که هر کیمکه ذیل حق بهشت
 اتمیه حرامه و اصل اولمز بهشت ای عالم چول بود هر چیز با فرمان تو
 زان روی کویم ترا دست من و دامان تو حافظ لطف حق ارباب
 وارد ای حافظ اگر حق لطفی کما عنایت دوتنه باش فارغ ز غم

روز و ایمن ز بهشت **فاغ** اولش جهنم غنم و ایمن جهنم مراد
 بود که من نوشتن در صایه فغ غنم خنم هر یک که حسابند و نیست
 اوله خطا و نقصان مراد بود که اولور لاجرم رحمت و راحت بولان
 ساحه و غنایت حق ایل بولور **بیت** چون زر لطف غنایت کند
 جمله مہات کفایت کند **ایضاً** ای نسیم سحر آرا که یار کجاست
 ای سحر یار که فرار گاه قند **در** منزل آن به عاشق کس عیار کجاست
 عاشق کس وصف ترکیب در وصف صفت در عیان کس و پاک مناسبت در
 وصفت بعد صف در معنی مصرع بود که اول عاشق اولد و برچی عزیز آید
 منزل قند در مراد نسیم سحر در فیض سحر در و یار در و مودت مراد
 محبوب صفتی در اگر چه مکان و منزل در قند در اما بولنا صفت محلی و در
 نه کم موسی علیه السلام و بمش این اجدک باری ططاب عزت ایرمش که
 انا عند المنکسرۃ قلوبهم و المنکسرۃ قلوبهم **بیت** در پلور و یرم کو کلی صفت
 اولور و یرم قبی بقل **شب تارست** و ر وادی ایمن در پیش
 قره کو کچی و وادی ایمن بولی اوکده **آتش طریکی** موعود و یار کجاست **طو**
 آتش قند و یار و عده سی بری قند در موسی علیه السلام خانونی ای که شعیب
 علیه السلام دیار ندان صلوات رحمت چون کیدر کس قره کو کچی ایچنده خانو نکب و بر
 دو توب نار احتیاج اولوب طور طر فند نوار الهی ظهور ایدوب موسی علیه
 السلام آنی نار صوب اهلنه بونده دورک دیوب اول جانب متوجه اولوب
 اندک کلک کلام ربی اشندی نه کم حق سبحانه و تعالی حکایت ایدر آیت
 کریم

بسیار جالب و جالب

74
 ۷۳
 کریم ایچنده **فلما** آیتها نودی یا موسی انی انا ربک فاخلع ثلبک بانک بالک و
 طوی لاجرم سا که نسبت بود دنیا بر قره کو کچی و وادی ایمن که عالم اخوند
 اوکده در و لعل انوار الهی و فیض رب العالمین اول جانبند ظاهر
 اولوب سا که ایدوب اولور اما مقصود اصلی و یار در **بیت** عاشق
 آراند بکوشش دینی و عقبی نحو است **جانب** طور آمدن مقصود نوی دیگرست
 هر که آید بجهان نقش خرابی دارد **هر یک که کلدی** جهان خرابی نقشین
 دو تر یعنی آخر خراب اولور **در خرابات** چیرسید که هشیار کجاست
 بنیاد و صورتی که آیت قند و در بلکه هشیار لاجرم دار خند اولور
 جمله خان اول کر کدر **بیت** هر که آید بجهان اهل فنا خواهد بود **انکه**
 و باقیست خدا خواهد بود **و عجب** بود که اهل جهان جاسر فی التفتی که نور
 کن کیدر **بیت** دو تا بنشر نه در دیر فانی **نشسته** می روی و می
 انگشت اهل اشرار که بشارت داند **انگشت** مقدم خبر و اهل اشرار
 مؤخر مبتدا در و بوجه مبتدا و بشارت داند خبری یعنی اهل اشرار اول که در
 بشارت بیلور **نگنه** است بسی خرم اسرار کجاست **نکته** اوار در جوق خرم
 اسرار قند **در** **بیت** ولی در یابد اسرار معانی که روشن شد بنور جاودانی
 اول اسرار و نبری بود که نفس فقردن فقر با وجود که فقر سبک بار و لطف
 در و حساب بسیر و اجر کثیر اولق علامتی در از نایه و سود و همگی دست بشوی
 سود تو همین بس که نهی دست بشوی **و بری** بود که اولاد و نوتند و نوتند
 بونی بلز که انا اموالکم و اولادکم فتنه تو چینی اولاد و فتنه در پس موت اولاد

نقصان فتند در و اهل جنت اولی باقی در که من مات له ثلثة صفار و جنت
 له الجنة اصحاب و یثلم و اثنان یا رسول الله صلی الله علیه و سلم و یثلم و اثنان
 چون موت و ولد اولور میس با عت رحمت صیرایه اگا که کلور نفس که رحمت
 و بری بود که عزت استر ذلتی برون بلکه عزت اغوت ذلت نفس ابله
 بولنور **نفس** زحمت بیا نور مت نکته که در هر دو عالم شوی بی نیاز
 بکس طریقت چو در بر کنی ز ذلت مرغ و بعزت فنار و بری بود که نور
 جبریت استر بونی بلکه نقب دنیا دن خلاص و وصول حضرت یونک سببی
 اولور که موت باب اغوت **نفس** چون صفا فایه در بو حیات اولین ایام
 مر سن باقیه هر سر روی را با تو هزاران کار است بنم هر بر قلم بکشک سنگ
 ابله پنجه بیک ایسی و اردور **عاجی** بیم و ملاحت کر بیکار کجاست بزقند یوز
 ملاحت اید چن قند در مراد هزار اندل کثر ندر تعین عدد و کلدر لاجوم
 بن کار دنیا و اولیوب سنگ ذکر و فکر که اولوب جمع اعضاء و اجسام
 سکا ضو به اولوب ذاکر و شاکر در مثلاً بر قبلم موجود اولد و غنی اجلدن
 حال ابله بر شکر ایدر و جوهر یعنی قائم بذاته اولد و غنی سیدل بر شکر
 ایدر و جسم اولد و غنی اجلدن بر شکر ایدر و جسم نامی اولد و غنی سیدل
 بر شکر ایدر و محل عرض اولد و غنی اجلدن بر شکر ایدر و نفس علی هذا کس
 اغوتن بطل اولوب ذکر حضرت خدا اینوب یونک کی کار و انار و غافل
 اولان ایله بزم اور نموده تفاوت فاحش و اردور **عقل** دیوانه شدن سلسله
 مشکب کو عقل دیوانه اولدی اول مشکب زنجیر قاز دل ماکو ته رفت ابرو

آتش سوز

دلدار

دلدار کجاست که کل بر دن کوشه دندی و دلار قش قند در مراد بود که
 عقل که دیوانه اولوب دنیا عاشق اولانی قید هویت کفر اراک کجاست
 چو دل دیوانه شدی باید آن زلف که جوز خیر اورا نیست تدبیر و کوکل که
 کوشه اختیار ایدر سیریدر که کوشه خراب اختیار ایدر با دود و مطرب و کل
 جمله میناست ولی یعنی جمله سبب خرافا **عیش** میباشود یار کجاست
 عشرت یار سزا و لذت یعنی یار سزا و لذت یار قند در مراد بود که هر کیده که کس
 غنا و منفه دنیا اوله اما قرب حق حاصل اولمشایه حظ اغوت اگا میر
 اولم **حافظ** از باد خوان در چمن و در مرغ ای حافظ خوان بلندن زمان
 چمنده انجمنه فکر معقول یوز ماکل بی غار کجاست فکر معقول یوز دکنش کل
 قند در مراد بود که خوان سزا و لذت یار اولم و غنم آدم اولم
نفس جو دشمن چه کند کر نکش طالب دست کچ مار و کل و غار و غم شاد
 بهند **نفس** خنی که ابروی شوخ تو در کمان انداخت اگر کبکی
 که سنگ شوخ قاشک یاب آندی و براقدی یعنی یابی جلر کی ایدی **بفصد** خول
 من را ز ناتوان انداخت **بن** ضعیف قاز قند آندی و براقدی مراد
 قاشدن توانکی کی اولم سندن سالک در چه سندن سقوط و انک
 موضعی در لاجوم سبک چون در چه سندن ساقط اولد مرتبه و هلاک و ار
 اندن لند و ذلتی یلوب تدارک قلن کجاست **کرم** نمودی و مارا بداد چاه
 بلند خطا بدیدی مکران مقام افکندی **همی** کیم مخاب تو کرم و زاری
 بان مقام ذکر بلند را بندی **شراب** خورد و خوی کرد و شدی بچمن

نفس معاند و غافل

شراب اچیش و تریش اولدغی حالده چون کیش ایدک چنه **که آب روی تو آتش**
 در ارغوان انداخت **که سنگ یوزک صوبی آتشی ارغوانه اندک و براقی**
 بیک رشته که زکس چو ذره ویش کرد **برناظر نظر بیکه که زکس کندوی صبحان**
 ابدی **خرب چشم تو صد فتنه در جهان انداخت** **سنگ کوزک آتشی**
 یوز فتنه جهان اندی و براقی **ز شرم انکه بروی تو نسبتش کردند**
 انکه مجازن که سنگ یوزک نسبت ایلد **سمن بدت صبا خاک در دکان**
 انداخت **سمن صبا الی ایله طیرانی اغزه اندی** **بنفشه طره فتنه اکره**
 میزد **بنفشه اوریش زلفه دو کوم اور رایدی** **یعنی کندوی تیرین ایدرید**
صباحکایت زلف تو دریا انداخت **صباحک زلفک حکایت اور پنه**
 اندی و براقی **یعنی انک وصف ابدی بود و رت بنده تشبیه مرکب بالمرکب**
 وار در نه کم توقارود **تفصیل و لند راجوم مراد جناب قدس شوق و در**
 ایله و ساک امر نه جد و سی انک ایله فضای فیض توجه معنوی اید و کن
 و اول حالک لطافت رنگین و لطیف اولنه شوق و برد و کن و عین الله
 قلوبی فنون و سحر اید و کن و هر حسن انک نسبت شرار اولدغی و غیب
 هویت جمع شکلاندن اصعب اید و کن بیاند **من از و رع می و مطرب**
 ندید می زین پیش **بن برهنه کارغدن شراب و مطرب کور می ایدم**
 بوند اول **هوای غیبی کمانم درین وان انداخت** **غیبی که حقیقی**
 بن بوکا واکا آیدی و براقی مراد بود که **بن تصوفن احتساب ابدی**
 شراب عشق الهی نوش آید و اعظ و شخی کوش آید و بوعالمدن غافل

۷۵ ایدم تازده طایله کوروب اندک شوقی بکسارت ابدیم و اعظ و شخی کوش
 استماع همه شراب عشق ایله سماج ایدم **کنون بآب می لعل خرقه می بویسم**
 شدی لعل شراب صوبی ایله خرقه بوزر یعنی عشق الهی مستغرق اولور **نصیبه**
 ازل از خود نمی توان انداخت **یعنی تغذیر ازل ایله اولان حصه معینه**
 کند و دن انق اولمز مراد بود که تغذیر الهی رقا و لنمز که المقدر کما بین
 حبیبی تغذیر اولان البسته اوله **کدر** **امضای قضا و تغذیر خدا**
رومی شود بر و رضا ده **بنود زک و عالم که نقش لغت بود** **ایک عالم**
 زک یوق ابدی که انفس شعی ارایدی **یعنی الارواح جنود مجنده فاعارف ضیاء**
 اینکلف و مانا کرمها اخلف موصیجه **کوردوم ای جان پاره کوزم**
 آجوی لعلی **اشناییکی بنده عالم ارواحدن** **زمانه طرح محبت نه این زمان**
 انداخت **زمانه محبت بنیادنی بوزمان براقی** **یعنی حق تعالی محبت ازل**
 در که انک صوبدن **در** **مستوق که کس سحر جالش شناخت** **در**
 ملک ازل لوی خوبی افراحت **نه طاس سپهر بود و نه مهر مهر** **هم خود با خود**
 نرد محبت می خبت **بزم کاه چمن دوش مست بکشتم** **چمن صبحگاهانه**
 کیچه مست او غراوم **که از دمان تو آیم نجه در کمال انداخت** **که سنگ ایلر**
 غنیمه نی طمعه براقی **یعنی غنیمه مال تنگنی کوردوم** **انک دخی بو بخلین دما**
 تنگی دار اولاد یو کمانه دو شوب بوندن مست اولدم مراد بزم کاه چمندن
 انشحق طلب اولان مجلس درو غنیمه دن مراد فتح کلام قلیل و کشف فیض
 پیسر در لاجوم ساک طالب انشراکین فیض جوئی ظهور است مست اولور

صحبی اولی کنایه مبر که عقل معاش العقل اعقاب المراد حسنی آفون عقوق ایدر
بیت عاقل دیوانه کا ولد را و کیه دیوانه و شش اوله در جنون عاقل اوله
 جنون حق هر آنکه راز و عالم رخصت ساقی خوانند **بیت** هر او که که یکی عالم رازی
 ساقی خطندن او قدری روز جام جم از نقش خاک ره دانست جام جم از
 این بول طبرانی نقشندن بلدی مراد ساقی که شوق الهی و برین در آنک خطی
 بود **بیت** فناوی بوجها ندر بناوی او جها ن **بیت** پس هر کیمه ایکی عالم ترین
 بو خطندن بلدی جام جم رمز و ایشارندن بول طبرانی نقشندن او قور بیلور
بیت اگر چه جام جم اول دهد ذوق و فرح اما نظر خوبیک بکن کا خوشایند
 از و حلال جو جم بود ندبش شایان عمر و ندان زمان خاکند **بیت** پیرس احوال
 ایشار از کهن از خاک و گاه از کل **بیت** دلم ز نرگس ساقی امان خواست بجان **بیت** کو کلم
 ساقی کوزندن امان دلیدی جان **بیت** چرا که سبزه ان ترک دل کیمه دانست
 بنچونکه اول فرقه کو کلنور کلک شیسو پس یعنی عادی بلدی مراد ساقی مرار
 مذکور اولاندر آنک نرگس عین غنایین در آنک شوی قتل نفس در و سید دل
 و بدول تغییر بانقبض در یعنی آنک روشن دلکی بونی اقتضا ایدر که امانه النفس
 احیا تا حسنی نفس اولدوره که حیات و بر پس مبر صا و قلا ز قدر که تسلیم
 اول **بیت** در و شیشه بود لازم شیشه اولانسلیم **بیت** تشیل بونک بود کالمیت
 لغتال **بیت** ز دست کوکب طالع کمال چشم طالع بلدی وزی الذل سحر
 بنم کوزم **بیت** چنان کربست که ناپید و بدومه دانست **بیت** او یله اعلی که زمی کوری
 و آیی بلدی مراد بود که طالع نولفندن و عبادت و مقصود و و نکوست سعادت
 آفوندا

۶۸
 ۷۷
 آفوندا **بیت** اغلق کر فریادی آسمانه ایر **بیت** چون قرار اینم بنده اول
 قمر طلعت کنش **بیت** پیریدر که که چقار سه آه و افغانم بنم **بیت** خوش آن نظر که لب جام
 و روی ساقی **بیت** خوش در اول نظر که قبح لب و ساقی بوزن **بیت** مهلا نیکه
 ماه چارده دانست **بیت** بر کیمه که مهلا و ایله و دور دی بلدی مراد بودن
 عکس در عین خود بر اول نظر که مهلا قبح لب و بدر آیی ساقی بوزی بیلوب
 عشرت عبادت قلا یا مراد بود که بوندن اندر انتقال قلوب نظری
 عین عبرت اول **بیت** در برزم قد نونشال چون ساقی و می بینم **بیت** می لعل
 بندارم ساقش ترا دانه **بیت** حدیث حافظ ساعده می زنده بهان **بیت** حفظ
 و ساغر سوزن کم از لواور **بیت** یعنی کیم از لوسوید **بیت** چه جای جنب و کینه پاوش
 دانست **بیت** نه محبت و صوباشی نایی باوش **بیت** بلدی مراد بود که عاشق اولان
 و شراستیت نوش قلان اعلان و اظهار ایلم مستخضر **بیت** بعد از امر و
 اشکارا دوست میدارم ترا **بیت** از تو چون پوشم که بیداد دوست میدارم ترا
بیت بلند مرتبه شای که نه رواقی سپهر **بیت** بلند مرتبه بیدار و نه رواقی فعل
 دانست **بیت** و خبر مبتدا مجموع نه رواقی سپهر همون مصرع ثانیه را یعنی **بیت** نمونه
 زخم طاق بار که دانست **بیت** معنای بیت بود که بر مرتبه سی وجه پاوش ایدر که
 فلک طغوز جار طاقی کند و بی آنک بارگاه کمری اگر بکنند بر نمونه بلدی معنی
 مجازی به حمل اولنور سه کند و پاوش این علما وجه المبالغه مدح در که عادی
 اورزه خلص بمتن صکر اولان بند **بیت** ذرا نمشدر امام مراد معنای حقیقی
 که صورت حق بر بلند مرتبه پاوش ایدر که طغوز فلک آنک عظمت و جلای

و کبریا و کمال بارگاه منک کمری نموده سپرد **از این سخن** **سینه نام ز آتش**
 دل در غم جانانه بسوخت **بنیم سینه کو کل آتش دل جانانه غمزه باندی** **آتش**
 بود درین خانه که کاشانه بسوخت **بر آتش دار ایدی بو او ده که او باندی**
 یا او ی با قوی مصراع ثانی اوله تعلیل کی در مراد بود در که حرارت قلب شویله
 غالب دل که سینه او نه اولان فکر ماسوی جمله یانوب محو اولان **ای خوش**
 آتش در سینه فروخت **هر چه غیره است بشو جله سوخت** **تنم از واسطه**
 دوری دلبر بکذاخت **بدنم دلبر اقلی سببی ایل ایدی** **جانم از آتش**
 مهرج جانانه بسوخت **جانم جانانه نکرخ محبتی آتش دل باندی مراد بود در که**
 تن فرقت در دندل نجف و لطیف اولق کرک که لطافت جبهه جامه او لب
 سبب قربت اولان و جان که مراد بود نژد نفس در یانق کرک که محو فانی اولان
بست روز مندی مکن ای خواجه بنر **که کار زبون خواهی رفت** **فرهبت کرد**
 بسی نعت و ناز **زان بندیش که چون خواهی رفت** **با چنین حبه ندانم که**
بدر مرگ بروی خواهی رفت **بد که زبیر سر زلف پری روی دید** **هر کیمکه**
 بر پری یوز لولک زلفی او چی زبیر بن کوردی **دل سودا زده کس بر من دیوانه**
بسوخت **انک سودا و ورش کو کلی بن دیوانه باندی مراد بود در که گرفتار اولان**
 بیلور گرفتار حالنی **بست** **چون بهر روی نکویم در دبار** **او بود کم یاب اما**
 در دبار **سوز دل بن که بس آتش عشق دل شمع** **کو کل حرارت کور که عشقم**
 آتشک کثر تنزل شمع کو کلی **دو تن بر من ز سر مهر چو پروانه بسوخت** **دون**
 کیم بنم او زرم محبت او جندل پروانه کی باندی مراد بود در که سوز و شوق و آتش
 عشق

سینه نام ز آتش

عشق غالب اولق سبب رحمت و شفقت اولور **بست** **محل رحمت اولو عجب می**
 که در دوا اهل اولور هر پرده مرحوم **آتش بایان نه غریبند که دلسوزمند**
 آتش از غریب و کلدر که بکا کو کلدری یانق در یعنی آتش ازل بکا کو کلی یانق عجب
 و کلدر **چون از خویش بر ختم دل بیکانه بسوخت** **چون من کند دل کندم**
 یاد کو کل باندی مراد بود در که غلبه و حرارت بویله که بکا که مبتلا اولان
 مرحوم خاص و عام اولان **بست** **اگر چه دیده و دل شد ز قربت مرحوم**
 خرقه زهد مرا آب خوابات ببرد **بنم زهدم خرقه کس نیان نه صوفی التدی**
 یعنی تو پیر لیوب الوب کندی **خانه و عقل مرا آتش غمیانه بسوخت** **بنم**
 عقلم اول نیان نه آتش بقدی مراد زهد شکم لبس حبت آلهی بی کیدرب
 بنی عاقبت شرب ایلدی و عقل کشتم خانه شش آتش محبت حق فانی ایدوب عاشق
 دیوانه اولد که عاقل طریقت بود **بست** **زاهد اولدر زهدی پسر اولیه**
 عاقل اولدر کار دنیا بلیمه **چون بیاله دلم از توبه که کردم بشکست**
 فرج کی کو کل ایند کوم توبه دن صندی **پنج باد، جگر بی من و پیمان بسوخت**
باد **اصلا قایمیش شراب در** **یعنی قایمیش شراب کی جگر شراب بنر و قی من**
 باندی مراد بود در که توبه دن قلب فکله اولور زیر اثر ک هوای نفس در و جگر دخی
 شرابیلک ترطب اولور کن **آتش فانی اولور پس علاج بود در که** **نیر و عشق را**
 چون عشق دیکر حبیبه نعم البدل ایلد قلی قلنه **بست** **سبب و به و انار بنر ترب**
 لف و نشر **دل او صده را و جگر را فتوی اند** **ما جو اکم کن و باز که مراد و دم بنم**
ما جو ای که **یک ایلد که کل که بنم کوزم بیکلی** **خرقه از سر بدر او و و بشکانه بسوخت**

خفته و باشند چغاردی و شکرانه سببی ایل یا فدی شوبه ملکات ایدر که
 خواجه حافظ بر دوستی و ارامش باینکند شکر آب واقع اولوب اول دست
 بوندن منقطع اولوب بعد زمان مکتوب کوندر ب مابینده واقع اولان
 ماجرای ذکر اتمش خواجه حافظ انک مکتوب و خبرندن زیاده خط ایدوب
 کوزی نورنمش و زمان سابعده عادت ایش بر کس بر قیج واقع اول
 اسکی کسینی چغارب آتله اوروب لکس فاقیوب اظهار و ایدر ایش
 لاجم اول عادت بنا و دیر که ماجرای اک کقل یعنی مضامینی دیوب آتی خرق
 ایدوب کرو مصیبه کل خبر کردن کوزم مردمی سرور بولوب کینه لکس احوال اید
 تازه لباس کیوب مسرور اولمش در مراد بود در که چون از لده دوست حقیقی ایل
 عقد مودت اولمش ایدی **بیت** بینی بینک سببه فی المحبة مسرور تاعن علی العالم
کن الذان تعارف ارواحنا من قبل ان یخلق طینه آدم اما کثره عصبان
 باعث انقطاع اولوب بملای بلا اولمش ایدم **بیت** شدم از یار جدا و بیلا افتاد
 چه بلا بود که از یار جدا افتادم ویرا لکس چون اندل لعه غایت ظهور اید
 عینی بر نور ایدنی **بیت** بدید آمد بدیده نور از آن نور **بیت** شاین دیده و دل
 خوش بین مسرور لازم اولدیکه رغبت و طلب زیاده اولوب ایدم **بیت**
 بیایا که من سمنند زار تو ام اگر چه نیست بیازوبی قرار تو ام **بیت** ترک نش
 بگو حافظ و می نوش دمی **بیت** ترک قصه دی یعنی فانه و حکایتی ترک قل و شراب
 بر دم که تخفیم شب و شیخ زافانه بسوز **بیت** که یامدق و ایو مادی کجی و سیم
 افانه ایل یا فدی یعنی کجی یامدق و او بودق اما عبارت اندک فقه و حکایت بیل

۸۰
 موم و جوان اول حال بله نیست یا فدی مراد بود که کجی او پانی اولیجی لغوسوز
 ۷۴ سولش میوب شراب عشق الهی نوش ایدوب یعنی ذکر و عبادت اشتغال کرک
بیت هنگام سپیده دم خود کس حوی **بیت** ادانی که چو ابله ایدونه کری یعنی که
 نمودند آینه صبح از عمر شمس گذشت تو بخیری **بیت** عارف **بیت** عارف
 از بر تومی راز نهانی دانست **بیت** عارف شراب ضیاسنل کونور از ایلدی
 کور هر کس ازین لعل توانی دانست **بیت** هر کس کوهی بولعلدن ببلک اولور
 مراد ایدر عشق الهی و سلوک طریقت و انک ضیاسنل اندن حال اولان نور
 و صفای قلب و انک بله کاشف و فتح و شاهد هر اهل اولور و ساک اولک
 شایر مختلفه و استعداداتی متغایره در که بعضی ادنی نوجه ایل چوقی ترقی
 ایدر و بعضی متوسط الحال و بعضی چوقی سلی ایدر فیض قلیل اولور زیر انضای
 الهی بحسب الاستعداد و لاجم هر کس کجی بولعل عشق معلوم اولور
بیت بجده و جهد بستر کجی شود و صلت **بیت** که قرب پادشاهان جو بس دولت
بیت قدر مجموع کل مرغ سحر داند و بس **بیت** کل مجموع سنک قدر فی لیل
 بیلور بنقی **بیت** که نه هر کور قی خواند معانی دانست **بیت** که هر ورق او قی معانی
 بیلور کلور مراد بود که کتاب تصوف قدر فی عشق ساک اولان
 بیلور بنجی اصل ظاهر و علم عادت اقیل بلور **بیت** ورق روی تو عشق
 نگو می خوانند **بیت** دیگران آن خط خوب تو نشوشت دانند **بیت** عرضه کردم و دهان
 بردل کار افتاده **بیت** عرض ایلدم ایکی جهانی ایش و شمس و بحره اتمش کوه
 بجز از عشق تو باقی همه فانی دانست **بیت** سنک باقی عشق کن غیر فی دو ملک فانی

عاشق فطرتش فطرتش فطرتش

بلدی مراد بود که مجرور و کاروان اولی عشق الهی و غیر هر عمل
 فانی بلکه **کرب** جو عشق و را مکنیز جو دانی **العمرانی و العشقانی**
سنگ کل کند از بین نظر لعل و عقیق **طاشی و بالجنی** نظر بر کنند
 لعل و عقیق ایدر **هر که قدر نفس باد بانی دانست** هر یک که باد بانی نغزل
 قدرنی بلدی مراد بود که رسول الله علیه الصلو و السلام بین جانبدان
 او یسقرنی رایحه سن دویوب آن لا جذریج الرحمن من قبل البین و برایدی
 بس هر یک که اهل الله رایحه سن دویوب و آنکه قدرنی بلوب انکه اهل فضل و
 سنگ و کل کی سخت و ظلمانی اولانی جو هر که نمایه ایدر **کرتو سنگ**
 صخره مر میثوی **جول یا اهل دل رسی جوهر میثوی** آن شد آنکه که زبانی
 عوام اندیشم **اول کندی شد یک عوام او غنلندن غصه لنم** محتسب
 درین عیش نهانی دانست **محتسب دخی بو عیش نهانده** بلدی یعنی بنی مراد
 بود که اخبار سلوک و اسرار الهی و دوقسم اولوب بو باده تکلم ایدر
 انا عوام الناس تصور فهمیدن بکاس و طین ایدر بلکه هجوم و غلو ایلوب
 ضرر ایدر شد راد و یو و هم ایدر ایدم **حاکم بنم اخبار و اسرار**
 ایدو کم و صورت مجاز و سو بلیکم اسرار حقیقت ایدو بلدی او یله دلجی
 عوام ناسدن غم فامدی **اهل عرض اولق کرک سترقال** قدر و
 خالی بلز الا اهل حال **ای که از دفر عشق آیت عقل آقوزی** ای که که
 عشق و فزندن عقل این او کورسن **ترسم این نکته** تحقیق فانی در
 قورخرین بونکه **تحقیق ایلر بلکه قادر او کس** مراد بود که حکما و عقلا

علم الهی و الهیاتدن اولی عقلیه او کونوب سلوک و شاهده ایلر حق بلر
 غالب بود که تحقیق ایلر بلکه قادر او کورسن **حق و دلیل عقل ایلر بلکه**
 بعید و **حق و دلیل وار که اکامع و دخل یوق** می بیاور که تازو بکل از
 باغ جهان **شراب کور که کورنر کل ایلر جهان باغدن** هر که غارت کری و
 خوانی دانست **هر یک که خزان بلنک** بیجا جلفنی بلدی مراد و شرابدن عشق
 الهی و عباد نذر عاقل اولان **اکا استقال ابدب** عمر با اعتماد آنکه نگاه بار
 اجل اسوب **بافران کس کل عمری فانی و بر رب** چه خوشی باغیت
 باغ زندگانی **کر این بودی از باد خوانی** لطفش سایش باصلحت وقت
 ندید **انکه لطفی بزم راضی فزنی** مصیبت وقت کورمدی یعنی شدیدی و فتنه
 بزم مسکب کورمدی **ورنه از جانب مادل نگران دانست** یو حبه بزم
 جانمزدن که کل تعلیق بلدی یعنی بزم عشق ایدو کمری بلدی مراد بود که
 مقتضای حکمت ربانیه بو میث که بزم شدی راحت اولوب محت طاعت و او بو
 زمان قلیله **محت سببی ایلر ابد الا باد راحت و اصل اولوز**
 محت بیاید مدتی تاد و نماید راضی **هر که ندیده ظلمتی در اب حیوان کی**
حافظ این کو هر منظوم که از طبع انیکخت حافظ ابو کو هر منظوم که
 طبعون قویاروی **اثر تربیت اصف نهانی دانست** اصف تربیتی از
 بلدی مراد بود که اهل فضل اولان کند و فضائله معزور او لوب فضل حق
 و اثر غیر بلکه **اثر هر چند اثرم نوشته چندین و رفت** از کس
 من غیرنی فضل حق **و بونده تبه وار که وزیر اولان اهل فضل تربیت**

و رعیت ادب صفای خاطر و ترب کند و سی دخی مدوح لای قلم و مذکور افوا اام
اولا **بیت** بزرگ نیست بنزدیک اهل فضل کسی مگر کسی که سزا بزرگ گرداند
بیت حسنت با اتفاق مکتب جهان گرفت **سند حسنت مکتب و نکات**
اتفاق ایلد جهانی دوتدی **آری با اتفاق جهان می توان گرفت** **بلی اتفاق**
جهانی دوتدی اولور مراد بود که و تعا و نو اعلا البر و التقویا حسنی اهل صلاح
اتفاق ایدوب جهان آغون دوتدی و حواس بدین و قوای روحانیه اتفاق
ایدوبک دولت داری اولو لای یعنی دوتدی **بیت** پادشاه مغلان که گرشوند
بار نماند را اتفاق چنین هر جهان گرفت **افشای راز خلوت ما خواست**
کرد شیخ خواست و کرد لفظ رنگ فاعلی شمع و علی سبیل التنازع یعنی بزم خلوت
سرتنی آجوق دیله و ک شمع **شکر خدا که سزدش در زبان گرفت** **شکر الله**
که کو کلنگ سرتی دلنده دوتدی یعنی حضرت خدا مراد بود که بزرگوار و خلوت
ابتدای عبادتی خلعتن کنم ایدر ایدک شمع در غیر که مطلع و کل ابدی اول
افشای راز اید و ویر ایدک حق تعالی آتی سو بلندی که اخبارش یکدن باند
من کتمان الطاعت اذ بها ترجو النجا **بیت** چنانکه معصیت خویش میکنی
نوتها **بکن عبادت و طاعت** همچنین پنهان **میخواست کل که دم زند**
از رنگ و بوی تو **دیدی کل که نفس ورده** یعنی سویله سنگ رنگ بویکل
و زغیرت حساب سخنش در دمان گرفت **صبا غیرتدن ایلد سوزنی آغزده**
دوتدی یعنی سحرینک برودنی اما آغز آیدر مدی که کل آجلدی مراد بود که
افشای سربار منهی در نفس بلیه منتهی در **بیت** افشای سربار کناه عظیمدر

نکات حسنت مکتب و نکات

منصوری اول کناه ایلد بردار ایدر **زین انشرفه که در سینه دمنست**
بومصرع مبداد بو کز لو اشد نلیم نیم سپنده در **خورشید شعله است**
که در آتش گرفت **بومصرع خبر در کنش بر شعله در که آسمانده دوتدی**
مراد بود در که حدیث قدسی بوجنی لای یعنی ارض و کاسائی و لکن یعنی
قلب عبدا المؤمن التقی التقی الوداع قلب مؤمن متقی عرش اعظمدر
که مفراتهی و محل آتش شود که آفتاب عالماب اندن بر شعله در **بیت**
افتاب نور مهر حقدن ایدر رشوقی ناب **ظاهر ایلد زده زیراد و غنچه آفتاب**
آسوده بر کنار جوهر کاوس شدم و کلنش کنار و د بر کارگی ایدوم
دوران چو نقطه عاقبتنم در بیا گرفت **دوران نقطه کی بنی عاقبت اورد**
دوتدی مراد بود که دنیا دار الحنت در بونده راحت استیوب محنت
صبر ایدوب دار آخوند راحنه و صول چون سعی ایدک کر **بیت** نابرد
ریج کینج میسر نمی شود **مزدان گرفت جان برادر که کار کرد** **ان روز عشق**
ساعر خرمم بسوخت **اول کون شراب قدح عشق خرمم بقدی** **کانش ز کس**
عارض ساقی دران گرفت **که آتش ساقی پوزی عکسند اول ساغزده دوتدی**
بیت زین پیش که خلق رفتن زما سبق **عشق آمد و نماند نشانی زما سبق**
خواهم در آتش افکنم اجزای خویش **استی چو مانعت نماند ز ماورق**
خواهم شدن بکوی فغان آتشین **کنت داری فغان می کسنه یکسکه**
یعنی استیجال ایلد **زین فتنها که دامن آغز زمان گرفت** **بوقته اودن که آخر**
زمان ایلد دوتدی مراد بود که فتنه نفس و شیطاندن و فتنه مال و منصب

福

مفتوحه

شقا الهی شول جذبه صالدیکه زاهد خشک عاشق شرب اولدی و اهل ظاهر ملک
 طریقت اولدی و دوست اولقدراظهار صیانت ایلدی که شیطان بزول
 حذر اید و اضلاع مزول مایوس اولدی **بیت** موجب فرست جلدیه دوست
 حوزو حصص حصص عصمت اوکت **زینهار** ازین عبارت شیرین دل و لب
 صافین بوطالتو و کولک الدایمی عبارتند یعنی بوی حفظ اید و نا اهل طریقت
 ایلدی **کوی** که بسته تو سخن در شکر گرفت **کانه** سنگ بیک بوی اغزل نوری
 شکرده و دندی یعنی شکر ایلدی فایلهندی مراد بود که اسرار الهیه غریز و شرف
 آنی نا اهل کسرت فل و اکثرا اید و ب بیقدر قله **بیت** سخن که خیال انگیز
 باشد **جو** بر کوی صلال ایکیز باشد **عزیز** است از یکی با قوت باره **زینباری**
 نماند خوار خوار **بار** غمی که خاطر ماحضه کرده بود **بر غم** بوی که بزم خاطر
 خسته اتمش ایدی **عیشی** می خدا بوستاد و بر گرفت **بر عیش** کوی نذر دی
 حق نقل که اول غم کورتدی و قاله روی مراد غم و غم و حصول حذر و عیش
 مراد مرشد کماله **بیت** بود هر کاری استاد و شوار **برو** استاد اول
 بدست آرد **هر** سر و قد که برده و حوز حسن می خوش **هر** سر و فائیکه آیه
 و کنش حسن صانرا ایدی **چون** تو در آمدی بی کار و گرفت **چون** ایچرو
 کلک غیری ایشار **دن** و دندی یعنی حسن صفتی ترک ایدی مراد بود که هر
 حسن و جمال حسن الهی ظهور اید جک **خو** اولور **کون** کبی مراد ایدون برو اولور
 ظهوری **مه** باره **اک** دزه قدر فالمدی نوری **زین** قصه هفت کینه افلاک
 بر صد است **بو** غصه عشق افلاک **یدی** قبه سی صد ایلده خلود **کوتیه**
 نظر

نظریه بین که سخن مختصر گرفت **نظری** قصه اولن کور که سوزی مختصر و قدی مراد
 بود که عشق الهی وانی بیان اعلی و بلند مرتبه در اقا نظری قاصر اولند
 بونی ادنی و قلیل و دوترا **بیت** سخن بزر و سخندان بزرگوار بود **از** است
 سخن آمد سخن نه خوار بود **سخن** چونیک بکوی هزار نیست یکی **سخن**
 چونیک بکوی یکی هزار بود **حافظ** تو این دعا زله آموختی که بخت **حافظ**
 سس بود عیالی کیدن او کندک که بخت **تو** بند کرد شتر ترا و بزر گرفت **جابر**
 و باز و بند ایلدی سنگ شکر **والتون** دندی یعنی التون ظرف ایچنه قودی
 مراد کلام اخبار حقیقت و اسرار طریقت اید کن بیان و اهل کت و بار اولن
 انی حوز جان قله و غن ذکر **والتون** **بیل** بر کل خوش رنگ **بیل**
 منقار داشت **بر** بیل بر خوش رنگ کل بیل بر غن **بور** ننده و خوش ایدی
 و اندران برک و نوا خوش ناله های زار داشت **اول** از نده و ننده خوش
 زار که ناله ای و ارا ایدی **گفتش** در عین و صلی ناله و فریاد حبست
 دیدم اول بیل عین و صلی ناله و فریاد نذر **گفت** مار اجلو **معشوق**
 در این کار داشت **دید** بزی معشوق صالنه سی و نازی بو اشد **دو** شد
 مراد بیلدن س که عین نذر و برک کلدن مراد و صول **الله** دن **حاصل** اولن
 حقه در **لا** حوم بو عاشق و اصل ایکن **نالان** کسنگ خوش ناله **ارون** ایدر
 ایدی **پس** نوال واردا و لیکه غن و اصلده **بو** ناله و فریاد نذر اول صوبون
 جواب با صواب اولدی که تغز و کربان حضرت حق تعالی عاشق و اصل ایکن **رض**
 نالان ایدر **عاشق** و اصل نوله فریاد و ناله ایلدی **شیو** معشوق و ناله

حاضرت معشوقه خاتون علی

عاشق نالان ایدر **یار و اصلد را که خوف بحر و فکر قهر** کوزان کربان ایدر
 بفرنی بریان ایدر **یار انشت با بایت جای اعتراض** یار اگر بزم
 ایدر او تودی ای اعتراض بری و کلدر **پادشاه کمان بود از کوبان**
 عار داشت **پادشاه کماند که ادا عار و تودی مراد بودن غفلت**
 و کربان حضرت خدای بیاد **از وی صحبت شربت از آب کدا**
یک نظر از شا که باشد کدا یا نراست در نمی گیر و نیاز و ناز ما جاست
 اثر اتم بزم نیاز و ناز فردوست حسنه **ختم آن کز نازینان بخت بر حور**
 دارد **ختم اول که که نازینان ادا نسیب بخت و تودی مراد بود**
 بزم نیاز و اغراز اول حضرت تاثیر لایق و کلدر مگر حضرت خدا فضل و رحمت
 عنایت ایدر **و ما توافق و حمل الیه قنا و بستیج بلطفه الداعی**
 خیر ناکه آن نقاش افشان کنیم **قالی بوتار و ناکه اول نقاش قلم اوز**
 جان صابلم **کین نقاشی در کار داشت** که بود کل غیب
 نقاشی کار داشتند و تودی یعنی بود کل نقوش عیب نقاش ایدی مراد
 عجایب صنع حق استخواند **بود کل نقوش عیب نقاشی که کور رس**
 نقاشی مال بر در اول و رب مهور **کر مرید را عشق فکر بد نامی مکن**
 اگر عشق بویک مریدی ایدر **بنام خلق فکران قلم** شیخ صفای خرقه ریس
 خانه شمار داشت **شیخ صفای خرقه فخر صابخی و نه ریس و تودی یعنی بود**
 عار اقبوب بنام خلق اخبار ایدر **عشق و ناهوس ضرر یکد بکند** هر دو
 بلطای جمع می شوند **وقت ان شهر فلند خوش که در اطراف سیر** اول شیرین

فلندر رفتی خوش که سیر طور اند **ذکر و سبج ملک در حلقه زنار داشت** ذکر ۸۳
 و سبج ملک زنار حلقه سنده و تودی مراد بود که اهل کشت و صورتند اولیوب
 ملا بایت میبندند **ذکر و سبج اولان ریادان پاک اولور** سیر ملک انکه بود
 پاک با **نیکت و رقت ان بدهد که نیکیش خدا** چشم حافظ ز بر بام قصران
 حوری است **حافظ کوزی اول حوری طبیعت محبوب که شکست فلند**
 شبیه جنات بحر منحنها الانهار داشت **جنات بحر منحنها الانهار رس**
 و تودی **مراد قدر و قبه راس در که بود کل و تودی و حواس اند** ظاهر و
 حقد در راکانه **مکن حقد و بوقبه نک التند** حافظ عینی اغلق ایدر حضرت
 بعینه که اندن آب جاری و اولور و بوند تبه و ارد که حق تعالی کون جاری اولان
 کوز بکشی نهر حجت کین عزیز و شرفیدر **دید که بکشد**
 سر جو و ستم نداشت **دید لفظک مفعول اندن کشف مذکور اولان جمله در آن**
 بیت دکه نداشت لفظک فاعل ضمیر ستر در که راجع در یار **و مفعول جو جو ستم**
 و **بشکت عهد و زغم ما میغم نداشت** بشکت لفظک فاعل ضمیر
 یار و مفعول عهد و زغم نداشت لفظک فاعل ضمیر یار و مفعول و زغم
 ما میغم غدر مراد بوند یار و نهر در و خطا حضرت خدایه در و تکلم اولان
 روح و عقل و عهد مراد عالم ارواحه اولان عهد در پس روح و عقل حق تعالی
 عز اسم حضرت خطا ایدر **یار که یارب بزم عالم ارواحه یار اولان و بد**
 مرکبه سوار اولان نفس ظلم بشدن غری کار و تودی و عهد قدیمی جدی و بزم
 غمزدن غم و تودی **ادافت نفسی بایسر بلفه** من المال لیکنی الی

دید که بکشد

یوم تکفینی • و ان هی لم تنفع فکک مصیبه • اصیبت بها مال و العفل و الذین
یارب مکیر شریح دل چون کبوترم • یارب دونه اول یاری اگر چه کوک
چین کی کوکلی • افکد و کشت و عزت صید حرم نداشت • اوج فعلک
فاعل ضمیر مستزاد که را جعد ر یاره و ایکی او کلی مفعول دل چون کبوتر در
تنازع طریقیل و اوجی فعلک مفعول عزت صید حرم یعنی اول یار کبوتر کی
کوکلی و شور دی و قتل ایدی و صید حرم عزت دوندی مراد بود که
یاری نفس غدا بایتم اگر چه حرم غرتکه اولان قلبک عزت بلیوب
هلاک ایدی • بیت • دل بجزیم حرم حرم و هم محرم • محترمش و ارجو
صید حرم شد حرام • نفس من احرمتش نیک دانی بخت • عفو تو جویم
ولیک از در رب الانام • بر من جفا رجت من آمد و کر نه یار • بنم اوزم
جفا بنم بخت دل کلدی بوخته یار • حاشا که رسم لطف و لمیرق کرم نداشت •
حاشا که لطف رسمی و کم طریقیتی و تمسش اول مراد بونده یار و حضرت
خدا در که شانی عطا در امان نفس شوم ظالم و بخت متدی در بیت
هر چه از حق برسد محض عطا و منت • هر بلایی که بمن می رسد از نفس
منت • باین همه مرانکه نه خواری کشید از او • بود و کلی ایله مر اول
که که خوراق جلدی اول یار و • هر جا که رفت هیچ کسش محترم نداشت •
هریر که کندی هیچ که انی محترم دوندی مراد بود و کلید ان دل لطف و کم
صادر اولی در پس هر کیمکه بوجه ایله اول الله دل خوراق جلدی یعنی که نبود
و عباده اینیه و لله الفرة و الرسول و المؤمنین حبیبی عزیز و محترم اولی سالی

بیار باده با قندی بگو • ای ساقی کنیز شرابی و دونه ی • انکار مانکن که چنین جام
جم نداشت • بزه انکار ایتیه که بونک کی قدس جام جم دوندی یعنی جلد
بونک کی حامی بونک کی مراد بود که سابقین مراد معلوم اول اندر و باد
مراد عشق الهی در و قد عید مراد دشمنی و قد حد مراد قلب صافی
بسر دشمنه و یک کر که بزه انکار فله که بونک کی قدس دونه مثل ایدی و یک
اولی مثل ایدی • بیت • کدای درت خشمش کشته اند • ضمای دشن جام
جم می شمارند • مر راه که رو بگرین دشن نبرد • هر بوله کیدی که بولی انک
قبیسی حرمه التدی • مسکین در بد وادی و در حرم نداشت •
مسکین کدی در دینی یعنی قلیل بریه ایدی و بولی حرمه دوندی یعنی التدی
مراد بوندن شول ساکد چون کس در که سلوک اید و وصول الایه حاصل
انجیه • بیت • نوله که ماتم دونه تر سیک خر و م اولان • یکدر بیکر تان
هلاک مر حرم اولان • حافظا بمر تو کوی سعاد که قدس • ای حافظ الت
سعاد طوبین که قدس • ایچش نبر بنو و کبر نیز هم نداشت • هیچ انک منری
یوق ایدی و خبر دونه مز ایدی بین منردن جزئی و من یوق ایدی مراد بونده
علم و فصاحت و فضل و بلاغت سعاد اید و کن ذکا و انو چون شکور
بیت • بعلم کوش ز غریبان تنیم کلش سب • که جویم یوق بوی بوست شد
لذی ترست • بیت • بی مهر خست روز مرانور نماید •
سند زک کنش نر بلانور قالمش در • و زغر مرا خرب و کور نماید
• عمر و ن بکار کو کوی دل غیری فالما شد • مراد بوندن بدن طافون

نفسه عین غلبه غلبه غلبه

خانه خطا بدر که چون افتاب روح غارب اولاد بدن کونک نوری قالمز
 لاجرم عمر دن مرتبه کوی کج دن غیر قالمز یعنی هر وقت فطلم اولور پیشین
 عبادت کرد **بیت** بمیرد هر آنکه زما در بر او **باید عبادت** کرفت بر او
 هنگام وداع تو زبیس کریم که کردم **سنگ** و اعلا وقت چوق اغلقدن
دور از رخ تو چشم مرا نور نمادست **سنگ** رخلدن ایراق بنم کوزنده
 نور قالمی مراد بوندن وض بدن طرفدن روح خطا بدر که س وداع
 ابد کید جک بس چوق اغلرم سنگ بوزک فارقندن که کوزنده نور قالمی
 الخواف روح بدن وقت ایندکه بینور قالور کوزدن باش و مراد بوندن
 عالم فتنس و روح انتقال بیا ندر **بیت** خوشست قهر جیات و نظارفا
 عمر ولی چه سود که مرگش غراب خواهد کرد **من** فیت خیال تو چشم فرومخت
کبر ابدی سنگ کوزدن و دیر ایدی **مهبت** از بس کوشه که معور نمادست
مقول فخر به عصر اعد مراد روح و حال ایله کلامی حکایتدر که چون ج
 کوزدن کیده بر کوشه خواب او **بیت** جانرا بسوی دوست زما غیر نمادست
این وقت از نیت **باو لیک وصلست** **وصل** تو اجل را از سرم دور
همی داشت **سنگ** صکدا جلی بنم بپشدن ایراق دور ایدی **از دوست** بجز
 کنون دور نمادست **سنگ** بجزک دولندن الآن ایراق قالمشدر الخواف
 مادامکه روح بدنه متعلق و متوصل اولور اجل و موت بدن بید اولور
 چون فراق قلله اجل مرید اولور که فراق روح و قران موت متلازمان
 در بوندن تنیه وارور که بجز دوست موتی است پندر یعنی دوست بجز موت

خیال کینه

اصحاب

اصحاب بیت عاشقانرا ترک جان کردن نه جندان شکست **ترا جان**
سهلت آنرا که جانان شکست **نزدیک** شدن دم که رقیب تو بگویند
 بقیه اولدی اولد مکه سنگ رقیب دبه **دور** از درت آن خسته **مهم** بود
نمادست **سنگ** قیو کدن اراق اول خسته من و کلام مندر یعنی اولمندر
ست نهان شد روز و وصل یار و شام بجز پیدا شد **کجا** های اجل کجا
 کس مهتاب شد **من** بعد چه بود از قدم رنج کند دوست **من** بعد نه فائده
 اگر قدم رنج ایدوب دوست **کز** جان رفیق در تن رنجور نمادست **رفیق**
 بقیه روح دیر یعنی جانان بر بقیه خسته نده **قالم** مشدر مراد بودر که
 چون احل ابره اجنا و اطبا فایده **بیت** **چو** اجل دامن کسی کبر دست
 او بر نمی توان پیچید **در** بجز تو که چشم مرا آب نماد **سنگ** بجز کده اگر بنم
 کوزنه صوقایه یعنی اغلقدن آب تمام اول **کو** خون جگر ریز که معذور
 نمادست **دی** کوزنه جگر قان دو که معذور قالم مشدر یعنی کما عذر
 بوقدر **شمر** با طالب اهراق دم با لیس **سنگ** مسیله علم الحیدین
 مالی حجه ان نصرقه زیدنی مهلا فانا امرقه **عینی** **صبر** است مرا چا
 بجز آن تو لیکن **صبر** در یکا سنگ فراق چاره سیاق **چون** صبر توان کرد
 که معذور نمادست **نقط** چون اماله ایلدر یعنی نی صبر آنک اولور که در
 قالم مشدر **بیت** **بیمار** غمت را بجز از صبر و اینست **صبر** است دوی من
 و در داکه مرا نیست **حافظ** زغم و کیه نبرد است بکند **حافظ** غدن
 اغلقدن قوزمندی کو که ایل **ماتم** زور را داعیه سور نمادست **ماتم**

سایه

فصل در بیان غایت غایت

زویه دو کون یعنی قلمه و قدر مراد بودن موت ملا فطرسه ترک سوارانک
 تنه در **سنگ** زکریه مردم چشم نشست در خونت اغلند
 کوز یکی او نوزش در قان اچند **سین** که در طلبت حال مرد ما چونست
 کور که سنگ طلبکده کشیدک جای نیمه در مراد بود که مردم چشم غرق خون
 دوست طلبی چون در وصول طلب شدید سزاو مزنته کم ویش در
 تا دید دل خون نشو دجند سال **راهن** ندهند از قال جال **بنیا** لعل تو چشم
 ست بکوت **سنگ** بیکه با دیکه شراب کیست کوز کسر ز جام غم می لعل
 که بخورم خونت **غم** قد حزن لعل شربت ایچم فاند مراد لعلون بطون کلا
 و اسرار الهی در و چشم سندن مراد ظهور و تجلی دانند پس که اسرار الهی به
 یاد ایدوب اقا تجلی او کیوب **تبت** او لحن عیش بکوز او **لعل** نایک
 یاد نه کس لب بکونس **نوش** یاد که ایدم هر مدده قان او نور بکا
 ز شرف سر کوی تو اقا طلعت تو **سنگ** بکوت بکوت بکوت بکوت
 اگر طلوع کند طالع ما بونست **اگر** طلوع ایدر طالع مبارک در مراد بود که
 سر کوبون مراد جانب الهی در و اقباب طلعت مراد تجلی فیض در جوی سا که
 فیض تجلی حاصل اول اسعاد طالع در **ختم** آن چشم که هر روزش نظر بر ویست
 شاد ما آن سر که مردم در و غمش بویست **حکایت** لب شیرین حدیث
 فرمادست **حکایت** بیدار در و صفا قدر لب شیرین حدیث خبر در و صفا قدر
 یعنی شیرین لبی حکایتی فرماد که سوزید که فرمادانی سوزید مراد بود که مناجات
 شایا اکثره ذکره چسبیده عاشق زکریا لب یار در **سنگ** طره لبلی مقام تمام
 بشوین

مجنونست **لبلی** صاحب بکلی مجنونست قاص در مراد بود که عاشق مقامی رفت
 زلف نکار و غیب هویت در **دلم** بکوت قدت **مچی** سرود بکوت کواکلی
 آره که قدک سرود بکوتی در مراد قدون استه استلاء الهی در که ضروری قلب
 مایل و مجذوب ایدر **سخت** بکوت کلامت لطیف نوزست **سوز** بکوت
 کلامت لطیف و موزون در مراد سوزدن اشاره الهی و فتح باب فضل در
 که محبوب و خود بر **خوب** رو باید بکوت خلق کو کفای هم **زانکه** کاری هر کسی
 مانند روی او بود **زود** و باد بجان راحتی **ساقی** شرب دور زدن
 خانه بر راحت ایرتد **ساقی** که پنج خاطر از جو زگردونست **خاطر** که
 مرض فلک دورنگ جور زدن در مراد دور باد و دن غلبا غشدر که اول
 اولیچ **دور** زمانی خرافوش ایدر **رو** و بر **ازان** زما که چشم برت
 رود غیر **رود** ایرماق معننه و ایر معننه و ساز کرش معننه و محبوب
 و عشرت معننه کلور بوننه معنای رابع **کنار** و دامن من پر زور
 بیخونست **بنم** یا نم و کنارم بچون ایرماقذن طلوع در مراد فراق شدن بیاذر
لعدون قنما مراده کلش **فانش** امر من الفدای **چگونه** شاد شود
 اندرون غمگینم **بنجه** شاد اولور غلوا ایچم **باختیار** که ز اختیار بیدونست
اختیار اول مصرع اوله صر و قدر اختیار ثانی قدرت معننه در یعنی قدر
 خارج در مراد کند و عجز بیان و حضرت حقه **سلیم** عبا اظهار ایدوب
در دست چو نیست غنا ارادتی **بکند** اشتم کرم او چه میکند
 زینجودی طلبت میکند حفظ **بجو** و لعدن بار طلبی ایدر حافظ **چو** مفلس که

از عرش فزون بکشد روز اول که سر زلف تو دیدم گفتیم **اول گویند**
 که سنگ لعل بکشی کوروم دیدم **که پریشانی این سلسله را آخر نیست**
 که بوزخیر پریشانی لغت آفرین بود مراد روح انسان است بیکم نداسی کونده
 عیب مثبت تعلق ایدوب بونک ذاتی و صفاتی و جتی و مهنوعاتی بی غایت
 ایدول فهم بیاند **ت** ای خدایی بی نهایت جز تو کیست **درد و عالم**
 جز تو یک وجود نیست **سیر پیوند تو تنها نه دل حقا را است** **سکات الهی**
 سوداسی بالکرم حافظ کو کلمه دو غزو دکلدر **کیست انکس پیوند تو در خاطر**
نیت **کیم را و لکس که اتصال هو** اسی انک خاطر ند **دکلدر مراد بوند**
 علم تقوی غایت بیاند که وصول الله در پس بطلب هر طالبی مطلوبی
 بلکه همان مطلوب اولد **ت** **جهانند** **کچه عشق دو تر بر نرسد و موقوف**
 قونک بود دل خدرو لیل بود و کس بلز **ت** **راهیت**
 راه عشق که هیچ شایسته نیست **بعضی نسخه بحر عشق و افعی اولمش**
 بر بولد عشق بولی که هیچ انک کناری بود **و انی جز انکه جان بسیار نچا**
نیت **اول بولد جان احمد طغدن** **غیری چار بود** **ت** **واری**
 طریق عشقه نهایت بولم دی **جان و بر یک باشد در اکا بود رانها مراد**
 و سیر الله تناسی دکلدر مراد عقلدن عقل باشد که اول عشق الهی دل
 منع ایدر طلب دنیا به مراد ایدر اقا عشق صادق و طالب تحقیق و لایتنه حکم
 ایدر که عقل فاسد اند **ت** **سیر جهان دیدم** **کدم سولی**
 بهر معشیت زمال بضاعت چه سرمایه سازم که سودی دهند گفت اگر می توانی قنات

این کتاب در کتابخانه
 مجلس شورای اسلامی
 تهران
 ثبت شده است
 شماره ثبت: ۱۳۵۷
 تاریخ ثبت: ۱۳۵۷

هر دله دل به عشق و من خوش می بود **یعنی روم که عشق کو کل و بر پس اولدم خوش**
 دم ایدو کند **شبهه بود** **در کار خیر حجت هیچ استخاره نیست** **خیر**
 اینده استخاره بهیچ حجت بود قدر استخاره برایش شروع اینک دله **خیر بود**
 شرمیدر دیو تبار ایدوب **خیر و اختیار** **انکه دیر مراد بود که عشق الهی**
 و طلب آخرت خیر محض را نو کچون استخاره اینک حجت بود **در پس خیر لوائش**
 شروع دلچسب توقف و استخاره لازم دکلدر **ت** **ساقی بیار باد و چه**
 جای فکر است **در کار خیر حجت هیچ استخاره نیست** **از چشم و پیرس**
 که مارا که میکند **که من لفظ اسد و نوظ کشد** **نظم بجزی اید که کشن لفظدن**
 مضارع در یعنی کند و کوزدن صور که بزی کم اولدر **جانا کنایه طالع و جرم**
 ستاره نیست **ای جان طالع کنایه و بلذل جرم بود مراد چشم**
 عین در عین لفظ بر معنای ذات شئی در معنی هو الذی یکی و یکیت حسنی
 اعانت حقت صحت در وین ذات الله هلاکیم و تاثیر ذات صحت بلووم
 طالع ولادته و کوب استاد قلند **ت** **تاثیر از صفت نه از طالب و**
 بخونم **بفتاب جای ظهور ستاره نیست** **اورا بچشم پاک توان دید چون**
 مهلال انک یوزنی پاک کوزیله کور ملک اولور مهلال کی **هر دیده جانی**
 جلوه آن ماه پانزست **هر کوزلی اول به پانز یک جلوه می بری دکلدر مراد**
 بود که نخل مال حقه نطفه کر کرد نه کم خواجها فوط کند و سی **دیر**
 غسل در اشک رزم کا هر طریقت گویند **پاک شوا اول پس دیده بران پاک**
 انداز **فرصت شمر طریقه رندی که این نشان فرصت صفا رندک طریقه کن که**

بونش **چون را بکنج بر همه کس شکار نیست** و فینه بود هر کس که اشک در دکلر
 مراد نکلدن اعماله خاطر او لیب اخلاص عبادت ابد ترک ریا انگذر
 خاص عمل او سایه فی الریا و چنجه ریا نیک فایقی وارد در هر که از ادراک
 اینست **کس خیر نشد رموزی دمانی تو** سریت این که بر همه کس اشک
 نیست **نکرفت در تو کریم حافظ بهیچ روی** اثر اندی که حافظه اغلکه کی
 بچ و جملک **حیران آن دلم که کم از سک خار نیست** اول کو کلک جملانین که
 سنگ خاره دن اسک دکلر مراد فاطمین نفس در زیر اکاه دبل یعنی قلب
 دیر نفس مراد ایدار یعنی نفس شویله برک و وفاسه در که اکا کریم و زاری کار
 اول **سقا آمدن عید مبارک بادت** ای ساق
 بیام کله سی بارک اول سوسکا **زان مواعده کردی نرود از زیادت** اول
 وعده که ایند که کتمه سون خاطر کردن مراد ساقیدن معلوم اولان شوق و ملت
 و بران در شد در که اکا بیعت قلند قدح جوق ارشاد و فضل فیوض و عده قلند
 چون رطفا کلدی کند و عبادت مشغول اولوب و اعتکاف ایچون خلوت دوا کت
 ارشاد دن فارغ اولمش ایدی لاجرم عید کلبی مرید صادق و طالب عاشقا
 اکا دعا قلوب و عددان تذکیر ایدوب طلب ارشاد ایدر **وی شکفته که دریا**
عدت ایام زاق مجذوبین که یوزاق قد تنده **بر رفتن ز خرنیاں دیلودین**
می دادت کنور دکلر شویله حریف کردن کو کلک که دین سکا کو کلک ویر در مراد
 زمان اعتکاف ده کند و عبادت مشغول اولوب مرید لدن فارغ و غافل اولد
 عندن شایسته ایدر کس طلب و رغبت انگذر **برسان بندگی دختر زر کو**

بدای

۸۴ **بدای** خطاب ساقیه در یعنی ارشاد اوزم جو پوغنی قرنی قولوغنه یعنی خدشنه
 بکلای دی طشره جوق **که دمنی همت ما کرد ز بند ارادست** که بزم همت
 نفسی بندون اراد ایلدی مراد دختر زر دکلر شراب در شرابدن مراد عشق الهی
 و شوق و حالندر شیخ خلوتند **ایکس اولدغی معقیده و مجوس ایدی مرید اک طلی**
 و همتی دمنی آنی قید و بندون خلاص ایدی **شادی بکلیا در قدم قدم است**
اهل بیک شادانی شکر معذک قد منده در جای غم باره ارا دل که نخواهد
 شادت **غمیری اولسون اول کو کلک که شاد** لنگ استمر مراد شوق و حالت
 ظهوری مرید طالبیک سروری ایدوکن بیان و روان استنیم غمناک اولق و کچون
 دعا علیه و ز رخ الواقع مست عشق اولیس **کو کل غم و بنا لیل اولور بیت**
بشنو سخنم تو باد کس نوش ناجمله غم کنی خاموش **شکر ایزد که ایزد با**
خوان رخه نیافت نیافت لفظیک فاعلی پشاند **شکر الله که بخوان بلند**
کو که بولدی یعنی منضوع اولدی **بستان سمن و سر و کل شاد است**
 خطاب بونده دمنی دختر زر در سنگ سمن و سر و کل شاد اول بستانی مراد شیخ خلوتند
 و فراغت اولدغی لری اراک اهلان سبب اولدی و بکلر **بیت** **همه کلک دات**
تو کسیر خندان باو **میان باغ سعادت چنانکه فصل بهار** چشم بد دور کرین غرقه
خوش باز آورو **لفظ چشم بد دور جمله بد دعا یه در آور و لفظیک فاعلی طالع**
و اکا موطوف اولاندیر **یرا غر کو ز ایراق اولسون که بو بر پشاندن** **کو کو کتور دی**
طالع و نامور و دولت مادر زار دست **دولت طالع موطوف در سنگ**
نامدار طالع و افانند **بلطوغال یعنی قدیمی دولتک** **مراد حب الهی بحسبهم**

و بگویند حسنه قدیم نامدار اولوب و سندی طالب حدیث بنوی بجهت ازلی
اولدوغی بیا نذر **بیت** عشق تو بود با من روزی که من نبودم گم گشته
بودم از خود عشق تو را نبودم رسول الله علیات سلام پور من ان الله تعالی
خلق الخلق فی ظلمه ثم رس علیهم من نوره فمن اصحابه ذک فقد اهدوا و اعطوا
فقد غوی **حفظ** اوست بده صحبت این گشتی نوح **حفظ** الدن و بره
و کید ره بونوح کیست صحبتی **ورنه** طوفان حوادث بسرو بنیاد است
پوفه حوادث طوفان النور و کید ره بنیاد کی مراد نوح کیسند نثر بندر
و طریقت ایچده اولان حوادث و فساد طوفان فاندن کلماته اولور و
بنیاد دین و ایمان و اسلام سالم اولوب افاتدن مسلم اولور **بیت**
می شوم غرقه درین ورطه بگویند کیست **گشتی** نوح که در مهلکه طوفانم
و **بیت** شنیدم سخن خوش که پیر کفان گفت **ایشتم**
خوش سوز که پیر کفان دیدی یعنی یعقوب علیه السلام دیدی **فراق** یار نه آن
میکند که بتوان گفت **یار** فراقی آنی اینم که دیکه کوی نه مراد فراق یار و نوح
حقن دور اولمقد که عالم الهیته روح انسان حضرت عذبت الهیه دیدی
شده دور و نوح علق اولان دیوانه وار و برالم زا اولدوغی اول فرقه در
حدیث هول فایات که گفت واعظ شهر **قیامت** قنوس حدیثی که دیدی شهر واعظ
کنایت که از روزگار بجهان گفت **برکنایت** که بگویند دیدی مراد
بود که حضرت مخدوم صافقت المی هول فایات است **فراق** یار اول
نشان گفتم **از** دوزخ معاذ الله خطا گفتم که دوزخ زان بنر باشد و اول
و صلت

ایچده اولان شی
یا صوفیایان
نشان بگویند که یار فراقی
نشان بگویند که یار فراقی

و صلت حق صلا قلش اوله هول فایاتدن **عز اولمز** **بیت** دیدم ترک حبس
مال ایدوب و صلیون اولمش جوق **دید** و اعطاکا و صلا یکن اولنه
حب اولمز **نشان** یار سفر کرد از که برسم باز **سفر** ایلش یار فاقی کیدن
صوم کرو که هر چه گفت برید صبا پریشان گفت که هر نه دیدن باب صبا یلی
بریشان دیدی **مراد** سفر اتش یار و آغوش کیدن یار در که فراق الحنه و فراق
خالسیر حسنه الم نشان و جبرن بلکه غایبه خرد که توجه کوی که گاه حس
حال و گاه خلافت خبر و بر **بیت** باران که یک یک از من بیدل جدا شدند
کس را و قوف نیست که هر یک جدا شدند **غی** کهن بی سال خور و دفع کید
اسکی غمی بل پیش یعنی اسکی شراب ایل دفع ایدک **که** نجم خوش دلی اینست که
پیری دهقان گفت که کوکل خوش شنگ غمی بود که انجی قوجه دیدی مراد غمی
که مهند صفا قیومیدر و شراب که مهند توبه ایل طبع سبق رحمت ازلی در
و انابت اعتماد فضل لم یزلی و پیر و متقاندن عمل صالح و بند مصاح ایدند
بیت چون شنید شبلی ازین جای خواب **بعد** زان دیدش جوانمردی خواب
فغان که آن نه نامهربان دشمن دوست **نامهربان** لوطی دشمن و دوست
لفظ و صف لیک در و صفت آن نه در یعنی فغان که اول آبی که شفقت سر
دشمن و دوستی در **بیت** بترک محبت باران خود چه است گفت **کند** و بارانی صحن
ترکین نه است دیدی یعنی باران صحبتی ترکن اسانلق ایل ایلدی مراد اول
مهدن غصه در که روح انسانی و قوای بدیهه نیک فحوی در و معصیت حرات
نویله خداب ایدر مکه اقدام ایدر بکشف غفقت و شیطانی و نور و دشمنی و دوستی
دولمز

دور و پراکنش شایسته سببی بله روحی و توان ترک ایدر بیت مسلم
 آنکه کرد و ترا ملک سلیمانی که خاتم راز دست دیو نفس خویش بنامانی
 من و مقام رضا بعد ازین و شکر قرب منی بن اکامین بعد رضا فائده
 اولی و قریب شکرین فلق اگر که دل بدر تو خود کرد ترک و رنما گفت
 که کوکل سنگ در دو کا خواهدی و ترک در نما فلقی مراد منی طبل حضرت حذر
 چون قلب در الهی ایلد یونس اولاد در مان ترک ایدر قضایه رضا و ربوب
 مخالف اولاد شکایت آنکه کر که حقد که قو که نه اولان حاکم
 قاضی لایق قوله اولدر که اوله قضایه راضی که بباد من کر چه برادر
 زور دو گم آویمه و اعتماد قله اگر چه بل مراد او زرنه استرخی که این
 سخن تمثیل باد بکلیما گفت که بسوزی قصه و تمثیل ایلد باد سلیمان دیدی
 مراد باد و دین دنیا و عمری و قادر که هر بری بیضا در بونکر اعتماد خطا
 بیت چون باد و زرنه دست جهان این زنده هر خطه روان بود و ناز
 من ز چون چو ادم که بند و مقبل من لفظی معقول و مد و بند مقبل
 مبتدا و ریعین نینه و بنجوزن نفس او ره که مقبول قول قبول در بیان هر
 سخن که جانان گفت قبول کرده خبر مبتدا در بیان لفظی قبول کرده متعلق
 در معنی قبول ایلدی چنانکه بسوزی که جانان دیدی مراد بود که حق تعالی عطا
 اینه هر نه پوروی ایدر جانان قبول قل بعد مقبل حال بود در بنامان و
 دورشم خنده قایم خسروا هر نه امر و ایدر بنش و سینه جان او تنه
 بهمت که بهرت دهد ز راه مرو بهمت سببی ایلد که فلک کجا و بر یولون نه

معنی

تر که گفت که این زال ترک دوستان گفت که کیم دیدی که بوقری
 نکر و حیل ایدی مراد بود که ساعده فلک مراد بود لوب طریق مستقیم
 جنتی اگر که ساعده فلک مراد بود حیل در اکا فریفته اولی بلا دندر
 مرور شو فلک شعبه باز بازی باید که شود با تو نیکو ساز بسیار
 از این دوست نگوئی کشته همرا بکریستن باز که گفت حافظ از این
 تو باز آمد کم دیدی که حافظ سنگ فکر کون کردی من این نگفته ام ان
 که گفت بهمان گفت بن بونی دیدم اول که که دیدی بهمان دیدی مراد
 بود که عاشق صادق ترک سودای بار اینتر اکا بونی است و غلبه زنه کم بر عا
 و پیش بیت چیزی است که در ازل مراد رسد بود که است که تا ابد
 مراد پیش است صیدم مرغ چمن با کل نو خواست
 گفت سحر و قنده بلبلی یکی بنش کله دیدی ناز کم کن که درین باغ
 بس چون تو شکفت نازی اک فلک با غده نیچ سنگ کی ایلدی
 کل بچندید که از رست تبرجیم ولی کل کولدی که دو غرودن انجمنی انا
 هیچ عشق سخن تلخ بمشوقه نگفت هیچ عاشق تلخ جوابی معشوقه دیدی بو کلام
 فرض و تمثیل طریق ایلد در معنی اک بلبلی و کل صاحب عقل اولاد و اهل نطق اولاد
 که مابین لرزه و کلام اولور ایدی مراد بود که عاشق صادق حضرت حقه عزا
 انیوب جمع حاله عرض نیاز آنکه کر ان الله غنی عن العالمین سببی
 والله الغنی و انتم الفقراء و صبی حضرت خدا غنی مطلق و بند و نیاز محذور
 و هر نه ایدر سه الحار و اول محل اعتراض دکلر بیت هم چون تو هزار عشق

بهمان

نیم از فصلی از حکایت

از غم گشتم **کر خون** که آلوده گشت **انگشتم** تا ابد بوی محبت بماند
 شام نهند **فقد** ادراک **ایدر** در او اند **اولان** ضمیر هر که لفظه را جدر
 پس **مصرع** هر هوند **یعنی** ابدی محبت **شام** پیر **هر که خاک در میان**
بر خاره نرفت هر کیمکه **پناه** قنوسی طبر غنه **بکاف** ایل پور ویدی **مراد**
مخانه دل مقام عشق و طلب در پس هر کیمکه محبت الهی ادراک اولناحق پره
واروب خدفت و عبادت اول ادراکدن محروم **اولور** **دل** که
توجو نیده جوهری **نخسین** طلب کیر یکی جوهری **کمر بند** و رخصت کاملی
که از خدفت او نوی معنی **اگر شک** خواهی **ببطار** **مکن** خویش را
بخانه **کرو** **کطلع** داری **اران** جام **مرصع** می **لعل** **داری** **لعل** **مغول** **مغول**
و مرصع اکا **دیر** که اند **جواهر** برکتش **اولا** **یعنی** اگر **طبع** **دار** **اول** **مرصع**
قدح **لعل** **شراب** **در** **یا** **قوت** **بنوک** **قوت** **باید** **سفت** **نول** **لعل** **فنج**
نون **و سکون** **و اویل** **هر کیم** **ننگ** **سوری** **او** **جند** **در** **و مصرع**
اول **مضون** **خرا** **در** **یعنی** **انجونی** **و یا** **قوتی** **کریک** **او** **جیل** **دک** **کر** **مراد** **جام** **مر**
قلب **مرشد** **کامل** **در** **اند** **انک** **جواهر** **معانی** **برکتش** **در** **و لعل** **شراب** **مراد**
عشق **الهی** **در** **انجودن** **مراد** **کوز** **پیش** **در** **که** **قانو** **اولا** **پس** **قلب** **مرشد** **دل**
عشق **الهی** **است** **کوز** **دل** **پیش** **در** **کوب** **قانو** **غلط** **کر** **کوز** **پیش**
کر **بکده** **و بر** **لک** **کر** **در** **گلستان** **ارم** **دوش** **جواز** **لطف** **هوا** **جنت**
گلستان **دو** **ن** **کیم** **چون** **هو** **الطاف** **شدن** **زلف** **سنبل** **پیش** **سحر** **می** **شد**
سنبل **زلف** **سحر** **پینه** **فارس** **شدن** **مراد** **گلستان** **ارم** **دول** **عالم** **مکاشفه** **در** **هو**

نظر طبع را
 قانو اوله و فووز
 مراد کوز یا پیش

دل **مراد** **حبت** **الهی** **در** **زلف** **سنبل** **مراد** **عجب** **هو** **بندر** **و نسیم** **سحر** **ید**
مراد **توجه** **سحر** **کا** **بدر** **چون** **حب** **الهی** **و** **لطافت** **عالم** **مکاشفه** **و** **عجب**
هو **یت** **ایله** **توجه** **قلب** **سحر** **نفوح** **فنا** **جهان** **شاید** **ایده** **و** **بدر**
گفتم **ای** **سند** **جم** **جام** **جهان** **پشت** **کو** **و** **یدم** **ای** **جم** **کشی** **سنگ** **جام** **جهان**
بینک **قانی** **گفت** **اف** **وس** **که** **آن** **دولت** **بیدار** **نخت** **ویدی** **حیف** **که**
اول **و** **یانی** **دولت** **او** **یو** **بدر** **مراد** **دولت** **سلطنت** **باق** **و** **کل** **ایده** **کن**
بیان **در** **مرور** **اوله** **دولت** **ای** **پا** **ده** **هر** **فرغون** **چوق** **پاشدی**
ولی **بولدی** **اند** **و** **کین** **سختی** **عشق** **نه** **است** **که** **آید** **بزبان** **عشق** **سوز**
اول **کلدر** **که** **دله** **کلمه** **زبان** **عشق** **ندانست** **که** **اوت** **نکته** **شناس**
که **این** **لغت** **نه** **به** **او** **صلو** **تازی** **و** **عجبت** **ساقی** **ده** **کوتاه** **کن** **این**
گفت **و** **سختی** **ای** **ساقی** **شراب** **و** **پرو** **قضا** **ایله** **بود** **یم** **و** **اشتم** **بی** **مراد**
س **قید** **آید** **و** **کین** **مراد** **اند** **کور** **اول** **کشد** **خلاصه** **مراد** **بود** **در** **که** **ای** **و** **عظ**
و **سختی** **ارث** **و** **قوی** **تقلیل** **ایده** **و** **ب** **ارث** **و** **فعالی** **ایلیوب** **تعلیم** **عمل** **قلوب**
اعمال **اندر** **اشک** **حفظ** **خرد** **و** **صبر** **در** **یا** **انذاحت** **حفظ** **کوز** **پیش**
عقل **و** **صبری** **دکتره** **اندی** **چکند** **سوز** **غم** **عشق** **نیارست** **نهفت** **بنده** **سون**
عشق **عمی** **نک** **حوار** **تنی** **قادر** **اولدی** **کر** **کلمه** **مراد** **عقل** **و** **صبری** **در** **یا** **په** **انقدن**
اندی **بتور** **مک** **بو** **غلبت** **عشق** **دن** **پیش** **اولور** **و** **بو** **حال** **عشاق** **انجند**
معتبر **در** **چنان** **گشتم** **رستی** **و** **خواب** **که** **خاک** **را** **نمی** **دانم** **زانی**
درین **خانه** **نمی** **یابم** **کس** **را** **تو** **بای** **تربا** **باشد** **بیایی** **ولا** **بو** **یت** **همی**

و درین خانه نمی یابم کس را
 تو بای تربا باشد بیایی
 و لا بو یت همی

آید پلنگی مکر در آتش عشق کبابی بنگذاری که مردم خوش بخسند
 که از دیوانه کی بی صبر خوابی باطل خواب معموری بنایت بظاهری نمای
 خوابی **دل و دینم شد و لبر بکلمات برخواست**
 که کلام و دینم کنی و دلبر شش فکته دوری گفت با ما نشانی / تو سلا
 برخواست دیدی بزم او تو را که سندان سلامت قاعدی مراد دین
 یعنی لغو اعتبار بطلعت و انقیاد در دلبر درون مراد شیخ طالب صادق بخشی
 محبوب و مطلوب طوالت نرخته مراد بود که غلبه عشق و حالند که کلام نرخته
 ارادت در جعوب و شیخ اطاعت کنی و شیخ دخی بوحالت و کورب صورت
 رد کوستری **عشق جو پیش دید مرا طعنه زد حجب از بهر عشق طعنه**
 محبوب خوشترست که شنیدی که در پی بزم دمی خوش نشست
 او کل لفظی اسرار شنیدی خطاب عاقد و مضنون بیت استغفارم انظار پدر
 که ز در آغو صحبت بذات برخواست کیمی شد که بوجه بزم زمان
 خوش او نوردی که صحبت آغوزند نداشت ایله قاعدی یعنی کیمکه بوز بزمه
 بزم خوش او نوردی که صحبت آغوزند نداشت ایله قاعدی مراد بود که کیمکه
 سلوک طریقت آید و بزم الهی ده او تو را طعن دشمن و عوام اشدر
کوی بار طعن دشمنان جنس و ارباب قیس کعبه و افراتو کم خا فعیل
 فجر شمع اگر از رخ خندان بربان لاف نرزد **شمع اگر اول کوی بوزی در**
 اوردی ای به پیش عشاق تو شبها بفرات برخواست **سنگ عشاق او کند**
 او را که دوری یعنی عطش بیلوب اعتدال چون اوری دوری مراد

بود که انوار ضعیفه نور الهی به هرگز نشاید و کلام مشابیه خطا و در
 شمع که تشبیه آید بلبسم بوحسن نه شمع بر مغنول سر و شمع در انکاش
 در جبین باد بهاری ز کنار گل سرود **چنگ بهار بلبل کل و سرو کنار زدن بهوا**
 داری ان عارض و قامت برخواست **اول عارض و قامت بهوا دار لعل یعنی**
 مجنی ایله قاعدی مراد عشق الهی هر چه در حرکت و حرکت اولوب خوش و خورشید
 آید و کن بیان در **آتش عشق کاندن من قناد چو شمع عشق کاندن**
 من قناد **ست بکوشنی و از خلوتیان ملکوت ست کجری اهل خلوت ملک اول**
 بنامش تو آتوب و قیامت برخواست **سنگ بهار کیمه فتنه قیامت قاعدی**
 مراد ست کجری که در ظهور فرط تجلی در و عموم دست رحمت الهی در پیش رخسار
 نو بانی گرفت از حجلت **سنگ یوروشک او کند ایاق قاعدی اونیق**
 سرو شمش که بنا ز قند و قامت برخواست **پاش چکچیکر که قند و قامت**
 ناز بیل قاعدی مراد رخسار و حفت حلقه آثار و افعال او در که بفعل مایشاء
 و حکم مایه بدست نه که در ایدر خلاف ارباب جاء و دلتک و اصحاب
 ملک و سلطان که تکیه و تکیه و ارا تا تفرق و ایجاد متعلق اولان او در
سرو و جران که ای بی سرو پای ایله یکسان در بر سرو از ازا از هوای
 قیامت جان پرورش **شد چنان بگلون که چاکر دندم غان بر شمش** لاجرم
 اهل ملک و مال خوف و تکیه است ایدر اما قدرت ایجاد و اثری بوقدر **ست**
 ای تصور و تلبوم قدنی تصویر ایدرس **شیوه رخسار نه اندن نه تدبیر ایدرس**
 حافظ این پند از مکر جان ببری **ای حافظ بوقدرت مکر که جان تو بر نه**

و ایجاد قدری بود

کاش از غم سالوس کرامت برخواست که آتش ریا و کرامت خم شدن فکرت
 مراد ریا صورت و کرامت دعوی سن ترک قل دیگر که بتغیر شکل لاجرم الا کل لاف
 و ترک الدین للدنیا من جمیع الدنیا و جنبه عمل آخرت اینکه طلب دنیا غایتده
 شود **بیت** زاهد اهل ریا و زنی در دید یکم اگر اینانم زیاده
 و اراس کورس **اشعار** روی تو کس ندیده هرات رقیب هست
 سنگ بوزل که کوریدی بیک رقیب دارد در **در غنچه** هنوز صفت غلیب
 هست **عین** لفته سنگ هنوز بوز بلیک دارد مراد حضرت پس برودده
 مستور این ظهور تجلی اینکسین مخالف و منازع و عاشق و طالب جوق
 دیگر **بیت** او در درون خانه و غوغا میاک شهر ای وای از آن زمان
 که بازار در روی کرامت بکوی تو چندان غریب است **اگر سنگ** فلک کلام
 ای اول کلو غریب کلام چون من درین و بار هرات غریب هست
 بنم کی بودیاده سنگ بیک غریب دارد مراد غریب در روح ان اندر
 و کوی یارون مراد جانب طلب حذر و بودیاده عاشق غریب جو قدر
 هر چند که دورم از تو که دور از تو کس پیدا **ند** کلو کم ایراغم شدن
 که **کدام** ایراغم اولسون **لیکن** امید وصل تو ام عن قرب هست **لیکن** سنگ
 و صلا امید غریب وار در مراد بود که این رب التجلیل و این عبد الذلیل
 جنبه طالب حق اول حضرتدن بعد در اما غایت تصوف فای غریب احب
 دعوی الداعی و صول الله در لاف غیب ایله اکا و صول غریب میسر در
 در عشق و خاتاه و غایبات فرق نیست **عشق** خاتاه و بیخانه فرقی

در غنچه
 در غنچه هنوز صفت غلیب

بوقدر **هر جا که هست** بر توی روی حبیب هست **هر برده که وار و بر حسب**
 بوزی ضیاسی وار و مراد بود که حق حضرتی تجلی اینک موضوع می خصوص
 شرط و کلا **بیت** بشنو کرم حق را غی فل شوائ طالب **در وید** خدا کویند
 بتیک همی کویند **انجا که** کار صومعه را جلوه می دهند اول برده که خاتاه
 ارشده صالت خلق و بررار **ناقوس** و بر راهد نام صلیب هست **رصد**
 کلب اینک چاک و حاجی دی و آرد مراد بود که حق تعالی هاوی اولد
 کی منتقل در لاجرم بصل من یار و دهدی و نشاء مقتضای صومعه نیک
 رونق اینک هدایت و کلب اینک ناقوس و حلی اینک اضلالیله و **عشق** که کشد
 یار بجائش نظر نکرد **کم** عاشق اولدیکه یار اینک حاله نظر قلده **ای** خواج
 در دینست **لیکن** طیب هست **ای** خواج در دین و ذر و لیکن طیب وار در
 معنای مصراع اولد که استغناء انکاری در پس مراد هر کیکه عاشق اولد
 یار اینک حاله نظر قلده لاجرم در دی اولد طیب بولنور **بیت**
 ای دل یار در دین بگوید از آن طیب **کاجی که** در دینست یقین دان
 طیب هست **ای** خواج در دین و ذر و لیکن طیب وار در **فریاد** فضا
 این همه اخو بهرزه نیست **حافظ** فریادی اخو باطل کلام **هم** قصه غریب
 و حدیث عجیب هست **هم** غریب قصه و عجیب خبر وار در مراد بود که در
 درون و حالی در کونی اولان ناله و فریاد ایدر **بیت** ناله را هر چند
 می خواهم که بنهال بر کشم **سینه** بگوید که من تنک قدم فریاد کن
بیت بدام زلف تو دل مبتلای خوشش است **سنگ** زلف

حدیث حدیث حدیث حدیث

اغنه که کل کند و مبتلا سید مراد غیب هویت بقید و گرفتار اولد و غدر بکش
 بنمزم که اینش سزای خویش است قتل قل غمزه ایله که بوانک کند و لا بقدر
 مراد غمزه در صفت قهر و غلبه در یعنی غیب هویت و ذات مطلقه متقل
 ایدوب اطلاع قصد ایدوب صفت قهر و استلا ایله انانیتی و وجودی محوالتی
 که فانی وجود او بقی ذات مطلق ظهور نه محل و مظهر اولغه استعدا و اولو
 و بویض لطف حذر است آهنگه زنا زطلش زود او قایل انوار چو انش
 شود کت ز دست برآید مراد خاطر است اگر سنا لکدن کلورایس بزم
 خاطر بزل مرادی بدست آرد که خیری بجای خویش است که کنور که کند و
 بر که خیر در مراد طالب عشق در فیض و ریغ ابتلا مقتضای حکمت الهیه
 ذکر در است بوسه و بریدن زکات حشمتی منع ایتمه کم مستحقه و بر کور دوم
 زیر از کات بجانت ایست شیرین من که همچون شیخ سنا جانک حقون
 ای بنیم بت شیرین شیخ کی شبان تیره مرادم فانی خویش است است
 مر که کوچه اده مراد کلمه فاعل مراد بود که سناک طالب او یانق اولوب
 مر که کوچه اده عباد اید و نفک و ارفق فانی اتمه کرک است چو سودای
 شیخ در عشق خردن خونس و عشق چو نتوانی که بیک جو از وجود خویش
 گاهی جو رای عشق زدی با تو گفتم ای بلبل چون عشق فکران اور و سنا
 دیدم ای بلبل مکن که ان کل خود رو برای خویش است ایتمه یعنی
 عشق که اول کند و بوی کل کند فکر بلبل مراد بلبل عشق طالب در و کل خود رو
 مراد حضرت حذر که نقیض زانه وجود حسنی کند و وجودی کند و نذر لا هم

اخطایب اولوب سناک طریقت اولانه اکاسیم و رضا کرک است اگر
 تو طالب یاری ز خویشی بگذر بد و رضا و بگو هر چه تو خواهی کن بمشکل
 چینی چکل نیست چینی کل محتاج چینی بر مشهور محکمت آید و رو بولکلم معینه
 کلور و چکل کور چنان یعنی ترکان و لاتند و بر کوزلی چوق برک آید و
 یعنی چینی و چکل مکنکند اولان مشک کل بولکلم محتاج و کلور که ناهاش
 ز بند فانی خویش است که انک ناهای کند و فغانی دو که سندن در مراد بود که
 حضرت حق تعالی بوجاهل چهل تزیین و تو صندل مستغنی در مرو بجانده ارباب
 بی مسرت و مهر کینه مر و تنه اصلک اوینه که کنج عاقبت در سزای خویش است
 است که سنا را خلق بوجاهل کند و سراننده در بدندان رخنه
 در بون و کور دن بنا خشر راه در خار ابریدن بانشان نور فانی
 نکوساز بیلیک دیده آتش بار چیدن بفرق سر نهادن صد شیرینار
 از مشرق جانب مغرب دویدن بسی بر جامی اسانته نماید که بشارت
 دو پاک کشیدن بسوخت حافظ دور شرط عشق جانبازی پاندهی حفظ
 عشق جانبازی لایق شکر طندن هنوز بر عهد و وفای خویش است هنوز
 کند و یک عهد و فاس بانشان و در مراد بود که عاشق و صادق عشق و فانی
 ند کلوجفا کور سه اعتراض ابتلا کرک است غمزه تا جند کنی رنج بازار
 کال که بصد تیغ نخواهد تودل رنجانند حال دل بگفتم هوس است
 کو کل حالنی سنا دیک هوس در خردل شغفتم هوس است کو کل خبر
 اشتمک هوس در مراد بود که کو کل بند کنش سنده و ارا تملک در بند

ملک عشق و فانی

کند که سکا و بوسه سندن اند خیرین است که هوسمد **بیت** اگر توانی ای
 صبا بگذشتن در گوی او و ز دولت خواهد برون پیامی سوی او **چون** ای
 باین کو حرات بار وصل من چنین نمودم تو پیوسته هم زانوی او **طبع** خام
 بیی که قصه و فاش **خام** طبعی کور که فاش قصه **از** رقیبان نهفتنم هوس
 رقیب در آن که هوسمد مراد بود در که عشق الهی ابله انصافم مشهور
 اولش ایکن عواید سترانم چش اوله کر کرد **شب** قدری چنین عزیز
 و شریف **بر** قدر کجی من بو بخلین عزیز و شریف کجی **با** تو تار و زخفتم
 هوس است **سنگ** که ناگنده ده دل یاتی هوسمد مراد نموده شاه
 واقع اوله صبا ده دل استغراقده اولمغی طلبد **بیت** قنق کجی کم او مد
 جانم نایب و نور **نور** احمد حق بی اول شب تریس و نور **و** که در دانه
 چنین نازک **و** که بو بخلین نازک ایچونی **در** شب تار سفتنم هوس است
قره کو کجی ده **دل** که هوسمد مراد بود که وصول الایاته و وصلت الهی بر
 در شاهدانه در که حقال کامل اولنر و زور و شنده بوغ **دل** که قادر اولنر
 لعبد کجی قره کو کجی ده **دل** که استن **ای** صبا انبشم مد فرمای **ای** صبا
 بو کجی بکا مد دیور **که** سحر که سفتنم هوس است **که** سحر و قنده اعلی
 هوسمد مراد صبا دین بونده فیض فضل همد که مکاشفه سحر کاهی انکاده
 ایله اولور **بیت** اگر از جانب معشوق نباشد بیل **کو** شش عشق بیچاره
از برای بنوک مرده **شرف** در او تری کر یک اوقی ایله **خاک** راه تو
 رفتنم هوس است **سنگ** بولک طبر اغن سو پرک هوسمد مراد طریق حدو

نرکان جادوب قلین کسب شریقدر و بکدر **بیت** کفنه و از را با بر دار کرد
 و خدارا **با** مزه هر صبحم گفتنم بردارم **چشم** **بجو** حافظ بر غم مدحی **حفظ**
 کبی فیض دعوی ابد نکره نه **شعر** زندانه گفتنم هوس است **زندانه** شود یک
 هوسمد مراد شورند اندن تصوف کلمات صورت مجازیده کنور مکرر نته کم
 بو بیند **بیان** اولندی **بیت** عارفانه اصطلاحاتی خوش است **روی**
 پوشیده عباراتی خوش است **بیت** **ای** صبا همد صبا بصبا
 فرست **ای** صبا همدیدی سبا و لایتنه کوندر دهم **بنکر** که از کجا بکجا می
 فرست **نظر** فلک قدن قنده کوندر رسم مراد صبا دین بونده نجات راه
 در که جهت مشارق روحانیه دن کلور **سبا** دین مراد و لایت بزرگ سبلا
 عقال کلنده **دل** کلور **لا** جوم بوا یکا اقلک او ترسنده **پوز** بعبده وارور **صفت**
 طایر چو تو در خاک دار غم طایری مبتدا در و انده خوف یا وحدت ایچونر چو تو
 صفت طایر در **و** در خاک ال غم خبر در بو حمله مبتدا **و** صفت مقدم خبری در
 یعنی حیدر سنگ کبی خوش غم چو پلکنده **یعنی** برده اولمغی **ز** انجا با شپان و فامی
فرست **بور** دن و فایو **سند** کوندر رسم مراد خاکه ان غزل دنیادر
 و اشپان و فادن عالم الهی در اقلات رحمانیه و توجهات روحانیه جانب حق
 فتوحه اک **در** راه عشق مرحله قرب بعد نیست **عشق** بولنده قرب و بعد
 قوناعی بوندر **می** نیست عیان **دو** عامی فرست **کو** روم سنی اشکاو دعا
 کوندر دهم **خطاب** بونده حقیقه در عین عیان فلیله مشامده **و** مراتب
 معنوی ایله بعید در پس نفس لامر قرب **و** بعد بوندر **بر** صبح و شام قافله

معمول افکار عقلی
 در هر یک از اینها
 الیه و از اینها
 ندر و بوندر
 فقه و حکم

حَقِيقٌ

مفتوحه علیہ

جانم بوضی و بدل دوست دارم **جانم باقک کو کلون دوست دوتنم**
 سنی مراد فی طبعن شیخ و مرشد در که مرید صادق نظرند غایب اولش
 اقامه بر اگا دعا ایدوب و اگر چه اول بونی فتنه اید یا زلفت اید یا فتنش
 اقا صادق و شیخ اولان مرید آن محبوب دیر **تا دامن کفن نکشم زیر بانیها**
تا کفن اتکینی حکیم طبرانی یا غی الله یعنی تا که اولیم باور ملک که دست
زید آن بدارم ای نامه که الی سنگ انگلن دوستم یعنی تو یو و یرم پس
 طایفه دق بوبله کر کرد و **یت عشقی ترک قلزم بیچ ال بنم انگل سنگ**
 جو یک سنی قومزم ارقه بنم کو تک سنگ **حجاب ابر و یان بنما تا سحر کهای**
تا سحر خرابن کو ستر تا سحر و فتنه دست دعا برارم و در کردن آرم
دعا الی قال در رم سنی بوبینه کتور رم مراد شیخون فی الجملة عرض جبارو
طایفون توجه و اقبال و لوب مابینده کال اتصال اولف است زندر
کر بایدم شدن سوی ثاروت بابل اگر یکا کیم اولورس بایله منسوب
 ثاروت جانینه صد کونه جادوی بکنم تا بیا رمت **یوز دور لو جادو**
لق ایدم تا کتور رم سنی مراد بود که چون مرید مراد و صولنه و کطمر شد
مرکه سحر و افون میت سرب انگل ایله شیخی خفیل و انگل ایله نوسل کرد یارم
بدنه گرم بر خود تا بسوز دل ای جازت و بر بکاتا که ملکون کند و یانکه
تا کو کلر حوازل در بابت دمدم کهری از دیده بارت **ایا غکا و بدم**
کوهری کوزون یا غدرم سکاماد فتنن کو کلده یعنی کو کلده آتش کوزده
آب و اراید و کن بیاند صدجوی آب بسته ام از دیده در کن **یوز صو**
 ابراش

ابر ماغن بولم کوزون کنار د **بر بوی تخم مهر که در دل بکارت** **تخت**
تخت قنوسه یعنی انگل رجا سینه کو کلده بعضی نسخ بوبیت واقع اولش
میگیرم و مرادم ازین سنگ سیل از اعلم و مرادم بوسیل یا غدری کوزیندن
تخت تخت است که در دل بکارت **تخت تختی در که کو کلده اگر کم سکا خوم**
بر تخت در غم مجرم خلاص داد قائم دو کدی و هر غدن خلاص بردن **منت**
بدر غمره سحر گذارم **سنگ خوک و دکل غزل منتی قبول ایدجی بی**
بودن از غدر شیخ فراقی طایفه **انکو چون موتی انگل اوستنه ترجیح ایدر**
خواهم که پیش برمت ای بیو فاطمیه **دلبرین که سنگ او کلده اولم ای**
و فاطمیه **بیمار باز برس که در انتظارم** **خسته کو صوره سنگ**
انظار که دین **بدن روی حبیبم طلب جان منت** **پیش او مردن مهانا**
عید قربان منت **حافظ شراب شاهد و رندی نه وضع منت** **ای حفظ**
شراب و بوسیل و ضلع کلدر **فی الجملة میکن و فرو میگذا رمت** **فی الجملة**
ایدر سن شنه آتورس مراد عشق و محبوب حقیقی و اخلاص و جلال کمال اولی و که
کند کار و کلدر و کلدر غزل سر فتنه **یار پس ساز که یارم سلاست**
یار بر سبب دوز و برهانه که یارم لا متا بله **باز اید و بر فلان دم از جنگ**
منت **کو کلر و بنی قور تر منت** **نیمه سندن رنج نسیخه بو غزل سابق عقبنده**
واقع اولدغی اقتضایه **محبوب خلعون طمس منت** **ایند و نیمه ملائنه اقرار**
اولمش در آنی استر که بودند خلاص اید **لا جرم انگل شنیاقندن دیر**
خاک ده اکسرا که **بیارید** **اول سفر ایلش یار بول طبرغی کوز** **که با چشم**

معصوم علی شاه
 ایدر که یارون شیخ مرشد در که
 اندر دور او کلام کند و
 او را به یقینی رعایت اید و صحت

جهان بین گمشده جای اقامت **تا** همان کور محو می آیدم **انکه** قاضی یعنی خاک
 راضی کوزیدن ممکن آیدم **تا** که تو نیای روشنائی جالب اوله **خواب** از نش
 جهنم راه بسته **خواب** که التی بردن بولم بقله دار اول التی منق در بللم **آن**
 خال خط و زلف و رخ و عارض قات التی سنه لاجوم شیخ و مرشد **الک** که بود
 روایت آید و بکلیت رخ راه ابد و ب جانب حقه ارشاد قله **امروز** که در دست
 توام مرخصی کن **بگون** که سنک الکدیم مرحمت قل **خدا** که شوم خاک چه سود **شک**
 ندامت **یار** طبرق اولم نه فائده بشما نلق کوزیائی مراد فاطمه نفس آمار
 در ای آنکه تقریر و بیان دم زده از عشق **ای** اول که که تقریر و بیان ایله نفس
 او رس عشق **ما** تو نداریم سخن خبر و **سک** **لفظ** خبر و **سک** جمله دعا به
 در که با دل نظی معذور در مین بزم سنکله سوز مر بو قدر خبر و سلامت اولون مراد
 بود که عشق حال که قابل معلوم اولمز شول مدعی که انی لفظیله سوز مر بو قدر خبر و سلامت اولون مراد
 اولمز **ت** مرصه کوییم عشق را شرح و بیان **چون** بعشق آیم بخل بشم ازان
در و پیش کن ناله ز شمشیر **خطا** بد یعنی ای در پیش ناله ایله احبابان
 کین طایفه از گشته ستانند **مدامت** **که** بو طایفه یعنی معنولون الورا فان **بها**
 مراد بود که اعتبار طریقت شمشیر ریاضت ایله در پیش ساک نفسی قتل ایدر **اما** آنها
 احباب **فا** حسنه حیات ابدیه و بر راجوم مال و قال بها المفسحی اولور **لر**
 در خرقه زان اش که خم ابروی ساقی **خوفیه** او داود یعنی خرقه و یاق **لب** قبل
 قاشی بو کلی **بر** می شکند کوشه **محو** اب امانت **ضرر** یقرا مانت **خواب** کوشه
 سنی مراد بود که ای خرقه پوش اولوب کوشه **محو** اب امانت **عبادت** قلوب زاهد خشک

اولان خرقه با قلوب عشقه متکیف اول که ساقی شراب باقی صورت ریائی قوت
 قنایدر طریق اخلاط طریثا و یله ریادن خلاص الیه **سیر** بسته بود
 و **شک** قلب منبت **بشکت** ساقی هیئات او را بیک فرد **حاشا**
 که من از جور و جنای تو بنالم **حاشا** که بن سنگ جور و جفا کدن **الکلیم**
 بیداد لطیفان هم لطیفست و کرامت **لطیف** که ظلم و کالی لطف و ارا مندر
 خطاب حضرت حقه یا مرشد طریقه در که اول نظر لطیف ثابته نظر کرامت **ت**
 مرنه کم حدون کلور یا اهل حدون ای کو کل **ظلم** ظن ایته انی لطف و ارا مندر
 یقی **کو** نه ننگد بخت سوزلف تو حافظ **قصه** قلزم سنک زلفک او کشتی
 حافظ **پیوسته** شد این سلسله قار و ز قیامت **متصل** او لشکر بو بجزیر
 نار و ز قیامت دک مراد سوز زلفک **سلسله** طریقه در که لایزال امتی ظاهرین
 علما الحق حتی باقی امر الله حدیث شریفک شرعده و بشکود **که** بو اقمند مراد
 اصی طریقه در بو نکر **سلسله** وارثا دی قیام قیامت دک باقی او کر کدر
عشر زان یار دلنوازم شکرت بشکایت **اول** کو کل
 او خشیاجی یارون مشکوم وار و شکایت ایله **که** نلکه دان عشق خوش بشنو
 این حکایت **اگر** عشق نلکه دانی اب کایست بو حکایتی مراد یارون
 معشوق مجازی در دلنوازا اولدغی جهنم سنک **کرا** اول نور اقا خدمتی
 تضرع عمر در که اندن اجرو ثواب اولمز اول جهنم شکایت انو کچون دیر
بی نزد بود منت مر خدمت که اوم **ثواب** سزایدی و منت هر خدمت
 که اندم **یار** بعبادت کس نزدوم بی عنایت **یار** اول کون اول کسبه

معدن
 از عیال مسکین

نزد خواجه نصیر دیکدر

غنا بنسرت مخدوم **•** رندان نشسته لب جام نمی دهکس **•** صومعه رندان بر قدم
 و بر مزرکه **•** کوی ولی شایسته رفتند **•** ازین ولایت **•** کویا ولی بلند
 کند رو بو ولایت **•** مراد بوندن اهل فضل و فیض اولانکه قدری بلند
 رعایت قلند **•** شکا پند **•** مراد دست هنرهای خوبش فراو
• که هر یکی بدگر کونه دارد **•** مراد **•** درین زمانه فریاد رسنی یابیم **•** مراد
 رسد که رسانم به آسمان فریاد **•** در زلف چون کندش ای دل هیچ کجا
 انک کند کی زلفه ای کو کل دو لاشه **•** که انک یعنی اول لفظ **•** سر فایر
 بینی بی جرم **•** بی جنایت **•** بشکست کورس کن **•** مراد کشت
 باشد **•** بونده طاهر بوندن زلف قلندر **•** شکست کورس کندی یعنی نو
 مراد **•** آگاه باشی کشتی کی عمل آفریده قادر اولمز و بکدر **•** بیت **•** از زهد
 بهتر سپری دارای حکیم **•** تا از خندگی غمزه خوابان **•** خذر کن **•** جنت
 بغیر غار خون خور و می پسندی **•** کوزک غمزه ایله بزم قانمزی اجدی و سن
 بکنند **•** قبول قلندر **•** جانار و انباشد خونریز احایت **•** ای جان رواد کلدر
 قال دو کیجه حیات **•** مراد بوندن ولاتر کنوا **•** الا الذین ظلموا **•** صحنه ظالم بیلد
 منع در **•** بیت **•** ظالمه میل ایلک نهی در ربلی عمو **•** حق تعالی مودر **•** هو
 دیدی لاتر کنوا **•** درین شب سیاهم **•** کم کشت **•** مراد مقصود **•** بوقره کویچه یادی
 قلندی مقصود بولی **•** از کوشه برون آئی **•** ای کوب **•** هدایت **•** بر کوشه دنا
 طوغ ای هدایت بلدوزی **•** مراد شب سیاهم **•** دنیا در مقصود **•** در مراد
 حق تعالی در غمزه لاجرم **•** هدایت نوری اولینجه **•** مراد مقصود **•** بولنمز

دانی کمال چون رسد از تیر **•** روز کاری **•** سر برز واقفان از معشوق نهایت
• از هر طرف گرفتیم جو صیرتم تیغزود **•** هر طرفی که گندم نفرت و غمزدن غیری
 ارتدی **•** زینهار ازین بیابان **•** وین راه بی نهایت **•** صفین بویا باندن و
 بونما بنسرت بولدن **•** مراد طریق حذر که اکان نهایت یو قدر نه کم دیدی **•** این
 راه بی نهایت صورت نمی توان بست **•** بویوله نهایت صورتی بخلق اولمز
• کشت صد هزار منزل **•** پیشست **•** در بدایت **•** که انک منزل زیاد
 ابتدا سندن **•** بو معنی یو فاروده **•** کچش ایدل **•** عشقت رسد بفریاد **•** از خود
 ک **•** حافظ **•** یعنی عشق بر سوار سنگ فریاد **•** که غیری **•** دکل **•** اگر چه خط کبی
 قران زیر بخوانی **•** بر چار و **•** روایت **•** قران **•** سینه دل او قورس **•** اول دور
 روایت **•** مراد بود که در و الهی در مان **•** زمانه ضایعه ده فریادرس
 نهانی عشق **•** بعضی نیند **•** تکرر فایده **•** ایکی بیت **•** واقع اولمش بری بودر
• ایاقاب خوابان **•** میجوشند اندر **•** ای خوابکنش **•** طشر **•** بنیم **•** ایچم **•** یک
 ساعتم **•** بکینان **•** در سایه غنایت **•** بر عشق **•** صندره **•** متمکن **•** قل غنایت
 کولکه سندن **•** وری بودر **•** هر چند بروی ایم روی از تو بر نتابیم **•**
 هر نه ندکلو پیور **•** ک بنم صوم **•** و عرضم **•** سندن **•** بوز و ندر **•** مرزم **•** جوراز
 حبیب خوش **•** نیک **•** مدعی **•** حایت **•** حبیب **•** جور **•** خوشتر **•** قدر **•** مدعیدان
 حایت **•** افطند **•** در **•** غزل **•** مراد **•** مدامت می دار **•** و نیم **•** جد **•** کسوت
• مدامت می است **•** و تار **•** کسوت **•** قور **•** حنی **•** نسیم **•** خوابیم **•** میکند **•** مردم **•** فریب
 چشم جادویت **•** خواب **•** ایدر **•** بن **•** مردم **•** سنگ **•** جادو **•** کوز **•** الد **•** می **•** مراد

عمل صحیح
 عمل صحیح

محبوب مجازیدن شکر و شکایت غزل بقی کی **بیت** خوابات کند شاهد خانه کن
 مدد دل بخرق شنو این سخن **بیت** پس از جزدین شکبای بی یارب توان دیدن
 بود کلو صبر لولعه صکره بر کج عجب کلو گودی **بیت** که شمع دیدار و دریم در
 حجاب ابرویت **بیت** که کوز شمعین با قوز سنگ فاشک ثرا بند **بیت** مراد محبوب مجازیده
 روشنای دیده حصول معرر و کل اید و کن **بیت** یارب و لم از بنا **بیت** شکران
 و حفظ خنوش و عارض مهرش بر مان **بیت** یعنی که حال خویش بیرون زهره
 بنای مرا ازین کشتاکش بر مان **بیت** سواد لوح بینش را غریز از بهر آن دارم
بیت نظر کوه سنگ قره سنی یعنی کوز بیکنی انو کچون غرزد و ترم **بیت** که جا بر آینه
 باشد ز نقش خال هند ویت **بیت** که جانه مثال او لور سنگ هند و یکک نقشند
 تو که خواهی که جاویدان جهان بکس بیاری **بیت** سن اگر استرک که ابدی جهان
 بر او غورون بره پس **بیت** مبارک که بردار و زمانی بر رفع از رویت **بیت** صبا به
 دی که قالد ره بر زمان بر فنی یوزند **بیت** بونده خطاب محبوب حقیقی به در مراد
 صبا دن فیض و فضله سحری در اول نقاب کبریا **بیت** رفع اید جگ جهان **بیت** عزیز
 اولور **بیت** اگر رسم فنا خواهی که از عالم براندازی **بیت** اگر فنا رسم و عادت
 عالم دن قالد یعنی استرس **بیت** بیفشان تا فرو بر و هزاران **بیت** زهر ویت
 سکه یعنی زلفکی ناسته دو کله یعنی قید و قورنله نیمه یک جان هر فلکدن
 بونده دخی خطاب معشوق حقیقی به در مراد ظاهر و در **بیت** من باده صبا سکی
 دوسر کردن **بیت** حاصل **بیت** بن دخی صبا یل دخی یکی سر کردن **بیت** حال **بیت** من
 از افسو چشت **بیت** مست او از بوی کسویت **بیت** بن کوز افسوندن **بیت** مست و اول
 کیکو

کیکو فغوسدن **بیت** مراد چشیدن عین درو عین فو ظنک بر معنای
 ذات شئی در لاجرم بن ذات الله تسخیر نیک سنی او لب سر کردن عشق او کو
 دنیا دن بی محال نه کم صبا یل اول غیب هویتدن فغو آوب **بیت** مست و سر کردن اندر
بیت کار بان بوی زلف پاره او غرام دیو **بیت** و اعلی و دشمن صبا یل مراد یکی
 زهر است که حفظ راست دینی و از عقی **بیت** زهر است که حافظدن در دنیا دن
 و عقی **بیت** دنیا بدیج و چشمش بخر خال سر کوبت **بیت** هیچ کلر انک کوزینه
 سنگ فلک طبر اغندن غیری مراد بود که عشق عالی است مارا غ البصر و ما
 طنی حسنی و سندن غیره نظر آتوب ترک دنیا و عقی **بیت** ترک **بیت**
 علاج در و بر سپیدم طبع عشق را روزی **بیت** ز فکر عقی و سودای دین داد
 بر بهر **بیت** غزل **بیت** الممت **بیت** که در میله باز است **بیت** منت الله که
 بنخانه قبوس **بیت** اجدر **بیت** زان رو که مراد در او روی نیار است **بیت** اول یوز
 دن که بکا انک قبوسه نیاز یوزی وار در مراد میگذدن مقام طلب در
 معابد و سجددن لاجرم هر نفس نیاز یوزل کنور پس سر و دایو بدر
بیت بیای طالب قیامت **بیت** بهر تقدیر **بیت** حاضر **بیت** که آن سبط نفر ما بدر
 تا سال آیند **بیت** صنها همه در جوش خروشدند رفتی **بیت** کوبلر دو کلی جوش
 و خروشد در استلکدن **بیت** وان می که در اینجا است حقیقت نه مجاز است
 و اول شرا بکه اند **بیت** در حقیقت در مجاز دکلر مراد **بیت** در کج و مرشد
 و اهل حال اولند که جوش و خروش و شوق و حالند در لک **بیت** از و
 سنی و خروشت **بیت** نیکه **بیت** و زما همه بیچارگی و بجز نیار است **بیت** بزود دو کلی

مفعول عاقل فعلی

کلی و سیکل و خورش

بچاره که و بجز و نیاز در مراد بود که مرشد اهل حالان صادر اولان است
 حق و کرب و زاری و ظهور عظمت بار بدر و بنزدن تنزل و تسلیم و تنزل
 و عرض حاجت در که مرید ایدوب بود **راز** که بخلق نگینم و نهفتم
 بر سر که خلق او کند و دیدم دهن کز لدم **باد** دوست بگویم که او محرم راز است
 دوست قنده دیر و ز که او محرم سرور **بیت** کل ابدی سودم کز لوجه
 سکاره یوم **که** که گوشه این سر خطا بند **شرح** شکر زلف هم
 اندر خم جانان **جانانک** بوکلم بوکلم ایچده زلفی تو بر سر حنی **کوته** نتوان
 کرد که آن قصه در راز است **قصه** اینک اول که آفریند مراد بود که
 مراتب غیب هویت اخبار تفصیل اینک کرک **کو** بیان محتاج وسط کلام
 احتضا ایدر مقادیر **بیت** بازلف توقعها که دارم **کوته** ننگم کتب
 در راز است **یار** دل مجنون هم طره لیلی **مجنونک** بوکلی لیلک زلفی بوکلی در
رخساره مهر و کف پای از است **محمودک** بکاغی ایاغی ایاغی ایاغی
 مراد صراح اولان بود که عاشق معشوقه کمال تضرع و تذللده **کرک** **بیت**
 دل کی ننگ نیاز مندی **سرایه** عاشق نیاز است **برده** خسته ام دیده چو بار
 از همه عالم **دکشم** کوزی طوغان کبی دو کلی عالم **تادیه** من برج
 زیبای تو باز است **تا** بنم کوزم سنگ یار و خوف بود که اجل شد مراد
 ظاهر در که دوست پوزنه کوز چوب طالب دیدار اولان جمیع ماسوی الله
 کوزی بومق کرک **در** کعبه کوی تو هر آنکس آید **سنگ** محکم کعبه هر که
 کله **از** قبله ابروی تو در عین نماز است **سنگ** شک قبله قبله سندان

عینی

عین نمازده در مراد بود که هر یک که سجده کلور انتظار الصلوة فی الصلوة
 موجب عین نمازده در یا هر یک که جنب الهی به توجه ده در فکری و ذکر
 حق تعالی عبادتی اولوب عین نمازده در **بیت** بهر وقت که روی
 آری بسویش **دلا** بگذر خوش وقت نماز است **ای** مجلس سوز
 حافظ کین **ای** اهل مجلس کین حافظ ککلی حار تنی **از** شمع سوز
 که در سوز گذار است **شمعدن** صور که حارند و اریکده در مراد بود
 اصل در داولان بیلور اهل در رک حالی **بیت** شمع اکا است شرب
 از دل بر نور من **کو** شمع شید و کوید بس بر نور من **نزل**
 حال که کون مکان این همه نیست **کون** مکان دکانک حاصلی بود کل
 دکلر **باد** پیش آرد که اسباب جهان این همه نیست **بیت** شری او که کتور که
 اسباب جهان بود و کلی دکلر مراد بود که کارخانه جهانند حاصل اولان
 بیوفادر **حمید** اندر جهانرا بنود هیچ بقا **مهر** او در دل خود از به
 نشاند شاد و حساب جهان اخیره بکثر **بیت** توانگری نه بکشت
 نزد اهل کمال **که** حال غالب کورست بعد از آن اهل لاجرم عشق الهی
 که کنور ملک کرک **و** الباتیات الصالحات خیر عند ربک **تو** ایا و خیر ملا
 نقص نسیم باقی و نافع اولان اولدر **از** دل جان شرو صحبت جانان
 غرض است **دل** جانان جانان صحبتی عرض در **همه** نیست و کر نه
 دل جان این همه نیست **دو** کلی بود در پوزنه دل جانان بود و کلی بود
 مراد بود که آن نذل قلب در اک روح پاک وارد در وصلت و صحبت

علائق معلان و معلان معلان

حق توفیق کفیل آنکه غرض آنچو نذر و جمله اولد که مقصود اصلیدر وسیله
و واسطه منزله عدده دودست آنست که بی خون دل افتد بکنار دولت
اولد که کوکل قانسز عین اسانلق ایله کناره کله ورنه بکسی عمل باغ جهان
این همه نیست **یوسف** عمل سی ایله باغ جهان بود و کلی دکلدر مراد بود که
سعاد اولد که نک که کوشش عمل نیز فضل حق مظهر اول و رخت ایله
جهان جانان که باغ جهان دکلدر **عاریف** زحمتی جل اولد که کلان
ایچون **ایته** عابد و شش عبادت جنت ایچون نار ایچون **منت** سدر و طوبی
زبی سایه مکش **سدر** و طوبی قشقی سایه یعنی کوکله ایچون جمله که اگر
بنگر ای کسر و روان این همه نیست که اگر نظر ایدر کس ای کسر و روان
بود و کلی بود مراد بود که شجره در مراد شجره زحمت و منت آنچون
چکله که جرد سایه ایچون زحمت و منت لغو در **زحمت** آن شجر
مکش که ازو **بار** بایستد همین بود سایه پنج روزی که درین مرحله
مهلت داری **بش** کوکله که بو قوقده مهلت وارور خوش بایستد
زمانی که زمان این همه نیست خوش و کلی بر زمان که بود و کلی بود
مراد بود که دارد دنیا دار الفزاد و کلدر بونده قده قلبه که متکی نس
دنیا عین به و کفیل مال و جاه ایچون زحمت چکله از زمانده استراحت
فراخ دنیا یله علم آخره مشغول اول **بر** بکس حرف منتظم ای ساقی فنا
دکن کنارنده منتظر ای ساقی **فرصتی** دان که زلب تابدهان این همه نیست
بر فرصت بکل بدن و فاک بود و کلی دکلدر مراد بکس فنا و دنیا در

که بوند کنارنده لوفانی اولق صلده نده نور پس ای ساقی شراب باقی و منت
فوت ایته بدن آغزه وار کینه دک بغایه اعتماد بود قدرت **خلیفه** زاده
حق بصورت و معنی **به** پنج روزه فانی چو کسیدی مغرور **از** قشنگ
مکن مکن اندیشه و چون کل و خوش باش **بر** ده پرتلفده اندیشه ایته
و کلی کبی خوش اول **زانکه** تکلیف جهان گذاران این همه نیست **زیرا**
بکجهی جهان قدرت و مکان و پرسم بود و کلی بود مراد بود که
جهان بکا قدرت و عزت و مکان دولت و پردی سلوک طریقت
ابورابسم **پود** میفرم یرتلور و بو فکری ابد و ب یرتلوب آچلغدن
قاجه کل کبی یرتلوب آچلوب خوش حال و لور جهان فانی قط باقی
و مولنه مانع اولسون **از** چشم جوان جان و جهانرا که ازیند
تا خوش گذار اینهم جهان گذار **زاهد** ایمن شو از غیرت بازی زها
زاهد ایمن اولد غیرت او بوندن صیقین **که** ره از صومعه تا دیر
این همه نیست **که** بوا صومعه دن کلیب انغانه بعد ساقه بود مراد
بود که زاهد زهدنه مغرور اولق و مکر حقدان غافل و ایمن اولق که
کمالان **ان** فراتنه تکلفه **چون** حقیقه انضطاد در هم عبادت اید و هم خوش
ایتملر **در** دمندی جومن و سوخته راز و نزار **بن** کبی باعش
زار و ضعیفک **در** دمند کبی یعنی انکاره **در** ظاهر اجابت تقریر و بیجا
این همه نیست **ظاهر** تقریر و بیان حاضی بود و کلی بود مراد یعنی زاهد در
بکرنک صار و لغدن ایته بدهر بان **کون** یوزوکی بود کمر روشن

وکل مکون کبی نام حافظ رقم بیک پذیرفت ولی حافظک نام و شهادت
 عارف رقم قبول بندی اتا پیش رندان رقم سود و زبان این هم نیست
 رندان او کند اقصی و زبان بگو و کل یو قدر رند عارف بود از بهار
 عاربدان خزان رندان بود از ترک همه عارجهان
 چه لطف بود که ناکاه رستم فکرت نه لطف ابدیکه ناکاه شک فکرم غی
 حقوق خدمت ما عرض کرد بر کرمت بزم خدمت خفای عرض ابدی سنگ
 کرمده شویله حکایت اولو که خواجه حافظک بر عالی جناب کاتبه شای
 اولوب دعای دولتته استغالی اولوب اول که بر آغوش پرورن مکتوب
 ارسال ابدوب خواجه حافظک سلام یازمش بود حق المک جوابنده بو غرا
 دیش مکر اول که بونی فراموش ایتمش انو کیچون رستم فکرم بزم حقوق
 خدمتمز کرمده عرض ابدوب اندر حق ربر پس مراد بودند ارباب دولت
 نصیحت کرمت دولت اولوب اصحاب فراموش خصلت قیمه در میان
 این بادستان و یارنرا از خدا خواستیم منصب و جاه چون رسیدند
 آفتابان گشتند که مرا خود ندیده اند بران بنوک خانه رقم کرده
 سلام مرا قلم او جیکه سلام یازمش بجا که کارخانه بود و ران بجا
 بر قیمت که دوران کارخانه سی سنگ رتقک سزا و لکون مراد بودند
 مکتوب الله الانه بندر که سلام و کلام کتب بدنه دعای خیر اتمک کرک
 زهی سلا تو آتس سینه روح زهی کلام تو نفعات کنجهای غنوج
 منم داد زخوفان غم خفاص مرا معاوضات کریم تو چون سینه نوح

در کتب کتب کتب

نگویم

نگویم از من سکین بسود کردی یاد دیمز مک مسکینی سهوله یاد ایتدک که در
 حساب خود نیست سهو در فکرت که عقل صابنده حکم سهو بود فکرم ده
 مراد بودند دخی مکتوب ایینه اولانه نصیحت که مکتوب ارسال بدنه سهو
 نسبت انیوب کرم استاد اتمک کرک مراد لیل مکر دان بش کرامین توفیق
 بنی ذیل فکرم بو توفیق الهی شکریه که داشت دولت سرمد عزیز محترم
 که دوتی دولت سرمدنی عزیز و محترم مراد بودند عزیز و محترم اولانه
 بندور که بار قدیمی و اخن دینی فراموش ایتمک کرک اذافا غاب غمک اول
 وقتا ولم یکن ابدا فکرم صفاک بیای که با سر زلفت فراموش ایتمک کرک
 کل که سنگ زلفک اوجی اید فراموش ایتمک کرک که کرم برود بریدارم از قدمت
 که اگر باشم کیدرس دخی قالد ریمیم بکس ایا نکلان مراد بودند نصیحت
 اول که کید بر صاحب نعمت احسان کورن المک خدمتده قایم کرک
 مکر ابر ساطع بنشینی لازم آمد بنی منش برخواست ز حال دولت الکاه
 شود ولی دقت بزم عالمزدن سنگ کو کلک خبر دار او را تا بر وقت
 که لاله برست برود از خاک گشتان غمت که لاله بنه سنگ غمک اول
 لک طبر اغندن مراد بود که نعمتده اولان نهند اولانک لکله کن بیاید
 جواز چاکر هاسینه من نیست خوبانرا ازین غم چاک من سازم تبدیل
 کر بانرا صبا زلف تو با هر کل حدق ران صبا سنگ زلفکدن هر بر کل
 بر سوز سولدی رقیب کجارت غماز دارد در حرمت رقیب قیچ بدنه پولوردی
 غمازه سنگ حرمکام مراد رقیب و عددون سنگی پست که غمازه مانعی او لمر

بیت داد از دست رقیب دیو سیرت ای بری که بد از او برگشت و نیکو از
 مانع است ترا ز حال دل مستکان چه غم که تمام سکینه آن که کمال جانند
 نه غم که دایم همی دهند شراب حفر جام جنت و بر راز اب جانی سکا جامد
 مراد بوندن غنی و صبیح اولان فقیر و مریض اولانک حال بلد کن بیاند
 دلم مقیم در دست حرمش مبدار بنم که کلمه سنگ قبول مقیمی درانی محترم دو
 حکم آنکه خدا داشت بی الممت اول حکم ایله الله دوزخی سنی المستمراد بوندن
 محتاج الله اولان محتاج اولانک حاجت روا اینک سکینه که نعمت اید و کن بیاند
بیت حاجت ایله روا محتاج اولانک سرور غیر محتاج اولانک غم
 و بر و بشکوه کن مکین که است تو خوش نیز روی هوش دار پوش برادر
 سر خوش نیز کیدرس مکن که کرد بر آید زنده ده عدت تیز و کد ایته
 که تو ز قاتل کما عدم شاه را بوندن مراد بوندن از باب دوله نصیحتی که
 عز و آنکه سوار اولوب قتی سور ملک کرگ ناکا سلطان بوندن تو ز قاتل
 حوادث بلا و موت ظهور ایدر همش دار عنان کشید رو کا قهر کار بر مرکب
 خوبین ز جهان خواهی رفت همیشه وقت تو ای عیسی صبا خوش باد و ایامی
 صبا عیسی سنگ و قتل خوش اولون که جان حافظ دلخسته زنده شد بدست
که دلخسته حافظک جانی و بر لوی سنگ نفک ایله مراد عیسی صبا د
 کند و به دوست خبر کنور در که آنک کلامی بولکاتازه جان و بر داییت
 ای من اب حیات سخن چون جانت در تن مرده فرجان در کپدا سو و
ای شاه قدسی که شد بند نقابت ای قدس محبوبی کم اجر

این بیت از کتاب
 نایب

نقاب بوندن یعنی پیچی وی مرغی بهشتی که بهد دانه و آب است اجنت
 خوش کم و بر سر کف دانکی و صد یکی مراد بوندن دور اولان مریدک و بار
 طاعت و اهل قدس و جنگ فرقی ای ن نوم و فریاده ارشاد و از بوندن
 دیر خواهم بشد از دیده درین فکر جلر سوز ای نوم کندی کوزدن بوجله
 سوز فکر کا غوش که شد منزلت وی که خوابت که کیمک قوجا غنی اولدی
 او قتل منزلت و مادی گاهی بعضی سخته بویته بدل بویته واقع او شدر
رفتی ز کنار من دلخسته بناگاه کینک بن دلخسته مکنار بوندن و منزلت
تا جای که شد منزلت ایش خوابت تا کیمک بری اولدی منزلت
و استراحتک و ایتک مراد بوندن مرید نخ نظر بوندن کمال بولدی بن
کلمک مذموم اید و کنه است رندر هر ناله و فریاد که کردیم شنیدی
یعنی ناله و فریاد ایدم سکا ایر شدی بید است نکار که بلند است
 جنابت ظاهر در ای نکار که پوجه در جنابک مراد بوندن عانی جناب
اول مرشد شیخ بندی صفا ایند کنه طعن و منکبه اولوب در دندک
فریاد ان اشپه استه زاد در رویش نمی برسی و ترسم که نباشد در پوش
صور مدک و قور قور ن که اولیه اند بش امر ز ش بر وای ثواب
بار لغنی فکر بیل ثواب فیق کام مراد بوندن فکر معرفت و بر وای ثواب
او مقی مذموم و شوم اید و کنه تبه در و محتاج الجنة حب الکین موجبه
و در و بش لر جنتی و رعایتی محل و حی دو نمی در الکای نارندر ای قصر
دل فروز که منه لکه انسی ای کوکل نور لندر بص فقر که ان س و ان بش منزل

کاهن **باب** مکناد آفت ایام خرابت **باب** یارب ایله سوال آفت ایام کس
 خواب مراد قصود و خافاه و منزل عبادت در اگر چه ظاهر اهل دنیا قصود
 دعا در اقامه مقصود و مقصد دار بقا در **باب** مافقر چار وافی درین عرصه
 فنا **چون** عادی و **چون** خود مغرور نمی کنیم **چون** فقر عشق درین حقت
 خلود **چون** نوح **چون** خلیل و نوح نمی کنیم **دور** سراب درین
 بادیه هوشدار **ای** قدر صفت کسی بود صواب عقل دوت **تا** غوینا
 نغزید بستر **تا** بیابان آدمی الدیه کس **سراب** پله مراد بوندن طلب
 حقه بند در که اب حیات معنوی بیش بعید در که عقلک بشکای جمع ایدوب
 مرشد کامل بولوب الکاتب اگر کند و آدم کی کوسنوب و اب او کس
 اب کوسنوب شیخ ناقصه اقتدا انک کرک **ای** بس ابلیس آدم
 رود بهت **بس** بهر دینی نیاید و آودست **تیری** که زنی بردم از غمزه
 خطا رفت **بر** اوق که او رک بنم گو کلمه غمزه **دن** خطا کندی یعنی خطا اید
 یا خود راست دو فتدی **تا** بازجه اندیشه کنی راه صوابت **تا** کبر و نه
 فکر و تدبیر اید **رای** صوابک مراد بود که مرید عالی جناب او بولوب شیخی بکیده
 خاطر اید **خطا** بس **باز** **حقا** که بی متابعت پیر راه در **تا**
 طالب بجای **طلب** ره نیافت **از** هیچ رو به هیچ دری **نه** نمی دهند **انرا**
 که زانسانه او روی دل متابعت **تا** در درنا پیری بجه این روی ای دل
تا پیرک بولنده نه قانون ایله کید کس ای کوکل **باری** بغلط صرف
 ایام **شباب** **جفت** که غلط ایله صرف اولدی یکینک کونلری مراد

پیرک

پیرک زماننده کمال صلاح و اخلاص او زره اولمخه ارشاد و **ریت**
 ۱۰۶ **الهی** بهنگام پیری مر تمنای نفس جوان بده **راه** دل زد اجتنم خاری
 عاشق که کل بولن او روی اول خاری کوز **پیدا** است ازین شیوه که **ریت**
 ثوابت **ظاهر** در بوشیوه دنکه است اید **در** سنک شرابک مراد چشیدن
 عین در و عین لفظیک بر معنای ذات شئی در و بوندن ذات حق مراد
 ذات حق تجلی اید **عاشق** **باب** **از** سفیهم ربهیم بین جمله اسرار
وز جمال لایزال صفت و پنج چارست **تن** چو سایه بر زمین و جان
پاک **عاشق** در بهشت عدل نمی تخنها الا نه راست **حافظ** نه غلبه است
 که از خواجه کرید **حافظ** اول قول دکلدر که افندی قاجه **لطفی** کز و باز
 که خواهم ز غنای **بر** لطف اید **دن** که کول که خواهم غنا بکدن مراد بود که
 شیخ و مرشد کند و بی غلام و خدمتکار بلکه کرک انوکچون **شیخ** یاز قلمری
 مکاتبه عنوانی خادم الفقرا دیوب **باز** رو تنیه وار و در که مرید و طلب
 نقد **علا** حنا **بس** **دن** شیخ **طلب** که **نم** الا **پیر** **علا** **باب** **الفقر** **بش** **الفقر**
علا **باب** **الامیر** **حسینی** **امیر** **فقیه** **کلک** **مدوح** **در** **انتاب** **از** **علو** **هفت** **چو** **ش**
هم **تاید** **بجانه** **در** **و** **شش** **و** **فقیه** **امیر** **کلک** **مدوح** **در** **بلکه** **استغفار** **که** **ف**
الحقیقه **در** **و** **شش** **صلح** **متا** **چایه** **در** **غزل** **باز** **حرف** **تا** **آن** **ترک** **پیری** **چهار**
 که دوست از بر مافت **اول** **پیری** **پوز** **لو** **کوز** **دل** **کیم** **بزم** **قائم** **دل** **کندی**
 یعنی کند و کول خطا بولیدر طریق ثواب **دکلدر** **مراد** **ترک** **پیری** **چهار** **دل**
 نفس در که رو ملک نجوی در و انکله فصوص ترک اید و لی خطا در لاجرم

منقول از کتاب
 فی حقایق
 کلامی

مصاحبت روح و خدایت خدای خطا کو بر بوب خطا یونان ماسو کتیز
تاریفت مرا از نظر ان چشم جهان بین تا که کنی بنم نظر دل اول
 جهان کورجی کوز کس واقف نیست که از چشم چهارفت بزم واقف و کلدر
 کوزدن نکر کنی مراد اول چشم نفس در که جهان کورجی در جهان کورجی
 و کلدر لاجرم اول کید جل کس واقف و کلدر که روح غنڈن نکر کنی کچنه
مشهد فوت اولی و بوحسرتدن نه پلرد و کدی بر شمع برفت از کتیز
آتش دل و شمع شمع او ز کتدی کوکل انش کچنه سندن دول یکیم یعنی کوکلم
 اودی شمع یافدی بدی اما اول حالت شمع اولدی که ان دود که از
 سوز جل بر سر مارت اول تو تون که جل حرارتدن بزم بشم اوزر کنی
 مراد بود که روح پور کن ا جگر ایدر حرارتدن تو تون باشه چه انو کچنه
 نفس موافقت اتوبوب دوست یونده موافقت ایلر دور از رخ اود بدم
از چشم چشم انگ یکا غنڈن ابراق و بدم کوزم چشم سندن سیلا
 سرنگ آمد و طوفان بلا رفت کوزیشی سیلاب کلدی طوفان بلا کنی مراد
 روح نفس معارفندن دوست خفتدن جو خلق اغلیوب زیاده عالم اولدی
 بیاند از پنا دیم جو اند غم بجان ایاقدن و دشمنم چون بجان
 غم کلدی در در دبانیم جواز دست دوارفت در دده قالدق جو اولدی
 دو آندی مراد روح نفس بچانندن و دوست خفتنه آباقدن و دشوب یعنی
 منزل المفده قالوب در و در مانده قالدق غم بیاند ریت در دمه در مان
 بولنمین غم در مانده پس غرق خونم حیرت خفتنه بلم فاندیم دل کت
 وصالش

وصالش بدعا باز توان یافت کوکل و بدی الی وصالی و عایله کوز بولنی
 اولور عمریت که عمرم همه در کار و عرفت بر عمری یعنی بر عده دیدار
 عمرم دو کل دی پاشنده کنی یعنی و عایه صرف اولدی مراد روح نظر و عاده
 اولوب موافقت نفس وصال دست است و کل بیاند احرام
 چه بنیم چون آن قبله نه اینجاست احوامی نیجه با غلبه اول قبله اند و کلدر
در سعی چه گویشیم جواز مرده صفا رفت سعی نه دوشیم چون مرده
 و صفا کنی مراد بوندن بود که النفس من القنم کچنه نفس روح کلدر
 در اول بولیه اویحق احرام سلوک و وصول الی الله بولنی کلدر و مرتب
 سلوک و فنا زان صولده سعی بولیه و حصول پیدا در دی گفت
 طبیب از سر حشر جو مرادید و دوش کیدی طبیب حیرت او چنڈن چون بنی
 کوروی مهربان که رنج تو ز قانون شفا رفت جیف که سنگ مرصک
 شفا قانون کنی مراد بوندن کیشیک خستیدر که مادامکه نفس روح
 ماسوایه معلق در وصال الی الله حصول کتبی نقوض حکمه فی الغد و قیام
 و کلدر ریت در دیت مراد و دل شوریده که انرا سکی نتوان کرد بدان
 ارسطو ای دوست بپرسیدن حفظ قدمی نه ای دوست حافظ صورته
 بر ایاق قو زان پیش که گویند او دار فنا رفت اندن او کدن که دیر
 دار فنا کنی مراد بود که مادامکه روح بدنده در دار فنا و در
 چون نفس موافقت وصول الی الله بپرس و ندیر دار بقا صلد ریت
 تدبیر خود امروز کن ای خواجه که فردا هر چند که زیاد کنی سود ندارد

بیت جو هستن توام در جهان بنامی نیست **بیت** سنگی بگذا
 غیری بکجا نهاده بر پناه یو قدر **بیت** سر مرا بجز این در حواله گاهی نیست **بیت** بنم
 بوقیون غیری بر حواله بری یو قدر مراد بوندن ظاهر در که متوکل اولانک
 عقبه صدن وانک چو بسندن غیری پناه و حواله گاه یو قدر **بیت** ندارم
 هیچ کس را من پناهی **بیت** جو تو فرموده خدایا الله **بیت** عدد و چو تیغ کشدن سپه
 بیندازم **بیت** دشمن چو تیغ چکه بن قلغان اترم **بیت** یعنی چکه و دفعه بکشت اینهم
بیت که تیغ با بجز از ناله و آه نیست **بیت** که بزم قلیچ ناله و آه غیری و کلدر مراد
 بود که صلاح الضعفا الکتابت موجب بنم کس فخر و ضعیف چنگی الی
 ظاهر ایله و کلدر گاه ناله گاه آه مراد **بیت** ز راه کوی خرابات بر نشایم روی
 بنیانه محله سی بولدن یوزی و دندر مزمل **بیت** کزین بهم بجهان هیچ رسم و راهی
بیت که بوندن یک بکجا نهاده هیچ عادت و بر بول یو قدر مراد بولوی خرابات
 عشق الهی و کیفیت ذوق و شوق کفیل اولان معاد رسیده و خانقاه و
 مجلس و غلط و ذکر کس لا جوم طالب حق اولان بوندن یک وجه طریق یو قدر
بیت بر غم اولان کو کلکی سرور ایله مسکده **بیت** بنم یوز و دندر مزمل **بیت** جانا
 بن اولر کا هندن **بیت** زمانه که کند اشبه بحزن عمر **بیت** زمانه که برافه آتش نیم عمر
 خرمند **بیت** بگو بسوز که بر من برک گاهی نیست **بیت** دی که باقی بنم او زر مرده
 بهرانی یو قدر مراد بوندن فقیر اولان جهان اولان ایمن اید و کس بیاند **بیت**
 اگر عالم بسوزد آتش فتنه درین دوران مرا غم نیست **بیت** که زیر ملک من یک برک گاهی
 نیست **بیت** غلام نر کس حالش ان کسای سرور **بیت** اول شکار کوز لیج طوطی غزو قاشکو

کوزی

کوزی فولیم **بیت** که از شراب غرورش یکس نکاهی نیست **بیت** که انک شراب غرور
 کسبه نظری یو قدر مراد فزون شول طریقده استقیم اولوب و سارا ایفقه
 حسب و ثواب شکار لیس اهل نظر در که شراب عشق الهی دن موز و سرور
 اولوب کسبه نظری یو قدر لا جوم بوندن کسبه قول اولمعه لا یقدر **بیت** چنین
 از همه سودام راه می بینم **بیت** بویله که هر طرفدن بول آغده کوردم **بیت** بجز
 حایت زلفش مرا پناهی نیست **بیت** انک زلفی صنعتی سندن غیری بکجا صفتی
 یو قدر مراد بود که بوجها نهاده هر طرفدن طریق حقه مانع اولور بند و
 دام یو قدر المعصوم من رحمة الله فی تعقیب کسبه حضرت حق غیب بوندن
 صفتی یو قدر **بیت** که چه بسی دشمنان قصد کارم کنند **بیت** عصمت حق
 از همه حصن حصین نیست **بیت** عنان کشیده روای پادشاه حسن جمال
 او بانی چکلک است احسن جمال پادشاهی **بیت** که نیست بر سر راهی که داد
 خواهی نیست **بیت** که بر بول کشی یو قدر که انک او زر مرده بر شکار بیتی یو قدر
 بول مراد پادشاهی ظاهر بوندن که استیصال ایله کنیم و بظلم ابدی
 بالذات استماع انک کرک و مرشد تبه در که نفس ظالم دن ظلم کورش
 متشکی یو قدر ثانی ایله بوندن ظلمی دفع و ظالم الذل تخلیه جاره
 ایله **بیت** مباحش در پی از هر چه خواهی کن **بیت** انجده ملک اردیخه او لمه
 نه استرس قل **بیت** که در شریعت ما غیر ازین کنایه نیست **بیت** بزم یقینم زده
 بوندن غیری بر کنایه یو قدر مراد بود که اهل طریقت مذهبندن آدم
 انجده جوم عظیم در **بیت** کافر برایش کرد آتش اندر کعبه زن

ساکن میخانه باشد و مروج ازاری مکن **عقاب** جو کشت بال در کشته شور
 طوشن خنای و اچند دو و کلک شهر ده **کمان** کوشه نشین و تیراچی نیست
 بر که نشین بای و بر اوقتی بود مراد بود که شهر در طالم و ارا نام بر کوشه
 نشین صالح کشته قدی کمان و تیراچی بود که طالمی هلاک کرده لیک طالم دیگر
 اگر **امروز** بجز هر چه خواهی بکنی **خود** این نیز هر چه خواهند کنند
 خزینه و حافظ برف و خال **حافظ** که کل خزینه س زلف خاله
 و بر که کار چنین حد مرسیا نیست **که** بونک کبی است از هر ملک
 حدی دکلر یعنی هر بر قره قول خزینه دار لغه لایق دکلر مراد بونده مرشد
 کماله تنبه در که مرید که ناقص اول **الکاح** خدمت و تصرف قلوب ثنویض
 اینک وجه و مناسب **کلد** **ساقی** بیار باده که ماه
صیام رفت **ای** ساقی کنور شادی که اورج آبی کنی **در** ده قح که کوسم
ناموس نام رفت **قح** ویر که آرناموس و آوزمانی کنی مراد بوندن
ساقی آمدن عید مبارک باد و دید کی خلده ذکر اولاندر که شیخ و مرشد
رمضان خلوتده و اعتکافده اولوب کانه نام و ناموس ایچون خلوتده
عباده نه تو غل ایدوب مرید و محب اولاندر ارشادند لایق اولوش
ایدر چایاندر ارشاد و شوق و تحفیل ذوق طلب ایدر که دیر **و**
عزیز رفت **بیانا** قضا کنیم **عزیز** وقت کنی کل ناقضا ایدلم **عمری** که بچند
صراحی و جام رفت **بر** عمر که صراحی و جام حصو سیر کنی **لا** جوم انک رفتی کید
مرید ارک زیانی کلوب **اندر** که تحفیل احوالی و مقام قضا اولنق لازم اولور

در تاب

در تاب توبه چندان توان سوخت **چو** عود **توبه** حوار تندن نیجیدک
یانق اولور عود کبی **مرد** که عمر در سر سودای خام رفت **شراب**
و برک عمر سودای خام بکشته کنی مراد بوندن عوامک طریقتدن اعراض
و دنیا اقبال در لاجوم معنی بود که عوام کبی نیجیدک طریقتدن اعراض
و دنیا به اقبال حوار تندن **یانق** اولور که بوسر سودای خام در عشق **الهی**
که اقبال حق اندوب ماسویک بال کلمه فراموش ایدلوم انو کچون ویر
ستم کن **انجنان** که ندانم **ز** بخود **بنی** او بیست قلکه بلیم بخود **لکدن**
و عرضه خیال که آمد کدام رفت **خیال** ایداننده کم کلدی قفس کنی مراد طلب
استغفار در **ساقی** باده بدست بکن چندانم **تا** سوم فارغ از
اید شد و غمها و سرور **بر** بوی انکه حرمه جانت **بار** **اول** قفو او زره
بنی اول امید او زره که سنگ قدح بقیه سی بزه ایش **در** مصطفی عاء
نوع هر صبح شام رفت **غرب** خانه ده سنگ دعاک هر صباغ و افشام کنی
یعنی واقع اولدی مراد خیالیدن شیخ در یعنی سکای شیخ که عشق **الهی** پریش
وست حق اولمشک اندن بقیه بزه دخیل ابر شک ایچون خانقاده هر
صبح و شام دعا که اشتغالده ایدر **دل** که مرده بود حیات **تجارت**
اسید **کو** کل که قیت ایدر بر حیات جان ایشدی **تا** بوی از نسیم
نوش در م رفت **تا** بر قفو بملدن **ایک** بر نشه کنی مراد بوندن
شیخ فیفتدن بر نشه شام قلبه و اصل اولوب تازه جان بلکه حیاه و دان
بولد و غن بیاندر **زا** هر غرور در کشت **سلامت** بنور راه **زا** هر ک

غمزدی و آرایدی سلامت آیدنی بولی رنذاره نیاز بدار السلام رفت
 رنذ نیاز بولندن جسته کنده مراد بوندن غمزدی بماند نیاز
 ارشاد و در لغزدی که بود مراد صرف باده شد بو کو کل تغدی که و آرایدی
 بنم شرب صرف اولدی قلب سیاه بود آران در عمام رفت قلب سیاه آیدی
 انو کچون حوامه کنده مراد بود که عشق الهی اهل دنیا به حوامه در بنم قلبم الحامه
 اولدی که اول کیمیا قلبی خالص آیدر و کر ملک نصیحت حافظ که راه نبات
 دهن دیم حافظ نصیحت که بول بولدی دیو کم کشته و زیاده شیرین بکام
 رفت یعنی بر از مشرب که طاعتو شراب طاعت کشته اولدی الحامه بولدی
 دیو نصیحت ایته مراد بود که سؤل خیال اولان کشته که انک عشق الهی مذاق
 کیده مهندی دیرسنانی هدایت بولدی دیوارشاد قلبه بیت راهبت
 راه عشق بنایت خوش و نردیم که هر که جز این نیست هم دور در است
 غمش تا در دلم ماوی گرفت انک غمی تا بنم کو کله
 آرام و خوشدر سرم چون زلف او سودا گرفت بنم بهشم انک زلفی کی
 سودا و خوشدر مراد بود که کیم قلبه غم حق کله سودا عشق الهی انک کینه
 کلور لب چون آتش آب حیات انک آتش لب آب حیات در زابش
 آتش بر گرفت انک صومیدن بر آتش بزد و خوشدر مراد لیدن کلام
 لاجرم کلام آتش کی مؤثر در و اب حیات در که موت حقیقی کلکدن حفظ
 در لاجرم اول آب حیات بزد و آتش شوق و خوشدر بیت سبق چون
 برده ام الحمد لله چو شکر خورده ام الحمد لله عجب است چون آتش بوز

کدافت

کدافت افسردام الحمد لله همای همتم عمریت کجالت بنم همتم همای عمر
 یعنی بر مدندر که جاندن هوای آن قدو بالا گرفت اول قد اعلی هواس
 دوتمشدر مراد بود که علو الهی من الایمان حسنه اول حضرت والای وصول
 صحت کرک بیت هوای وصل قدش نیکند دل درویش اگر چه پایه او است
 همتمش عالیست شدم عاشق به بالای بلندش عاشق اولدم انک بوجه قدنه
 که کار عاشق آن بالا گرفت که عاشق کار آن بوجه دوتمشدر یعنی
 ترقی اتمشدر مراد بود که اظهار اظهار بهینه بوجه عاشق و طالب اولان
 ترقی و ارتقاء اولور شمر مقدار الله نکبت المعالی و من طلب العلی
 سهدالبال جو ما در سایه الطاف اویم چونکه بزانک لطیفدن کو کله کنده
 بوز جو او سایه از ماوی گرفت بخون اول کو کله بزدن کو دوتمشدر
 یعنی مراد اول کو کله بزدن کو دوتمشدر یعنی او دوتمشدر بیکدر نیم صبح
 غیر بوست امروزه صبح بل غیری تقو او در بو کون فکر یارم ره چرا گرفت
 فکر یارم صحرای بول دوتمشدر مراد فضل سحری بو کون غاب اولدی مکر فیض
 عام و ام نام اولشدر دیکدر زدریای دو چشم کو هر است ایلم کورم
 بگردن کوز بکشی کوهی جهان در لولوی لا گرفت جهان لولی بی لظ
 دوتمشدر یعنی بی مثل انجولیه دوتمشدر مراد بود که کوز بکشی عالم الهی
 زینتی در اکا بونده لولی لا لا رغبتی در بیت استکمل سایل دیو سورمه
 چو کدن سرور کریم در هر بر شردانه در در تیم حدیث حافظ اس
 صنوبر حافظ سوزی ای سر و جام غایب جو وصف قد تو بالا گرفت

ایله یحیی

انکه فانی و صنی کی ترقی و تفسیر مراد بود که کلام علوی و لولنگ علوی اعتبار یابد در
 چون حافظ انک قدنی و صفایدر یعنی سبحان ربی الا علی و بوب علونی ذکر ایدر
 انجلیس بونک سوزی و صنی ترقی انشد **بیت** چون قلم لوحه و وصف رخک
 ایدر کوز لوم نه عجب کون کی شهرا و لوریه غزل **بیت** میرمن
 خوش مبروی کاند سر با میرمت **بیت** بنم یکم خوش کیدرس با شدل ایاغه اولورم
 سکا و هلاکم **بیت** ترک من خوش می غرامی پیش بالا میرمت **بیت** بنم محبوبم خوش
 صالنه رس قدک او کند اولورم مراد جو یال قضا به رضا و بر و ب صر نه واقع او کور
 اندن محبوب بلکدر **بیت** گفته بودی که میرک پیشم این تجلیل جیت **بیت** دیشد که
 اولورم که بنم او کند بونجیل نذر **بیت** خوش تقاضا میکنی پیش تقاضا میرمت **بیت** خوش
 تقاضا ایدرس تقاضا او کند یعنی تقاضا دل او کیدرس اولورم سکا مراد کل
 نفس ابقه الموت موجب موتی خبر و پردک لا جو مارا ذک موتم متعلق انش چونکه
 موتم مراد کدر استیعال ایدوب عزایل کلکزدن اول مبادرت انک استر نفوذ
 موت قبل ان موتی و حیثی موت اختیار یابد اولکدر **بیت** عشق و مهر و محویم **بیت**
 ساقی کجاست **بیت** عشق و دورن و محویم ساقی دلبر قنده در **بیت** کو خوامان سقا
 پیش قدر غنا میرمت **بیت** دی صالنه قدر غنا او کند اولورم سکا مراد شیخ و
 مرشد که رفتار و روش تقاضا سخن افغانی نفس تلکدر **بیت** خونی
 کشت شاه در غناب **بیت** دیدان شب صوفی اورا انجاب **بیت** در بهشت عدن
 خندان بکندشت **بیت** کاه شادان که خواگامی کندشت **بیت** صوفی کشتن تر این فنز
 کی پیشد بلو خوش غلنت **بیت** گفت چون خونم روان شد بر زمی **بیت** بکندشت

انجا حبیب اعجمی **بیت** در نهان از زیر چشم آن سپر آه **بیت** کرد و من طرفه العینی
 نگاه **بیت** این همه تشییر صد جندین ذکر **بیت** یافتیم از عزت آن بکنظر **بیت**
 انکه عمری وقت نابیم از بچان او **بیت** اول که که بر عمر کنی خسته بن انکه بحر
 ندن **بیت** کونکا هر کن که پیش چشم شهلا میرمت **بیت** دی بر نظر فلک چشم شهلا
 او کند اولورم سکا مراد عین تجدن نظر طلبی در با عین الله ناطره ایضا
 حکیمه غیر الهی نظری ایدلست بلیم اولکدر **بیت** گفته لعل لیم هم در دجند هم دوا
 دیشد بنم لعل لیم هم در دجند هم دوا **بیت** کاه پیش و رو و که پیش
 دوا و میرمت **بیت** کاه در دوا او کند کاه دوا او کند اولورم سکا مراد کلامک
 بعضی و عبد بعضی و عدا و لوب کاه رهنبدن کاه رهنبدن هلاک اولدغن
 بیاند **بیت** چون فکر آلود ای حال صاف **بیت** کی پس سمر غرا در کوه قاف
 غم مخور چون نائب آبی پیش او **بیت** صد فحوت پیش آید بی خلاف **بیت** خوش
 غرامان می روی چشم بد از روی نو دور **بیت** خوش صالنه کیدرس بر امر کوز
 سنگ بوز کردن ابراق **بیت** دارم اندر سر خیال انکه در پا میرمت **بیت** پشیده
 اول خیال وارد که سنگ یا غلده اولم مراد خدمت سنجده ختم اولق و بلکدر
 کچه جای حفظ اندر خلوت و صلوات نیست **بیت** اکه حافظک برار سنگ
 و صلک خلوتند و کلدر **بیت** ای همه جای نو خوش پیش همه جا میرمت **بیت** ای
 محبوب سنگ دو کلی برک خوشدرد و کلی بر او کند اولورم سکا مراد کچه
 خطا بدر که خلوت کرب اربعین چکله قادر و کلم اقا سنگ قنک هر بر
 واصل اولورم سنگ هر برد **بیت** هلاکم **بیت** گفت شیخی چون جهان

بایند نیست هر که دل بندد در و دل بند نیست
 مدنی شد که فاش شود ای تو در جان ماست بر مدت اولد یک سنگ و داک
 آتش بزم جانمزد در زان تما که دایم در دل بران ماست اول نماز ان
 که دایم بزم و بران کو طمزه در مراد بود که ولده و صول الی الله رجای سببی الیه
 جانده آتش و دوار در **بیت** هرگز هوای وصل تو از جان ما نرفت
 سودای سلطنت ز سر این که انرفت مردم چشم بخواب جگر غرق از ان
 بنم کوزم بیکلری فاند صوبه غرق در انو کچون چشمه مهر خورشید رسیده زان
 ماست انک یکایک گشت چشمه سن ابلجی سینه فرو در مراد بود که طاش
 قان ایچده آفتاب تابند لعل اولور بزم مردم چشمه در لعل اولق اسباب
 مهتاب اولمش در و لعل حصوله خواب جگر استغلوک اک نه کم و بر
 کوبند سنگ لعل شود در مقام صبر آری شود و لیک بخون جگر شود لاجرم
 مردم چشم لعل کر نایه اولوب و صول حق ایچون سر مایه اولفده خون جگر غرق
 کرک **بیت** دی که دم از ان غمزه شکایت اب و گفت داری
 هوس خوش مرغ از الم نیش آب حیوان قطره زان لعل همچون شکست
 آب حیوان بر قطره در اول شکری لعلدن غرض خور هر عکس زوی
 آن مه تابان ماست کشتی صحرای بر عکس بزم اول ماه تابانمزدن مراد
 بود که که آب حیات بر قطره در کلام الهی دن زیر اول حیات اشباحه
 سبب اولور به حیات ارواحه سبب اولور و غرض خوشید بود کل جنبه
 عظیمه سی ایله و نور محض اولسی ایله وجه بافتک عکسید تا نخت فیه من روح

شندم

۱۱۶
 شنیدم شد بخت یعنی تا که فاذا سوبه فیه آیتن اشندم بغین اولوی
 بر من این معنی که ماراں وی او زان ماست **بیت** بجا بود معنی که بر انکمر اول
 بزمدر مراد بود که حق تعالی ملائکه و هدای فجن که بنی آدمی تمام ایدوب و کلا
 روحمدن افور **م** پس بوندن اکلمز که روح است فخر حال ایش اولوبله
 بو معنی معلوم اولدیکه بر انک و اول بزمدر **م** هر وی را اطلاعی نیست بر سر
 عشق **م** هر بر کو کلک اطلاعی بو قدر اسرار عشقه **م** محرم این سر معنی دار علوی
 جان ماست **م** بو معنی دار سر کجری بزم علوی جانمزد مراد بود که اسرار
 الهی و وفوقه قلب و جان علوی کرک زیر اسفلویه شغول اولاب سرون
 جبردار اول بزم **بیت** که همی خواهی که سر عشق را واقف شوی دیده دل از
 جمله ماسوی اول پوشش چند کوی ای ندر کجری دین خاموش باش **بیت** بنجه
 سو بکس ای و انخط دین سر من ساکت اول **م** دین مادر هر دو عالم صحبت
 جانان ماست **م** بزم و نیز ایکی عالمه جانمزد مصیبتی در مراد بود که طمزه
 اهلنک دینی ترک دنیا و ترک عشق ایدوب صحبت مولی اختیار انکدر و بناده
 طاعت و فاجات ایله افورنده شاهد جمال ذات ایله **بیت** مارا
 بال جنت و نعمت چه جانبست مقصود ما بهر دو جهان چون لغایت
 حافظا ماروز آخرت کراش کدار **م** ای حافظ افو کونه دک بو نعمت شکران
 اراقل **م** کان صنم از روز اول مونس و مهان ماست **م** که اول صنم اول کون
 بزم مونس و مهانمزد مراد صندن صمود حقیقی در اول جان و دل مونس
 و توفیق اولابو ندن اعظم نعمت اولمز لاجرم انو کچون اغر غمزه کراش کدار

خیال روی تو در هر طریق همواره است **سنگ**
 یوزک خیال هر بولد بزم بولد آشنه در **نسیم** بوی تو پیوند آگه است **سنگ**
 فغول نسیمی بزم جان آگه هنر انصالی و سبب ارتباطی در مراد بود که
 هر نه طریقه کشک فاینا تو آوازشم وجه الله حسنی وجه حق خیالی بزم رفیع زور
 و حضرت حق طرفین فغود و بقی سبب انصالمزور **سنگ** رهبر اولان
 زاهد اول بر تو رود در بزم **بند** آید زنجیر زلف اندل اول بود در بزم
 برغم مدعیانی که منع عشق کنند **سنگ** مدعیان رخنه که عشق منع اید در **سنگ**
 چهره تو حجت بوجه است **سنگ** یوزک حسنی بزم بوجه جهمزور مراد بود
 اندک عشق منع اید در وجه فانی بختن منع اید در **سنگ** بوجه دلیلان
 بحر فقر و اما کلرشی ناکه الا وجهه موجب وجه الله بختن منع اید در
 منعمی منفع در که وجه باقی بزم حجت بوجه جهمزور **سنگ** عشقهای
 کرم زکی بود **عشق** بنو و غیبت تنگی بود **سنگ** بین که جان زکدان تو چه بگوید
نظر قلله **سنگ** چانه زکدان نه دیر **سنگ** یوسف مصری قناد در چه
سنگ بیک یوسف مصری بزم قیومه دشمن در مراد بود در که حال جیل
 آلهه برو جلد اجله در که غایت احسن و ایچ اولانر انک هلاکی و مبتلا در
سنگ آن عجب نیست عشق شودت صحب ریش **عجب** آنست که
 عشاقی تو محبوبانست **سنگ** اگر زلف دراز تو دوست مانرسد اگر **سنگ**
 او زلف که بزم الیزایر مرز **سنگ** کنه بخت پریشان دست کوه است
 بزم پریشان بختنرک و فقه الیزایر کنه در مراد غیب هویه اطلاق اولان

این بیت در
 بزم بزم

بزم

بزم قصور استعداد یزدند و دیگر **سنگ** و لدار پوشیدن خوشتر است **سنگ**
 ای وای که طاقت دیدار نداریم **سنگ** بحاجت در خلوت برای خاص بگو خلوت
 برای خاص قیوسی قیوسی سینه دی **سنگ** فلان زکوشه نشینان خاک در که است
سنگ فلان بزم در کاهن طبر اخلاک کوشه نشینان در بزم بیت مرهون در
 بقصورت از نظر ما که چه عجیب است **سنگ** صورت بزم نظر مزون اگر چه ممنوع در
سنگ مهبت در نظر خاطر مرقه است **سنگ** دایم بزم آسوده خاطر فرک نظر زده
 در مراد بود در که سالک که مدته مدیده در کاه محدث ملازمه حضرت قائم
 ای فتح باب و رفع حجاب اتکون تضرع انک کرک در انو کچون دیر **سنگ**
 اگر بکل حافظ در زندگانی **سنگ** اگر دینیک ایل حافظ بوقرر آج **سنگ**
 که سالک است که فتاروی چون **سنگ** که بچه بلدر که بزم آی کی بوزمره
 فتاقد بگو لعنک فتوی اندل صکره واقع اولان مصرع ثانی و بوالهبت
 مضمون در **سنگ** کر دست زلف مشکنت خطای
سنگ زلف مشکنت لادن بر خطا کنی ای که کنی بقی مضی مافیه
 حبیبی اولان اولوی کیدن کنی **سنگ** و زرهندی شابر جفای رفت رفت
سنگ اگر سزک هندو کزن بزم بر جفا کنی ای که کنی مراد زلف مشکنت
 باغیب هویت یا عین وحدت در که اندل رواج طیبه مقام ارواح و اول
 بولور و انک خطاسی بزم استعداد کامل و کل الکن فیض و حصول در و هندو
 دن مراد ظلمت نستر در و انک جفاسی فیض و کشف ظهور و انجمن دن صکره
 انقباض و خفا سپرد **سنگ** برق عشق از غم بپوشی سوخت سوخت

غلامان غلامان
 غلامان غلامان

عشق شمشیر اربوب که کجینک خورشید با فدی به با فدی جور شاه کاران کبر
 که این رفت مراد سورج شاه جوری اربوب که او زر کند ای به کنای
 مراد بود که غلبه عشق صوفی و ارفض افنا اید به رضا و بر ملک از زیر عشق
 بر پادشاه کار اندر و صوفی بر کدانی تا تواند بر پس حکم و تصرف اندر و اندر
 عین الم ابرینجه عالم و صلا اولم نیست در نامه سعادت خود در دشت
 بی داغ رقم دولتی نیست بعضی سخته خرم برینه خرقه واقع اولمش مراد
 اندر خود ریا و لقا که اگر چه ظاهر جود و رانما الحقیقه واسطه اندر
 بیت پیشینه پوش خرقه سالوس تا سوخت از خانه در کرم
 خلقی نیست کردل از غمزه دلدار باری بر و برو اربوب کوکل غمزه
 دلدارون بر بوب کو توردی به کو تودی در میان جان و جانان عاجز
 رفت رفت جان و جانان او رسند بر ماجر اکندی ای کنای مراد بود
 دلدارون هر صورتی نعمت معنوی و در نته کم علی رضی الله عنه و بکس سبحان من
 استندت نعمته لا عدائه فی سعت رحمته و سبحان من اشعت رحمة لا و لیا نه
 فی شرفه بیت ما را آورد عشق تو بکس حدیث نیست مهم پیش
 پاکفته شو و ماجر ای بار اگر سخن جیبان ملا منهای بداید ولی طبع
 اید جیلردن ملا نظر ظاهر اولور ولی اگر میان همتش بینان ناسری رفت
 رفت اگر مصیبت او رسند لایق اولین کنای ای کنای مراد بود که
 طغان و غماز اولندر عادت طبع و ملا مندر اول غیب و کلدر عجب باران
 او رسند ناسر واقع اولندر اکا و فی تحمل اگر کرد بیت جگر لایق

دشمنان بنم موب جگر کم یاران الذن در طریقت بخش خاطر نباشد
 می پاد طریقه خاطر انجمن او لمر شراب کنه زهر که ورت را که بینی
 چون صفای رفت رفت هر که ورتی که کور رسن چون صفای خاطر کنای
 یعنی واقع اولدی اول که ورت کنای مراد بود که خاطر در بنجده کداف
 اول عشق آلهی ایلد دفع اینک کرک عشق بازی را تحمل باید ای دل باید ار
 عشق باز لفته تحمل کرک ای کوکل حکم و ثابت قدم اول کرملی بود و بود در جفا
 رفت رفت اگر بر ملال ابدی ابدی و اگر بر خطا ایبه کنای مراد بود که
 عشق باز اولان جفاکش و اهل صبر کرک که ملال و خطا باقی اولیوب که کنای
 صکره فداان ابدی در که ابدی کجی بخششده استعمال اولور و کتیش نشسته
 و کنای در در بیت کردر بلا فدا ای دل شو ملول جذب من ملاکت
 و این نیز بگذرد عیب حفظ کو مکن واعظ که رفت از خانه و حفظ
 عیبی دی ایته ای واعظ که کنای خانقاهدن دیو پای از اولان بنشیند
 از بجای رفت رفت ازاده اک اباغن با غمزه اگر بر بر کنای ایبه
 کنای مراد بود که ازاده اولان بر قید بله تعید اولیوب مطلق الفان
 اولور و هریر طالب جانان اولور بیت چراغ عالم علوی خرامر زنی
 آید تواند ره معده دبدی و عا در کنج ویرانه و این بیت
 مران چستة نظر زبی سعادت رفت مراد اول مبارک نظر که سعادت ارجحه
 کنای یا بکنج مکیده و خانه ارادت رفت میخانه بوجا غنه و ارادت
 او بنه کنای مراد بود که مبارک نظر اولان که طالب سعادت اولان خانقا

طرفه مرید که او نه کید ریست تا که با مردم کونه نظر در جاه کنانی
 بمصر آنکه خوش بینی جمال یوسف رنما برطل نیم منی کشف کرد سالک راه
 بریارم بطلان طلو ایله کشف الیدی سالک راه اول رنوز غیب که در
 عالم شهادت رفت غیب رمز آن که عالم شهادت کند یعنی واقع او که
 مراد بود که کثرت عبادت ابدن کیفیت عسقله زیاده تکلیف و لای حجب
 کشف اولور اسرار غیبی عالم شهادت ده کشف اولور بیا و معرفت ارم
 شنو که در سختم کل و معرفت بنده ایست که بنم سوزنده رفیق روح
 قدس نکه استفادت رفت روح مقدس یعنی جبرائیل فیض دل نکه استفا
 سی واقع اولدی مراد بود که ان روح القدس نفث فی روح لیس نوت
 نفس حتی تنو فی رزقها حسنی و الهام الولی کوحی النبی موصی کلایه
 جبرائیل ام فیض دل استفاده اولنش نکه وارد مجوز طالع مولودن
 بجز ندی استه بنم طالع مولودن رند لکدن غیری که این معامله
 بالکوب ولادت رفت که به رند لک معامله سی و ن دت یلذری
 ایله واقع اولدی بویستک محاسن شریحه تفصیل بود که کیم و کوندر یکرم دور
 عت در هر عت کو اکب سبقة سیاره دن برنه متعلق در هر مولود که بر
 عتده اولور طوغار اول شنگ کوکب ولادت دیر مقتضای نیجایه
 مولودده اول حال ظهور ایدر مثلاً بر س غلک کوکی زهر یلذری اول
 اول ساعده طوغار ولد اهل عیش و عشره ذوق و لذت و مائل ساز
 وصحت و رند طریقت طبیعت اولور و بر س غلک کوکی که شتری یلذری

اول اول ساعده طوغار ولد اهل صلاح و صلب فلاح و مائل زهد و تقوی
 و قابل فیض و هدی اولور پس مراد ظاهر یوزدن بود که بنم کوکب و نل
 رند که یونی فسق و صحبت اقتضا ایدر لاجرم طالع مولودن کند بوند بون حق
 بود و مراد تحقیق یوزدن بود که بنم کوکب ولادت رند که یعنی اعماله
 ناظر اولیوب اخلاص عبادت اقتضا ایدر لاجرم طالع مولودن کند بوند
 بون حق بود ز با عداد بدست و کبر آمده صاحب دل غیر الی ایله و بر
 غیر واسطه سبیل جده کلک وظیفه میدوشین مرکز یاد رفت ددن
 کیم که شراب و طیفه سی مکر خاطر کدن کنی مراد بود که و ر د سالک و قنده
 ادا اولنم یوب فوت اوله نماز قضا ایدر کی وقت آخوده قضا اولنق کرک
 لاجرم و در شبانه فوت اولنق صاحب دل آتی قضا ایلک کر سیت رقی
 اثر صبح ایلک پیداست که ساعز و ان باده دوشینه کجاست بر خیز
 که بسیار بخواب خفتن بنشین برادر دل که خواهی برخواست مکر بخیز
 کو شطیبه عیسوی دم مکر بخیزه دور بشطیبه عیسوی نفس چو که کار من
 خسته از عبادت رفت بنم نکه بن خسته ایسی عیادت دن کنی یعنی اول
 دایره دن که کلوب کور ملک ایله علاج پذیر اول مراد بود که کثرت عبادت
 مرض قلم بجد و رنج کا مل با علاج و عباتی و درمان خدایی ایلک کرک
 هزار شکر که حافظ زنج بیکده دوشن بیک شکر که حافظ بچانه
 بوجاغدن ددن کیم بکنج زاویه طاعت و عبادت رفت طاعت و عبادت
 تکلیف بوجاغدن کنی مراد بود که یعنی بوندن تنه در که ضلالدن هدایت

کلش که و افراشد که لا اید شربت لب لبش شدیم
 و برقت بر شربت انکه لعل لبند طامدق کنی روی به بیکر او سپردیم
 و برقت انکه آبی یوزین دویچه کور مدک کنی مراد بودند شول سافر
 طلس و اعظ و شیخ در که انکه و عظ و نصحتند مستغ و اندق و ماسد سله
 شرف و افراصل فلندین کیده مرید و طاب اولاد انکه فرقتند سخن ایده
 انو کچون دیر کوی از صحبت مانیک و بتنگ آده بود کانه بزم صحنه و
 مصاحبه نوزن محکم طالع کلمش ایدی باری ست و بگردش نرسیدیم و برت
 بود بعلی و انوک توزه ایر شدک کنی مراد بودند علی الفلک و علی وجه انجا
 کنک بیاندر بسک مافاکه و حوز بانی خوانیم بزنجی فاکه و حامل بانی او بدق
 و زبش سوره اخلاص دیدیم و برقت اردجه سوره اخلاص او توردک
 کنی مراد بودند تنه در اگاه که مرید و طاب و عشق و محبت شیخ و مطلوب و دوست
 و محبوب عقیقه فاتی و دعا و قیوب او خورک کرک عشو می داد که از کوی ارا
 نزوم شیوه ایدر ایدیکه محله سندان کتتم یعنی مرید ایدیکه سندان کتتم و مرید
 ترک ایتتم دیدی آخر که چنان عشو خریدیم و برقت کور و کافر که انکه
 کبر شیوه آتق و الدنق کنی مراد بود که اول کتتم دیدی بزرفی استفا
 ضنده اهل انک اول عدم رغبت فهم ایدوب هجرت اندی گفت از خود
 بریم هر که و صالم طلبید دیدی کند و دل کسرم هر کیکه و صالم طلبید
 ما با تیدول از خود خویش بریدیم و برقت ما بزانکه ابدی ایدیکه کند و نوز
 کسدک کنی مراد بود که و صلت بار و و صلی شیخ استین نف نبتند
 اگر

در این باب
 در این باب
 در این باب

کرک بز تحصیل استعداد ایدیک طلب فیض ایدیک وقت کنی کویا بیشتر
 تقصیر انکه در بر من ز دست تو خوش تن بکشم تار و دست بچون نیلا
 بی شد چنان در چمن حسن و لطافت لیکن لغظ چنان مباله اسم فاعلدر
 جمیع لفظند یعنی مباله ایدیکه صابخی اولدی حسن و لطافت چمنده ایتا
 در کلستان و صلیش بکیدیم و برقت انکه و صال کلستانده صلی
 کنی مراد بود که اول شیخ کمال بولش و تقرب و قربت حاصل فلش و تکمل
 مرتبه سنده وارشی انکه مراد بودند بر فیض تحصیل ایدیکه کنی
 با تو همه کارها مهیست بی تو همه هیچ حاصل من میجو حفظ همه شب ناله و
 زاری کردیم حفظ کن دو کلمه کچه ناله و زاری فلق کای در بنا بولش
 نرسیدیم و برقت که ای ضعیف و دروغ انکه و صالنه ایدیکه کنی مراد
 بودند تنه دراک که اهل صلاح و ارباب فلاح رفتی و عدم و صلی انکون
 و حضرت حق خرقی انکون فریاد و زاری انکه لازم در که مصیبت عظمی نوز
 آورد صد هزار غم افراق نو کاش مرده کشته بودی از فراق
لا اید دردا که بار غم در دم باند و رفت
 در ده نوا ایدوب زیاده هجرت کوسنوب دیر در و او در بنا که یار
 بنی درد و غمده خودی و کنی عاراجو دو و بر سر آتش نشاند
 بزی تو تو کنی اود اوزر و کدن و کنی مراد بودند غزل سقا
 کین شیخ و مرشد خرقی انکون نختندر غمور باد و طرب انکین عشق را
 عشق شنگ قوبرجی شتر انک غمورنه جاس نداد و زهر کدای چشاند

بر فوج و برمدی کدالتی زهرین طائر روی و کنی مراد بود که عشق الهی که فقر خور
ساکت بندی که اندک محذری در شیخ طریق فقر و کنه نفسان نه زهر کس تلخ کلور
بر باره طائر ب عشق الهی قدح جو ربوب خار بهار لکدن کجور میوب کند
کنان شکایت چو صید او شدم من مجروح خسته را چو انک صید اولدم
بن مجروح خسته در بحر غم باند و جنبیت بر اند و رفت غم و کزنده قودی و بد
سودی و کنی مراد مرید اولدم اما اول بنی بکر حیرنده قویوب رفیق قفاری
ایله کنی دیو حکایت کنتم مگر بجهله بغیبت شرح را آورم دیدم منی کندوم
مگر و حیلله بده کنورم آنی از من رسید و توسن بختم رفاند و رفت بندا
او کردی و بختم کور پس او ر کنی و کنی مراد ارادت کوست و شیخی اولم
استه دم اقا بکاشاک او کیوب نفرت ایدوب بختک آن پرند قالدوب
او کدوب کدوب در دم دیر شد روی خون دلم چو در دل من جان تنگ
بافت کوهک فانی چو کوهکده یری طار بولدی کلکون ز راه دیده
بهرار و اند و رفت کل رنگ آنی صحابه بیل روی و کنی مراد کوزدن قانو
پیش از خدمت بیاند چو بنده را سعاد خدمت نداد دوست چو
خوله سعاد خدمت و برمدی دوکت کا بسید استانه و خدمت رساند و
رفت کا او پدی ایشیک خدمت ایر شد روی و کنی مراد بود که مرید
خدمت قبول اولم کند و به ادب اولد که استانه بوز سوب حضرت شیخی
سلام ایر شد رب کیده کل در پی بود که مرغ سحر کی کل مجابده ابدیکه
ببل بر سر و رفت آمد بیاض حافظ و فریاد خواند رفت کلدن حافظ با غنه

فریاد

فریاد او قودی و کنی مراد کلدن کشف و فیض در و ببلدن مراد عقل در
طایفه کشف و فیض در و بیاض حافظ مراد کلدن کشف و فیض در
بولدی فریاد فغان قلدن و کنی مراد ~~کلیست~~ کسرت کافان
ان زلف سیاه و دمانیت کم بود که اول یکی قات زلفه و شمش و کلدر
مراد زلفدن غیب بود و دوتا اولد غنی فهم اینست شکل اولد غنی در که است
ایله آچلن لاجوم هر که کا طاب در که هیچ که بود که حق استبه اما کا مانع بود
ان کچون در ره کز دیکست که دای زبلا نیست کیکل و غراغی وار و ک
برایغ بلادن بود قدر مراد بود در که بر که بر طریقه سلوک ایدوب حقه طایر اولد
اکا و صول چو مانع بولنور لاجوم بر مرشد حجت وار و در که مرآت حق اولد
ان کچون دیر روی تو مکر آینه نور الهیت سنگ بوزک مکر آینه
نور الهی در خطاب مرشد در حقا که چنین است درین روی و ربا
بنت رخ الواعی بولم در بوزده یوزده سولم و ربا ایدوب یک و کلدر
مراد بود که مرشد طریقت و شیخ حقیقت و جهری و ماهدی نور الهی
آینه سی در که نور حق انک یوزدن کوبنور زاهد و هدم توبه زروی
توزم روی زاهد بکا توبه و بر رسک بوزدن زای پوز بهیشت خدا
شرم و زروی توحیات است هیچ الله بدن او تنمیس و سنگ بوزدن
حباس بود مراد بود که زاهد خشک کند و ربا ایدوب ایدوب کا و شیخی
نیلرس دیو توبه و بر و نصیحت اید و صول لاله مرشد نر اولد و غنی بلن
الله دن او نامز و مرشد ک وجه و صیهندن استخبا اینتر ای شیخ سحر که

بحال من و خود کن **ک** اسحق سحر و بنم حاله و کند و حاله اخله کین سوز نهانی نه
 ترا هست باینست **ک** که بوز لوه مرات سقا بوق ایسه بزه بوق و کلج و مراد بود که
 شمع ظاهر حواری و از نهانی بوق انوکجی و اغلی که بزم نهانی توارن و ار
 بزه رحم ایدوب اغلی **ک** **ا** الله شهادت الله شهادت **ا** الله تعالی شاهد در
 و کافی در شهادت اولی جهنم **ک** کین که بزم از بزمش خون شهادت **ک**
 که بواغلی شهادت کافی دو کنگدن **ک** که و کلدره نکر طلیعت یوه چشم توره
 چشم **ک** نکر کسین که کوز که شب و پس ستر ز می کوز **ک** کین خروش در
 سر و در دیده جانبست **ک** کین نکر که عقل بوق باشند و او تنق بوق
 کوزنده مراد بود که طریقه نکر کین بی بصیر اولان شیخ بصیرت پس
 و تفرغ استر بکن و نکر عقل نکر نکر و بی بصیر نکر لاجرم بی عقل و بی بصیر
 اولانی نکر ایدوب عقل و بصیر اولان مرشد و نکر استعداد مقدار بجه فیض
 طلب **ک** از بهر خدا لطف میاری که مارا **ا** الله ای کون زلفی بزمه که بزه
 شب نیست که صد عریه با باد صبا نیست **ک** کین بوقدر که بوز جنگ باد صبا
 بوقدر مراد بود که شیخ خطاب ایدوب ویر بزم استعداد نکر کمال اولان
 عین موبت و صفی اینه که شو قمر زیاده اولوب فیضان الهی بکه جنگ ایدوب
 ققو کوزد بوقلمن غالب اولور **ک** دی می شد و گفتیم صناعه بجای آرد و نکر
 کیدر ایدی و بدم ای صنف عیدی پرنه کتور **ک** گفت غلط خواجه درین عهد و قیامت
 ویدی غلط منسوبسن یا غلط حسن که بوز مانده و قیامت بوقدر یا بوقدر وفا
 بوقدر مراد بود و نکر مرشد اولان معاهده و انک جوابی تذکره **ک** چون چشم نکر

می برد از گوشه نشینان **ک** چون سنگ کوز که کل آلور گوشه نشینان
 و نهال نه بودن کینه از جانب مانت **ک** سنگ ارد که اولی کانی بزم چای
 دن و کلدر مراد بود و شیخ چون کوش نشین اولان صوفی که کلین آلور
 ضروری انک جذب به سلبه انک ارد و بجه کیدر بونکر کناه عدا اولنم **ک**
 بخود نیست در کوی توشتا قان کشیدارا **ک** خم زلفت بقلاب محبت میکشد
 مارا **ک** باز آئی که بی روی تو اسحق و لغز و کوز **ک** کوز کل که سنگ یوز کسر
 ای که کل نکر لندرجی شیخ **ک** ویر بزم حوفا انثر نور و صفا نیست
 معجزه صحنه نور و صفا اثری بوقدر مراد سفر ایدوب مرشد خطاب در که
 اولی صرا و لیج صوفی صحنه نور و صفا اثری اولنم **ک** کین صفا مرشد
 من شد چه تفاوت **ک** اگر بزم صفا نکر بزم اولدی که نه تفاوت
 و ارمی تفاوت بوقدر زبرا **ک** در هیچ سری نیست که سری ز خدا نیست
 هیچ بر بکش بوقدر که انده حق تعالی دن بر راز بوقدر یعنی هر سرده الله
 بر سر و ارد مراد بود بزم صفا نکر شول شجره که انده حواری اوله علم
 و فضل بوق ایسه دخی لاجرم انک بیک شیخ فضل او رستند و تفاوت بوقدر
 زیرا هر سرده بر سر حق و ارد **ک** از عرش تا بفرش اگر بکر عقل
 و هیچ ذره نیست که سری غریب نیست **ک** گفتی بر خورشید که من چشم
 نورم **ک** ویشس کنش قاتنده که من چشم نورم **ک** دانند بزرگان
 که سزاوارست **ک** بلور اولور که سها لایق و کلدر مراد بود که
 نور الهی نیست شمس ها وید کلری کوچیک بلور قدر و کلدر **ک** پتار غریب

اثر ذکر جمیل است عزیز بنیاد را در جیل در ^{از} جانما که این فاعله و شهر شریف
 ای دلبر بو قانوں مکر سنل شهر کرد بو قدر مراد غیر بله احسن و التفات
 اولم غنڈن شکایت در ^{است} لم یبق فی الدنیا کیم بر جی منه النوالا
 ملیع بعشق عاقل چه کند که خورد و تیر ملاحت عاقل نبله سون میوب
 دیت ادنی با هیچ دلا و کسپر تیر قضایت است هیچ بهادر ایل بر فضا
 قالقانی بو قدر مراد بود که حق تعالی نیک قضای تیری البتة اثر ایدرانی
 منع و دفع ایدر قالقانی بو قدر در صومعه زاهد و در خلوت عابد
 زاهدک صومعه سنده و عابدک خلوت سنده جز گوشه ابروی تو خراب است
 سنل قاشک گوشه سندن غیری حجاب دعا بو قدر مراد ابرودن زلفش
 و بروز خفی در لاجوم زاهد شک اولان صومعه سنده و صوفی عاقل خلوت
 خانه سنده انی حجاب دعا ایدر نوب اکا متوجه ایدر ای جنگ فرو برده
 بخون دل حفظ ای پنجه سن طالع رشک که حافظک یورکی قاننه فکر
 مکر از غیرت قرآن حذر نیست فکر مکر الله لک قرانی غیرتند بو قدر
 مراد بود که حافظک قبلی قائل قراند انک قاننه پنجه طالع روب ال اورن
 قران غیرتند غافل اولق کرک ^{روشن}
 از بر نور بیت نظری نیست که نیست سنل بوزک بر تو ندن روشن بر نظر بو قدر
 بو قدر یعنی سنل بوزک بر تو ندن روشن و کل بر نظر بو قدر منت خاک در
 بر بصری نیست که نیست سنل قبوک طیرانی منی بر بصر او زده بو قدر که بو قدر
 یعنی بر بصر بو قدر که سنل قبوک طیرانی منی انک او زرنه اولم مراد بودن
 حضرت

و طالع اولق قران فضا

حضرت حق هر نظره نور و هر عینه کل جدا و یرد کنک شکر انکه
 ارساد و در ناظر روی تو صاحب نظر اندازن سنل بوزک بزمی
 اولان در صاحب نظر او روی ^{است} سر کبوی تو در هیچ سری نیست که نیست
 سنل زلفک سودا س هیچ بر باشد بو قدر که بو قدر یعنی هیچ بر باشد
 بو قدر که سنل زلفک سودا س نمرده اولم مراد بود که ذات صفة
 ناظر و طالب اولان اهل نظر او لنه در که حق بلکل فرق ایدر لر
 اقامت سنل غیب هوتنک سودا سنده و در بلکل بعضی فطری و بعضی بصیرت
 اشک من از غمت سرخ بر آید چه عجب بنم کوزم پیش اگر سنل غمکلان
 قول جفر سه عجب ^{است} بخل از کرد و خود پرده وری نیست که نیست
 کند و عملندن ^{است} بر بدو بر جی بو قدر که بو قدر یعنی هر که که بر داس بر تب
 آجله و احوالی مشکف اولان کند و عملندن ^{است} شرمند و کل بو قدر مراد بودن
 هر که نیک نصیبانی و عبادتند و نقصان معتر و بر بدو بر تب و احوال
 آجله بحالت ظاهر او لو پس کوزم پیشک حمزتی و حق اول عبادتند در بدو
 اظهار تحزن ایدر و چون بو حاله غموم وار و در صحتن حرمان بو قدر
 دیوت سلیت قلبه ایدر بیت من حوزون و او نیکوان کرد بدن
 به زانکه بر زرق زاهدی و رزیدن ^{است} کوبند بهشت بی کنان بینند
 بس روی بهشت کس نخواهد بدین ^{است} آب چشمم که برو منت خاک
 است کوزم پیش که انک او زرنه سنل قبوک طیرانی منی وار و ر
 باز بر صد منت او خاک دری نیست که نیست انک بو زنتی التند بر قبو

طیغی بود قدر که یعنی برقیو طیرانی بود قدر که اندک بود ز منی التذنا و کیه مراد بود که
 حضرت حق قبوسندن اکاکل حاصل اولاً هر قبوا کاکا حاج اولور تا بدام
 نشیند ز سیمش کردی تا اندک انکه توفیه شدن بر توفی سبیل خیر از نظم
 رهگذری نیست که نیست قالی سبیل نیم نظریدن بر یول او غراغی بود قدر که
 بود قدر یعنی بر یول او غراغی بود قدر که اندک بر سبیل قالمقیه مراد بود که بر عقیان
 و تسکین طغیانم ایچون اغلار ناکه درگاه حقه اندن غبار اوید تا کاکازا
 سفر عشق حرام است حرام نازکله عشق سفری حرام در حرام که بهر کام دران
 ره خطری نیست که نیست که آید اول بولد بر خطری بود قدر که بود قدر مراد
 یعنی بر آدم بود قدر که اندک بر خطری او کیه مراد بود که سفر عشق الهی ایدن جفا
 کسر اولو بزمعت بخت اختیار ایدن کس که راه رو و زحمت
 اختیار کند تو مردمانی سفر را کجا توانی کرد تا دم از شام سفر زلف تو هر جانند
 تا سنگ زلفک و جنگل شدن مرده نفس اوید یعنی اندن سوز سوبله
 با صبا گفت شنیدم سحری نیست که نیست صبا ایلد و بیم اشتهم بر سحر بود قدر که
 بود قدر یعنی بر سحر بود قدر که صبا ایلد و بیم اشتهم و کیه مراد بود که هر کیمکه اسرار
 هویتدن هر برده یعنی اهل و ناهل او کیده راز آچه انک ایلد جدل و بحث
 اید و نهی ایدرم مصلحت نیست که از برده برون افتد آید راز حکمت
 و کلد که بر کج و ناهل و شره جده راز ورنه در مجلس رندان خبری نیست که نیست
 بوخته رندان مجلسند بر خبر بود قدر که بود قدر یعنی بر خبر بود قدر که رندان مجلسند
 اولیه مراد بود که رندان یعنی مصلحت حقایق شریعتی و وقایع طریقی و اخبار

مراتب و لایق و اسرار غیبی بود راز اندک مجلسند بوته معلوم در کج
 افشای راز منوم در انو کچون سوبلنر من ازین طالع نور بدو بر کج
 ورنه من بوته رید طالع اندک انجورم بوخته بهر مقدار سر کوی و کوی
 نیست که نیست نصیب و سنگ ملک باشند بر غیر بود قدر که بود قدر یعنی
 بر غیر بود قدر که سنگ در کاکا بکدن نصیبی و کیه مراد بود که حضرت حق نصیب
 اندخواند هر کیمکه در کاکا همنه کله موم و دوزدر منربنم حاجتم روا اولد و من
 طالع اول شات متذعن در و استعداد ملک تصور رندان در از حیای لب
 شیرین تو ای چشمه نوش سنگ طالع طوطو طالع غلجالتدن ای طالع
 چشمه غرق آب عرق اکنون شکر نیست که نیست صوبه و ذرا
 غرق پر شدی بر شکر بود قدر که بود قدر یعنی بر شکر بود قدر که صوبه و ذره
 غرق اولیه مراد لب شیرین کلام الهی در که معدن لذت و صا و رناله
 اولشدر هر کلام لذت و بلیغ ملک حجابندن غرق عرق و آب در و بحر فانی
 مستغرق در نیست میسر نیست خوان را نظیره خدا فرمود از ان قانوا
 بسوره نه من دل شده از دست تو خنجر جگرم با کزین عشق سنگ
 الکدن جگری قانود حکم که غم عشق تو پر خون جگری نیست که نیست
 که سنگ عشق غنندن پر خون بر جگر بود قدر که بود قدر یعنی بر جگر بود قدر که
 سنگ عشق غنندن پر خون اولیه مراد بود که هر کیمکه باره عشق در کاکا
 دل داده و صا و قدر جگری پر خون و افکنده و نفس مرده و جان زنده اولق
 لک بیت ندانم هیچ کس در عهد حسن که بادل باشد آبی بصارت

یکی را بر سینه کشته بادوست بدید و سنانش ده بشارت شیردور
 بادیده عشق تو رو باد شود ارسلان سنگ عشق صحرای سنده دلکوا و لور
 آه ازین راه که در روی خطری نیست که نیست آه یولون که اندر خطری بود
 که بود در معنی بر خطری بود که بود اولیه مراد بودن طریق عشق خطرناک
 ایدکی بیاندز بود به پنج شیرزیان رو با نمانوان اولور بیت عجمان
 سهل میندا طریق عشقش عربان گفته درین مرحله کم من عقبات از
 وجود این قدرم نام و نشان هست که هست بنم وجود مدون بود قدر
 نام و نشان وارد که وارد در لیکن از ضعف در اینجا اثری نیست که نیست
 لکن ضعفند اندر بر اثر بود قدر که بود در معنی ضعفند بر اثر بود قدر که اندر
 اولیه مراد بود عباد جهنم ضعف کماله اولوب طاعت و نقصان
 حکماندر غیز ازین نکته که حفظ ز تو ناخوشندوست بود نکته دن غیری
 که حفظ اسندن خوشنود کلدر در سر پای وجودت هنری نیست که نیست
 بشندن ایایه سنگ بود که بر هنر بود قدر که بود در معنی بر هنر بود قدر که
 سنده اولیه مراد بودن نفس خطا بد که کمال تلجوق اما روجه موافق
 و کلین اول جهنم اسندن بنم رضام بود قدر ویرد این
 نظیر بر همان موجب عشق طریقت بر همان نظری عشق و شنگلک موصی
 در روضه میکره راب هوای عجبست مینخانه باقیه سنگ عجب آب
 هوای وارد مراد بر هماندن پنجه که معلوم اولان شوق و عمارتی اولان
 مرشد در لاجرم انک نظری عشق و عباد و فرخ اخوت موصی در و مینا دن

فصل فی صفات فیض الهی

مراد خانه قاه و عبادتخانه در که اندن کیفیت عبادت محال اولور لاجرم اول
 باغچه نیک عجب آب و هوای وارد که روحانی صفا و بر سر باب کرم
 در قدم او اولیت اهل کرم پیش انک قدمنده اولی اولیدر غیز ازین
 شیخ بیان جهات ترک او بست بودن غیری شیخ و بیان جرات در ترک
 او بدر مراد اهل کرم یک صبحی اولند در لاجرم اندک پیش شیخ بر حالت
 قدمنده اولی اولی در که مراتب معنوی و درجات اخرویة تحفیل ابدیه
 بودن غیری شرح و بیان یعنی شیخ مراتب و مقامات و کیفیت و حالانده
 در جهنم سو بیک حد مرز دن تجاوز در قصه جنت و آواز بیت الموم
 جنت قصه و بیت الموم آوازه کس شیخ از جمله مخفیانه بیت العنب
 است اوزم اوی کو پنخانه سنگ جلوه سی شری در مراد بود که بیت العنب
 دنیا در بونده بنی دور لو تلذذات دارد مخفیانه دن مراد کیفیت آیه ایل
 متکلف اولندک نفا بد اندر اولندک حرکات غریبی اولور خاطر طایر
 بادا لعل طبلد بزم خوش فقولو خطر من لعل منسوب یعنی لعل نیک شراب
 استر عسل اندر طلب نقره جذب ذهاب است حبس کوشش
 طلبنده و التون چکیده در مراد بود که بزم خاطر من حضرت حق جانبدار
 تقود ویر و کیفیت عشق الهی و یار اما اهل و یاسیم وزر و یار است
 که چه شادی که سیم وزر داری زود بنو و جمله بگذاری در ازل بر سر بر
 فکرم رفت خوش از لده هر کس نیک پیشی اوزره بر قلم کشد رسالت اول
 کعبه و بنکده و جنت و دوزخ سبب است کعبه و پنخانه و جنت و جهنم

طلبه در مراد بوندن مؤثر حقیقی تقریر ازلی در باقی اسباب صورت پذیرد
 و بلند رکن چهارم است در دفعه محو آن و فیه پانزده مرتبه اول دفعه
 اوتمه دولت مصطفوی را طلب می یاب است مصطفی بنوب ابولهب
 طلبه وارد یعنی رسول الله علیه السلام و دولت ابولهب طالب و فراغ در مراد بود که
 از نیک بر بد خدای و ندان بولنور است جو دشمن چه کند از نیک طالب دولت
 کنج و مار و کل و خار و غم و شادی بچند کوه پاک بود جو هر خشت لیکن
 کوه و اصل پاک جو هر و باده غطت اولور اما بعل کوش که خشت نه حال
 نسبت علمه و ورش که عظمت اصل و نسب ایلد و کلد مراد بود که
 دنیا و اگر چه اصل و نسب اعتباری ایلد عظمت اولور لکن فاذا نفع فی القیوم
 فذلک انساب هم حسنی اخونده اصل و نسب اعتباری بود اعتبار عمل
 در دل حافظ بهمین رای بتوفیق خدای حافظ که کلی بود فکر الله تعالی
 توفیق ایلد جاودان کسی که ان روز و شب اندر طلب است ابدی
 سعی ابدی کیچه و کوند ز طلب بچند و مراد بوندن طلبه علی الدوام سعید
 ترغیب در است بکوش تا بکف آری کلید کنج وجود که بی طلب
 نتوان یافت کوه موصود در این است ~~چشم و لطف بودام کف و دست~~
 سنگ زلف که کف و دین آخی در نه کارستان تو یک شسته است
 سنگ را فکدن بر شسته بود در مراد خم زلفدن طبعه و استغایب هویت
 اند که اهل و اهل اسلام گرفتار در صیغ الهی دن بر شسته بود در
 کفر این در طریق او بویان و حده لا شریک که بویان است بحر است

سند لیک بحر عیس در لغت حدیث طریقه است جبل المنین است سند صلیحه
 سوزی جبل منین یعنی ملک ایدر مراد کلام آلهای جای قلب بندگی و غیب
 هویت بختی حکم اب کس طویل و ثابت اید و کن بیاندر بدان چشم
 سیه صد آفرین باد اول قره کوزه پوز آفرین اولسون که در
 عاشق کشتی سحر آفرینست که عاشق و پله چیلکه سحر بر و بچی در مراد
 عین الهی صاحب تاثیر ابولوب بنجه عسکری مهلاک است کن بیاندر
 فدای چشم تو صد جان و دل که در شوخی هزار شعبده از
 عین دلبری داند عجب علم است علم هیات عشق عجب کلد در هیات
 عشق علی که چرخ هشتاد و شش هفتم زین است که سکر خن فلک بد بختی
 بر در مراد مرتبه عشق علوانی بیاندر که فلک نامن اکانت بد بختی
 بر کس الحلق در نو بیداری که بد کورفت و جانبر و سن جانور سنگ
 بره مر سو بلیچ کنده و اولدی و جان فور تروی صاحب بش باید کرام
 الکاتبین است اندک سبب کرام الکاتبین ایلد و مراد بوندن انی بیان
 در که بر سر از موت ایلد خلاص و لمر از ایند و لمری علمه و ان علیکم فی نظیر
 کراما کاتبین یعلون ما تفعلون موصی کراما کاتبین دفتر زده مکتوب در
 یوم جزا و حساب اولنور چشم شوخ تو جان جول توان بر دستانک
 شوخ کوز کن بنجه جان تو تر منق اولور که دایم با کمان اندر کس است
 که دایم بای ایلد و سود و در مراد عین الله ناظره البنا حسنی نظر
 حذل اختفا ممکن و کل اید و کن و موندن خلاصه جاره یوق اید کن بیاندر

مشو حافظ ز کید زلفش این اول که حافظ اند زلفی مکران این که دل
 برود کنون در بندین است که کو کلی آلدی شدن دین خیزد در مراد
 بودند مکر الهی دن امین اولمغه تنه در که ولا یامن مکر الله الا القوم الخاسرون
 بعضی سخنده فخلصینی بویل و افغ اولمش ز جام عشق می نوشید حافظ عشق
 فوجندن شراب اجدی حافظ مدامش رندی وستی ازین است مدام
 اندر نعلی و مستکی بودند در و بعضی سخنده بویل و افغ اولمش بجان می
 کشر جو حافظ نازش ای دل جان ایله جلد حافظ کنی زنی ای کو کل که باز
 نازیشان نازین است که نازین از نازین نازین در یعنی کوز تلک نازی
 کوز لدر است يقبل القلب غمی کوفاک کل ما یفعل الملیح الملیح
 روز یکسو شد و عید آمد و دلها برخاست اوج
 بر جان اولدی و بیرام کلدی و کو کلر قالدی می زینانه بخوش آمد و می
 باید خواست شراب زینانه دل جو شطه کلدی که کدر و پیک مراد بودند
 سابعاف اید آمدن عید مبارک باوث دید و کنده و لا حفا ساقیا بیار باده
 که ماه صیام رفت دید کنده مراد اولان کبی در که رمضانده مشایخ و زناد
 خلوت و اعتقاد اولوب مرید عشق و سالک صادق محجوب و مهجور و اشراق
 و شوق و ورایدی چون صوم بر طرف اولدی کو کلر قالعوب قوبوب
 و شراب عشق الهی فافهمدن چو شطه کلوب اول شرابی که سبک زمان اولده
 غل و چشم عاقبت بین دارد می خوردن دست خفتن دارد
 نمانن نیریم بدست بر خواهم داشت تلخی که مزاج جان شیرین دارد و نوبت

بعضی سخنده فخلصینی بویل و افغ اولمش بجان می

زهد و نشان کران جان بکشدشت زهد صاحب جانی ثقیل از نوبتی کجی
 وقت شادی و طرب کردن زندان برخاست زنادک شاد و بلند
 و شنگ و فتنی دوری مراد بود که زاهد خند اولوب خلقه زهد صانوب
 و کند و بی خلوت نشین و عابد کو سته ندر که قدری کجوب فخلص اولندر که
 شوق و ذوق ایله عبادت ابد جلد زمانی کلدی و بکدر چه علامت
 رساند که جو ما باده خورد نه طعن ایر شوراکا که بزجلین شراب ایچر
 این نه عیبست و نه این بی خبری و نه خطاست بوعیب و کلدرو
 بر خیر که کلدرو خطا و کلدرو مراد بود که شراب عشق الهی نوش ابدوب
 اول کیفیت ایله تکلیف اولان نه طعن ایر شور که بوعیب و جهل و خطا
 و کلدرو باده نوش که در و هیچ ریای بنود بر شراب ایچمی که انده هیچ
 بر ریای اولیه بهتر از زهد و خوشی که در و روی ریاست بیکدر اول
 زهد صاحبیدن که انده یوز و ریای اول مراد مرانی فاسدن اشد و در و بیکدر که
 مرانی هر نه و کلومیه ریای ایله کل کو ستر سه اول و کلومیه معبود اید پور
 بیت می می نخوری طعنه من مستانرا کتوبه دهد نوبه کتم نیر و اید
 نوغزه بدان شو که می می نخوری صد کار کنی که می علامت انرا
 مانه مردان تفایم و نه مردان ریای بزیناف ارندری و ریای ارندری و کولوز
 و انکه او عالم سرشت برین حال کو است اولکه عالم سرور و بحاله شاهد
 مراد کند و نک اخلاص بیاندر فرض ایند بکذا یریم و بکس ندکنیم جناب
 اللهک فرض ادا ایده زرو کسیر برافرا تمیز و ایچنه کویندرو است بیوم

رواست انی که دیر جایز و کلدی جایز در دین مراد کند و نک حسن
 بیاندرد چه شود که من تو هر دو بهم باده خوریم نه اوله اکین و سن اکین
 شراب ایچوز باده از خون زراست نه از خون شاست شراب او زم
 چو قدری قانندن و در سرک فاکر دن و کلدی مراد شراب حق بعد و کلدی حق
 حرمند بوندل اشرد و بکدری الحقیقه مراد عشق الهی کسک صقی و کلدی
 و بکدری نکر که زمی چه عیش می آفراید و ز و خضر ز قشها می زاید و بکدری
 حواس و لی مال تو نیست نامم که حرامی بنهی خوش ناید این نه عیبت
 کرین عیب خلل خواهد یافت بو اول عیب و کلدی که بوندل خلل بولق و الا
 و ر بو عیب چه شد مردم بی عیب کجاست اگر عیب اب نولد عیبت
 کشنده در مراد شراب عشق نوشاید و بکار دنیا می فراموش اتمک عیب اب
 خلل و ضرر کلدی عیب و کلدی و اگر بیک عیب اب و حق معذور و توفیق که عیبت
 آدم اولم نیست عیب من مشکو با عیب مرا طعنه نزن همه موجود اند
 که بی عیب خداست حافظ از چون چرا بگذر می نوش می ای حافظ
 نه و پنج نزل یکج و شراب ایچ بر دم نر و جگش چه مال سخن چون و جرات
 اتم حکم قنده نه و پنج نزل سوری مجال وارد مراد و لکسل تا بفعل حسنیه
 حقه اعتراضه مجال بوندی پس قضایه رضا و بروب سکوت کرد و بکدری
 و لم ملال گرفت از جهان و هر چه در دست
 که حکم ملال و دندی یعنی بگرندی جهانند و هر نه که اند و در و در و در
 من کس نکند الا دوست بنم خاطر ام ایچنه که صغیر الا دوست مراد کند

ماکوی الله دل اعراض و قلبنده حقدی غیری اولد و غنی بیاندرد که بو
 حالی عاشق صادق حالیدم ارز کلمش و صلت بارسد بوی
 اگر شک و شک کشتن بزن ابرشور بر قوت و لم چو غنی نکند ز شادی
 اندر بوست کو کلم غنی کی صغیر شاد لعل دری به مراد بود که شک
 کمال فرض و صل او ستند ریس کیلانا سوا علی ما فاکم و لا تفرحوا با انکم
 بوجبه مال و جاهدن شاد و لعل که زرا انلی بقادر حصول صیدنده
 اندک افتراقن ملا حظا نک ارک بر هر ایچ شاد کوی در جهان
 از فراق او پندایش آن زمان نصیحت من دیوانه در طریقت عشق
 این دیوانه نک نصیحتی عشق طریقه نه همان حکایت دیوانکی و سنک
 سبوت همان دلو و طاش و دست حکایتی در مراد بود که دیوانه طاش
 اید دست بنی صیر بن دیوانه و حق نصیحتی شویله صیوب خراب ایدرم
 بلو براه خلوت نشین که عیب مکن دی را به خلوت نشینه
 عیبله یعنی بزی ازان که گوشه طراب ما ختم ابروست انو کچو نکم نرم
 حرا بزم کوششی قاش بو کلمی در مراد بزم نوجهمز وجه جیلدن ظهور خفیه و بروز
 شخص به دردی کلدی میان کعبه و بنخانه هیچ فرق نیست کعبه و بت خانه
 اور نشند هیچ بر فرق بو قدر هر طرف که نظری کنی برابر دوت
 هر طرفه که نظر اید رسن دوت نقابلی در مراد بود که عبادت
 و توجه اینک فاینا تو لوافتم توجه الله حسنی حق تعالی عز اسمع نقابلی
 قلندری نه برشت و صوی با ابرو قلندر که صقل و قبل و قاش ایله

و کلد را حساب راه قلندر بدانکه نوی بخت قلندر بولنگ حسابی بلکه
 قبل از قلندر مراد بود که قلندر لک همان قل ترک انگ و کلد بلکه بر هر جمله
 بی ترک انگ در تنگم گذشتن از سر بود قلندر کی سبب است قبل
 باشند قلندر لک که کجاست آن در چه حافظ انگه ز سر بگذرد قلندر او
 حافظ کبی اول که باشند کچر قلندر اول در مراد بود در که عالم که ماسوی الله در
 جمله دن بری کند و جو و کدر قلندر حقیقی اول در که آن دن کچر
 من زن لافت بگوئی سر گذشت بهلوان است که او از سر گذشت
 و لا اله الا الله **حدیث** سرو ملک بیدیش قانت اوست
 سرو سوزن سو بیک دوت قانتی او کند که سر بلندی سروای ز قانت
 اوست که سرو سبک بلندی انگ قانت در مراد بود که علو مرتبه الهی
 یت نسبت اعلی اول در علوی پسند را جرم انگ مقابله کند بوندی ذکر
 لغو در چون جمیع عالی اول در خالق اول در و مخلوق خالق خالق نسبت
 وارد در که مقابله کند مذکور اول خالق قانت سروش نمیکند زان رو
 انگ سرو قانتی خالق اینترم اول یوزدن که سرو اگر چه بلند است قانت
 خود روت که سرو اگر چه پود در انگ قانتی کند و دن نبی در مراد حضرت
 حق تعالی جل شانه که واجب الوجود در بعضی زانه وجود حسی و حسی
 وجودی غیردن و کل اید و کبی باشد خالق قانت سروش مقیم دیده
 است انگ سرو قانتی خیال بزم کوز و مرده مقیم در از انگ سروای
 مقام بر لب جوت انو کچونکه سروای قانتی ارمای کناری در مراد

بود که

بود که علو الهی من الایمان حسنی هر که عالی همت اولوب کره و زاری ایله
 مقام بلند باری است رت اعلی انگ عینه بجای ایدر بیت سروب
 جوت قدش زان مرا دید ناب جوی و لب جوی جوت صبار
 خط و خال او حدیثی چند صبا انگ لاف و خط و خال دن بر نبی سوز
 بیش گفت از است کین جین خوشبخت مشکه بدی انو کچون
 بو بچلین خوش قفوقود مراد هر یک که اول حضرت دن ایشام ایده خوشبو
 اولور و بکدر غراز بد فیض خطبت لیکن کس بدر فیض پو قارو
 کند بر خط و اردر اما کیم ندانند که هلاست یا غم ابروت
 بلز اول هلال مدرو خفه قاشق و کل می بدر مراد صغ خفا غرابین بیاندر که
 بدر فیض کبی یوز او زرد یا بدر فیض کبی یوز او زرد بر خط و اردر که کمال
 اول خطی حقیقی بلز هلال مدرو خفه قاشق و کل می بدر فیض ای یوز او زرد
 کورین خط قاشق که فرق اینتر هلال مدرو یا قاشق هزار جان کرای
 فدای انگه تنش بیک جان مکرم اول که نگه فدای او لبونکه بدنی
 فساد در غم جو کار زلف او چون کوست و و شمش اول انگ
 زلفی جو کانی بو حکمند طوب کبی مراد بود که هر یک که تنی غیب همت
 و ارادت حضرت حق او کند و طوب لبی فلا که جو کانی ارادت نبی و و
 قنور مطاعت ابد و او کچون کیده بیک جان مکرم الکافدا او
 است کوی انگه راست و بی نقصان بود پیش چو کانی شده
 غلط بود تو از و قانت طلب کام دل از جوی سن اغزل است

کوکل مراد از استرک جو حافظ از بی جنبش مرو که عریه جوت
 حافظ کس کو ز اورد بگفته که جنگ استجی در عین جنگ اید و مراد
 کلام الله و فهم مراد است از عین الله فهمی و ادراک ذات مشکله
 و یکد رانو کچون رسول الله علیه الصلوة والسلام سوره تغکروانی الآ الله ولا
 تغکروانی ذات الله بیت افتاب نورینی هر پرده که در ملک سهله را
 زاننی کور ملک در اسک کوز قاشور هم دو نار اول این
 سخن شناسند و لبر اخطا نجاست سوزا کله و کل سن ای دلبر خط
 بوند در جو بشنوی سخن اهل دل که خطاست چون اشیده سن
 اهل دل سوزینی دیمه خطا در مراد اهل دل و اصب طریقند که بوند
 اصطلاح مبنی و بطریق المجاز سوز سوزیلر غافل و بی فهم اولند آنی خطاب
 حمل ایدر کند و خطا ان بلزرا خواجه انکه لطف و جهی ایلد بوبیند بند
 ایدر اصطلاحات عارفان دریاب تابایی نو ذوقی از هر باب
 سرم بدینی و عقی قرو نمی آید باشیم دنیا به و آخرت کلمه یعنی دنیا
 و آخرت باش اندر مزمن تبارک الله ازین فتنها که در سرم است آون
 بوفتنه که بهیم یاشمد و مراد بود که حب الهی و عشق حقانیم یاشمد
 در پس مطلب و مطلوب حضرت تعالی در اندن عایدانیه نزل بدن در
 آنی اینمزم بیت سوای است در سرو بین سر بلندیم او را بجز تو
 هیچ فروغ نمی برم در اندرون من خسته دل ندانم کست من خسته دل
 اچند نه وار بلندیم که من غمخشم و او در رفعت و در غوغاست که بن

کلام الله و فهم مراد است از عین الله فهمی و ادراک ذات مشکله

ساکن اول فغان و غوغا و مراد در و نده عشق الهی و شوق شاهی
 وار در که متصل ذکر قلب ایدوب تکلم و نیاز و در و یک در بیت
 حدیث عشق تو بدانی کنم بر خلق ولیک شوق تو با که کرد غازی و دلم پرده
 برون شد کجایی ای مطرب کوکلم پرده و ن جفای قنده سن ای مطرب
 بنالغان که ازین پرده کار مابینواست ایگله تر جک که بو پرده و ن بزم
 ابشمنوا ایلد و مراد مطربان فیض ایشدروب شوق و پرندرجون
 جنون عشق غالب اولوب قلب پرده ایدوب جفته انکه انتظام احوالی مطربان
 کلامی ایلد اولور بیت خدای است بهمد تو ای ولی زمان ما بر اهل روی
 زمین نعمت و نعمانی مرا که جهان مرکز التفات بود بنم جهان ایشد
 مرکز التفاتم بوق ابدی رخ تو در نظر من چنین خوش است است
 یگانگی بنم نظر من بویله آنی خوش ترین این مراد بود که جهانیک کار نه
 التفات اتم ایدم اما نده مشهد رخ پر نورک اولدغی ایچون انکه کارنی
 بکامترین قلدی که دنیا مرزعة الباخوة حسنه و تحصیل ثواب و وصول الله
 انما یله اولدغی اجلدن الکاشتغال و اعتبار اندم نخفته ام ز خیال
 که من بزم شبها با تدم بر خیال دل که بشور و دم کچه ل خمار دی شب و دم
 شرا نجان کجاست و ن کچه که خمار وار در شراب او قنده و مراد
 بود که عالم الهی و ظلمت کنم غمرده ایدم انده شرب عشق الهی نوش
 ایدوب بوجها نه کلام اول و ن کچه شرب خاری بند و در محافذ خمار
 ایچون شرب عشق که کدر اول شراب قنده بولور دیو بو خیال بشور و

بجز او بومرغ دفع خار چون بکالا زنده در شراب **اول فتی خافه**
 انجده کلور و ستمه بنم **چنین که صد معالود شد خون دلم** بویله
 خافه ملوت اولدی بنم کو کلم قانندن **کرم ببا و با شو بد حق بدت**
اگر شراب ببله یور سکر حق سکر الود در مراد بود که خافه مده
 قال اغلبوب انی ملوت ایلوب نظیره حجت اولوب مطهر استرم اگر
 اهل خافه شراب عشق الهی ایله پاک ایدر اسحق انکر الله در **ازان**
 بدیرغان عزیز می دارند **انوکچون دیر فغانه بنی عزیز و تر** که انش
 نمر و همیشه در دل است **که بر او که سوینمز همیشه نرم** کو کلور و در مراد
 دیر فغان خافه در که حواری میری در انک انش شوقی سوینمز اول نده
 عزیز و محترم **چه ساز بود که بنواخت دوش این مطرب** نه ساز ابدی
 خوب جالوی دول کیچو بو مطرب **که رفت عمر و دماغ منور بر سو و است**
 که کندی عمر دماغ منور بر سو و او مراد بود و در که عالم الهی ده صفت کلام صحیح
 جانده است بر یکم نداسن اشند روی چا بر اولدم دماغ اول و آزه
 بر سو و او در و لنگ نداسی ایله بر نو او در **کوش من یک خبر شنید اول**
جان ازو یافت شوق الت ساز هیچ بلبل نداند آن دستان هیچ
 مطرب ندارد آن آواز **ندای عشق تو دوشتم در اندرون دادند**
 سنگ عشق نداسن دول کیچو بنم ایچمه ویرور **فضای سینه و حافظ منور**
 برز صداست **حفظک سینه سی میدانی** منور بر و صدا اول مراد بودند
 بیت سابقه اول کیچو بعضی سخته منحصرتی بویله واقع اولمش **ازان زمان**
 که خافه

که بجا نظر رسید صوت حبیب **اول فغاندن که ایرشدی حافظ حبیب صوتی**
افضای سینه و شوق منور برز صداست **سینه میدانی شو قدن منور**
 صدا اول طلور و مراد فغانه بویله **دلانی اظهار در**
در و مار نیست و زمان الغیث **بزم**
 در و مره بود در حال مد و **بجز مار نیست پایان الغیث** **بزم مجرزه**
 به قدر نهایت مد مراد بودند در و الهی قابل علاج حبیب **دکل ایدو کن**
 و شکایت و استعار و مرقاق نهایت **بولمش حکایت در بیت** **الود**
 دو توب لچن جانان النون الغیث **باکه یوز کو ستر منی قان النون**
 الغیث **دین و دل بردند و قصد جان کنند** **دینی و کولی الدیر جان**
 قصد ایدر **الغیث از جو ر خوبان الغیث** **مد و محبوب یک جور ندان**
 مد مراد بودند محبوب مجازی شجر قلب بدوب **دینه خلل و بدوب جانی**
 غدا بفرقه گرفتار ایدوب **هلال ابدیه نو و قی اولد غنن استغاثه در**
 و طایفه دن اجتناب ارشاد در **هر که در پیش بیان سجده**
 کند در خلوت **لا فایان رندش در برابر چه بود** **آر نهایی بود**
 جانی طلب **بر بوسه بکشد بر جانی طلب** **بیکند این دلستانان الغیث**
 ایدر بر کو کل الیجی **مد مراد بودند بوسه فغانه** **دو جانه غدا اولدو**
 شکایت در **از لب لعل تو در است دایم الناس** **جان تمنای کر**
 دارد علی هذا القیاس **خون ماخو رند و این کافر دلال** **بزم فغانه ایچرا**
 بو کافر قلب **ای مسلمانان چه در مان الغیث** **ای مسلمانان در کافه**

مراد بودند اندر کفان و مال آتوب عیث فساد اوله قتل است و اور
 آباد نشد دل که خواج پسران شد روی پسران افت حسب
 نظران شد و شیخ سعدی در مان بیان اتمش بینه بیت خوابت کند شد
 خانه کن برو خانه آباد کن دان بزن و کافردل و لاند خلاص در مان
 و نیاده استنبوب علی اخونه اشتغال کرک و آقا قیامده و بر خفته اندم
 و یک جوابی مقبول اولمز بیت در قیامت از حاصل نیا پرستد گویم
 آن روز که در خدمت جانان بودم واد مسکینان بده ای روز وصل
 مسکنده دادنی و برای وصل کوفی از شب یلدا ی بجان الفیاض بجا
 نکه ازون کچه سندان مد و مراد هموم بجان دون کچه را ازون کله و کله
 شکایت ایدوب و صلت الهی طلب خلق در ان التیال والایام
 کثیره تطوی و تذهب بینهن الاعمار فقصارهن مع الهموم طویل و طو
 لهن مع الترو و فصار هر زمان در و دیکری رسد هر بر زمان برد و در
 ابرشور زین حریف و بی دل و جان الفیاض بود و کس و جانر مقصد
 مد و مراد نفس بدکار و ن شکایت که قلب در کال و جان و ادراک بوق
 مردم برد و رلو بلا اندل عقل ابرشور بیت ندیدم نفس را چون محرم نیک
 بهر دیوار در و دارم شکایت بچه حافظ روز و شب بچو شنب حافظ
 کبی کچه و کوند بچو د کشته ام سوزان و کر بان الفیاض او لم شیم با بچی و اغلی
 مد و مراد عقل نفس نر با نوب اغلب فراق دوستند منتقل اوله غن حکایت
 بیت زار و زروم زور و دوری او در دل روی زور و دار و زار

ن غیشم بخت گشته بغم کل بختم نهفته گشت بخار و فعا علین
 سزد که از همه دلبران ستانی باج لا بقدر که جمیع دلبران الا سن باج
 که بر سر همه خوابان کشوری چون باج که ملکین خوبری بشی او زرین
 باج کبی مراد علو حضرت حق بیاندر دو چشمه است تو آتوب جمله ترکستان
سنگ اکی است کوزک که جمله ترکستان فتنه سپدر بچین زلف تو چاین
 و هند و داد و خراج سنگ زلف تو کلنه ما جمیع و هند و بر سر خراج
 مراد بر چشم سندان عین داندر و بر چشم سندان صفت بصورت ذات الله
 گشت کنز الحفای حاجت ان اعرف خلقت الخلق حسنه ترکستان عالمی
 خلق ایدوب هر شخص بر هوا ایل مفتون قله غن بیاندر و چین زلف
 مراد عیب متو تک فصاف استناری که استار و اسرار الکاحر و سکر
 بیاض روی نور و سن ترا آمد از رخ روز سنگ پوزک بیاض رو شکر
 کون بکافند سواد زلف تو بار یکتر زطلت و باج سنگ زلف تو اوی
 قره کور قدر قره کوب کچه طلعتن مراد تجلی الهی ظهوری اظهر من الشمس اید کن
 و غیب هویت اخفی من کل خفی اید و کن بیاندر ازین مرض جفیف شفا
 کجا بایم بو مرضدن حقیقده شفا قنده بولم که از تو دور و دل من نمی رسد
 بعلاج که سندان بنم کو کلم دردی ابرشور علامه مراد مرض الهی به طیب
 و و ایدوب رت تلخ شفا اینچ شفا بولد و غن بیاندر دمان
 تنگ تو داده باب خضر حیات سنگ طار انگر و بر شد راب حیات
 لب جو قند تو برو از نبات صر و و اج سنگ قند کبی لبک کیدر شد

م

کلی ابتدا که ذکر در **الامر ملک یسئوالی و یا املی** است **الشیء الی مق**
الدین و **یا بها سواد و قوی تو یکتو و خالق الا صباح** **سنگ بزرگ اغن احدی**
صبح یار من مراد حضرت خفک و جعل الظلمات و النور **حبیبی و خالق الا صباح**
و جعل اللبس **سنگ** **موجیبی خالق سواد و بیاض** **ایدکن بیاندر لاجرم سواد**
زلف و بیاض وجه **انک جمله انارندن در بیت** **چون قدرت او منزله**
از نقصانست **آوردن خلق و بردنشانست** **نسبت بس و تو هر دو**
شواد نمود **بر قدرت بر کمال او یکست** **ز دیده ام شده یک چشمه در کنا**
روان **کوزندن او لشدر بر چشمه کنار مدون روان** **که آستانکند و در میان**
او مقلع **که یوز ملک ابد و زانک او رتسند** **کجی که یوز کج او لور مرادش**
حقایق بکبر و حدت کنانده او لدغن بیاندر که ملاح غافل اند **یوز ملک قادر**
دکلدر **مقبیل کسی بود که بهر مطلع صباح** **جشنش کند بطاعت**
بهمنش افتادی **لب جواب حیات تو است قوت روح** **سنگ آب**
حیات کبی ایکه رفوت جان **وجود خاک ما را از و کنت لذت راج**
بزم خاک مصنوع و وجود نر و اندر شراب لذتی مراد کلام الهی آب حیات
کبی مد حیات اولوب قوت روح و قوت تن **ایدکن و اهل ذوق اولسکر**
اندر شراب لذتی الدغن بیاندر بیت **من و نه که دل بش مراد مهم است**
محنت زو کان عشق را مهدم اوست **یعنی که بخوان آهنی حیدر قران**
ذیرا که شراب است کلام عالم اوست **ز چنگ زلف کندت کسی نجات نیست**
سنگ کند زلف کجی سدن بر که خلاص بودی **ان از کجانی ابروی نیر**

۷ سواد موی بند و عطر الطلح
سنگ تلمه قران فی سینه
خالق کلمات ● بیاض روی بید
سنگ نوزاد افس
خالق الاصاب
اجدی داد هیچ

چشمه نجات فاش یای جو غزنون و کوزا و جندل و ضلالت بولدی مراد
 حضرت متک قبطه قدرت و صفت مهرن و خلاص و فرار و امکان بود
 دیگر **انفاق** تو کار نیست که ختم ریزی هر چه رای تو دل و دیده
 بران متفق است عقل باطل شمر و چشم تو هر خون که کند ظاهر ای جز از
 نکته العین حق است گفت شکر است باطل غم بجز تو مرا گفت باطل نبود
 هر چه بنفیر حق است صلاح و توبه و تقوی زبانی هرگز بعضی نشنیده
 صلاح تقوی و توبه بجز اینها واقع اولمش زرنده عشق و مجنون
 کسی بخت صلاح زرنده عشق و دیوانه دل که استدی ظفر و صلاح
 مراد علایه دل اولوب تعذبات صوریه ایلد عقید اولی صلاح صوری
 و توبه و زهد ظاهر ایلد توصیف و معروف اولوب اهل حال اولی
 که اندون بوندری رجا انگین بیاند زمن که عاشق و رندم بجوی زهد و
 صلاح که روزیستم و شب هم زان صباح و رواج ند اولعلیت
 بوسه بعد تبیس و یرمدی لعل لبیک بر بوسه یوز تبیس ایلد نیافت کام
 دلم زبصد هزار ایاغ بولدی کو کلم مراد اندون بوزیکه ابرام ایلد مراد
 کلام الهی و ن فیض قلیل تبیس کثیر ایلد اولد و غن بیان و علل شکر ابرام ایلد
 اندون مراد بولدی و غن زار و **سعدی** اگر طالبی راه رود و جهد کن
 یا برسد جان بخلق یا برسد دل بکام یا با بصیرت که با یاد تو کشیم مدام
 قریح نذر که سنگ یا دل ایلد چکه و ز مدام و سخن شرب شر با کند اندک الا قد
 بزیچر زخاری اچلی قدر علی مراد عشق الهی به تو غل و استغفار بیاند روی

برو الکل

برو الکل که سرب یا کز شراب اچک و کل طر فدن بیلد اچک و دیو مبالغه ایدر
 اگر می پرس باد و نوش من بنوشتم من بجام و ساقش هم و دعای
 جان تو و روز زبان حافظ با و سنگ جانک و عکس حافظ و روزبانی
 اولسون امدام تا که بود متصل و صباح و ایم تا که اولد متصل و شام
 و صبح مراد بودن عقلی غن خطابی در که دیر سنگ جانک و عکس ای نفس
 حافظ و روزبانی اولسون و صبح ذکر نده این است وارد در که و روز
 صبا حده و اخلاص نده لازم در که طرفی نهارد و مدام ذکر نده این است
 وارد در که و رده مداومت که در لاجوم و روز لازم در که و لاورده لا وارد
 اما و رده مباشرت ایند کدن صکره ترک اینک اک و لاورده و لاورده که صبح
 الورد ملعون و جان ذکر نده این است وارد در که ترقی و تحفیل مراتب جانک
 پس شفقت و رده جان لار قدر یعنی راجد و **ایضا**
 بیلد مهلال طرم بجواه ساغراج کور محرم مهلالنی استه شراب قدح
 که ماه امن و امانت و سال صلح صلاح که امن و امان آبی در و صلح صلاح
 بیلد مراد بود در که یلده دورت ای شهر محرم و در که بری خود یعنی یا کز در
 که رجب در و او جی سرد یعنی متصل در که ذی القعدة و ذی الحجه و محرم در
 بود دورت ای حق تعالی قنده حرم ملود در که بو ایلده طاعت کثیر التوا ایدر
 و قتال بو ایلده حرام ابدی و جاهلیت اهلی و حق بو ایلده حرمت ایدر ایدر
 و خائف اولنر بو ایلده ایمن اولور ابدی و محرم محرم دید کلری انده
 قتال حرام اولد و غی اچوندر و محرم بل باشد رچون محرم مهلالی کورنه مهلالی

ساغر شید در پس ساغر ایشارت فهم ایدوب ساغر خلق الهی است که اگر
 چون ماه اس و ایشا و سال صبح و صلا حد طاعت شروع ایدوب تمام میل صلا
 او زرب کجور ملک و سعادتی که از نزع بر سر دنیای دین گذرانند و نیای دین
 بخش او زرب یعنی آنو کچون نزعی که ایتنه بیادش بران نور دیده کوی
 فلاح بیادش به الت ای کوزم نوری ظفر طوبی مراد بود که فقیر اولی
 دنیا و دین سیر ایل قناعت ایدرانو کچون جنگ ایتنه بیادش هدر ایدرانو کچون جنگ
 ایدین بیت ملک اقلیمی بگیرد بیادش همچنان در بند اقلیمی در غیز
 دار زمان وصال را گاندم عزیز دوت زمان وصالی که اول وقت مقابل
 شب قدر است و روز استقلال شب قدر و روز فتح مقابل در مراد بود که
 زمان وصال وقت تحصیل حال شب قدر و یوم فتح کی شریف رانی عزیز و محترم دوت
 کر که در بیت بهیج بگوید که بی وقت مزین دم که ایشا شب قدر است
 نمک دار نفس بیار باده که روشل بخیر خواهد بود شراب کینور که کوی خوش
 یعنی خیر اول کر که در هر آنکه جام صبوی هند جوارخ صباح هر اول که که صبوی
 قدس و نور صباحی اغنی یعنی جوارخی برین جام صبوی قوی که نک کون خیر ایل اول
 مراد بود که سحر طاعت شروع ایدوب یک یومی خبر و مبارک اول و راجع
 سندی بودن الکامی ایت بیت ای دویده سوی دکان از بکاه
 بهین بمسجد و بکجور زرق از آله کدام طاعت شایسته آید از من مست
 قنق لایق طاعت کلورین مستدل که بایک شام ندانم ز فائق الا صباح
 که اختتام اذ ان بلزم صباح اذ اندن مراد اولدر که یکمک است دنیا اول

و توغل

و توغل بعد اقل اول وقت سحر شرف بلز اند طاعت شروع قلم بیت
 چون سحر و فتن در وقت اجابت فاسقا کیم ایدرسل که نهد ایل استغفار
 صبح و لا توغالی از کار خوش می رسم ای کو کل سن غفل سن کند
 عملکرد تور قرن اگر کس درت نکشاید جو کم کنی فجاج که کم که کما قبوی
 اچیه چون ضایع ایدر سن فجاج مراد بود که شمدی حیانه سن وقت فجاج
 الکره در عمل سفل که تور قرن اجل ایدوب وقت فجاج الکره کیده
 کما کشف باب ایتنه بیت خونداران کس برانند که او کار امروز
 خود کند بیوی صبح جو حافظ ششی بر روز آواز صبح فقیه سیله حافظ کبی
 کبی و کوندر کتور که بشکف کل تحت رشمه مصباح که آجله کل جوارخ
 شکسته سن مراد بود که صبح سعاده رجاسی ایل ایدر لیل فل که قبض سحر
 ایشا کل نور حوارت شمدن اجله و غی کبی سنک بخند کل شعله مصباح
 آجله بیت بیوی صبح و صلا کمال اندر ایدر حدیث زلف و رخ است و رو
 شام صبح غزل با حرفه بیت دامن و زهوی روی فرخ تعلیل تعلیل
 بنم کو کلم فرخ یوزی هوا سنده بود آشفته بهیون موی فرخ قرشمش اول
 فرخ قلی کبی مراد فرخدن معنی حقیقی به نظر استم شخص موی کلد ر بلکد
 در مبارک معنیه مراد رسول الله عم در زیر مبارک او صلا انبیاد در
 نه کم عیسم و پیش و جعلنی مبارک انما کنست بسن نیم کو کلد ر و س مبارک
 هو اس اولد و بیون انک زلفی کبی آشفته در و اصنامدر که فرخ لوظ
 مبارک معنیه اولوب صفت روی و موی اول با بجز هندوی زلفش

کشتن است. **انکه** هندوزلفدن غیر کج مله بود قدر که بر خور باشد او از روی
 فرخ که میوه بیجی اول فرخ یوزندن مراد زلف شبیر نکر دی مبارک قرینی
 اولوب اندن منتفع اولد و غدن کشته و کج نذر آتو کجوں دیر **سیا پنگختن**
 انکه دایم بعضی خنده سیا بقبل آمد او که دایم واقع اولمش بود همزه و
 همزانی فرخ اولور فرخک بود کدشی و دیر بدیزنی مراد زلف فطک سیا
 بیاند **ت** و القیل یاروی ز نوی محبت **و** الشمس الفی نه جور و محبت
 چون بیدار ازان سروستان اولور سکودکی دیر کج بوستان سروی
 اگر بیدار دجوی فرخ اگر کوره فرخک کج کل الجی قاضی مراد قدون علوه
 درجه در لاجوم سروستان انکه درجه عاکسین کوریک میست اول سکودکی و نذر
 ادبی **تبر** پادشاه سوار او کج پیراید کج سرو کورب دیش سرو در
 باغ یک پای ستاد چکنند **یاند** بر شاعر و اربابش علی الفود دیش در رکاب
 نورد کج بدش پای در **بد** ساقی شراب دخوانی ویر ساقی ارغوان شرابی
 بیاد نکر کج دوی فرخ **فرخک** جادو کوزی یادنه مراد و اخط و شیخه خلایق
 بزاستر بسرخ بونی عشق خنهن صول عین و ذات رسول الله یادنه و انک
 ذری ایلکه انک شانی شیخ و ایجاز در **یاد** آن شاه ابطلی که شهاں جول
 کدای اوست **تغظیم** در و عرفات از صفای اوست ذکر که بخت
 صله و مغفرت شود **نزد** خدا بدان صلوات و دعای اوست **دو** ناسک
 قائم همچون کجانی **ایک** قات اولدی بنم قائم بای کجی **زغم** بوسته چون
 ابروی فرخ غدن متصل فرخک قاش کجی مراد غم بجزندن انک **ت**
 بارسلان

۱۳۲
 ۱۳۴
 بارسلان **ت** مغفرت جنت علیا اولور **انده** وار فرسم یوزک کور فرسم احوالم
 نولور **نسیم** مشک ناری نجل کرد **نناری** نسیم ندر سار الجدی **نسیم**
 غیر بوی فرخ **فرخک** غیر فقه نوزلفک فقه سپدر مراد طیبین مد خدر
ت نولور طیبی طیب اولور چون ابو الطیب را اول **دار** بوی ارض قبری
 داخل شهر طیبه در **ا** کر میل دل مرلس بجایست **ا** اگر مرکنک کج کلنک سلی
 بربره ابه **بود** میل دل من سوی فرخ **اولور** دینم کج کلک بیل فرخ جاننه
 مراد نوم حرم خدمت میاں بیاند **ت** کی بود یارب که رو در یارب
 بخی کنم که بکته منزل و که در مدینه خاکم **غلام** خاطر انم که بخت **انک**
 خاطر نیک قولین که اول **چو** حافظ چاکر و هندوی فرخ **حافظ** کج فرخک
 فوی و هندوس مراد بود که مدینه **مدینه** در منورده **تبر** فطره نکر سجدی شریفک
 تربه داری و قیمنی و سایر خدای رومی و جیش و هندی طواشی که رزک
 انده مجاور اولوب طول عمر لرن انده خدمت صرف ایدوب خاطر سابر صله
 مبدل و خدمت اکابر و قطع امتداد در اندک حالن و فکر فاکرن استی
 ایدوب بویله دیر تدم کج **ولانا** جامی و **غیر** غایتی حبیب عربی مدنی قرش که بود در
 غش یا به شادی و خوشی **فهم** رازش نکنم او عربی من **عجم** لاف مهرش **عجم**
 او قرش من حبشی **دره** وارم بهواداری او رقص کنان **نماشد** او **شاه**
 افاق بخورشید و ش **کرچه** صد درجه دورست ز پیش نظر و وجه فی نظری
 کل غداة و عشی **صفت** باو غشش ز من مست بپرس **ذوق** این نشانی
 بخدا بخش **مصلحت** نیست مراد کیر از ان آب جبات **ضعف** الله به کل زمان **عظمه**

فوق

جای از باب و فاجزه خفتش نرود و سرعبادت کرازی را قدم باز کشی
عشق با نفس ال دیدی ای دل که غم عشق در کار
 چه کرد که رو کمی ای که کل عشق غمی بر کوه دخی نه ابلدی چون بشد دلبر و با
 یار و خادار چه کرد پنج اولدی دلبر و یار و خادار نه ابلدی مراد بوندن
 رو ملک عشق الهی نمندن نفسان شکایتی و رو دلبر و دل مراد معنای لغوی
 می در پس روح قلبه دیر نفس که کوکل البچی در هوا یه و کساویه لیدوب بین که
 یار و خادار کور و کمی بگانیلدی آه از آن نر کس جادو که چه بازی آه
 آه اول جادو که کوزدن نه اوین قرشدر وی واه ازین است که با مردم
 هشیار چه کرد واه بو مستنکه آیت کشیه نه ابلدی مراد نر کس جادو و دل نفس
 ستهوانیت اینه نظری در که النظر سهام مسموم من سهام ابلیس جنبی شهنشاه
 نظر ابلیع ابی قرشدر رو که روحی عملدن منع ایدر و روح آیت و غافل
 ایکن اول نفس که مست شراب شهوتر بنو تک عقل و صوحنه اعتدال ویر
 اشک من زینک شفق یافت زبی مهری یار بنم که زبانی شفق زلیخ بولدی
 یارک شفقتنر لکدن طالع بی شفقت بین که درین کار چه کرد شفقتنر
 طالعی کور که باشد نه ابلدی مراد بود که نفسک شفقتنر لکدن قان اعظم
 طالعیم ماعده اتد کی اجلدن به خالذین **بیت** راه بی همراه اولمز دولته
 طالع اک هرهم یو عتد یو قدر یو بولد طالعیم هم غدر **بیت** برق از نزل
 لیلی بد خشنید سحر بر شمشک لیلی نر لکدن پادیدی صباچ واه که با خرم من
 و لغار چه کرد واه که کوکل او کار جنبه تک خرمنه نه ابلدی مراد معنای حقیقی

نفا علیہ نفا علیہ نفا علیہ

رواندر و ایند کلوی نکراید و کن بیا ایدوب ویر **از ان زنگ رحم خول در**
دل انداخت اول زنگ رخن بنم کو کله فان اندی **درین کلشن بخارم مبتلا کرد**
بو کلشن بنی دکنه مبتلا ایدی معشوق مجازیدن صادر اولان جفا و ضرر
 دراندن اعراض و محبوب حقیقی به اقبال متعلق **کر کرد ریت** اگر بلبل
 بدانی که کل بوی از جاد دارد **رها کردی** کلستانرا طلب کردی کل اندامی
 غلام هفت نازنینم **اول نازنینک همتی قولین** که او با عاشقا خود وفا کرد
 که اول کند و عاشقانه و خایلدی مراد اول نازنین و وفادارون معشوق حقیقی
 در که کارش عیادت و وفادار موت وخی اولور **شعر** صورت الموت رحمة
 الابدان **و همی لکزوج راحة الاصران** ظاهر الموت موصل العشاق **و علی**
العکس مملک العساق خوشش با دانی سیم بچکام **خوش اولون صبا و فتنک**
که درو شب شینا ترا دو کرد که کچ او تر نلرک درونه دو ایلدی مراد احیاء
 لیل ایدندر بعضی سحر اولدغن بیاندر **رباعی** چون در دل شب خیار او باریست
 من بنده شب که روز بازار منست **شب را بیهراو بیدار کنم** مهرش آید و کون
 بیدار منست **من از بیگانگان دیگر نیام** بن یادرون وخی ای کلرم **که بیا**
مرجه کرد آن گشت کرد که بکار نه ایندی اب اول گشتا ایلدی مراد صورن
 دوستارک بی ضیق و تنگی بیاندر **ریت** چو عدوت ز گشتا باشد عاقلا
 باکس مکن پیوند **کر از سلطان طمع کردم خطا بود** اگر سلطان طمع اندم اب
 خطا ایدی **وز از دلبر و فاسق هم جفا کرد** اگر دلبر و وفاسق هم ایضا ایلدی
 مراد یادونه ظاهر و دل نسنه رجائیک خطا در و لبر فاییدن و فاد و محقق هوادر

شعر

شعر غلاتی باب غریبک ارجع **و بای جو در جو دل اطمع** بهر سبیل سکین
 در افغان **هر جا بنده سکین بلبل افغانده** تنم از میان باد صبا کرد
 تنم اورت و ن باد صبا اندی و ایندوکی تنم بیان ایدوب ویر **نقاب کل کشید**
 از زلف سنبیل **کلر غایبی چکدی سنبیل لفظدن** یعنی نوزی کلنه سنبیل لفظی نقاب
 ایدی آن اجدی **کره بند قبا غنچه و کرد غنچه فغانک** دو که سنی اجدی مراد
 بود که اگر با عشق طالب محروم اولوب نامحرم تنم اولور دیکدر **ریت**
 بلبل ز شوق غره زمان در حریم باغ **کل مرغان بچکس نامحرم** در کشتار بر
 می فروشان **فستق ایلست تراب صاندر حلیه** که حافظ توبه از زهد ریا کرد
که حافظ زهدن ریا دین توبه ایلدی مراد تراب صاندر حلیه سندن فغانک
 عشاق و املنه اصیب اخلاص و حال اندر **ریت** ریا ایلد ایدر کن طاعتی بی
بجهد که اول اخلاص دوندی و فاد از خواجگان ملک با من **ملک خواج**
اندن و فانی بجا کمال دولت و دین بو الوفا کرد **دولت و دین کمال ابو**
الوفا ایلدی مراد بوندن هر وزیر و هر اصل کمال کرم اولد و غن و اهل فضل
 محروم قالد و غن بیان ایدر **ریت** کماح میر که اگر ضایع تو بکداری **که ضایع بکد**
سبب الاسباب بروی من و راحی اگر تو در بندی **دری در کشتا بد منج**
الابواب **ایضا** **ریت** بلبل خون جگر خورد و کلن
 حاصل کرد **بر بلبل جگر فانی بیدی** و بر کل حال ایلدی **باد غیرت بعدش خا بر پاش**
 دل کرد غیرت بی یوز دکن ایلدانی پیشان دل ایلدی مراد بلبلدن توبه حافظ
 کند و س در و کلدن مراد او غلی در که انی بلا و غنست ایلد حاصل ایدوب اجل ایدوب

نه عداوت حلاص حلاص حلاص

وفات ایدوب اند مرتبه پس سویل **فرزند یار چونکه میر ندر عیادت**
 ای دوست دل منبذ بجز حق لا یبیت **طوطی را بجای شکر دل خوش بود**
 بر طوطی بزرگ خیال اید که کل خوش ایدی **تا که شیل فنا نقش امل باطل**
 کرد **تاگاه فنا سبیل رجاصورتی بوزوی مراد طوطی کن** که خواجه حافظ
 کند سبدر و شکر دین و ادا و غلی در اندن منفعت رجایا در کن اجل سبیل
 اول رجاصورتی بوزوی دیو تخرن اید **یا که یان با نکه در سرای اقامت**
 که خدا ز امل و عده رسید **قره العین من آن میوه دل یادش با تو بنم کوزم**
 روشنگر اول که کل میوه سی اکل اسی لیسون **که خود سال بشد و کار مرگ کل**
 کرد **که کند و است کندی و بنم ایشتم فکل ایدی مراد خفت فرزند و شکر**
 اولوغن بیاند **بی حضور تو دمی می زخم و می گویم والله این دم**
 نه بگاست در بنیاد کنه **روز شب بی تو چنانم که ندانم بقیه کال شید**
 روز که است در بنیاد کنه **ساربان بارس افتاد خدا داد دی ای دوه**
 بنم بکم و دندی الله انچون برمد **که امید گرم همه این محل کرد که گرم ایدی**
 بنم بجهله بولاش ایدی مراد ساربان بنم پس طرقتد و بوک و شکران
 مراد مصیبت واقع اولقدر و اندن **است طلب اتکون مراد مضیبت**
 و شکیست استمدر **ولو کانت الدنيا نوم لواحد الکال رسول**
 الله فیها خذوا و عا احدی بقی من الموت سالما **فاللنا با فدا صحت خدا**
کار بار عالم ای جان محنت و غم بود است حسرت و بر حسرت و
 ماتم بهاتم بود است **رفت از دار فنا سوی بنا خواهد شد** **حضر الالباس**

یا خود نوح و آدم بود است **روی خال و نم چشم مرا خوریدار بنم**
 خاک منسوب بوزم و کوزم غنی خور و نم **بجوخ فرزند طرب خانه ازین**
 که کل کرد **فرزند فلک شکر و بنم بو صانلو با جلدن ایدی مراد بکر صاری**
 و تراب ز جلدن اولوب که ز بانی اید ترکیب اولد غن و حد و موجب سرور در
 نه کم صانلو با جلدن اید ظاهر اوی بنیاد اول نور بو کا کل اید دخی فرخ خانه
 معنوی یا پلور که هر که به نیک اخوی خند **درست** **تا که بیدار کی خند و جرح** **تا که بید**
 طفلکی نوشد لب **آه و فریاد که ایشتم حود و جرح** **بعضی خنده و جرح**
 برینه کزین واقع اول شدر **در یک ماه کمال ایدی من منزل کرد** **قبر و بنم**
 با شلو آیم منزل ایدی مراد قبر و اول غلک مد فون اولد و غن زار در
چون علی طالب ایدی قبر اختیار قلدی **شغل اهلته بری در کم اولد**
 خلوت **نزدی شاه رخ و فوت شد اکلان حفظ** **شاه رخ اور مدک فوت**
 اولدی اکلان حفظ **چکنم بازی ایام مرا غل کرد** **تسلیم ایام او بنی بنی غل ایدی**
 مراد بود در که ترک اولد ملک که ولد حلال اولوب برایکی اولد بری کیدر
 بری فاله **آنچه باشد مستی فکل ایدی** **رند باش و بیج تا خبرش مکن**
فرزند ایدی که ترک فلک خوان روز غارت کرد **فنا غل من فکلان فکلان**
 کل که فلک ترک اورج سفره س بنا ایدی **هلال عید و ورق ایشارت کرد**
 بیلیم هلالی قنق و خورنه ایشارت ایدی **مراد ترک فکلان با فلک کند سبدر**
 اخافت مشبه به الی المشبه اعتباری اید **یا ماه رمضان که خوان صومی لیلا فلیلا**
 بنا ایلوب کیدر و هلال نضیم دایر که بن در پس نظر ایشارت اید لام دور

ایشان را بدو بلاحوم رمضان هر سه که منفرد اخلوتند ابدی چون عید غدیر
 مهملای دایره به ایشان است قلدری کل ایدر جمع اولوب حلقه و ذکر و صفاده
 اولام رمضان کید بید طلب هوا به مایل اولیوم انوکچون **ثواب روزه**
 و حج قبول انگس برده **اوج و حج مقبول** ثواب اول که الهی که خاک بیکه عشق
 راز بارت کرده که عشق منجانه کسی طبع راز بارت ابدی مراد منجانه عشق
 خانها و سایر مواضع عبادت در پس عید کلد که ن صکره اول که کین بیکه رخص
 شوق و حالند اولق که **لیس العیدین تجز بالعود بل العیدین تاب**
 و لا یعوده بعض نسخده مطلع بویله واقع اولش **باب رسوس می عارفی طهارت**
کرد ترا یک رسوس صوفی ایلد بر عارف طهارت ابدی **علما الصبا که منجانه را**
 زیارت کرده صبا حد که منجانه زیارت ابدی و بیت ثانی بواقع اولش
 همان که ساغر زین خور نهان کرده **همانکه کشک التون قدحی کز لندی**
مهملای عید بدور قدح ایشان کرده مراده ابدی و ک تغیر رسوس بعد از طاهر در
 مقام اصل ماکوشت خوابست **بزم مقام اصله کوشه خرابدر** خداش خیر و ما
 دانکه این عارف کرده **آله خیر و رسوس اول که** بون عمارت ابدی مراد
 خوابانیدن دنیا در انک کوشه عبادت خانه در بزم مقام اصله در که
 اهل طاعت نه خیر رسوس عبادتخانه معمور ابدی **خوش نماز و نیاز کسی که از**
سرور و خورشید نماز و نیازی اول کشک که در و باشند **باب دیده و صوفی**
 جگر طهارت کرده کوز صوفی و جگر فانی ایلد طهارت ابدی مراد بوندن کوزی بیکه
 بفری بشکوه اهل اصلاصل اولانک عبادت در حد **بروی بار نظر کز زده منت**

دار بار بوزنه نظر فل و کوزون منت قل دوت یعنی کوزم سلطان نغدار
 نعت ابدی آبی قبول فل که کار دیده همه از سر بشارت کرده که کار کوز
 دو کل بصارت او جند ابدی مراد بوز که بنم کوزم باره غلق اندو
 تمام بصارت و بصیرت در سندنی بار بوزن کوز جک تحسین ابدی بوندن
 منت قبول ابدی و جهمی وارور **بها و بوسه باد** چون لعل صفت جوهر عقل
لعل کی ترا یک بهاس ندرجه هر عقلدر بیا که سود کسی بر دکی تجارت کرده
 کل که فائده اول که آدی که بو تجارتی ابدی مراد لعل کی ترا بون عشق الهی
 در بونک بهاسی عقل در اول که که عقل معاش و دروب عشق الهی آله
 فائده ابدی **فغان که تر کس جانی شیخ شهر امروز** فریاد که شهر شینک
 او غلبه کسکار کوز لیلی کوزی **نظر بدو نشان از سر حقارت کرده** بر حکیم
 نظری حقارت او جند ابدی مراد شیخ شکار بازار زنده مخلصه حقارت ابدی نظر
 ایند کندن شکا بندر **اگر امام جماعت طلب کند امروز** اگر امام جماعت طلب ابدی
 بولون **خبر و عید که صوفی جمی فصارت کرده** خبر و بر که صوفی شارب ایلد فصا
 نق ابدی مراد صوفی عشق الهی ایلد جام شوبلیق ابدی **بای اولوب امام**
افتد انکه قابل اولدی بکدر حدیث عشق حافظ شنونده از واعظ
 عشق حدیثی حافظان ایشان **و انطاول و کل** اگر چه صفت بسیار در
 عبادت کرده اگر چه حق صفتی عبادت ابدی مراد عشق الهی و احوال سلوک
 حدیثی علم ظاهر اهل بمن اگر چه عبارات و اصطلاحات قادر و در و بکدر
 اهل انصاف چون کور شرم **بیل و اول حافظ کوزی حدیث**

در این باب

اولی که عمر در سر این کار و بار خواهم کرد **بوی** که بار
 محکمه غم ابله سم که گذر نفس بوی خوشش مبار خواهم کرد **نفس** که خوش فغوبه
 مشک یا ندی ابله سم که گذر مراد جانب الهی به توجه کل ایدوب و صفای قلبه
 قلوب اول حضرتدن فیض و فضل تحصیل ابله سم **نفس** طیب بله رواج طیبه نثار ایدوب
 یعنی ارشاد ناسل بدرم و بیکدر **مراب** روی که اندوخته ز دانش و دین
 هر روز صوبه که فراندم علم و دین **نثار** خاک ره آن نثار خواهم کرد
اول نثار که بوی طبر اغنه نثار ابله سم که گذر مراد بود که علم و دین و نیکو کار
 حاصل اتمش ایدوب **ساکد** طریقت اولوب اول و قار کبر بانی انک بولنه نثار
 ایدوب یعنی در ویش بی اعتبار او لکن اختیار ابله سم که گذر **بهرزه** بی بی
 معشوق عمری گذر **شراب** معشوقه نثار ابله سم که گذر **بطلان** بس امر و زکار
 خواهم کرد **بطلان** بتر بکوندن ابله سم که گذر مراد عشق الهی سر معشوق
 حقیقی نثار ایدوب که بیکدر بتر بطلان ایدوب شدن که عشق الهی و صحبت
 حقه اشتغال ایدوب **صبا** کیست که این جان خول گرفته جو کل **صبا** نده
 در که بول کل کای قان و خوش جانی **فدای** نکست کسوی بار خواهم کرد **بارک**
 زلفی فغوبه فدا ابله سم که گذر مراد بود که صبا که فیض سخن در اول کجانب
 حقدن رایحه طیبه کتور سه ناکا جانم فدا اولسون بیتی فدا اسم اول فغوبه
 ریاضه اشتغال ایدوب تسلیم روح ابله سم ختم اولسم **چشم** صمد م شد
 زهر اوروش **شد** نطفه ناعلی و شندر نطفه مهر اکا متعلق در و بوجله
 خبر صمدی در معنای صراع بود که شمع کبی صبا و فنی بکا انک نمیندن روشن
 اولدی

اولی که عمر در سر این کار و بار خواهم کرد **بوی** که بار
 زیر که عمری بوجبت کار و بار نده ابله سم که گذر مراد بود که عمری انک نمیندن صرف
 انک تقوی قلبه جلا و صفای **بیت** **مرینه** که آزاد شود و شاد شود
امن شاد از انم که ترانند شوم **بیاد** چشم تو خود را خواب خواهم شست
مسند کوزک یاد نه کند من خواب اتم که گذر **بنای** عهد قدیم استوار خواهم
بهرزه عهد قدیم بناسن حکم ابله سم که گذر مراد چشمه عین در عین نطفه
 بر معنای ذات شئی در پس ذات الله ایچون کند من خواب ایدوب و بیکدر زیر
 وجود مانع در **بیت** در میان من و محبوب هم است حجاب **وقت** است
 که این بر چه بیکسو فکرم مراد عهد قدیم الی است بر یکم ندها سنده بل عهدهی در
 لاجرم اول عهد بناسن حکم و قایم ایدوب خدمت معین و دایم اولم که **بیت**
 اصبح فی جنبکم کنت قایما **فی الصبح** و الما دعوناک و ایما **مارت** فی الدعاء
 بالافلاص **لو کنت** فی الصلوة و لو کنت صابا **نفاق** و زرق بنفش
 صفای دل حافضا **نفاق** و ریاضه صفای قلب و بر فرای حافظ **طریق** رندی
 و عشق اختیار خواهم کرد **رند** که عشق طریقی اختیار ابله سم که گذر مراد
 رندی و پد کندن خدرا با یعنی اخلاص در و عشق دید و کندن خد نفاق
 یعنی صدق ایماندر او بلیه و پندنه لف و نشر نشوش اولوب **بیت**
 کمال حال و دل زلف تو خوش و بد کنت **که** لف و نشر نشوش در بین مقام جو
ایضا کنون که در چمن آمد کل از عدم موجود **شید** که
 چمنه کلدی کل عددین وجوده **بنفش** در قدم او نهاد بسجود بنفشه

صالحین صلاص علی صلا

انکه خفته خودی باش سجده اکثر بنفشه گل فدای دیند بنده باش سجده
 وار مشکی الی در مراد بودند بهار که اول معمر اید کن ذکر ایدوب اغوی
 ایدو کن ذکر در بنفش جام صیوص بناله دف و جنگ **ایچ صیگه** این
 دف و جنگ ناکه سیده **بیوس غنچه** ساقی بنوعی فی عود **اوب** ساقی غنچه
 نای و عود غنچه سی ایله مراد جام صیوصیدن **سجود** خفته اولان احوال
 و دفدن مراد طلب معشوقه و جنگدن مراد مراقبه و غنچه ساقی اولکل
 مراد کلام واعظ و شیخی استی اندر خبر معشوق و این محبت ایله بدور
 کل نشین بی نیشاید و جنگ کل دورند باو تر و شیرین و مجوس و جنگ
 که بچو دور بتا هفته بود معدود که تبادوری کسی بر هفته معدود اولور یعنی
 کل زمانی مندا اولمز مراد و کل دن از کل اف و مکاشفه زمانی در اول وقت
 ضایع اتوب عشق و منامده معشوق و مراقبه ایله اولق کر که زمانه کشف
 مندا اولمز **شد از بروج** رحمان چو استار روشن **اولدی** چچکلر جلزون
 نکل کی روشن بو مصراع مضمونی مقدم خبر در **زین** چتر مینوع طالع مسعود
 بر مبارک بلذ و مسعود طالع ایله مراد بو مصراع مضمونی مؤخر مندا و مراد
 ظاهر نظر حسن بهاری مودر و باطنه نظر وجود از نش رفیع معود اولدن
 بیاند **بیباغ** ناز کن آیین کیش ز روشنی **رز دشت** و زرادشت
 ابراهیم ملتدن بر عالم کسمی در یعنی باغده ناز قیل اول عالمک مذهبی
 آیینی کنن که لاله بر افروخت آتش نمرد **شده** لاله بالکلزدی
 نمرد او دنی مراد ظاهر بودند باغده لاله چمرانک زکی آتش کستر کن

بیاندر

بیاندر و باطن بودند قلبه آتش شوق و شوب با مار کوی بر او سگ
 علی ابراهیم چو چینی گلستان و گل صفا اولد و غن بیاندر **خاتمو** عله ابراهیم
 جنفا حبیبی کج بدعت صنفه انگدر **زوست** شاه نازک عدار و عیسی
بوزی نازک غیس غنچه بلب الندن **شراب** نوش و ناکن حدت
 عادی نمود **شراب** ایچ زک قیل قوم هود و قوم صالح خبرن مراد حسن
 الوجه و غنچه سی اولان واعظ و شیخ بودند عشق الهی نوش ایدوب مهم
 سابقه نصن **خاموش** ایدوب مهات دینه اشتغال ارشاد در
 جهان چو خلد برین شد بدور سوسن و کل **جهان** خلد برین یعنی اعلی
 کبی اولدی **سوسن** و کل دورنده **ولی** چه سود که وودی نه ممکنست
 خلود **ولی** نه فائده که انده ممکن و کلدر موبدا اولق مراد ظاهر بودند
 جهان بهار آماند جنت مثال اولدن **بیباغ** فاسن ذکر در و تحقیق نوز
 وجود در حال مکاشفه ده خیر اولوب اما اول عالمک بغاس اولوب
 دار الحیود اخوت ایدو کنه تنبه در **چو کل** سوار شد بر هوا سیلما وار
چون کل سوار اولاموا او زده سیلماگی **سحر** که مرغ که در آید نغمه
 داد **صباح** که قوش کلک داد و نغمه سن **سینه** بو مصراع مضمونی مصراع کل
 مضمونیک طرفی در و بوبیت مرصعندر **بجوا** جام لبالب بیاد اصف
 در **استه** خلوق قدی اصف زمان باونه **وزیر** ملک سلیمان عمار
 دین محمود **سلیمان** ملک وزیر عمار الدین محمود بو مصراع کل
 مضمونی اصف هر عطف بیاندر مراد اول وزیر که زمانه مرغ سحر کل

صدای فکله کشف و رب فیض و معانی نوای نوحه آوار و غالب اولد قده نوش
 باوه عشفه استغراق قل و بکدر بیار باوه که حافظه استغراق
 کتو رتبه که حافظه مدام ارقه لیس بفضل رحمت غفار بود و خواهد بود
 غفار که رحمتی فضیله ابدی و اکا اوله که در مراد عشق الهی به نوحه ابدی
 انا کند و علمه اعما و قلیوب حضرت غفار فضل حقه اعتماد ایند و کج
 بپا ندر **صوفی** نهاد و دام بر حقه باز کرد
 صوفی اغنی خودی حقه پیش آیدی **بنیاد فکر با فکر حقه باز کرد** و فکر
 بنیادنی فکر حقه باز ابدی مراد بود که صوفی اهل با اوله حقه باز کج خلقی
 الدقی چون دام نز و بر قویب حقه اغزل آجوب فکر و حیل ایدوب و مکرده
 تره ایلوب فکر که حقه باز لغده و آدم الدفده مامر و رانی بیله الدفده
 قصد ایش در پس مصرع نانا مضمونی ماری صوفیک مکر قصد نده و حلیه و
 بالغه می چون در فکر اکا غالب و لیس بیان است که در اکا توطئه اکنون
 انکه چون ویر **بازی جریح بشکندش بیفته در کلا** بشکندش
 ضمیری صوفیه را جعد یعنی فکر و بنی بو مرطه و هر صوفیک تقیه سنده
 زیرا که عرض شعبه با اهل از کرد **زیرا حقه با لقی عرضنی اهل راز ایلدی**
 یعنی اهل راز اولند حقه با لقی کو ستر ایلدی الدفده استدی مراد بود
 حقه باز خلقی کو لدر ملک چون بر شخصی آلت بهنگامه ایلوب کل سنگ کلا هکله
 بو مرطه حقیقه ی و یوب بو مرطه و انک باشند صوبوب بکشی و یوزونی
 ملوت ایدوب رسوای ایدر لاجرم فکر اوینی وخی ماری صوفی شوبله

بنا
 صوفی
 اهل راز
 حقه
 با لقی
 عرضنی
 اهل
 راز
 ایلدی
 یعنی
 اهل
 راز
 اولند
 حقه
 با لقی
 کو ستر
 ایلدی
 الدفده
 استدی
 مراد
 بود
 حقه
 باز
 خلقی
 کو لدر
 ملک
 چون
 بر
 شخصی
 آلت
 بهنگامه
 ایلوب
 کل
 سنگ
 کلا
 هکله
 بو
 مرطه
 حقیقه
 ی
 و
 یوب
 بو
 مرطه
 و
 انک
 باشند
 صوبوب
 بکشی
 و
 یوزونی
 ملوت
 ایدوب
 رسوای
 ایدر
 لاجرم
 فکر
 اوینی
 وخی
 ماری
 صوفی
 شوبله

رسوای ایدر اهل راز حقه با لقی ایدوب الدقی قصد ایند چون **ساقی بیار**
 شامد رعنا صوفیان **ای ساق کلک صوفیک رعنا جوب** و یکر جلوبه آیدو
 آغاز ناکرود **بنه حولا نه طرد و ناز به بشکدی** مراد بود در که عشق حقیقی کلک
 انکه شروع ایلدی ای شوق و حالت و بر جی کلک تمام موقی در **این مطرب**
 از کجاست که ساز عراق خست **بو مطرب ننددر که ساز عراق دوزدی** و **بکشت**
 باز گشت بره جاز کرد **رجوع قصد فرج باز بولنه ایلدی** مراد بود مطربدن
 اهل مرشد و مایه در که حکایت و مجاز صورت نده بند شروع ایدوب ابتدای
 هنر و هوا کورنه اما انتهای حقیقت و هدی اولوب حقه ارشاد اولاننکم
 خواجه حافظ بویله و بر پس این مطرب دیوب کند و سن مراد انکه جانر در
 و صوف حولا با یورش **بیت** بیت من بیت نیست اقلیمت **هنر من**
 هنر نیست اقلیمت **ای دل نایکه تابنا خدارویم** **ای کو کل لکله نالنه**
 صغفنه کیده لم **ز کجه استنیں کونه و دست و راز کرد** **آیدنکه بکشی قصه**
 والنی در از یغ اوزون ایلدی مراد بود در که شوال صوفی صورت که قصه یکلوفقان
 کیوب خرقه پوش اولور اما بونا طلب و نیا چون قلور اندل الله حفرنه صغفنی
کک **دست کوتاه** **پایدار و نیا** **استنیں چه دراز و چه کوتاه** **صفت**
 مکن هر انکه محبت نداشت **باخت** **نصنع و ریا فله** **مر اولکمه که جینی راست**
 او بندی **عشق روی دل در معنی فراز کرد** **عشق انک کو کل بوزینه معنی**
 قبوس قیدی مراد بود در که شوال کیه که انده حب الهی صحیح و حقیقت اولیه
 انک قلبی بواجبه کسه معنی قبوس اجلر **فر واپست** **حقیقت شود بدید** **پارین**

که صدر ظاهر اول **شتر منده** روی که علی بر مجاز کرد **شتر منده** در اول بر
 سناک که علی مجاز او ز را بیدری مراد بود که بگویند دنیا و دنیاوی مجاز
 اید علی بیدری باری عقبا ده **شتر** را اول در **سوف** تری اذا
 انجلی الغبار **هل** خرس خنک ام چهار **ای** بیک خوش خرام کجا میروی **بست**
 ای خوش صابنی کلک فند کیدرسن و در یعنی کینه **غز** مشک که به عابد نماز کرد
لنظ عابد صفت کر به و رینی معور اول که عابد کدی نماز قلدی دیو که اکلوب
 قالد و غل نماز صانوب الدنمه مراد **ساک** خوش خناره بند در که هر نماز قلور
 که **شیخ** مرشد صانوب **ست** هر که تو بینی نه همه مرشد **بیشتر** شکر و خور و خند
حافظ ملک ملامت رندان که در ازل **ای** حافظ رندان ملامت اتمه کار زده
مارا خدا ز رهند و پای نیاز کرد **بزی** حق تعالی ز رهند و ریاد **مستغنی** اید
 مراد رندان مرار معلوم اولان عمل اخلاص اید فلان و صورت ملا **پنه**
 اولند در که صفت حق انوری ز رهند شکون و ریادون عاری قل شد **بست**
 بعین عجب و توظم نظر بخلق ملک **که** دوستان خدا ممکن اند در او **باش**
سارها اول طلب جام جم از جامی کرد **بچه** بیکر کو کل جام
 جم طلبی بزود اید **و آنچه** خود داشت زیبکانه تناس کرد **اول** سینه که کند
 و ریادون نما اید مراد جامدن مراتب **سکه** که حال بود تعبیر اولان
 صفای قلب و وجد مراد حضرت خدا در عز است **کوهری** از صدف کون و
 مکان بیرون بود **بر** کوهر کون و مکان صدفون طائر ایدی **طلب** از کم
 شدگان لب دریایی کرد **و از** کنارنده از مشاردن طلب اید مراد که در
 یاد

فانظر الى هذا القول

با ذکر اولان جام جدران در باری حقیقت کنارنده از مشاردن طلب اید
 باکوهر من مذکورون حضرت صدف که کاسنی ارضی و لاسائی و لکن سینی
 قلب عبد المومن النقی النقی الو **و** **حسب** بر که که ضمیر قلب از بحر وحدت کنار
 از مشاردن یعنی مرشدان فصلودن طلب اید باوجود که قلب صافی انک محل در
 لاجرم **ست** بار در خانه و کار جهان می گویم موضع کینه و اید اولانی غرو
 ابستر **بید** که خدا در همه جا بادی بود **بر** عاشق که خدا پرور **انک** اید
 بید ایدی **او** نمی دیش از دور خدا یابی کرد **اول** لور مر ایدی خدای وار اید
 خدا با اید ایدی مراد بود که و هو معکم اینا کنتم موضع صفت قدسی سابق
 حبیبی کند و اید بله اولان کورید و کچون اراق اولان که به جا عز کی رفع
 صوت اید و خدا بادی **ان** به شعبه عقل که می کرد اینی **اول** و کل صد بار اقا
 که عقل ایدی بودند **سحر** پیش عصا و بد بیضا م کرد **سحر** که عصا و بد بیضا
 او کند **اید** مراد عقل معاشک دنیا و اید کل حق با فکر شول سحر
 سحر کسی که حوسم عصا و بد بیضا او کند **در** و رای اولان کس که عقل
 اید اختراع اید و کی اکا ذنب و خرافات اولیا به نسبت بود **در** **مشکل**
 خویش بر فعال بردم و دوش **کند** و مشکل می پری فعال قسنة الندم و در
کو تیا بند نظر حل معامی کرد **که** اول بر فعال تعویث نظر اید حل معامی اید اید
 مراد بر فعال مراد معلوم **و** **شیخ** اهل حالند و بوبیت مرهوندر
 و در مش خرم و خوش دل قدح باد **بست** **کو** روم اول بر فعال شاد و کوکل
 خوش شرب قدحی النده **و** **اندر** ان آینه صد کونه تا شام کرد **اول** آینه

یوزد و لو تماشای ابدی مراد شراب قدح نعلین قلبی که محل عشق الهی درانی
تصفیه آتش اندک تجلیات آسمان صفاتی متعالیه اند و بگوید که گفتیم این
جام جهان بین بتو داد حکیم دیدم بوجوهان کوی سترج قدحی که کجای در
حکیم گفت آن روز که این کینه میانی کرد دیدی او کلو نه که بوضوح
ایدر ایدی مراد چون جام جهان بین در قلب صافید و حکیم در حضرت
مخدوم بوجوه قلبی عالم ارواحه و بروی روحه صفای قلب تقدیرش
و بگوید که گفت آن بار که گوشت سردار بلند دیدی اول بار که اندک
دارک باش بلند جرمش آن بود که اسرار هویدام کرد که این اول ایدیکه
اسرار اشکار ایدر ایدی مراد اول بار در تصور و دار باشی اندک بلند
اولی که اندک کین اهل حال اندک صلب اندکی کین اسرار حق افشاید و
اناطی دیدی ایدی فیض روح القدس از باز مد و فرماید روح القدس
فیض را کرد و بیور و دیگر آن هم بکنند آنچه بیجانی کرد غیر از ایدر
انی که سبب این عیش ایدر ایدی مراد امر الهی ایلای جبرائیل جانشینان
فیض و اصل اولای عیشی احیاء موت ایدر و بگوید که دعا خوانان
اورادی فراوانند در عالم بیاید فیض حق دم را که کرد چون دم بی
گفتیم سلسله زلف تنان از بی جیت دیدم اول پرفخانه بنادر
زلفی ریخی نه آنچه نذر گفت حافظ کلمه از دل شیدا می کرد دیدی اول
پیر معانی این حافظ و لو کلو شکایت ایدر معنی باغی می دلو کو کل حق
حق برین بعلیه برین پس معلوم اولدی که سلسله زلف دلو کو کل باغی

اچوندر مراد بکردن است و صفت الهیه در و زلفی مراد بر بدن واقع اول
بخالی و ظهور در و سلسله دن مراد تعلق ایدوب بیکه سیدر که هر بر اسم
و هر بر صفت بر قلب مجنون مظهر ایدوب اندک ظهور ایدر که بری رحمان
اسمه و بری کریم اسمه و بری صفت هدایت و بری صفت اضلاله مظهر اولور
و علی هذا القیاس ایضا دوستان دختر زرتوبه دوستان دختر زرتوبه
زستوری کرد ای دوست که او زم جو غنی قری مستور لکن توبه ایدی
شد سوی محسوب و کار بدستوری کرد که کندی محسوب بانه و اینش ایجازت
ایله ایدی یعنی محسوب ایجازت التوب بوالش ایدی مراد دختر زن شرا
اصطلاحه شرا ایدر و شرا ایدر مراد اهل تصوف قانده عشق الهی در که
حق تعالی ایلای عباد عشاق او را شنیده متحقق اولور و دوستدار مراد
ساک اولان عاشق در و مستور لکن توبه ایدر مراد مستور و اجنبی در
رجوع ایدوب عشاق ظهور و تجلی مقصد ایدوکی در و محسوب مراد صفت
ارادت و رجوع عشق الهی و جذبه شام ارادت دستوری ایلای ظهور
ایدوب جانب عشاق کلمه بذل فیض ایدر انداز پرده مجلس عرش
پاک کنند کندی اول دختر زرتوبه دن سلک که راحت اولوب نقطه
خیالی اول تا بگوید بکریان که چو او دوری کرد تا به یارانه که بنجوان ارفلق
ایله مراد بود که سزده استعداد یا بیک ایجازت یوق ایدی دیو و جهن
بیان ایدر جای است که در عقد و صلاش گیرند انک طای در که اول
دختر زرتوبه عقد و صالده دوته یعنی انک ایلای وصل عقد ایدر دختر

دوستان دختر زرتوبه

دختر مست چنین کین نه ستوری کرد **بویله** مست فز که بود و کانی مستورانی ابدی
 مراد بود که عشق که نسبت به خلق و معشوق او را کشنده که عشق معشوقه نبی طالب
 این عشق دخی او یله در غایتی عشق طلبی نیاز ایله معشوق طلبی نیاز ایله در لاجرم
 عشق الهی عشق حق تعالی او کشنده مست و متکلیف بر بویله ایکن غایت نازدن
 بود و کانی مستورانی ابدی در چون مست یعنی تکلیف و اهل شوق اولوب کلوی کانی
 حکیم تعلق ایلک **کر** **فرز دکانی** بدای دل که در مطرب عشق **مستلق** و برای
 کو کل که بنده عشق مطرب **را** **استانه** زد و چاره نمودی کرد **مستانه** بول اولدی
 مخمورانی چار بس ابدی مراد مطرب عشق مراد معلوم اولان شوق ویرجی مضیض
 این شرب در **مستانه** دن مراد است او کیوب است کی قلنا در ایلک بول اولدی
 ایلک بول بر مکرر و مخمور لعل مراد حیرت و یخود لعل چون مرشد مضیض و معشوق
 کلمه حیرت در خلاص ایدوب شوق و ذوق و پر **را** **عاشق** آید **کسرت** و خالاکا
 می گفت **حاضر وقت** شوان ماه قلمی آید **شاد** شو از نفس من نشیند زنی
 گفت سوس بین بوی خدای آید **چه شکفت** از کل طبعم ز شب بیدار شکفت
 نه عجب اگر طبع کل ایلک پلند آجلده **ایه** **مرغ** شب خوان طرب ز بر کل سوری
کر **کیچ** او قیچی قوش که مراد بلبلدر و بوقا **کر** **دور** و طرب مضیض در از
 اکان متعلق در سوری بر نوع قزل چیلدر و کل مطلقا چیلی که مضیض در ایلک بولند
 شب خوان قزینس ایلک قزل کل مراد اولقی مناسب در معنای مصراع بود که
 بدیگر شکفت قزل بر اغی اجل ایکن ابدی مراد بود که شام عاشق معشوق حقیقی
 نسبی یعنی ایلک خوش تقوس این شمس کل کین طبعی کشاده اولوب بلبل کین شاد

اولور **سیت** چون رسد بوی خوشش روشن شود چون چشم دل **بوی**
 یوسف سودار و بدیه یعقوب **را** **نه** هفت آب که رنگش بعد از شرب رود
بوی صو ایلک کل ایلک رنگی بوز ایش ایلک کتیز **ایچ** **باغ** و صوفی مرانکوری
کر **اول** **نسنه** که صوفیل نفوسه نسنه شراب انکوری ابدی مراد خرقه دن بونده
 صلاحیت خام در ایلک رنگی **رو** **کل** **ایلک** **ایله** **انصاف** **در** **لجرم** **شراب** **که** **عشق** **الهی**
 در ایلک اثری صلاح در ایلک رنگی که **رو** **کل** **ایلک** **ایله** **مستصف** **اوله** **سی** **در** **بدی** **در**
 ایلک بول کتیز بلکه بوز ایش ایلک **اولمز** **حافظ** **افتادگی** **از** **دست** **مدن** **ایلمه**
حیرت **ای** **حافظ** **افتادگی** **و** **تواضعی** **الدن** **قوت** **زیر** **اک** **صود** **عرض** **و**
 مال و دین در سر معزوری **کر** **عرض** **و** **مالی** **و** **قلبی** **و** **دینی** **معزوری** **او** **چندان**
 ابدی یعنی الحاصف ابدی مراد بوندن تواضعی مدح و تکبری ذم **در** **و**
را **ایست** **بستر** **جام** **جم** **ایلمه** **نظر** **توانی** **کر** **جام** **جم** **کرتنه** **اولفت**
 نظر ابدیه بیلورس **که** **خال** **ملک** **کل** **بهر** **توانی** **کر** **که** **بنیانه** **طیر** **اعن**
 کوز سورمه س ابدیه بیلورس مراد ترجم جام جلد و جودان انده صفای قلبدر
 که ایلک ایلک شاه عالم اولور ننه کم جام جم جهان نمایدی و بنیانه دن مراد
 خانقاه و موضع عبادت در چون ایلک طیر اعن کل و دده ابدیه س بویلمه
 فتنه و قدر ضرورتدن زیاده س زاید ایدوکن عین البقیه ایلک **ایله**
 ایلر **س** **قطعه** **در** **جستن** **جام** **جم** **جهان** **پیروم** **روزی** **نشنم**
 و شبی نفنوم **را** **استاد** **جو** **وصف** **جام** **جم** **شودم** **خود** **جام** **جهان**
 نهی جم من بودم **مباش** **بی** **من** **و** **مطرب** **که** **زیر** **طاق** **سپهر** **اوله** **شر** **ایلمه**

مندا غنچه من غنچه

و مطربن که فلک کمری و چارواقی التند. **باین ترانه غم از دل بدر توان آورد**
 بو ترانه ایله غم کو کلون جبار. بیلورسن مراد عشق الهی و مرشد حق فرج
 ورد بیلور **قصد** من جام عشق پیش دل نام تمام نیست. **فوز و نجات با بجهانجام**
 نیست. **با آنکه غمیم و کدای پس فراغیم** از دولتی که جانش مستدام نیست
 کل مراد توان که نقاب بکشاید. **سنگ مراد که کلی اولوقت نقاب آید** که خد
 جو نسیم سحر توان کرد. **که انک خدمت سحر بیل کی اید** بیکس مراد کل مراد
 جناب الهی در اول رفیع محبت اولوقت اید که سحر خیر اولوب عبادت
 اید **بیکس بیت** خدمت بسیار باید بردش. **ناتقاب چهر** بکشاید حبیب
 بزم مرحله عشق پیش قدمی. **عشق قناعی غریب اید** که قوی قدم
 که سود ما کنی ارا این سفر توانی کرد. **که فائده را ایدرس** اگر بسفری اید
 بیلورسن مراد قدم عبادت ایله سوی قدیم تقدم در که رجح حقیقی بوسفره
 در **بیت** زیاده المریخ دنیا نفع. **در رجح غیر مرضی الخیر ضرر** بیا که
 چاره ذوق حضور و نظم آموز. **کل که ذوق حضور و نظم امور جاری**
 بغیض محبت اهل نظر توان کرد. **اهل نظر عطاسی فیض ایله اید** بیلورسن
 مراد فراغ مال و انتظام احوال و مال بی هلال عطای اهل حال ایله حاصل
 اولور و بیلور **بیت** راحت طاعت حق کنج قناعت بی رنج. **این همه از نظر**
 اهل نظر خواهند بود. **جمال یار ندارد نقاب پرده ولی** بارک جالبنگ
 بو قدر پرده نقابی ولی. **غبار را بنشاند** تا نظر توانی کرد. **یول توزن**
 ساکن قل تا نظر اید بیکس مراد بود که بار جالبنگ جایی و نقابی بو قدر

مانع اولان غبار راه در آتی تسکین قلنا که حجاب مانع کید و جال یاری شده
 اید **بیکس بیت** کز غبارت کتی تسکین. **بنگری روی او بعین نقین**
 تو کز سرای طبیعت نیروی بیرون. **کسن طبیعت سر ایندن جغز سن**
 کجا بکوی گذر توانی کرد. **حقیقت حکیمه قنده** او عربی بیلورسن مراد بود که
 بر کمر اودن جغز ساک راه اوله مقصود و اصل اوله سنکه طبیعت و عادت
 ترک ایتمه کس ساک راه اولوب کتیمه سن محله و منزل حقیقت گذر اید
 سن. **کدایی در میخانه طرزه کثیر است** میخانه قبوس کدایی غریب اید
 کراین عمل کنی خاک زر توانی کرد. **اگر بو عمل ایدرسک طیرا غی التون**
 اید بیلورسن مراد بود میخانه دن عالم هویندر هر کیمکه اول درگاه
 وارد ب کدایی اید کیمهای سعاده ماکه اولور. **دلازنو در رخت کراهای**
 یاجی. **ای کو کل اگر ریاضت نور ندن خبر دارا و کس** جو جمع خنده زان
 ترک سر توانی کرد. **شمع کی کولک باش** تر کین اید بیلورسن مراد بود که
 رخت نوزین بولان ریاضت بذل روح اید در غیبت ایله **ولی توانی**
 معشوق جام می گری. **ولی سینه معشوق لبی و شراب قوس دونه سن**
 طبع مدار که کارو توانی کرد. **طبع دونه که برایش رضی اید** بیلورسن
 مراد بود که تنقه و خط نفانی به توغل ایدن ریاضت و عمل روحانی
 اشتغالن اید. **منز** کراین نصیحت شانه بشنو حفظ. **اگر تو باشد**
 ثانه نصیحتی ایشید کس بعین قبول اید کس حفظ. **بشاه راه حقیقت**

کذر توانی آرد **طریقک** اولو بولنه او غره بیلو رسن مراد بود که هوای
 نفس زکات بلبل طریقه سناک اولمیز **سیت** عشق بازی جنت سرور کوی
 جانان بخش **باسر** اندر کوی دلبر عشق نتوان باخشن **القصید**
حرف بعد ازین وقت من و دامن آن سرو بلند **بوزن** صکره ال
 ال بنم اهل اول سرو بلند که بیلای جلال ازین پیچ برکنند که صابنی قریب
 بنی دیندن و گوگردی مراد بالاول استواء استلاء الهی ر
 چون بجای و جولان مستوق عاشق طالب اوزر غالب و جالب اول عشق
 مضطر اولوب دامن دلدار محکم **شبت** ایدر **سیت** شوبله حکم دو
 بن عشقه دلدار انگین **بالم** قطع ایده لریاکه لریا انگین **حجت**
مطرب و می نیست تو برقع بکشی **مطرب** و شرب حجت بود بر رقی
آج که بر قفل آورد مانش رویت چو سپند که بنی رقصه کنور
سنگ بوزل بوزل که مراد بود در که بجای جلال اولی عشق بر وجه
 حال اولوب سماع ایدر **سیت** دل سوخت در سماع و منی است در صوف
رقصیت کرم بر سرش کبابرا **مچ** روی نشود آینه بهر بخت
مچ بر بوز اولمز بخت بوزی آینه **مکران** روی که مالید بر آن نیم سهند
مکر اول بوز که سورنه با سوریه اولات طرنا غنه مراد بود در که اول
 بوز که طریق صقه بوز سور بخت بوزینک آینه سی اولور که اند بخت و سنا
 کورینور که انگین بوز حفته وارد اولمشدر **وجوه** اذار او ذکراته

این قصیده در وصف عشق است

نقاری **کفتم** اسرار غمت هر چه بود کوی بخش **دیدم** شکر عکاسراری
 مرنه اولورده دی اولور **صبر** ازین پیش ندارم چه کنم تاکی و چند
 بوزن زیاد صبرم بود رنبله بیس تا چند و پنجه دکر مراد عشق بی صبر قرار
 کشف اسرار است معذور در **دیکدر** **سیت** چند کوی سخن عشق خواست حوام
 بامن این قصه فلو بید که من صبر کنم **ملکش** آن آهوی سکین مراد ای صیار
چک نیم اول آهوی شکینم ای آوجی **شمر** از آن نیم کینه دار **بندش**
بکند اول خرقه کوزدن اوتان ان کند بغله مراد آهوی شکینم محبوب
 نما مرد و صبادون مراد شیخ صوری در که جمع مریدانک ساعی در اخطا
 ایدوب در که محبوبی مریدانک کسی ایدوب آن لکله ایلوب و دوتق و غونه
 یدب آکوب کتبه که انگ چشم سپاه فتنه در سنی فتنه و مریدان فتنه
 ایدر لاجوم اذن اوتان ان کند **چک** **من** خاکی که ازین در نوانم بر خاست
 بن خاکه نسوب افتاده بوفتودن قانع فادر د کلم **ازکی** بوبه زلم بر لب
 آن قصر بلند **قند** اویم اول بوجه که شک کنان مراد کند و نک صفاتین
 و حضرت حق علوانی بیاندرد که **این** ال **الجلیل** و این **العبد** ال **لیل**
 چون غزلهای تر دگش حافظ شنود **چون** حافظک تر دگش غزلین
 اشد **کرکایش** بود شعر نکو بد چند **اگر** خندک کالی اول شعر و نیز ایدی
 بخندون مراد کند شعرنی کمال خندنی شهنون ترجیح در که انگ اشعاری
 خیالات و بونک کلامی **ان** النیب کالاتی در و غزلها بدی زیرا
 کمال خندنی غزلها ماهر در **غزل** **دو** کالند در جهان مشهور **یک** از

اصفهان در زنجیر **این یکی در غزل قدیم المثل وان در قصیده بی مانند**
 فی المثل در میان این دو کمال نیست غرضی مگر بوی چند **بعضی نسخ قدیمی**
 به بید و افق اولمش **بازستان دل از آن کسوی مشکین حفظ** **آله کمالی**
 اولش که منسوب ز غزل ای حافظ **ز آنکه دیوانه همان به که بود اندر بند**
 زیرا که دلو همان یکدر که اولان بند **مراد قلب غیب مویته فقید کر تالک**
 هوایه و ماسوی به کتبه و یکدر بعضی نسخ **بویله واقع اولمش جو برف تو ندارد**
 دل حافظ مایل **سنگ ز غزل غریبه بود در حافظ که کلنگ مایل**
آه از این دل که بعد بند می گیر و بند **آه اول کو کلان که بوز بند که بند و بند**
و اینست **دست در حلقه آن زلف دوتا توان کرد**
الی اول ای قوت زلف خلع سینه املک اولمز یعنی اکال اوروب و توفی
والک تعلق املک اولمز **تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد** **سنگ کلنگ**
 که و باد صبا به اعتنا و املک اولمز مراد محبوب مجازی و دنیا و ماسوی در
 لا جرم املک ز غزل ال اورق و دنیا و اهل قناعه نه اعتنا و املک اولمز تنگ
 علی رضی الله عنه در مش **عهد و هست و برج الصبا سوانا** **اچنه سعیت**
 من اندر طلبت بنایم **اول نه سی در که بن سنگ طلبیده کوسوز و رم**
این قدر هست که تغیر قضا نتوان کرد **بوقدر و ار که تغیر قضا املک**
 اولمز یعنی ماسوی طلبیده کسی باطله را اما تغیر الهی بویله اولچی تغیر محلی
بوقدر نیست قضا چون ز کرد و ن خود هست بر **ایم عاقلان کور کشند و کر**
دام دوست بعد خونی دل افتاد و دست **دوستک املی بوز کول**

فصل اول در بیان صفات و احوال

قافیه ایله دوستی آله **بغسوسی که کند خضم را ناکند نتوان کرد** **کند نوظلم**
 فاعل خضم در و مفعول خضوس در و موند به سببیت اچوندر و یا با و حوت
 در و مضرع اول مضمون میندا و مضرع ثانی مضمون خبر در یعنی خضم که بر
 ایدر یعنی سخن گفته و تر املک سببی ایله الون صا و ویر ملک اولمز دوست
 املک مراد بود در که ریاضت و عبادت ایله که حضرت حقه نسبت و تعلق
 چهل اولور اهل دنیا که خضم اهل الله در املک طعن آینه کلامی ایله ترک
 تعلق املک اولمز **عارضش را بمثل ماه فلک نتوان گفت** **املک عارضه**
 تمثیل ایله فلک بی دیک اولمز **نسبت بار بهر بی سرو بانه توان کرد** **بارک**
 و تشبیهی هر یکسره و ایا قسری املک اولمز مراد بود در که لا تشبیهی تشبیه
 حضرت حق بر تشبیه تشبیه و کلدرانی غیر تشبیه املک اولمز **بیت** **چون کون**
بوزنی املک ماهه ایشیم **هر اول کم انی اشیدر بنی ایدر سفیه** **سرو بالا**
من املک که در آید بسماع **بنم سرو قدم اول وقت که سماع کله** **چه محل جا**
جائز که قضا نتوان کرد **نه محل جان فغانه که چاک املک اولمز محلی اولور**
بیت **خاقانه اچنه املک استین افق سماع** **قالبه بر خرقه اهل ملک**
کریبان در دست **من جگم که ترانازی طبع لطیف** **بن نه دیم که سکابا**
لطیف ناز کلکی **تا بجدیست که آیهسته و عا نتوان کرد** **تا بر حد و در که ارض**
ارض و عا املک اولمز یعنی سن شویله نازک طبع کس که اکمل اکل دعا است
اندن بله اچونرس مراد بود در که ذکا و دعا املک اولمز یعنی اندن شایه بر یا و در
حضرت حقه مفعول و کل در انو چون ذکا خفی مد و حد بر **بیت** **نقشبند**

عجب فایده سال دارند که بر نوازند بهمان حکم قافله را نظر پاک تواند رخ جانان
دیدن نظر پاک قادر او را و جانان رضی کور مکه که در آینه نظر جو بعضا
 نتوان کرد که آینه به نظری صفادان غیری اید انکه اولمز شعر من لم یکن
 بکف فاینا عن خطه و غیر الهوی و الانس بالاحباب کیف له الؤنه و اللی ظلمه
پامن باب مجوب عن الحباب غیرتم گشت که مجوب جهان لیکن بنی غیرت
 و بدل که کس مجوب جهان من یعنی جمله خلق کس سورا او بلیه هر کم به بنم
 رقیب در بوجهدن غیرت بنی هلاک اندی لیکن روز و شب عربه جلق
 خدا نتوان کرد که کج و کوند از الله تعالی مخلوق بلیه یعنی مخلوق تیل جنگ انکه اولمز
 یعنی هر بر مخلوق بنم رقیب در و بوجهدن انکه اولمز مراد فی طبعی حضرت
 حذر که مجوب خلق در مشکل عشق نه در حوصله دانش ماست
 عشق مشکل بزم علمیه حوصله کند و کلد یعنی مشکل عشق حل و بیا انکه بزم علمیه
 حوصله مشکل و کلد حل این نکته بدین فکر خطا نتوان کرد بونگنه که
 حلنی بو فکر خطا اید انکه اولمز مراد مسئله عشق مسئله غایب اید و کن
 بیان در بجز ابروی تو طراب دل حافظ نیست سنگ قاشکدن نیری
 حفظ که کل حجاب بو قدر طاعت تو در مذهب ما نتوان کرد سنگ
 غیر که طاعتی بزم مذهب که انکه اولمز مراد بود که عشق فی مخلص مذهبی
 بود که عمده اصلا ریا و غیره ارادت او لمیوب مجتهد الله تعالی اچون اول
اینکه دل از من برد و روی از من نهان کرد که کل اید
 بنزد الهی و یوزی بنزد انکه خدا را با که این بازی نتوان کرد الله چون

فایده سال دارند

لیه

کجه بو او بنی انکه اولمز مراد ارباب فنا و اصفیایی و فایده کن بیان در بیت
 روی کشادای صمیم خاطر خلق می بری چون بس پرده من روی پرده صبر می
سحر نهاییم در قصد جان بود صبا بالکوزلی بنم جانم قصد نه اید
خیالش لطفهای بر کران کرد انک خیال کن کسر یعنی نهائش لطف لک
 مراد بود که کس جعدن خال او لقی موت روحانه در چون خیال امر اول
 لطف پنهانیت او بود که حیات ابدیه بولنور ربانی رفتی و بهیچان بجای
 من اندری که پاکه و در برابر چشم مصوری فکر مبهشتهای جانت نمی رسد
کز هر چه در خیال من آمد نکوتری چرا چون لاله خویش دل بکشم
 چون لاله گبی فانه منسوب کو کلاله او گیم که با ما نرکس و سر کران کرد
 که بزه انکه نرکس باش اغرض اید یعنی التفات اید مراد بود که عین
 الهی عالم عکشفه التفات انیوب فیض فیض اولی قلب خونین اولوز
 صبا کچاره وانی وقت و فست ای صبا اگر چاره بپورسد وقت
و قدر که در اشتیاقم قصد جان کرد که اشتیاق در وی بنم جانم
 قصد اید مراد فیض کجی و سبط الهی طلبی در بدان ساقوت چون ششم
 که بر من انجلیس با فدی شمع کبی که بنم او زرد صراحی کیه و بر ربط
 فغان کرد صراحی اغلای تو بر فغان اید مراد صراحیون فغان
 و تو پروان مراد رفیق شفق در لجاکویم که با این در و جان سوز
 قند ویم که بو جان باقی در طبیسم قصد جان ناتوان کرد طبیسم
 جانه قصد اید مراد شتر و انقباضدن کسبه شکایت ممکن و کل اید

حفظ بندر میان مهران پان کی توان نیست **مشفق** او رستند و حق و دیک
اوله که یار عاجزین کرد چنان کرد که برزم یار مزبیل ایلدی و او یل ایلدی
نیت آن دوست نباشد که شطایت کند از دوست **هر خون که دلا رام**
بریزد و پتی است **عدو با جان حافظ آن نکردی دشمن حافظ جان**
آنی انتر ایدی **که تیر چشم آن ابرو کان کرد که اول یار شلوک کوزی اوفی**
اندی مراد حضرت معشوق مجازی یا افقای معشوق حقیقی تأثیری عدو دن کشد
و یکدر **سینه** یاد باد آنکه زما وقت سفر یاد نکرد
اکل سو اوله که سفر و قنده بزی اگدی بودای دل غم دیده عاشق اندر
برو دای ایلد برزم غم که دشمن کو کلری شاد ایلدی بلکل کم ظاهر نظم بوخ
کوستر که بر شهنش صاحب حسن شهر دن کیدب خواجه حافظه و دایع انمش
اوله که مراد کند و نک نغند و شیخی اولان حسن معنوی صبیحی سفر کیش
اوله زیر ایش بخت عادتند علی الغفله سفره کیم و ارد و شیخ مرید کیم
فتا پسند اند فر اقدند بخزن ایدوب و شاعر اوله مرید نظم ایلد اظهار حزن
اید **آن جوان بخت که می زور رقم خبر قبول اول بختی بخت که خبر قبول**
خطی او ر یعنی یاز رایدی **بنده پیر ندانم ز چه آزاد نکرد قوه قول**
بنرم نون از او ایتدی بلکل کم مرشد پیره بلکه مرشد جوانه جو انبخت و بخت
حوان اطلاق که مولانا دیش **نیت** کرده ام بخت جوانه نام پیر
کوز حق پرست نه از ایام پیر **کاخین جامه بخوابه شویم که فلک کاغذی**
قنانی قانی صو ایلد بویاس که فلک **رهیمیم بیای علم داد نکرد بکبول**

کوستر با

کوستر می عدل سنجای با غنای ایلدی مراد علم عدل دن حضرت رسول الله در
هم پس احتمال در که اد کفر کیدن بخت کیش اول یا خود الشیخ ز فوفه کابنی
غایت حسی شیخ آخر میره کیدوب بواندن دورا دلوب و الکا ابر شمس پتر
اولیوب بویله و بر اول **دل با مقید صدایی که مکر و نورسد کو کل بر صدا**
اقیدی ایلد که سکا ایش **ناله کار و دیر کوه که فرغاد نکرد ناله را ایلد**
بو طغنه که فرغاد ایلدی یعنی سکا صدا ایش درم دیو کو کل فرغادون
زیاده فریاد ایلدی **نیت** و شایخن بری برجه کیدر کسه تشیع چون
استر نه سوار اولوب شهر کن رنه دارب سار یاران و دایع ایدب رجوع
قلب شیخ بر ایلد قدم بیلد کیدر شوق طواف کعبه و ذوق زیارت رسول الله
صلی الله تعالی علیه وسلم غالب اولوب کو با استر براق کندوسی بر اشتیاق
اولوب کیش **نیت** جمال کعبه مشتاق کو کل **قرار انتر ایل کون براراده**
درون کیدنه ابر شمس چون **کیم کوندز کبی کدم فراده شاد ایلد**
صبا از تو بیا موز و کار **بازر اگر صبا بکی سدن ایش او کرده زانکه جان کنر**
ازین حرکت یاد نکرد **زیرا بو حرکتن چاکیرک حرکت یل اندن یعنی بدن**
س چایک و چالاک ایش سس یل سدن چاکیرک او کرست **نیت**
سایه تا باز رفتن رجس مرغ **کولک بی تار و دوزنک جندن بلیل**
اشبال در شکی طره شاد نکرد **ششاک صاچی بو کلنده بوه اندی مراد**
بودر که سس مرشد کامل ایلد **ظلمت ظل ماکس سعود ایدی بلیل کیش شمسند**
دورا دلوب **دول اولان مرشد را انجا ایلد کلک مشاطه صفتش**

نکتہ نخست مراد اول کسکه صنع الهمی است طسکه قلمی اودی نقشیں چکنه **ماهر**
 اقرار باین حسن خدا داد نکرد **ماهر** کیمکه بوجس خدا داد اقرار ابلدی یعنی
 شل که کسکه حق تعالی و بر دی صنکه اقرار قلبیه صنع الهمی طسکه قلمی انک
 مرادی نقشانی باز مراد بود که مرادی جمال اولمزیت **مشو تو فکر باک**
 مزن طغنه بی بی باک **بهره نیر از خلاف شان** نباش تا زنا باک **ما**
 مطر باریده بگردان و بزین راه عراق **ای مطرب** پرده دوز و اور عراق یون
که بدین راه شد و یار زما یاد نکرد که بویوله کنده یار زری الکی مراد عراق
 عربد که راه بجاز اولکذا افرید **غزلیات عراقیت** سرود حفظ **عراقی غزل**
 در حافظه بیری یعنی بر لودنی **که شنید این ره** دل سوز که فریاد نکرد **کم**
 اشندی بو کوکل با قبیج بوی که فریاد ابلدی عراقی شعری صوفیه دل عاشق نشد
 که ایدی حدیث سنده تکمیل علوم ظاهره اید **دیار هند و شیخ ذکریاخذ**
 متذکر تکمیل طریقت الیوب **شیخ فخر الدین العراخ** دیکله معروف اولوب کلک
 و شعا زده شور عشق غایب بیدی انک اشعار ندن **بو بیت** ساز
 طرب عشق چه دانی که چه سازست **کز خمه** او نه فلک اندر تک و تارست
اینک دلبر برقت و دشت کانا خیر نکرد **دلبر**
 کوکل کنش خبر ابلدی **یاد جریق شهر و رفیق سفر نکرد** شهر باری و سفر
 بولدرشن الکی **مراد غزل** سابقه اولان کبی در **یا کجست** من طریق محبت
 فرو کرد **یا بنم** بخت طریقی استغف خودی و مغلوب قلدی **یا او**
 بشاه راه طریقت گذر نکرد **یاد لبر** طریقتک سلطان بولنه او غرضی

صفتان طریقتی

من ایستاده ام که گنم جان فدای جوش **بن و و شرم** که جان فدا ایدم
 شمع کبی **او خود** گذر با جوشیم **خبر نکرد** اول بزین سخن کبی او غرضی
 مراد انک بولنه بذل روح استم که ایدی اول مرافقه موافقت ایدی
 دیکدر نیکم غزل سابقه بو کافرب معنی ذکا اولمش **د** کفتم مکر بکر به دشمن
 مهربان گنم **دیدم** که انک کو کلنی اغلق ابله **شفقت** ابلیم **در سنک**
 غار قطره باران اثر نکرد **طاشد** بغور قطره ای اثر ابلدی مراد فنی قلبی
 اولان دن شکایت **مرغ** دل رجه بال **بر از غم** شکسته شد **کو کل فو**
 ارجه خنادی و فویر غنی غمدن **ضمیم** ایدی **سو دای** ام غنی از سر بدر نکرد
عاشق اغنی سو داسی بشدن جعفر مدی **بیت** انت اس و طن و کوی
 فدای القلب ان یکب سو اکی **هر کس** دید روی تو بوسید چشم من
 هر که که کوردی سنک بونک او بیری بنم کوز **کار** که اود دیده
 مای **نگار نکرد** بایش که ابلدی بنم کوز نظر سزا ابلدی مراد بود که
 هر که که عین البقیع ابله است اید **رب العالمین** ایدر عاشق حق اولک عین
 او بوب **کشید** ایدر که غایتده خوب و نهانیده خوب **سوش** کلک
 زبان کشیده **حافظه** در انجمن **دل** کلکش قلم حافظه در نکده **بکس**
 نکتت راز تو تا ترک سر نکرد **کسبه** دیدی سنک رازی تا ترک سر ابلدی مراد
 کتم سرمد و اولوب انو کچون ترک سر انک که ایدکن **مرور** **و**
خبر اید و بر پیش نهادم و بر من گذر نکرد **بوز** ل اوزر
 خودم نیم اوزر او غرضی **صد لطف** چشم دایم و یک نظر نکرد **بوز** لطف

کوز و دودم بر نظر ابدی غزل با بخت نظیره و اکا مراد و افق در **یارب تو آن**
 جوان دلاور نگاه دار **یارب** پس اول بهادر جوانی صفله **از تیر آه**
 گوشه نشینان حذر نکرد **که** گوشه نشینان آهی او فذل حذر ابدی
 مراد بودند احتمال دارد که شول مریدانه اول که نقص عهد را باب طریقت
 ابد و بوطائفه بوفض ابد **شکیل** شکر ماز و شش کین بدر بند **بزم**
 کوزم باشی شکیل اندک کو کلند انقاس جعفری **بر سنگ خاره قطره**
 باران اثر نکرد **معنی** مصراع مذکور و مراد بیان اندک در **میخوایم که**
 میرش اندر قدم جوش **دیده** دیکه اولم اندک قدمه شمع کی **او خود**
 پاکد جوشیم **معنی** مصراع مذکور و مراد بیان قلندر **حاکم**
 سنگدل و سخت **معنی** است **ای جان** قنق طاش کو کلتو و ضعیف مذ **شید**
کو پیش زخم تیر تو خود را سپهر نکرد **که** او سنگ او فل زخمی او کند کند و یا
 قلغان ابدی **ماهی و مرغ** دوش از قلغان من گفت **باقی** و فوش دوش
 کچیم افغانند او بودی **آن شوخ** بدین پس که سرانه خواب بزرگد
 او بوز سزی و کتاشی کور که پیش او بوقون قالد رعدی مراد بوا یکی بنده
 سخت دل و بی شرم او لانا قدح در **حافظ** حدیث نغز نواز بس و کفش
ای حافظ پاک بوزک جوق و کفش اولد و غی اجلدن **نشیند** کس که از سر
 رعیت زبیر نکرد **ایشندی** که که رعیت باشند بوقر و ابدی و خاطره
 دودنی مراد کند و کلامی مدح و کلام باکی خطر نشان آنکه ترغیب در
و اعطای کس جلوت در محراب منبر میکنند

و اعطای

میکنند **و اعطای** که بونا زوشو محراب و منبر و ایدر **چون** بکثرت
 میروند آن کار و یک میکنند **چون** نه به کیدر اول غیر ایش ایدر مراد
 بود که و اعطای مجلس و عطرند تقوی صورتی که ستر از آقا نه به و این
 فاسطه علم ایدر **مشکل** دارم ز دانشمند مجلس باز پرس **بر**
 مشکل دارد در مجلس دانشمندان صور **توبه** فرمایا چرا خود توبه کمتر
 میکنند **توبه** یور یکبار بخون توبه یا کسک ایدر مراد بود که مشکل
 دارد در مجلس و غط ایدن دانشمندان سؤال اول مشکل بود که
 توبه ایدر دیو امر ایدر بخون کند و این توبه ایتنر **انامرون** اناس
 بالتر و سنون انفسکم خطابند غل ایدر **کو** بیابا و رنیدارند روز و او
کو بیابا انبیا نمر حکمت کوننه **کین** همه قلب و دغل در کار و او
 میکنند **که** بود و کل قلبی خیانی حاکم ایشنده ایدر مراد بود که
 کانه یوم قیامت تصدیق ایتنر که حق سبحانه و تعالی علمند بویله قلبین
 و صیله ایدر **یارب** این نود و نون ترا با خود نشان نشان **پای**
 بونود و نون اولند کنده و خرای ایدر نصب اید **کین** همه ناز از غلام
 ترک و استر میکنند که بود و کل نازی ترک و قاتر اجل چون ایدر مراد
 بود که یکی دوله ایدر ترک قول استخام ایدوب و قتره سوار اولد
 ایچون عجب و یکبار ایدر مرکب ایدر با غلفه مستحضر **بر** درینا نه عشق
ای ملک شیخ کوی **عشق** مینا نه سی قوس او زر **ای ملک** شیخ دی
 کاندرا بنی طینت آدم نخر میکنند **که** اول پوده آدم خلقی ماده پس بخر

مراد می نه عشق در عالم الهی در که خمرت طینه آدم بیدتی اربعین صبا
 صبحی تو ملک با لجن خلقی انده بو عزورار علانکه اول در کا هد تبسج اندک
 کرک حس بی پایان او جدا نکه عشق می کنند اندک آخر نر حسن اول
 دکلو که عاشق اولد در زمره دیگر عتیق از غیب سر بر می کنند بر جنت
 دض عشق غنبدن کیش قالد در مراد بوندن شول بعض روایتد و آرد
 اولد که خلقت آدم اول هر کون میا نکه دن بر جاعت نور صعدن
 بانوب مهلاک اولوب بر جاعت دض مخلوق اولور ایدی خلقت آدم
 حکم اول حاضر ایل اولوب خدمتد باقی قالد یار بند بر خوا بام در
ویش او بنیانه برینک قولین که انکه رویش لری کنج را از بی
نیاز خاک بر سر می کنند خزینه نکه استغنا دن بشته طبراق ایدر
 مراد عالم الهی شیخی اولوب دنیای بالکلیه تارک اولانک قولین که انک
 مردار شیخ لری طریقه سالک اولوب خزینه عینه مالک اولوب مال
 کثیرک باشنه ظهور براق دو کوب غنای قلبیه مستغنیلور ای که از غنی
بر چه که در دیر زمان ای خاتمه دلنجی صحر که دیر فغانده می دهند
آبی و دلهارا تو انکر می کنند بر صو ویرر او کو کلار غنی ایدر مراد
 بونده خاتمه بر دو فقر ایچون سالک اولانده بند در که بو حال دن قاج
 احتلاص اهل مقامه کلوب شوق و ذوق کفیل ایدوب شراب عشق نوش
 ایدوب غنای قلب حاصل ایشادور خانه خالی کن زنت تا منزل
جانان شود اوی خالی فل بندن تا منزل جانان اولان کین اوستا

ماندل

کان دل و جان جای دیگر می کنند که بو هو سلو اول و جان غیر برده
 ایدر مراد اوی خالی قلمعدن دل و جان فکر عاسوی و او لاما قدر
 اما صوفی صورت اولوب هوا و هو سر اهل اولندک ولو جا بر پاشندر
 انو لچون وجود لری منزل جانان و کلد صبی دم از غرش می آمد صغیری
عقل گفت صبا وقتند عمر شدن بر او از کلدن عقل دیدن قدسیا
 کوبی که شعر حافظ از بر کنند خسیر که بیا حافظ شعر فی از بر ایدر
 مراد بوندن حال نگاشته ده واقع اولان استماعدر و بعض اشعار مقبول
 حضرت کردگار اولوب ملائکه طبع انوار ایلان نازل اولد قلری رؤیا ده
 مشاهده اولمشد زنت کم شیخ سعید نیکو برک و رضا سبز
در نظر بهوشبار هر دو قش و قش معرفت کردگار بیر خوا به حفظ
زرا اید و کنگ و قوعی سبند و کلد
 دانی که جنگ و عود چه تغیر می کنند بیای سن جنگ و عود نه تغیر ایدر
 پنهان خودید با ده که تغیر می کنند کز الویج کشتری که کز الویج بکتر سن
 تکفیر ایدر مراد جنگدن شیخ مراقب و عود دن و اعظم حسب حال در
 مصراع اولده اولان می کنند لفظک فاعلی ضمیر جنگ و عود در و با ده
 دن بونده مراد کلمات شفا حق و اسرار الهیه و افتخار طریقتدر و مصراع
 ثابده اولان می کنند لفظک فاعلی ضمیر مستدر که حکم مذکور ده اولان

مقدور را بعد از این ناس و غوام و سالک غام نه کم کند و سی به بیت ایل بیان
 مراده بشارت ایدر گویند من عشق ملک و شوقید ویرا که عشق و مری
 و یک و اشک و مشکل حل بسته که تفریر میکنند مشکل حل پذیر که
 تفریر ایدر ناموس عشق و رونق عشاق می برند عشق عرصه و نا
 مومن و عاشق که رونق نثار عیب جوان و سرش سر میکنند
 جوان عیبدار و پیری باشد فقر را به بیت معنوی و حق معقول قول جنگ
 و نمود در بین اند ویرا که غوام الناس و مردان پر و سواس ناموس عشق
 و رونق عشاقی بنور و عشق جوان عیبدار و عاشق پیری باشد فقر
 لاجرم اسرار عشق و اخبار حقیقی که آنکه کرک والا ما از برون در
 مغرور صد غریب بر قیود طشر یوزالدیه مغرور تا خود در و
 پردا چه تدبیر میکنند تا پردا بگذرد اندر نه تدبیر ایدر مراد بود که چه
 عوامدان و مردان خاندن آنچه که (مباح) و اهل نظر را نه کلاه عشق
 اخلاص و ارادت ارادت ایدر اما بگردن استماع ایند کلام کلام
 طریقی و اسرار حقیقی و اخبار عشق و آثار صد فی فهم کنیوب بلکه
 معنی مرادی غیری مراد و فرق اتمیوب اندک لغظدن معنی باطل مراد
 ایدنوب چونکه معانی بود و بود کفر و خطا و دیوب کند و از مثل فکر
 ایل جمع اولوب پردا بگذرد خلوت پردا فکر مکر ایدوب تدبیر ضرر

ایدر

ایدر لر تشویش و فتنه پیر فغان میدهند باز باز لغظ لغظ لغظ
 و معنی مقدم در و میدهند لغظ فاعلی اخرا و لی و راعنی این
 سالکان فکر که چه با پیر میکنند و میکنند لغظ فاعلی ضمیر مستر و در که
 این سالکان لغظ را بعد از این پیر فغان و مرشد پیر سوز و فتنه کرد
 تشویش ویرا بود سالکان نظر فلک ایدر پیر مراد سالک غام اولد
 شیخ طمس و تشویش ایل بلکه ششهر ایل و تکفیر ایل و فتنه تشویش
 و یروپ پیر طریقی بر حضور ایدر و یکدرب بود که باو شاهر اهل
 خبر به حواله فکر را معنی فسخ کلمات صواب و خطا کنی و شایسته
 و اهل تصوف حواله ایل یوب اندرون استفسار و استغناء اتمیوب
 اهل ظاهر و توفیق ایل یوب اندرون انا حکم بالظاهر و خطا ایل حکم
 ایدر بیش معرفت اهل صلا اهل صلیه قاضی نا اهل صلا
 بنی حیف اند بزرگ صداب رو بینم نظری توان خرید یو پوز
 صوبی یارم نظر ایل الق اولور حوبان درین معامله تعصیر میکنند
 می توان خرید لغظ فاعلی خوبان در محبوس بود معامله ده تعصیر و اهل
 ایدر مراد خوبان است و صفات حضرت خدا در که قصد ایدر
 یوز که بر نظر و عشق شورید آنکه قادر اور قومی بجد و جهد
 نهادند وصل و دست بر قوم جد و جهد خود یلد دست و صلتی یعنی
 سالیله وصل بستر اولور ویرا قومی در حواله تغذیر میکنند بر قوم
 دخی تغذیر حواله ایدر یعنی وصل دست سالیله اولد نظر تغذیر و وار

دیگر مراد کلام حق ایک فرقہ ایدوکن باند رفیقہ اولی اولی در بیست
 که چه توان بدوست را بردن شرط باریست و طلب مردن لاجرم
 عکس ایدو بقایه اعتماد ایتیم که کردانو کچون دیر فی الجلا انما و یکن
بر نبات غیر محصل کلام اعتماد ایتیم ثباته کین کارخانه است که غیر
 بکنند که بوبر کارخانه در که تغییر ایدر مراد العالم تغییر حسنی بوند بقاء
 ثبات بود که اعتماد خطا در طلب آفرند تاخیر و تفسیر جایز و کلد
چون قلب تیر بهیچ شد حاصل و هنوز بولاق قلبدن غیر میج حاصل
 اولی و هنوز باطن درین خیال که اکسیر میکنند باطن بو خیالده
 که اکسیر ایدر مراد بود که طلب دنیا و اولی قساوۃ قلبدن غیر
 شد حاصل ایتیم انا باطنی بو خیال فاسد و در که اکسیر کیمیا ایدر
میخورد که شیخ و حافظ قاضی و مختب شراب ایچ که شیخ و حافظ
 و قاضی و صوفی چون نیک نیکر همه تر و بر میکنند چون ابو کوره
 سن و دکل تن ویر ایدر مراد عشق الهی و علم بالا خلاص کر کرد و یکدر
 او کاجه نظر ایدر سک بیلورس که شیخ ربا و تزویر و حافظ شعرند صفت
 و نصیحت لصتی ابله تزویر و ربا و قاض حکم شرعی کند و اجواب
 غیر و تنفیذ ابله ربا و تزویر و مختب کند و نفس جسارتیوب غیر ضبط
 و سبانت انک ابله تزویر و ربا ایدر که یکدر در عالم عمل انا و فیه شایه
من الریا انان که خاک را بنظر کیمیا کنند
 اند که طبعی نظر ایدر کیمیا ایدر ایا بود که کوشه جشی با کنند عجا

معمولاً در کتب معتبره

اولی که بر کوز او من بزه ایدر مراد اندرون حسب و لک و در که نظر بده تا غیر
 وارور بکنظر افکن که مستثنی شوم ز انبای جنس سکه که
 منظور بحکم الدین سکا نر اسر و رست دروم نهفته به زنجیران مدعی
 دروم کز لو یکدر در کتاب اولان یا ختم اولان طیبیلدون باشد که
 از خزانه و غنیش و آکنند اولا که خزانه و غنیش اول و رده و
 ایدر مراد درودن در دالهی در و مدعی طیبیلدون مراد ناقص و اهل
 دعوی و لاف شیخ و درودی اندرون اخفا ایتیم یکدر امیدور که
 خزینه و غیب الهی دن و و ایدر حال در خود محبت از نکو
 با طبیب سختی دردی بو دنا بدن از در حبیب چون
 حسن غبت نبرند و زاهد است چون نیست کوز تلک رند تلک ایدر
 زاهد تلک یکدر آن به کار خود بغایت راکنند اول یکدر که کند
 ایشی عنایت ترک ایدر مراد بود که حسن خاتم نه ایله اولور معلوم
 و کلد ر علم ظاهره اعتبار بود قدر لاجرم حضرت حقه نفویض و تسلیم
 کر کرد و عشق چون نقاب ز رخ بر می کشد معشوق چون نقابی بوزن
 قادر فر هر کس حکایتی بنصورت بر آکنند هر که بر حکایتی بنصورت ایدر
 ایدر مراد بود که چون حضرت حق بر دجالانی رفع ایتیم کند و بر عیانی
 کوستر هر که کند و ملاحظه سبله سوز سبله روا و کلد

چون ندانند غیر حق حق را بگو با مدعی بکشت علم بگذران و الله اعلم بالشرع
 کرسنگ ازین حدیث بنالید بدار اگر طاعتش بوسوزدن ایکلم بجهل
 صاحب دلائل حکایت دل خوش او کنند صاحب دلقو کل حکایتش
 خوش او ایدر امر او بود که بر تپ در در که بونک احوال بیان او
 طاعتش ایضا جایز در دلم عشق یار آمد در و جز غم نمی بینم
 دل بی غم کجا جویم که در عالم نمی بینم چو شاد و خرقست آن دل که است
 از عشق بیگانه که نامش آشنا گشتم دل خرم نمی بینم مرار است اندر
 دل بخون دیده پرورده بکه این راز را گویم که یک محرم نمی بینم بی معرفت
 میباش که در مع برید عشق معرفت اوله که عشق بیع مع نیز بدیده
 اهل نظر معامله با آشنا کنند اهل نظر اوله معامله با آشنا ایدر
 مراد معرفت اهل الله و اصبی به نظر اوله آشنا لایق انکدر که انکدر
 فیض آشنا به ایدر در و جزو وار و اوله که اکثر و المعارف فیض القدر
 فان لهم دولة يوم القيمة حالی درون پرده بس خفته می بود
 حال پرده بکند چوق خفته واقع اولور تا آن زمان که پرده برافند
 جهان کنند تا اول زمان که پرده بوقار و دوشه یعنی قافله ندر آید لر مراد
 بود که نستر و استناده بوقد رفته و شورش اولور بحال افعال و صفات
 و ذات اولیجی ندر ایدر که بر برینک تعضاتی ظهور ایدر او در

درون خانه و غوغا میان شهر ای وای ازان زمان که بیازار در و در
 من خور که صدکنه ز اغیار و رجب شراب اچ که بوز کنه که اغیار و در
 حجاب اوله بهتر طاعتی که بروی وریا کنند بیکدر رشول طاعتدن
 که روی وریا ایدر امر او بودن مذقت ریاد زیر است که خفی و در
 پیراهنی که آید از بوی بوسقم بیکو کلک که اندل کلور بوسقم قفوسی
 ترسم برادران غیورش قبا کنند تو فرزند خود و فردا شلر بر تر
 مراد پیراهن بدند و بوسفدن روح در و فرزند شلر دن مراد نفس و الی
 قواس در لاجرم بر بدن که طاعت و عبادت و اندل رایحه روح حله
 خوف وارد که قوای نفس آن چاک معصیت ایدر ناپاک ایدر بیکدر بکوی
 میکره تا زمره حضور کج میخانه حکمت تا حضور جاعتی اوقات خود
 زهر تو تصرف و عا کنند کند و قتلر سنگ ایچون دعا به صرف ایدر
 مراد میکره دن صومعه در یعنی خانقاه او غره تا که حاجت حضور
 دعا ایدر بر موضع عبادت مرور موجب دعا و جالب ثنادر پنهان
 زحمتان بخود خوان که منعمان خود اودن کز لوبزم یعنی که غنیلر
 خیر نمان بسی برای خدا کنند کز لوبزمی جوفی الله اکون ایدر مراد
 فضل الهی و فیض و کرامت اجنبیلر ذلک جائز و کلدر و یکدر و ضرو و اخفی
 اولی ایدر و کنته تنه در من لطف و وفای تو بکس نمی فته

خبر می که بود نه آن به که نهان باشد حافظ و دوام و صل می نشین شود **حافظ**
 دوام و صل می پیر اولی نشان کم التفات بحال که اندک شاه که احاطه
 از التفات ایدر مراد تجلی و مشاهد علی الدوام اولد غش بیاند که
 می هدیه الابرار بهیج التجلی و الاستنار و در
 شاه عدان کرد بهیج زینسان کنند محبوب را که دلیر کی بود قتل ان ایدر
 زاهدان را رخنه در ایمان کنند زاهدان که یمانده که که ایدر مراد
 محبوب درون اسما و الله و صفات الله در انکه که دلیر که ایدر و ب هر بری کمال
 آتوب و مظهر طلب ایدر از اهد خشم اولن که هر بری انکه مظهر اولیوب
 اسما و صفات هر برنده ظهور را تمیوب بنیج نوصان و که که بولنور هر کی کی
 شاخ نرگس شگفت هر برده که بونرگس و داغی آجله کل زخانش دیده
 نرگس ان کنند کلر خلد ایا کوزی نرگس که ایدر مراد شاخ نرگس در
 شعبه اثر ظهور و اندر و هر کلر خلد مراد حسن الوجه و پاک اولن در
 لاجرم پال اولنر عینلرین انک مشاهد کما می ایدر یار ما چون ساز
 آغاز سماع بنم یار مزجون سماع آغاز ایدر قدسیان بر خورش دست
 افشان کنند قدسیان عرش اوزر ال سلک مراد بود که چون حفت
 حق اظهار تجلی و اعطاء شوق ایدر ملائکه مقربین عمر شد و قص ایدر
 رونما به آفتاب دلانت بوز کو ستر سنگ و دلکش کنش که چه صحبت

آینه

آینه رخشان کنند ارضی کس آینه کی بلا کی ایدر مراد نصفیت قلبیست
 اولور سه مراتب جمال حضرت حق اولور کس و پلور **عشق** از ابر سر خود
 حکم نیست **عشق** که کند و باشد حکمی بود **هر چه فرمان تو باشد آن**
کنند هر نه که سنگا مرک اولور آن ایدر مراد امر الهی با اعلت و تسلیم
 و رضا عشق صادق حالی در و پلور **بار** باران بود که صبر کند
 بر صفای بار ترک رضا خویش کند بر صفای بار که بر وجود عشق صادق
 نهند نیغ **بند** خطای خویش و بنهند خطای بار **مردم چشم کج**
 اغشته شد **بیم** که زم یکی خانه اصلش اولدی و یکی این ظلم بر
 کنند **قند** بو ظلم ان ایدر مراد بلکل که کوز یکینه عجم مردم چشم عربلر
 ان العین در ابرس ظاهر بوزن مراد بود که ان که نیم عینده در
 خانه غرق قلنق بر ظلم در که بر ان اولم شد و باطن بوزن مراد بود که
 مردم چشم دیده مرد کمال و مرشد مکل و راجع هم او ان العین بلکه عین
 ان ندر الحاطین ایدر و خانه استغراق لب معصیه مستغرق در و یک هذا
 بنیان عظیم جنبی ظلم عظیم **بیت** ز برنج خاطر حب و لان نندیشند
 کس که حب دیوان بر نده غایبی **ای جوان** سرو قد کوی تری رای
 سرو قد بکت بر طوب اور پیش از ان که قامت جوکان کند **اندل** اولدی
 که سنگا فاندل جوکان ایدر مراد بکت ایکن عبادت فل پیر اولوب فاندل
 جوکان اولم دون اول و پلور **بیت** در کودی غلکین ملک که من جوانم
خود که پیر بکشی کوی که ناتوانم **پیش** چشم کیم زست از قطره نیم کوزم

او کند. السر که بر قطره دن آن حکایتها که از طوفان کنند. اول حکایت
 که طوفان ایدر مراد بود که بنکته شد بجز الهی ده و استغراقه بن طوفان
 نوح عینه بر قطره قدر کلمه عید خشت رو کونای شقان سنگ رخسار
 پیرام قافله که شقان در وفات جان خود قربان کنند سنگ و خاکه
 کند و جان قربان ایدر مراد فضل الهی ظهوری بذل روح البقی ایدو کن
 بیا نذر اصل کل و صلت لیکن اهل راز اصل کل و صله را اما اهل راز
 عیش خوشی در پخته نهمان کنند خوش عیشی هجران پخته کنند ایدر
 مراد بود که دوست بجز دوست ملاحظه پس موجب دغدغه دربیت
 حور از تو مراد فاست ای دوست چون از تو بود صفت ای دوست
سیرکس حافظ زاه بنم شب باش خلیه حافظ نصف التبل آهنگن آن
 آن مشکلت آن کنند که اندن او نری با اندن صکره سنگ مشکلت آن
 ایدر مراد آه شب کبر فیض بحر و ارا ایدو کن بیا نذر بیت الوجه نیم
 شیم آه و آه و آه سجود نهارم نگاه واقع شد و ایضا
حرف گفتیم که دمان و لبست کمان کنند دیدم چمن بنی سنگ از غزل و طو
 طالع مراد سورجی ایدر کعبه بچشم هر چه تو کوی چنان کنند دیدی کونم
 او رزه مرنه که سر و دیرس ایدر مراد دمان صفت تکلم در و لیل
 نفس کلام در چشم عین و رو عین لفظک بر معانی ذات شئی در معانی مراد
 بود که بن حضرت حق خطا بنده دیدم سنگ صفت تکلم و نفس کلام بنی
 چمن کمان ایدر اول حضرت خطاب روحانی و اولدیکه دانه لایحلف البقا

حسبیه

حسبیه وقت خوانده دین بی یازم الا و افکنند که هر کلمه بنون ظهور تکلم و کلام
 دیدار اند صفت کلام ایدر بخت ایدم که اصبت کرد با و اصبت عربا و دین کبی
 اندن جستن کلام و فضل تمام ظهور ایدر گفتم خواجه مصر طلب میکند لبست
 دیدم خواجه مصر طلب ایدر لبست گفت درین معامله کمتر زبان کنند دیده
 بر معامله السر که زبان ایدر بعینه زبان انتم مراد کلام الله و سلم الهی
 عمده خواجه مصر اوله به سبدر دیکدر غم مخور از فقر خون علم
 در وینت هست خیمت مسئله شد درم سه هزار گفتم بنقطه در هفت خود
 که بر دراه دیدم انگار نقطه سینه کیم اندی بول گفت این حکایت است
 که با نکتته دان کنند دیدی بو بر حقا بنذر که نکتته بیله ایدر مراد بود که
 مسئله صفت کلام مسئله غافله در ضایله کلام حق صوت و حرفه را اما
 ذات الله ایدر قایم در دیر بر قول کلام فاسد در و معتزله کلام حق صوت
 و حرفه را اما ذات الله ایدر قایم و کلام حق تو غیبه و خلق ایدر لوح محفوظ کبی
 و جبر الکی و نبی کبی در استعاره بو کلام انکار انکار لیکن صفت کلام بود
 و نیز صفت کلام اندک فتنه بر معنی در که ذات الله ایدر قایم در راه اند
 انوار اللمعه و عبارات ایدر تعبیر و نور پس دهن که مراد اندن صفت تکلم و آخی
 نکته دان او کمینه و نیز زیر آن هر که فهم آیت گفتم صنم برست شو با صد
 نشین دیدم صنم برست اول صد نشین اول گفتا کوی عشق همین
 و همان کنند دیدیکه عشق محکم کنند هم بون و هم نه ایدر مراد صندن

مان نیاورنکم و اجنبی و بنی ان عبدالعظام آیتک تفسیرند بعضی اهل
 تفسیر بویله دینش در و صد نشین در مراد اهل تصوف در نه کم رسول الله
 عم پیوسته در مراد الله ان یکلس مع الله فلیجلس مع اهل التقوی
 پس ماله مائل اوله اهل تصوف تعارضی ایله دین کسیه جواب بود که عشق
 محکم سنده هم بونی ایدر ایچ اهل تصوف ایله محبت ایدر هم آتی ایدر
 ایدر ایچ ماله میل ایدر اخیره صرف ایچون که رسول عم پیوسته در نعم
 الصالح فی الدجل الصالح عشق اولدر یارینه مایله جان بیدل
 ایده جان تنها بیدل خود یارن اولور بی اختیار گفتیم هوای بیکده
 غم می برد زول دیدم میخانه هوای غم کیده در کوکلون گفتا خوش
 آن کسان که وی بنا و مان کنند دیدی خوشتر اول که اگر بر کوکل
 فرج ایدر مراد میخانه دین خانقاه و موضع عشق که انده غم دنیا
 اولمز و انده اولنار کلک کوکلن شا و ایدر و اتنی سرور ایدر
 گفتیم شراب خرقه نه آیین مذہبت دیدم شراب خرقه آیین
 مذہب دکلدر گفت این علم مذہب پیر نغان کنند دیدی بویعلی
 پیری نغان مذہبند ایدر مراد شراب دین عشق الهی در و خرقه دین
 مراد لیکس صوفی در بوا بکنک جمعی شیخ اهل خال آیین در
 خرقه پوش و باد و نوش اولق دیدم مذہب دکل دیدی جمعی بونکر
 پیر معانک آیین در گفتیم رعل نوش لیاں پیر راجه سود دیدم
 طالع

طالع طوطا قدر لعلدن پیر نه فایده گفتا بوسه شکر نشین جوان
 کنند دیدی شکره منوب بوسه ایدر بکت ایدر مراد نوش لیاں
 و اعطای شیخ و مرشد طریقت و ملقن تو به و انابت در پس پیر تو به
 ایدر بوسه شیرین ایدر التائب فی الذنب کن لا ذنب له موجب
 جوان بی کنا ایدر گفتیم که خواجه کی سر حلی می رود دیدم خواجه
 قبح که در خان بکشته کیدر گفتا سحر که مشتری و مره قران کنند دیدی
 سحر که مشتری و مره قران ایدر مراد سوالدن خواجه خلوت کر ملک نه وقت
 مناسب ایدر کن استغفار در و جواب اولدر که قبح قمر مشتری ایدر ثنائ
 قلعه علم بجوم حکیمه ابودر علما و قضاة کور ملک و مطالبات شرعیه لاجرم
 اولوقت خلوت صحیح جویدر گفتیم دعا و دولت تو و در و جلاظ است
 و بدم سنگ دعا و دولت حافظ و روی در گفت این دعا لایک
 هفت آسمان کنند دیدی نو دعا ویدی کول ملک ایدر مراد بود که
 بنم و دم ذرا الله در جانب قدس جواب بود که ذرا و شنبی بچون
 بحدرتهم و هم لا یفترون حبیبه سبع سموات ملکری ایدر
 و انفس غلام نر کسنت تو تا جدا راند شک منکر
 قوی بادشا هلدور خواب باده لعل تو هو شیار اند شک لعلک ترانک
 خواب آغلور مراد فی جلد حضرت صفدر لاجرم انک محبتی ایله موصوف
 اولان و انک قوی بادشا هلدور بیت در جرم ملکونش نبود جای
 نشن بادشاخان جهانرا بجز از صف نعال و انک عشق مستی اولندر

معانی فعلان معانی

آینه و عاقل دور **باب** چون بدینا می کشد عقل معاش عاقلان کو بندیش
 خوشترست خود پرستی خیر و از اموال و جا **باب** بنی و حق پرستی خوشترست
 که از گرس چو صبا بر بخت زار بین **باب** او غر صبا کی نبخشد که و کور که از
 نظا دل رفت چه سو کو ارا اند **باب** که سنگ زلف بخت پسند نه مانمود
 مراد غیب هوبت صعب بتندان کب و پوش و کودن افکنده را جو قدر و بکدر
باب ترا صبا و مرا آب دیده شد غماز **باب** سکا صبا و بکا کوز کیش اولدی غماز
 و کز عشق و معشوق راز در اند **باب** بوحنه عشق و معشوق راز و بخیل
 مراد می طلبدن حضرت صدر که انک اناری و فیضانی و س که عشق بد
 کرمانی و راز نهانی افشا ایدر **باب** زمع بران کل عارض غزل سرایم و بس
باب با بکرم اول کل عارضه غزل ابر کرم انجی **باب** که عند لب تو از هر طرف
 هزار اند **باب** که سنگ بیک هر طرفی بیک در مراد ذاکر کثرش بیاد
 ز بر زلف و تو تا چو کز کین بنکر **باب** ابکفات زلف التذدن چو کب
 سن نظر قل **باب** که از بین و بارت چه بقرار اند **باب** که صانعان و هک
 دن نه بقرار در یعنی جو قدر مراد غیب هوبت عشق کثرش
 ذکر در **باب** نصیب عانت نهشت ای خدا شناس برو **باب** بزم نصیب نه جنت
 ای خدا بیل کش پوری **باب** که مستحق کرامت کنه کار اند **باب** که اگر امه مستحق
 او نکر کنه کار در مراد صفت مغز مظهر لری عاقل در و بکدر **باب** برو
 مکرده و چهار ارغوان کن **باب** پوری میخانه پوزی ارغوان قل **باب** مرو بصوبه
 کاجی سیاه کار اند **باب** وارمه صومعه که اند و از نکر پوزی یعنی اند خیر
 ایشلور

ایشلور و مراد یعنی نه دل موضع عبادت و شوق و حالت کس اولان تعا
 مد که اند و از نکر پوزی آق و بر آق اولور و صومعه دل مراد دره که
 اند کا خذ خرا ارا اندل نهید مراد عکدن موقوفه و عکدر تسویه اوراق و کدر
 و بکدر **باب** خوش انکه روی بدانش چو ما کرد اند **باب** نه انکه روی
 ورق را سبب کرد اند **باب** تو دستگیر شوای بیک بی خسته که من **باب** کس دستگیر
 اول ان از مبارک بیک که من **باب** بیاد و بیروم و مهر نان سوار اند **باب** بیاق
 کیدرم و یولد ایشلور در مراد بیک بی خسته دل شنج کامل و مرشد طریقت
 در لاجرم ایا کند و نک صنف حالندن و سایر سالک ک فو کمالندن کمالش
 و حکایت و طلب عانت ایدر **باب** خلاص حافظ ازان زلف تا بدار مداز
 حافظ خلاصی دل زلف تا بدار دن اولسون **باب** که بستل کند نور سنگ
 راند **باب** که سنگ کند که بختش نور غزل در بعضی خذ بختش بی بو
 واقع اولمش **باب** زلفش هر که حافظ همی توان دیدن **باب** حافظ غزلش
 که ریک اولور که ساکنان در دوست خاک را اند **باب** که دوست فوس
 س کنز طبرانه فرستاده در مراد عشق صادق که باب دوست
 معشوق در پوزی تراب رنگ اولور و بکدر **باب** **باب**
 سمن بویان غبار غم چو شبنم است **باب** سمن فغولور چون او نور
 لغم تو زن شکین ایدر **باب** پری روبا نزار دل چو بستینه بدست اند
 پری پوزلور چون غدا دیدار کو کل فرار آنور مراد سمن بوی اردن
 اسما و صفات که بخت اندون رواج قلبه سکی شکین غم ایدر و پری بکدر

معا عیلم نعا عیلم نعا عیلم

مراد بخت الهیه و جذبات زمانیه در که اندرون هجوم و اقدام و بختی کو کلان
 قرار آید علق طالبی بی قرار اید **سبب** چو عشق آمد ای غفل خیز و باز
 که عاشق نکند بکش سستیز **بفتر** که جفا و لها چو بر بند بر بندند
 جفا تر کسی بده کو کلتری چون بغلیه کند و از بند او زرد و **دیر** زلف غریب
 جانها چو یک بند زلف غریب و دل جانر چون آجلر آجلر مراد فیدر
 اولان کند و سی معنی اولوب عالم اطلاقه و کوشش العنان اولد و غش بیار
 بمری بکنفس با ما چو بنشیند بر خیزند **بر عمر** و بر نفس زلفه چون او نوز
 از فالق را بچو فی مصیبت استنرا **نهال** شوق در خاطر چو بر خیزند
 شوق فدای خاطر و که از چون فالق بفریغ کیده مراد بخت الهیه
 ستمه اولمبوب انکه عجب شوق غالب اولد و غش بیاند **چشم** لعل رمان
 چو میخندند می بارند **کو** زعدن چون کله لعل رمان بید و ره **ز** ویم از
 پنهان چو میبینند می خوانند **یوزعدن** چون کوره از از پنهان او نور
 مراد جانب الهیه خنده و معده غالب او یعنی شوق غلبه سندن عین
 رموع لعل زلف ساکب اولوب و یوزعدن اسرار الهیه ظاهر اولور و بکدر
سیر که کوشش گیر از چو در یابند و یابند **ایک** لفظ بیلر فتح و ال بیلر
 اوکل کلک و الکنی بولق معنی اولور معنی صراع بویله و یک او لور که
 کوشش گیر از کوزی پشپن چون اکلیمه لربولور لربولور یک عکس اولور
 خ مهر از کفر خیران نکر دانند اگر دانند **کون** بوزی سحر قلعیدون دوند
 مزار اربله مراد کوشش شیرین و سحر خیز **دو** دوا و دروغ

کجی

کجی سهر بزار و عشق رودی و دلکنی بر که نیجه **ز** فکران
 که تدبیر در مانند و مانند **فکر** و اندک در مان تدبیرند و در عاجز
 خالور مراد و در عشق در مان صعب اید و کن بیاند **چو** منصوران مراد
 نمانکه که بر و از بند و از بند **منصور** یکی اندک بر و از مراد و فالدر
 یعنی آوار که با این در و اگر و بند و مانند **لفظ** بند سکون
 دال بده و معنی بود که بود و ایلد اگر بند و **قاله** لور و مانند مراد
 در و الهی بندند و فالندر و در مان اولندر و بکدر **دران** حضرت
 چو شتافان نیازند ناز آرد **اول** حضرت چو شتافان نیاز کتوره
 ناز کتوره لرباز و کلدور **بدین** درگاه حافظ را چو میبازند میرانند
 بودرگاه حافل چون او قیاس مراد کند و یک کوشش طالبان و کمال
 قرب تحویل اند و کندن **شک** باند **والب**
 شراب بفرش و ساخ خوش و دوام رهند **چر** کسر شراب و خوب باغ بوک ایل
 آغی در **که** زیر کمان جهان از کند شان نرهند **که** زیر کمان جهان که
 جهانک زیر کلری بونلر کندون خور تیز لور مراد بود که عشق الهی که حبیب
 وی ربا اولد و و خط و شج که خوب و خوش ادا اولد زکی اولندر و دوت
 ساک طریقت ایدر با شراب صاف و ساقی محبوب **سک** که مانع و بکدر
خ در من ارجه عاشقم و رند و مست و نامه سپان **هزار** شک که باران شهر می کشند
 بیک شک که شهر باران کنایه مراد کند و یک تصور و نقصان
 اعتراف ایدوب سابر ساک لک عصمتی ذکر انکدر با سابر باران دخی

معنی غلبه
 معنی غلبه
 معنی غلبه

بنجلین در دو بوغریض ابدوب لطیفه طریقی ابد تغییر در **قدم منه بخرابات**
 جز بشرط اوب **اباق قومه خراباته** اوب شرطن طیری ابد **کس کن**
 درش حرمان پادشهند **که انک فوس سکنری پادشاه حرمان دراد**
 خرابادن خانقا و کوشه عبادت و فراغت که انده عمارت دنیا و قدر
 لاجرم انده کلن اوب ابد کلک کرک **که درویش صفت حضرت حق در**
که انک انو کلام نمند در **جفانه شبنو درویش است و راه روی جفا**
درویشک و راه روی شکوه و کلدر **بیار باد که این سالکان**
نه مردمند کفر شرا که بوس کلر پول اری و کلدر در مراد بود که در
وس لک اولان کسبه جفا اتمه لک کرک **اندر که جانی در اندر شرا جانی**
بغیث عشق الهی بحور اصلاح انک کرک **ملک که کوکبه دلیبر شکسته بود**
انده که دلیبرک نظمن و کثره صنعت او لور **چونند کان بکیرند و چاکران**
بجهند **چون قولی که او خد کلار احوه** **یا مراد بود که شیخ و مفتی**
ساک طالبی رفیق ابد طوق کرک و ریاضنده زیاده عفت و تغلیط انک
کرک تحکراتیوب فرار انیه **مبیین حقیر که ایا ان عشق را کین قوم حقیر کورم**
عشق کد ان که بوقوم **شهران بی کمر و خسران بی کلند** **خوش فتنه شاهر**
در و کلار هنر خسر و اور مراد ساک طریقت و طالب حقیقت اولند الملک
نحت الالهار صبیح نور قوت فتنه و ناجسز بادا هلدور **بهوش باش که شکا**
باد استغنا **عقل ابد که استغیالی و فتنده** **هزار خرم طاعت بنیم جو**
نهند **بیک طاعت خرمی یارم اریه فتنه مراد بود که کثرت عبادت نور**

اولمق

اولمق کرک زبر اجناب کسیر با اظهار استغنا ابد جک جو قلاق عیش یارم اریه
 قدر بجه فتنه و اول مقدار اعتبار اولنم **علامت و روی کثرت بکیرنم**
شرا ابد بوسن جلین بکیرن اولند که اسی قولین **زان کوه که ازرق و او دل**
سپهند اول جماعت و کلک کرک روالو و قران کو کللو و مراد مرارت ربا
صبریدن اهل جاعت و اسی قولین که انده زمانه صوفی کس تغییر لباس ابدوب
قلبی سبب و کلدر و بکلدر **جنا عشق بنمست منی حافظ** **عشق جنابی**
بوجه در بر همت حافظ **که عاشقان ره وون امان بکیرند و نهند** **که کلدر**
وون همند که دل و لول و پیر مراد بود که علو الهیه منی الایمان حسنی
طاعتده همت علیه کرک **که زمره عشاق ملاقات و طوق پیشروان**
عالم کشت المیوب اسی اولیای اسنین اولیادون اولینلر اولیای بولنم
چو سبست ندانم که ره با او رو **نه مسئله**
بکیرم که بزه بول کتوری **که بود ساقی و این باد از لیا آورد و کیم**
ساقی و بوشرا بقدن کتوری مراد واقع اولان جذبه الهیه تیه و ذکر و با
اولی مرشدی استفسار در **چنان بیوی تو استغنا ام بروی تو**
که نیم خبر از هر که در دو عالم هست **چه راه می زند این مطرب**
مقام شناس نه بول او رو مقام شناس مطرب **که در میان غزل**
قول شناس آورد **که غزل او رنده اشنا قول کتوری مراد مطرب**
سوق و بیروب فیض ایرشدرن در بوند مراد شعر مجازی صورتده
کلام حقیقی فو اس ابراز ابد به مجازده اولند که بولن او رب حقیقت

و حوت ابدی تحسین و در صبا خوش خبری بدهند سبب است صبا خوش
 خبری که بدهد سبب است که مرز و طرب ز گلشن سبا آورد که شنگ
 مرز و پس سبا گلشن کتوری مراد فیض بحر عالم الهی و گلشن فضل حق
 ایراد ابدی فیض استی سندر تو نیز با و به چنگ آوردان مهر الهی سندر
 شراب الهی و صوابی طوت که مرغ نغمه سراساز خوش نوا آورد
 که ایراد بر لبی خوش خوش نوا ساز کتوری مراد واعظ و مرشد عالم الهی و
 معارف حقیقت سوبی که طالب و حق عشق الهی نوش انگبین صوابی غنچه
 توجه آنکه کرد و بگذر رسیدن کل شیرین بخیر خوبی با و کلک و سرک
 ایشمش کوز که خبری ایل اولون بنفشه شاد گلشن آقد سن صفا آورد
 بنفشه شاد و کوزل کل و سن صفا کتوری مراد گلشن کشف روبرو
 و در قلب بیاضی و بنفشه دل کیم و سندر کوند زور و لاجرم جول کیم
 خوب و کوند ز صفا امیر اولوب فتح و سپیدی دل ظاهر اولو مبارک باد
 ایوان و عالای صدر غنیمت صفای زمان و لطف حبیب
 جو دست میدهند اینها و عا باید کرد و لا جو غنچه شکایت ز کارسته کل
 ای کوکل غنچه کیم غنچه ایشمش شکایت ایند که با و سیم کیم که شاد
 آورد که صبا یلد و کوم آبجی خوشقو قو لیل کتوری مراد فیض بحر
 حلال مشکلات اولوب فتح باب قلندر بیاندر بوی بهار میدد
 این با نسیم صبح باد بهشت میگذرد با پیام دوست غلام صنف و انا
 کرشمه ساقیست بزم قلندر صنف غلام ساقی کوز او جان ایل نظر
 بیار که

بیار که طیب آمد و دو آورد قالدر باش که طیب کلدی و واکتوری
 مراد ساقی مراد معلوم اولان شوق و ذوق و برنور او که مرید که
 انتفات ایدانه خوت قلب کلوب مجاهدیه اقدام بشت اولور
 مرید پیر فغانم زمزم منج ای شیخ پیر فغانک مریدیم بند انجمنه ای شیخ
 چو که وعده تو کردی و او بجا آورد بنچونکه سن وعده ایلدک اول
 برینه کتوری مراد پیر فغان سبب معلوم اولان حرارت و حالت
 و برنور و شیخ مراد صورت شیخی در که بن سنی حوت حقه و اصل ابدی
 دیو وعده ایدر اما اول عبدی پیر فغان برینه کتور بنشک چشمی آن ترک
 لکری نازم اول عسکری محبوبک مرصدن فوانورم که حلقه بر من در پس
 یک قبا آورد که بن بر فغان دور و دیش حلقه کتوری مراد ترک شکری صفت
 هدایت و جذبه غنایت و آنکه قلب عباد و جذب عصانه رغبتی نهایت
 در که بن لکس طاعت غریبان اولوب همان جامه ایمان لایس اولان
 فقیره و حق فقد ایدر بیت جلب بند قلبی صوبه ابد غنایت
 حلقه عصانه بویه اولور مریدایش فلک علای حافظ کنون بطوح
 کند فلک حافظ تو تلوغی سندی اختیار یله ایدر که انجا بدرد
 شما آورد که صنفی سترک و دو لنگره کتوری مراد در دولتون
 درگاه حقدر هر کیم اول باب انجا ایدر فلک کا خدمت ایدر
بیت حسب حال ننوشتی و شد آیام چند بر بیان حال باز
 بنچ آیام اولدی محمی کو که فرستم بنو پیغام چند بر خرم خانه که کوندیم

برنج خرم را و بوندن بر پا و در او لوب مکتوب گویند و کند و بجز او لوب
 اولوب اذن خلجات ایدر عروق که ساکن طریقت ایشان را شیخ حضور
 و عونه مقدم ببط ایدوب دیر **ما بدان مقصد اعلیٰ نتوانیم رسید** بر اول
 مقصد اعلیٰ ایرشکه قادر او لمز **هم مگر پیش نه لطف نهاد کام چند**
 مگر سزای لطف ایلر و قوه بر قاج آدم مراد بوندن رندان و عود نرنگ
 بر غایت بر بارک و عودند و **بیش بیت** ندارد و مجلسی تو نوری
 اگر چه نیست مجلس در خور تو **چه فرمان چه کوی فصلت چیست** تو ای نزد
 ما یا مایر تو **چون می از خم پیوست و کل انداخت نقاب** شراب چون
 کو بدن دستی بکندی **و کل نقاب اندی یعنی رفع حجاب اندک** وقت عیش
 نکره دار و بزنج جام چند **در صحت عیش متعلقه یعنی فوت ایله و او بر رخ قدح**
 یعنی بر قاج قدح و وفون مراد بیدار عشق الهی و در وفون مراد شیخ در و سبو
 دن مراد مرید و در و کل رفع نقاب انکدن مراد کشف و قبض در لا جرم اول
 که به بود و قرض اولسون کل سنده بر مقدار و قرض قل و دیر
 قند امینه **با کل علاج دل است** کل اندیشش شکر یعنی کلش کریم کو کلکل
 علاج و کلدر **پوسته چند بر آینه بدشنامی چند** بر رخ پوسته فرشت بر رخ سوکل
 ایله مراد سکا ملاقات ایدر جگه شیخ تعلیم علم ریاضات الیوب گاه لذت
 صبحگاه صبحرت ریاضت دوی قلب مرید او نور و یکره **از اهداز حلقه نزل**
 سلامت بگذار **ان را زهد نذر حلقه سندی سلامت ایله کج** تا خواب نکند
 صحبت بزنامی چند **تا سنی خواب آینه بر قاج بدنام صحبت مراد غایطدن زاهد خشک**
 که عاقبت

۱۶۳
 که عاشق شرب و ملاطبت و عجب اولند ایله صحبت ایدر جگه الصیبه نوثره حسینه
 انکس اخلاقی سربایت ایدوب صورت و نام زهد بوزیلور عجب من جمله
 بگفتی نه نش نیز بگویی **شراب عین جلد و یک هنرک و خن وی** نفی حکمت
 مکن از بهر دل عامی چند **نفی حکمت آینه بر رخ عالمه خاطر چو مراد بود که**
 تحقیق دیم ایدرس که ترک مرادات و موجب اختلال مزاج و باعث فقر
 و حینا جدر و یو هنرک و خن و اقل که موجب اصلاح نفس و رفع فساد و
 و باعث و صواب و نصیبت خوا و در انو کچون **در ای که ایا ان خواست**
 خدا بار شماس **ای منیانه تغیر ای الله سزک بار کزور** چشم انعام مدبر
 ز انعام چند **انعام و کس کوزل و دونه یعنی کرم و رجالتک بر قاج و در**
 ایا قوجو اندن مراد خانقاه سکن اولان قزاق پند و در که چون قربت
 حق حاصل انش سزور اغیاس علوام که انعام مشابه سنده در رانگرون انعام
 رجالتک **بیر منیانه چه خوش گفت بدوی کس خوش** منیانه پیری نه خوش
 و بدی کند و پوسته جلده **که مکه حال دل سوخته با خامی چند** که دیم پیش
 که کل حالن بر رخ خام مراد پیر منیانه دل شیخ خانقاه در پوسته جلده
 مراد ریفت چکن **ساک در اکا خوب پندی بود که قلب محرق حانی**
 خالدر و بیکه اک **در بنیاد حال بخت بهی خام** پس سخن کوتاه
 باید و السلام **حافظ از شوق رخ مهر و زو تو بسوخته** حافظ سکه
 نوش نور لوزجی رخل شوقدن باندی **کامکار انگری ل سوی ناگانی**
 چند **ای مراد ایشو بر نظر قاج نامراده جاننده مراد غایطدن با شوق**

نوعی که در دنیا پیدا می شود

حقیقت در بامرشد نظر بقدر
جهان بیکسری از زو بر خشن غم ایله بپشته اتمک بر او غزون جهان و کمز
مراد بود که حال ملک مالک اولی غمرا و کمز لاجرم بر دمی غم ایله کجور ملک
کو توری جهان و کمز ولا فراغت و رندی زیبا و شاه به دمی فراغت
خاطر زهر چه خواهی به بی بغزش و لقی خود این بهتر نمی از زو شراب
صحت کند و غم فکلی که بودند بیک و کمز مراد بودند خرقه دل وجود بسیار
لا جرم ان عشق الهی به صواب ثواب اغوشه خفیه اتمک که که الکا بودند
بلکه با او کمز و یار یار مرحوم را عقید میکنند و رنه یار و یار کس فقیه
اید و بپخته چه جای فارس کین محنت جهان یکسری از زو نه غم بری
که بو محنت کوزی جهان و کمز مراد بود که حبه الوطن من الایمان حسینی
و با یاد مرز محنت ابد و ب ترک و یار اید و مرز و آلا بو محنت که غم و یا
رند و جگر نه بود یار کوزی دنیا و کمز سعد بخت و وطن اچه حد
بشت صحیح نشان مرد بختی که من اینجا اوم بلوی می فروشا
نش بجای بر نمی کردند شراب هیا بخلر کلسنه بر قدحه دو تنز یعنی
سجاده شراب صاکنه کلسنه بر قدحه المزا اولقدر قبه دو تنز
زهی سجاده نقوی که یک ساغر غمی از زو آفرین سجاده زنده که بر
فتح و کمز مراد تعلیم عشق الهی ایدند زهد خشکی و ریاضت بر عشق و هفت
المز و بیکدر رفیق سر تنها او ازین باب رخ بر تاب رقیب بکاکثر
فانقلا اعلی که بو قبود و یوز و دندر یعنی بکار رقیب یا رقیب سندن یوز
دندر

دو ندر دیو تو بخلر اید چه افتاد این سرفا که خاک و رخی از زو
نه دوشی بو بزم بپشمن که دپو طیرا غی و کمز مراد و رقیب دن اهل دنیا و ربا
به او در که س که طریقت اولوب باب حقه اولانه طعن اید و اندن منع
ایلیوب اولی اید و تراب اولی مانع اولور بشوی این دلق و لنگی
که در بازار بیکرنگی یو بو کو کل طار لقی خرقه سن که یک رنگ بزارند
مرفعهای کونا کون می احم نمی از زو دور لو دور لو خرقه اقول شراب و کمز
مراد بودند اهل دنیا به بند و کمز کید و کلدی فخر بسیار کو کل طار لقی خرقه
سید که آن کسند که کو کل طار اولور غم دنیا ایله لاجرم از پاک ابد
کید و کمز که که صفای قلب اولان بازار در در لو و لو بسیار بر صفای
عشق الهی و کمز که انک غمی جو قدر بونک اولقدر بو قدر بپس ان می غم
ال غم و ریایوی سو بنجاستان کورندی اول و کز غمی اضی فغوشی
بنه اول جا ایله جو و اویدم این طوفان بعد کو هر غمی از زو چون
کو کو روک بو کو هر یوز طوفان و کمز مراد غم جان چوق مال و کمز و بیکدر
بیت غم دنیا نه بر کردن جان ولا چند انکه چندانی نیز و شکوه
تاج سلطانی که بسم جان در و در جسته سلطانلق تاجی هینی که جلا
فوقه انده کورد کلاه و کسش است اما بترک سر نمی از زو کو کل
چیکو کلامدر اما بپش تر کنه و کمز مراد تاج سلطنته کو کل مائل اولور اما
باش کلمه خوفنه و کمز و بیکدر ترا آن به که روی خود در شتاقان بپوشانی
سکاه اول بیکدر که کند و یوز کی شتاقدون او رنه سن که در شتاقان

بکسر غم لشکر نمی آرد که کنوری جهان ساهلنی لشکر غم دگر مراد بوندن
 شیخ اولان نه پند و رک حریب و محبت و ششاق عاشق تکثیر نه دایم یوب
 اندرون عزت و خلوت اختیار اتمک اولی در که غم اجتناب و اتباع رسانند
 زیاده بلا وارد در جو حافظ در قناعت کوش و از دینی دوی بگذر
 حافظ کین قناعت و ریش و دنیای دوندن کچ که یک جو منت و توان
 بعد من ز رتمی آرزو که برار به دو نفر منی نین ارب قدر و تکر منی
 چیک بوز بطلان التون دگر مراد فقر ایله قناعت اختیار اتمک اولی در
 مال کثیر ایچون منت غلبه چیکدن بیت دولت دنیای جوفی کوروم ولیکن
 کوردم فقر و غرنده اولان اهل قناعت راضی و اینست
 حرف اولم جز مهر و یان طریق بر نمی گیرم بنم کو حکم مهر و مهر نذر
 غیر بر طریق اختیار اتمم زهر و میدهم پندش ولیکن در نمی گیرم مهر با
 نصیحت و بر رم لیکن اثر اتمم مراد مهر و اذن اسما و صفات که طلب
 الکامیت اولوب اندون غیر طریق دوتنم و اذن اعراض اتمک نصیحتی
 الکا اثر اتمم بیت ان خیالاتی که دام اولیاست عکس مهر و یان
 ستان حدیست بیای ساقی کلخ بیاور با دونه زنگین کلای کل بکلی
 رخ کسور شراب زنگینی که نقش در خیال ما ازین خوشتر نمی گیرم که بر نقش
 بزم خیال کرده بوندن خوشتر دوتنم مراد ساقیدن ساقی معلوم اولان
 و شراب زنگین مراد معارف کونا کون و اصناف فنون و زک طالب
 خیالنده بوندن بکر نشسته و آرا اتمم بعضی نسخه بوبیت واقع اولش خدا

را ای نصیحت که حدیث از خط ساقی گوید اند ایچون ای نصیحت ایدم ساق
 خطدن سوز سوله که نقش در خیال ما ازین خوشتر نمی گیرم مراد بوندن
 واعظ و ناصحن و ذوق و شوق و عشق حق و بر کلام طلب اندکن اعلا
 صراح ملک شمع بهان و مردم و فتر انکارند صراح جلکری کربو و خلق
 و فتر صانور عجب کز انشای زرق و در و فتر نمی گیرم عجب در بور یا اول
 و فتر و دوتنم مراد و فتر و ناه در طومار و اولیک صراح بوینده
 بکر مرکم صراح بوینش اور توب از طومار نامه که ستر ب و و جهل نوش
 باد ابد ب بو بخلی ریا ایدم ربابی اووی و فتر اعالی بقدر عجب در
 من این دلق ملع را بخواهم سوختن روزی بن بوالا جه خرقه و یاسم
 کرک بر کون که پیری و دستانش بجام بر نمی گیرم که شراب صبا بچکر
 پیری آن قد و دوتنم مراد خرقه و ریای پیر عشاقی فخلص بر جوش و ذوق
 المنر پس لباس ریا با قناعت غیر یه برانر و بگذر نصیحت کوی رندان را
 که با حکم جنگست رند لکه نصیحت اید چک که حکم خدا ایله جنگی وارور
 دلش سست نمک می بینم مکر ساغر نمی گیرم اتمک کو کلنی طار کوروم مکر
 قوج دوتنم مراد بود که عشق الهی و ن خیر و ارا اولایع واعظ ساک
 عاشق مشرب بند ایدوب ملائمه او ضامن کنای ایدر مکر اتمک تنک دل
 اولوب غلظت اتمک عشق مشربندن نوش اتمد و کچو نذر ارا
 روحی پرستار صفا مابامی غلظت اول بوزدن می پرستار صفا
 شراب لعل ایله در که غیر از راستی نقش درین جوهر نمی گیرم که در غلظت

غیری بر نقش بوجه هر دو و تو نیز مراد عشق الهی ایلد عشق اولی و خلص و صادق
 اول و اول و یکدر **میان** کریم میخدم که چون شمع اندرین مجلس **اغلق** آورده
 کوله پس که شمع کی بو بچکد **زبان** استنیم هست لیکن در نمی گیرد **اول**
 و یکم وار و لیکن اثر این مراد بود که او داولوب اثر انگذ کند **تجرب** اید
 کوله پس که بو بر امر غریبدر **چشم** می بدین خواب که کوی چشم ازو بر دور
باش و کوزه که بو خوبلق ایلد در دیرس که کوزی اندن و یک **برو** کی و غلط
 بیوده مراد سر نمی گیرد **بوری** که بو باطل و غلط بنم بسته و تو نیز مراد
 و تو تر و اثر اید و کلدر **سخن** در احتیاج ما و استغنیای محنت **سوز**
 بزم احتیاج نمود و محنتی استغنا کننده در **چه** سودا فسون ای دل چود
 و لبر نمی گیرد **نه** فایده افسون اید بچیک ای دل چود و لبر اثر ایلد مراد
 بود که و الله العنی و انتم الفقرا حبیب حضرت حق غنی مطلق و بند محتاج
 محضدر لاجرم ای افسون و مکر اثر ایلد صدق و اخلاص کر کرد **چه** خوش
 صید و لم کروی نیازم چشم مست را **نه** خوش که کل صید ایلد بحسب اید
 مست کوزه که **کس** مرغان و حیثی ازین بهتر نمی گیرد **که** که و حش و شکر
 بوذن یکد و تو نیز مراد چشیدن عین و رو عین و غنک بر حش و شکر
 مست اولد غنی لب اولوب صفت حب ایلد تصف اولد و غنی در لاجرم جذب
 ذات غلوب و حشیه صید اند و کل محار استغنا در **خدا** را رحمتی نعم که در
 سر کوی **الله** ایچون بر رحمتی غنی که سنگ محک پس در پیش **دری** و یکدی
 و اندرین و یکدی نمی گیرد **بر** قیو و غنی بلز و برول و غنی و تو نیز مراد نعم آخره حب

۱۶۴ و اندن طلب فیض در **من** از پیرفان دیدم کرامتهای مراند **بن** پیرفان
 کوردم مردانه کراقلدر **که** اینجی رایجی را بجای بر نمی گیرد **که** را بنویس
 رسم و عادت بر قد و تو نیز مراد پیرفان دل سابقا معلوم اولان مرشد حب
 حرارت در لاجرم اول عادت و رایجی بر سوت و جوش و تو نیز **من** این
 آینه را روزی بدست آم **سکندر** وار **بن** بوانینه بر کون اله کوردم
 اسکندر کی **مکان** حضرت ساقی مرا ساغنی گیرد **مکان** اول حضرت ایزلو
 ساقی بنی قد و تو نیز مراد و در که بنی اول حضرت قدم **تجرب** بر قد **شراب**
 عشق و تو تب نوش این در سه نفسیه قلب قلب و قلب **شما** این **اسکندر**
 کی جهان نما اولوب فضای عالمی **مکان** مدها بدوب عالم بقایه توجه ایدم
باین شعر تر شیرین ز شامنه **عجب** دارم **بو** شعر تر شیرین سبیل ایلد
 اولو با و شامدل **عجب** و نرم **که** سرنا پای جان فطر اچو او زرنی گیرد
که بشدن ایامه حافظی چون التونده و تو نیز غنی چون التونه مستغرق
 قلندر مراد بود که **قدر** معارف الهیه سولینی و بود کلو عوارف **شرع**
و بیان الیبنی **سلطان** السلاطین ندان غیری رحمت **اتر**
 بنی دارم که **کرد** کل زنبیل سلیک دارو **بر** بنم وار و در که کل اطرافنده
 سبیل سلیک وار و در **قدش** آیین سرونار و لعلش لطف جان دار
 قلندر سرونار عادت و لعلش لطفی وار و در مراد و کجب **الظاهر** محبوب ظاهر
 مدح در **هر** کز حد نبدم بر منصبی و مالی **الابر** انکه وار و کمال
 وصال خرم کسی که محبوب از دور فرار نشاید **چون** زرق نیکیان

و اندن طلب فیض در

بی منت سوال دان کدام جاهل بر حال با بخندد کور نبود باشد و در عمر خویش
 حال لیکن اول مدهی اولان مجبوره روحانی لطیف و آرامش الکاشفی و فی
 روحانی امیش که خط فکله به جنبی زائل اولمش انو لچون و بر غبار خط
 بیوت بنده خود بشد خوش یارب خط غباری اورندی بکاشی کنش یارب
 حیات جاودانش که حسن جاو و ان دارد ابدی حیات و یرافا که
 ابدی حسی و ارد مراد بوندن تنه در که سیرتی خوب اولانه فلق کرکس
 دخی اولور سه نور علی نور اولور اقا جرح حسن صورتی نقش غالب بود که
 شهنانی اولور کر شهوت و غمت از خیال بدر رود شایه بود
 مرانکه نظر بروی افکنی و تنه و ارد و افکا خلق حسن اولانکه حسن زائل
 اولمز و حیات ابدیه که تها آب آخوندرا کاشفی اولور چشمی جان
 شاید بر دگر هر سو که می بینم انکه کوزندن جان و تارقی اولمز که هر طرف
 که کور و دم کیم از گوشه کردت و نیز اندر طای دارد بر کوه دن
 بوا بمله نذر و مانده اوق و ارد مراد بوندن مجبوب مجازیدن اجتناب
 شیر اندکی بیاندز خواهی که صید است نباشی بر خبر کارو ای کلبه
 احسن از کن از باز پر فنی خدا را و او من بستان از و ای شهنه مجلس
 الله ایچون بنم و او من آل اندن ای مجلس شهنه سی که مباد بکری خورد
 و سر با من کران دارد که سراب غیری ایله ایچمش که اغریا شلو لیق و تو
 مراد بوندن مجبوب مجازیدن شکیا تندر مرابافت ان شوخ
 سبتن نکند جو شمع سوخته روزی و راجن بکشد جو عاشق می کشم
 گفتیم

گفتیم که بروم که هر مقصود چون اولدم دیدم که کوه مقصودی آیدم
 ندانستم که این دریا چه موج بی کران دارد بکده ملکه بود که کنار من موج دار
 مراد بود که الحجاز قنطرة الحقیقة موجی عشق مجازی ایله عاشق اولیجی مجبوب
 حقیقی که کوه مقصود در آتی بولدم صاندم ضرم یوق بود و در یابی بی
 پایان امیش تزلجک و صول پسترا و لزا امیش پس لایق بود که وصول تزلجک
 صبر اولیجی طلبه تکامل انکه کر بیت مهلاک من به پایان عشق
 خواهد بود کجاست مرد که بماند سفر دارد زخوف هجر امیش کن الاید
 ان داری هر خوفدن امیش فلان اولامیدک دارب که از چشم بر آید
 خدایت در امان دارد که بر افر صنادلک کوزندن الله سنی افانده و تو
 یعنی دونه ز سر و قد و کوبت مکن و دوم چشم را سنگ کوه کل استیجی سرو
 قد کن محروم قلعه کوزی بدین سر چشمه اش بنش که خوش آب روان
 دارد بو چشمه ده دیکانی که خوش آب روان و ارد مراد سرو قد
 کوزندن خال اولسون و بوعلم نخلی و وانی طلبه که قبول افتران شان
 عاشقه لایق و کله ریت هر که اولی زنده گانی میکند کرنی میرد
 کرانی میکند بغیر الی رهسندی خدا را زود صیدم کن اگر نه که بفکر
 الله ایچون بنی تزلجک صید قل که افترانست در تاضیر و طایب رازبان دارد
 که افتاب دارد و تاضیر و طایب زبان و ارد مراد قید حب الهی معتدی اولفی
 علی وجه الاستیصال طلب در زیر الکا مقید اولیجی مستغلا دنیا رغبت اولوب
 صید حق اولغدن محروم اولفی و همی دارد بیت خواهی ام از اد کیر خواه

جفا به صبر قلوب نلون انجمن گشته و مدح در دلم که لاف بخور و زوی کنون
 صد شغل که کلیم بخور و لاف او را بدی کشیدی یوز شغل بسوی زلف
 تو با باد صبحدم دارد سسکه زلفک فتوسا پله صبح بلایه وار و مراد
 قلب غیب هوبت رجاس پله فیض بحر یه مقید اولوب بونون انی بحقیله
 و شغل اول و دوش بیانور **سید و سیم آن که طرب چون زلف است** از شدی
 اول موسم که شنلکون ست نرکسی کبی هند بپای قدح هر که شش درم دارد
 قویه قدح ایانته هر که یکله التی قیاس وار و مراد بود که بهار اولدی بذل
 و کسب جال زمانه کلدی و نرکس ملاروم رزین قدح دید کلدی و در که التی انچه کبی
 پیرانی وار و در که قدح دینه فو غنند بر طلب مالنی عشق الهی به حرف تلک که
 وقت خوش بهار که وقت پیش را بانوش باد بکس تو خوش
 نیش **مراد دل که جویم که نیت و لیداری** که کل مراد دل که نیت است بین
 که بو قدر بر دلدار که جلوه نظر و شیوه کرم دارد که نظر جلوس و کرم
 شیوه کس دوته مراد اهل دنیا ملک بی و فال غنن شکایتد کرم بیاض
 ارم کرم بود و کرم بخور و بکوش هر که بگفتیم کرم بگفت کرم زرا بهای مری
 جو کل و بیغ مدار التونی شرب بهاسند شادی کل کبی در یغ دوته که عقل کل
 بعدت عیب متهم دارد که عقل شنی یوز عیب ایله متهم دوتر مراد بود و در که
 کل انچه اولان صار و جسته التونی کبی و در که کل پیرا غنی نثار ایدر اما انی
 ام کایلی سن دنی انجلین التونی شرع عشق الهی دن و ریغ ایدر یک عقل کل
 سنی متهم ایله زتر عیب کس ای نیست قصه خوان ستر غنن که خبر دار

وکلدر قصه او قوم **که ام طرم دل رو برین حرم دارد** و فتنی کو کل
 حرم یولی بو حرم و دوتر مراد علم تر عیب و عواصن قصه بی سبط کلام ابدی
 سنی در که فلا بظهر علیا عینه اعدا لام رسول حبیب حرم دل اولان
 بو حرم یولی بولمز یوغ و سیکله نروا خل اولمز کرامات انبیا که مقیباته و غن
 اولور و ملانکه دن تلقی یوقوبولور **زجیب خرقه حافله چه طرف توان**
بست حافله خرقه سی یفا سدن ز کنار و حصه بانعلنی اولور **که**
طلبیدیم او صنم دارد که بز صمد طلب اندک اول خرقه صنم وار مراد
 بود و در که ربا ایله خرقه بوش اولنی و تزیین خرقه خلق از صنم تلک در
بست بر صوفه خرقه سی تزیینه شغول پیش **شبی کا این بست**
این بست ویرایش و ایضا **هراکه جابت** **نظمی از سبک کبی در**
اهل عدانکه دارد **هر اول که که اهل جانبین صقله** **خدا شدر همه**
حال از بلا تلک دارد **اته آن هر حاله** **بلادن صقله مراد ظاهر در که اهل الله**
رعایتی ابدی حق تلک حمایتده اولور **کرت هواست که ولدار تلک سلب**
اگر سنک هوا الی به که محبوب ذنب هندی **لکاه دارد سرشته ناکه**
دارد **صقله ابلک او صنی ناصقله مراد بود که طالب و مطلوب او رده**
مساهده **و انفصال وار و پس او فوا بهدی او ف بهدی کم موصیو شفا**
جانبند ابلک صقلنی کرک که عشوق و صنی صقله **حدیث دولت نکویم مکر**
حضرت دوست **نعمه دوست جزیل و بمنز دوست حضرتان غیره**
که آشنا سخی آشنا تلک دارد **که آشنا آشنا سوزن صقله مراد اسرار**

افش انتم و یو کتم ستر تعلیم پدر **چو گشتش که دل من نکار** و ارچه گفت
 دیدم اگاه که بنم کو کلمی صقله و بدی **ز دست بند چه خیزد خدا**
 نکه دارد **قولک اندون نه قالقاده صقلیه** مراد بود که مرشدون صبا
 قلب طلبه ایلدم اظهار عجز از یوب به الله صقلیه و یوب دعا ابلدی و خیر
 دارد اولش در که **لا ینک القلب الله بیت** **کو کلمه دیر بنی ترکیانیت**
 دیدن سوز و ندی **اوز که سلطان اندر کو کل حکم ایدر سلسطان اگاه**
 سوز و دل و جانم فدای ان محبوب **بکشم التونم و دل و جانم اول**
 محبیه فدا اولسون **که حق صحبت و مهر و وفا نکه دارد** **که حق صحبت و محبتی**
 و وفای صقلیه مراد بود که بونک کین محبوب حقیقی در لاجرم مال و تن و جان
 اگاه فدا قلند مستحق **صبا دران سز زلف اول مرابینی** ای صبا اول
 سز زلفه اگر بنم کو کلمه کور کین **ز روی لطف بکوش که جانکه دارد** لطف
 یوزند وی اگاه که بری صقلیه مراد فیض کوی به عیب موند اولان قلبه
 انده نیت اول دیو و هیئت انکه امرور **ولا معاش خیال کن که کربلغز**
 پای ای کو کل او یله معاش **قال که اگر ایا نیک طیر نورس** **فرشته ات بدو**
 دست و عانکه دار فرشته سنی ایل دعا الی ایله قالدیه مراد یوزندگان
 قلند ارشاد و در که اگر زنت و ذلت واقع اولور سه امت و دعا ایله قالدیه
بیت **ولا دعا سپر حکم است سهل صبیح** **بجز دعا نبود از کس جور و قضا**
مبارزان و یلان خواجه رانکه **دارید چکی و بهار و زرافندی صقلیه**
 کو همچو جان کرام شمانکه دارد **که جان مکر کین سز صقلیه مراد بود که**

بالاتها

بالاتها الذین آمنوا ان تنفروا الله ینصرکم حینما حقه و اولیاسنه نفرت ایدر
 که حق نکاسره نفرت و صبات ایدر **غبار راه گذارت کجاست حافظ**
یو که او غراغی توی فند و حافظ **بیاد کار نسیم صبا نکه دارد**
 نسیم صبا یاد کارنی چون صقلیه مراد راه گذاردن طریق حق در که اگاه
 سلوک ایدر حضرت حق و اصل اولوب **وانک غبار ندون مراد عبادت**
 خفته در و نسیم صبا در مراد جناب حق کل ملائکه در عبادت
 عبادات بلوب بارگاه حقه عرض ایدر **اولی**
 شاهان نیست که موی و میانی دارد **محبوب اول کلد که بنی و پیل**
 اول **بند طاعت آن کس که انی دارد** **انک صورتک فوی اول**
 که آنی اول و آن شول جاذبه حسندر که قلبه جذب و جلب ایدر مراد
 بود که مرشد اول و کلد که نایج و طبله و خرقة و روایس اول اول
 مرشدک مباله قول او که کور بیک قلبک اگاه مائل اولانته لم دبش در
 من لم یفعل خطه لم یفعل لفظه **سبوح صورو پری خوب و لطیف**
 وی **حوریک و صبیح شوی خوب و لطیف در وی** **خوبی آنست**
 و لطافت که فلانی دارد **خوبی و لطافت اولدر که فلانیت ارور**
 مراد بود که حسن صورت اگرچه خوب در اقا شهوانیند خای و کلد
 خلاف حسن سیرت که هرگز انده شهوانیت بود در **بیت** **خانقاه**
 چون نره میخانه ای دل خوبدر **دوش باغبینه البی ال شجره محبوبدر**
چشمه و چشمه مرا ای کل خندان در باب **بنم کوزم چشمه سنی ای کل کده**

نیستند فلان صقلیه

الحله بول که باقی تو خوش آب روانی دارد که سنگ ابد که ابد خوش
 آب روانی دارد در مراد کوزون بجای و کشف و فضل حق ظهور طلبدر
 خم ابروی تو در صفت نیر اندازی سنگ قاشک بولکمی نیر اندازی
 صنعتده بست از دست هر انکس که کمانی دارد آواز اندون هر اول
 کسکه بای و ارد مراد ابرو و در مرالهی در بر هر کسکه ایدار
 و دفت در روز حق اله و قایق افکار ان آلب حیران ابد رست
 کوشه گیران کرده در حرا ابرها همچو چشمت سستی از ابروی تو دلش
 شد سختم تا تو قبولش کردی بنم سوزم کو کله و کبلور و ثابت اولدی
 بکاسه آن قبول ابد که آری آری سخن عشقش از دارد یکی بی عشق
 سوزنیک نا پیری او نور در عشق شد کسب عین محرم راز عشق
 بولنده اولدی که عین ابد محرم راز هر کسی جرب فهم کمانی دارد
 هر کسکه فهمی مقدار غنی و ارد مراد بود در که غیب هویت کسکه
 بنفین معلوم و کله رنگم و بشک و در سر الذات لا یعرفه الا هو و هو
 عن الاغیار و مکنون عن الفکر و الابصار تعالی سئنه و عظم سلطانه با آ
 نشینان زکرات ملاقی خرابانده او نورند ابد که کرامت لاف او
 در سخن و قتی و هر نکته مکان دارد هر سوزک و قتی و هر نکته مکان
 و ارد مراد خرابات نشینان زخارف و نیای ترک ابد و ب فضل
 و خرابلق اختیار ابد ب فضل فیض حق کسب ابد و ب کرامات طنبیلی اولاندر
 لاجرم اندر و دعوی کرامت لاف انک سوزی و قشند و محل سوز بکدر مع

زیرک

زیرک بنو و در چشمت پرده سراسی مرغ زیرک اول بهار چند پرو ابر لایحی
 اولمزان مصرع ثانی بیلا ابد هر بهاری که زونیا خزان دارد
 هر بهار که آروندن بر خزان دارد مراد مرغ زیرک در عارف در که
 خانه صغور اولیوب انو کچون مسرور اولم کوی خوبی که برد از تو که
 خوشید اینجا خوبلق خوبکم آواز سندان که کنش بونده نه سوار است
 که در دست عنانی دارد بر سوار و کله که النده او بانه و ارد مراد
 حقیقت حقه حال جانی بیاندر که شمس بان اول در کاهده مطلق الفنا
 اولیوب قبضه قدرنده زبوندر که حق حضرت سیرر و الشمسی مستقر
 لها و کله تقیر العزیز العلیم مدعی کونفر و نکته بخافظه صغوش مدعیه
 دی حافظه لغز و نکته صاعقه کله مانیز زبانی و بیانی دارد بزم قلمیک
 و حق دلی و بیانی و ارد مراد بونده مدعید لاف فضل او و رو لغز
 معق و نکته و دقت بیلورین و بندر بونک جواب لسان قلم ابد اظها اثر در
 ان اثنا زمانه تل علینا فانظرو بعدنا الی الی انار لاجرم ف
 اس اندر منظر اظها را اثر فلعذر
 از دیده خون دل همه بر روی مار و کوزون کو کلر فانه و کلی بزم یوزر
 اوزر کیدر بر روی مار و پده بینی چهار و و بزم یوزر اوزر
 کور مر س نکر کیدر بلکل که لفظ از دیده و حرف از و لفظ دیده و
 حرف رقص اجلیه معکسه اولف جائز و من اسندانه معکسه اولف جائز
 پس مراد بود که کوز میلی قلبه سبب اولوب نوز ایلچون کو کلر فانه روان

صدق مکن من علیک
 صدق مکن من علیک

اول که جزو وار و اولی در من لم یکنه عینه لم یکنه قلبه و اول قیام روز
 او زانو او لوبه دید خون فشان او لور که باشد ایلی کوز بر چشم
 ایلی کوز و **بوسیم چشمه سارینک عجب خونین آفرایش مکر و آس**
 اول عینک کو کلر کاغذ در باشی مادر و زون سینه هوای نهنه ایم
 بر سینه بچند بر هو صقل شود **بر باد اگر رود دل ماران هوارد**
 بیک کیدر سه بزم کو کلر اول هواد کیدر مراد هو انکه مضرت بیاند
 افش آتخذ الهمه هواه و حین شول کم هو اس آله اتخا ذایده بملک ابدی
 بولور العیاذ بالله بر خاک را نه تا دیم رو خوش یارک بولر طهر اعلی او
 قودق کند و یوزمر **بر روی مار و است اگر کشارود** بزم یوزمر او ز
 روادر اگر اشنا کید مراد بوند طریق یارده تواضع کرل ایدکن تعلیم در
 حقیقت ابو بکر صدیق در رسول الله عم بیورش من اراد ان ینظر الی بیت
 یمنی علی الارض فلینظر الی ابن ابی قحافه سلبت آب دیده بر و هر که بگذرد
 سید کوز باشی الکه او زرنه هر یکله او غریه **کر خود دلش ز شک بود**
 هم ز جبار و **الکه کل خاشدن ایه و فی هم پزند کیدر یعنی یورکی**
 پزند قو بر خفدن یا سبیل قوی اولدغی اچوکن آنی پزند تو بار مراد
 بود که بر خط او زرنه یوز که خفدن سبیل و افراقه و یور کلر قوبغه
 بلکه اول سبله طاش یوالنمه لا یقدر **شاید که زوید کا برانی**
 بچون که عاقبت کار تو چون باشد چون **ماد آت آب دیده شب و روز**
 ماجر است بزم کوز مر صوبه ایله کیچ و کوندز ماجر و وار و اول ناجرای

بیان ایدوب ویر **زان ره گذر که از سر کوش جوار و اول**
 یول او غراغدن که یارک محله س پشندن پنچون کیدر مراد بوند حبش
 حق کمال تنزیه در و حال عشاقه لایق اولد که حضرت معشوقی هر تنه
 صیانت اید **بیت چشمان من برویت در عشق جنانند** کز رشک بیکه
 دبدن نمی توانند **خو رشید خاوری کند از رشک جامه چاک** مشرق کنش
 ایدر کوبندن قفنان چاک **کر ماه مهر پرور من در قبار و در انیم**
 بسلیجی آیم قفنا نه کیده یعنی قفنان بنم مجبوی اچنه الدوغدن کون کو
 بنلیوب قفنا نی چاک ایدر مراد ماه مهر پرور و حضرت صدر انک قبا
 کنه حجاب کبریا ایله تنزیه در کشک طلوعی جامه س چاک انکه تشبیه
 دیر که حجاب کبریا جناب حق ستر اندکن کو بنلیوب کون جامه س چاک
 انکه ایدوب غریبان اولور و بونک بیت سابق مضمونی تحقیق و **در خط**
 بلوی میله **دایم بصدق دل** حافظ بیانه می کشند **دایم صدق قلب**
 ایله **چون صوفیان صومعه دار از صفا رود** صومعه دار صوفی کس
 صفا دن کیدر مراد عباد خادیه صدق و اخلاص ایله کندکن بیاند
و است **چو دست در سر افش زخم نیاب رود**
 چون الی زلفی بپشته او رم انجمنه کیدر یعنی انجنور **و راستی طلبم با عتاب**
 رود **الک صلاب ایدم عتاب پشته کیدر مراد شیخ ایله اولان احوال صلاب**
 که تجس غیب هوینه ال و رب الال سوال انسم انجنور که تفکر و اخ الاله
 ولا تفکرو انی ذات الله حسیه ذات الله و سوال من ایلی اعلام ایدر

عین صفا در سر افش زخم نیاب رود

و چون نعلین مصالک استیم غناب ایدر که اعدی عدد و ک نفک التی ہیں
جنینک مو جینی الی اید صلی جائز و کل اید کی ذر در چو ماد نوره پی رحان
نظاره یکی ای کی سحره ناظر رک پولی بو صراع مریوند زنده کوشه
ابرو و در تقاب رود اورر کوشه و ابر و اید و غناب کیدر یعنی ک نور مراد
شیخ هلال نش کورینوب ناظر رک کو کل التوب خلوت کیدر و بسترا لور و کیدر
شب شراب جرابم کند به بیداری شب شراب کیدر سی بنی خواب ایدر او بانقلق
اید یعنی او پوزر که بزده راحت اولوز و کبر و زحمت کیم کجواب رود
اگر کوندر حکایت ایدم او بغوبه کیدر مراد بود در که شیخ عباد کجی می احباب
لیلا اید بنی دخی احباب لیل اید بی خواب و خراب ایدر و کوندر واقع حکایت
ایلم شتیوب او بغوبه و ادر کی خلوت التفات انز که بعضی یک عادی
مریدک واقع کس کستمر لنور مرید واقع بو یکدن او پوره اورر لکه رویا به
مغور او کیوب شغلدن قالیه طریق خلق بر شور و غنچه است ای دل عشق
بو با شور و غنچه دن خلوت در ای کو کل بغیند انکه درین راه بکتاب رود
دو شر اول که که بو عشق بولنده کستیال اید کیدر مراد بود در که طریقه عبادت
کینه و مواضع الحاد و اضلال شیطان و ادر در لاجوم التانی فی الرحمن و العجله
من الشیطان جنبی تانی و نامل ایدوب مفاسد مصالک فرق انکه اگر کدر حساب
چو رود باد بخود اندر سر حسابک چون کیده کتیر بل بکشته کلاه و ایش اندر
شراب رود انکه کلاه دار لغی بکشر بکیده کیدر مراد بود در که هر کبک
حساب کبیچی علوم و طاعتدن و فیض حالتدن خالی ایکن تکر ایدوب و اعطای

اولدم دیوب حدود پنج اوز ایدر انکه شیخ و تاجدار لغی بلکه ستر پیری
عشق الهی صورتند جا هلاک کسریغدن و طریقتدن خارج سوزون کیده
و با چو پیرشد حسن و نازکی معوش ای کو کل چو پیر اولدک کوز لک و نا
ز لک صاتم که این معامله در عالم شباب رود که بو معامله بکینک عالمند
کیدر یعنی واقع اولور مراد پیرره تربیتی و ظرافت پر شسترد و پاد
الته بهنگام پیری مراد تناسل نفس جوانان مدد سوا نامه نوی سپا چو
طی شد قره قبل نامه سنک سواوی چون دور لدی بغیر غل اغرق زمانه کلدی
بیا ضکم نشود اگر صد انتخاب رود ای اکل اولمز اگر بوز انتخاب کیدر
مراد بود در که صقل اغرق زمانه قبل کلدی اغرق قبل بقدر بولوب فیلد
آق قل اکل اولمز کدای در جهانان سلطنت معوش جانان قنوی
کوالفن سلطنة صاتم کس ز سایه این در بافتاب رود کس بو قید کولکه
سندن کشته کیدر مراد بود در که باب حقه کدا اول اولیا یک سایه
سعادتن اوج رفعة تا فلک رابعه محل شد مرتفع اولور ارتفاع
معنوی اید مراد بعد شمس خواندی و هم ترسم بجا عهد صبی او قیدک
و خورقون که با شور و قیامت فیه خطاب رود کجا قیامت کونده
بو خطاب کیده مراد بود در که نیک که لربودن پاد بر بر نه عهد صبی و عهد
و فایانک و بو طعن ایدر آن انکه که کندوا الذین یقتضون عهد الله
من بعد ميثاقه جنبی عهد حق صبی لور اول خوف و ادر که قیامت کون
اندره بو و جهل خطاب و کتاب اول ای کعب و بیکران کوب

این نمی دانی که این خود عیب نیست حجاب را نه تو بی حافظ از میان بر نه
 بول حجاب سانس آورده دل فانی حافظ خوشا کسی که در این راه بی حجاب
 زود خوشتر اول که که بود بولد و حجاب نیز کید مراد بود و که نفس وجود
 حجاب سبک طریقت و مانع وصول حقیقت در لاجرم خوشتر اول که که نفس
 و نمانیدن کجی که اکا وصول میسر اولور

سلمان مراد قتی دل بود و سلمانی نیز بروفتد بر کوه حکم و ایدری
 که با وی گفتی در شکل بود که اکا و ایدم اگر بر شکل اولیدی بونده تنه
 و ارد که کشی به پیش نظر واقع اول استغنت قلبی بوجبه مراجعت انک
 کرک دل هم در بود و وصلت بین بر هم در و کوکل ایدی و مصلحت کو بریج
 که استظهار هر اهل دل بود که هر اهل دل که یاردم ایدگی ایدی من شفته
 را در هر بلای پس دیوانه هر بر بلایه رفیق کاروان قابل بود است
 بلجی رفیق قبال ایدی بلورانی که مافتا دم از چشم بر کرد اید که دوشتر ایدم
 کوزدن بتدبیرش ایدر اصلی بود اول کوکل تدبیری ایدر بر اصل اید
 و ایدری زمر ضایع شد اندر کوی جانان بنون ضایع اولدی جانان
 محکمه جبه داس کبر بار منزل بود نه انک و و تخی و عوق ایدری منزل
 ایدی شکم در طلب در غایب کوزم پیش طلبه انجو طمیزی
 ول از وصل او بی حال بود و انک وصلدن بی حال ایدی مراد پوشیدن شول
 کلامی تحقیق در که ارباب تصوف دیشلر و صوفیک سر پایی قلبی در آن
 ضایع اتم که که هنری عیب حرمان نیست لیکن هنر حرمانی و عیب هنر اولور
 زمر

این سخن را در این کتاب

زمر محروم ترک سبکی بود بنون محروم کفزه بر سائل او در مراد بود که
 هنر عیبی بود که اهل هنر محروم اولور پس هنر حرمان عیب هنر و کلدر اقا
 بن اهل هنر هنری هنر در زیاد و محروم عیب است پریشان رحمت آرید
 بوست پریشان رحمت کتورک یعنی اسر کل که روزی کاروان کاملی بود
 که بر کون برایش بلجی کامل ایدی مرا تا عشق تعلیم سخن کرد بلک تا عشق
 سوز تعلیم بلدی حدیث نمک و هر فعلی بود بنم سوزم هر محفل نمک سی ایدی
 یعنی عشق الهی بلک سوز تعلیم ایدلن برو حدیث هر محفل نمک سی اولشدر
 که محفل و محفل بود بنم سوزم نمک و دقیقه اولشدر مکرر که حافظ نمک
 داشت و به دخی که حافظ نمک دان در که ما دیدیم حکم جاهلی بود
 که بزکوز و حکم جاهلی ایدی بونده تنه و ارد که اهل کال کند و نقتدن
 نفس در آن نگری رفیع انجون تنه ایدر بولد و بر آن نفس لینی اذلال جلایه کمال
 برید در لاجرم هنر اولدی که کشتی کندن کور به بیت جو چشم آن به که ور
 عاری نشینی دو عالم بینی و خورانه بینی البیاض
 یارم جو قیج بدست کید یارم چون قیج از دونه بازار نمان شکست
 کیدر بندک بازاری صنیق دوز مراد یاردن کشج در چون و غلط و نصیق
 قدس و دوتوب رفیق شهوات و ترک ماسوی بنون ایدر مجید بلک و اصنام
 اموال دنیا که بازار نه انک روک و کلور در کج فناده ام جو ما هی فنا
 و کزنه دوششمه باقی کبی تا یار مرا بست کیدر تا یار بینی آغه دونه مراد کج
 فنا و دوششمه کشج و مرشد آغه دوتوب صید اید کلون بیانند هر کس که

مدام اندازد عارفی و کلی شرب مدام اتر مراد بود که **عظمت**
 اگر عشق الهی شرب جام بول طلایه بالذات و کلی آیه عارف و مقلد
 و عاشق صافی شرب شراب و جوش دایه دوش **و چنین زیر هم**
 زلف نهد و نه و حال اگر بوی گلین زلف بوی گلین تنه قوی خاک و نه سن
ایضا مرغ خوراک مدام اندازد ای نیمه عاقل قوشن آغ اتر مراد بود که
 غیب هو بندان **کشفه** سرخنی سولرس نیمه عاقل خیده صیدا بدب مقید حب
 حق اید **ای خوش حالت آن است** که در پای حریف **ای خوش اول سنگ**
 حالتی که یارک ایاغنه **سردستار ندانند که گد ام اندازد** **بیش بود**
 بلیه که قنق سن اتر مراد بود که **ست حق اولان اوله کرک که بیش و مان**
 فدا اتمده شویله اوله که برن برنول تقدیم اتمده **نزد و اینیه کیف ما**
انفق مر برنول بزل اتمک جایز اولوب مبادت اید **زاهد خام**
 طبع بر سر انکار باند **خام طبع زاهدانکار بیش اوزر مقلدی** **بجته**
 کرد و چون نظر برین خام اندازد **بجته اولور چون نظر شراب خام آن**
 مراد بود که زاهد خالک که خام طبع و عشق الهی سر و حصول جا ایدر
 روز در کسب هنر کوشش می خوردن روز **کونوز هنر کسبه و دوش که کونوز**
شراب بچک دل چون آینه در زنگ ظلام اندازد **آینه کی کوکلی و اقلو**
 بسته اتر مراد بود که کونوز تحصیل علم فلک اندون بطالت ساد اولی
 قلبی ظلمت جهل بر اغور **صوفی الف قدس** اگر از بر لرسه خواجه
 خرند بر قاره الف بوق بر قره جا هلد **اول** **ان زمان وقت من**

ایضا

صبح فروخت **ای شب** اول زمان صبح نورلو شراب و قنق در که کبی **کونوز**
 افق پروانه شام اندازد **افق خراک ای اطرافنه** **اشام بر دهنش آنه** **یعنی**
 اخشم اولوب خره کولنی بوریه مراد بود که **کبی عالم اغیاردن خارا اولوب**
 خوش باد که عشق ایدوب **بار اید خلوت صحبت زمانه** **در بیت** **خوش است**
شب که باند حبیب با عشق که در میان نیکو رقب و یوصفت **باد**
چشم هر نوش زنهار **شراب شهر محسبه ایجه زنهار** **بخور و باد**
 و سبک جام اندازد **بجز تر ایل و قدح طاش اتر مراد بود که عشق الهی**
 اخبار و طریقت اسرار **املاط ایل سو یله پشته** **که استماع معارف**
 ایدوب بعد **سکامر ایدر** **حافظ سرز کله کوشه** **خورشید برار**
 ای حافظ **بیش کشک کلامی شسته** **سنة قالد** **بجته ار قمره بدان ماه**
 تمام اندازد **بجک ارفقه** **اول نام آیه آنه مراد بود که اگر بچک ساعده**
 ایدوب کمال کماله وصول **سیر اولور** **سرفراز اولوب کمال صفت**
 بولور **سیر** **مزد و ای دل که در با و صبا**
 باز آمد **مشتلق ای کوکل** **بر دخی با و صبا** **کوکل دی** **مدد هوش**
 خبر از شهر سبا باز آمد **خوش خبر مدد** **سپاس شهر ندن** **کوکل دی مراد**
 جانب الهی و فیض سحی و الهام **ملکی کلد کنون** **استبشار در**
 مدد هدرفته **در کیش** **باز آمد** **مدد هدرفته** **ما که در باز آمد** **بیش**
 ای مرغ سحر نموده و او دی باز **جله ای بلیه و او دی** **ایری کو** **که سلیما**
 کل از طرف هوا باز آمد **که کل سلیما** **کنار ندن** **کوکل دی مراد**

کشف و کرامت ایچون اظهار سر و قل و بکدر لاله بوی من شبنم بشید از دم
صبح لاله خالو شراب قفوس اینست من صبح نمشدن داغ دل بود
باقید و ابازا آمد که کل و اغلو ابدی و و امید ایله کو کله مراد عشق
آتهی راجه سنگ استن شامی قلب مکتور عدا ج اوله غن بیاندر عارفی
نو که کند فهم زبان کوس بر عارف قان که کوس دل اعلیه تا بپر که چرا
رفت و چرا باز آمد تا صوره که بنوی کند و بنوی که کلدی مراد بود
عارف کوس دل اکل که اراده الله سنگ مملکت متعلق اولی حق کیدر
و حیانه متعلق اولی حق کلور نه کم حق سیمانه و تعالی پور شد و کنتم اولیا
و احبکم ثم یمینکم ثم یحییکم ثم الیه ترجعون حیثیم من از بی ان قافله پس
اب کشید بنیم حیثیم دل قافله اردنجه نیجه صوجلدی یغنه اغلوی تا بکوشن لم
آواز در ابازا آمد تا کو کلم قولا غنه چا آوازی که کلدی مراد بود که
کیمکه طریقه سالک و اندک اردنجه کیدر طالب و رغب اوله اندرون اکا
صدایر شور آخر خوانده ایر شور خواند از بی راهها بران در آیم
بی ره تا کی روم بران در آیم مردم که و ام بخت خدا داده من
آدم خلق ایندی دخی کرم نیم الله و میس کینم کان بت سنگدل از بهر خدا باز
آمد که اول خاش کو کلدی صتم الله ایچون که کلدی مراد بت سنگدل
شبنم و مرشد و که نغمه غلظت ابد حق تکا حضرت تک با غنائی و بر که
اول الله ایچون کلدی بکا ارشاد ایدر اچه ماعهد شکستیم و کنه حفظ
کرد اچه بز عهد صیدق بزم قبور مردل که کلدی مراد عهدی صیدل
روحدر

روحدر و کناه ابلین نفس حافظ در و لطف ایدوب صلیح طریقی اید کل
شبنم و مرشد و و ایضا کل بی رخ یار خوش نباشد کل
یار بکا غنسر خوش اولمز بی باؤ بهار خوش نباشد شراب سبز بهار خوش
اولمز مراد کلدن کشف در و بهار دن عالم بسط در لاجرم کشف تجلی در ستر
و بسط عالم آلهه عشق آلهی سر خوش و کلدی طرف چین و هوای بستان
چین جانی و بوستان هوای بی لاله غدار خوش نباشد لاله غدار سر
خوش اولمز مراد عالم بسط و انبساط هدای جمال سینه خوش و کلدی و بکدر
با یار است کلدی و کل اندام شکر طوطا قلدی کل بدینو یار اید بی بوس کنار
خوش نباشد انوب و قوجه سر خوش و کلدی مراد و وصول لاله قبول کفیت
و دوام مراد سر خوش و کلدی رفیقید سر و و حالت کل سر و ک رفیق
اتمی و کلدی حالت بی صوت مراد خوش نباشد بهلر آوازی سر خوش اولمز مراد
وجد و سماع و کشف و ارتفاع کونید و خوانند سر خوش و کلدی و بکدر
در نقش که دست عقل بند و در نقش که عقل اید بکل جز نقش یار خوش
نباشد نکا نقش سر خوش اولمز مراد و در که عقل تقو اندکی امور کاس
طریق بصورت ر باد و باغ و کل و مل خوشی لیکن باغ دخی کل دخی شراب
خوش را تا بی صفت یار خوش نباشد یار صفت سر خوش مراد
حق سر و صفت اهل تقو سر عیون حفظ اولمز و بکدر جان نقد محض
حافظ جان نقد حیفه درای حافظ از بهر نا خوش نباشد صایق
ایچون خوش اولمز مراد جان نقد محقر ادعای بود که مسکت اید کفیل انوش

۱۷۵
نفس و عقل و شعور

و کلام در دین حق در استیجاب آفرینش خلق میسر نباشد بذر آنکه کلام
و اینست دوش که گهی زیار سوخته و دوا و باد دو
 کجاست خواجه پیش یار و در خبر داران و بر دی یل من نیز دل باد و هم در
باد باد من دخی که کل بله و بر رم هر نه اولورس اولسون مراد حاضر
 اولین بار و در قبض فضل و غیر خیر است و آنکه کجای جان و دل فدای آنکه
 است که بیاند کارم بدان رسید که هم از خود گنم ایشم کار از شد
 کند هم از ایدم هر شام برق لامع و هر باده باد هر اختم
 بلا بیجی شمشیر و هر صیقلی مراد نو در که بنده هم نش عشق وار و هم
 هوای یار و از لاجرم عالم اول مرتبه ابر شمشیر که کجاست قلبم برق کبی
 لامع اولوب صیقلی شده هوا باد کبی ظاهر اول در جبین طره تو دل
حافظ من سنگ طره بکلند بنم ضبط کولم هر از گفت مکن مالوف
باد باد هر از دبدی مکن مالوف مانوس کله سون مراد قلبم غیب هویت
توجه ایدب مکن مالوف فراوش قدی و بکدر امروز قدر پند عزیزان
شناختم بو کون عزیزان نصیحتی قدر ندیدم واکلام یارب روان
ناصح ما از تو شاد باد یارب بزم ناصحی حاجه سندان شاد اولسون مراد
 بود که تازگده و زمان غفلت نصیحت قدری بلنزه اما مرور زمان ایله
 عجز کار اولوب مصائب ای غفلت زائل اولوب ناصحی پند یک قدری معلوم
 اولوب نصیحت ایدن عزیزان دعا و خیر قلنور دل خون شد بیاد تو هر که در
چمن پور کم قال اولدی سنگ باد که هر وقت که چنده بند قباغی غنچه کل
 میل باد

اینست دوش که گهی زیار سوخته و دوا و باد

میل باد خبر غنچه شد دولت سنی آجودی بل مراد کل شفق کورب جانب حق
شفق باد پدوب جگر خون اولدغن بیاندر طرف کلاه شایه آید بکلام
سنگ شام کلانک اوج قلدی خاطرم اینی که تاج بر سر کس باد
اول برده که ناصحی نر کس پیش وزره که خودی یل مراد بود که اهل بصیر
و صلب غیرت اولد مر پرده که عظمت و جلال و لطف و جمال کوره احضرت
حق جلال و جلالی یاد ایدب اکا انتقال ایدر از دست رفته بود وجود
ضعیف من الدن کتشی ایدی بنم ضعیف و جوم صمیمی بوی زلف تو جان
باز واد باد صیقلی سنگ زلف قفوس سبی ایله کرد جان ویردی
مراد غیب هو بدی شفق کجی فقو ویر جلد حیات جدید بود و غن بیاندر
حافظ نهانیک تو کاف بر آورد ای حفظ سنگ ایو طبیعت مراد حاصل
ایدر جانها فدای مردم نیکنها باد جانم و خوش طبع اولد که فدای
اولسون مراد خوش طبع اولد که میاب بیان و خوش طبع اولد دعا
 که در خسروا کوی قلک در خیم چوکان نوباد نعدت فصل
 ای پادشاه قلک طوبی سنگ چوکانک بوکلند اولسون ساحت کون و طاق
عرصه میدان نوباد کون و مکان میدان سنگ میدانک عرصه اولسون
ظاهر نظم انگوستر که خطاب ظاهر پادشاه اولا اتاهل تحقیق فنده
خطاب پادشاه حقیقه در نو طاهره نظر طام نشا حقیقه نظر خبر در
مه افق کرفت و مه اطراف کشد جمع افق دو تدی و جمع اطراف آیدی
صیت خلوت که پوسته نمربان نوباد سنگ قلک اوازی که متصل سنگ

سنگ بیک اولسون بونده و من ظاهره انشا و حقیقه اخبار در زلف خاتون
 طفر شیفته بر چشم است طفر خاتونک زلفی سنگ بر چنگ جبرانی عشق
 و بد فتنه بد علق جولانی تو باد فتنه ابد کوزی سنگ جولانک عشق اولون
 مراد غیب مویبت انما رندان بر عکس مغلوب غالب در و طفر و غلبه و حرکات
 الهیه سنگ عشق در عین فتنه و بکدر ای انشا عطار و صفت شوکت است
 ای خسرو که عطار که انشای سنگ شوکت صفتی در عین عطار و سنگ
 شوکت و صفتی انشا ابد عقل کل چاک طفر اکثر دیوان تو باد عقل کل
 سنگ دیوانک نشا بیک قولی اولسون مراد بود که عطار که کاتب فلک
 غطرت حق و صفتی انشا ابد و عقل کل اول دیوان خانه نک موقعی قولی در
 محیط شرح را واضح طریق علم را شارح زمان فضل را منبع راسخ
 بانی طیر جلوه طوبی قد چون سرو توشه طوبی جلوه سنگ غضبی و انک
 سبب سنگ سرو قد اولدی غیرت خلد برین رحمت ایوان تو باد خلد
 برین غیرت سنگ ایوانک میدان اولسون مراد بود که طوبی مراتب عالی
 بستی اولوب غضب برین ایوانک میدانک غیور در نه تنها
 حیوانات و نباتات و جماد یا لک حیوانات و نباتات و جماد و کل مرتبه
 در عالم امرست بفرمان تو باد هر نه شنه که عالم آمده در سنگ فرمانک ایل
 اولسون مراد یا لک نباتات حیوانات معادن و الیدتک نامور حق و کل
 جمله عالم آمده اولنک مطیع فرمان حق و بکدر حافظ خسته با خلاص ثنا
 خوان توشه حافظ خسته اخلاص سنگ ثنا خوان اولدی لطف عام

توشه بخش نیاخوان تو باد سنگ لطف عامک سنگ ثنا خوانک شفا
 بنشایی اولسون مراد حامد فخر و در نه شانی حضرت حق اید و کن
 ذکر ایدوب اندن رجاستقا ایدر **سبب** کو کلمه دلمزد در نه در مان
 طیبی شانی چون الطبا به ده الله حکیم در **و ابیضا**
 ساقی صدف سرو کل و لاله میرو و اسر و کل و لاله سوزی واقع اولور
 این بخت بانه منک میرو و بویکت ثلثه غزاله ایله کیدر یعنی دو طیبی
 اوج قیج شراب ایله کیدر که نهایی اکا ایرتور مراد بویکت زدن بود که سرو کل
 و لاله سوزی اجل ایرتوب غزاله اوج که بومق ایله اولور یا بویکت و عشت
 مصیبتی اعصار و ضوئی اوج که بومق ایله اولور تحقیق بوزدن مراد بود که
 ای عشق الهی و برن درجه عالی و کشف و داغ عشق کلامی یعنی بود عوی استغراق
 کیفیت خمر صفا ایلر انک اولور مراد بود که نوحه و دس حسن حدیث است شراب
 ایچ که چنگ یلی کلنی حسن حد و نهایی بولدی کار این زمان ز صفت دلالة
 میرو و کار بوزمانده بیکه و مشاط صفتدن کیدر مراد فیض و جذبه حق
 کماله ایدر عشق الهی نوش انک زمان اولدی مرشد چشت کمالی و بکدر
 شکر سنگ شکر صفا طوطیان هند شکر صبی اولور دو کل هند طوطیان
 زین قند پارس که به بنکاله میرو و بونارس قند که بنکاله شهره و ارطو
 کند و کلامی صبح در که قند فارس در چون هند و یارنده بنکاله شهره و ارطو
 هوایی اولوب نف که برین طوطیان و صبی بین خلوت کرین عوام و جن
 بوشکر صبی بوزدن فتنه اولور طوطیان بین و زمان در سلوک سحر

صفتی در عین عطار

طی مکان و طی زمانی کور که شمر طریقی سلو کند و بواسطه کس
طفل یکشنبه ره یک له میرود که بوبر کچی طفل بر بلاق بول کیدر مراد بود
بر کچه فکر ایدوب سو بد و کم شمران نه کنتر تحت الوش مفاهی السنه
الشرا حسیه سافه بعد قطع ایدر لاجرم طی مکان ایدر و اقرب طریقی الی الله
طریقی عیشا فذریع شمر نهیج روح قلوب تر جک و صول عیش اولوب طریقی
دخی ایدر آن جیشم جاد و انه عابد زبیب بین اول عابد الی بی جاد و انه
کوزی کور کشکار و آن کج ز دنیا له میرود که اول کج کار باشک اردن
کیدر مراد بود که کلمات عشاق و اشعار شواق کو بیایا کوا و ان سجد راما
عین مشوق کوی انجا غایبدر خون کردن مراد و بری ضی سمن مشوق
در لیس همانور و سمنک عارض او زره از رشک روی او عرق زاله می شود
انک یوزی کو پسندن زاله نری کیدر یعنی آخر مراد غرابت صنع حتی بیاندر
باد بهار می وزد از گلستان شاد بهار بی کسر شاد گلستان
وزنه لاله باد و در فوج لاله میرود زاله دل شراب لاله قد حنه کیدر مراد
به ندرت در شرابی منع حتی بیاندر از ره مرو به شاد دینی که این مجوز
بولدن کنه دنیا شیهه سبله که بوفری مکاره بنشیند و محاله میرود
مکاره او نور صبله ایدر مراد دنیا کج زه سنگ مکاره و محاله ایدر ولی
بیاندر بهشت و اریکن عالمه های دل شال الحنت نایع غم که ز رفعت جهان
افسرد و بیای قو حافظ ز شوق می کس سلطان غیبت دین ای صفا
سلطان غیبت الدین مجلسه و فذل خاشمشو که کار تو از ناله میرود

ساکت اوله

ساکت اوله که سنگا بشک ناله دن کیدر مراد غیبت الدین وینه
معاونت ایدر رجل صلا در که سلطان آخر ندر انک مجلسه ناله
مؤثر در و اندن فیض سید ربیت نود سنگا خلق جهان در پس جهان
با و اخذای در دو جهان و سنگا تو **الفصل** مقتضی غیبت مقتضی غم
بر سر آیم که از دست بر آید انک کیش اوزر بین که اگر ایدن کلور سه و
اولور سه دست بجاری زخم که غصه سر آید الی ارباب اوزم که غصه
بش کله یعنی نهایت بوله مراد ترک دنیا ایدوب طلب اخوت ایدرم و بکدر
زیرا ما دامکه آدم طلب دنیا ده در غصه نهایت بولمز منظر دل نیست جا
صحبت اغیار بو مصراع مبتدا و جزو در یعنی کول نظر کا ای اغیار صحبتی بری و کدر
و بوجو بیرون رود و فرشته در آید شیطا چون جقه فرشته کر
مراد قلبی ماسوی دل خاله قلن که کل یار اولاد بکدر صحبت حکام ظلمت
شب بلد است بودنی مبتدا و جزو در یعنی حاکم مصیبتی شب بلد اظلمت در
نور زخو رشید خواه بو که بر آید نوری کنشدن استه اولاکه طوغا
و صلا اولاد مراد ترک دنیا اولاد ایدر مصیبت قل اولاکه نورانیت و صفت
حاصل اولاد بکدر بر در ارباب بی مروت دینی دنیا نک مرو ستر اهلک
جنوبه اوزره چند نشینی که خواجه کی بر آید بنی او نور رس که خواجه
تجی جقه و بو مراد بود که جقه حق اهل منصب قبو سندن تجی جقه و بو
او نور مقیض عمر در ترک کدای بلن که کج بیای و دینجک ترک
مقا که کج بولس از نظر روی که در کد زاید بر ساکک نفرندن که

او غرافه کله مراد بود که ترک طلب دنیا ابدی طریقت اولان نظرند.
 او بنیحق کج غزلند کج قناعت و عنای قلب بولور. **صالح و طالح قناعت**
 خویش نمودند. **صالح و فاسد کند و تناسل کو سترور** تا که قبول او قند و نظرند
 تا که قبول دوست نظر کله مراد صالح قناعت قبول اولور دیکدر یا قبول مشیت
 خفه منوط دور دیکدر. **بلیل علق تو عمر خواه که آخر** ای بلیل علق سر عمر است که
 آخر باغ شود سبز و سرخ گل بر آید. **باغ بیل و قزل اولور کمل صبر مراد**
 صبر اولان صبر ایله مراد ایرد دیکدر. **غفلت حفظ درین سراج عجب نیست**
 حافظ غفلت بوج و عجب دیکدر. **هر که بمنیانه رفت پیچید** هر که بیکه
 بمنیانه پیچید مراد بود که دنیا غفلت و مستکمل قیل در **روا ایشک**
 حالت آفتاب هر نظر باد. **سنگ جاکه هر نظر کنش اولو** زخون روی
 خونت خوبتر باد. **خون نطقه حرف یا مصدر تیرد** یعنی سنگ خوب بوزک
 خوب بوزک خوب برق اولسون مراد بود که جاکه در عین کفایت نور قلب فتور
 اولو و وجه جیک حس آفرینستند تنزیه قلوب که آن حال غیر نیست
ایستویت که کوفت رویت رانند. **چو هر شب ز شوق در بدر**
همان زلف شامین شهرت را شاه شهرت قناد چک دیکدر یعنی
 سنگ شاهین شهرت زلف هاستک. **دل شامان عالم زیر بر باد** عالم
 باد شاهین قلب قنادی انده اولسون مراد بود که قلوب سلاطین صفا
 غیب موند اولو دیکدر. **کس کوبه زلفت نباشد** بر که که سنگ
 زلفک غلبه اولو. **چو زلفت در هم و زیر و زیر باد** زلفک کس فرجشق

سنگ جاکه هر نظر کنش اولو

و فرس موثر اولو مراد بود که هر کیمه غیب موند نفید اولو کیمه پرست
 اولور. **دل کو عشق رویت نباشد** بر کو کل که سنگ بوزک علق اولو کیمه
 همیت غرقه بخون جگر باد. **دایما جگر قانده غرق اولو خطاب حضرت**
 حق در مراد ظاهر دور. **نیچون غمت نامو کشاند** این صمیم چون سنگ
 غمت را قناعت بمنی. **دل بوج من پیشش سپرد** بنم بوج کو کلک اولو کیمه
 قناعت اولو مراد بود که اولو و البلاء قناعتان صمیم و اشتان الاشیا
 ثم الاولیاء ثم الاصل فالامثل موصی فی نظر بلا اولان علق و طوق بلا و بل
 تعرب و موجب تریدر. **چو لعل شکر نیست بوسه بخشد** چون سنگ شکر کیمه
 بوسه عطا اید. **عذاق جان من زو پرشکر باد** بنم جانم فدای اندن طلوع
 شکر اولون مراد طلام الهیون تلذذ طلب دور. **مرا ازنت هر دم**
تازه عشق بیکسند مردم بر عشق تازه. **ترا هر عشق حسن دایم** سکا
 بر ساعت بر حسن دخی اولسون مراد مردم جاکه نظر اولو پس دیکدر
 بجان مشتاق رویت حافظ. **جان ایستک بوزک شتاق در حافظ ترا**
 بر حال شتاقان نظر باد. **سکاست فدا حاله نظر اولسون خفا حقت حق دور**
 و مراد ظاهر دور. **ترا با شتاق دایم نظر باد** زجان خستگان
 خود خبر باد. **حسن تو همیت در فزون بام**
 سنگ حسنک دایما تفتد اولو. **رویت همه سال لاله کون باد** بوزک و کل
 بلده لاله کیم اولو مراد حقت حقت اید و اندن کمال و جان ظاهر اولو
 جماله و نیوره نظر اولو قلبی دور. **اندر سر من خیال عشقت** بنم باشد

سنگ شست خنیاں هر روز است در غروب باد هر کون که وارد رانند
اولون مراد زیاد عشق الهی طبعی در قدمه دلبران عالم عالمی و حاکم و حاکم و حاکم
قدس در خدمت قامت نکلون باد سنگ قفسه خدمتند پیش آشفته بون
اکیدوب خدمت ایدر اولون مراد علو درجه الهیه راجع و ساجد اولون
دیگر در کس که ز خدمت گذر در چاه غم سر نکلون باد هر روز
که در چمن برآید هر سو که چند قافله پیش الف خدمت چون باد سنگ
فک الفی اولوند نون کبی اولون مراد هر رفیع الی ان سکا عابد و خاضع
اولون دیگر چشمی که نه فتنه نه باشد بر کوز که سنگ لفته نکل اولیه
از کوه اشک غرق خون باد کوز پیش کوه مریدن قافله غرق اولون مراد
سنگ نکلان اولابن دیده قال اغلبه سون دیگر چشم نوز بهر دلربایی
سنگ کوز که کول قافله ایچون در کردن سحر و خفون باد سحر ابلکه
دو خفون اولون مراد ذات الله دل طرف مختلفه ابله جذب قلوب قلبی در
هر جا که ولست در غم تو میرود که بر کول دارد در سنگ غمده بی
میر و قرار و بی سکون بار صبر سوز و قرار سوز سکون نر اولون مراد هر یک
حق عشق اولی طبعی دیگر هر کس که بدل نباشدش در د هر کس که کول کند
اولیه ورد از صلفه و وصله تو برون باد سنگ وصله حلقه سندن
طاشره اولون مراد بود که در دهر چکین دوا و وصله و اصل اولون
لعل تو که است جا حافظ سنگ لعل که حافظ جانانی در دور از لب
هر شب درون باد در خیس و نکل لبند از رخ اولون مراد بود که
کلام

کلام الهی اهل دل جانانی در هر نما اهل لبند از رخ اولون مراد
سنگ شست خنیاں هر روز است در غروب باد هر کون که وارد رانند
طبعی نازنه محتاج اولون مراد بودن بر وجودی نافع اولان کسنگ
صحتی ایچون دعا و ریت جان شریفی س چو جهان خلق نکل نام درست
ایدر صبیح صحنه هر شش دعا سلامت همه افاق و سلامت است
و کمال افاق سلامت سنگ سلامت در هیچ عارضه شرف تو در
مباد هیچ عارضه ابله سنگ شرف در دلو اولون بیت باغ جهانده
چون کل خندان در رخک هیچ عارضه عارضه کلون فنا جمال صورت
معنی زامن صحت است صورت و معنی جان سنگ صحنه امتدن در
که ظاهرت و نرم و باطنیت ترزند مباد که طاهر نوز ناطش و باطنیت
غفقه لو اولون بیت صورت جمال معنی کمالی چو سنده و هر حق
ظاهر کث و ابد باطنیت صفا درین صحنه جو و آید خزان بنجایی
بوچنه چون کبر نران بنما خلق ابله رهش سر و سهر قافله بلند بنا
اول خزانک بولی و قافله سر و سهر به اولون بیت ایدر خزان سرور
چو مردم بهار دور سبزه اولان قافله سر و سهر سرور دران
بیاط که حسن تو جلوه آغاز اول و شکده که سنگ صحنه جلوه به پیشلید
مجال طعنه و بدبین و بدبند مباد برافز کور بچنگ و بکنیم بچنگ طعنه
مجال اولیه مراد جمع حلالک بی عجب اولاد دیگر هر آنکه روی چو لایت
بچشم بد بیند مراد اول که سنگ آبی کبی یوزکی برافز کوز به کور درش

۱۸۰

بویژه جسم او سپید باد **سنگ** از شکله انگه بسمندن غیری پوزرنگ اولسون
 یعنی کوزد کلمه ایچون اتش اوزره پوزرنگ وضع ایوب یا قران انگه برنه انگ
 جسم بایسون **سنگ** از کفنه شکرشان حافظ جون **سنگ** بای حافظه شکر
 صابچی سوزندن است که حاجت بعلاج کلاب و قند مباد که سنگه حاجت
 کلاب و قند علامه اولسون **بیت** امراضه در کلام حق ایله دعا عیاله
 بنوم ایله دعا اولور **دواردا** **و** **ایضا**
 انگه که بدست جام وارده اول که که انده قیج وارور **سلطان** جم مدام
 وارور **جم** سلطاننکی اکادم وارور مراد جاندن غلبه صافی در کیم که اول
 اول جام جم کیم میده عالم اکا علی الدوام **جم** اولوب جم سلطاننکه
 مدام مالک اولور **ای** که خضر حیات ازو یافت بر صوکه خضر حیات
 اندن بولدی **در** میله به جو که جام وارور **بنیانه** است که جام وارور
 مراد بنیانه دن خا خا بر بونده جام وارور **سرخ** صافی و عمل کافی در لاجرم
 حیات ابد سبب اولور **سرخ** جان بجام بگذار جان ایلمکیش
 جامه فو واکا ویر **کیم** شسته ازو نظام وارور که بوا بیک اندن نظام
 دوتر مراد کرو جامه **سرخ** صافی در لاجرم شسته جان ایلمکیش
 غلبه اندن قطع انمل کرک که اندن نظام و انتظام **محل** اول **ما**
 وزاهدان و تقوی **بزد** شراب و زاهدان **تقوی** تا بایسر کدام
دارد **ما** بایر قنقش **پیش** دوتر یعنی می **مال** اولور **پوشه** تقوی **پیش**
مال اولور مراد دیدن شفق الهی در و تقوی دن مراد زهد شکر **ما**

خورشید
 خورشید

حضور خنده تقی به قبول بولور معلوم و کلام **بیر** و **رب** و **توس** نیست
سنگ بیکدن خارج ایلمکیش **پوزر** **در** و **در** کسر که کلام وارور
 دورده بر که مراد دونه مراد و مان و اعط و شیخون غیری تحصیل مراد
 ایدر **پوزر** و **بیکدر** **نر** کسر **پیش** **ما** **کشی** **نر** کسر و کلام سنگ
 شسته **ار** **از** چشم خوش تو دام وارور **سنگ** خوش کوزدن بویج
 دوتر یعنی قضا نور مراد مرعین **سکران** ذات الله دن کیفیت کتب
 ایدر **بیکدر** **ذکر** رخ و زلف تو دلم را **سنگ** خلک و زلف زار کوی کلمه
در دست که صبح و شام وارور **بر** و **در** که صبح و شام دوتر مراد
 صباح و روم هوای ظاهر و غشیم و روم هوای باطن و یا ایلمکیش **ایک** **ایک**
 و روم در و **بیکدر** **بر** سینه **پیش** **رو** **مدان** **در** و **مدان** **یار**
 سینه **ساز** **علت** **نکی** **نام** وارور **علت** **نام** دوزی وارور
 مراد در و **لو** **سینه** **شوق** و **ذوق** **کلام** **الهدی** در و **بیکدر** **در** **چاه**
زنج **جو** **حافظ** **ای** **جان** **اک** **جف** **ورنده** **حافظ** **کیم** **ای** **جان** **حسن**
نود و **صد** **عظام** وارور **سنگ** **حس** **ایک** **پوز** **قوی** وارور مراد
زنج **جامه** **دن** **تجلی** **میش** **در** **که** **محیط** **در** **لا** **جرم** **ایک** **کفر** **نار** **پوز**
و **ایضا** **کس** **که** **ص** **خط** **دوست** **در** **نظر** وارور
 بر که که دوست خط حسنی نظرون دوتر **محقق** که او **محل** **بهر** **دارد**
محقق که اول **بهر** **محل** دوتر مراد بود که نتیجه **محل** **بهر** **محل** **خط**
دوست **نظر** **در** **بیت** **دیده** **ار** **بهر** **محل** **دوست** **می** **باید** **مرا** **ورنه**

این چشم بلا دید، چه کار آید مرا، جو خام بر سر فرماں او سرطانت، قلم کبی
 انکسری خطی او زرا، طالت بکشی، نهادیم مگر بتیغ بردارد، قوشه زور
 مکر اول فلج ابله قالدور، مراد حفت صفا مرنه طاعت و اعتقاد و بیای
 کس به وصل تو چون شمع یافت پروانه، یکم بیک وصله تذکر، دجست
 و واسطه بولوش کبی، که زیر تیغ نوهر دم سرد کردارد، که سنگ قلیچ
 اتند، هر دم بر بانی دخی دارد مراد بود که شمعک بکشی کس که التون
 بر بانی دخی ظاهر او لور مراد بود که سوینم عشق دخی بویله اولیچ که
 متجمل بلا و عنا اول و نفعک هو الازک و سود الازک هر بری کس که کجی خواند
 نیت بکشی ظاهر او لور عینه اول و وصله تنگ و وسیله بولور، بیای
 بوس تو دست کسی رسید که او، سنگ باغک او بیکه بر کشتن الی ابر که
 او، جو استنای برین در همیشه سردارد، ایشک کبی همیشه بوقبو
 او زرا، بکشی دوز مراد بود که استانه قنودن بکشی قودغی اچون
 شرف پای بوس بولند هر کیلکه باب صفا، استانه کبی بکشی قویه
 شرف قربت حال ابر، نزد رقیب نوروزی سینه ام میری آورد
 سنگ بکون سینه برادق، زبیر که تیر غمت سینه بی سپردارد، اند
 صکر، که سنگ غمک دخی سینه و قافا نشود و تر مراد غم عشق بنی عربان
 قلند انک اچون دشمن بکلی طفر بولس و بکدر، زرمه خشک معلوم
 بیار باد نایاب، زرمه خشک دخی معلوم کنور صافی شراب، که بوسی
 باده و عاتم مدام تر دارد، که شراب قنوس و عاتم مدام تر دوز

مراد

مراد بود که زهد که بی عشق اول اول اندن معلوم وار و عشق کنور که طب
 الدماغ اولم و بوس خوب بولم، بیت خسته شتر از دوران عشق ایام
 نیست، بیت با مداد عشق نرات نام نیست، زیاد و بیعت اگر نیست این
 نه بس که نرا، شتر ابدن هیچ کجا اگر بود قدر بوق ایسه بویتنم که سنی
 دمی زو سوسه غفلت بخبر دارد، بر دم عقل و سوسه سندن، بیخبر دوز
 مراد بود که عشق و ساک اول اول نه عشق و سوسه کون هیچ فیض او کز
 بویتنم که عقل معاش و سوسه سندن فارغ ابر، کس که از دور تقوی
 قدم برون نرهاو، بر که تقوی قنوس سندن ایای غی طشره قودن
 بزم بیکه، کنون سر سفر دارد، مینی نه غزنی ابله شندی سفر بکشی
 دوز تیغ انک تدبیر نده، در مراد بود که زاهد فکله اولان عشق
 مشرب اولق تدارکنده در بیت پارسای که خمر عشق چشید
 خانه زاهد را بیاد، بداد، دل شکسته و حافظ بخاک خواهد برود
 حافظ عشق کو کلنی طبر اغه الته کرد، چو لاله داغ هوایی که بر جلر
 دارد لاله کبی بر محبت داغی که جلرند، وار و مراد بود که عشق صادق
 اولد که وفات ابد عشق اندن کتیه، بیت
 انکه از سنبل او غایبه نایب دارد، اول که انک سنبیلدن غلبه مشکله
 حورق وار و در، باز باد کس کمان ناز و عنای دارد، کرو کو کل کتیه
 یعنی عشق ناز و عنای وار و مراد بود که حفت حق که انک غیب
 هویتنم هر رایی طیب مشو قدر عشق اول غزنی و حجاب کبر بای و عنا

فغان عشق معاش و معاش

فصدش دارد از گشته خود بگذرد همچون باد کند و مقبول باشند
 کبیر بیکدیگر چه توان رود که عمرت و شتابی دارد نه ایمل اولور که عمر دور
 و استیجانی دارد مراد تجلیات الهیه عاشق هلاکون تر جلد مرور ابد عمر
 کبر سنجل و سریع الانفصال در و بگذرد آب حیوان اگر آنت که دارد
 لب بار آب حیوان اگر اول آب که لب یارک دارد در روشت
 این که خضر بهر ساری دارد در و شند بر بکه خضر که نفسی سر ایدر مراد بود
 در که اگر آب حیات کلام الهی است که حیات ابدیه پسبدر خضر که طمانه
 نفسی اولان روشن و در که سر ایدر زیر احیات ابدیه پسبدر و کلدر ماه
 خورشید نایش ز پس بر و زلف انک کون کورچی آبی زلف پر دسی
 اردنونا آفتابیت که در پیش سحابی دارد گشت در که او کند
 سحابی وارور مراد بود که ذات الله و جمال الهی غیب هوبت ارد
 کون کبی در چشم من کرد بهر کوشه روان سیل رشک بنم کوزم ایمل
 هر کوشه روان کوز پیش سبیل تاسه سهر و ترا تازه بآبی دارد
 ناسنک طوغر و سروک بر صوابله تازه و دونه مراد غلق علو و در جلد
 طراوتنه سپید و بگذرد غمره شوخ تو خونم بکطامی زبرد سنگ
 شوخ غزل قانی خطا ابله دو که فرضش باد که فکر صوابی دارد
 فرضی اولس که خوش فکر صوابی وارور مراد صفت صلال نفسانیتی
 مهلاک اندک و بنی اصلاح قلدر غی کند و به لازم و کلر ایمل خطا کبی در اما
 فکر صوابدر که نفسی مقوله اولی خبر و صواب در و بگذرد چشم مخور

دارد زو لم فصد جگر سنگ مخور کو رنگ وارور بنم کو کلدر جگر قدس
 ترک سنت فکر میل کباب دارد مست ترک در کباب میل وارور مراد
 استیلا و الهی قلبک زبد کاس کند و به جذب انک استدن بیاندز جلد
 بیمار را نیست روزی تو سوال بنم خسته جانم بو قدر سنگ بوز کدن
 سوال ای خوش آن خسته که از دوست جوانی دارد ای خوش اول
 خسته که دوستدن جوانی وارور مراد بود که قلب مریض طلب جمال انک
 لایق و کلدر سلامت اول قلب مریض که اکافضل فیض الهی واقع اول
 کی کند سوی دل خسته حافظ نظری قش ایدر حافظ خسته کو کلر جانیه
 بر نظر چشم سنت که بهر کوشه خوابی دارد سنگ است کو زک که هر کوشه
 بخوابی وارور مراد نظر عین غایت حقه لایق جوفی بک اندن نصب بعدد
 دو بختر و خشر در **اصف** دوش از جناب اصف
 بیک بارت آمد دون کچه اصف ضابندن پیک فرزه کلدر که حقت
 سلطنت ارباب آمد که سلطنت ارباب عیث ارباب کلدر یعنی
 خبر بیک بو ایدی مراد حقت سلطنت ارباب حقت صذر که سلطان جمله عالمدر
 و اصفندن مراد جبر ابراهیم در که پادشاه ایل خلق او رهنده واسطه در
 و بیک بارت رندن مراد الهام ملکی در که قلب قومنه واقع اولور و عشرندن
 مراد صحبت اصحاب تصوف در و اکا ارباب توفیق الهی در انو کچون شیخ
 مرشد خطاب ایدر دیر خاک وجود ما را از آب باد کلر بنم وجود
 طبر اغنی شراب صوبندن بالحق قل و بران ساری دلر آگاه عمارت آمد

معروف غلام محمد غلام

کو کلهک و بران سرانیک عارن و فنی کلدی مراد عشق آلهی ابله نیرم وجود منر
 تخیر قل که قلب خراب معمور اولاجق زمان کلدی و بکدر عیبیم بیوش
 زینهارای خرقه و من آلود عیبیم اورت زینهارای شراب بوشش خرقه
 کان یار پاک دامن بهر زیارت آمد که اول پاک انگلو یار زیارت اچون
 کلدی مراد خرقه و من آلود و دل نول مرقع و دره عشق ابله ملق اولاجرم
 نوبه قلوب عشق و صد قل اول خرقه و کیوب عیوب معای مستور اولوب
 حضرت رب قدوس تجلی قلند لیاقت اولور بیت ای دبدۀ دل و جان
 خود را کیند ظاهر کان و بدین فاضل بهر زیارت آمد این شرح بی نهایت
 کز حسن یار گفتند بو شرح بی نهایت که یار حسن یارون ویرا حرفیت کز
 هزاران کاند عبارت آمد بهر قدر بیکلرون که عبارت کلدی مراد جلال حق
 زاید الوصف و در اندن شرح بی نهایت بیچ بیکلرون بر حرف و در و بکدر بیت
 سول و کلو بی نهایت و در وصف حسن کم بیکلرون بر بی اید و فر خاطر انتخاب
 امر و زجای هر کس پیدا شو در خوابان بو کون هر کسک بر بی ظاهر اولور
 خوبرون کان ماه مجلس افروز اندر صدارت آمد که اول مجلس نور لند
 ای صدارت کلدی یعنی مجلس صدرونه جلوس اتمک کلدی مراد مجلس افروزون
 شیخ در که اول صدارت شای صفا خانقاه و در کلام جرم خوب که سادک طریقت
 اولند و اول مجلس بهر برینک مقام معلوم اولور یا مجلس معنوده بهر برینک
 در مجلس ظاهر اولور و بکدر برکت هم که مجلس معراج آفتابست جم کنش
 اوزره که اول مجلس تا بهر کسک معراج در یعنی آفتاب اکابر معنیه علو درجه

۱۸۴ **میت** نکره مورس با این صفات آمد **میت** کور که بر فار بنجه به صفات
 اید کلدی مراد تخت جود سلطان اخوت اولند و اصل اولدن درجه
 عالی و در قرنج کس ضعیف اولند و حل المذبطه تهمه حسنی میت اید اول مقام
 اعلی و اصل اولور **بیت** میت عارف رعایت قله در و اعظمک سعی
 روایت قله در **بیت** از چشم تو خوشی دل ایان خود نکه و آره انک شوخ
 کوزنون ای کولر ایانکی متله کان جا و دی کان کس از بهر غارت آمد
 که اول ایان چکبی جا و دیغها اچون کلدی مراد چشم تو خدن سلطان کانک
 اچون کوستردی حسن صورت و ذعارف و زینت در لاجرم ایان انک
 شردن صافق کز **بیت** آلوده تو فقط فیض زشاه و در خواه ملوک
 سن ای حافظ ساعدن فیض ابسته کان عنبر ساحت بهر طهارت
 آمد که اول سخن دانی نظیر اچون کلدی مراد معاصر ملتوتنن پال اولنی
 حضرت حقن طلب قلند ارشاد و در که اول حضرتک تجلیس لطیف اچون نور
بیت پاک لطیف کشته و چون شیر دل نوی **بیت** چون فیض فضل حق بمن
 نمانوان رسید **بیت** در بایست مجلس شاه و در باب و نیک در باب در یاد
 شاه مجلس آینه الحله و ابو اچون بول **بیت** کان ای زبان تشبه کاه تجارت آمد
 غافل اوله ای زبان چکس که که تجارت و فنی کلدی مراد بود که شوکه
 عمر نلف انمش اول زبان چکس که که تجارت و فنی کلدی مراد بود که شوکه
 اهل الشرف و موینی مجلس سلطان حقیقی به که مانند کج در ابره نقایس
 جواهر اعمالن آتوب تحصیل مال اخوت خلق کز **بیت** کفتم بچند صفت

گفتار روح و ادون زود و شبد و لا خوش وقت بخت آمد **و است**
 بر باد صبا و دوشم که می آورد باد صبا بیک دون
 بکج بکج و ارق کتوری که ره زخت غم رو بکوهی آورد که خشت
 و غم کونی بوزی قصه کتوری یعنی فصله توجّه اندی مراد صبا و جناب
 الهی دن وارد اولان دن در که نصرت بالصبا و اهلک عاد و بالیوز
 حبیب قلب عبده و اصل اولوب هوا جس شیطا و نفس و ایدب سلامت
 دین بشارت ایدر ببطریان صبح و بهیم جائه چاک صبا و شری بطر
 بمرنه و بهیم برنق قفانی باین نوید که باو کوهی آورد بوز و بسبیل
 که سحر و قنیل کتوری مراد مطهر دن فیض ایشد رب شوق و برنر
 در و جائه چاک مراد بندر که فارغ صبا ایدر بکدرانی فیض سحر مرده
 سی سبیل ایدر شینه مرشد و واعظ معطی شوق تسلیم ایدوب اصلا
 ایدر ملک که **بیت** دلا بد بهستی بصوفیان فقیر بمز و باله نسیم
 سحر کوهی آورد بیابا که نوحه رهت را رضوان کل کل کس خشت
 حو پس خازن جنت باین جهان ز برای دل می آورد بوجها نه بر تو
 کوکل ایچون کتوری مراد فی طبدن اهل الله و مرشد راه در که اصل آدم
 اندر خشتن جتوب بوجها نه ارشاد و عبد طاج ایچون کل کل در **و نسیم**
 زلف نو شد حفر اهر اندر عشق سنگ زلفک بوی بنم یوم حفری اولدی
 عشقه زهی رفیق که بختیم بهم می آورد زهی بولد اش که بختیم بولد اش
 کتوری مراد نسیم زلف غیب هویتل ارن رایحه و جاذبه در لاجرم

کتوری مراد نسیم

سا که اول خضر طریق اولور عشق الهی ده زهی سعادت که اول مهر اول **بیت**
 طریق حق چو خط ناک من و رور سناک ارافیق طریقیم هدایت چه یک
 بعضی نخده بوبیت واقع اولمش مهر ویم بشیر با غنایت دوست
 کیده زرشیراز دوست غنایله زهی نوید که بختیم بهم می آورد زهی
 که بختیم بولد اش کتوری مراد بود در که حب الوطن من الا بان بوجیه طری
 اصل و ششیر حقیقی که عالم الهی در غنایت حق ایدر اکا کیدرم و پوتاد
 اولور **بیت** شهر ناک مردم شمار و بدهر مهر ووشا بند و شیراز
 شهر چه ناله که کسب از دلم کمر که مایه ناله که ابرش کوه کلدن
 آخ کاهنه چه بار عارض آن مانع کوهی آورد چون خرا کاهنه سب ما بهک
 عارض یار کتوری یعنی چون اول محبوب باد شاهی دل اکن ناله ای
 نوکاه ما به جندی مراد که حق بنم ناله رم که کوه جعفر و بکدر بختیم
 کوش کس کلاه نده بزم خاطر من صنف صا رنده ووشش که بوند کلاه
بیت شکست که بر زشیر آورد بنجه صنفی بر شایک ما به کتوری
 مراد بود در که اگر چه نمدون کلاه و اورور بر فقیر اما غل اوله که انکار
 خاطر باد شایک صنف صنف خاطر من صنف صا رنده سنی فلک **بیت** صنف
 در ویشک اهنن سحر که که اکا بر فو ما شد راقه رساند رات
 منصور بر فلک حافظ ایشد روی نصرت بولش سنجانی فلک حافظ چو نجاب
 بجناب شهنشاهی آورد چون صنفی بر باد شایک باوشای و کاهنه
 کتوری مراد بود در که چون حق نفا حفرنه النجا و النقا اندی خج معنوی بختی

فلک خاوردی **بیت** جو عبدالشهنشاه بزن نوبت که خوش شاهی
 رسانی رایت منصور خود ناما از ماضی **بیت**
انکه رخ ترا زنگ کل و نرین داد اول که که سنگ رخا که کل و نرین
 رنگین و بردی صبر و آرام تواند پس مسکین داد صبر و قرار تا دور
 بن سینه و بریکه مراد بود که جمعه بدرجس صوفیه و برین صانع عالم
 تا دور که بن سینه صبر و سکون و بریکه مازخ البصر و ماضی حسنه انکه
 میل انهم **بیت** حسن و جمال آن که وجه کوزلد و در ظل انهم نکه اهل
 دل و کوزلد و در انکه کیوی ترا رسم تطاول آموخت اول که
 سنگ کیوی ظلم و تعدی عادت او کردند هم تواند کرشمه داد من غمگین
 داد هم در در انکه کرم که بن غمگین عدل و بر مراد انکه ظلمدن بنی
 خورنر انکه کرفا اولیم و بکدر من ممان روز در فرما و طبع بهر بدم بن
 همان اول کون فرما و در امیدم که غمان و کشتد ابک شیرین داد
 که ولو که کل او بانس لب شیرین و بردی مراد بود که محبوب مجازی لب
 غمان قلبی و برین هلاک اولور نته کم بر دلداره و عاشق افتاد و بمش
رباعی در کوی تو ره نبود ره ما کردیم در آینه و بلانکر ما کردیم مارا
 خوش بود عیش و شربت ما کردیم کسی انکه نهی نبت کنه ما کردیم گنج زر انکه بود
 گنج قناعت باقرت خرنه و التون بوق ایبه قناعت بوجانی باقدیر
 ان که آن داد و بستانان بکدایان این داد اول که که آنی یعنی گنج زری و بود
 شاهانه کدالره بونی یعنی قناعت بوجان و بردی مهلبی ایله بهر کلاهی

فقیر کرد

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

۱۱۶
 فقیر کرد غدا که بولاجی آج اولانه غایب بود لاج انو کچون و پیش اولده
 بولام آجی خوش عمر و سبست جهان از صورت نیک خوش کلندر جهان
 صورت بولند لکن مرید پوست بد و عمر خودش کابین داد هر کیکه
 اول شدی انکه یعنی جهان کند و عمری انکا فالین و بردی و نیاز پست
 جوان می جوید عمرش ندهد مهر جوان غل بعد ازین دست من و امین
 سرود لجوی بودند صکره الینم و انکه افاق کنار کسرونی خاصه انکه
 که صبا مژده فروردین داد خصوصاً که شده صبا انکه باز فرود پس روی
 مراد بود و بر بار و بازده عارف غایب کرد که صبر کنانده سر و دنده
 عبادت اوله چونکه البر و عوالتین در شخص پستله نازون
 صو و پدر و رلف غصه دوران دل خفته خوش شد دوران غصه
 ایستند حافظ که کل قان اولدی از فراق خست امی خواجه قوام
 انکه داد سنگ قل خراقتن ای خواجه قوام الدین داد
 اگر و م پیش فتنها بر انگیزو اگر لیدم از دل فتنه
 تو پر و از طلب شینم بکنیه بر خیزو و اگر خلدن او تو رم انتقام
 قاتلار مراد بودند دنیا در که اردو کچه اولوب طالب او یعنی فتنه از تو پر
 طالبین مفتون و مغبون ایله اگر خلدن خراقت اولشه مساعده انبوب
 انتقام دور و کر بر کذری یکدم از هواواری اگر بر او غرقده
 بر دم هواوار فتن جوید و پیش افتم چو باد بکریز و نوزکین
 اردو دو شتم بکری چو مراد او بودند دنیا در که طالب اولاند کار در

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

و بنابر این او بفرموده و از آنم وضع بنم بود صد افسوس و اگر بایم بود طبع بدیم
 یوز سحر افغانیه ز صحت و دینش چون شکر و زبر و اغری حقه سندن
 شکرین دو قطره مراد بودند دنیا و اهل دنیا و محبوب بایز در که بودند که
 حال صورت سعاد و سحر و در لاجرم عاقل و اندر طلبیدن قانع او نور
 بلخ فقر و دنیا کس که قانع شد غنی ز ملک سلیمان و کنج قارونست
 فراز و شیب بیابان عشق دام بکاست عشق بیابانک یوسف و زلیخا
 بلا اغیدر بجایست شیر دل که بیا بیا نیز است فتنه و در بر بهادر که
 بداد و پر نیز آتمز مراد عشق آلهی را هنک صعب بنی بیا ندر که اکا بیا
 لک که س که اولی من آن غریب که در غمزه تا تو من بنیم من اول اندم
 که سنگ غمزه که نور و رم بس آب روی که با خاک ره و را میزد و بنجه
 یوز صوبی بول طبرانی ایله قار شور مراد محبوب بایز که فریضه اولانکه
 یوز صوبی و دقلک بیاند بعضی شده بوبیت واقع اولش جو
 کو پیش که جرباسان بر آمیزه چون اکا ویم بنجون که رایله
 قرشورس تو غمزه خواه و صبورس که صبر شعبه باز نس عمده است
 و صبوران است که حقه باز فلک هزار بایز ازین طرقات بر انلیزه
 بیکه اوین بودند دخی طرفه که تو بار مراد بود که بیکه اولان فلکدن بنجه
 شاید و جیل کورر خبر و بلیوب صبر انکه لک نور و بیکه اولان
 جوق صاب و دهری ایچ اوانی به هم احیای ایله دهری بر آستانه
 تسلیم سربینه حافظ تسلیم آستانه سینه بائس قوا من حافظ که کمر بستیز بنی

روزگار بستیز و که اگر عناد ایدر لک روزگار دخی عناد ایدر لک و قضا
 رضا و بلا بی جهان صبر و ارشاد و بوبیت تو و رافلس خویش قسم تو ازو
 خوار ماتم بکس و خواهی سور بکس و **بیت**
 جان بی حال جانان میل جهان ندارد جانک جانان جهانیه میل بود
 و آن کس که این ندارد و حقا که ان ندارد اول که که جانانی بود حقا که
 جان بود **بیت** سسز حرکات شمس صند که صیتم وار جان بینه
 حقا جسم کفن اولمندر مراد و در که جانک جانان استر جهانیه نظری مرآت
 حقا اولد و پنچون و در که هر بر مصنوعه جمال صفت شده ایدر اگر جهان
 مران صق اولم جانک اکامیل اولمزه ایدی اول کسک که جانانی و اکا نظری
 اولمیه حقا بود که انک جان بود که انک جان و بدک غمزه بیا بیا
 نشان زان دستان ندیدم بچ که ایله بر نشان اولد لستان کوریم
 با من خبر ندارم با او نشان ندارم یا بنم خبرم بود قدر با انک نشانی
 بود قدر مراد و نشان حقیقی در که انک خواندن نشان کور نمز **بیت**
 نشان داد و اندام خرابات که التو صیدا اسقاط الا خاشاک سترن
 قناعت نتوان زدست و ادن قناعت سرنس لن الدن قومی اولم
 ای ساربان فروکش کیی ره کران ندارد ای دوجی جو که بو بولک
 فراک بود قدر مراد بود که طلب دنیا نهایت بود قدر قناعت قونقی الدن
 قونق اولم **بیت** قناعت توانکر کند مراد خبر کن میسر جهان کرد را
 هر بشتیمی دایره صد بحر استیست هر بشتیم بو بولده یوز او

دوزی در دروا که این متکلم و بیان ندارد و در او که بویانک شرح و بیجا
بود و مرا و طریق ملک صوبه بن بیاند که گاه اول و هر هر جزئی سنه مانع
 فوی و سده حکم اول و راندن کجک براد و در آن کجک قدر صعب اول و
دوق چنان ندارد بی دوست زندگانی اول کلود و فوی بود و دوست
دیر لک بی دوست زندگانی دوق چنان ندارد و بویست و لک و دوست
در که تا کید افاد و ایدر و ما و ظاهر در ای دل طریق زندی از حجب
بیاموز ای که کلر زندک طریق حجب او که بست و در حق
او کس این کما ندارد ست و روانک حقه کسک بو کانی بود
مرا بود که کشتی عشق اولد غش کتم انک کرک که ریا اولیه کر خود در قیبت
سخت اسرار از و بیوشان اگر قیبت شیخ ایه دخی اسرار اند او
کان شوخ سر بریده بند زبان ندارد که اول پیش کسک شوخ دل بانی
بود یعنی اسرار مقلد کلدر مرا بود بند اسرار ای اغیار دون کتم تنبه
در زیر اغیار است مرا ایدر و کلدر مرا دکلوا مرا و کشا او لور
دخی انرا که خاندی استاد کر نیک تحقیق انی که استاد او فک از نظر
ایدر ک تحقیق ایله صفت ایست لیکن شعر وان ندارد صفت کلیلی
در لکن شعر روانی بود مرا بود که اول کیه که عالم فاضل اول کیه که
ان کام دیر اس العلم وجه التحقیق نظر ایدر ک بیور س که علم مها
و زهد بصارتی وارد اما اصطلاحات نصوف و موز طریق بنز
جنگ خنده قامت مخواند بست قامت بو کس جنگ سنی شسته او تور

بشنو

بشنو که بند پیران بجیت زبان ندارد ایست یعنی قبول قل بیر ک
نصیب کسک بج کما زبان بود مرا چنگ خنده قامت کسک مقاب در
اول سنی عشرت حقه دعوت ایدر قبول انک کرک بست بر چنگ ایدر
صد ایدر یار ایله نوش ایله جام ای کو کل کل دو تلم مرد مده بیر ک بند
احوال کج قارون کایام دار بر باد احوال کج قارون ایام یله وروی
باغی باز کو بید تاز ز نمان ندارد اول احوال عینی دیک تا السن صقلیه
مرا دغنی دون تنگ ال لوب امساک مال بدن در اکا احوال کج قارون دیک
کرک که امساک مال تیب و جو خیز بذل ایدر ایام کج
میدار ی تو مال خود در بخ از خیر سبب تدخف قارون را جو مال بی دو ن
او کسر در جهان ندارد یکه بند همچو حافظ کسک بود مرا جهان بر
قول حافظ کس زیر که چون تو شای کسر در جهان ندارد زیر که بجلی
بر شای کسک جهان بود مرا بود که بر پادشاه ای اعظم قول اول کندر
حافظ کس بجلی افندی اختیار ان بج کسک بود مرا
رو ش طاعت تو ما ندارد سک بوز ک رو شکل ایک بود مرا پیش تو
کل رو تی کیا ندارد سک او کله کو کف اوت رو تی بود مرا
مخاطب دون محبوب تحقیق در کوشه ایدر نست منزل جانم سک فک کوشه
بنم جانم منزل خوشتر از بی کوشه پادشاه ندارد بند یک کوشه
پادشاه یک بود مرا کوشه ایدر دون رمز الهی اولان مخلو در الواقع پادشاه
ظاهر اند یک کوشه بود مرا تاجه کند با خ تو دو دل من

مستغنی عن علل متکلم

نامه ایست که بنم که کلمه تو توانی بخانی متغیر و متکدر ایدر آینه دان
 که نامه ندارد آینه که بپوشد که آن طاقی بود مراد فی طبع و حب
 ملک و مال حسن ظاهر در که آن مظلوم اند و مؤثر و از متغیر در نه من تنها
 کشم نظایر زلفت بن بالکتر جگر زلفک نقد پس کیست که او داغ این
 سبب ندارد که در اول قره که داغی بود مراد بود زلفان اهل ملک و دولت
 طول امل و بد طولی سی در که هر که اندن برداغ ابرر و دیده ام آن چشم
 سب که نو داری کوروم اول قره که کلمه کوز که سنگ دارد و جانب هیچ
 آشنای ندارد هیچ آشنایان نظری بود مراد فی طبع و حب
 ظلم و دق و اصرار و فکر و حیل در که آشنایان عین غایتی بود در رطل
 کرانم ده ای مرید خوابات طلوع و در یکجا ای مرید خوابات شادی شکی که
 خفا ندارد بر شمع شاد و بینی چون که خفا ملک بود مراد مرید خوابان
 طایفه و ناک و دنیا و اندر اندن بر کلی ذوق بر سرور و شوق و بر که
 شمع خفا دهد اولمز خون خور و خاموشی شمع کان دل نازک قلم
 اچ و ساکن او نور که اول نازک کوکل طافت فرما و داد خواه ندارد
 شکایتی فریاد نه طاقی بود مراد بود که سالک نقد جفا کورس قان
 بود و بصر و تخیل ابد حضرت حقه شکایت آنم که اول حضرت سالک
 شکایتی خوش کلمه شوقی نرسن نکر که پیش تو شکفت نرسن که شکفتن
 کور که سنگ او کوکل اجدی چشم در دیده ادب نگاه ندارد کوزی
 بر تنش یوزی آجلش ادب صفی مراد کسناخ اول مراد حضور حقه سود

۱۱۹ ادب است که عید اولمز و بندر کل عارضه اول معارضه عجب اولمز
 کم یوزی آجلش ادب اولمز کو پرو و آستین بخون سیاه سون
 دی یوزی یکی قره قان ابله بود مراد در آن استان راه ندارد هر که اول
 استان یوزی بود مراد بود که سول که که عتبه الهی به الی یوزی اولیوب
 قان اغلیوب ان یکی ابله سیلوب قان یوزی اولمز حافظ اگر سجده
 نو کرد ملک عیب حافظ اگر سنگ سجده ایستاد عیب که کافر عشق
 این صفت کما ندارد مراد بود در که حافظ اگر انجی لک سجده ابد بفر
 التفات انزب عجب که شستن سائر اولوب عین اخلاص صله ابد کسنگ کنای
 بود یوزی عبادت حقه مستغرق و بحر حبت الهی به غرق اولوب کنای
 مسمون و محقق بود سائرها و فرما و در کور و صرهای بود
 بنی بلرزم و فترت شراب رهس ابدی رونق بکده از دریس و غای بود
 میانه رونق نرم و عاف و رسدن ابدی مراد بود در که سالک ابتدای عالم
 و بتکل الیه بتسلیم حسنی مطالعه کتاب قلبی کنای عشق الهی به رهس
 و محبوس قلوب عبادت تو غلظت کرک نقابین و نو قوس شراب
 دشنند خیال ملک ابله تا اچر کن با وزر و میخانه و مراد موضع
 عبادت و خفا دهد که کیفیت عشق الهی اند و تخیل اول نور لاجرم انک
 رونق علم ظاهر و رس ابله اولیوب و عا در سالیله اول نازک نیل بر قلم
 بین که جو مایه استان پیرمغانک ایلو کس کور که چون بزرگستر هر چه
 کرویم بچشم کرمش زیبا بود هر نه اینک ابله انک کرم کوزنه زیبا ابدی مراد

نه عتبه عتبه عتبه

یا لیس قلی اندک قشند خراج اولدی ، که معاملهمه عیب نماند و اما بود با
 که معاملهمه که تو عالم ابدی مراد بود در که حق تعالی جمیع عیوبه عالم در اندک
 نقد قلب کچر سیر عالمه اخلاص کر که حضور حق تعالی قبول اولد
 جو میدانی که حق بینا و داناست ، نماند و اما طهارت خوشی که راست دل
 دوست در حلقه اما قصه کسوی تو بود ، دون کچم بزم جلیقه زده سنگ
 کسول قشند و ابدی ، تا دل کسب من سلسله کسوی تو بود نصف لیل
 در سنگ قشند بخرینک سوزی ابدی مراد بود در که دون کچم دایره اولوب
 او نورش ایدک اول دایره ده عیب هیوت و سلسله طریقت سولتور
 ایدک تا نصف لیل دل ، دل که از ناوک فرکان تو در خون یکشت
 کوکلر که سنگ کر پیکر او خند قانده و ولا نور ابدی ، باز شتاق کان خانه
 ابروی تو بود ، که و سنگ قشند شتاق ابدی مراد بود در حق اول
 او احوال و اصل اولان فی الحقیقه شتاق اولد من بیاندر ، هم عفا الله رعبا
 که تو بیانی آورد ، هم الله عفو ابلون صبا دن که سندن خبر کسور وی
 ورنه در کس نرسیدیم که از کوی تو بود ، بوخه کس ابر محش ایدک که سنگ
 محکدن اول ابدی مراد فیض کسوی خبر الهی ایدر در کن بیان ابدی
 ایدر بارش کرد ، عالم از شور و سرعینی خبر هیچ ندانست ، عالم عشق سر
 و شورون هیچ خبر و تمنز ابدی ، فتنه انگیز جهان غمزه جادوی تو بود
 جهان فتنه فرزند حشک جادو غمزه ابدی مراد خلق عالم عشق در عالم
 ایدر التفات الهی که اندک شانی شجره در عالم شورش برافندی و بکدر

فاعلم ان قشند من عیب نماند

من شیشه هم از اهل کلمات بودم ، بن حیران و غم اهل کلمات ایدم
 و ابر را هم شکر طره هندوی تو بود ، بنم یولم آغش سنگ طره هندک
 ابدی مراد بود در که بندض عشق بکیندن و مطلق العنان کیندن
 ایدم سنگ غیب هوینک اغنه و نلوب فقید و مبتلا اولدم ، بکشت
 بند قبان بک ایدر دل من ، آج قشند بندنی یعنی قشند دو که سن
 تا آج بکینم کوکلر ، که شادی که مراد بود زهر لوی تو بود ، که برفنج که بک
 ابدی سنگ بکیندن ابدی مراد فنج و کشف جانب فیاض اولور
 و بکدر ، بوخای که تو بر تربت حافظ بکدر سنگ و فای صحنه
 حافظ قشند کچ یعنی اکا او غزه ، کز جهان مرشد و در آرزوی روی
 تو بود ، که جهاندن کندی و کیدر ابدی سنگ بوزل آرزو سنده ابدی
 مراد بود در که من ایت لغزاته احب الله تعالی حسینی که کمال حالت نزع
 آرزوی تعالی اولد ، والله لا یخلف الوعد بوجهی حضرت حق ایت تعالی
 استر لا جرم خبرده استحق استوب آند و یروب بویل و بندر
 یاد باد ایت کوی تو ام منزل بود ، آکسون اولکه سنگ محک
 بکیندن ابدی ، دیدا راروشن از خاک درت حال بود ، کوزر سنگ
 سنگ قبول طراعتدن حال ابدی مراد فی طبع شنج و مرشد در برهن
 سوسن و فلر از اثر صحبت شت ، رست کوس و فلر صحبت با ایدر
 در زبان بود مراد مرید ترا در دل بود ، و بکده ابدی بنم مرشد که
 سنگ کوکلر ابدی مراد سنگ صحبت با کک ایدر بکشف و کرامت

فاعلم ان قشند من عیب نماند

اول که مراد بود که از دل بر صفاتک بنده خلفه بگوشتیم طایر اول حال
اوزیم و اول حال اوزره اولسم کرد برو این را بعد خود بین که چشم
من و تو یوزی ای خود بین زاهد که بنم و سنگ کوز مردن راز این
برده نه است و نه ان خواهد بود بو پرده نک رازی که کوز و کز الواسه
کر کرد ترک عشق کس من است بروی رفت امروز بنم عشق اولد رجب
دبرم است طش بکندی بولون تا در خانه که از دیده روان خواهد بود
تا دخی یک خانه کوزدن روان اول که کرد رینه کیم عشق ابد قان
اغلب قاتنی کوزدن آفت که کرد مراد محبوب عشق کندن حفت صدر که
کند و به عشق اولانک نفس و فسانین قتل ایدرست اولد غنی صفت هدایت
و رحمت الیه تجلی ابد و بظهور آید و کی در بویله اولیجی بنجه محارمت اولان
هدایه فطر اولوب سپانن یاد ایدوب و حال حقه عشق اولوب قان اغار
دیدن ان شب که رشوق تو نه سر بلید کوز اول کیم که سنگ شو فکدن
بیش تو قبر تا دم صبح قیامت نکران خواهد بود تا صبح قیامت که نظر
ایدهی اول که کرد مراد اول حفره مغلی اولوب غلغلی قطع اتمزد بکدر
بخت حافظ از این گونه مد خواهد داد حافظک بختن اگر بونو فکدن
مدد است که از این زلف معشوق بدست دکان خواهد بود معشوق
زلفی غیر از الله اول که کرد مراد بود که حافظک چندان ساعد و کمر که
غیب هویت و کشف کرامت الی ابره اگر من بعد فی بو و جهلک ساعد ایدر
غیب هویت و کشف و حالت غیر از الله اولوب حافظک فیض اولمزه

و اینک دال رسید مرده که ایامم نخواهد ماند مرده ایدر یکی
غم ایامی قالمه کرد چنان نماند چنین نیز هم نخواهد ماند اویله قالدی
بویله هم قالمه کرد مراد بود که سروری قالدی کی غم دخی قالمه کرد
معنی قالمه است غم به اس دل که دنیا نماند غم دور مر کیدر کور مدکی چون
انگ کندی سروری قالدی من ارچه در نظر دوست خاک ارشدم بن ارچه
دوست نظر نه طبر اندر شمس اولدم رقیب نیز چنین محترم نخواهد ماند
رقیب دخی بویله محترم قالمه کرد مراد بود که حال نهفته و منصب
غزنه اولانک دخی علی باقی فکدر از امیر و وزیر و از سلطان
نیت شخصی که او هلاک نشد هم مردند هم درویشان نیت مردی که
زیر خاک نشد ما چو پروا داریم نیز نماند را چون پرده ده اولان
قیلج الیه او در جمله کسی نفیم حرم حرم نخواهد ماند بر که حرم نفیم قالمه
کر کرد مراد اهل الله دخی وفات است که کرد و بکدر غنی شمرای شمع
و صبر پروانه غنیست صای کشیع پروانه صلی بنی سکا کلوب ملازمت
و محبت اندکن که این معامله با صیدم نخواهد ماند که بو معامله صید
و قننه دکن قالمه کرد مراد بود که محتاج الیه اولان کند و به محتاج اولان
مراجعت اندکن غنیست بلکه دیشلدر من کثرت نعم الله علیه کثر احتیاج
اناس الیه و بو حال با قلمه پس خشنی فوت انک اولمزه سروش عالم
غنیست رتی خوش و او عالم غیب ملکی بجا خوش بشارت و بر روی که کس
میت بلیتی دزم نخواهد ماند که که دایا جهانده غصه لو قالمه کرد مراد

مطلع مضمون اول اندر سبب شاد برانم که درین دیرنگ با شادی و غم هر دو
ندارد و رنگ چه جای شکر و شکایت ز نقش نیک و بدست بیخ شکر و نیک
بری و کلدر ابو و برافز صورتان که بر صحنه هستی رقم نخواهد ماند که
دارای صحنه سنده رقم قالم که کرد مصراع اوله لف و نشر مرتب وارد
بیخ نقش نیک چون اجل شکر و رضا و نقش بد چون شکایت و غوغا
محل کلدر مراد بود که ابو و برافز مهر نه واقع اولور سه صبر که کرد هیچ بری
قالم که کرد سر و مجرب نشد کشته اند این بود جمشید که مجلس بری
و بمشرد که بو ابری و بیار باوه که دوران جم نخواهد ماند که کسور
شرابی که جم دوران قالم که کرد مراد بودند پاوت مده بندور که
ولا بغیر نیکم الحیوة الدنیا حبس حبس و سلطنت اندر مغرور قلبوب
عشق الهی شسته مشغول اولتی کرک تو انکار اول درویش خود بدست آور
ای غنی کند و در و بشک کو کلنی الال که خزن زر و کج درم نخواهد ماند
که النون خزن و باغ خزانه کس قالم که کرد مراد بودند اغیایه بصیحت و که
عالم مالک الیکن خزانک که کرد انکم مال و ارثه احب الیه من مالک حبس بیستی
وارث اولتی کرک خور و بوش و بخشای و راحت رسا نکه من
چه داری ز بهر کس برین رواقی ز بر جده نوشته اند بزر و بوزیر جده
چار طاق او زره یا دشت لرد النون ایله که جز کوی اهل کرم نخواهد ماند
که اهل کرم ابلو کنند غیری قالم که کرد مراد و الباقیات الصالحات خبر غند
ر یک خوانسته اشانت در که لوح محفوظه و سماء و نیا و بار ملک در

اصیافان

امید خلق بر او رجوان که بتوانی که حکم انکه ترا به امید فقرت کاسر
کرشمه و صلیب شایان خوش داد صبا و صبا نیکو بس بها خوش شایان
و بیرون بیار باوه که غم نخواهد ماند کسور شایان که غم آباء قالم که کرد
مراد بود که غم و نیاز عاشق الهی و علم آخرت مانع اولسون که پوفان
اول باقی در سحر ای دل جهان بکام تو نیست که بکاش منت خدا را
که جهان هست فقلب و در و در و ز کار نه برو فوق راست خود را
مدار از غم این کار مضطرب با خوش باش اگر چه روز شب شد با خوشی
اختره شام که حق است در عقب ز مهر بان جانان صبح میر حافظ جانان
شفتند طبع کیمی حافظ که نقش جو و نشان نخواهد ماند که جور
نفس کلیم شایان قالم که کرد مراد و رحمت رحمان امید که سید و لا نیاسو
من روج الله موصی و لا تفقد من رحمة الله تفکک منجی امید و اوفه و اند
و بعد سر میر احسنی غن صکره سرور و قوه تنه در بیت او اخلاص
بکالدینا ففاز الم شرح فقیرین سیرن اذ افکره فافرح
مر که شوم دل در حرم بار باند مر که که کو کای حرم اولدی بار مرده
قالدی و انکه من کار نداشت در انکار باند اول که که بوالشی بلدی
انکار و قالدی مراد بود که که یکمه لصفیه قلب قلوب و اهل دل اولوب
معرفة الله حال قلدی و بار عبادت و قرب حقونده قالدی مر که که بوالشی بلدی
قلادی و حضرت حق ایله آشنا اولدی انکار و قالدی که من لم یندق لم یوف
اگر از پرده بیرون شد دل من عیب من اگر که دل طشتره کندی به

فی عین فقرت معین فقرت

بنیم تو حکیم عیب که شکر از تو که نه از پرده بندار بماند سکر الله که صاف
 برد پسندن قالدی یعنی کند و ابو صانوب پرده و جابده قالدی مراد بود که
 پرده بر نوب رسولی اولی بگرد کند و ابو صانوب یعنی ابو صانوق پرده بماند
 قالدی نه کم منصف دیش و روا که کبرنگ نایم هنوز در گفت
 و شنید خاص و غایم هنوز شد عمر تمام و فاما بهم فنور صد بار بوضیم
 و غایم هنوز در شتم و لقی و صد عیب نهان می پوشید بر خرقه دار ابدی
 و پوز عیب نهان او تر ایدن خرقه رهن می و مطرب شد و زار بماند
 خرقه به و مطرب زین اولی زمار قالدی مراد خرقه دل بوند بدندر انده
 پنجه افکار و انکار و سوی کردار ستور در باجم خرقه و بدن عشق الهی ابدی
 مرشد تسلیم بدم لکن اول افکار فاسد و انکار و سوی عقیده مبتدیان بود
 قالدی گفته مرا از فقر ایم نیم باز عیال پارسایم نه ایم ارکسته ظاهریم
 و باطن نه چنان انصاف چنان چه من نایم نه ایم صوفیان و بسند از کزو
 من خرقه صوفی که والد پدر شرب رهند خرقه و دلق مابود که در خانه
 خمار بماند بزم خرقه خمار ابدی که شرب صابجی او نه قالدی مراد بود که صوفی خرقه
 نین عشق صوفی و رب خلوت خانقاده شیخ کلند اولی ابدی او خلوتون
 جفوب عوام الناس اولی ابدی اما بزم تنم خمار خانه سنده یعنی شیخ خلوتنه که
 نزل عشق خلوتی از صدای سخن عشق ندیم خوشتر عشق سوز صدای سخن
 کوردم یاد کار که درین کیند و وار بماند بر یاد کار که بود و ایدن کیند
 قالدی مراد بود که چون بود از فساد انفعال اولی بماند بر یاد کار که کرد

اولی

صبت

صبت و صدای کلام عشق بگرد یاد کار بود و قدر صبر فاجقی اولی و لقی
 از کرد خرقه بو شان و درست گذشتند و گذشت باختر خرقه بو شان
 مست کجدار و کجی کجی قهقهه است که آن بر سر بازار بماند بزم قهقهه
 در که بازار بکشند قالدی مراد بود که پنجه سالک عشق الهی ابدی تکلیف
 اولی بگرد اندر اهل کلام اولی بگرد از لای قالدی بزم عشق بماند کتا بنر
 او اولی بگرد مرز بازار و فاش اولی بگرد قالدی جز دل من زار زار بماند
 عشق رفت بنیم کو کلان بگری که از دل ابدی عشق کلند جاودان کس
 نشنیدم که در کار بماند ابدی که استندک ابدی قالدی مراد بود که بنیم
 خلبیم مرکز عشق زائر اولی چون که عشق از لیدر ابدی او که
 صبت کتار قیلک صحن جهان دوله کرک سوز ملک قند و نباتی دور بوب
 کاغذ و طوطی طبع خرد ذوق صفا بوب کرک بر من لعل که زان دست
 بوبرین سندم بر لعل شرب که اول بوبرین لعل آوردیم آب حشر
 شد و در چشم که بار بماند حسرت صوفی اولی که هر یازده کوزه قالدی
 مراد محبوب مجازی النول آبجی شراب و شربت آب حسرت اولی بود
 بند ایدب اندن اعراض تعلیم در با بی جمال و چنین صورت جبین حیران
 شد سکه حبال که بوی کجی صورت جبین حیران اولی که حدیثش
 همه برود و دیوار بماند که انک سوزی هر پرده در و دیوارده قالدی
 مراد بود که در و دیوارده یازده تصویر جمال صفت عشق اولی که صورتی
 در کشت بهار که چون چشم نو کرد و نرگس خسته اولی یعنی کندی

مشهور است که اولی که در کس شیوه نوشتن حال و بنا
 باشد سنگ شویک حال اولی و خسته قالدی مراد بود که خسته شیبه اید
 تارض ابدی روض اولی و زنگم رسول الله عم یوم شدر لا تارضوا بترضا
 و تبیه و ارد که تصنع و ربا اید اولی و صحیح و کدر و صحیح اولی و تبیه
 کرک اندرون اولی که من شیبه قوما فهو منهم نبی که زعفران حافظ
 روزی انک زلفی نامی کاهنه حافظی که کل بر کون شد که باز
 آید و چاوید گرفتار باشد کنی که و کله گرفتار قالدی مراد حافظ غیب
 هوبت مشاهده و مد خطه کیدب عاقل اولی و قالدی و کدر و کله
 قنطرة الحقیقة حسب حضرت حق عاقلی قلنه نک مجازی حقیقه غلب اولی
 سمت الهی قبل عرفا کم عرفنا الهی اذ وصلنا کم و لولا کم
 ما عرفنا الهی و لولا الهی ما عرفنا کم
 پیش از نبی پیش از نبی غفار عاقلی بود بوندن اول سنگ بوندن
 زیاد عاقلی غن بک اید صهر و زری تو با کاشهره آفاق بود
 سنگ بزه مجت صنایع یعنی بزی کو دک مشهور آفاق ابدی مراد فی طبع
 حضرت معذر پس دل صفره و بر که بوندن اولی که آدمی خلق انتمس اید که اول
 و ذرات عاقل اولی که اید بیکر سمد بدن زیاد غفار ابدی و اولی
 خلق کم مانع الارض جمیع استوی الاله سار فیه کسب کلمات و جنبه
 انک یحیی اجداد ابدی و اذ قال ربک للمالکة ان اجاز الارض
 خلقة حینیه بزه مجتک ملایه اعلام و آفاق ساده اعلان اید که بوضیر
 مشهور

و اولی که در کس شیوه نوشتن حال و بنا

مشهور آفاق ابدی اولی با و ابدان صحت بنما که نوشتن بیان
 اکلون اولی که طلمود و دافله به کثرت ما در لطف طبع و خول اخلاق
 بود بزم بختی لطف طبع و امر عجب کوز لکنده ابدی مراد بود که طلمود
 خود اقلون مراد که قضی و علما و اندایله بختی و صافی باری ذکر جیل قلوب
 و امر غیب اید اولی و لکنده ابدی حسن مهر و بان مجلس که دل من برود و بدن
 مجلس مهر و لکنده ابدی که کولر و بدن ابدی عشق ما بر لطف طبع و خوبی
 اخلاق بود بزم عشق لطف طبع و حسن و اخلاق ابدی مراد بود که مجلس
 و عطر و نصیبت و کله حکمت کو بلنوب اظهار فضل و قصص اید بر جذب قلب
 ابدی و کذوال انجاد و الحاشی اندر را ابدی اما بزم عشق و محبت ابدی
 لعل خلق عظیم متفکرا بنم رسول الله عم حضرت ابدی بار رسول الله
 لکینه حبیب الله زاهد خلق من گرفته عشق تو کشته ام سایه معشوق
 اگر افتاد بر عشق چه شد معشوق کواکبی اگر عاشق اوزر دوشی اینه اید
 ما با و محتاج بودیم او با مستافی بود بزا کما حاج اید اول بزم مستاف
 ابدی مراد معشوق من معشوق معینی یا حبیب الله در پیش از نبی کین شفق
 سبر و طاق نیاز کنند بوندن اولی که بوشل سقنی و لا مورد جلال
 چکر نظر چشم مرا ابدی جان طاق بود بنم نوزم نظر کاهنه جان
 قاسم کرا ابدی مراد از لده روح عشق الهی پیستقد و نظر روحانی رمز ربانی
 به توجه ابدی و کدر از دم بیج ازل تا آخر شام اید صبح ازل و قنبر
 شام ابد اخوند ک دوستی و مهر تو پیستقد و بیک نیای بود سنگ و سنگ

و چون بر عهد و بر پیمان ابدی مراد بنم بختنم ازلی و ابدی و بر منوال او زنده
 ثابت ابدی و بلند در شب قدر از صبحی کرده ام عیسم ملک قدر
 کجی صبحی انتمش ایسم بن عیسم سر خوش آید بار و جام بر کنای طاف
 بود سر خوش گلوی بار و بر فتح لکناری او زنده ابدی یعنی لکن که زنده
 بر پنجره سنده ابدی مراد قدر کجی من فیضان الهی تکلیف وی بر و اکلوب
 بنم چرخه دخی بقیه بر من حق اولوب سحرانی خوش ابدی سوف حق ایله خوش
 انهم بن عیسم و بلند رشته ریشیج اگر بختیست معذورم بدار شیع
 ایلمی اگر قلدی ایله بنی معذور دوت دستیم اندر ساعد ساقی سبب ساق
 بود اوم که منی انجملو ساقی بلکنده ابدی مراد شیعین عقود دنیا در
 بیع و شراون و سایر عقود دنیا و به دن و ساقی سبب ساقی مراد
 قدم مبارک شیع مرشد در لاجوم نوبه و قتی اولوب اوم ایلم بلکنده
 بولوب نبود عقود قلدی دیوب اهل دنیا دن عذر دلی بر در شام
 کدای نلته رد کار کرد شاه قیوسی او زنده بنی بر نلته لو کد او کار ایلم
 گفت بر هر آن که بنشستم خدا از راق بود ویدی اسفند او زنده
 که او نور دم الله راق ابدی مراد بود که بن باب حضرت شاه صفیق
 ایدم رزق خاطر بس و ارا ابدی بر فقیر هر سیده رزاق حضرت حق ایدکی
 بیان ایدوب بنی اول خاطر دن خلاص ابدی علم عبادنده خلوص
 ایله اولدم شمر حافظ در زمان آدم اندر باغ خلد حافظ شمر
 آدم زمانده جنت باغده و فر سرین و کل از زینت اوراق بود

سرین

سرین و کل و قتر زینت اوراق ابدی مراد بود که شمر حافظ که عشق
 بیان ایدر بونک مضمون جنت از مارنگ زینش در کنت کنز انجمنی جنت
 ان اعرف خلقت الخلق لان اعرف وجهی خلق مخلوقاته و زینت
 جنانه جنت اول شدریت عشق اولم خلق انتمز ابدی آدمی حق
 اول اولم خلق انتمز ابدی عالمی حق **در این بیت**
 عکس روی تو چو در آینه جام افتاد سنگ بوزل عکس که جام آینه
 سینه دوشدی عارف از خنده می در طبع خام افتاد عارف شایسته
 کو که سندن طبع خام دوشدی مراد فی جلد حضرت خدر و جامدن
 مراد قلب در و شرا بدن مراد عشق الهی در چون حضرت خلد عکس جالی
 قلبه دوشه عارف اولان بو فیض عشق خنده سندن بیلوب خام طبع معنی
 شایسته جمال حق سودا سینه دوشتر حس روی تو بیک جلوه که در آینه
 کرد سنگ سنگ بوزل حس بر جلوه ایلم که آینه ده ابدی این همه نفس
 در آینه و او نام افتاد بود و کلی نفس آینه و او نام دوشدی مراد
 بیت سابعده اولان کبی در که حضرت خلد حس و همای آینه ده بنی
 قلبه بر جلوه اید جل او نام بشری به نقوش کثره و مطابق عالمه و مرا
 تب مختلفه و درجات قیالنه آرزو کسی و دوشتر چه کند کزلی دوران
 نشه و چون بر کار نیکیون دوران ارد که کنه پیر کار کبی هر که
 در و ایزد کردش ایام افتاد هر کیمه ایام دوشی و ایر سینه دوشی
 مراد بود که بوجهای انجده اولان حرکات و ادخاع افلاک اقتضایند

علائق فیه من معانی

او زره او گندان پیریه خاور و کلدور آن شای خواجه که در صومعه
 بازم پشی اول گندان ای خواجه که بنی خفا نموده کرو کور پس کار
 بارخ ساقی و لب جام افتاد بنم ایتم ساقی بکافی و قرح طو و اعنایه و روشی
 مراد من بعد بنی اهل ظاهر و عوام اولدی ریحه کور فرس چون بنم ایتم
 شیخ اید خلوت و عشق الهی طرفه دوشدی و یکدر زیر شمشیر
 رقص کنان بادیخت **انک غمی قلبی الله رقص ایدر کنگرک** چنانکه
 شکرش او بنک سرخام افتاد که اول که که انک مقتول اولدی عجب
 ابو دوشدی مراد نفس غم الهی اید مقتول ایدنک عاقبت خیر اولور و یکدر
 من رنجید بجزابت نه خود افتادیم بن مسجد و خوابانه کنده
 دوشدم **ایتم از عهد ازل حال فرجام افتاد** بو بنم عهد ازل و قیامت
 حاکم حال دوشدی مراد اهل ظاهر و عوام معیندن خافا که کنده
 دوشدم حق تعالی حضرت ازل بنم خانه می خبر و سعادت اید تقدیرش
 و یکدر **غیرت عشق زبان همه خاصان ببرد** عشق غیرتی و وکل حال
 دلیل کردی **کز کجا سر غمش در دهن عام افتاد** قند انک غمی سری عام
 اغزنه دوشدی مراد خواص اسرار الهی پو سوبله عوام اغزنه قند و ویر
 که سوبله **هر دوش با من و سوغه لطفی در گشت** مردم انک بن کوکل
 بانم بر لطفی دهن وارور **این کد این کجه شایسته انعام افتاد**
 بو کد ای کور که بنی انعام لایق دوشدی مراد فیضان الهی متابع اولدن
 ذکر و انو کچون شکر در **در قلم زلف تو آو بخت دل از جا باز کشد**
 الفلک

۱۴۸ زلفه بو کلمه اصلدی کوکل انک جقور ندن آه کز چاه برون آید و در
 دام افتاد آه که نبودن طشره بکده و آغ دوشدی مراد قلب شکلات
 اسرارش ایده دن شب هوینه تعلق ایدر قبول جقوب آغ دوشدن
 کس اولدی و یکدر **صوفیان جمله در نظر بازولی** صوفیایر جمله
 و مجرب کوز بیلور و دل **زین بیان حفظ و سوغه بنام افتاد**
 بو اورنه دن کوکل پیش حافظ بنام دوشدی مراد بود که صوفیایر
 او صافه مشا کنتز و اربابین اهلر با اولوب و حبیب کسوت اولوب
 ملائکه دن اولد غم ایلدن بنام واقع اولدم بو کلامم بایشه المدح مقوله
 سندور **ایستاد الی نغصه صوفی نه همه صافی** **نغصه صوفی نه همه صافی**
 بفسن باشند **صوفیک ندی صافی و بن خیانت اولمزی** ای باب خرقه
 سببش بشکد ای بچه خرقه که آتش باقی اولور مراد بود که
 صوفیک ندی که علو طاعتی در خالص بی ربا و لقا کج و خرقه کیمک
 اید صوفیای اولمز کیمه خرقه وارور که مستحق نارور صوفی ماکه زور و
 سحر است شدی **بزم صوفیه که در دخی دن گشت اولور ایدن**
 شامکاشن نکران بشک سر خوش باشد **افتم و قنده ناظر اولم**
 سر خوش اولور مراد بود که اول ایلر که شغول وارور اولان آخر
 کار در خوش حال اولور **خوش بود کیمک بجزیه آید بیان خوش**
 اولور اگر بجزیه کیمک اورنه کیمک **تاسیه روی شود که در خوش باشد**
 نابو زی خزه اولور کیمک **بلان اولور مراد خلص و مراد امتحان اولنی کلدور**

تا که مراد اولانک بوزی خرد اولاد بکدر **بیت** در که شیطا نذر اولان
 ان نه سنگه امتحال **فصل** به املا ریا انگله اولور عیان **نایب**
 تنعم نبرد راه بدوست **تنعم** ناز ابد بکنن دوسته پول التمز
 عاشق بشود رنجان **بیش** عاشق بی بکلی رنجان بشود بی اولور
 مراد اولان ناز و تنعم اولان رفعت اختیار اده مزد بکدر **بای** انکه
 طالب بود بدوست کشد **حور** و لدار و طعنه و اغیار **هر** که او اولان ناز
 و نعمت هست **بکشد** بار و ره نبرد بیار **غم** دینی دنی جند خوری
 باده بکشد **دنیای** دنی غم نچو برسن شراب **حیف** بکشد دل و آنا
 که متوش بکشد **حیف** اولور که بیلیم نیک کو کلی متوش اولور او بونون
 عالم و عالم نصیحتدر که دنیا غم بیوب عشق الهی نوش ابد بعبادت
 حق انکه **رگ** همومک بالعین مفرقه **فلن** نفع العین الایهم
 محار و نیاک مد فو نه **فلن** تبس طرد الایهم **حلاوة** و نیاک مفرجه
فلن تا کلر السهد الایهم **اذا** کنت فی نعمة ما رزها **فان** العاصی
 نزول النعم **و** حارم علیها **یا** کماله **فان** الاله شد بد النعم **حفظ**
 ساقه از این گونه زند نش بر آب **ساق** خطی اگر بو نوعی او را
 نفع صوبه **ای** بسی رخ که بخوابه نفعش بکشد **ای** نچو بکافق **فان** ابد
 نفس اولور مراد و اعظم کتاب آخو فی خطی بوبله قلب صافیه تاثیر ابد
 نچو بکافق **فان** اغلظن زکی اولور و بکدر **دلق** و سجاده **حفظ**
 ببرد باده فروش **حافظ** خفته س و سجاده س اتور شراب صابنی

کر شراب

کر شراب از کف آن س قی موش بکشد **کر** شراب اولی کس ساقی الیذن
 اولور مراد و اعظم و هیچ عالم ناملر اولو بی تاثیر کلب اولوب حافظ صاحب
 جمله و اینج بایع عشق الهی و بر رب جانب حقه نام منجذب اولور و بکدر
 نفس بر اموکام از تو بر نمی آید **نفس** جندی و مراد
 سندن محال اولور **فغان** که بخت من از خواب در نمی آید **فغان** که بنم
 بختم او بقولن **ایچر** و کلر مراد و صول الاله سیر ابدی بیا ندر بعضی سخته
 مطلع بوبله و اخو اولمش **زول** بر امدم و کام بر نمی آید **کو** کلر جندم
 و مراد محال اولور **زخود** برون شدم و بار و زنی آید **کنو** و بدن جندم
 و بار **ایچر** و کلر **درین** خیال سیر زمان عمر و هنوز بو خیالده بش و اردی
 عمر مانده هنوز **بدای** رفه درازت بر نمی آید **سنگ** اوزک زلفک با
 بش کلر مراد غیب هویت و سیر فاته به نهایت ابدی بیا ندر **صبی** شتم
 من انداخت خاک از کوبش **صبا** بنم کوزم آندی بر طراف انک محک سندن
 که آب زند کنیم در نظر نمی آید **که** آب حیات بنم نظره کلر مراد و جناب
 عزتک برشته عیننه و اصل اولان حیات دنیا استمدکی بیا ندر **بیت** هر که
 باید حیات باقی را **میل** خانی من کند هرگز **قد** بلند ترا بیا ندر **بیت**
 سنگ بلند فدی تا که سبده دو نیم نچو قوجیم **درخت** کام مرادم بر نمی آید
 بنم مرادم انعامی لبه کلر مراد و جناب جعدن علو در محال فلینی مرادم محال
 اولور و بکدر **مقیم** زلف نوشد دل که خوش سودای دید **سنگ** زلفک
 اولور کو کلر خوش سودا کوردی **وزان** غریب بیا کش خبر نمی آید

نفس جندی و مراد

اول غریب بگفتن خبر کلز مراد بود که غیب هویت سواد اعظم و شهر
 معظّم در عینکیم با سواد الا اعظم حسینی که حکم انوار منکّن اولوب دیار جهانی
 فراموش نمیشد **سفر دوم به شهری رسیدم** چو شهر بارخودشتری
 ندیدم **مکر روی و لاری بار عاوری** مکر بزم کوکلز بهی بار منزل
 بنی بله بخش **بهیج وجه و کار بر نمی آید** بهیج بر وجهه و فی ایشی حال
 اولز مراد بزم قلبه و وجه عقد غیری ابله و لوجه ابله اولغول بنی بله
 حال اولز و بلدر **زکنت عشق دم هزار تیر دعا** عشق شستند
 آیدم بخت اندم بید دعا و فی **درین زمانه یکی کار نمی آید** بهمانه
 بری مؤثر کلز مراد و حال دعا مقبول اولوب اخوة قالد و عن ذکر و در خبر
 اخروی در **بسم حقیقت دل مست بسم سحر** حوق کوکلز حکایت و ارد
 سحر بله **ولی بخت من السب سحر نمی آید** ولی بنم بخت و بکجه سحر اولز
 مراد فیض سحر اوله در دلی اکاد بسم اما حال عمده اولز دیوب تاخیر
 فیض الهی اوله و فی ایون اظهار خزن ایدر **لین شرط و فائز که**
 سر بود حافظ **شرط و فائز لجنی بختی ترکی در ای حافظ** برو از و
 کار این قدر نمی آید **بوری اگر سندان** بود زایش کلز مراد بود در
 دغ نعل **والا فائز که ترغبات الصوفیه حسینی** شرط و فای مدقت ترک
 سرور اگر ترک سر اید فرس بوری بوکاری ترک فیل **بختی شکی**
 در پیش ترک ایت سری **و خسته ترک صوفیانه سوزی** بعضی نسخه و فیل
 بنی بو واقع اولش **زیر که شد حافظ زید** از هر کس **جوق اولدی**
 حافظ

حافظ کوکلز او رکش دو کلک **دو کنون رفته و رفته** بدین آید
 شمدی انکه زلفی فتنه سندان طرزه جفا مراد فتنه دن افغان و انقاد
 بعینه غیب هویت ابتلا و جعفر **خوش**
 دلی که مدام از بی نظر نرود **خوشد کوکلز** دایم نظار و بخت کنیه
 مراد بود که نظر ظاهر بی در و زخارف و نقوش و بخت اولیجی در
 اما نول کوکلز خوشد ظاهر ناظر اولان نظر دایم تابع اولیه **بهرین**
 که خوانند بخیر نرود **هریکه او قور** بخت کنیه مراد بود که طریق حق
 بر در و طریق ضلال جو قدر پس نول کوکلز خوشد که طریق هدایتی بلوب
 اکاس لک اول **طبع در آن لب شیرین** نکر و نم اولست **طبع اول**
 شیرین لب **انته هم اولی در** ولی چگونه مکر از بی شکر نرود **ولی**
 بنی سینه مکر شکر آرد بخت کنیه مراد بود که نعل شهادت میل انتم مس
 اول در و لیکن مکر لب جلیلی لذاته و شهادت میل اوزره در اکا صبر
 اید مرز **بر وانه بنی آت** دوشه نفس نوم شهادت
 کوب دوشه نعل طلعه کس **تواز مکارم اخلاق عالم دلی** کس
 بر غری عالم اخلاق کریمه سندان کس **و فاد عهد من از خاطرت مکر**
 نرود **بنم وفا و عدم** خاطر کون کنیه مراد فای طبعی شیخ مرشد در که
 اندن نفسی حمایت و معاصیدن بر قلب ادب **و فاد عهد عقد توبه**
 تذکیر بود **سواد دید تا غم دیده ام** باشک سوزی **بنم غم کور مش**
 کوز و مرز کس کوز پیش اید بوم **که نقش حال تو ام** هرگز از نظر نرود

عدل صمدی معاصرین

که سنگ خاک نقش بنم نظر مدد کنه مراد بود که بن جوق اغلنه تا کوزم
 پاشی کوزم خرس محو اینبه که اول سنگ خاک نقش در نظر مدد کنه که
 خال حکمت محض صغیر و ایم المک نقشن شاه ابدین **سپاسنامه ترا**
 از حق و کسی نمی بینم **کنند مدد نامه** سی فروق بر کعبه کور مرزم **چگونه چون**
 قلم و دودل بر نرو **نیج سکه کو لکه** تو تونی قلمی بکشته کنه مراد
 بود که کبر العیال اولان آهی جوق ایدب کند و صانه اجنه از ک
دولابش چنین مرزا کرد و مر جایی **ای کو کلر اوله** بو کلش بلر
 و لایحه و مر جایی **که هیچ کاره** پیش است بدین **هنر نرو** **که هیچ**
 این سنگ او کلدن بو هنر ایلد کتیز مراد بود که بطال کزوب علم ضایع
 الملک هیچ فایده کسی بوقا نغور **تباخ** مدد هم از زه بر که باز سپید
 مدد مدد تاجی ایلد بنی بولان جبار که آق طوغال **ز که در پی** مر صغیر
 نرو **تفطیم و تنزهد** مر مختصر صیدار و کج کتیز مراد تاج دولت دنیا
 ایلد باز قیمنار بینه تارک دنیا هزار و هالب دیدار کرد کار دنیا و کوی
 صیدر میلر اتمز و بکدر **ز من** جو باد صبا بوی خود و ریخ مدار بند
 باد صبا کی کند و مقول در ریخ دو تم **چو که بی** سزلف تو بر نرو
سحون که سنگ زلف کشتن بنم بکشمه فقو کلز مراد بوی حق اولد که
 غیب هو بندن ظهور ایده و بکدر **بپوش** اس عفو بنزلت می است
 ادرت عفو انکس بن است طیر نشی اوزر **که آب** روی شریعت بدین
 قدر نرو **که شریعت** بوزی صوبی بو مقدار ایلد کتیز مراد ستر عیال
 و عفو زلت

و عفو زلت منافی حکم شریعت و کلدر انذل شرع نقصان کلز و بکدر
 من که ایدم سر و فامنی دارم **بن** که ابر سر و فامنی هوس و دوتن
 که دست در کمرش جو بسیم و ز نرو **که ای** انک تو شانه کش
 و التوندن بیری ایلد کتیز مراد بود که محبوب مجازی و صانه مال که
 محبوب حقیقی و صولنه اعمال کر **بیار** باده و اول بدست حافظ ده
 کنور نرای و اول حافظ الله و بر **بشرط** انکه ز مجلس بنی بدر نرو
 اول شرطیله که سوز مجلس طشر کنه مراد اسرار حقیقی و معارف طریقی
 حافظه سوله تا بور از مجلس سلدن غره فاش اولسونکه فکر لایق ایدب
 ضرر ایدر **که ایدت** جان که شود کار دل **معین** معین
 تمام و شد **ایدی** جان که کو کلر ایشی تمام اولد و اولمادی **بسو** خبیم
 درین از روی خام و شد **یاندق** بو آرزوی حامده و اولمدی مراد
 قلبی تصفیه و نغی خواطر ایدب و مرآت الهی و مظهر حق قلعه کسی اندک اولد
 دیو کند و حالندن لکلا بندر **فغان** که در طلب کتیز نامه مقصود
 فغان که کتیز نامه مقصود و طلبنده **شدم** خراب جهان ز غم ناو شد
 خراب جهان اولدم غدن تمام و اولمدی مراد بود که کتیز خرابه اولور
 بن خواب و بیاب اولدم تا کتیز بنده اولمدی و بکدر **بیای** کتیز نشی
 سیر مجلس تو شوم **لاغ** ایلد دیدی بر کجی سنگ میر جلک اولورم **شدم**
 بر غبت خویشش کین و علام شد **اولدم** کند و غبتی ایلد الحق قول اولد
 مراد بود که فیضان الهی ساعده کین کو ستورب حاکم و ضابطه اولم

معین معین

اشعار بید بند کمال افتاد ظهور بایوب اما اولدی و بوی و حاله سخن
 ابر و دروغ و دردی که در جنت جوی نقد حضور **خفیف و دردی که نفوذ**
 جنت و جوینده **بسی شدم بکدانی بر کرامت شد** جوق کندم و لنگه کر بکر
 بانه و اولدی مراد **سایح کرام حضرت** حال غنور طلبی ایچون جوق کندم
 اما اول مظلوم اولان حال اولدی **رواست و در بر اکر می طلبید کبوتر دل**
 روادر اکر سینه ده طلبیه کوکلر کوکر چنی **که دیده در ره خود بیج و تاب**
 دام و شد **که کوردی خود کند و بولنده اغ و کاشمینی و کندی مراد**
 بود که طریق خفیه جوق مانع کوردی زایل اولاد و پو امید اندی زایل اولد
 بس قلب انو کچون مضطرب اوله لا بعد **پیام داد که خواهم نشست**
 بازوان **خبر و پردی که رنذر ایلده او نورسم اکر** شد برندی و دردی
 کشیم و نام و شد **کندی بزدلک و بوسه چلیچک ایلده نام بینه مشهور**
 اولدم بینه اولدی بینه بزم ایلده او نورندی مراد بود که فخلص و اهل شوق
 ایلده مصیبت و غارت و عده اتمش ایدی بزم آد من فخلص و اهل شوق
 اولتی ایلکه مشهور اولدی اما اول بزم ایلده مصیبت اولدی پس بزد و بونام
 وار ایلک حقیقت اخلاص بوق ایش **دران هوس که بمینی بوسم**
 آن لب لعل **اول هوسه که مستلک ایلده او بزم اول لعلی** چه خون که
 در دلم افتاد **هیچ جام و شد** نه قان که کوکلده و شدی فوج کبی و اوکل
 مراد ذوق کلام الهی ایچون قان بودوم اما اول مراد و وصول اولما دی
 و بکشد **بکوی عشق نه بی و بکر راه قدم** عشق محکمه قوم بول و بلیسنه

قدم **که بکوش نمودم صد اهتمام و شد** که بین بوز اهتمام کو سئوروم
 و اولدی مراد **شیخ و مرشد سز و صول رااته حلال اولمز و بکدر** **مهرار حبیلک**
 بر انکنت حاقظ از سر فکر **مزار حبیلک فرشردی حافظ فکر باشند**
 بران هوس که شودان حریف نام و شد **اول هوس او زره که اول بار**
 مطیع اولاد و اولدی مراد **حبیلک و فکر ایلده شیخ و تقرب حق اولمز اخلاص**
 نه صلاح اکر **اندین راه از خود و بپیش بدی** خرازای رازدار
 دین بدی **اینکه** **مهرار حبیلک چشمان زبر سیر و**
 نخواهد شد **بنم قره کوزلو لاجنتی باشند جوق اکر** **فضای است**
 این و دیگر کون نخواهد شد **فضای استاندر بر و بولودض اوله اکر**
 مراد عشق تقدیر الهی ایلده و مختلف ایتند و بکدر **سنی بویکده**
 و اره بنم بهیض ایتارم بوق **بلم بانه انجینه فضای استاندر** **رقیب ازار**
 فرمود جای آشنی نکند **رقیب انجینه ایتور دی و صلح پیری قودی**
 مکره سحر خیزان سوی ایدون نخواهد شد **مکره سحر خیز اولندک آهی**
 فلک جاننه کینه اکر **مراد سحر خیز اهلک نا پیری وار و رقیب اهلک**
 این اکر و بکدر **ایرمته بندن اتی کس ایتنه رقیب** **غافل بود**
 بوند صفین آه سحر وار **مرار و ز ازل کاری بجز زندی نغز و دند**
بک ازل کونده برایش بزدلکدن غری سوزد بکدر **هر آن قسمت که**
انجا ازان افزون نخواهد شد **مراد اول قسمت که واقع اولدی انده اند**
 زیاده اوله اکر **مراد اخلاص علیه و صغرد و بکدر رسول الله ص**

خدا علی بن علی علیه السلام
 خدا علی بن علی علیه السلام

و پیش قال نه الا خلاص سر من اسرار استود بخت قلب من اجنبه فریب
 شراب لعل و جای امن و بار مهربان ساقی **لعل شراب و امن بری و شفق**
 و بار ساقی **ولا کی به شود کلمات اگر اکنون نخواهد شد** ای کو کل فتن
 ایو اولور ایسکه اگر کشان اولمز مراد بود که عشق الهی و فراخ خاطر
 و مرئوس شفق حالت اولجی حسن عمل و انتظام حال مستر اولور بوزمانه و اولمز
 غیر و فتنه اولمز لا هجوم فرصتی فوت انکه اولمز **نصیحت کم کن و مارا بفراد**
 دف و فی بخش **نصیحتی که کل و بزی دف و فی فریاد نه بشک** که کار ما
 ازین توجیه بی قانون نخواهد شد **که بزم ایستیز تو جسد قانون سزاو که**
 اگر در مراد ف و طالب عشق و فی دن مرشد کار در لاجرم بزم علمه نو بلایه
 منس و منتظم اولور **بیانادر صف رندان بیانکه جنگ می نوشیم**
که کار عشق ازین اسباب بی قانون نخواهد شد مجال من همین باشد که برهان
 عشق او و رزم **بنیم مجال همان بود اولور که گزوانک عشق کسب ایدم**
 کنار و بوس آنوشش جگیم چون نخواهد شد **انکه وصلی و او بکس تو جبین**
 نه دیم چون اولمز **که در مراد عشق حقیقتن خط روحانی اولور جسمانی**
 اولمز و بکدر **سوا ای دیده نقش غم ز لعل کینه و حافظ** یومهای کوز غم
 نقش حافظ کینه ی لوصدن **که زخم تیغ دلدار است زنگ خون نخواهد شد**
 که دلدارک تنبی زخنی در قان زنگی اولمز **که در مراد عرف الهی قلبدن کینمل**
 اگر دیکور **حزن حق اولمز قلب اولور خراب** نیز نیلور خانه آدم
 اولمز **در ازل تو هست ز جلی دم زد**

در ازل تو هست ز جلی دم زد

از لوه

از لوه یسکه صبا که تجلیدن دم آوردی **عشق پیدا شد و آتش به**
 عالم زد **عشق پیدا اولدی و او دی جمع عالم آوردی مراد بوندن شول**
 جزو و ارد اولند که **کان الله و لم یکن معه شیء** یعنی الله و ارباب انکه ایل بر شی
 بوق ایوی تجلی و انه لذاته ذاتی و انه تجلی ایوی یعنی حق تعالی به نظر ایدر کی کند
 ذاتی باشد ایدر بر کلمات کثره ایله نصف کوردی که جمع اجرام علویات و اسام
 سفلیات و اشباح و ارواح و غفیریات و برزخات و جواهر و اعراض و نباتات
 و معدنیات و حیوانات و بونملر انواع و اصفاف و افراد و جمله صنایع عجیبه
 و معشوش غریبه خلق انکه قادر پس کنت کثره فحشا فاحشیت ان اعرف مخلقت
 الخلق لا عرفه حبیبی عالم خلق ایدر **عشق ظهور ایلی** **جلوه و کرد رخت**
 دیدم که عشق نه است **بر جلوه ایلی طاعت کوردی فرشته عشق**
 بوق **عین آتش شد ازین غیرت بر آدم زد** عین آتش اولدی بو غیرت
 و آدم آوردی مراد بود که استعداد علم شاد و عشق کامل ملکه بوق ایلی
 غیرت جلالی آتش اولوب کند و بر آدم اورب آدمی ظاهر عشق قلدی
خواصت عشق که ظاهر کند اسرار وجود **خیمه عشق بصرای دل آدم**
زد **عشق خیمه سنی آدم کو کلی** **عقل من خواست که آن شعله چراغ افروز**
عقل دله دی که اول شعله دل چراغ نور لندره **برق غیرت بد خشمید چراغ**
برهم زد **غیرت شمس کی بیدری و جهان بر بر نه آوردی مراد بود که عقل**
 حکما استدی که نور الهی در فیض الوب اتباع انبیاسر مستفیض اولو اغرت الهیه
 برق ظاهر اولوب جهان بر بر نه آوردی بونملر حیرت قیوب بالذات مستیز

اولید بیدار مدعی خواص که اید که تماشای که راسته مدعی دیکدی که کل راز
 تماشای که نه دست غیب آمد و بر سینه یا ناظم زود غیب الی کلوی
 نامحرم سینه سینه اوردی مراد بود که مرشد سترلاف کلوک و دعوی و حصول
 ابدی دیکدی که راز تماشای که نه وارب اسرار الهیه به مطلق اولاد است
 غیب اولاد محرم سینه سینی اورب اکایول و برمدی دیگران ترجمه است
 هم بر پیش زود نه غیر است فرقه سن دو کلای غیب اوردی دل غم دیو
 مابود که هم بر غم زود بزم غم کور بخش که کلز فرقه بر دخی غم اوردی مراد
 غیر از غیب و عشرت است از بزم کور بخش که کلز غم و غمت است می دیکدی
 من جفای یار از آن می خواستم که جفاکش را کند آخر وفا جان علوی اوس
 چاه رنگدان تو داشت جان علوی سنگ جان رنگدانک موس و دوسرایی
 دست در حلقه آن زلف غم اندر غم زود از اول بکلوم بکلوم بکلوم
 اولاد زلفه اوردی مراد جان علوی است اید اسرار انک استیوب
 غیب هویت ال و روی دیکدی حافظان روز طرب نامه عشق تو نوشت
 حافظ اول کون سنگ عشق طرب نامه سن بازوی که قلم بر سر اسباب
 دل فرم زود که قلم از فرم اسباب از زود اوردی یعنی قلم ایل اندی
 جالیدی مراد بود که طرب نامه عشق الهی یا زلف اسباب شادی بوز لینی
 یا و بادان که نهانت نظری بامابود
 اکله سون اول که سنگ کور نظر زده ایدی رقم مهر تو بر جبهه مابود
 سنگ مجنک رقمی بزم یوز زود ظاهر ایدی مراد فی طبعی شکر که بر روی خلوت زود

فکران کور بخش

و کز زود

۲۰۴ اکا نظر تربیتی اولور و عشق و محبت انری که بکرم صار و لغی در مرید و جند
 ظاهر اولور نه کم بر مرید و پیش بیت دید و دید بسوی من و پنهان
 ز قریب چشم بدور که پنهان نظرش بامابود یاد باد انکه جو چشم
 بتایم می گشت اکله سون اول که سنگ کوزک بنی غنایه قتل اید ایدی
 جو غم سون و در لب شکر خابود سنگ غیبی به منوب اولان بزرگ
 شکر صنیع طود افده ایدی مراد عین غنایک عصیانم ایچون عتاب
 ایدوب نفسی قتل اید ایدی احیای موت ایلمک یعنی میت کو کلوی در بر
 لطیف حکم و طرایف معارف سوبلین طوطا غلده ایکن و بر یاد
 یاد انکه کمی گشت مرا عین غناب دل غنبدده مار زلفت احیابود یاد
 یاد انکه صوح زود در مجلس انس اکله سون اول که صوحی اورش ابدی
 مجلس انده جو من و یار بودیم خدا بامابود بن و یار ایدک الله بزمه
 ایدی مراد سحر و قلم زده عباد زده اولوب نفسی به انس حال اولوب سن
 و نفسم ایدک حضرت حق بزم ایدی دیکدی یاد باد انکه من جو کلک برستی
 اکله سون اول که نیم ایم کلاه باغلو را ایدی در کاشن نه نو بیک جهان
 پیما بود انک از نیکو سنده یکی آبی جهان دو بچ بیک ایدی مراد
 بنم ماهدن روح نورانی در که صوفیانه تاج کیوب عباد زده اولوب
 درجات قطع ایدوب فکر اول که فکر متدور اندن تجاوز ایدب کیده
 ماه توانک رکابنده بیک مشاب سنده اولور دیکدی یاد باد انکه
 خوابات نشین بودم بیت اکله سون اول که خوابات نشین ایدم

وخیست ایدم **و** آنکه در مسجد امروزی گشت انجام بود **او** که مسجد و بکون
 بجا آنکه رانده ایدی مراد بود در که خانقاه شین و خلوت گزین بود
 الهی ایدم مسجد که بعد از ظاهر در رانده کشف و فیض آنکه در رانده
 حاضر و محال ایدی **یاد** باد آنکه جو یاقوت قدح خنده زوی **او** که
 او که قدح یافتی چون کور ایدی **در** میان من و لعل تو حکایتها بود
 بنم ایله سنگ اور نه شنده حکایت و ارا ایدی مراد یافت و قدح دل قلبد
 چون آنکه فتح و فیض او لور ایدی بنم ایله سنگ کلامک اور نه شنده
 ظهور ایدر ایدی **و** بکدر **بیت** معنی قرآن همین نظر هست فاحش
 الی عبده نظر هست **یاد** باد آنکه رخت شمع طرب می فروخت **او** که
 او که سنگ سنگ شمع نور لند ز ایدی **این** دل سوخته پروانه یاد
 نابر و ابود **بو** یا غمش کو کل پروانه **و** بکدر و ایدی مراد شمع خطا بد
 دیر سنگ و جهلش مده ایند که بکاسر و کلوب قلبم پروانه کی بی پروا
 ایدی **بیت** شمع مجلس اوله و جهل دل آنجا ترک ایدر **جان** پروانه
 کی ترک ایدنه پروانه **یاد** باد آنکه درین مجلس نکلیں و ادب
 اکلون او که بو و قار و ادب مجلسند **آنکه** او خنده ستانه
 زوی صهبا بود **او** که ستانه کور ایدی شراب ایدی مجلس صبی طریقت
 فکلف سرور اولان عشق الهی در و بکدر **بیت** از خود دم بجهان
 صحبت هر طایفه را **ان** رفیق که غم از دل ببرد صهبا بود **یاد** باد
 آنکه باصلاح شامی شد راست **او** که سون او که سکر اصلا حکایت

اولور ایدی راست **نظم** هر که هر نهفته که حافظ را بود هر
 دلنه نش که هر که حافظ ایدی مراد جو اهر طریقت و حقیقت که
 کویدر ایدم اصلا حی شیخ حفته ایدر ایدی دیو آنکه خطاب ایدر **بیت**
ش عرک شوی بکته اولق ایچون **بیر** مصالک که ایدنه اصلاح **او** که
بیت ایستای دل که در بکدر **او** که
 ای کو کلر بنیانه از قیوس آجرا **کره** از کار فرود بسته و مالکیت بند
 دو کومی بزم با غمش ایستادن آجرا مراد خانقاه و مراتب طریقت
 قیوس که سد و در مفتوح اولان و منفذ اولان علمه ملکوف اولان
 و بکدر **اگر** از بهر دل را مده خود بین بستند **اگر** خود بین راه را بکون
 بکدر یلایه قیوی **دل** قوی دار که از بهر خدا بکند **کو** کل قوی خوش
 الله ایچون آجرا مراد بود که زاهد خشک که خود بین در عشق اهلان
 نبیست انحر و طریقت سلوک قلندر انوکچون فتح باب اولر اما طالب
 اولان الله ایچون **اچول** **بصفا** دل ندان صیوصی زوکان
 صیوصی اورش رندارک صفا کس ایله **بسر** در بسته بفتح دعا
 بکند **بنجه** غلغمش قیوی دعا فغانی سببی ایله آجرا مراد دعا
 سرخیزان **باعت** فتح ابواب اولور و بکدر **نامه** توبت و خیر
 بنویسد **اوز** م صیوصی قریب یعنی شربک غرانه س یازک یعنی
 اول اولدی کی ایچون غرانه یازک **تا** حرفان به خون از من مالک
تا مصابله دو کل قوی قاز کر بکدر دل آجرا مراد عشق الهی مرده اولوب

نه عند شمع صفا کس

از احباب بدینکه او بپنج مصعب و طالب اولاد نرقان اغلق کرد و پیکر
 کیسوی برید بکمر من ناب جنگل صاحبی کس شراب صاف نمونی ایله
 تا مه پنبی کان زلف و و با بکشد تا دو کلی پنبی از زلف و و تبار
 آچار مراد جنگدن پیر زاهد در که اهل سکول اولیه و کیسوا کا اولیا
 تعلق در و انک مصعبی ایله شراب صافی که عشق الهی در مرده اولور
 و پنبی اودن مراد هم شیخ مرشد در پس زاهد غیر سکن قطع علاقه ایله
 هم شیخ و واردات غیبیه ظهور ایدر **در بیان کر که از زلف و و تا**
بکشد عقد از دل سرشته مالک باشد و پنبی نه پستند خدا
 با پستند پنبی نه قیوس با غلبه یاری قبول اینده در واکورده که در خانه
 تر ویر و با بکشد که تر ویر و یا اوی قیوس آچار مواد و ویر واکور
 و پیکر حافظ این خرقه که داری توبه پنبی خود ای حافظ بو خرقه که
 سنگ دار در یار کور کس که چه زمار پرش بجایک باشد که پنبی زمار
 انک التذن جنایله یار لوجه آچار مراد بود که اهل ریا ملک خرقه الی التذنه
 اولان ریا که هر بری بر زمار در که خود ای قیامت که بوم تبلی التذنه
 فی هر اوسه که کرد **ایضا** خوشست خلوت
 اگر یار یار من باشد خوشست خلوت اگر یار بنم یارم اولور **زمن بوم**
 و او شیخ انجنی باشد اول ملک که بن یارم اول جمع شمی اول مراد بود که
 خوشست خلوت حق ایله انهم اولور **بویله و کلکه بن یارم خلوت**
 انک فیض جمع یارانه اول **من از ملک سلمان بهیج نستم بن اول**
 سید

اینک که در کتب
 آمده است

سید یوزن بهیج المزن که کاه کاه برودست امر من باشد که کاه کاه
 انک او زنه امرن الا اول مراد دوست و نیاید بهیج المزن که کاه کاه
 ناهلر کلند اولور و پیکر **روا ایدار خدا پاکه در زمان سر**
ملک نهفته و فرقتت با من باشد روا ایدار خدا پاکه در حریم **و**
رواد و تبارتی که وصال حرمیند رقیب محرم حرمان نصیب من
 باشد رقیب محرم اول و خرو ملق بنم نصیبیم اول مراد غیر از فیض و صلا
 اولوب کند و به حرمان اول لعدان خوف ایدب حفت حقدن منا جاندر
 های کو مفلس سایه شرف مرز **همایه دی برات شرف کولکس مرز**
 دران دیار که طوطی کم از زغن بکشد اول دیار که طوطی دولنگدن
 انک اول مراد اهل کمال رعایت اولند غی و یاری ندقت و اکا و عای
 علیه در **نیت** چه اعتباری بنا غی که خاریار کلست **نصفان نصیب**
 هزاره که او چو من باشد **هوای کوی نواز سرمن رود و مارا سنگ**
 محله هوای بنم بنشیند **عزیز را دل سرشته با وطن باشد**
 عزیزک حیران کولکل وطنه اولور مراد بود که محبت عالم الهی بنشیند
 کمتر زیر وطنه اصله در لا جرم حب الوطنی از الایمان حببنی اهل یلنر مقرر
 ز دنیا می رود خسرو بیارانش من گوید **دلم لرقت از غربت**
 تنهای وطن دارم **بیان شوق چه حاجتک حال شوق** شوق بیان
 نه حاجت که کولکل او دینک حالن **نوا شناخت رسوزی که در سخن**

بلکه اولور بر حرارتی که نوزد اولور مراد کشتی کند و شوق بیاید
 آنکه حیات بود زیرا که ملائذ حرارت معلوم اولور **حیات** عشق
 آتشین سینه ی نوزد که از گدازد که نوزد و خان آهیم او چندان بلند
 آه **بس** سوسن آرد زبان شود حفظ **سوسن** کی از او و دلت
 اولور حفظ **چو** غنچه پیش تو شش مهر و دهن باشد **غنچه** کی سینه او و گلده
 آنکه غنچه مهر اولور مراد بود که اگر چه فصیح اولان چونی کلامه
 قادر اولور اما من عرف الحق کلامه حسنی حضور و ظهور صفه لال
 اولور **بیش** یارم چنان شوم ایلم که نام جواب گفتارش
من و الله شرب این چه حکایت باشد
بن و شرب انکار بونه حکایت اولور **غالب** این قدرم عقل و لغات باشد
 غالب بود عقل و لغات اولور مراد من و عشق الهی انکار منی اولور
 اگر در غالب بود عقل و لغات و عالم وارد که خبری بیورم من که شربها
 ره نفوی زده ام باوق چنگ **بن** که کجی از نفوی بولی او رستم
 و چند ایلم **ناکهار** سر بر ارم چه حکایت باشد **ناکهار** پیش بوله
 کتوزم نه حکایت اولور مراد بود و ف و چنگل شوق ایلم طلب
 و مطلوب در لایم من کجی اده زهد شک بولی طلب پر شوق ایلم اور
 ایلم **ناکهار** طریقتی پیش جبار ظهور اید رسم ام غریب در **تابعیت**
 ره منجانه نمی دهنم **غایت** دل منجانه بولی بلز ایدک **ورنه** ستوری ما

تا بچه غایت باشد **پوشه** بزم مستور لکن نه غایت دل اولور ایدی مراد
 طریق نفوی نه غایت دل بلز ایدک **پوشه** بزم اندک نجوب او لکن بزم
 اولور ایدی و بکدر **زاهد** اراد را بزمی بزم و عذو رست **زاهد**
 از بزمی زند که التماسه معذور **عشق** کار است که بوقوف هدایت
 باشد **عشق** بر ایدک که هدایت موقوف اولور مراد زاهد شک سلوک
 اید و زنه عجب و خللور که عشق الهی هدایت اولور و بکدر **رنگ**
 زاهدی دست و ستوری ما **همه** بسته و موقوف هدایت باشد
 بنده پیر فغانم که ز جهلم بر ماند **پیر** فغانم قبولی که بزمی بکدر
 پیر ما هر چه کند عین ولایت باشد **بزم** پیر زهره ایدر سه عین و کلام
 اولور مراد شیخ کلامی چهل طریقتی قورتر **ملکه** من علی با علم و رتبه
 الله تعالی عالم بعلم حسنی چهل چلند قورتر **ظهار** کرامت ایدر و بکدر
زاهد و عجب و نماز و من و من و نیاز **یعنی** زاهدک مقابل من ایلم
عجب مقابل منی منم منم ایلم نمازی مقابل منی نیازم **تا** ترا خود نیاز
 با که غایت باشد **کجا** اوردن دن کیه غایت اولور مراد و نیاز
 خود پرستی و استی دن اولی در و بکدر **زاهد** انبستی پرستی
بت پرستی ز خود پرستی **دور** این فکر خفتم که حکیم من گفت
 دور کجی بوفردن او بودم که بر عقل و پیر ایدی **حافظ** ارست بود جان
شکایت باشد **حافظ** ارست اولور سه شکایت بری اولور مراد بود که
 عقل و فقرها عشق الهی و سلوک طریقتی غافل در اندک است حق و سادک

طریقت اولندون شکایت اولور بلکه اولندون تغذیر الهی دن شکایت
 اولور **رودوم درکش و تدبیر بتقدیر گذار** هر چه کوی همه کی
 عین شکایت باشد **ترسم که اشک در غم مایه**
 در شود **خورش که کوز پاشی بزم غمزده** پرده برنجی اولور مراد سرشک افش
 راز غله غزن خورقن و بکدر **ترسم غم حبیب بشکم بدو شود** این خانه
 دلم ز غمش بی اثر شود **این راز سر بهر عالم سیر شود** بو پاشی مهر لور از
 عالم حکایت اولور مراد بود که ستر هموار اهلدن کسور اولق لازم و کلد
 و انده خطره قدر ضرر عالم فاش اولوب اهل و ناهل ملکه در بلکه در
چند دیر ایش شکیل اند اسرار نهانی نیجه فاش اولسون و اعظ
 جعفر فیه و یو پاش **کویند شک لعل شود در مقام صبر** دیر رطاس لعل
 اولور مراد سفت نه حال حال اولور و عام مرد کامل اولور و بکدر **در**
 تنگنای حیرتم از نخوت رقیب **حیرت طار نغده بر رقیب تکبر نون**
 یارب میا و آنکه ادا معتبر شود **یارب اولسون او که که معتبر اولور مراد**
 بود که دنی به که حاکم اولق بلیه عظیمه در العباد بالله **و لو حاکم**
 خ صدق الناصب فاضل **لما ضاع في صف النعال افاضل** این سر کشی که در سر و
 بلند است **روکش شک که شکسره بلند که در ریخته قاف بلند که سر گذار**
کی با تو دست کوه عا در کمر شود چش بزم فقه البیهر سید قوش غله اولور
 مراد علو و رجه الهیه میا و الکا و صولک صعوبتی ذکر در **از بهر کناره**
 بر و عا کرده ام روان **بر کنار دین دعا و فی روان اندم** بلند کران

چون که بخت بخت

میانگی کار استود **اولا که او رتبه دن بری موثر اولور مراد دوام دعا به**
 ارشاد دور که مع لم یجزم الدعاء لم یجزم الا جابه موجبی که یکده دعا دن خروا
 اولیه اجابتدن محروم اولور **این قصر سلطنت کر توشن ماه نظری**
بو سلطنت کشی که سن اند نظری بینه پنجه سی آبی سن سر ما بر ستانه
 او خاک در شود **بشکرا اند شکند** قیو طبر اعنی اولور مراد بودن
 حضرت رسول الله علیه السلام یکشیخ الاسلام خطا بدر **و اول قصر سلطنت**
 عظمت و کبریا حضرت صخر که بشکرا اول درگاه بانک خاک دور
 از کیمیا مهر توشد روی من جو زر **سند محبت که یکسند اولدی بنم**
 بوزم النون کمی **آری سیر لطف نما خاک زر شود** بل سرک لطف کبریا
 نغده طبرق النون اولور مراد عشق الهی ایلکه بزی صاره اولان زر کمی بزر
 اولد غنح بیادر **نیجه اکثر سعادت و بیم عشق که کم** خاک اکن
 صونین قلدی سرور یک زر **بسر نکه غیر حسن بیاید که ناکسی** نیجه
 نکه حسن غیری که کدر که تا بر که **مقبول طبع مردم حسب نظر شود**
 حسب نظر شک طبع مقبول اولور مراد حسن الخلق و حسن القول و حسن الفعل
 و حسن الحال اولق کرک ایدکن بیادر **خواهم شدن بیکده کربان و دوا خوا**
و بزم بختانه کند اغلا بچ و شکانیمی اولد غم حالد کز دست غم
 خلاص من انجامد شود **که غم اندن بنم خلاصم اند** اولور مراد بود که
 خانگاه غم و نیا دن خلاص بریدر بلکه اند **و این غم آخر دن دمن خلاص**
 اولور **ای طالب راحت اگر از غم بگریزی** جز گوشه و پنهان نزا

مملکتی نیست **ای جان خدایت ما بردار بازگو** **ای جان بزم فر**
 دلدار قنداره **لیکن چنان مگو که صبارا خبر شود** **لیکن اول**
 و بد که صبارا خبر اول **مراد کسر و نیازی صفت حقه عرض ادب اما فضا**
راز اندرون گتم انکه کرک ابد کن بیا نذر **روزی اگر غمی رسد**
تنگدانش **بر کون اگر بر غم ابر سه سکا تنگ دل اول** **روشن کن**
 مباد که از بدتر شود **یوری شکر قل که اولی که پرامزدی پرامز اول**
 مراد بود که بلا که واقع اولور اندن اصعب اولان فکر ایدوب اکاشکر
 انکه کرک **یا غم دنیا چون شکر انکه کرک که دفع جان آخوند** **ای دل**
صبر پیش و مخور غم که غمت **ای دل صبر ایدوی اول و غم بیه که غمت**
این نام صبح کرد و دوی شب شود **بواخام صبح اولور بوی کچه صبح**
 اولور مراد بعد شیر اینه **هر ترک بر فرض اولور دیکدر** **حافظ**
 چو نافه سز نفس بدست نیست **ای حافظ چون زلفی پیشی نماند**
 سنگ لکده در **دم و کشرانه باد صبارا خبر شود** **ساکت اول**
 بوجبه باد صبارا خبر اولور بعضی نذر نماند **بواخام اولور** **حافظ**
 سراز حد بردار **بپای بوس** **حافظ پیش خبر در جفا را یاق**
 او پیکه **کز خاک و بپای شمای سپر شود** **اگر انک طراغی سز کربان**
 قلقت سز بجه پرد کسر اولور مراد موت ابد سنگ جنبک و وصول و صحبت
 بنون زائل اولور دیکدر **نذر اولش سیم دورم ایا نکه او پیکه**
 سیر ایدر کن کسر و ایدر سیم قدم سیم اوسته **ای**

این بیت از کمالی است

روز جوان و شب رفت بار آخر شد **بهر آن کوز و رفت یا کچه می آخرا**
 زدم این حال گذشت **آخر و کار آخر شد** **بوفال اوروم یعنی نفا**
 تا بوحلامی و بدم بگذر کچه یعنی نکست **بگذرنگ دوری کچه و ایش**
 آخرا اولدی مراد **تعالی مبارک ابد کن بیان و اچول آخرا وصل ابد کن**
 ذکر در **یا از پیر و پیرول آمد و کار آخر شد** **صبح دولت**
 بدمید و شب نمار آخر شد **آن همه ناز و تنعم که خوان می فرمود**
 اول و کللی ناز و تنعم که خوان میور ایدوی **یعنی ایدر ایدی** **غمت در**
 قدم باد بهار آخر شد **غمت بهار بلبل فزنده آخرا اولدی مراد قدم**
 بصر لطیف عسر شدیدی **کبیر و دیکدر** **صبح ابد که بدو معنک پرد و غمت**
 امید صباری که امید غمت پرد و سنده **معنک ایدی** **کوبرون ای که کار شب**
 نمار آخر شد **در طشر جبق که خربا کچه آخرا اولدی مراد مطلع دای کبی در**
 شکر ایزد که باقیال کله نوشته **اکل** **شکر الله که ملک کلاه کوشه**
 دولتند **نخوت باد دی و شکوت خارا آخر شد** **کوز بلنگ نکیتری**
 و کون شکون آخرا اولدی **مراد بینت نماند کبی در** **آن برستان**
 شبهای دراز و غم دل **اول او زون کچه ایدر نمانی و کوه کلر غم**
 همه در سایه کسوف نگار آخر شد **دو کللی نگار کسوف کوه کله سنده**
 آخرا اولدی **مراد کللی نفس و هوای غیب هویت ایدر اکل اولدی**
 دیکدر بعضی نماند **بیت واقع اولش** **کچه اشغلی کار من از**
 زلف ویت **کچه بنم ایشم فرشتگی انک زلفند** **در حلا این**

معده هم از روی نگاه آخر شود بود و گویا بوزن کسی هم نگار یوزن آن آخر اولی
 مراد غیب بود و بنزد جبرئیل جل جلاله زائل اولی دیگر بعد ازین برود
 اینجا روم باد و جنگ بود و حکما اینجا نه قبوسه کیدرم دف و جنگ
 بید غصه و غصه که در دولت یار آخر شد غصه قصه که یار دوتند
 اولی مراد صومعه شوق طلب و بر متوجه ایله وار و پس که عنایت حق
 اینم دنیا منقطع اولی دیگر بعضی نسخ بوبیت واقع اولی
 باویم نیت زید علی ایام هنوز انانمزم آتایک بدید لکن و هنوز
 قصه و چهره در دولت یار آخر شد قصه و چهره که یار وصلند باخرا اولی
 مراد مصراع نام فتنه اینمزم زیر زمانه بدید در لاجرم ماعده زمانه
 اغما و اینم کرک دیگر ساقیا لطف نمودن خدمت بری یاد ای
 فی لطف کوسر و ک قوط طلوع شراب اولی که بدید بر تو شوش خمار آخر شد
 که سنگ تیر که یار شوش خمار آخر اولی مراد شوق و برن گشتن کلامی
 اید نفی کس کن بیاندر و اکا کثرت علم و قلبی مالی اولی ابله دعا خور
 در شمار چه نیاورد کس حافظ را اگر چه که حافظ صانع کتور مدی بین
 آدم برینه صابری شکری کیمت بیرون ز شمار آخر شد شکری که بودند
 طرزه کیمت آخر اولی مراد فقیر و در اعتبار اولی کیمت و حق تمام اولی ب
 سعادت ایرد دیگر ب می شرم شب همچان تر از روز بروز شکری
 که غم جو شمار آخر شد **والاعتراف** که چه پروا عظم شد
 این سخن آن نشود اگر چه شهر و اعظمه بوزن آن اولی یعنی کوچ کتور تیار باد
 زدود

در این کتاب
 در این کتاب

زود و سالوس سلیمان شود تار با و سالوس کب ایدر بغیر با ایدر مسلمان
 او کمز را و ایدر با کمال اسلام ایدر مسلمان و کلد که با شرک خفی در و دیگر
 راحت ایدر طلبی ترک ربا کن زنهار که چنین نعت و غلخج آتای
 شود رند آموز کرم و زرنه چندان هنرست رند که او کرم و کرم
 غل اولی کلمه هنر و کلد جوانی که نشو شد مع ان نشود بر جوان که تیرا
 ایچیه وان اولی مراد رند لکن اخلاص در بی اخلاص او کرم و کرم
 شوال جوان که عشق الهی بلبله جوان و و پا و ران و کلد اسم اعظم
 بکند کا خود ای دل خوش بکشد اسم اعظم ایدر کند و اینی ای کوکل
 خوش اولی که بنیبر و جل دیو سلیمان شود که بنیبر و جل دیو
 سلیمان اولی مراد اسم الله ذکره مستغفر اولی غیر از اولی را ایدر تلبیس
 اولی شریف اولی دیگر که مر با که بیاید که شود قافل فیض که مر
 باب که کلد که قافل فیض اولی و رنه هر سنگ و کل لولو و مرجان شود
 یخ مر طاش و بالحنی لولو و مرجان اولی مراد فیض الهی استداد کوره
 اولی دیگر عشق من و رزم و امید که این علم تیرف عشق و امید
 که بو علم تیرف جوان هنرهای در موجب حرمان نشود غری هنر که حب
 حرمان اولی مراد عشق الهی و موجب کرم امید حرمان اولی که ان الله لا یضیع
 اجرکم هیچ عیش عباد ثواب ضایع اولی دیگر دوش میکت که فردا
 بد هم کام دلت دون کچه دیر ایدر که یارن و یرم کو کلک مراد
 سببی ساز خدا یا که پشیمان شود بر سبب قلیارتی که پشیمان اولی

مراد و عده مساعد نفس ذری و انک بنحون طلب در **حسن خلقی ز خدا**
 طلبم خوی ترا حسن خلقی التمدن ویدن سنگ خوبه بکون **نما در خاطر ما**
 از تو بر پست نشو **تا دخی بزم طاهر فرسندن بر پستان اولیه مراد و نسل**
طلب مساعد پس و عبادت و موافقت طلب در **ذره را نماند و است**
عالی حافظ **ذره نماند تا اولیه حفظ عالی است** **طالب چشمه خورشید در خفا**
نشود **بلد چش کش چشمه سنگ طالب اول مراد طلب جناب قدسه علو الهیه**
من الایمان موجب است **کرک دخی المر بطیر بهینه حسنی سحر کرک که مطلوب صلا اول**
دیگر **کستم غم تو دارم گفتا غمت سرایت**
دیدم سنگ عکس و ترم دیدی عکس بشته کله یعنی تمام اول کیده **گفتم که من**
شو گفتا اگر بر آید **دیدم که بنم آیم اول دیدی اگر راست کلور سه مراد**
محبوب صورتی غمی بشته کلور اندن فائده اول مراد و ماه اولوب نور و برده
مقرز و کلدر دیگر **گفتم رخ تو فاست گفتا ولی دو هفته** **گفتم**
بمن نمایش گفتا اگر بر آید **گفتم ز مهر بان رسم و فایا نور** **دیدم که**
شفقتلورون رسم و فایا نور **گفتا ز ماه رویان این کار کتر آید** **دید**
ای نوزلورون بواش کس که کلور مراد ماه رویا مهر بان اول مراد دیگر
گفتم که بر خیانت راه نظر بندم **دیدم که سنگ خیالک اوزره نظریون با علان**
گفتا که شبر و ست این از راه دیگر آید **دیدم که شبر و ذریو غیر یولدن**
کلور مراد بود که عشق طریق نظر منی در کلدر طریق آخرون دخی اولوز
دیشد و کلندر بزدن او کین **که قولا قی عاشق اولور کوزون او کد**

گفتم

مفضل علی انوار خاندان

گفتم که بوی زلفت مرا عالم کرد **دیدم سنگ زلف قنوس بن کلاه عالم الید**
گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید **دیدم اگر بکوسد اول هم سقا قنوس**
کدی مراد الحجاز قنطرة الحقیقة حسنی مجاز حقیقة و لیل و در دیگر
یا خود غیب هوشدن بر قنوطا مر اولوب اول قنوطا بن عشق بن راه
بیده و صوله سبب اولور دیگر **گفتم خوش هوای از باغ دوست**
خیزد **دیدم نه خوشتر بر هوا که دوست بانون فالنر** **گفتا خلک نسبی**
کرکوی و لیر آید **دیدم مبارکد بر بلبل خلک سندن کلر مراد جناب قدس**
برشته سنش تمام تلک سبب سعاد نذر دیگر **گفتم که خوش اعلت مارا**
بازو گشت **دیدم که لعلک بالی بنی از و ایله اولدر دی** **گفتا نوبنده کی**
کین کوبنده پرور آید **دیدم سس قوتلق خلک اول بند پاسبی کدی**
مراد صلا الحق و مکاشفه الاهی و مشافهه روحانی طلبی عرض در و اول
حضرتان جواب بیانی در که وصول الاله عبادت ایله اولور **گفتم دل صیت**
لی عزم صلح دارد **دیدم سنگ رحیم کو کلک فبح صلح عرض آید** **گفتا بکس**
ملوین تا وقت آن در آید **دیدم کسبه و بیه بون انک و فتن کلچی مراد بود که**
عنایت خدا ناکاه آید ولی بر دل آید حسنی فضل حق ناکاه ناکاه
وقت الاله بلور سس همان خراول **گفتم زمان عشرت دیدم که حور**
بر آید **دیدم زمان عشرت کور که نیجه تمام اولدی** **گفتا خوش حافظ**
کین هم بر آید **دیدم کوس حافظ که بو عصفه دخی بشته کلور مراد خلک دخی**
انتهای و لیر و دیگر **شاد برانم که درین ویر شک**

شادی و غم هر دو ندارد و رنگ **و الفصل** هر که را با خط
 سبزه سر سودا باشد مرکب خط سبز را به سودا پیش و اردور
 پای ازین دایره بیرون نهند تا باشد **ابا** یعنی بودایره و در طاشره
 موزن که اول و مراد خط سبز و در سودا همان باشد بماند موم لال
 موم با علم و جنبه علی مرتضی و طالب اولان ماه و اندک وار و اندک
 قدم طاشره و موزن یعنی آنکه طلبی تر از آنست که از خاک مدینه زمان
 بر زمین بن که قبر طبرستان غرض او و جی اولدغم حالدی قالمیم و اخی سودی
 نوم سر سودا باشد **سنگ** سودا که اخی سر سودا اولور بلعلیم
 قلب که بر طم صنوبری در آنکه انچه بر قاف فطره می و اردور اکا سودی
 قلبه و بر رفوت او را که اندک فوتمش در پس مراد بود که حب الهم حبیه
 قلبه و تر ملقوم و رموت ایله دخی را نکل اولمز حشرده و دخی ثابت در
 صفتین آنرا فراموش او بقویه و ارفقه مرد **موتیله** عشقی بنجون
 بین فراموش بلیم **نای** ای کوه بیکدانه رو اصداری تا نیجیه و کای
 کوه بیکدانه روا و ترس **کضیال** تو مرادیده جو دریا باشد
 که سنگ خیال کوزم در کبی اولام مراد کوه بیکدانه دل خود واحد
 اولان حضرت خدا و راندن و صلت استیوب اغلیون خلاص رجا
 ابد بعضی شند بویست واقع اولمش **تو خود** ای کوه بیکدانه کبی
 آنرا سس خود ای کوه بیکدانه خند سس آنرا **نر غمت** وید که مردم تمسک
 باشد که سنگ غم کوزی و و کلی دریا اولام مراد است سبزه

کلی

کی کبی در **خل** مد و دخم زلف نوم بر سر با و **سنگ** زلف بود کلیم کلیم
 باشم او زره اولسون **کماندران** سایه قدر دل شیدا باشد **کر اول**
 کو که ده و لو کو کل فدری اولور مراد غیب هویت نهند اولق کلیم و که
 فرار و سکون قلب اندک اولور **ازین** مر مرز ام آب روایت **بیا**
 هر که بکیم و بند آب روان در کل **اگر** میل صبی و نماند باشد
 اگر که ابر ناق کناری و نماند میل و ارا به مراد کثر بکاسن بیان و نماند
 چون دل من دی از پرد برون آی و درای **بنم** کو کلیم کبی پرو و غنلند
 جتی خلوت عبادت گیر که در کباد ملاقات نه پیدا باشد **که** برواخی ملاقات
 پیدا اولمز مراد فی طبع نفس در اکا و پر که کو کلیم کبی غنلت پردا شدن
 جتی عباد خلوت نه که کسب ثواب و عمل طاعت ایچون بروخی ملاقات
 میست اولمز که شدی فرضی فوت ایله **جست** از نماند بجا فضا نکند میل آری
سنگ کوزک نازدن حافظ میل آنزولی **کسر** کرا از صفت نر کسرها باشد
 با نر لغنی نر کسرها صفتی اولور مراد چشیدن عین و عین ذات
 شئی صفتی در پس غلط و کبر با ذات الله حضرتک و رد بکدر
و الفصل **جوا** قناب من از مشرق بیاله براید **چون** نر
 انش فدیج مشرق قنن طوغه **زباغ** عارض ساخ هزار لاله براید
ساق قنک عارضی بنون هزار لاله جبار مراد مشرق بیاله و ن قلب
 شج مرید و افتاب کسریدن مراد عشق الهی در چون عشق الهی آنکه
 قلبیدن طلوع اید و بظاهرا اولانک عارض بنون و وجه جیلند

معنی معنی معنی معنی

آثار نور و طراوت ظهور ایدر بیت باغ بهشت مجسم علیک خوش بها
 از لاله های و سنبل خوشبوی او بجز نسیم در سر کل بشکند کلام سنبل
 بیک کل بشند و سنبل دسترس جو در یک چمن بوی آن کلام بر آید
 چون چمن او در یکسده اول زلف تقوی مقرر مراد غیب هویت تقوی
 مجلس عشق ظهور ایدر یک هوای عشق مشکافه اوزر سنبل باغن نار
 مار ایدر و یکدر بیت بوی زلف ایدر یک عشقه ای بوزی کل آرق
 اوت کورینور انک کوزینه مهر سنبل زگر و خوان نکون فلک طبع مدار
 دولا فلک پیش کشفه سفره کی کنارند طبع ایتمه ای کو کل که بی ملک
 صد غقه یک نواله بر آید که ملاست و بوز غصه تنز بر لقمه حال اول مراد
 طلب رزق خلیل فلکدن غم گیز تر اولمز و یکدر شکایت غم بجران نه آن
 حکایت حکایت غم بجران شکایت اول حکایت حال و یکدر کشته و
 زینش بعد رساله بر آید که بر کشته انک بیانند بوز رساله
 حال اول مراد غرق تفصیل تطویل استر و یکدر رساله ها بنویسم
 سخن شناسی مانند از توفی تو صد که حکایت باغ کرت جو نوح بشی
 صبر بر طوفان اگر سنگ نوح نبی کبی صبر و ارا به طوفان بلا
 بگرد و حکام مرار رساله بر آید بلا و نرو بیک بلقی مراد اصل اولور
 مراد بلا به صابر اولان بنای دافع و مراد و اصل اولور و یکدر
 بر جبر ز است بغایتش بان بود صبر است راس دین و بان میشود
 بغایتش سعی خود نتوان بر دو که مراد و کند و سبک بله المی اولمز

مقصود

مقصود کوهن خیال بود که این بی حواله بر آید خیال ایدیکه بواسطه حواله
 حال اول مراد بود در که حضرت حق احسانه حواله نرو اول حضرت عیسی
 کو هر مقصود حال اولور و یکدر خیال باطل در نسیم لطف تو که یکدر و بترت
 حافظ سنگ لطفه بی الر او غرض حفظ قبره ز خاک کالبدش
 صد هزار ناله بر آید انک قابی طبر اغدن بوز یک ناله چتر مراد حضرت
 حقه خطا بر که لطفه احتیاجم مانند صکره چنان است در بیت
 غیر کردن مدد اول که اولور و نیاده فوت اولور فوت اولیجی اولور
 الله مدد اول که سر و جهان من چرا میل من نمیکند
 بنم زیاده صابخی سر و من چون میل من اتمز مدم کل من شود با دست
 نمی کند کله مصعب اولمز من اکثر مراد سر و چاندن علو اتمت در محبوب
 مجازی در چندان مراد معرفه الله در کلدن مراد و یکدر در سمند مراد
 بیاض قلب و صفای فکر در نادل مرز که در من رفت بچین زلف تو
 بنم باطلر دلا بخی قلبم تا که کنی سنگ زلف بولکنه از هوس سفر کنون
 یاد وطن نمی کند سفر هوسدن شوی وطنی اکثر مراد بود که شهید
 باطلر آن کو حکم چون جنب هویت کذب سیرتهی الاله و سیرتهی الله فدی
 اول سفر هوسدن وطن دنیای بیاد اتمز در بهشت
 هر که در دنیا در بی طاقی و رواتی نیست کنج غزلت کفته در عالم دوری
 حکم و طمطراق نیست دل بامید وصل تو اهدم جان نمیشود کو کلر و ملک
 ابدی ابد جان مصعب اولمز جان بهدای کوی تو خدمت من نمیکند جان

مقتضی معانی معانی

سنگ فلک هو انسی ابله تن خد من ابله مراد قلب وصول الاله جانان
 ترک جان ایدب الکا متوجه در و جان سنگ در کمال یک جتن تن
 خد من ترک انشد و یکدر **عاشق غزلت که کمر و صلعتی اول**
 اند که چون که کل جان قید نه جان نه و کل پیش کمال پروت لایه همی کنه
 و لا سنگ قاتل کاف او کنده تضرع ایدرم ولی **کوت کشته است**
 ازان کوشش هم نمی کند **کوت کشته چک در بغل غزلت اختیار انشد** و قول غلامی بجا
 ابله مراد بود که رفر الهی ستر در قول ابله الکا وصول بولنه علم و کمال تحصیل
 قلنبه اوله **وی کله رطره اش کرد ام از سر فوس** **دون بر شکان**
 انک رفتن ایدم لطیف باشند **گفت که این سپاه کج کوشش هم نمی کند**
 و بدی که بو اری فرغ قول غلامی بجا ایتنه مراد بود که اسرار غیبیه بجا ظهور
 ایتنه دیدم جواب الهی علایف بواولدی که اسرار اطلع علم کثیر
 سزا اوله جزو قول ایدم **موانع ناکردانی ز خود دور**
 درون خانه دل نایدت نور **چون ز نیم می شود زلف بنفش بر شکان**
چون بدن اولور بنفش زلفی طلوع کلیم و **که و لم چه یاد آن عهد شکان**
 نمی کند و **که کو کلیم نه اول عهد صبحی بادل ابله مراد بود که نیم ظاهر**
 بنفش نظر ظهور سبید و اندن مراد ساکنه نظر میده و حاله را قاعده
 شکان در بغل دایم و ستر و کلور که شاهه لایزال بین التجلی و الاستار
 لاجرم قلب نیم ظاهر و در میده به انتقال ایدوب می میده انک کر ایدی
 ساقی سیم ساقی من که میده و در می دهد **بنم ساقی سیم غم کرد و کل بوی**
 کبیت

۲۱۴
 کبیت که زن چو جام من جلد دهن نمی کند **کبیت که تنی جام کس حله غزلت**
 مراد و اعظم و مرشد که ساق و قدمی سیم کس مبارک و نافع در اگر چه
 و زود در دایچوب و هر وقت ریاضت و من پیور رسه طالب اولان الکا
 تمام رغبه آن دیکدر **خلی سالی شد صبا و من پات از سر و خوش**
 فقط او طیب مرکب از پی اولدی صبا سنگ پاک و اصلک نه بوزون
 خاک بنفشه رازان **مسک خشن نمی کند بنفشه طبرانی اندن مسک خشن ابله**
 مراد تجلیات الهیه غایب اولوب مرید و شهود حق ظاهر اولوب سالفه
 دامن من عیوب معاصیل با اولوب مرید و زمار تجلی اظهار انکله لیاقت
 اولدی غن بیاندر بعضی شخبه بوبیت واقع اولمش **بامه عطر و امنست**
 ایدم از صبا عجب **دو کل سنگ دانک خوش فقط سبیل بجا صبا و**
 عجب ظهور **کر کذر تو خاک را مسک خشن نمی کند** **که سنگ او غزلت طبرانی**
 مسک خشن ابله مراد بود که چون فیض و تجلی غایب اولان ساکنه عالمی
 بکلی اولکجا جابر اولور او کف عجبدر دیکدر **وست شش و جفا**
 من کاب رشم ز فیض تو **جفا ال حکم س ایتنه که بنم بکافم صبور سنگ فلک**
بی مدد شکر من در عدل نمی کند **بنم کوزم کس مدد شکر در**
 عدل ابله مراد فیض و استناری اکس ایتنه تا که شوق ابله طالب غلبه
 تربیت و احلا حال اولور دیکدر **کشته و غمز به توشه حافظه ناشیده**
 سنگ غمزل مفتولی اولدی نصیحت استمیش حافظه **بنم شکر است**
 هر که ادر و سخن نمی کند **خلی لایق هر کس که سوز در دل ابله اندن**

اول مراد بود در بند مرشدی قبل از تمیز مظهر قهر او و خل فضا و اول مراد
 دل بدور رویش رجس فراغ دارد
 بنم تو فخر انکه یوزی دورند چندان فراغی دارد که چو سرو پای بندست
 و چو لاله داغ دارد که سرو این ایامی با غلو دور و لاله کی داغی دارد
 مراد وجه الله متعلق اولان قلب متعین بر برده ساکن و فاج ایدر و بکدر
 سرافروزیاید بکمال بروی کس بنم بشم از نرگسکش شمش باینه
 که درون گوشه کیزان ز جهان فراغ دارد که گوشه دو تنگ که اینک
 جهان فراغی دارد مراد غزلت اختیار ایدن جهان میل ایلز و بکدر
 فقرست راحت و جهان زینهار ازین میل غنا مکن که غنا صورت عشت
 زینف عتاب وارم که ز زلف او زند دم بنفشه دل حرارتم وارد
 اند زلفند نفس او در نو سیاه کم بهایی که چه در دماغ دارد
 سن الکه بهالو سیاه کور که دماغند نه وارد مراد سیاه وار اولان
 حدتی بلهوب کند و بای صحت و مطلع غیب هویت بلکه خطا در
 و بکدر شب نیره و بیابان بکجا توان رسیدن قره کو کیم و بیابان
 قند ارشد که اولور مکرانکه عکس رویش برهم چراغ دارد مکرانکه
 یوزی عکس بولم چراغ دونه مراد ظلمت نفسانیت و بیابان و نیاده
 مقصده وصول اولمز مکر هدایه الله مظهر اولان و رهبر اولان و بکدر
 من و شمع صحیفه سزد از بخود بکیم بین و شمع سحرگاه لایق که
 کند و مزه اغلیه وز که بسوختیم و از مابت مافراغ وارد که بایق
 و بزدن

در این مظهر قهر او و خل فضا و اول مراد

و بزدن بنم که فراغی وارد مراد بود که النفس من القنم الاکبر حسنی نفس که
 معنوقه و معبوده در بزه موافقت اتیوب فراغند اولاد و غندان اغلق
 بزه لایقند بهیچ خرام بنم بر تخت کل که لاله چینه صال و نظر کل کل خوش قد
 که لاله به ندیم شاه ماند که بکف ایام دارد شاه مصیبه بکزر که کفند قد
 وارد مراد لاله و ندیم شاه اگر چه قدح دوترا انا آخر خزان اجل حزاب ایدر
 اندن عبرت المی اک و بکدر سزدم جوابد بهیچ که بدین جس بکیم
 لایقند که اورده قشش سجای کبی بوچند اغلیم طرب اشیا بلبل نیک که
 زاغ دارد بلبلک شنگل پوس کور که زاغ دوترا مراد رقیب ما اهل اولان
 صدیق و اهل اولان که برین الله و غنی ایچون اغلو در و بکدر بغیر و جهره
 خالت ره دل زند بهر شب یوز نورس ایل سنک خالک کو کل بولن او در
 هر کیم چه دلاورست دزدی که بسب چراغ دارد نه بهادر و بر خیر سز که
 کیم چراغی وارد مراد حسن ظاهر کیم کی مستور و قدح طریق قلبی اشکار
 اورب ان الله و غنی استغابدر سدر عشق دارد دل مستند حافظ
 عشق و درسی بود اسی وارد و حافظک غفنه لو کو کل که خاطر ناست
 نه هوای باغ دارد که نه تاشا خاطر و باغ هوای یوقدر مراد طبع
 علم و حب در غزلت و خلوت اختیار انک کر که مراد و اصل اولان و بکدر
 شرب و عیش نهان جنت کار بی نیای ناعلی صلی الله علیه و آله
 شرب و عیش ندر بنیا و سزاید زویم بر صف زندان و هر چه
 باد اباد او روق رند اصفه مره اولور س اولس مراد عشق الهی و تصوف

رکنا بود **مصلی طبرستان** می رفتی کنایه با وصول مراد حب الوطن می آید
 حسنه نیز در بارن ترک انزاد بلیه وطن اصلی که آنقدر از ترک اندک و نیز
 چون بود آنرا رجوع هر کسی بوی وطن ساز عقیق میبرد که او را
 نشتر است **رسید در غم عشقش** بباغی آنچه رسید **ابرشوی انگ عشق**
 غنچه می کشد او که ایو شد **که چشم خرم حوادث** بباغستان مراد
 که حوادث زنی کوز عشق را ارمون مراد عاشق صادق عشق صفا
 باغ اولسون و بود عماره در **قوج** ملک جو حافظه مکر بنا به جنگ
 قوج دو تنه حافظه مکر بنا به جنگ **که سته اند** برابر چشم طرب دل شاو
 که غلبت در در شنگ بر شمی اوزر **که کوکل مراد عشق** دو تنه و سلوک
 طریقت آنکه مکر شیخ مراقب ایکن ایکن **که سکه شیخ** مرشد لا ز مدرو پیکور
 بی بر مرد بر آه **آه اول بپرست** وانگهی راه
 در ازل هر کو بغض دولت از زانی بود **از لود** هر که اول
 دولت بغض لایق اول **تا بد** بام مرادش مدم جان بود تا بد
 اند مراد اول قدمی صاحب روحان اولور مراد بود **که الکاکه** السعید
 فی بطن **آه حسنه** سعادت از لیه تقدیر اولونش اول و جذبه فی جذبات
 الرحمن نوازی عمل الشفای **بلی** مو حسنه فیض الهی رحمت ریاضت و اصل
 اول ابدی مراد و وصول جانبته قمار اولور **من همان** عشق از می
 خواستیم شد تو به کار **بن هم اول** سعادت که شایر بدن تو به کار اولون
 و بیدم

حسنه در بارن ترک انزاد بلیه وطن اصلی که آنقدر از ترک اندک و نیز

و بیدم **گفتم** این شیخ **ار دهم** بارن **بشپانی** بود **و بیدم** اگر بود باقی
 یعنی تو بر پیش و بر سر **بشپانی** اولور مراد بود **که اولوقت** که آن
 امزدن رجوع و کار دنیا به دخول و بیدم **همان** اولوقت **بلد ملک** بود باقی
 میویش **بمانی** اول **که کرد** **زاهد** فصل بها راز زهد و تقوی
 تو به کن **ورنه** در فصل خزان **بشپانی** بود **خود** گرفتیم **کافکنم**
سجاد چون **سوسن** بود **ش** **ذو** علم که **براقش** سجاد و کوس
 کس **اوزر** **همچو** کل برخیزه **زنگ** می **سلمان** بود **کل** کس **خرقه** اوزر
شراب نیکی **سلمان** اولور مراد **مصرع** ثانی **مضمون** است **فهم** انکار
 ری در **که** **اموزند** **سجاد** **و** **خرقه** **سند** **توت** **حرام** **اول** **که** **نمیزد**
بی **جراغ** **جام** **در** **خلوت** **نی** **بار** **شست** **قوج** **چراغ** **خلوت**
او **نور** **معه** **قادر** **و** **کلی** **زانکه** **کنج** **اهل** **دل** **باید** **که** **نورانی** **بود**
زیر **اهل** **دل** **بواجبی** **که** **نورانی** **اول** **مراد** **بود** **در** **خلوت** **نشین**
عشق **الهی** **ایله** **نورانی** **که** **خلوتی** **اول** **بیت** **باید** **باد** **عشق**
و **هد** **نور** **که** **باز** **کرت** **بود** **در** **حجر** **نور** **بغض** **نشد** **بوسیت** **واقع**
اولش **خلوت** **مار** **فروغ** **از** **عکس** **سمع** **و** **باد** **باز** **نرم** **خلوت**
نور **شمع** **و** **شراب** **سند** **اولسون** **وقت** **کل** **ستور** **مستان** **زنا**
دان **بود** **کل** **دقت** **مست** **ستور** **لکی** **جا** **ملقد** **اولور** **مراد**
خلوت **نور** **قلب** **عشق** **که** **وقت** **مکاشفه** **فکلف** **اولون**
چهره **ندر** **و** **پیکور** **مجلس** **و** **بهار** **و** **مجت** **عشق** **اندر** **میان** **مجلس**

که حضرت عمر رضی الله عنه اندک خنده دیدی نعم العبد صهیب لولم یخف الله لم یخف
 ز عظم جود است آن زمان برآید بوی جنت حورس طیبند اول وقت
 جعفر قفو که خاک میبکند ما غیر حبیب کند که بزم نیانه فرط پراغش بقه عجمی
 اید مراد عبادت خانه و مع در که الهه فاک غیر حبیب حور اولنگه لایق
 کعبه کج سعادت قبول ملادت کج سعادت فضاصل اولاد که قبولی در
 مباد که درین نکته شک و ریب کند اولیه که بگویند در شک و ریب اید
 مراد اصل و کد قبول اولی و جودت سعادت اید که ببادر این خانه
 اندمده خبر هر یک در وقت شود نیک شبان وادی این که رسیده
 وادی این جهان بر وقت اید مراد که چند سال جان خدمت شعیب کند
 نجه بل شعیب هم خدمت اید و مراد و اصل اولی
 موسی اندم کلیم الله بطور سال چندی گشت چو بان شعیب باجمه ساک
 دخی خدمت شعیب اینجه کمال بولمز و مراد اید مرز زبده خول بچکاند
 حافظ کوزدن قان طله در مافک فکسی چو باد وقت شعیب
 و زمان شعیب کند چون بکنک وقت و بر یک زمانی یاد اید مراد
 عمر ضایع کج که ذکر اید و ب قان اغلا بقدر و بکدر و بچو
 عمر من ضایع گشت کس جوس هرگز زبان میبکند شد کواه مرک
 هر نوی سبید همچنان طبع جوانی می کند
 طایر دولت اگر باز گذاری بکنند دولت قوشی که و او غره معلق
 ایدر بار باز اید و با وصل قرار می بکند بار کوه کله و صلیله قرار اید

نویسند که در این کتاب
 در بیان احوال و احوال
 و در بیان احوال و احوال

نویسند که در این کتاب
 در بیان احوال و احوال
 و در بیان احوال و احوال

مراد قطع اولان بجای نمودن اید ب بند تکلیف اصل اولاد بکدر
 دیده را دستک در و کهر که نماند کوزده دور و کهر قدری
 اگر چه فالمدی بخورد و خونی و تدبیرش را می کند قان بید و تدبیر
 نشا اید مراد فرزند اغلند کوزیش و کوشند اقا جنت خلوت
 تدبیرش را تک ترک و بکدر دیده را هر چه از انواع کهر بود
 بعد از این جان مکر از خوشن نشا می بکند کس نیارد بر او دم زند
 از قصه مع که قادر اولمر اند فتنه نفس و رفته نیم فتنه عکس
 باد صبا کوشش گذاری بکند مکر اکا باد صبا قولا غه او معلق اید مراد
 کثرت عبادت عز حضرت عرض اولنا جفا عالم بوقدر مکر و المستغیر
 باکسار و جینه استغفار بحر عرض حال اید و بکدر وادام با
 نظر را بند روی پرواز و بر ششم نظر طوغان بر سوکلی او حمله
 باز خواند مکرش نقش و نگار می بکند خواند لطفک با علی نشاند
 و نقش در مراد بفرز در وضیر باز باز نظر راجع و بکند لطفه
 مستر اولان ضمیر یا باز نظر راجع یا تدر روی پرواز راجع در
 معنی بیت بود که نظر طوغان بر سوکلی کس تیز او جان و بر دم
 تا که تعلیم نکند که انی بغیر اوقیه و بر شکار اید اول باز نظر
 یا تدر روی پرواز مراد بود که نظرم با زن بر سر پطیران اولان سخته
 تسلیم بیدم تا که کاشته اید از دعوت اید و ب کاشته فضل الهی اید
 مکرش باز قدم از لا مکان پرده بهر شکار صید و قلاب

نه غلزل بر ب علمه سی امکه اگر و وصول از آنه بود علم ابله اولمز ابدی
 اگر بزمه همداسر یک یعنی سکه طریقت و وصول حق ایک علم ترک
 ایدوب علمه جذقل و بکدر **زمن بشنودل درت هدیست** **بذن است**
 کوکل بر جوبه غبله که حسنست و زبور نباشد انکه حسن زینه باغلو
 اولیه مرادی مجازی محبوبه و زخارف دنیا به کوکل غبله که بوندک حسن
 بانوات و کلدور کوکل محبوب حقیقی به باغله که زینه محتاج و کلدور و بکدر
 بیاسی شیخ و زخمی زده و ما کل ای شیخ بزم فیما زمره **سیرت خود که در**
 کوثر نباشد **بر سر آب** شیخ که کوثره اولمز مراد بود و در که ای سیرتی خانه
 مره کل ذوق حب الهی نوش است که اول سر آب سیرت کوثره بولنمز
 ای بر لعل که در جام زریں **ای بر لعل ابله شش که التون خودی** **بجای**
بر کشتی نباشد **عطاقل بر کسبه که التون اولیه** مراد این قلب خالص
 عشاق الهی لعل ابله بر ایدن حساب حال قلبه اخلاص او پس فقیر طالب
 س که عطاقل و بکدر **سیرت بی خاری بستر آب** **خمار سیرت آب**
 و میریاتی که با او هیچ در سر نباشد که انکه ابله ایچ باش اغری اولیه
 مراد عشق حقیقی طلبی و در که اند **باش اغری اولمز** **بنا بترت سبب**
تنم هست **الله** **چگون آوی** **بر سیم تنم وارور** که در بنجانه
 آزر نباشد که آزر بنجانه سنده اولمز مراد النفس هی القنم الاکبر
 حسنی برت نازنین در که کندوی هر وجهه عبودیت در که انکه کی
 برت آزر بنجانه سنده بولنمز و بکدر **ص از جان بنده سلطان**

اولیم **بن جانن سدها قولین** **ارچه بادش از چاکر نباشد** **اگرچه** **اگرچه**
 قولن امکن اولمز مراد خواجه حافظ عادی اوزره غزل ارسال ابتدای
 بزرگوار و عرض حب عالم **بنج عالم آرایش که خورشید** **انکه عالم بزم**
بجی ناجی **حقیقون که کنش** **چنین زی بنده** **افس نباشد** **بوجلیس ناج**
بر شمس اولمز مراد **سلطان ادبک جالنی مع** **در که تاج** **بوجایر شمس**
کی کنت **برائش** **کسی که در خطا بر نظم حافظ** **بر که خطا و در حافظ**
نظمه **که بیچش لطف در کوثر نباشد** **که هیچ لطافت انکه کوثره اولیه**
 مراد بود در که لطف طبعی اولان **نظمه خطا و در بلکه صواب** **اید و کی بیلور**
 مجاز صورتند حقیقت بیان ایدوب اصطلاحات اختیارات در که اهل
 حال اولین **اول اصطلاحات** **حالبیوب خطا به نسبت ایدوب** **اصطلاحات**
مراد بال **از و خبر نبود جز اهل حال** **اول** **اصطلاحات**
معاشین **هر یک شبانه** **یاد آرید** **عشاید بیدار کیجی** **مصایب** **آلک**
حقوق **بنده کی** **مخلصانه** **یاد آرید** **مخلصانه** **قولن** **مغایرین** **الک** **مراد**
کیجی **نصبت** **و تربیت** **ایدن** **مردی** **وانک** **مخلصانه** **ایند** **خداوند** **مغایرین**
اونک **و بکدر** **معاشین** **زنگار بکانه** **یاد آرید** **ز روز وصل**
عیش **شبانه** **یاد آرید** **بوقت** **سرجوشه** **از آه** **وناله** **عشاق** **سرجوشه**
وقته **عشاق** **آه** **وناله** **سند** **بصوت** **نغمه** **چنان** **یاد آرید**
چنانک **او** **قلق** **نغمه** **سی** **مویه** **الک** **مراد** **کیفیت** **محل** **اولوب** **پیر** **کو** **نمونه**
نک **نغمه** **صوتی** **ایله** **عشاق** **آه** **وناله** **ایند** **کی** **اونک** **و بکدر** **بصوت**

عطاقل بر کسبه که التون اولیه
 مراد این قلب خالص

شاه اولوب کیدریت عرق وادان میں نبرد موس و پس **ما** هر که انجا
 برسد با نفس می آید **بیجا** شست که در کوی خوش کار است
 هیچ کس بود که سنگ محکده **انک** بش اولید **هر** کس انجا بطریق موس من
 آید **هر** که اند **بر** موس طریق اید **کلور** مراد جانب الهی کلور بر مقصود
 ایچون کلور کن بایدر **کس** ندانست که منزله دلداری گجاست **کس** بلدی
 که دلداری نکام منزه **در** این قدر است که بانک جری می آید **بود**
 وار که بر چاک اوازی کلور مراد بود که حضرت حق منزله منزه **در**
 پس که ایچون منزله بزم همان روضه اول طرفین بر صد او انظار اولور
ش در بیابان تنای تو مرد ندیس **بامدی** که صغیر صری می آید
جود ده که بنجانه **ارباب** کرم **بر** جود ویر که اهل کرم بنجانه سینه
هر صری زنی ملنس می آید **هر** بر حسب برامد ایچون کلور مراد **ش**
خانقاه و مرشوراه اولان **تمت** طلبی **در** **دوست** را که رسید
بیمار نیست **دوست** اگر غم خسته صورت و ارباب **کو** بران خوش
هنوز نفس می آید **دی** خوش سور که هنوز اول خسته **یغمان** نفس کلور
بینه هنوز وفات تا **شدر** مراد بود که ان الله بقبل توبه عبده عالم غیر غر
حسبی ما و الله مر بفض مرض موند **غر** مر نه سینه بینه جان حلقه کلیه
نوبس مقبول اولوز **بوقباس** و زر **وصول** **ان** الله حال اولور
خبر بلیل این باغ **پرسید** که من **بو** باغ بلیل خبرین **صو** کس **ناله** **ش**
کر نفس می آید **بر** ناله **بشدر** که فتن کلور مراد روح ان **ناله** بلیل

باغ قرب الهی در انکه ناله کس نفس نندن **مسبح** اولور **و** کلور **پار** دارد
 سر از ردن حافظ یاران **پار** کن حافظی انجمنک **سود** اس **وار** در بال
شاه بازی بشکار **مکس** می آید **بر** شاه باز که بر سکل **شکار** کلور
 مراد بود که اذا احب الله عبدا ابتلا حسنی حق نوح بر قوا **سود** قبل
 ادب **ما** سوا این فراموش **بند** ب **کن** ذکر و فکره **مغفول** **پدر** **ش**
ش رسید مرده که آمد بهار **وسبزه** **آمد** **پدر**
ش شتی که بهار کلور **وسبزه** **پدر** **ما** وظیفه **کبر** **مصرف** **ش** **کلیت**
و بند **وظیفه** **ار** **پدر** **انک** **خرج** **اول** **جق** **بری** **کلور** **و** **ترا** **پدر** **مراد** **بود**
 در که فیض و فضل الهی **اول** **جق** **مالی** **و** **عمر** **مکس** **شفیه** **و** **شراب** **الهی** **جفر**
انک **کر** **کل** **مراد** **ز** **باغ** **عبات** **و** **عمر** **مکس** **کنون** **که** **عهد** **ش** **بست**
و **در** **بها** **مزد** **صغیر** **مخ** **بر** **آمد** **بطل** **شراب** **کجاست** **قوش** **اوازی** **کلور**
شراب **کلور** **منزه** **در** **فغان** **فغان** **بیل** **نقاب** **کل** **که** **کشد** **فغان**
دو **شدی** **بیل** **که** **کل** **نقاب** **کم** **آمدی** **مراد** **بود** **که** **روح** **قدس** **قلبه** **الهام**
عشق **کنوردی** **که** **فعد** **عشق** **اولان** **اهل** **حال** **قنی** **دیو** **و** **کو** **کل** **فریاد** **و** **شدی**
عکاس **ش** **کبر** **پدر** **اولور** **دیو** **من** **این** **مرق** **زکی** **جو** **کل** **خواهم** **سخت**
بن **بو** **کل** **زکی** **خرقه** **و** **یاقق** **استرن** **که** **پیر** **باد** **فروش** **جگر**
نخبر **که** **شراب** **صباحی** **پران** **بر** **عجه** **آمدی** **مراد** **بود** **که** **زین** **خرقه** **که**
کس **ریاد** **عشق** **الهی** **صباحی** **شج** **عشق** **شراب** **از** **حق** **عنه** **آمدی**
پسر **آن** **یاقق** **کر** **زردی** **ساقی** **موش** **کل** **چین** **امروز** **ای** **کی**

فغان فغان
 فغان فغان

ساخته بوزن بر کل دگر بگویند **که اگر** عارض بنان خط بنفش و مید
 که بوسنان بوزن فراکنده بنفش خط بلور دی مراد محل تجلیت اولی
 واعظ و شجک بوزن بر فیض الی عالم شامد اطر فند خطوط معانی
 ظاهر اولدی **بگو** عشق مندی دلیل راه قدم عشق محکمه قومه بول
 دلیل نه ایاق **که** کم تدا که درین راه بر مبری نرسید **که** آرد او که بولید
 بر قولا غن ایرشمدی مراد بود که سالک طریقت اولان نه شیخ و مرقد لازم
 در نه لم علی رضی الله یور **لوی** المربی ماعرفت ربی **ز** موه های پیشنی
چه دوق در باید **جنت** منسوب بشکودن نه دوق دو بر **کسی** که سب
 زندان شامدی نکند **بر** که که بر یک یک اکل آتسن اصرودی مراد
 دوق موه جنت دو بر مرتبه یو شامده دل لذت آتسن دیگر
 چنان کرشمه یساقی دلم ز دست برود **او** بلیس قیام نازی و کوزاچی
 ایند نظری کو کلک لادن آتدی **که** با کسی گرم نیست بر که گفت و شنود
 که بر که ایله دخی بوقدر و ملک و ایشنه قیسی بود در که واعظ و شجک
 نظری نیم کو کلک توبله آتدی که غری کسک مصیبتی پر و اس قالدی **عجایب**
ر عشق ای رفیق بسیارست **عشق** بولک عجایی ای بولداش جو قدر
 زبش آهوی این دشت شیر ز زبید **بوص** اینک آهوی او کندن ار کلک اسکا
 او رکدی بنی قاجنده قادر اولدی مراد بود که ضعیف اولان کاه اولور
 مظهر فیض اولوب قوبون افون اولور **مقام** عارف عالی مقامی
 وطنیست **هر** کسوف فقر و فنا بر نه نیست **مکن** رفق شکایت
 که در

که در طریق طلب **غصه** دل شکایت آتد که طلب بولند **بر** اصری نرسید **که**
 زمین کشید **بر** راحته ارمی اولکم بر زحمت جلدی **بر** پنج اندرست
 ای خردمند کنج **بناد** بود کنج نابود **ریخ** **قد** ابرامدی ای دلیل راه
 حرم **آتد** ایکن برمد ای حرم بولی قولا غنی **که** نیست بادیه عشق را
 کرانه بود **که** بود عشق صحرای زلال مراد و صول آتد قولا غنی اولم
 دیگر **شراب** نوش کن و جام زربخافظ بخش **شراب** ایچ و النون
 قدح حافظ و بر **که** بادشاه بکرم جرم صوفیا بخشید **که** بادشاه بکرم
 صوفیان این بخشیدی مراد غنی لیل مرشد دلیل در معنی عشق الهی نوش
 ابدی رضای عالم و تصفیه قلبی صوفیه و بر که التائب فی الذنب کن
 لا ذنب له یو چیزی اندک کنایه معذور فیض و فضل محل اولم **بعض**
 سخنده مخلص بنی بود **کل** تجدد زبستان اوصاف **بر** کل کندی
 انک حسن بنان حفظ **بکر** نسیم روت درین چمن نوزید **مکر** روت
 بی بو چنده اکدی مراد بود که حفظ فیض الهی دن حقه دار اولم
 مکرانک وجود نه جذبه آتدی **بوص** سخنده بود در بهار
 مکرز و دادستراد رباب **بها** یکجای عدل دوستی دوی
که گرفت موه حافظ هنوزم بخشید **که** نوسم کجی حافظ هنوز شراب
 طاندی مراد بود که عالم بسط کجی ای شیخ عادل فوت خدمت آتد حافظ
 زمانی شبایی و وقت نوش شرابی کجی اول هنوز شراب اجمدی لا جوم
ا کاشق آتدی اجمور و در طه غفلت کجور **که**

معانی و اشارات
 معانی و اشارات

آردن دوته امراد بود که نقص خالص و صوفی خلص که چندک و زنی آنوب
 محک چانه بقدر قدری ظاهر اولوب صوفی غنی ترک ابد عوام کی غیری
 ایش و ترا ایدی **بیت** صوفی صوفی صوفی اول با عامی اول بوی
 اکی عالم کارنی ترک ایلد بقال اولوب **بیت** مصلحت و بدین است که باران
 به کار **بیت** مصلحت کورم اولدر که باران دو کللیش **بیت** بکند ازند و غم طره
 باری کیند **بیت** کچور بینه قویه لایط بر بس دوته امراد بود که دوستاره
 ایش و غم بود که ترک عال دنیا ابد بکل غیب هیت و طاعت حضرت
 ربوبیت ابد **بیت** کار آن به که باشد کار تو کار خدا **بیت** کار دینی
 کردن ای دل عمر ضایع کردنت **بیت** خوش رفتن حریفان سر زلف ساجی
 خوش وندی **بیت** مصلحت ساقی قبل زلفی او جانی **بیت** کز فلک بگذارد که
 قراری کیند **بیت** اگر فلک اندر قورس که بر قرار دوته امراد بود که صوفی
 لق اختیار ابدن بایان **بیت** سلسله طریقت شجی خوش وندی اگر فلک
 و جهان و حب دنیا و اوطان ثابت و بر قرار و کف قورس **بیت** با فلک
 و زمان مهلت و بر باجلدن احان اولورس که بر عدت قرار دوته
بیت جند روزی بر در یارم اقامت آرزوست **بیت** ای اجل عشت
 مکن وی عمر سنجی **بیت** راز چون شرم ندارد که نهد با بر کل
 فرغ چون او نتمز که اباق قور کل اوزر **بیت** بلبان نر ستر دار دامن خاری
 کیند **بیت** بلبان لایق در که دکن انکس دوته ر بینه غافلک چون کل بوزنه
 الا بر فر کرد که دامن اغیاره با پوشه امراد بود که با ادب عزت بویجی

عشاق

عشاق مؤذیر حشرات و نحت اختیار اید **بیت** قوت بازوی برهن
 بکوبان مفروش **بیت** بر میز قوت بازو سن خوبله صامت امراد بود که
 محبوب ایلد مصیبت ابد قوت بازوی تقوی ایلد **بیت** بونلردن خلاص
 بولورن و به که بونلر کی بر حصاری و بر شهری فتح ابد و ب ایلنی
 افش و اضلال اید لاجرم اولی بونلر مقارن اولوب مصیبت
 انکس **بیت** کرب **بیت** یارب این کجی ترکان چه دلبرند چون **بیت** یارب بونلر
 سپاهیان نه بهادر اورقانه **بیت** که بشیر مشرک لطف شکاری کیند
 که کرب اوقتی ایلد **بیت** هر خط بر شکار و دوته امراد سپاهیان زاده رک آدم
 هلاک انکس **بیت** بهلو انکار بیاندر بود **بیت** بانه نوح من شرم **بیت**
 بر باد **بیت** حسن سلی داره قول اولدم **بیت** لم غمزه سپدر عاقی قلیند
بیت رقص بر سر خوش و ناله فی خوش **بیت** رقص بر سر خوش و ناله
 فی اوزر خوش اولور **بیت** خاصه رقصی که در دست نکاری کیند
 خصه صابر رقص که اند **بیت** بر نکار **بیت** دوته امراد بود که صوفی
 الهی سوزار و پو شعر او قد قلمی و صدای خوب ایلد **بیت** سماع صورتند
 رقص اندکلمی و حلقه ذکر و تحبب **بیت** الهی الد قلمی خودر که
 حفظ نف ندر اهل حق اولان **بیت** بولکاری **بیت** صوفی شایر
 کز ناله دارم و سماع **بیت** تو جبراد در رقصانی در بغل داری حبیب **بیت** حفظ
 انبای زمان راغم مکیان **بیت** **بیت** ای حفظ انبای زمانه مسکنند
 غم بوقدر **بیت** زین میان کینوان به که کناری کیند **بیت** بواورده دلا **بیت** کج

بشر یک اولدر که کنار دونه را مراد انبای زمان و امانی چنانکه
 مصحک و نبوی نفعی اولق کرک چون که انبای زمان به مر و تدور
 اند ابله صحبت انبوب عمری تضییع ابلوب کنار اختیار انک کرک
 جیفه و دنیا به مبلیم یوق بنم کرک سر لیم ابلدم قاف قنانه
 برم غفلت کین **و الی** **دوم** بحواب خوش که بدیم
 بیاله بود و لوردم خوشتر او یوده که الهه قنچ و ارا بدی تغییرت
 و کار بد دولت حواله بود تغییر واقع اولدی که ایش دولت حواله ایدی
 مراد بود که دو شده الهه قنچ کورمک جتنه شراب عشق الهی حاصل
 اولقدر او بلیه بونک تغییر جذبه مرغ جذبات الرحمن توازی عمل
 التقلید موجب فیض الهی شستن اولقدر **چل سال** **چ** غصه
 کشیدیم و عاقبت **فرق** یل زحمت و غصه چکرک و عاقبت **تدبیر**
 بدست شراب دو ساله بود **انک** تدبیری اکی بللق شراب الله ایش
 مراد بود که وصول به الله حب و بنا و طلب عقیله اولم بلکه بواله
 بدل حب الله کرک ایش **مرغی** که در اجنه و دنیا باید **کی**
 خور حضرت شهنشاه اید **طاعت** از بهر خواسته رغبت **بخوا**
 را ایش با عقی طلب **بیشوی** از هر دو عالم دست و روی
 تا شوی شایسته **انک** زک و بوی **آن** نامه مراد که خواستیم بخت
 اول مراد نامه سن که ستر ایدم بخت **در** چینی زلف آن بخت کین
 کلام بود اول شکی زلفونک زلفی بو کلنده ایش مراد بود که معبود

بشر یک اولدر که کنار دونه را مراد انبای زمان و امانی چنانکه

حقیق

حقیق که حق تو در انک غیب هو بنی مرا تبند مراد قنوسی بولنور
 از دست برده بود و خوار خیم **الون** **المش** ایدی غم خاری بنی سحر
 دولت مساعد و می در پیاله بود **دولت** مساعد و کلدی و شراب
 خدعه ایدی مراد غم تکاسل بنم اختیارم المون الوب مفضل قلن ایدی
 سحر و قننه دولت مساعد ایدوب عشق الهی فلهده بولنوب رغبت
 عبادت حاصل اولدی **خون** مجوزم و لیکن نه جای شکار نیست **قان**
 ایچون و لیکن شکار پیری و کلدور **روز** مارخوان کرم این نواله
 بود **برنم** رزق کرم سفر بسندن بولقه ایدی مراد بود که قضای ایدله
 بکامنت مقدار ایش شکار انبوب قضایه رضا و برکت **فرغت**
 غم خواهم و لیکن **چه** باره با قضای اسماں **در** استان بکده خون
 مجوزم مدام **بنیانه** اشکنده **قان** ایچرم مدام **روز** بخت چونکه هبیم
 حواله بود **اول** کونده چونکه بک بوحواله ایدی مراد بود که مقام طلبیده
 مشقت بکون بکامند بر الهی بولیکش **نایان** و واد خوا به بنیانه یوم
 ابللیجی و شکار بنی اولم عاله بنیانه کیدرم **کاجاک** او کار من از یک
 پیاله بود **انده** بنم ایش فنی بر قوه عدل ایدی مراد نفس و شیطاندن
 نایان و منظم اولوب خانقاه کیدرم که انده بکام فیض کشف برکت
 و صفای قلب دن در د بکدر **او** کونکت مهر خوبی بچید **هر** کم
 المدی **بخت** و بر خوبون **باجو** بلقون هر کلر کسوز مدی **در** کذا را با
 نکره بیان لاله بود **یل** او غرا غننه لاله بکلی سیدی مراد بود که هر یک بخت

سخن آکبه و بر حبه بدن یعنی اهل حال که بر بدن بر فتن چسبند حاله خط
 آکبه به جهان که بر بل او غراغی محل زوال فساد اول که بودند بوستان
 او یعنی اوله **ر** بر طرف کلشتم گذر افتاد وقت صبح **ر** کلش کنار
 او غرام واقع اولدی جنگ وقتند **ر** اندم که کار مرغ بین آه و ناله بود
 اول فتنه که چمن خوشک ایستاده و ناله ابدی مراد کلشند جناب
 قدس و بلبلان مراد کوی خیر اولوب مناجات ایدند در که اول وقت
 اجابت حاجت وقت در **ر** کربان سر که پیش رسی آویج
 عرضه دارن شرح حال به سرو سالها **ر** در دل با پای غم بشکست
 و غم در دل ماند **ر** جیت یارب چاره غمهای بی بابان ما **ر** آتش
 فکند در دل حافظ نسیم باغ **ر** او در اقدی حافظ که کلنه باغ بی
 زان داغ سر بهر که بر جان لاله بود **ر** اول بکشی مهر لو داغدن که
 لاله جان او ز راه ابدی مراد انشدن حرارت عشق و نسیم باغدن
 مراد باد غنایند و لاله دن مراد قلبند **ر** در دالهی اولند و بهی
 مهر لو داغدن مراد عشق مکنوم و در سوره در که آتش اندن ناشی
 اولور و بعضی نسخند مخلص بیتی بویله واقع اولمش **ر** کل بر جبریده
 گفته ریخت همی نوشت **ر** کل دفتر حافظ کلامی باز ابدی **ر**
 شعر که نکته اش به از صدر ساله بود **ر** بر شعر که نکته می یوز رساله
 دن یک ابدی مراد کند و کلامی مدح **ر** که یوز رساله تصوفدن بکند
 اسرار طریقت مکنوم و منظوم ذکر اولمش در لاجرم اهل کشف بونی

دفتر باز مقلد ایدند بعضی نسخند مخلص بیتی بویله واقع اولمش **ر**
 دیدیم شعر و لکس حافظ مدح شاه که ردک حافظ که کل جکی شون
ر مریت از ان بسینه به از صدر ساله بود **ر** مریت
 اول کیدن یوز رساله دن یک ابدی مراد کلشند جناب
 و سینه دن مراد انما مثل شعر یعنی کلمه سینه و نوح حبیبی که بعد از ابرام
 مریت اول شعر بعدن یوز رساله دن یکد **ر** ان شاه شیر حله که
 خوشید تیزو **ر** اول رساله حله شاه که تیزو بکشی پیش
 بر روز معر که کمر غزاله بود **ر** اند او کند چک بری کونند بر یکب بزا
 غوسدن اکسیر ابدی مراد شمدن روز قیامت و جمع الشمس القمر
 و چنجه صغیف و مغلوب بدکن **ر** بیاند **ر**
 نه مرچهره بر افروخت دلبری داند **ر** هر یوز بالکلند در دلبه یک یوز
 دل در **ر** نه هر که آینه سازد سکندری داند **ر** هر آینه دوزن سکندر
 که یوز کلور مراد بود که هر صودن تریب ابدی کیش محبوب اولمز
 و هر تصفیه و قلب ابدی کاش حاکم اولمز نه کم دیر **ر** نه هر که طرف کلج
 نهاد و تندرشت **ر** هر کلامی او جنی اگر فیوب صرب او نور
 کلام دارن و آیین دلبری داند **ر** کلام دارن و سرور کل آیین یوز
 و کلور مراد مطلع و ضوئندن ظاهرا اولاند **ر** هزار نکته و بار یکسر
 رموزی پنجاست **ر** یک قیلین ایچی و از نکته بودند **ر** نه هر که سر بر آید
 قلندری داند **ر** هر باش تراش ابدی قلندر یک یوز و کلور مراد بودند

مخلص فیلاتر نعلی خلیف

و خنیا بعد کین ظاهر در **قلندر** نباشد بروت و انبرست
 بر آنکه مرد زهستی قلندر داند و فاد عهد نگو بشار با نوز
 و فاد عهد ایو در اگر او کورسک و کر نه هر که تو بینی ستگری داند
 بوحه هر یک که کس کورسک ظاهر بلیور مراد بود که و فاد عهد بلیور
 فتنی و ستور او لند در زیر اهل ظاهر او لند ظلم نفس بلیور پس
 و فاد عهدی اهل اخلاص و تعلیم تک کرک مدار نقطه پنبش
 ز خالست مرا نظر نقطه سنگ بر صی سنگ بکد و ندر بکها که قدر
 کو هر یک که جوهری داند که کو هر یک که قدر جوهری بلیور مراد
 سنگ خالک بکد و وضع غریب و رو بر جوهری بن آنکه قدری بن بلیور
 و بکدر لاجرم قدر شاعی اهل بلیور نا اهل بلیور برای اهل توازن
 و هم جوهر روح بهای جوهری مثل جوهری داند تو بندگی جوهری
 بشرط مزد و مکن کس قوتی و لجنی که بن خواب بچون قلندر که دوست
 خود روکش بند بروری داند که دوست خود قول بلیور عادی
 بلیور مراد عملی که آنکه کز حق تعالی خود آن الله لا یضیع اجر المحسنین
 بند بروریک و احسان کس که بلیور و بکدر و آب دیده خود
 غرقه ام چه چار کنم کند و کوزم صوبند غرق نه چار ایدم
 که در محیط نه هر کس شناساوری داند که بحر محیط و هر که بوز بکد
 بلیور و بکدر مراد بود که سیر فی الله بکری با باند اند بوز بکده
 بحر اولی بچون کوز بکشد غرق غلام نمت آن زند عفتی بوزم

اول عاقبت یافتی زندگ منی فوین که کز که اصفتی کیمیاوری داند
 که کز که اصفتی کیمیاور بلیور مراد بود که شول فلفص که زحمت اختیار
 ایدر راضی گواهد که اصفت فخر سپر تدر اقا قلب نحاس و هب خاص
 ایدر آنکه منی فوین که منی اعلا به در دنیا به و کلدور بیاض منی دل
 و بوانه و ندر استم او بندم بین الدردوم و لو کو کلی و بکدم
 که آدمی بچه بشود بری داند که آدمی بوردی پر شیو کس بلیور مراد
 حسن ظاهر کو کلی الدردوم آدمی زاد بری علی قلب آدمی و بوانه
 فکد غن بکدم و بکدر سپر عاقل اولان حسن و حال خالقه کو کلدور بکد
 از کز بعد و چهار هر آنکس که شاه خوانست قد و صورت ایدر
 اول کس که کوز ندر شاه بود جهان بکیر ارا داد کسری داند
 جهان دو تر اعدل و و شمس بلیور مراد بود که اهل ظاهر داند
 و با بکدن عدل کس تر او لور به بین اولان جهانگیر اولور عدول
 قله عدل عدالت است ای شاه بو قوت عدلی و یرا ثقات و عدول
 ز نظم و لکس حافظ کس شود اگاه حافظ کز کل جلیبی نظم داند
 بر که اولور خیر دار که لطف نکته و سر سخن وری داند که نکته
 لطافت و سوز نو کس تر بلیور مراد بود که اهل راز و نکته
 شناس اولان و اهل کلام و کتب کمال اولان بلیور حافظ
 کلامی که سخن شناس و لبوب نا اهل اولان برود از کلام و کلام
 بحسن و خلق و وفات کس بیار مانر کس

غرض از این
 غرض از این

حسن خلق و فاد که بزم یار مرز ایر مز ترا درین سخن انکار کار ما
 نرسد **سکاه سوزون بزم کار مرز انکار ایر مز مراد بزم یار مزون**
 رسول الله علیه السلام در که انا ایما من یوسف حبیبی و انک لعلی خلق عظیم
 مو حبیبی و صادق الوعدا لای من مفضل فی کما ایر مز و افضل البشر
 ایدک من صودر یوسوزده فکره انکاره بحال یو قدر **بحق صحبت**
 ویرین که هیچ حرم راز **اسکی صحبت حقین که هیچ حرم راز** بسیار
 یکجهت حق گذار مانرسد **بزم یکجهت حق ادا ایدض یار مرز ایر مز مراد**
 صحبت ویریندن لسله مواجده یا عالم ارواحه اولان صحبت و
 و یکجهت اولدغی مازغ البصر و ماطفی حبیبی حق تو جهندن
 زائل اولدغی در و حق گذار اولدغی عبادت و طول قیام ایدب مبارک
 قدسی تو رم ایدب الم الکن عبد الله کورگ ویدی در لاجرم هیچ حرم راز
 بو مقامه ایر مشد **الا ای احمد رسول ربس مره اکمل شود**
 هر شکل از نوکل توی توی طما **زهر کمال که بشت اندک کلمات تو**
 پیش آمد **منا کمالان بانو مثال بته با عفتا** اگر چه حسن فروشان
 بجلوه آمده آمد **اگر چه حسن صبا نی ارجلویه کلش در کس کس و کلش**
 یار مانرسد **ک حسن و ملا حنده بزم یار مرز ایر مز مراد جمیع اینیا**
 حبیب حسند در آقا بزم رسول مرز احسن و امج در دیکدر **هزار نقیبه یار**
 کانیات آرد **یک نقد کانیات بازار نه کنور در** یکی که حبیب عیار
 مانرسد **بر بس بر سکه بر حبیب عیار مرز ایر مز مراد بر اینیا نیک شری**

منسوخ

شفا

منسوخ اولدی ایلم شری منسوخ اولمز و یکدر **از ورمها که**
 شایان رود **سکه احمد و دانی اید** هزار نقش بر آید ز کلمت
 صنع یکی **یک نقش صلا اولو ر قلمه صنعیدن بر بس** بدل پذیرش
 انکار مانرسد **بزم انکار مرز نقش یک کل قبول اید سنه ایر مز مراد بود**
 و کند که جعلنا کم آتة و سکا لنگو نو انشهاد علی الناس و یکون الرسول
 علیکم شهادت مو حبیبی صیب و لایب عامه اولق صفی بر نقش معنوی و که
 قلوب بو نه قبول اید **چون خدا پیغمبر را بر حجت خوانده**
 است **افضل پیغمبران است و ما خیر ایم** که بد بخاطر امید و ارمان
 که بر مرز بزم اید نو خاطر مرز ایر مز مراد بودند و لایک خ قلمک
 حرج ماقالو احسنی غنک قلبه نصیبی در که طعن و خست ف اسبی اید
 مشغیر او کبوب نصو فی ترک انبوب رجایی قطع انک اگر **س**
 صوفی او لشکر س دیو طعن اید نه صبر ایدرم **فا صبر مری اید و صبر**
 در رسول چونکه صبر **ورنخ قافله عمر انجان رفتند** و رنخ
 عمر قافلش انجلیس کند **که کرد شان بهوان و ریا مانرسد**
 که اندک توی بزم و یار مرز هوا سته ایر مز مراد بودند تلف اولان
 عمر چون تأسف ایدب **بقیه عمری سرافدن نهی و حسن علی غریب**
 در شکم ویر **چنان بزی که خاک ره شو کی کس** انجلیس ویر که
 اگر بول طیراغی اولو رسک کس **غبار خاطر از ره گذار مانرسد**
 بر خاطر توی بزم بول او غرا غمزون ایر مز مراد بود که که رنجیده

ازین راه و از این خواهد شد که باغه کلدی بویولدن و اندن کت کرد
 مراد اصیب کشف و شیخ صاحب مکاشفه عزیز در آنک مصیبتی غنیمت
 بیلکه که عالم الهی بولدن کلدی که و اندن کت کرد و بکدر و بطا
 مجلس انست و غزل خوان و سرود ای مطرب انست مجلس در غزل اوقی
 و ابر اوقی چند گویی که چنین رفت و چنان خواهد شد بنیچ درین
 که بویله واقع اولدی و او یله اوله کر کرد مراد بود که ای داعظ
 غنیمت ترغیب ایدب ذوق ویر عالمکه ایلین و امم سانه احوالین
 و عالمکه او آنرا و حشر قصص قویست و غطا او در کم طالع ترغیب
 ایدب طالبی کجمنش او یلانی سوبک افسانه در حافظ از بهر تواند
 سوی اقلیم وجود حافظ سنگ ایچون کلدی وجود اقلیمه قدی
 نه بود ایش که روان خواهد شد بر قدم توانک و داعنه که روان
 اوله کر کرد مراد بود که حافظک عالمه کلکدن مراد و اهل الله مصاصینی
 در و اهل الله و مرادی بود که جهانن کندک زمانده الله و داعی
 ایلکیده بونده ترغیب وارد که مختصر اولان قنده صلی خاطر اولق
 کر که مس خانه و ایان ایلیم اولقن علامتی در این
 کلک سنگین نوروزی که زما یا دکنه سنگ سنگین فلک که بر کون
 که بزون یا دایده بیله بزی که بیرد آخر دوه بدنه که ازاد کند
 انرا یکی بوز قول توان که ازاد اید مراد مکتوب اید تطیب قلب انک
 نواب ایدک بیانر بر درق کاغذ ایل بارنی یا دایدیک بوناب

در این کتاب
 در این کتاب
 در این کتاب

بولیمزیک قول ازاد ایدیک قاصد حضرت سلمی که سلامت باد
 سلمی حضرتک بیلکی که سلامت اولا چه شود که سلامی و ایشا دکنه
 نوله اگر بر سلام ایلد بزم کو کلکدن دایده مراد معوق طرفدن خیر قلب
 توج اندک بیانر سلام علیکم و ایامتایا کادل حرف من
 حروف سلام و قد کان قلبی لغا بوحالکم کاوسط حرف من حروف سلام
 و قد خاق صدی ضیقه لبکم کاخ حرف من حروف سلام یارب
 اندر دل آن خسرو شیرین انداز یارب اول طالع خسرو کو کلکدن براق
 که رحمت کندی بر سر فرما دکنه که رحمت ایلد او غرضی فرما دکنه اوزر
 اید مراد محبوب و مطلوب اولان کاشی و طالب اوزر نه بطریق المهرت
 کلک ایچون دعادر در دمه در مان ایچون بر خسته کلدی حبیب
 خسته صحت بولما اوله کلور ناکه طیب حالیستوه چشم نور بنیادیم
حالیستوه کوزل شیو سی بنیادون آلدن نادر بازار حکیمان نه
 چه بنیا کند تا بر کز دمن حکمانه بنیاد اید مراد محاطدن شیخ اولیجی سنگ
 نظرک بالکلبه الدی دمن حکمانه بنم اصلاح و تربیده نه بنیاد ایدر و بکدر
شیخ باید که بداند مرض طبع و مزاج تا بوقش بمردان
 بکنند نیک علاج کو هر پاک توار مدحت ماستقیست سنگ پاک
 که هرک بزم مدمنون مستغنی در دست مایه چه باس خدا داد کند
 دوز کجی الی الله و یرش حسنه نه ایلر مراد مدد و شک مددستغنی
 ایدک بیانر امتحان کن که کج مراد بدهند تجربه ایلد که بنیچ مراد
 خصال

کجی و بر ر **ک** خرابی چو من لطف تو آباد کند **ا** را بنم کجی بر خرابی سنگ لطف
 معور ابد مراد اصاح ایدنه والد یضا علف من یسا و حسنی اعواف کیره
 اولدوشن بیاند **س** شاه رابه بود از طاعت صد ساله و زهد **شاه**
 بکدر یوز بلقی طاعت و زهد **د** قدر یک ساعت عمری که در خود او کند
بر ساعت تقداری عمر که انده عدل ابد مراد عدل ساعت خیر من عبادت
 سبعین عام حسنی فضیلت عدل بیاند و ذکر صد ساله ایچو نذر
 ر **ن** بر دیم بطلب خود اندر شیراز **ی** اول التکل کند و مطلقه بنه شیراز
 خرم ان روز که حافظ ر **ب** غذا و کند **س** اول کول که حافظ یو کس
 ابد مراد بود که مطلقه وصول امانه در چونکه اول و طعن و دستر او کدی
 غریبه کذب غذا و توجه انک کر که انک لغی برج اولیا و **ی**
 بوی خوش تو هر که زیاده صبا شنید **س** سنگ خوش فقول هر کم باد صبا دن
 شنید **ا** از یاد آشنا خبر شنید **س** آشنا بارون خبر شنید
 شنید مراد نغاث ربانیه عالم ارواحه آشنا اولد عمر خبر الهی
 کفوری و بکدر **ا** اینش روا بنود دل حق کذا ر **س** بولایقی و کل
 ایدی بنم حق او ایدی کو کلم **ک** رنگ رخود سخن ناسر شنید **ک** کند
 مصیبتن لایق او کس سوزا شنید مراد نفس قلیون کلام اضلال
 و اف و اشتد کون شکار بند **ا** ای شاه مس چشم کمال که افکن
 ای حسن شاه کوزی که حاله براق **ک** کس کوش بر حکایت شاه و کدا
 شنید **ک** که بو فو لاق نیچه حکایت شاه و کدا شنید مراد عین عینت

در هر روز
 در هر روز
 در هر روز

طلبی در **م** می بیانک چنگ نه امروز می خوریم **ب** بر شراب چنگ آوازی اید
 بکون ایچک **س** سر و رند که کبند چرخ این صد شنید **ب** نیچو دور
 اولدیکه چرخ فسی بو صدای شنید مراد پیر مراقب کلامی اید عشق
 الهی خوشتر انک عادت قدیم اید کن بیاند **م** ماباد و زیر خفته نه امروز
 می کشیم **ب** بر شراب خفته التند **ب** کون چکنز **ص** صد بار پیر میگه این
 مابو شنید **ب** یوز که منجانه پیری بو مابو ای شنید مراد سوز عشق
 الهی و طاعت شاه ایند کمن شیخ خانقا به معلوم در و بکدر **س** سر خدا
 که غم ساک بگفت **س** ستر عشق که عارف ساک بر کس ویدی **و** حیرتم
 که باد و خروش از کج شنید **ح** حیرت یس که شراب صابجی قند شنید مراد
 عارفون عشق و جذبه اید طیار اولاندرو و حالت زاهدده اولم که
 سبار و شیخ خانقا ندن بوندن خبر دار اولمش که عشقه ارشاد و پدر
 و نده حیرت یس **د** کی عشق سوز عشق شنیدم زبانه کنی
و در حیرتم که فقه عشق از کج شنید **م** موم اگر کدم رسر کوی او چه
م موم اگر کدم ایس انک ملکی شنید **ن** اولدی از کلشن زمانه
 که بوی و فاش شنید **ز** زمانه کلشن کم و فافوسر شنید مراد
 اهل دنیا و اصی به طاهر بی و فافا اید کن بیاند **ب** یارب کجاست
 حرم رازی که یک زمان **ب** یارب قند و در بر حرم راز که بر زمان
 دل شرح آن دهد که چه گفت و چه شنید **ک** کو کل انک شرم و به که نه
 دیدی نه شنیدی مراد طالب یوق که اسرار طریقی و اخبار حقیقتی

و محبت الهی الی بیاید و بگذرد **شش** بیا که عشق نذر میکند بلند
 ای شاکل که عشق بلند نذر ایدر **کمانکس** که گفت قصه ما هم زمانه کشید **اول**
 که که بودی بزم قصه بزدن استندی مراد عشق در عشق و رنج معشوق
 حقیق اعلان ایدر و ما بنطق عن الهوی ان هو الا وحی بوحی موجب
 بزم خبر از سولیس بزدن است و ب سولیدر **خوش** میکنم بیا و
 مشکین شام جان **خوش** ایدر در مشکین شام بیا جان شام
 کز دلش پوش صومعه بوی ربان کشید **که** صومعه غرق پوشیدن ربان
 استندی مراد اصحاب ربان شام جان را بفقوس کله اندازد و غم
 کند را و لوی عشق الهی و حب طیب ابله مظهر انک استر و بگذرد
بند حکیم عین صوابست و فیض خبر حکیم نصیحت عین صوابست و فیض
 جزور **خ** خند بخت انکه بسج رفا کشید **ببارک** اول کسک کنی که سجع
 رفا استندی مراد عاقلک نصیحتی سمع قبول ابله است که انک موجب است
 انکه ترغیب در **مر شام** ماجرایی و دل شامی گفت **هر شام** بنم
 و کوکل ماجرایی با دقیده دیدی **هر صبح** گفت کوی من و او صبا کشید
هر صبح بنم و کوکل گفت و کوپنی صبا استندی مراد بود که مراختی مقلد
 طرفین کلان هوای دین بنم گویند نصیب مژگانم و قلب فکر فاسد قلند
 ان حال ابله سولیدر و بیا نذات کلوب سحر جز او بوب جان و دل ایستغفار
 نری با سحر شمع ایدر **حافظ** و طینه تو دعا گفتت و بس **حافظ**
 سنگ و طینه و خدنگ دعا و بگذرد **در** بندها بیا کشید

کشید

باشنید اول قید و اول که استندی یا استندی مراد بود که عید
 خدنی عباد نذر از او انکه کاک قبول و عدم قبول قید نذر او لمق کاک
خسته کاک نذر او طلب بکشد و فوت نبود
 خسته از چون طلب اول و فوت اولیه **که** تو افکوس کن شرط مروت
 نبود **اگر** صفا ایدر سکه شرط مروت اولی مراد شیخ نفع در که کلاه
 اصلاح و تربیت صفا و تقیر انکه کاک **ما** صفا از تو بنیم و کوکل
 کز لکنی **بزرگ** استندی کور فرزند و سولیدر از انکس **اچ** در صفت
 پیران طریقت نبود **اول** نذر که طریقت پیران مذهبند اولی مراد
 شیخ تقیر و جفا و تنزیه در **چون** طهارت نبود کعبه و بنیانه
 یکیت **چون** پاکک اولیه کعبه و بنیانه بر در **بند** و خبر در آن خانه
 که عصمت نبود **خیر** اولی اول او ده که عصمت اولیه مراد قلبی نظیر انکه
 ارمادور **تا** با سولیدر نکند جاذوی چشم تو مدد **تا** افسون ابله بنم
 سنگ جاذو کوکل مدد **نور** در کوفتن چشم محبت نبود **نور**
 شمع محبت با نذر سنج **اول** مراد عین غایت شیخ شیخ قلی انکی
 طلبد که اندک نظر او بچشم شمع محبت باقی مرده نور اولی بقض
 سنجده بوبولندی **خیر** آن چشم که آبش نهد که به عشق **طوق**
 اول کوز که صومعه بریده اکا عشق اغلغلی **تیر** آن دل که در شمع محبت
 نبود **بول** نذر اولی کوکل که اندک شمع محبت اولیه عشق ابله اغلغلی و کوه
 شوق محبت اولی ترغیب در **حسن** تو کوز سر رشته به خود با خبرم

۲۳۵
 چند خبر از سولیس

بولندی ملک را چو در خاک بوس این در نیست **بادشا** بلکه چون
 بوقیو طبراش او یک پولی بود **در** کی التفات مجال سلام ما افتد
 چن بزم سلامه مجال التفات دوشه مراد بیت سابقه عکاسی در
 چو جان فداییت شد خیال می کنم **چون** جان بلکه فدا اولدی
 خیال بخدم **که** قطره ز زلالش بکام ما افتد **که** بر قطره انک زلاله
 بزم طمانینه دوشه مراد بود **که** روح کلام صده خود مستغرق اولیچ
 خیال انک اولور **که** بر قطره انک آب خوشکواردن طمانینه دوشه خلاصه
 مراد بود **که** چون صفت کلام تجلی ایدب روح سالک اند **مستغرق**
 اولا انک اغزنون معارف الهی به ظهور ایدب عالمی یکس عالم اولور
 خیال لغت تو گفت **که** جان وسیله ساز سنگ زلفک خیالی دبدی جانی
 واسطه قلم **که** زین شکار خروان بدام ما افتد **که** بوشکارون وافر
 بزم اغزنه دوشه مراد بود **که** غیب هوبت خیالی ایدب جان ویرلی بکا
 وصوله وسیله انه **که** جان شکارندن وافر بنم اغنه وار ویر
 بنا ایدی ازین در مرو بزن **فالی** **ایدر** سنگ ایلد بوقودن کشته
 ویر فالی اور **بود** **که** فرقه دولت بنام ما افتد **اولا** **که** دولت
 فرعی بزم آفرزه دوشه مراد بود **که** باب صحن رجا به قطع
 انیوب عبادنه سعی انکده اولق **که** اولا **که** بری سبب خربت اولا
ز خاک کوی تو **که** دم زند حاقظ **سنگ** محک طبر اغزن
 هر وقت **که** نفس اور حاقظ **نسیم** کلش جان در شام ما افتد

جان کلش بی بزم بورنمزه دوشه مراد بود **که** طرف صحن کلام
 سو بلند **که** شام جانمزا ندن رایجه اوراک ایدر **ایست**
 دوشه وقت **که** از غصه بجانم داوند **اول** **که** بکجه سحر وقت غصه دن
 بکجات ویردر **وان** **دران** ظلمت کسب اب حیاتم داوند **اول**
 بکجه خلتنده بکات حیات ویردیلر مراد بود **که** دوشه بکجه فیض
 الهی و فضل تجلی واقع اولوب وصول الهاته مبتر اولاسی و غنچه
 ایدم اول غصه دن بکجات ویردیلر **آب** حیات حقیقی اولور **که** غلب
 نویدن خلاصه بهت اولا **لا** **حجم** بکاتر اب فیض اچوب حیات
 ابدیه ویردیلر **ایست** **این** فیض روح پرور از ان کوی دلبرست
 این آب زندگانی از ان جوی کوثرست **ببخود** **از** **شعشعه** **پر تو**
 زانم کردند **بنی** **ضیاء** **ذات** **بلا** **بسندن** **بخود** **ایندر** **باده** **از**
 حیاتم تجلی صفاتم داوند **شیر** **ای** **بکات** **تجلی** **صفاندن** **ویردیلر** **مراد**
 تجلی افعالون ترقی ایدب تجلی صفاندن **منکلف** **اولوب** **تجلی** **ذات**
 لعاندن **بخود** **اولدغش** **چه** **مبارک** **سحر** **بود** **وجه** **فرخنده** **ولی**
نه **مبارک** **سحر** **ایدی** **ونه** **فرخ** **وقت** **ایدی** **آن** **شب** **قدر** **که** **این** **تازه**
 براتم داوند **اول** **قدر** **کچس** **که** **بکات** **بوتازنه** **برات** **ویردر** **مراد** **اول**
 دوشه **کچس** **و** **سحر** **وقت** **موج** **در** **که** **اول** **کچ** **شب** **قدر** **ایمش** **که** **انک**
کخذ **بکات** **فیض** **و** **فضل** **ویردر** **مات** **آن** **روز** **بزم** **مژده**
این **دولت** **داد** **مات** **اول** **کون** **بکات** **بود** **دولت** **مژده** **ویردی**

که بآن جور و بنا صبر و ثباتم دادند که اول جور و بنا به صبر و قرار و بر
 دیگر بجا مراد بود که بن می آمده و مخالف نفس صابر اولدم او اکنون بجا
 مانده مراد اندی که دوست فیض و تجلی سکایت اول که را جوم هرگز
 حفا و بی اید به صابر اول و الذین جاهدوا انفسهم بشهید بشهید سببنا حسنی
 ایا بوجلی فیض اولور **بیت** یار و بیش کاکم جور و حفا اید ز
 قتلور سه سو که اول مهر و خارا اید ز **بیت** بعد ازین روی من و آینه
 وصف جمال بودند صکره بنم بوزم و وصف جمال آینه سی یعنی من بعد
 آینه و صفاته نظر اید ب اندن بوزم و دوزم **بیت** که در اینجا خبر از
 جلوه و اتم دادند که اول برود بجا جلوه و اندن خبر و برادر مراد
 بود که تجلی صفات صکره تجلی ذات اولور لاجوم اکامه اوست ایدن
 بوجا و سول بولور **بیت** من اگر کام رو اکشتم و خوشدل چه غیب **بیت** این اگر
 مراده لایق اولدم و کو کلی خوش اولدم ایبه نه غیب **بیت** مستحق بودم و
 اینها بزرگاتم دادند **بیت** مستحق ایدم بولری بجا زکات و بر دیگر مراد و خیر
 استحقاق اتم که قبضه محل اولنوب فضل فیض ظهور ایده و بکدر
بیت بی نیازان چون نیاز من و فقرم دیدند جای از علالت دوست
 زکاتم دادند **بیت** این همه شد و شکر که سخنم میریزد بود و کل
 و شکر که بنم سوزند و دو کیلور **بیت** اجر صبر است کزان تاخ نباتم
 دادند صبر اجر پدر که اول نبات بود اغندن و برادر مراد نبات
 بد اغندن صوغ طرفندن اولان شعبه و فضل در لاجوم من اخلص

نه اربعین صبا تا ظهر بناسج الحکمة من قبا به علان نه جو نیم اتم کلامند
 ۲۳۸ **بیت** شد و شکر حرکت و کلور **بیت** من همان روز دیدم که ظفر خواهم بست
 بن هم او اکنون کوردم که ظفر بوسم کور **بیت** که برافسوس عد و صبر و ثباتم
 دادند که دشمنک صیفند بجا صبر و ثبات و برادر مراد عد و ان الشیطان
 کم عد و مبسب حسنی شیطاندر و اعدی عد و ک نفسک التی بین و حیک
 نقصا بنی نفس و هر یک که بولرک حیف و مکره صبر ایده غالب و نظفر
 اولور **بیت** هست حافظ و انفس سخن خیران بود **بیت** حافظک و سخن خیران
 هستی ایدن موضی سخنده بولر و افع رولش **بیت** هست بر فغان و نفس
 زمان بود **بیت** پیر فغانک هستی و زندارک غشی بدن **بیت** که ز بند غم آیم
 نجاتم دادند که ایام غمی بندند بجا نجات و برادر مراد هست و نفس
 تا شیرین یاندر و بعضی سخنده بولر و افع رولش **بیت** شکر
 بشکر آینه بختان حافظ **بیت** شکر شکران شکرانه اید بجا حافظ
بیت که نکا خوش شیرین حو کاتم دادند **بیت** که خوش و شیرین حرکات نکا
 و برادر مراد اول نکا رول علل صلیح در لاجوم انوکچون و افر شکر
 اتم که لا زدر بعضی سخنده فیصل بنی بولر و افع رولش **بیت** حافظ
 اندمک بید سزایف توفیق **بیت** حافظ اولد مکه شکر زلفک و جی
 بند و و شدی **بیت** گفت از بند غم و غصه نجاتم دادند و بدی غم
 و غصه بندند نجات و برادر مراد بود که من جعل الهوم ها واحدا
 کفی الله ما بتر الهوم حسنی **بیت** هر یک که نبهوت فبند دوست سیر الهوم

در بیان غایت

نجات بود و **این** که هرگز از اسرار هاست که بود
خزن اسرار که در کمال ابدی یعنی کمال ثابت و معرور در حقیقت
مهربان مهر و نیکو است که بود **حقیقت** مهر اول مهر و نشان ایل و در
ابدی مراد خزن اسرار در قلب که مراد مراد اند و اولی صافی
و امور در است بر کلمه که جوایز بدی و قبول بار امانت در حقیقت
حق ابدی و لان بشاق و معاهده و در هر کسیریم ایل و نیکو که حقیقت به
شکیبائی و مهر و ضمیم ایل و مراد مراد اند و استعداده و کوره
اولان تقدیر الهی در **عشق** زعفران ارباب امانت باشند **لفظ**
عشقان مبتدا و در و انکه مابعدی خبر و در یعنی عشق اصبی امانت
زمره سید را که **لا جوم چشم که** بار هاست که بود **لا جوم چشم که**
بار هاست که ابدی مراد امانت در حق تو مقرر است سوره اخراپ آفرنده
انما عرضا الامانه علی السموات و الارض و الجبال اینها ذکر اند و کی در
ارباب تصوف بوا مانند عشق مراد ایدر **لا جوم عشق** امانت در عشق
قبول آتش در و عشق که و زاری ناز در انو کجور کوزم که هر بار
دیر **از صبا پرس که** ما را همه شب بادم صبح **صبا** در صورت که بزم و دو
کجه و دم صبح ایل **بوی زلف تو** همان اهدم جانت که بود **سنگ**
زلف نفوس همان صبح جانت که ابدی مراد صبا در بونده تو صبح
و خطاب حقیقت در یعنی بنم قلبم تو جبهه در صورت که جانک صبحی و کسی
عجب هویت و ملاحظه و صفت نکر **طالب لعل که** نیست و لکن خوشند

لعل

لعل و کهر طالبی بود و لکن کنش **همچنان** در لعل معدن گشت که بود **۴**
انجلیس معدن کمال علم و در که ابدی یعنی معدن و کمال و حد و ث
جوایز نایب نشدن اول و اول لعل کمال ثابت و برقرار و مراد
بود که طالب لعل اسرار طریقت و جوایز اخبار حقیقت بود و اولی
و صریح کمال علی تر بند و **در** **ملک** اصبی دلفتند و شرف
شکوه **جهان** بر کس نیز نیست مردی که چو مولانا **زک** خون
دل را که نهان می داری **بزم** که کلز قانی زکلی که کزود و ترسین **۵**
همچنان در لب لعل تو نیست که بود **انجلیس** لب لعل که عبادت که
ایدی مراد لب لعل در بطون کلام در بزم عشق طریقات و مراتبی
اگر چه اخفا ابد و بخله رفت انزاس ان لغز ان بطن و لبطه بطن الی
سینه البطن حسنه بطون کلام لعل عبادت که بجهت و بگونه و است ابدی که
عشق از لعل عشق جذوب و بی اختیار ایدر و بونک مراتب تفاوت
سی و ارد **در** **عشق** عشق ام که غرق اندرین **عشق** های اولیها
و آخرین **کشته** و غمزه خود را بزیارت می آید **کند** و غمزه مقتولین
زیارت کل **ز انکه** بیچاره همان دل نکر است که بود **زیر** بیچاره که
کوکل ناظر و مقلد مراد مقتول غمزه در صفت قبض و هستی که
هملال اولان در اکا و وسط و بجای قل که قلبی کمالی و انظار و
در و بگذر **زلف** هندوی نو کفتم که در ره نرزد **سنگ** هندو زلف
دیر اهدم که دخی بول و در فرس **لها** رفت بدان سیرت و شانت که بود

پنج پیکر کنان که اول سیرت و شاندر که ابدی مراد بود که جنب هبوط که
 اندوکی خنی و رومی کین روش و کلدر حاکم من مانع اولوب کسکه یول
 اور بوب اکا کوکل و رب بندا اولمز و بر ایدم نیجه بیکه اول کاکان
 کند و خصای و عا اوزره در که متصل جذب و جلب قلوب ایدر
 میل ازین جنب اختیاری نیست که بار یکو که مع کاهیم حافظه باز نمانده
 خدایه چشم ای حافظه کو کوستر کوز که قانو صوبه قصه که در چشم
 همان آب روانست که بود که چشمه ده همان آب رواندر که ابدی
 مراد بود که عشق و طالب عرض حال ابد اغلق مطلوب معشوق در لاجرم
 آن ترک ابله **ناله** میکن ناله ها خوش آیدش کرد و عالم ماله و غم بایش
درخت دوستی نشان که کام دل بهار آید
 دوستی انامین و یک که کوکل مرادی بیش کنوره نهال دشمن برکن که بخ
 بی شمار آرد و ششک خواند چکار که ششسز صغیر لقی دخی کنور مراد
 منطوقن ظاهر در و بوج مطلع معا و شجاع جعفر طریقی اولدر که در خندان
 مراد شجور و کامدن مراد و رانک دل را در که اسم حفره یونده ستمی
 مراد در و بار نعلی معایه نظر بار بدن دن در چون شجر نوظندان خوف را با خوب
 کید شج قانور و دشمنی عدا و قدر انک نهالی اندن شفق اولان عدو در
 اول جنبیتی بود اقلر جمع اولوب حساب کلید که انخ قلوب مجبونی شجاع
 اولور **جو جهان** خوابانی بعزت بیش بارندان چون منی نه فونقی سن
 غرت اول رند از ابله که در در کش جاناکت سنن عمار آرد که بیش اغرس

درخت دوستی نشان
 درخت دوستی نشان

چارس ای جان اگر ستمک کا خا کنوره مراد خوابان خا فاهدر و رند
 مراد صوفیان فلهدر و ستمکدن مراد عشق ابله تکلف اولقدر و خا
 راندن که هملنوب و نیایه استقالدر لاجرم خا عاصده فلهص صوفی ابله
 اولان عندا که مک عندا انقیام جنبی غرت اولور و اول ستمکدن که بغیت
 عشق در کمال ایدب اعراض قلوب فصیح و مکاسب و نیایه شغول اولان
 بیش اغرس **یک** شب صحبت غنیمت دان که بعد از روز کار ما صحبت
 کیچس غنیمت بل که نرم زمانه زدن صکره **بسی** کردش کند کردن بسی لیل و
 نهاده آرد **نیجه** و نیک ایدر فلک نیجه کیچ و کوندر کنور مراد بود که
 عبادت کیچس غنیمت بلوب عبادت ترک و فرصتی فوت اتمه و اکس فوت
 اولورس **نیجه** و قنلر بولور اقا سب انده بولنمیرس **طالب** دنیا
 خانه کم کند سرمایه را **طالب** عقبی غیر است ارچه افوسه درست **عمار**
 دار لیل که مدها در حرکت **لبلیک** محقه سن و و نیک که آی بلی
 حکند در **خدا** با در دل اندارش که بر منون گذار آرد **یار**
 انک کو کلنه براق که منونه او خرافق کنوره مراد معشوقی عاشقه ملاقات اندیکه
 قادر اولاندن کرم طلبی در **ای** که یاری یار را نزد یک کرد
 دور را **بایه** پایه قریب شه دادن چورسم کنورست **بهار** عمر خواهی
 دل و کرنه این جن مرسان **عمر** بهار است ای کوکل بونه و چین هر بل
چون سر صد کل رغا و چون بلبل هزار آرد **سرس** کین بو زکل
چون و بلبل کین یک کنور مراد بود که باغ عمر بهاری انک از کای

و اناری و اعمال صالحات و قرب باری در اینک کفیل و اظهار کسی قبل و آتاری
 روزگار انواع کل و هزار کیسب و اختیار اظهار ایدر **بیت** این حرف
 از دماغ خود بیرون کن که ترا آرد ذی کمیتی از کشتن جان پرورست
 خدارا چون دل رستم قرار بست با رفت **بیت** آنه ایچون چون یار کولم
 برقرار با غلدر شک زلفک ابله **بیت** بفرمالعل نوشتن را که حاش با قرار
 آرد بیور طالع لعلکه انک قرار کتوره مراد فی طبعش شیخ مرشد در و غلدر
 مراد سلسله طریقتی در و لعل نوشتن در مراد کلام لذتی در و حاش
 قرار کتور یک تکلیف و بر مکر **بیت** مرشد کلام مریدانرا کند اهل کمال
 صحبت اهل صفا کبرست صافی اخبرست **بیت** زکار افتاد و ای دل که صد مع
 بار غم داری **بیت** ایستدن دوستوب موطل اولوب و در رس ای کولم که یوز
 بطین غم بوکل وارور **بیت** برو یک جوعه می در کش که در حالت بکار آرد
 بوری بر جوعه شراب چک که فی الحال سنی اینه کتوره مراد بود در که مثل
 دنیا و هموم ماسوی قلبه مستول اولوب علم اخوند موطل قاتل بر بار
 عشق الهی نوش ایدب غم ماسوی فراموش است فی الحال و علم الغور
 علم کلور ایدی **بیت** طالب دنیا رگشت یکنف خانیست **بیت** و انکه نرس
 کرد و ایم خارج از شور و شریست **بیت** درین باغ از خدا خواهد در پیرانه کتور
 بو باغده اللهیدن و بار دخی بر که و قنده حافظ **بیت** نشیند بر لب جوی
 و سروی در کن آرد **بیت** او نور بر ارماق کنارده و بر سروی کنار کتوره
 مراد بو باغدن دنیا در و ارماق کناردن مراد صفای خاطر اولان مقام

و سرودن مراد علو درجه و مراتب سلوک در مرتبه و عالی در خلاصه
 کلام و مراد بود که حافظ پیرک ایامده القید و دیگر که بر مقام صفای
 او نورب عبادت حق ایلم بر مرتبه و رفیع کفیل ایدر **بیت** انکه عتوره
 تلف کرد او فکس عافت **بیت** انکه با طاعت میرد مالش از ته اکثرست
بیت در نظر بازی مانی بصران حیرتند **بیت** بنم
 کوزل کوزلمرود **بیت** نظر سحر حیراندر **بیت** من چنینم که نمودم و کراشت
 دانند **بیت** بن بویله بن که کوستر دم غیرس اندر بلور مراد بود در که بنم
 محاله نظرم ان الله جیلر بجل جیلر حسبه و حق العالم مرا باحق موجب در که
 اوله نظر تخلقوا باخلاق الله عمل ایدرم ثانیه نظر حال صفی مشاهد ایدر
 و برم **بیت** هم جیلت هم محبت جلال **بیت** آن خداوند ذوالجلال
 و جلال **بیت** تو اگر هم جلال حق بینی **بیت** در جلال جیلر حق بینی **بیت** چشم نبیند نیست
 ببیند **بیت** ز اخیش چه اخیریند **بیت** عافان نقطه بر کار وجودند
 عاقل وجود پرکارانک نقطه سی در راول **بیت** عشق دانند که درین دایره
 سرگردانند **بیت** عشق بلور که بود ایره ده حیران و سرسبیه در راول مراد بود
 غفلت و حکما دایره وجودک نقطه و عین العقل و زبده و کرنی در راول
 اما عشق الهی در و علم عالم بغداد غافل در اهل عشق اولان بلور
 اند و ایره عشقه سرسبیه و احمق ایدر **بیت** عطر اولدر که سله الله بول
 اختر علی هم اند **بیت** اول بول **بیت** بیعت اینه علم دنیا سینه **بیت** کر ابو علی و حق و کتور
 اول **بیت** لاف عشق و کله از یار می کذب و دروغ **بیت** عشق لافی و یاکون

علائق حدیث صلیع فکرم

شکایت زهر بلبل عشق باز انجمن مستحق بجزانند به بکلی عشق باز
 همچو آنکه مستحق او در مراد بود که بن حضرت حقیق عاقلین دین قفاست
 راضی اولی که والا اول حضرتان که بود او کند مستحق او بود **یا** بکلی
 خدای راضی شود ورنه بخوش نزد قاضی شود تا ترا از قضاوت برماند
 ابد است آنکه این چنین داند **عبد** من بالکسیرین دهنان است خدا
 بنم **عبد** من طاعت او را لایق با غلامان تع **یا** به بند و این قوم خدا
 و ندانند نزد و کل قول از بوقوم یعنی شیرین و هنر افندی در ولید
 مراد آنکه نفایس معارفی در پس من علی عرفا فقد صیرنی عبداً بوجوب
 افندی و نیز قول از **بیت** من نیستم در غلط تازند نام **یا** آنکه دانم
 و با من بنده ام **یا** بکریم چشم سیاه تو جابوزدگار **یا** ملک شکوه کوزک
 بکافیش او کرده در **یا** ورنه مستور من و مستی که کنش تواند **یا** بوجه مستور
 و مستلکه و کل که قادر و کلدر مراد چندان عی دروغین بودند
 ذات شئی معنی در **یا** و سیاه اولی غنی فضا و استارند عباد در لاجرم
 ذات الله هر ظاهر و ظاهر در و اوزی خداوند مستور در پس اند
 هم ظهور هم فضا و را بریدی مستور لایق ابله مستلک خدا کن در اند
 نفیلم آنکه کرد **یا** فکل الادی شامده فعلی واحد **یا** بمفرده لکن
یا حجه الکنه **یا** و از قدر ابله مستور لم تر انت **یا** سواه و لایق قط فیک
 رفته **یا** جلوه گاه رخ او دید من تنه نیست **یا** آنکه رخصت جلوه گاه
 یا لکن بنم کوزم و کلدر **یا** ماه و خورشید می آیند سرگردانند **یا** آنکه

نویله

نویله آینه به پیش و تر مراد هر فطر فطر حق و مرآت مظهر
 دیگر **یا** یعنی دای بلبل که خلاق فرد **یا** چیز را فطر
 خوش کرد **یا** یکی را بنور جمال خواست **یا** یکی را بنا بر جلال گذاشت
 بهشت از قبیل جمال آمد **یا** جنت مهر و جلال آمده **یا** آنکه از آن
 ما مینچکان **یا** اگر خبر دار او لا برزم فکر نزدن آشت برست او غلامان
یا بعد ازین خرقه **یا** صوفی بگروستانند **یا** بودند حکمران صوفی خرقه
 رهن المزار مراد معنی ادع تاز تمام ارشاده قدم به پیش شیخ
 اولش جوانمرد و برزم فکر نزد وصول الاله در تغییر شکل جلال
 در و خرقه و مراد ندن صوفی در رهن الحق خلوت قویب چله
 جلدر مکر **یا** لاجرم شیخ اولش جوانمرد طالب فایز بلوب بولجین
 صوفی صوفی این خلوت قویب اربعین جلدر مزار بعضی شیده بویت
 واقع اولش **یا** فک انیم هوای من و مطرب داریم **یا** فک دروز
 و شراب و سازنده هوای دوز **یا** آنکه خرقه پیش می بگرو
 نشانند **یا** اگر بوی خرقه سر رهن ابله مراد بود که علم و عمل
 فقیران بوز شراب عشق و شیخ و مرشد جنبی و از برین اگر آن قبول انبیا
 خلوت قویب **یا** ریت انمرا **یا** **یا** کر بنم مستلکه ارواح بر دوی
 باد **یا** اگر ارواح مستلکی برینه الله مستلک فک **یا** ملک و حور و ل
 جان نشا افشانند **یا** ملک و حور و ل و جانی صابره برقی ابله صابره
 مراد فی جلد حضرت صمد را اول حضرتان فیض و نسیم عالم ارواح

بر ششم آن ملک و مور بدل و ثار را بر ابدی وصف خسار و غور نشد
 ز غناش مبرس کنش یکا و صفی بر سه دن صوره که درین آینه
 حسب نظران حیرانند که بآینه ده نظر صابران حیرانند و مراد خود بشود
 انقباض غنی در رخ روی مراد جمال میل در غنا شدن مراد اول
 حضرتان ثوب اولاندر اول آینه رخسار و حسب نظر اولاندر حیران
 ادبیان ثوب و ممنوع اولاندر قبح خبر دار اولور **بیت** عابد و صوف
 و بت آنکه بوی محبوبست کی بماند صفتش آنکه از و ثوبست **زاهد**
 از روی حافظ کند فهم مراد زاهد حافظ زندگانی مراد فهم آنکه
 دیو بگریزد از آن قوم که قرآن خوانند **سبطان** پیروان قوم که
 قرآن او قور مراد زاهدان در ثوبت انبیا در لا جرم و کائنات از
 هدیه صوفیه حضرت صفی عرض اولان اخلاص مراد و سوال ادبی
 فهم فلز و اهل صفی قرار ابدی **السلام**
 و خوش بدم که ملائک در میان زودند **دول** کجی که در ملک ملک نما
 قیوس و اول **یکل** آدم بشنود و به پیمان زودند **اولک** باطنی
 بو عز و اول **یکل** اول مراد و اول کجی در زمان طلبت عدد
 بگوئی ضای وجود در مقدم در و میان در مراد و حق و کیفیت
 خفیه قلل نفاذ که بونده مراد جناب الهی در اول درگاه ملک
 قیوس قافق آدم خلق کند **سوال** که دیدار اتجافیه
 فیها و سینک الدار و اولک باطنی بو غرق صبح تراب و تخیر نه باشد
 و هجر

در این کتب و کتب دیگر
 در این کتب و کتب دیگر

۲۴۳
 و هجر اول و اول **یکل** اول مراد و اول کجی در زمان طلبت عدد
 خلق اولنمودن اول ارضه جس و ارا بدن آدمی الکافیه الیوب
 بود و جمله حکمکن سوال ابدی **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 سرحد ملک کنده ملکیت کز کجی بکری با پر مهر لاری **باس** خاک
 شمع باد و ستانه زودند **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 اولدر مراد ملائکه انفس عباد و نه و مجتهد **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
بیت آدمی کوشت کار او طاعت شد بر صورت و ملک سیرت
 است با رعایت نتوانست کشید **کول** رعایت بکلی چلکه قادر اولده
 فرجه کار نیام من و بوانه زودند **ابش** فرجه من و بوانه زودند
 مراد و بنفاد اولان سور **ابش** فرجه من و بوانه زودند
 انه کان ظله ما بهیگدر بوکان نظر دیوانه دیو تقیر ابدی **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 که بیان من و اول **یکل** اول مراد و اول کجی در زمان طلبت عدد
 و در شکی **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 ابدی که قیوس **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 قیاب علیه سببی تو به اید و بس حقیقت حق قبول الیوب **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 اندک ذکر در **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 حوض ابدی بولن نیو کتیلیم **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 چون او باقی آدم **سکنا** حرم ترغاف ملکوت
 بود و کل تقطی ابدی **سکنا** حرم ترغاف ملکوت

نیز پنج خلاف حق صابر و ارور پنج بولدن چنانچه دیوب کند و نک و نیک
 حال حکایت و شکایت در جنگ هفتاد و دو وقت همه را عذر بنیم
 بنیم یکم مثل جمله عذرانی قویع عذران بر نه قیوت قبول قیل چون
 ندیدند حقیقت و افسانه زدند چون حقیقتی که در دیوانه قیوس
 او را و پدر مراد و فرقی طالب حقد را ما حقیقتی بلهوب کال ابله فذهب بخاذ
 اتمش و در بکدر آتش آن نیست که بر شعله او خند و شمع آتش اول
 و کلد که انک شعله ای اوزره کو کشم آتش آنست که در خرمن پروانه
 زخم آتش اولد که پروانه خورنده او را مراد بود که عشق اول و کلد
 اندن فرج حاصل اولد بلکه عشق اولد که عاشقی محو و فانی ابد بی وجود
 بشیرنی افنا ایلوب جیای رفیع ایدوب معشوق حقیقه و موله و سبیل
 او به **تا تو غم خود خواری بخت نیت** تا از تو اثر هست نماند
 تا از خود و هر دو کون فارغ نشوی این درمن ای خواج که نک نیت
 نقطه عشق دل کوته شبها خون کرد عشق نقطه کوشه نشکر کو کلنی
 خان ابله **همچون خال بر عارض جانانه زدند** اول یک کبی که جانانه عارض
 اوزره او را و مراد بود که جانانه عارضه اولان خال عاشق بکون
 خون ایدوب عشق در نقطه دخی کوشه نشکر کو کلنی سوبل ایدوب
 اسرار طریقت شو و حلر بوال نه نیز بذر بافتی مضرب و مال تا دیده و دل
 خون نیک پنج سال از قال تراره نماند حال کس چه حافظ نکشد از رخ
 اندیشه نقاب که حافظ کبی چکری فکر بوزن نقاب تا سر زلف عروس سال

سخن شاه زود **تا سوز کلندر یک زلف پشته طاق او را و پدر مراد بود که**
 ختایق معارف و وقایق سوبلندر که سوز کلندر یک زلف طاق او را و پدر مراد بود که
 تزیین ایند که حافظ کبی فکر بوزن یک کبی اچدی بو فیکر شرحدن
 ظاهر در که سوز حقیقت و در مجاز و دروغ و کلد **ریت حافظ**
 کلام پردیسی که آچدی **اکسروی جانانه حق رحمت ایلک سون**
باری اندر کس نمی بینم یار انرا چه شد باری
 که ده کور مرز یارانه نولدی **دوستی کی آخوند دوستدار انرا چه**
شد دوستی فخر آخوندی سوبلیا نولدی مراد یاراندن معاش
 و دوستدارن محبت اولد و خندن سلطان **ریت غم خود بکشت**
 یارب غم کار انرا چه شد **لسنی آرد خیر از یار یار انرا چه شد**
 آب جوان نیر کون شد خضر فرخ بی کجاست **آب بیات بولانی**
 کبی اولدی اینز مبارک خضر خنده در **کل بکشت از رنگ خود باد**
 بهار انرا چه شد **کل دزدی کند و رنگدن بهار بلنه نولدی مراد**
 عشق الهی و احوال سلوک مبتدل کبی اولدی مرشد مبارک قدم نهی
 و کشف متغیر اولدی تربیت دارشاد بولدی و بکدر **ریت**
 امیدم ز بی آن بخشکی رونها **چشمه اولی اگر شد حشر انرا چه شد**
کس نمی گوید که باری و کشت حق دوشی که دینر که بر یار و دوستی
 حق دوز **حق شناس انرا چه حال فنا و یار انرا چه شد** حق بکدر
 نه حال دوشی یارانه نولدی مراد مطلقه کبی در **ریت هیچ**

کس با رونق داری و رین دوران نوید **بارب آن** باران شفق دوستداران
 چه شد **کون** توفیق کرامت در میان افکند اند **توفیق و کرامت**
 طبع او رنیت شکر در **کس** میدان در نمی آید سوارانرا چه شد
 که میدان کلز انوار نودی مراد توفیق الهی و اگر ایم شای ثابت
 و مقدر راقا طالب میدان کلز دیو شکایت و حکایت **بارب**
 عشق جوان میکند هر خطه در میدان حسن **کس** میدانش نمی آید سوارانرا
 چه شد **صد هزاران** کل شکفت و بانک مرغی بر خاکست **بخی** بوزیک
 کل آبلوی و بر قوش اوازی قالدی **غندلیا** نرا چه پیش آمد هزارانرا
 چه شد **بلبل** راه کنه کلدی هزاران نودی مراد **بکاشفات** کثیره
 و خیزش متکثره وارد راقا اریا و ایدر و تکلم کلام طریقت ایدر
 یوقد و بیکدر **است** و بیای دل کشته به پیران ما **اهل عشق و**
مرشد حق و سوارانرا چه شد **زهر** ساری خوش نمی آید مکر عودین بخت
زهر خوش دوزخ دوزخ مکر عودی باندی **کس** نوار دوزخ سستی
 می کارانرا چه شد **کس** بوق سنگ دوزخ شراب خور اولاده نودی
 مراد و اعطا اهل توفیق و طالب بر دوزخ بوق و بیکدر **بارب** مردمان
 چون قصه ندارند و عطا و نصی را **بندگی** و راه بین طالب کنارانرا
 چه شد **شهریاران** بود و خاک مهر بان این دیار **شهریاران** و ارباب
 و شفق و طبعی بود باره **مهر** بان **کس** **شهریاران** را چه شد
 شفق و کس نام اولدی **شهریاران** نودی مراد **شهریاران** و شفق

دین ترک عدل کرم اند کل نون **شکایت** بند **بارب** **هر** سنگ بر فراز تخت **۲۴۵**
 دولت خفته است **سروان** تلخ بخش و ناجوارانرا چه شد **علی**
 از کان مروت بر نیاید **لک** **بر** لعل مروت کانتون حلال
 اولدی **نیمه** بلور **تابش** خورشید و سی باد و بارانرا چه شد
 کس **بلور** و **بلور** **نیمه** **نیمه** نودی مراد **بر** **کامل** **کامل** **کامل**
 مرتب **ک** **نیمه** نودی و **بلور** **نیت** در فضا نخل و کلم کشته
 طالبان **بارب** **نکیل** **ک** **طالب** **مدارانرا** چه شد **حافظ** **انوار**
الهی **کس** **داند** **خوش** **ای** **حافظ** **کس** **الهی** **که** **بلور** **ک**
 اول **از** **ک** **ک** **پرسی** **که** **دور** **روزگار** **انرا** چه شد **کبد** **صور**
 که **روزگار** **دور** **نودی** **مراد** **دور** **که** **اراد** **الله** **عالم** **بویله**
 سینه **مطلق** **اول** **کس** **بوند** **کس** **الهی** **وار** **اما** **بونی** **بلور** **که**
 بوقد **بوند** **سوا** **فوق** **بارب** **چون** **که** **بر** **فوق** **زفرنی** **بکود**
نیک **خبر** **چند** **کون** **تو** **که** **اهل** **روزگار** **انرا** چه شد **بارب**
راه **پرن** **که** **آمی** **بر** **سازان** **توان** **زود** **بر** **یول** **در** **که** **برای** **انک**
دوزن **اوزر** **بینه** **اکا** **موفق** **اور** **مق** **اولا** **شعر** **پچان** **که**
بان **رطل** **کران** **توان** **زود** **بر** **شعر** **وقتی** **که** **انک** **بله** **اغز** **طلوبه** **اور** **مق**
اولا **مراد** **فنا** **طبد** **مطرد** **مطرد** **مراد** **واغظ** **و** **مرشد** **در** **بینه**
بر **طریقه** **دوق** **که** **برآه** **و** **حالتی** **و** **سوز** **و** **حرارتی** **اکا** **موفق** **انک**
اولا **و** **بر** **علم** **و** **عقود** **سویله** **انک** **سببی** **ایله** **عشق** **الهی** **شیر**

سعدی
 سعدی
 سعدی

کبریا اولاد بر آستان جانان که توان نهادن الرجانان ایشکی
 اوزره پیش فوین ممکن اولاد کلینک سربندی بر آستانان زود
 سربندی که آوازنی آسمانه اورمق اولور مراد جانان آسمانه سندن
 عبادت خانه در هر کیمکه اول آسمانه پیش قویه بن سربندی اولدم
 دیوب کلینک ایدوب کلینک آسمانه چقرسه بری در بر
 عزت دنیا و عقبی بر در یاری بود بر در ارباب دنیا خواند اورا ایلها
 اهل نظر و عالم ذر یک نظر بازند اهل نظر اکی عالمی بر نظر و داور
 عشقت و دوا اول بر نقد جان توان زد عشق جنی اول دواوی
 جان نقدی اوزره اورمق اولور مراد بود که اهل نظر اکی عالمی بر نظر و
 اویز را اما اهل عشق اول دواوی نقد جان اورمق اولور بر
 اولان ترک ایدر اکی جهان یار اچون عشق اولان ترک ایدر جانینی اول
 داور در خانه نیکد کسر عشق باری خانقاه صغیر عشق باری
 اسراری جام می معانه هم با معان توان زد معانه شراب قدسی
 هم معان ایل اورمق اولور مراد بود در که نصفه کنده عشق بازنی
 اولمز عشقانه شراب قدس اهل عشق و حرارت ایلد نویش اتمک که
بر عزم کما مرانی فانی برون چه دانی کما مرانی غرض اوزر بر حال
 اورنه بیکس مکن کوی فرصت دران بیتا توان زد مکن
 در که فرصت طوبی اول اوزره اورمق اولاد مراد بود در که مرده
 ایرک اچون خال ورمقون بغیر عمل صالح فلکدن خال اولکس نیلور
 محمد

۲۶۶
 محمد که بر عذر فرصت موقعند واغ اولوب محل از نصیه دوست
 کاه اولور کم از عبادت موقعنده جوق اولور کاه اولور کم جوق
 عبادت از کسندن چوخ اولور در پیش انباشد بر کسری سلطان
در ویش اولمز سراسر سلطان قونی ویرانی ماییم و کینه و لقی کاشش
 دران توان زد بزرده کینه خرقه که اکا آتش اورمق اولور مراد بود
 در ویش لایق امیر و سلطان مصیبتی دکلدر که نعم الایم علی باب النعیر
 پیش النعیر علی باب الایم حسینی امیر و سلطان سرائیه واریموب در ویش
 لیکه مناسب فقر ایلد اختلاط اتمک که اختیار راه در ویش
 گرفتن صد فیان خوشتران بشد که در ویش اصبی تواند
 عشق و شباب رندی مجموعه مراد است عشق و یکدنک زندگه طوبی
 مراد در بشد که کوی دولت درین زمان توان زد اولا که
 دولت طوبی بوزمانده اورمق اولاد مراد بود در که عشق الهی جوق
 و اخلاص عبادت جمع اولیجی سعادت طوبی اولور مقصده ایلور
سرمایه سود آخوت داری مگذار که او شو در توفوت
سدره زن و سلامت زلف تو دین عجب نیست سلامت
 طریق اولدی سنک زلفک بو عجب دکلدر چون راه زن تو پیش
 صد کاروان توان زد چون فاطم طرفین اولکس بوز کاروان
 اورمق اولور مراد فی طبع صفت صذر لاجرم اتمک غیب هویتی
 و عشق ذات حقیقی سلامت بول اورر اکا مبتلا اولان اهل

علامت اولور و بوجوب و کلد ز بر اهرت خدا و اله غالب علی امره
 موجب طریق دنیا و هوا به کنکه قوم یوب سبیل هدایه دوند در
 کسی که عشقش زنده راه او در آید بر گشته همه او از دوست
 در جی هم قیاس لطفی کن دوستان جاییدن یعنی حجاب بجا مانع اولند
 ای شیخ بر لطف قل بیک که بوسه چند بر آن دمان توان زو
 اولاکه بر قیاس بوسه اول دمانه اور مق اول مراد یعنی اغرنده بر چکره
 او بیک مبر اول مراد بود که حضرت صفی نجوب اولوب کلانان
 قلند و اولدم ای و اغط و شیخ بر لطف تعلیم و کرم تفهیم قل اولاکه
 کلام الهی دن قلند و ذوق ایدم بر جو بیای چشم کرایا بکنند
 دوست بنم کوزم ارمانی او زرا کولکه بر اغور دوست بر جا
 رهگذارش آب روان توان زد انک بولی او غرائی طبرانی او زرا
 آب روان اور مق اولور مراد عینه اثر تجلی واقع اولور
 بولنده کرایان اولان عشق فزون اولور دن دیکدر بعض نسخده بو
 بولندی با عقل و فهم و دانش و ادب کن تو ادب عقل و فهم و علمه
 سوز عدلی و بر یک اولور چون شمع شمعان کوی بیان توان زد
 چون جمع اولدی معانی بیان طوبی اور مق کرک یعنی اولور مراد بود که
 و غلط و مضیت انکه و اظهار ملاحت انکه عقل و فهم و علم کرک بونلر کا
 اسباب در قد غنیده کاسه ملت نماید اما بنم بولکن قدر سهل
 کور بنور ایا کاسه بر چشم دشمنان نیز از کمان توان زد و شک

دشمنان

دشمنان کوزنه یا بدن اوق اور مق اولور مراد فی طبع روح دور
 متعل اولان عقل در عینه عقل روحه دیر بیک قاضی متخی اولدی سکا
 سمل کور بنور بونک کبی بر غنیده فاضل نه و کلو طاعت کلور و کرس
 اما بوندن غافل اولد که کمان اولان قانت سئل دشمنان اولاکه
 نفس دشمنان و اهل ضلال کوزنه تیر خلاف اورب اهل ابد
 بخت قدس راجه شده مانند جنگ می کند یا قوس یا اعدا
 جنگ کرد دولت و صالت خواهند در می شود اگر شک و شک
 دولتی بر قیاس اهل سر کار درین تجل بر آستان توان زد
 بکشدی بو بخند ایشکه اور مق اولور مراد بود که استانکه
 بکش قوبینه کرو صاک دولتی فتح باب ایدر بنو بکشدی بو خند
 آستانکه اور مق او در حافظ بخت قرآن از زرق و شید
 بازای ای حافظ قرآن صفتی دریا و کسودن کو کل یعنی رجوع
 قل بیک که کوی عشق درین بیان توان زد اولاکه عیش طوبی
 بو اورده اور مق اول مراد ریا و مکر غنیده و کلد فائده ایدر
 اخلاص ایدر و بکدر که خرد و وار و اولندر الناس کلهم مهکن الا
 المخلصون و المخلصون علی خط عظیم اهل ریا به نیجه فلاح
 صلاح اولور مخلصانند چو خط و ارد در عظیم
 مرام و کرباره از دست برد بنی شراب بر کاه دخی الدن آلدی یعنی بی اختیار
 قدس بن باز بنودی دست برد بجا کور کوسندی شراب غلبه مراد

معنی غلبه و غلبه

بود که ساقی بن عشق بی اختیار فکرت را بدین گرو بی اختیار ابد ب غلبه قلدی
بیت اول عشق مجازی چیره بدیر جان من **بیت** نیا عشق حقیقی دل
 من خیر شد **بیت** هزار فرس بر می سرخ باد **بیت** هزار فرس بر می خزل بیه اولسون
 که از روی من رنگ ز روی برد **بیت** که بنم یوزمدن صا رولق رنگن کبدر
 مراد خزل سر ابدن عشق الهی در که آتش کین سرخ رنگد و صا رولق
 معصیتدن اولان خوف حالتی در عشق حق افخو ابد **بیت** پاک
 اولور سه معصیتدن نو که کتاب اولان **بیت** چون کس با ذنب له در
 ذنبدن تائب اولان **بیت** بناریم کس که انکو چید **بیت** کو کلوم برال که
 اوزم دردی **بیت** مر بر او پای که در هم شرد **بیت** دو کلکسول بر یاق صندک
 مراد اوزمدن عشق الهی که اصل اولان کن ب فتر لدر که آن بادی
 سفره کرام بر رة حسنه مدائک التری لوح محفوظه دیر مشد در یاز
 مشد در آن صفت بنه زبد بس استخراج ابدن بنعم حضرت در
 که انک اعضا کس تحت الارض چور بوب دو کلک **بیت** مر از قضا عشق
 سز نوشت **بیت** بنم قضا دن عشق اولدی باشم یارشی **بیت** قضا نوشته زنا
 ستر و باز لمس قضای فرغی اولمز مراد بود که تغذ بر از لیده بکا
 عشق الهی معذرا و لمس لاجوم تغذ بر تغیر اولمز **بیت** ای هو شیار
 چونکه برست بگذری **بیت** عیبت کس که بر سر مردم قضا رود **بیت** فرام
 زحمت که در وقت مرگ **بیت** حکدن دم اور مک موت و فتنه **بیت** اسطو
 دهد جان جو بیچاره کرد **بیت** اسطو جان و بر بیچاره کردی مراد بود که

حکدن

حکمت فرغده فلسفه زنا وده و علوم غیر دینییه چهل و یک بونکره عالم اولان
 جا مل ایلیک اندر **بیت** چند در گفته آت و رسول ای زن **بیت** که آنچه
 خزان و جز نیست نباشد **بیت** برو را جدا خود بر ما ملکر **بیت** یوری
 ای زاهد بز خود و وطن دوت **بیت** که کار خدای نه کارست خود **بیت** که کار
 الهی کو بیک است **بیت** کلد مراد معرفت معنی باقی علم صعب ابدی بیاندر **بیت** چنان
 زندگان ملک و اعطا **بیت** او بده در لک قلدی و اعطا **بیت** که چون مرد بهشت
 نکونند مرد **بیت** که چون بیت اولان اولدی و میل مراد بود که عالم علی
 ابدی عامل اگر ناکه آنک موت و بعدا بلکه اطلاق عن الحس دیه **بیت** شود
 موت و وحدت رجاء است **بیت** اولور است و وحدت فتح السند **بیت** مر انکو چو
 حافظ می صافی خورد **بیت** هر کله حافظ کین شراب صافی اچدی مراد بود که
 هر کله اند عشق الهی خالص اولوب علم اخلاص ابدی اولان است بر تکلم لای
 جام اولوب شراب و وحدت حق اکا دلام اولوب اولو شرابدن کند و بی
 مت مستدام اولوب **بیت** مست و وحدت آن بود که با بکو بد غیر را
 بازبان و دل نکو بد غیر اتا **بیت** او

منه نیکو بد غیر را

کی شو تر انگیزد خاطر که مزین بشد **بیت** فچ شر تر خو پر خاطر که غلبی اولان
 یک نکته ازین معنی گفتیم **بیت** هر کله بو معصیتدن دیکل اینی اولان
 مراد علم و علم حسن و لطیف اولک سرور صفا کک ابدی بیاندر
 ک شرح کرین کو بد انکس که مزین بشد کو بند سروری و در ذات غلبی بشد
 از لعل تو کرانم انکس زینهار **بیت** سکه لعلکدن اگر بولم اما یوزکی

صد ملک سلیمان در زیر ملکین باشد. یوز سلیمان ملک بجا یوز کاشی اند
 اولوز مراد لعدن کلام الهی در و امان یوز کنند و ادایت و عدد در
 لاجرم اگر بن مثلاً لعدن استوائی و زیاده آتند، مندرج اولم که
 حسنی صفت و زیاده، لغز صغیر یوز سلیمان ملک بنم حکمده اولوز
 غناک نیاید بود از طعن سودای دل. نگین اولقی اولمز حیو و طعنند ای
 کوکل. ساید که چو و اینی خیر تو درین باشد بار و منکر که چون
 آتی کور پس سنگ خیرک بوند، اول مراد بود که از طعن سودند،
 اولان عیبی سوبلر، عیبکه تنه و اصلا حله باشد اولوز و اگر افزای کا
 ثواب اولوز بیت مرکه طعنم میکند یا ذکر عیب. دوست دشمن روت
 اول شک و رب. هر که نکند فهمی زین کلک خیال انگیز. هر که که فهم نیه
 بو خیال فو بر چی قلند. نقشش بخرم از خود صورت آچین باشد.
 انکه نقشش المزم از نقاش چینی دض اولوز مراد فهم کلام انبی قدند
بیت سخن زاروی جهاب و لکست. کسی کو فهمش صاحب دلست
 جام می و خون دل هر یک بکشد او نذر. شراب قوحنی و کوکل قاش هر بری بر
 به و بردار. در دایره قسنت او ضاع چنین باشد. قسنت دایره سنده
 او ضاع بوبله اولوز مراد بود که تغیر از لید، کنه عشرت و کینه طنت
 و بر بلور کسر حضرت حقه معلوم در. در کار و کتاب و کل حکم ازلی این بود
 کتاب و کل کارنده حکم ازلی بوایدی. کمان شاه بازار وین برده
 نشین باشد. که اول محبوب بازار و بوبرد نشین اول مراد بود که

۲۵۱
 ۲۴۹
 آند برکه اهل بازار و برکه صوفی خلوت نشین اولقی مقدار اولوز
 آن نیست که حافظ را رندی باشد از خاطر. اول مراد بود که حافظ
 رند که کیده خاطر ندن. کمان سبزه پیشین تار و زبسن باشد
 که او کندگی شبت سبزه صکر، غنی کونه دل اولوز مراد رند کردن افلاک
 در لاجرم الا خلاص سترخ اسراری او دعتی فی قلب من اربد خیره
 موجب حق تعالی خزننگ شبت سبزه سی نفق کسیدر آتو خمر و دگرست
ارکورد ان بار زو خانه ما جای بری بود
 اول بار که انون بزم او بزم بری بری ایدی. سرافروش چون بری
 از عیب بری بود. باشون ایاغ دگر بری کبی عیدن بری ایدی
 مراد اول بار که روح انسانی در که جس کبی شخص نهان در و بزم جا
 دن مراد بدندر و روح اندها سندن ایاغ دگر عیدن پاک در.
 منظور مرد منقلک ماه که او را. بنم عقل و منظورم اولای که اکا
 جسم و ادب شیوه و حسب نظری بود. حسن و ادب ایل حسب نظری
 شیوه کسی بدن مراد اول منظور معنی مجبیدن اول روح در که عقل
 در که عقل اکا فرس در و ما کس حسن در و ادبی وار در که حسب عقل
 اولاندن جهانفک اولمز و حسب نظری خوبی وار در یعنی ان بدن
 و اهل تیز در. دل گفت فردکش کنم این شهر بوش. کوکل بدی
 قویون و اقامت ابد، رن بوشه و انکه فتوسی ایل. بیچاره نرست
 که یارش سغری بود. بیچاره بلدیکی باری اهل سغری مراد بود که

صغیر عیبین فی عیبین

کوکل و بد که شهرستان جهانده مقیم اولوب روح روحی ابدی راحت اولو
 بچاره بلنکه یاری سفری در راحت ابدی و کلد **بیت** گفتیم که چو
 جان از دل من دور نکرد **بیت** بنشست بیک بغضه که جانم سوزی
 بود **بیت** از جنگ نشن اختر بد مهر بد کرد **بیت** بنم بخند آن شفقش
 بجز بفری **بیت** آری بکنم دولت دور قمری بود **بیت** بنم بید بس دور قمر
 دولتی ابدی مراد بود که دور قمر باذن الله عمر طویل اولمز جان
 بفضله و بدون جگر کوکل مرادون بولمز **بیت** تنهانه زو از دل من برده بر
 افتاد **بیت** باکزنیم کوکل را زدن پرده دوشیدن **بیت** تا بود فلک شود
 او پرده دری بود **بیت** تا فلک وار در آنک شود **بیت** پرده بر خجند مراد
 بود که چون عادت فلک پرده بر توب راز آتقی در عاقل اولان
 کسبه لایق در که پرده اند فلک قسبه انبه تا که پرده آجلوب رسوای
 اولیه **بیت** کسبت صادق فخلص که شرمگین نشود **بیت** اگر در پرده
 شود پرده و شود سرفاش **بیت** نوشود لب آب و کل و سبزه و لیکن
 خوشی بدن صوکناری و کل و سبزه و کل **بیت** افسوس که آن کج ایوان
 رهگذری بود **بیت** حیف که اول قبیله بولجی ابدی مراد بود که چنان
 عسکر کا بهر خوشتر امار و حکمزار **بیت** بود **بیت** در رهگذری
 دیدم و نه الحال روان شد **بیت** فریاد ز عمر که امین رهگذری **بیت** اوقاف
 خوشتر آن بود که باد دست سرفراز **بیت** خوشتر اول ابدی که دوستله
 تمام اولدی **بیت** باغ همه بی حال و بی خبری بود **بیت** باقی اوقات دوکل بی

حاصلی

بی حاصلی و بی خبری ابدی مراد بود که خوش وقت در انا جلس من
 ذکر آن حبیبی صفتی ذکر نه صرف اولو والا غیره صرف اولان اوقات
 بی حاصلی و بی خبری **بیت** خود را بیک بلبل ازین رشک که کل را **بیت**
 کند و پر اولد در بلبل بوی کیندن که کوکل **بیت** با باد صبا وقت سحر جلوه کرد
 بود **بیت** باد صبا بیکه وقت نه صانم سس ابدی مراد بود که عاشق حق
 انو کچون غبطه ایست مستحضر **بیت** هر کج سعادت که خدا داد بحافظ
 هر سعادت غریبه کس که الله و بر دی حافظ **بیت** ارمین دعای شب و دور
 سحری بود **بیت** کچو دعای و سحر و روی بره کیندن ابدی مراد عاقل بلبل
 و دور کچو بخت سعادت ابدی و کیندن **بیت** **والله**
 بخت از دمان دوست نشانم نمی دهد بخت دوست اغزند بکاک
 و بر مرز **بیت** دولت خبر از نهانم نمی دهد **بیت** دولت راز نهان بکا
 خبر و بر مرز و دمان دوست صفت کلام و اندون ظهور ابدی
 الهام در یا مراد و ماندن ستر نهان در بهر تقدیر معراج نامه مضبوطه آن
 بیان ابدی **بیت** در دوا حسرتا که درین پرده رانست بعضی نشود
 بویله واقع اولکش **بیت** مردم انشیاق درین پرده رانست **بیت**
 یا بخت پرده وار نشانم نمی دهد **بیت** مراد بود که جناب قدس
 یول بودر یا یول وار در چرخ دارانش و بر مرز و ارشاد قلندر
 از بهر بوسه ز لبش جان می دهم **بیت** بیدن بر بوسه ایچون جاویرا
 اینم نمی شناسند و انم نمی دهد **بیت** بونا المیزندن و از و بر مرز مراد

مندرج علی بن علی علی

صفت کلام و الهام و سترهای صاف و انوار است و بنماید باینکه
 معلوم اولی که بطریق السبع اولی است بطریق الغیض و الفضل اولی است
 زلفش که باد صبا چرخ سفید بین **آنکه زلفش چکری صبا دنی کورج**
فلک کاجال باد و زانم نمی دهد **که اول بر بنم اسیر بیه حال و برز**
 مراد صبا دنی توجه کوی در و باد و زانم مراد تملک بویلمش حبت
 و هو اورین غیر که توجه غیب هویت وصول و نور بنم و جند و حضور
 اول و غیظ و یک و وصول الملاح و عدلی بود **چند آنکه بر کنار**
جو پر کارم روم اول کلو که کنار بر کار کبی کیدرم **دوران**
 چون نقطه ره بمانم نمی دهد **عبور زمان نقطه کبی بکار و رتبه و ارمه**
 زمان مانع اولور **شکر بصیرت و هدایت و لی شکر صبر بیه**
 ال و بر رعیت اما **بد عهدی زمان زمان نمی دهد زمانک بد عهدی**
 بکار ممل و بر مراد بود **که تلذذ الهی طول زمان ابله تیر اولور**
 اما اجل ترب اولوب **مدد مدیده او لمق مانع اولور** **کفتم روم بجواب**
 و بنیم حال دست **دیدم او یغویه و اربین دوست جلال کور** **بن**
حافظ از آن ناله امانم نمی دهد **حافظ آه و ناله و ناله و ناله**
 و بر مراد بود **که نفس مکر ایدب او یغویه و اربین دوست جلال**
 کورین دبوب استراحت طلب ایدر **اما عقل اکاه و فریاد و ناله**
 و بر مر **سبحم دولت بیدار بیا لیس آمد**
سحر بکار او بانی دولت با صد غم کلدی **گفت بر خیز که آن خورشید**

آمد دیدی بود و دور که اول طعن و خسر و کلدی مراد کوه و قنده و بنه واقع
 اولوب **نزول محمدن خیر و عانی و بر دو کس** **بیاندر بیت** **اذا کثر**
النام فیه یون **خان الیم بقیه النام** **قدم درکش و سرخوش بنام**
بخام **بر قیج چک و سرخوش نماند صالی** **ناله بینی که نکارت بچه آیین**
آمد **ناکور پس که نکارت نه رسم ایل کلدی** **مراد ابر کس او یانب استغفار**
و طاعت شغول اولوب **ان الله یترک کل لیلۃ الاسماء الدنیا و جنتی نزول**
دعوتی و مده قلد و مکر **مرز و کانی بدو ای خلوتی ناله کسای**
مستغرق ویران ناله اجمعی خلوتی **که ز سحر ای غنی آهوی مشکب آمد**
که خنجر اسندن مشکلو آهوی کلدی **مراد خلوتی اولوب استنما**
ایچه ایچون سعی ایدنه نجات رحمانه **و رواج طیبۃ عالم الهی دن کلد و کس**
مرز و ایدب مرز کانی و شکرانه طلبی و **کریم آبی بر رخ سوختن**
باز آورد **اعلقت بانی شکر بوزنه صد کوزوی** **ناله فریاد رس علق**
سکین آمد **ناله عاشق مسکینه مدد ابرج کلدی** **مراد اغلق پشگل**
اتشی سو بندرب و ناله عاشق **مدد ابر کورب صفعت بنشدرو کس**
ذکر در **ساقیا با و بدو غم نوزاد شمس و دوست** **ای سیاقی**
شراب ویر غم بیهوش و دوست **که بکام دل با آن شد و این آمد**
که بزم کو کلن مراد بیه اول یعنی دوستی کندی و یوغی دوست کلدی
مراد فیض الهی غالب و یوغی شیخون عشق کثیری طلب و **که اول**
زمانده دوستی که هوای نفس و و شیطاندر کیدب فضل حق کلور

مرغ دل ناز به هوا در کمال ابرو بست **•** کو کل فرقی بر بانی نشنوم هوا دار
 طوفان در **•** ای کبوتر نگران پیش که است مهر آمد **•** ای کو که چرخ ناظر
 اول که است **•** کلدی را در کمال ابرو در **•** از آلهای در چون قلب رنر آلهای
 او را که ایده باز بلند پرواز او نور کبوتر معنوی که مراتب طریقت بر روی
 آن شکار ایدر **•** هوا چند معلق زنی و جلوه کن **•** هوا در بنده معلق اوب
 جلوه بدرسن **•** که کبوتر صید شش هم دل هم دین آمد **•** که انک بولنگ
 ای صید هم دل هم دین کلدی مراد فی طبع مرتبه طریقت و درجه
 خیزد و اول غایت بلند بنظر اما رنر آلهای او را که ایده قلب عالی
 است در که انک طریقت که صید هم قلب مرید و هم دین و شریعت در
• رسم به عهدی بام جو و دید ابرو بهار **•** ای ملک بدید لکی عادت کوردی
 چون بهار ابری **•** که به اش برسن و سنبل و شرب آمد **•** انک اغله سی سمن
 و سنبل و شرب اوزر کلدی مراد بود که نظر الا اول دنیا و انظر الا
 آنکه حسنه دنیا اوله نظر ابدی مغرور غافل اولور آنکه نظر ابدی انک
 فنانس باد ابلوب که به قلور **•** شنیدم کثوری را در دماش **•** هم کینه
 بر فرزند نواز **•** هم کوبند این میرد جو **•** نباید شد بی او اولاشاد **•**
 چون صبا گفته **•** حافظ شنید از بلبل **•** چون صبا حافظ کلامی شنید
 بلبلون **•** غیر آفتاب بنامش **•** ریاضی آمد **•** غیر صاحبی ریاضی نامش
 سر کلدی مراد صبا در تفات ربانیه در و بلبلون مراد معارف آلهیه
 سولیمی در و ریاضی در **•** تازنه ظهور ابدی **•** رواج طبع فیصل ابدی

سالک در چون مرد عارف کلام حافظ و معانی صغیه سولیمی سالک
 رغبت استغاضه ظاهر او لا نفیات ربانیه رواج طبع صبا چنی حال اید
 بولنگ کلدی راجع حافض کلامی بوجاله بکشت اولور **•** بیت **•** عارف
 اولان سولیمه صبا کلام معنی کن **•** عارف اولان طالع حقل ابرو **•**
• فیض کبوتر **•** در نازم خم ابروی تو بیا **•**
• آمد **•** ناز و سنبل طیفک بولنگ نیم خاطر کلدی **•** حالت رفت که حجاب
 بغیر آمد **•** بر حالت واقع اوله بکله حجاب حاله کلدی مراد ناز و
 صبا جانور و خم ابرو در شعب مهورات در چون صبا چنی بوجاله
 ظاهر او لا نفیات صبا اولوب پس بولنگ انک انعطاس پیدا اولور
 که اکا صدا ایدر **•** از من اکنون طبع صبر و دل هویش مدار **•** بند
 شدی صبر و قلب و عقل طبع و دونه **•** کان نخل که تو دیدی مهر بباد آمد
 که اول نخل که لیس کوردی دو کل بلیه کنی مراد مهورات آلهیه ظاهر
 او بلیقی بی اختیار غرور و زاری ظهور ایدر و بکلور **•** باد **•** صاف شد
 و مرغان صبح مست شدند **•** شراب صاف اولدی چمن قوشلریست
 اولدی مراد عشق الهی خلاص ایدر اولوب علم انظام بولدی و بکلور
• بیت **•** ترک کردم همه را روی بیار آوردم **•** تا درین کار که هم
 کار به بنیاد آمد **•** بوی به بود زام ضاع جهان می شنوم **•** ای اولی
 قعوس جهان او ضاعدن **•** بشدم **•** شادی او در کل و باد صبا
 آمد **•** شادی کثوری کل و صبا بلی **•** شاد کلدی مراد شغ و فیض

فاضل صغیه
 سولیمی

سرور کتوب نجات ربانیه فرجه ابد کلک جمال وجودی ابو اولی علامتی
 در دیگر **ان عروس هنر از بخت شکایت نهاد** ای هنر کلنی بخند
 شکایت کوسرم **جله حسن بیارای که داماد آمد** حسن کرد خانه سن
 تزیین فلک که کوکلو کلدی مراد منردن عمل صلی در لاجوم بجا بخل ایرادی
 دیو بخت نمی اندن شکایت اینم ملو تخانه و جگر عبادتی صدق و ا
 ابد مزین فلک که داماد بخل و فیض ایرندی **بیج جانست که**
 عکس رخ او پیدا نیست **چوم آینه بود که بنود عکس پذیر** **دل ریای**
 نباتی نه زیور بسند **نبات دین اولان کو کلر الی بخیلر دو کلنی نیست**
 بغدیلر **دلبر ماست که با حسن خدا داد آمد** بزم دلبر مزدور که خدا
 ویرد و ک حسن ابد کلدی مراد بود که نباتات و سایر موالیدک و دنیا
 و ماسوی نک زخارف و نقوش زینت عارض و بهجت غیر باقی ایلر
 اما بخت و عقی و دات مول حسن انی ایلر مزین ادر **زیر بارند**
 درختان که تعلق دارند **یول التند** در اغاجلر که تعلقری واردر
 انو کچون اگری ادر **ای خوش سرو که از بار غم ازاد آمد** ای خوش
 سرو که غم نکند ازاد کلدی انو کچون استغیم در مراد مال و جاه ایلر
 و دنیا و مناعنه متعلق اولنلر بار کران التند در ران انو کچون
 موخلدور و تعلق دنیا دین بچود اولنلر سبک بار و راست رفتار ادر
 ادر دیگر **شاخ بر موبسی سنگ علامت کجود** **ای خوش**
 سرو که از سنگ غم ازاد آمد **مطرب از گفته حافظ غزل مست بخوان**

ان مطرب حافظ کلامدن بر غزل مست اوفی تا بگویم که ز عهد طرب یاد
 تا ویم که شنگ زمانی خاطر مکلر **مراد بود که ای و اعط بنم کلام**
 ترک و بخرود **دلالت ایدر قلیف اولوب انی بیان قلم استماع اول**
 دیه که ارواحده اولان اولی زمانس یاد اتم
ای عاشقان که از زلف یار بزرگشید مصیبلر باز لعدن دو کی
 چوزک **شبی خوشست بدین قفه اس در از کشید** بر خوش کیمور
 بو قفه ایلر آن اوزا وک مراد مصیبلرون مو فیلرور **وزلف یارون**
 مراد غیب موبت اندن بخت بر خوش کیمور خوشدر اول کبت ایلر
 آن زطلو بل نبات مطلوبدر **مضو مجلس نشست و دوستان**
 جمع اند **مجلس نش حضور در و دوستلر جعدر** و این یکا بچولند
 و در غزل کشید **وان یکا و الذین کفر و الیز لقونک با بصار هم**
 لا سمعوا لک و یقولون انه کجودن و ما هو الا ذکر للعالمین اینین
 او فک و قیود قیاس مراد بود که مجلس نش اولوب دوستلر جمع
 اولین کوز و کله خوخ وارور و سورده نون اخوند اولان است
 که کوز و کله کچون بیدر بوز او قیوب قیوب قیاس **میان عشق**
 معشوق راز بسیارست **عشق و معشوق اورنه سنده راز چو قدر**
چو بار ناز نماید شما نیاز کشید چون بار ناز کوستره سز نیاز ایدک
 مراد بود که عشق و معشوق مصیبتی مربرنه لایق اولان صفت ایلر
 اک که معشوقه ناز و عشق نیاز صفت لازم در **رباب و چنگ**

بیانک بلند می گویند. او خلق و جنگ بود و از ایل ویرا که کوشش
 به پیام اهل را از کیند. که عقل و لاغش اهل را از غریزه ایدک مراد و پیا
 جوان عشق و جنگون مراد و پیرمختی در بودند و از بلند ایل بند ایدب
 ویرا که اهل را از کیند عقل و لاغش ایل استماع ایدب قبول ایدک
 هر آنکس درین خانه نیست زنده بهشت. هر اول که که بود و
 عقل زنده و کلدور. برو چو مرد و بنویس مع نماز کنند. انک
 او زنده نیست کس بنم فتوای ایل نماز ایدک مراد بود که زنده اول که
 عشق اهل ایل زنده اول اول که عشق و کلدور نیست نشاید و در
 بنم فتوای بود که انک او زنده نیست نازی قلند یعنی نیست اعتبار اول
 تحت موعظه و پیر علی رحمت. پیر علیک اولی و پیر فذر
 که از مصعب و جسر است از کیند. که ناهنجس و صاحبان احراز ایدک
 مراد و مخلوق و ظاهر در **سلسله** الکائرامی بناید صحبت بهنجس خود
 باز دارد زانکه قول و فعل او از راه حق. بجان دوست که غم برده
 بر شاندر و دوست جان و حق که غم سزک او ز کوز و پرد و پیر غم
 اعتماد و بر الطاف کار ساز کیند. اگر اعتمادی بشود و ز جنگ لطفانه
 ایدب مراد بود که هر یک که حضرت جنگ الطافه اعتماد ایدب فقر و غم
 انک برده و عرض بر توب ذلیل فلز **پیر** در مراد و جویر بسته شد
 ز جانب خلق. رخ نیاز بدرگاه بینا ز کیند. و اگر طلب کند انعام از شما
 حافظ. اگر بر انعام طلب ایدب سزدن حافظ. حواله نشیب بار و نیاز
 کیند

کیند. که کلا و خشیجی یا لبته حواله ایدک مراد بود که سزدن استرس ۲۵۴
 حافظ از حق تعالی کلامه حواله ایدک اصل معصوم بود و در موعظت
 حق در خلق و کلدور. موعظ از راقی حضرت اخفیه لیکن اول
 گاه زیدی گاه عمری ظاهر ایدب **و البقیه**
 پیرانه سرم عشق جوان بر افتاد. پیرک و فتند. بر جوان عشق باشه
 و ان را از که در اول ختم بر افتاد. اول از که که کلدور کز ایدم طشره
 دوشدی مراد و جوان حرف غنظند. خوف باد و مراد و نظر مصدبه در پیغ
 پیرک زمانند. بکنک عشق باشه کلدیک جوان کس عشق حد مبتلا اولم
 کز لوصه فبانه عالم اشکاره اولوب سلسله طریقت اولدم. از راه
 نظر مرغ دلم کشت هوا کیند نظر بولندن کو کلم فوشس هوا و و جی یعنی هوا
 اولدی. ای دیدن نکه کین بدام که در افتاد. ای کوز نظر فلک که بک
 آغند دوشدی مراد بود که کوز کوز کوز کوز لاجوم عین عبرت ایل
 نظر ایدک که که کول فانیه می نظر قلدی بوضه فانیدن باقیه انتقال
 ایدب محبتی احکامی ایدی. و روا که از آن آهوی شکلیه سیم چشم
 در داکه اول آهوی شکلیه سیم چشم. چون نافه بی خون دلم در حکر
 افتاد. نافه کس نیجه کو کلفاز جکر دوشدی مراد حسن ظاهر و بلا و
 محنت چکد کس بیاند. از راه کوز خاک سر کوی شما بود. سزک فلک باش
 طبرانی او غره غنڈ ایدی. مراد که در دست سیم حرافتاد. مراد
 که سیم الله دوشدی مراد و فانی جلدن حضرت غرت در لاجوم مراد

معصوم و عاقل
 معصوم و عاقل

اوادون که مادر دیم و توصافی به صافند و اصفی **از ایدر مهر چهره ملک**
 و شسته گزند **سهر از ایدی پادشاه و صوبه پشانی محبتی اختیار اندی**
 من اگر مهر نگاری بگزینم چه شود بن اگر بر نگاری محبتی اختیار ایدر رسم ز او نور
 مرا و از ایدر ملک سلطان و حاکم ظاهر محبتی اختیار اندی با محبة حقیقی
 و سلطان اصل محبتی اختیار اندی نه اولور و بکدر **بیت** دل اگر باشد
 بار نگاری با باری **از کس یار گزیند جو تو باری باری** عظم از خانه بیرون
 رفت اگر می نیست **عظم او در طاشتره کنی اگر شراب بویا** و دیم
 از پیش که در خانه دینم چه شود **کوردم اولون که عظم دینم او نه اولون**
 مراد بود که عشق الهی عظم مقام بکشد از غفاری اگر شراب یعنی عشق بویا
 او که بند کوردم یعنی قبل وقوع بدم که دینم او نه اولور یعنی
 طایفه شریعت و ابر کسندن او نه طریقه و حقیقه ساک و اصل اولور
 صرف شد عمر گزینا به معشوقه و می **خروج اولدی اغریها و عمر مشوقه و به**
 نازانم چه پیش آید از نیم چه شود **تا اندی یعنی معشوقه او که کلور**
 و شرابدن نه اولور مراد معشوقه دل نفس در و شرابدن عظم در
 تا بوم بر مقدار عمر نمی نفس هو السته و بر مقدار عشق الهی به خروج
 اولون کورده لوم اندی نه واقع اولور بونون نه حال اولور حال کلام
 اولور که نفع اتباعی در حال اولان ندامت و نجات **در بیت**
 مرا کویند سعد از عشق او حال چها وادی **ملاطمت های کونا کون جراحه های**
 بی مرهم **خواجه دانست که من عظم و پنج مکنت** **خواجه بلد بیکه بن**

عاشق

۲۵۶ **عاشق** **بچ شده دیدی** **حافظ** **از نیز بداند که جبینم چه شود**
 حافظ اگر بگوید که بویله بر نه اولور مراد بونون اولون عظم در که
 عزیز اول بری خواجه و کانی شام حضرت دوشده کورب حضرت
 خواجه اندی **سوال** **ایتمش کنی سوسن اول عزیز دیش بار رسول الله**
 بنی معذور دوت که حب حق قلبی مالا مال نمشد **خواجه و کانیات**
 نشد و بخت پس قلبیک حب الهی الیه مالی ایدر کس بلیک نه اولور **بیت**
 ای سروری بور مو ز غیب کشف قلبیک **عالم الغیب یلمش الهمام**
 بویله کل **بیت** **ولا بسوز که سوز تو کایا**
 بکند **ای کو کل یان که سنگ یانک ایدر** **نیار نیم شس دفع**
 صد بلا بکند **نصف العیل نیا ذی یوزیدا** **دفع ایدر مراد مطلق کلام**
 ظاهر در **غنا ببار بری مهر عاشقانه بکشد** **پرس یوز لو یارک عثمایی**
 عاشقانه چک **که یک رشته ملاقی صد جفا بکند** **که هزار ایدر جفا تا** **نظر یوز**
 رکن ایدر و عوض ایدر مراد ببار بری مهر و دل خلوت نشین اولور
 خلقه یوز کوستری مرشد در **اگر اول اصلاح نفس بچون ایدر**
 غنا ببار بر عثمایی عاشقانه چک که بر عثمایی غنایی یوز جفا و غنا
 عوض ایدر **مرا کویند یار شد بری روزان شدی**
 بنون **پرس یارم نشد اما بری رویت یار من** **ز ملک تا ملکوش**
 حجاب بر دارند **ملکون ملکونه** **دک حجاب قالدردار** **هرانکه خدمت**
 جام جهان نما بکند **هر اول که جام جهان ناهذ من ایدر مراد جام**

عظم صلا شمع صلا صلا

جهان نماند **قلب صافی** در پیر کیمه **مغنیه** و **قلب ایمن** خدمت ابد
 اهل کشف و کمال **طیب عشق** بجا و **سبب عشق** یک **عشق طیب**
 عشق در **مشفق** در **ایمن** **چو در تو در دانه** نیند کرد و **ایکند**
 چون **سند** در **کفر** کیمه و **ایدر** مراد بود که **مرشد** عیس **نفس**
و شافی مرض و **شفیق** در **امان** **مرض** **تو کیمه** و **ایله** **سول**
بیت که **دیر** **کسن** **ای دل** **اول** **طیب** **ایک** **دوره** **درمان** **ایده**
کور **دور** **درمان** **ایک** **تو** **با** **خدا** **تو** **انداز** **کار** **و** **دل** **خوش**
دار **سرس** **کند** **و** **خدا** **که** **مال** **ایمن** **و** **کو** **کل** **خوش** **و** **ث** **که** **رحم** **ای**
نکند **مدعی** **خدا** **ایکند** **که** **ای** **و** **سمن** **رحم** **ایمن** **ایدر** **بیت** **فضل**
زرق **ایده** **خواج** **بره** **ایدر** **ایمن** **ناله** **فر** **و** **سمن** **ایمن** **ایدر** **ایمن**
ز **بخت** **خفته** **ملوم** **بود** **که** **بیدار** **ای** **او** **بوش** **نمندان** **ملول** **اولا**
بر **و** **ایمن** **بوقت** **فاک** **که** **صبح** **یک** **و** **ایکند** **صبح** **ایند** **اس** **و** **قند**
بر **و** **ایده** **مراد** **بو** **ایکی** **بند** **منطوق** **کلام** **در** **بسوخت**
حافظ **و** **بوی** **زلف** **یار** **نبرد** **یاندی** **حافظ** **و** **بر** **غوبار** **زلف** **ایمن**
مکر **دالت** **ایمن** **دولت** **صبا** **ایکند** **مکر** **اکا** **بود** **دولت** **دالت** **صبا**
ایده **مراد** **بود** **که** **حافظ** **یافت** **ایده** **یاندی** **جنب** **موبه** **بر** **ایمن**
و **بولدی** **مکر** **و** **دولت** **نقش** **یاری** **دالت** **ایده** **کنجیت**
و **صلد** **دولت** **و** **خلقیت** **نظر** **و** **ین** **کار** **دولت** **کس** **کی** **سند**
صبا **بتهنیت** **پیری** **خوش** **آمد** **صبا** **کرب**

صبا **بیر** **یار** **مکر** **یاد** **نه** **کلدی** **که** **موسم** **طرب** **عیش** **و** **نای** **و** **نوش** **۲۵۷**
آمد **که** **ش** **ایمن** **و** **عیش** **و** **نای** **ایچک** **موسم** **کلدی** **مراد** **پیری** **خوش**
بایع **عشق** **اولا** **مرشد** **در** **قبش** **مانده** **ایدر** **عد** **و** **الدین** **صبا**
دنه **کا** **مکر** **اولا** **ایدر** **بهار** **کلدی** **عبادت** **زمانا** **اولا** **انوکچون**
صبا **اکا** **تهنیت** **ایدر** **و** **بر** **که** **فرج** **عبادت** **و** **عشرت** **طاعت** **و** **شوق**
و **صالح** **موسم** **کلدی** **هو** **ایچ** **نکشت** **و** **فاک** **نای** **ای** **بها**
صبح **نفس** **اولا** **و** **طریق** **نای** **ایچ** **درخت** **سبز** **و** **مرغ** **در** **خوش**
آمد **ایچ** **بایس** **اولا** **مرغ** **خوش** **کلدی** **بود** **در** **مقول** **قول** **صبا** **و** **که**
تهنیت **و** **ایدر** **نور** **لای** **جنان** **بر** **خوش** **یاد** **بهار** **لای** **نور**
ایچ **بای** **کلدی** **بهار** **ای** **که** **غنی** **غرق** **غرق** **کشت** **و** **کل** **بجوش** **آمد**
که **غنی** **تر** **غرق** **اولا** **و** **کل** **جوش** **کلدی** **بود** **در** **تهنیت** **و** **ایدر**
بکوش **بوش** **شنو** **از** **مرغ** **و** **عشرت** **کوش** **عقل** **قولا** **غنی** **ایدر** **ایست**
بند **و** **شیر** **و** **ورش** **که** **ای** **سج** **سج** **از** **ما** **نفس** **بوش** **آمد** **که** **بوز**
سوده **ما** **نفس** **بیم** **قولا** **کلدی** **بود** **تهنیت** **و** **ایدر** **اولا** **ب** **مقول** **قول**
صبا **اولا** **احتمال** **غالب** **کلام** **خواج** **حافظ** **اولا** **و** **خی** **محمدر**
زمرغ **صبح** **ندانم** **که** **سوس** **آزاد** **بیلان** **بلم** **کیمه** **سوس** **آزاد** **که** **کوش**
کرد **که** **یاد** **زبان** **عش** **آمد** **نه** **ایست** **کیمه** **اون** **دل** **ایدر** **کلتی**
بو **کلام** **خواج** **حافظ** **اولا** **احتمال** **غالب** **در** **مقول** **قول** **صبا** **اولا** **و** **خی**
محمدر **نه** **جای** **صحت** **نای** **مست** **مجلس** **نای** **مست** **پیری** **و** **کلدی**

مجله این کسریا به پوستان که خرقه پوش آمد قیج بپوش اورت که
 خرقه کبھی کلدی مراد خرقه پوش او نوب اهل حال دلین دن اکرار
 الهی پسر قل و بکدر ز فکر خرقه بازای ناستوی مجموع تنفره
 فکر زن رجوع قل ناستوی اولاسن بکلم انکه جوشد امر من سر و من
 آمدن اول حکم اید چون دیو کنده ملک کلدی مراد بود که الشیطان
 بعدکم الفقر و یا مرکم یا نختیایه موجب شیطانی فقر اید نور قد ب
 معاصی و شهوانه قندرب خاطرین فکر تنفره ویران دن رجوع اید جنگ
 الهام ملکی کلور بگویت سخن خوش بیار با و نه ناب سکا و بر
 خوش سوز کتور شراب صاف که زاهد از بر مارت و من فروش آمد
 که زاهد بزم قنمزون کنده شراب صابخی کلدی مراد بود که عشق و
 اید عبادت قل که زاهد خشک اولان که بزود دور او نور ابدی شد
 اهل عشق و اخلاص و مرسو خاص اولش کلدی ز خاتما بیخانه
 می رو و حافظ خاتما مبدن بنیانه کیدر حافظ مکررستی اهل
 ریا بهوش آمد مکرر اهل ریا سنگدن عقل کلدی مراد بود که تمام
 ریا و بنی ریا اید علم قلندن تمام عشق و اخلاص بینه شوق و اخلاص
 علم انکه کیدر حافظه اهل ریا سنگدن آبلدن عقل باشند کلدی
 و این ابراواری بر آمد با و نور و
 رید ایک باز آبی سحابی قلندی و نسیم نور و زنی کلدی بینه کدی
 وجه بنواستیم و مطرب میگو بر رسید شراب مطرب خرچین استن

فاعلش علی بن علی بن علی بن علی

کم دیر ایدنی مراد بود که مار کلدی عبادت شروع و خلوت و پستی
 و خوارخانه اولدی بزم معاشقه و شیک مهتانه صرف انکه خارجین
 کرک کم اولانکه رشته مال و خارجین دینه شایه در جلوه و من
 شکر کیم ام محبوب جلوه ده وین کیم او نلوسی این فلک
 این شریک ساری تا کیم بکشد این فلک بو او نلونی قینه دک چلک
 کرک مراد شایه انداز صفات و ذات در جلوه دن مراد بود که
 بختیانه در پس آسمان صفات بخلیده اما بنم خارجین بوق که امر معاشقه
 فارغ البال اولوب خلوتده و عبادت و بخلیات شایه در این شایه
 ایدم دیو فلکدن شکایت ایدر قحط جودست آب روی خود
 نمی باید فروخت سخا قحط در روز مهوین صانع اولمز باد و کل
 از بهای خرقه می باید خرید شراب و کل خرقه بهکندن صانودن الف
 کرک مراد بود که کرم فرزینی وارد کرد الق ایدر سک که نشنه و برز
 همان یوزک صوبه ضایع اولور که دن نشنه استنبوب خرقه و لباس
 مهانوب عشق و کشف مهتانه صرف انک کرک غالباً خواهد کشد
 از دولتیم کاری که دوش غالباً بجا و ولندن برایش جلک کرکدر
 دوز کیم مع امی ایدم دعا و صبح صادق می دیند بر دعا
 ایدم صبح صادق بلور ایدی مراد صبا و وقتند اجابت دعا
 اولدغش بیاندز بالین صد هزاران خنده آمد کل برون بر دواق
 و نیچه یوزیک کوک اید جفدن کاشتر کل از کیم کو بیاد رکوت و یونی

شنبه بر برون کانه بر کوشه دن فتود ویدی مراد کیم ظهورات
 کشفه بخت او نور دیگر **خوفه** که چاکر شد در عالم زندی چه پاک
 بر خوفه اگر پرنده ای به زندک عالمفته نه غم جاده و درنگ نامی
 نیز می باید درید **بر قفاز** ابود اولفته و من پرتی کرک مراد بود که
 بر مدته عمر اخلاص عبادت اسکنای به غم و کل عمر در بر یکس صلاح
 و فدا صده اسکنای حسن خانه کب انکه کرک **آن لطیف** که لب لعل
 تو من گفتم که گفت **اول لطیف** که شک لعل لعل بن دیدم کیم دیدی
 وین نفا اول که سر زلف تو من دیدم که دید **بوال** او زلفی که
 شک زلف او جزدن بن کوروم کم کوروی مراد لعل لعل بطون
 کلام در بیخ بطون و مراتب کلام و صفای و صفای و قایق عوار
 دن بن سولیکم برار لطیف و اخلاص شریف و کم سولیک و غیب
 هو نیکدن و سر حقیقتن کدن بن کوروم طول مجاهده کم کوروی
 تیر عاشق کس ندانم بر دل حافظ که زد **عشق** اولی بیجی او فی بلری
 حافظ که کولکته کم او روی **این قدر** دانم که از شعر ترش جان
 میگیرد **بو قدر** بلورین انکه ترش ترش جان طاهر مراد بود که شک
 غلبه شیر قوی تا شیر و قنوب نفی نشین بملک انکه را اما اول تیر او را
 کدر بلزم بو قدر بلورم که شعر ابدار دن جان طهر و اثر حراحت و نوش نفس
 ظاهر او نور **طی** عدل سلطان که بر حال مظلومان عشق **سلطان** عدلی
 اگر صورتی به عشق مظلومانیکه حالی **که** کبر انرا از آسایش طم باید برید

کوشه

کوشه کبریا را خنکدن طمع کس که مراد بود که عشق مظلومانیکه حالی
 عدل تصور فر و اندر فضل قلزم کوشه نشین اولاندر راحت و عافیت
 بجای قطع انکه کرک **صوفی** در بار باد و بانده
 خور و نوشش **صوفی** اگر برای اندازه ابدی که انکوش اولسون
 و نه اندیشه این کار خراوشش باد **بوشه** بایش فکر انکاف و انوش
 اولسون مراد بود که صوفی که طریق حقه سلوک ابد و ب عشق الهی نوش
 انکه اسیر انکه لازم که انکه اندازه حسن رعایت ابد که اولان خلوت و
 خنکدن عزت کرک و صیام بوم و قیام لیل کرک و کسرت کلام و طعمای
 ترک ابد و ب حب قلب محبوب و متصل ذکر قلنی کرک **صحت** و جوع
 جوع و کسر و عزت و ذکر بوم **تا** نامان جهان را بکند کار تمام
 و مطالعه و کنایه و فکر ماسوا بن ترک ابلوب نفی خواطر قلنه و غلبه
 اخلاص انکه سی و جد انکه کرک **گفت** بی که اندرین **ره**
 پیشو است **دو** رتواز هر چه آن غیر خدا است **بلکه** کند و با بله ترک
 انکه کرک **هیچ** عشق و راز نشود **تا** با بکلی زخود فنا نشود و قده
 مدد به حاله داومت کرک **بوم** لری ایده غریب بایش فکر او پند
 عوام ناسدن او لوبه صوفی نامی و فو من کرک **پیت** سالک است
 شود درین بازار **هر** تنی حجاب و بدار است **انکه** یک چهره من است
 تواند و اون **اول** که که بر جوی شراب الدن و بره بلور **دست** یا
 مقصود و در انوشش **الی** مقصود محبوبی قوی بجهه اولسون مراد بود که

و انکه در این
 صوفی در بار باد و بانده

شول سالک که کمال بولب شیخ خلق یعنی ارشاد دایر و سنده و ارب بقیه دن
 غیر بزمه مضه ویرمه که قادر اولانک ال معصوده و اصل اولمقن قالی اولون
 پس کامل و مکمل اولمیر ال صوفیوب دست توبه سن ذوق اولمزینت
 ای سنا انلیس آدم روی هست پس هر دستی نشاید داد دست
 بهر ماکنت خط بر قلم ضعیف نرفت بزم بهر زدی خط قلم اوزره کتدی یعنی
 قلم صفدن خط واقع اولدی آفرین بر نظر پاک خط پوشش باد آفرین انگ
 خط اورتقی پاک نظیره اولسون بویکت ال مصراع اورته سنده منافات
 کور نور افامه ادبیان اولیجی منافات بوقاید کی ظاهر اولور پس هر ادب و کرم
 وجود خیر مفسد در شر مطلق یوقدر پس هر شنه بر کس به نظر خیر و بر کس به نظر
 شر در بر خیر جاننه نظر ایدر شر جانین سترانش زیر انظر پاک کماله
 ناظر اولور عیب نظر قلم و نظر پاک ایله توصیف عیب بین اولان نظردن
 اعتراز اچون در **وعین الرضا عن کل عیب کلیمه** و لکن عین السخط تبدی
 الی و با **عیب باشد کونه بیند هر که عیب عیب کی بیند روان پاک جیب**
 بویکت تحقیقده فیکر خاطر فائز لایح اولان بود که کتب کلامه مذکور اولان
 مسئله به موافق و عقیده فیهی سمل در و بعضی فضلا بویته شرح یازوب کشی
 فقط و صواب گاه فله استحال اولور گاه قوله استحال اولور و خالق
 جمیع اشیا حق تبارک و تعالی الله متکلمه بالا غراض دکدر اقا حکمتی و مصلحتی
 متضمن در و عنایت الهیه نظام کل عالمه متعلق در من حیث الکمل اگر چه
 بعضی افعال بعضی شخمه نظر مصلحت دکدر پس فعل حقه خط یوقدر که اول

خالق عالم حکمتی و مصلحتی متکلمه خلق ایله شدر لاجرم حجب الکمال صواب در
 اگر چه بعضی افعال بعضی شخمه نظر مصلحت دکدر اول فرده نظر خطا کور و نور
 مولانا جامی ویش **بهر فیه کس من انکشت اعتراض آن**
 کلک صنع که خط خطا کشد **امدی ابکی مصرع اورشده منافات یوقدر**
 اگر چه قاصه اولنر اویده توهم ایدر نظر پاک ایله توصیف استدی کی قاصه لردن
 اجتر از اچون در و بعضی قضاخین بوند تفصیل ذکر ایتشد زلخصی بود که
 هر موجود فائز دن خالی دکدر اما هر بر نقص که خطا ظن اولور انکشتی
 ایکی امدن خارج دکدر بری عدم قابلیت مصنوعه زنه کیم عرض محل بقا دکدر
 اگر سوال اولنور فاعل ناقابل قیاس جاز دکدر جواب اولدر که
 قابلیت ایکی معنای و ایدر برنه امکان برنه استعداد دیر لرا و لکی تاثیر
 فاعل ایله دکدر ایکنی شرط عادی در حقیقی دکدر که استعداد جمله مصنوعه
 و بر عدم بقایت مصنوعه و کمال نظام عالمه نسبت در پس تصور و نقص
 قابل در فاعله دکدر **شاه ترکان سخن مدعیان می نشود سپاهیلر**
 پادشاهی دوشمنلر سوزین ایشد **شعر از مقلد خون سیاوش بیا**
 او نامتعلق اکا سیاوش فانی طمذدن اولور ایدر که پادشاه دوشمنلر
 سوزنج و یکلیوب ناصح اولور کی آو ملک فانی طمذدن او ناصح کرک
 امروز بجز هر چه خواهی بکنی **فردا بتو نیز مرده خواهند گشت**
 از آینه داران خط و خال کششت **کوزوم آنکست خط و خالکست آینه دار**
 لرندن اولدی **لیم از بولک ربایان برود و شش باد طوطاظم انگ**

کو کسکه و او زینک به سه فایچه نیدن اولسون مراد خط دن عالم
 مشاهده و خال دن عالم غیب درو سینه دن مراد صفت علم و او مردون
 مراد صفت کبریا و ربی که زم انک عوالم مشاهده ایدر اغزی صفت
 علم و کبریا بیانند اولسون **ربی** من بخوابم علم تو کویم صفت
 کبریا تو جویم **مخزن** علم خود و سوزانی **هم** بود کبریات بازوم
کرچه از کبر سخن بکن در پیش گفت **اگرچه** کبر دن بن دروین
 سوز سوزیدی **جان** فدای شکر بن بست **بخاموش** جان **جان**
 اندک کن شکر تو خستینه خدا اولسون مراد بسته بخاموش شدن خیرت
 خطه متکلمی در حقوق ختم و تصور ایندکه نقاب که آحاد اندن بر خرد
 آرزوای منبر و مکر **نکرست** نوازش کن و مردم در نش **انک**
 او خشی و آدم دو بخت کوزی **خون** عیسی بفتح کرجوز و نوشن
 عیسی قانی اگر قیام ایدر اچره الکا نوش اولسون مراد نکرست دن
 صفت بصیرت اولدن بعضی کور به کاه ستر و عفو ایندی و
 نوازش کن دیدکی بوکانظر و روکاه زجر و قهر ایندی و مردم وار
 دیدکی الکا نظر و لاجوم نفس ساکی عشق و ربهت ایدر هلاک ایدر کمال
 رضا که نوشند بدکندن مراد بود **در بخت** در بخت و قهر تو کرم
 بگذاری **صفت** دارم که بی خشم می سازی **بغلامی** نوشه و چنانند
 سنگ تو قلعه ای که شهو رحمان اولدی **خط** **حلقه** بندگی زلف تو در
 گوشه یار **سنگ** قلعه تو لغنی حلقه سی قولا غنای اولسون مراد غیب است

تعلق

تعلق اندن فک او لسون و بکورد **ان** **بغلامی** نوشه و چنانند
 بکوی میله بار به چه مشعل بود **بغلامی** نخک سنده سحر عجیب ز غوغای این
 که جوشن شامد و ساخ و شمع و مشعل بود **که** محبوب و ساقی جوش و شمع
 و مشعل ابدی مراد میله دن و ساقی ابدی مراد معلوم اولندر و شامد
 مراد محبوب حقیقی در و انک جوشن خلق و ظهوری در و ساقی جوشش
 بکینی در و شمع و مشعل دن مراد انوار در **حقیقت** عشق که از حرف
 و صوت مستغنیست **حقیقت** عشق که حرف و صوت دن مستغنیست **بناله**
 دف و نی در عز و شغل بود **دف** و نی غلغله سبیل فروشد و غلغله و ایدی
 مراد فزون طالب و نای دن مرشد و ربی عشق حال و قال ستر لیک کجاست
 و شمع کلامی ایدر ظهور ده ایدی **مباحثی** که دران حلقه و چون نیست
 بر مبحث که اول جنب عشق حلقه سنده واقع اولور ایدی **و رای** بدر
 و قبل و قال و سبیل بود **مدرک** و قبل و قال و سبیل دن اوده ایدی
 مراد بود در که اول تربیت اندن صکره طریقت در لاجوم بحث طریقت حبش
 شریعتن اوده در **دل** از کشته و شتاب شکر بود ولی **کو** طریقت
 نظر نازدن شکر و مادی اما **زنا** عیسی بخت اندک کل بود **چنگ** غم
 ساعد پسندن از بهجت شایسته و ایدر مراد بود که ناصح و مرشد
 عین غایبندن که طریش ایدر اما کند و نند نوصان استعدادن بر باره
 مشکلی ایدر فیس کردم و آن جسته نوح شنبه باز **قیاس** ایدم و اول
 شمع غنای باز کوز **مزار** ساحو چون سمرش و زنده بود **بیک** سمرش

سلا التوال تعلیم عشق قل که عاشق کین اولکین سلوکه نفاقه و دوشتر
 کلای صوفی خدایه قل عشق یوغ اب عشق باری قل عشق حافظ
 آن سالت کین نظم بر بیان من نوشت حافظ اول عشق کیم بنظم
 یزرایدی طایر فکرش بدام اشتیاق افتاده بود انکه فکرش فوشت
 اشتیاق اغنه و شمشادی مراد بود که بوغرله احوال عشق و اشتیاق
 و اخبار در و فراق سوخدم زیرا اول فتنه بکا بنده حسب حال ایدی
الآن طایر قدسی زورم باز آید الاول
قد نوب خوش فبودن کروکله عمر بگذشته به پیرانه سرم باز آید
 کچشم سرکه فتنه بکا کروکله مراد بر جبرائیل صفت غریز و برنش
 قدس بر بنس بر لکش اهل تیر شهر دن کشش انک قدوس رجا اید
 قدمدن حیات تازه بولننی بیاندرد دارم امید باین اشک جو باران
 که در ابتدا و ترن بو پیکری که زبانی یکه که برق دولت
 که برقت از نظرم باز آید دولت شمشکی که نظردن کندی کروکله
 مراد اعلای سببی ایل اول برق دولت اولان غریز که و کلکس رجا
 اندکن ذکر انکه تاج سرم خاک کف پیش بود اول کینه که بنم
 بهیم تاجی انکه ایامی اباسک طبرانی ایدی از خدا من طلبم تا سرم
 باز آید الله دن دایم تا پیشه کروکله مراد اول غریز که خاک پای
 کند و کله پیش تاجی ایدی که اول خابای تاج سر اولس طلب در
 کز شارق قدم بار کرا من کنتم اگر بار مکرتم فتنه نشا رانیم جوهر جانی

این شعر در
 کتاب
 دیوان
 حافظ
 است

بیکار

بیکار و کم باز آید جان جوهری و فی زکیمه کروکله مراد بود که
 بار مکرتم ایچون جان خدا فتنه رواد خواهم اندر عقبش رفت بیاران
 غریز انکه از دین کیم استدن عزیز بیاران اید شخصم از باز نیاید
 خبرم باز آید شخصم اگر کروکله خبرم کروکله مراد اعلم و ارشد در دین
 غریز بیاران اید کیم اداب طریقتدن اید کینه شارت در
 طلب علم و ارشد در اداب طریق موسی خضری طلب اندکی در ربو که دل
مانعش غفلت جنگ و شک خواب صبح اول غریز که مانعی جنگ غفلتی
و بیشتر ایدک طالعوا و یقوسیدر ورنه کیشود آه کرم باز آید
 بوخه اگر اید ایدی نیم آه محرم کروکله مراد بود که صوت
 پرو استغراق عشق انکه سماعه فای اولشدر و آلا آه استماع اید
 کروکله مراد ایدی کو نو دولت از بام سعادت برنم یکی دو لکلوک
کو سنی سعادت طافدن اورم کره بنیم که نه نو سفرم باز آید
 اگر کورم که بنیم یکی سفر اید ایم کروکله مراد قدم قدوم اهل سعادت
 دلیل دولت اید کن سلو بیانون چون شکر شادمانی قلعه دلا اندر
آرزو مندرخ شاه جو ما هم حافظ آی کین شاه بو زینک آرزو
مندی بن حافظ منی تا به سلامت زورم باز آید برفت قلنا
سلامت اید فبودن کروکله مراد بود که مراد و حصول و بار قبول
ایچون استداد و طلب منت اگر در
ستاره بدر خیزد و ما بختش بر یلدر یلدر دی و مجلس آن اولی

این شعر در
 کتاب
 دیوان
 حافظ
 است

دل پرده ما را رفیق و دوست نشیند. بزم او رکش کو کلان بولد اش و کس
 اولدی مراد اولدی زدن رسول الله علیه السلام در که کز عروج شفاء
 فائزه فاستغلف فاستوی علی سقفه حبیبی فونلنوب مجلس دین
 ماهی اولوب حقان او رکش قلبه رسول الله علیه السلام صفا نظاره موصی
 بار و ملک را اولدی. نکاح من که بملکت رفت و خط نوشت
 بنم نکاح مکه مکنه کنیدی و خط یازیدی. بغزه مسئله آموز صد
 مدرس شد. بغزه ایلد یوز مدرسه مسئله او که دیچی اولدی مراد بنم نکاح
 رعد رسول الله حضرت در که مکنه و ارمدی و خط یازیدی که نبی
 امی ابدی اتا هو الذی بعث فی الایمین رسولاً یتلو علیهم آیاته
 و یرکبهم و یعلمهم الکتاب و الحکم و ان کانوا من قبل فی ضلال مبین
 و آخرین لما یلقوا بهم موصیجیه اتیلر تعلیم اندکی بالذات اولدی کی
 حکما و علما به و یوم قیامت و که کلجک عظامه و یبلغ الی حد الغیاب
 ای رقی ایلر تعلیم فلدی. طرب ساری محبت کنون شود معمور
 محبت شکلاوی سمدی معمور اولدی. که طاق ابروی یازیش
 مهندش که بنم بار ملک خاشی کمری اگا مهندس اولدی مراد طرب
 خانه و مجنون دین در که اگا داخل اولان غذا بدی امین و رو بنم
 بارعد مراد رسول الله علیه السلام در انک طاق ابروی انک موزی در
 الشریعۃ احوالی و الطریقۃ افعالی و الحقیقه احوالی و یکا ایلر و اونیت
 جوامع الکلم متعصبا بنحو دین خانه کس انک اس راقی مهندس اولوب معمور

قلن در کشته تو سترابی باشتان پیود. سنگ نازک علقده شراب
 اولدی. که علم پیتر افتاد و عقل بی خستید. که علم بی خبر و شنیدی عقل
 بی حس اولدی مراد بود که رسول الله علیه السلام حضرت علم طاهر تعلیم اندی
 علما به. تنگ پیتر مسئله آموز صد مدرس شد و بدکی اگا دلالت ایدر
 و اول حضرت بو کلجک علم طریقت تعلیم اندی عشق حضرت خدایه که علم
 طاهر ایلر انون و اهل و عقل کا اهل اندن عقل در لب از سرخ من پاک
 کن رهبر خدا. طو کاغی شراب ترک سندن و سسندن پاک قل معنی
 اغریک مسئله اچکون. که خاطر م هزاران کینه کوسوس. که خاطر
 پنج بیک کناه و سوسه ایدچی اولدی مراد فی طبدی رسول الله علیه السلام
 حضرت تک خلیفه اولان و اعظم عالم و مرشد طریقت و ربیع سحت رحمتی
 و حب شفتی صوفی سوبلکه نفسه کراهه اعتقاد ایلر موصیبه اقدام فو بمون
 حق بولک بو بجه صوبه بدین ایلر مرز. و اعظم که همان خلعه
 قولاس سوبلر. بقدر بیکد. ام می نشاند کنون دوست منی نه
 صد زنده نصیب ایلدی بنی شمیدی دوست. که اکی شهر بیکه کن که میر می کشید
 شهر خضر کن که میر مجلس اولدی مراد بود که بر فقیر طریقی حقه سلوک
 ایدن درگاه حقه ملازمت فلوب خاقان و مقام ارشاد و ده صدر
 نبی مجلس اولوب عالمی ایلر عالم و عامی ایلر محترم اولور
 همیشت لطف خداوند دین. کند بنده باب خود محترم. پیوی او
 دل بار عاقتان بوحیبا. انک قنوس ایلر عاقتار که کل صبا لیلی فدای

غرض شرب و چشم ز گشتند **شرب عارضه و زکری کوزه خدا اولدی**
 مراد بود که عاشق که کل حسن ظاهر و مائل و ناک اولدی دوست
 فتنه یعنی حضرت حنفی اثر جمال اولدی اچوندر **تفتی دل**
 کم اول اولور بر حسنه عاشق جان و یر **حسن حقیر و دل آقا که بلز سو دل**
 خیال آب خضر است و جام کجاست **حضر صوبی و کجاست و قدح خیال بعلی**
 بکره نوشی سلطان ابو الفوارس **بوشد لفظینک علی خیال راجع ضمیر**
 یعنی اول خیال ملو ابا بکسر طایفه جو کس اچک ایل اولدی مراد بود که
 شمل آب حقد کدا و سالک راه هدی اولان که اب حیات حقیقی است
 اغوی در و پادشاه اعظم جانی که قلب صافی در بطنی طایف در و بطنی
 سلطان الانبیا جو نوشی ایل بودی و اندر بوکا انک ایل حال اولدی
 جو ز غریز و چو دشت شعری آری **النون کی عزیز الوجود و زینم شرم**
 بان قبول و لایا کیمیا ایس **نولنه منسوب اولنک قبولی بو بفر**
 کیمیا اولدی لفظ قبول مندا و رضا فذر و و لایا لفظه و ش لفظه
 فاعلی کیمیا راجع ضمیر و کیمیا فضا فذر این کس لفظه جمله خبر مبتدا و
 مراد بود که بنیم شرم حدیثه بقرا ایدی دولت اخوة منسوب اولانک
 قبول بو بفر کیمیا اولوب **بونی النون کی عزیز الیلدی زران بکده**
 باریان عنان بکروا **منی نه بولندن یاران او بان دوندروک چرا**
 که حافظ از این راه رفت و مقدر **نجون که حفظ بو بولدن کنی شمس**
 اولدی مراد بود که خاقانه و موضع عباده توجه ایلدن و نیایی ترک

ایوب فقر اختیار انک کر بخلین و اتا انک بولندن عنان غربتی
 دوندروک کر **بدان که این علوه روان چاک است**
 تنه از نیر جهان کجا توانی کرد **آن کیم است**
 کر زوی کرم با من دمی باری کند **اول کیم در کرم بوزندن بکار دهم**
 باریق اید **بر جای بکار چو من یکدم نکوکاری کند بخلین بدکار**
 بره بر دهم اید ایش لک اید **مراد بولندن نه اید کن کند و بیان**
 ایوب و یر **اول بک بخل و فی آرد بدل بنام وی اول بک**
 و فی اوازی اید کنه که کله انک خبرن **وانک بیک پیانه می بام**
 و فی داری کند **اندن صکر بر قدح شراب ایلد بک و فا دارلق اید**
 مراد بود که بیر مراقب و شیخ فیا طلب اوازی ایلد اولانم کو کله
 دوست خبرن کتوب اندن صکر بر قدح شراب اچور **یعنی طریقت**
 و عشق حذل طندرب شویله و فا دارلق اید **دلبر که جان فخر**
 ازو کار و لم بکشد و ازو **دلبر که جاز ایدی اندن کو کله ایشی آجلی**
 نو میدنوا بود ازو پست که دلاری کند **مابوس اولتی اولمز**
 اندن اولاکه دلدارلق اید **مراد دلبردن صفت فیض در اندن جان**
 ساک از پوز تا قلبانی دفع اچون عله غبت فویر لاجرم اندن
 امید کیم اولمز مر جود که فیض و فضل اید **گفتم که کشتو دایم**
 زان طریقه نامع بود **دیم دو کولم چشم اول طریقه و ناک**
 وار اولدم **گفتمش مر دایم نایا تو طرار کنده دیل اکابن**

بپوشش نامکال کسب یک اید مراد بود که غیب هویتان قلم غنچه اید
 اید مد کردن عرض حضرت ایدم جواب الهام بود اولی که بنم اید و تم
 بود که متعلق اولدیکه اکامیه اطلاع و برکبه و قطع قدرت قلند بپوشش
 پوشش نزد خود از عشق نشیندست بود بود که خود کجی صرب خود عشق
 و و بمش در فتو از سببش ریزی بگو تا ترک مشیاری کند مشکلان
 اکابر امارت دی تا با غنچه ترک اید مراد بود که اول صوفی که زاهد مشک
 در عشق الهی و در فتو و و نمیش را که متعلق بر ریز و نمیش که ناست
 حق و غنچه مستغرق اولان چون من کوی بنشان مشهور و باری
 جهان بنجلین فقیر بنشان مشکل اولو بر بیا بنجلین سلطان
 کجا عیش غمان یارند بازاری کند بادشاه غنچه عیش غنچه اید رند
 بازاری اید مراد کند و نمیش حقارتی و حضرت شک عظمتی بنا در
 زان طره بر جبین و غم سست است اگر بنیم شتم اول فورم و بود کلوم طره
 دن اساندر از غم کورم از بند زنجیرش چه غم هر کس که عیار کند
 زنجیر بندن نه غم هر کس که عیار اید مراد بود که عیار اید اختیار اید
 زنجیر بندن نه غم هر کس که عیار اید مراد بود که عیار اید اختیار اید
 معیشتی چکر شد شکرم بی عدد در بخت بنوا هم مد و غم شکرم
 اولدی بی عدد و بختن دیر مد و نامحرر دین عبدالقصد بشد که عیار
 کند نامحرر الدین عبدالقصد اول که غم سبک اید مراد کند و زمانیکه
 بزرگواران استمداد و طلب اعاندر با چشم بر نیزنگ او حافظ
 ملک

ملک آهنگ او انکه سحر و سحر کوزی اید حافظ اکا فصوله کان ۲۶۶
 طره سببیک او بسیار و کاری کند که انکه کجی زکله طره سی جوق و طاق
 اید مراد بود که عیش که ذات الله در و الله خیر اما کس سببیک
 مکرر قوی و جو قدر لا جرم غیب هویت اطلاع بود که جوق مکر اید
 ارباب و مشکین شد و لم شایده انکه کثیر
 عیار چکر بنم که حکم بار که بوی خیر ز رهد و زبان آید که خیر قوی
 زهد و ریاض کلیم مراد باد مشکین و بد و کند عشق الهی و اخلاص
 عبادت در لا جرم که کل اکا جک کمر که خیر انده در جهانیاں همه
 می کند از عشق جهان اهل اگر بنی منع اید راس عشق من آن کنم که خدا
 و زکار فرماید بر آن ایدم که ایست استی بود مراد بود که اماره
 حبه الله اتباع رسول و سستی قبول در پس اول دنیا کلام استماع انبیا
 قل ان کنتم تحبون الله فاتبعون امرنه انشال اید طلع فیض کرات
 میر که خلقی کرم طلع فیض کرات کس که کرم خلقی کند بیخ و بر
 عشقشان بیخ بود کن این غنچه و عشقش را هم اید مراد حضرت
 حلقه فیض کرات اید کن بیان و و باب و غفار و رحیم و ارحم اید
 اید تقلید در معین حلقه و کرات اول بدان اید حلقه و کرم فیض
 که کل اول اید که حلقه و نیز زلفش با یک اید که بر حلقه و یار لعل
 آید مراد بود که زکاد مراد بود که غیب هویت و ذات خدا
 اکا کشف اول ترا که حس خدا داده است ای مهر و سکاته

عین صانع عالم

و بر دل حسن وارد رای ای یوزلو چه چاشت که شطرات بیارید
نه چندی شطراتی بزیه مراد مهر و دل صفت الله در انکه عازان
انتهند که ذات واجب صفاته نسبت موجب پس صفات غیر
توصیفند استغنیه در **چمن خوشتر است هواد کشت و می کش**
چمن خوشتر است و هواد که کل جلیبی در و شراب چرکند در کنون بجز
خوش هیچ در نمی باید **شده خوش کوکلون غری که کز مراد چندان معرفت**
الله در و هواد مراد نغمت ربانیه در و شراب بی غش اخلاص
ایله اولان عشق حذر چون اسباب حضور عذر در بوند، همان صفات
قلب که که فضا کلن ظهور اید **جمله است عروس جهان از و مهر دار**
بر جمله در جهان کلن انون عقل و دوت **بغض غفلت جمع قل که آن**
حذر در عقد کس نمی آید **که اول صورت یک شک عقد کلان کلمه مراد**
بود که دنیا جمله در اتا که شکوه اولمز پس غفلت بشک که نور
بوند که سیه زوجه اولمز و غش بیلوب انک طمعه اولمز **نخواهد این**
چس از سر و ولاله خالی ماند **بوجس سر و ولادون خالی قالمه که کدر**
یکی همی رود و دیگر همی آید **بری کید بری دخی کلور مراد معرفت**
الله انامی و گفتاری خالی اولمز و بکلور **ز دل کید ای اخلاق ما پس**
و بیس **کوکلون بزم اخلاق فقرنی صورده و نظر قل که هر چه**
است در آینه روی نباید **که مرده و ارباب آینه ده یوز کسمر مراد**
بود که بزم اخلاق مرزون قلبه و در صور بهلکه حجت بود که قلب

آینه کی در انکا نظر اید جلک انده اولان کورینور خلاصه مراد بود که
ارباب قلوب قلبه نظر اولوب احوالنی نظر ایلدیلور **یا کلر انام**
بشریح بافته حبیبی قلبه نیچ اخلاقی و ارباب انارظا هر سندن معلوم
اولور **یلا به گفتی ای ماه رخ چه باشد اگر** **یا لوار مقایله دیدم**
ای آس یکا قلدنولا **اگر یک شکر ز تو دل خسته و پیاسه بشکر**
بغض بر لب ایلک سندن بر کوکلون خسته راحت اولان مراد بجای صفت طلبی
در و دلخسته و مراد استعداد بولکین در **بجند، گفت حافظ**
خدا ایرام پسند **کوکلک ایلد دیدی حافظ که الله اکبر قبول قلبه یعنی**
روا کور **که بوسه تو رخ ماه را بیا آید** **که شک به شک ایلکین**
بولکشد در مراد استعداد و سز بر قفای استعدااتی تلوت کبی در
و بکلور **ز سر کوی تو هر کو بلامت** **نی عذر خصلت نه از صفت**
برود **سنگ خلک باشند هر کیمه اولامت ایلد کیدر** **نرود**
کارش و آخر بجایالت برود **ایش کینز و آخر بجایالت ایلد کیدر مراد بود که**
هر کیمه جناب عزتدن بکل خیر و طاعت ایلد کینوب معصیت و عدالت
ایلد کیده الشی ایلر و یه و اریوب آخر دنیا و دل شرار لای ایلد کیدر
ساک از نور هدایت طلب راه بدوست **ساک نور هدایت**
استر بول دوست **که بجای نرسد که بضالت برود** **که بریره ایزر**
اگر ضلالت ایلد کیدر نه مراد بود که **ساک که هدایت نرود ضلالت الله**
صیت اولمز لا هجوم ضلالت او زره اولان هیچ بر قفای ایزر **کروی**

آخر عمر از من معشوق بگیر بر او کدل آخر عمر بسزاید و معشوق در دوت
 حیف اوقات کسیر بطلات برود اوقات حیف که جمله بطلات ایله کیده
 مراد بود که آخر عمر در عشق الهی دل و معشوق صقیق دل حصه آوب
 جمله عمری ضایع آید که حیف در بکنک کبی زمانی دخی بطلات ایله کیده
 ای دلیل دل کم گشته خدا را مدد ای از مش که کلک دلیل آید ایچون
 برمد که غریب از برود به بدلات برود که غریب از اول التمهید
 دلالت ایله از مراد بود که شیخ و مرشد خیال و اندیشه دلالت ایله
 که که غریب گشتی بول به التمهید دلالت ایله از حکم مستوری و شی
 مهر بر خاتم است سنورک مستلک حکمی دو کل فاقه به در کس نیست
 که آخر چه حالت برود که بلکه آنوقت حالت ایله کید مراد بود که حیا
 کسنگ عاقبتی بنی اول که که و نه حالت او زرنه اول که که معلوم و کلور
 انو کچون العبرة بالیاته دیمش کرد کاروانی که بود بدرقه است لطف
 خدا بر کاروان که انک قول از غنی اول لطف حق نفع به بکل نشیند بکالت
 برود خانان و تزیین ایله او نور عظمت ایله کید مراد بود که
 هر کس که لطف حق مادی اول اول که هر حاله معزز و مکرم اولور
 حافظ از مبدی حکت کلف آو آبی ای حافظ حکت جسم بسند آگه
 کتور بر صبر بود که از لوح دل نقش خجالت برود اول که سنک کو کلک
 لوح خجالت نقش کید مراد حکت الهیه بلین خیالند نور تکریم کلور
 صبا و فت حوی بی زلف یارم آورد

جلال خیر علی علی

صبح و قنده بر قنوبار ز غنن کنوروی دل بوانه به مارا بنودر کار
 می آورد بزم دل کو کلک می بکین ایست کنوروی مراد سحر و قنده نفع
 رحانه کلوب عمله شوق و رغبت و پردن بیاند من ان شاخ صنوبر را
 ز باغ سپید برکندم بن اول جام انجلی بود انک سپید با غنن نورم
 که هر کل از غنن بکشت بکشت یارم آورد که هر صیقل که اول بداف
 غنن آجلدی بکشت پیش کنوروی مراد اول شاخ صنوبر دل محبوب مجازی
 در که انک غنی صیقل بکشت بکشت نوبال و بکشت دوست
 مهر بکشت نهانی و کلور کم اولور ویرا اکا جبران و بکشت بر که و بار نیم
 غارت عشقش دل خونین را کردم اول صیقل عشق بغاس نور خورشید
 فامو کو کل صالو و بروم یعنی فاجس نور تکریم و بدم دل می بخت خون دره
 بدین بیازم آورد ولی دو کردی خانه بولد به آنچه بول ایله کنوروی
 یعنی کو کلر فان آفد رف کیدر ابدی عشق از اول فاندن قنده کند کن بیلوب
 بولوب کنوروی مراد بود که قضا دل قلوب نور تکریم اولور قروغ
 ماه می دیدم ز بام قصر و روشن ای ضیاع کوروم انک کو شکی طالع
 روشن که روی از شرم آن خورشید در دیوار می آورد که پوزی
 اول کونک سر مندل دیوار کنوروی یعنی ایک پوزی اول محبوب
 او تندر و غنن پوزن دیوار ماید ابدی مراد بر جیل کند و دل اجمل
 بخار اول و غنن بیاند به بکل طرب و شاد برون رفتن ز منر که به مطرب
 و شاد تو ایله کنم تو فاندن کزان راه کزان فاصو خیر و نور آورد

که اول غریبه شدن بیک خبری شکل که زدی مراد شوق و ریح و فیض است
 که در کلامی اید طریق سلوک اندک بیان و اول هر یک صوبه بن ذکر در
 بعضی نسخه بود و افع اولش بقول مطرب و ساقی برون رفتیم که و بیکه
 مطرب و ساقی قولا اید طاهر کلام و قتل و قتل که ششم زین روشکر
 خبر و ثمار آورد که ششم بود شکل بولون خبری شکل کنوردی مراد
 بود که ششم شوق و افع اندوق است دی بکا گاه و بیکاه سهیل
 سلوک را فکری که نیم شبح عام و زاهد پاسبان اولان مرشد خبری
 شکل کنوردی که سر بخش جانان طریق لطف و احسان بود
 بکشد به جانان عطاسی طریق لطف و احسان ابدی اگر شبح می فرود
 اگر زمار آورد که اگر شبح بوردی اگر زمار کنوردی مراد بود که
 حتی بیانه و تک خلق تا که صورت در مختلف خلق اند و که کسی استعدا داران
 و من مختلف خلق ابدی زیرا اگر جمله مخلوقات بر استعداد او زره اولبدی
 عالم نظام او کمزور و هر چه و صفت ظهور در بولمز ابدی مثلا اگر جمله اعضا
 بر استعداد او زره اولسر آدمی ناقص و لوردی لاجرم بعضی عضو
 شریف اولدی بصورتی که بعضی خسر قلندی جامع و مقصدی بر خست
 حق بعضی ناسی مؤمن و بعضی کفر خلق اند و کی مجموع عالم نسبت نه جنت هو
 مجموع خبر و صواب در لاجرم مصراع ثانی مضمون مجموع خلفه نسبت در هر فرد
 نسبت در کلدر و بودند بعضی تفصیل ممکن در اما هر کس نسبت فهمی شکل در
 انوکچون اگر تعرض اولندی که گاه کاهن می و لم خواهد که کند فاش

در جهان اسرار لیکه نامحرمان بویسازند زین سبب نیست زهره کنکار
 غفاته چشم و ابرویش اگر چه نتوانم کرد افع غفاته بیکه سون انک
 کوزی و شمش اگر چه بنی ضعیف ابدی بعضی هم پایی بر بیماری آورد
 شیوه اید هم بر خبری خسته پیش او زره کنوردی مراد بود که بجای دانت
 و رنوز صفات سالکی ضعیف و بیحال اید تا اندک بر شمه خبر دار اید
 خوش آن وقت و آن شست گزاف زلف کرده بندش نه خوش در اول شست
 و او ایش که انک دو کوم بغلیجی زلفند بدر می برد کار دل که خصم
 افرام آورد که شکر جبار دی کو کلر ایش که خصم افرام کنوردی مراد
 غیب هویتون کشف و کرامت فاض و ظاهر و لوب خصم بالضرورت و اید
 افرام کلد و کی دقتی اسخی اندر زرشک زلف دوست بر باد هو می داد
 دوست زلفی بیک کوبنشدن باد هوا به و بر ابدی و من مزافه بر
 مسکین که از تار می آورد برود و مزافه بیک که کین که تار و ن
 کنوردی بویست بعضی نسخه مطلق عقبتد و افع اولش اولتغیر
 می داد لوظنک فاعلی و می آورد لوظنک فاعلی دل دیوانه در بودند و افع
 اولدخی تقدیر چه می داد لوظنک فاعلی وقت و ساعت و می آورد لوظنک
 فاعلی خصم در عجب می دشمن دی شب زلف جام و بهمانه عجب و در دم
 دوز کبی حافظان قدس و لی خبیر می گروم که صوفی وار می آورد
 و کبیر اید و دم که صوفی کبی کنوردی مراد نهند صوفی کبی ضعیف
 دافع اولد و غن خبیر و در

غفاته چشم و ابرویش
 اگر چه نتوانم کرد

مجموع بار نازنین دارد هر اول که که خاطر مجموع و یاز نازنین دارد
 سعادتمندم او گشت و دولت ممنت بر دارد سعادتمندم او گشت
 اولی و دولت فرین در مراد بود که اول که که قلبش غل و نیاید
 مستغرق اولیه و بر صافی قمار اولی سعادتمند و دولت دنیا و آخرت
 انکه فرین در حرم عشق را در که بسی بالاتر از غفلت عشق حرم
 درگاه غفلت و جوق بوجه رکود کسی است که بگوید که جان درستان
 دارد بر که اولی است که او بر که جان بکند اولی مراد بود که عشق الهی
 درگاه غفلت و اعلی در اول حضرت و صواب اول که پست اول که جان
 نثار و بذل انکه جان اولی و جان نیکویش ملک هر سلیمانست
 انکه طاعت و اغزی ملک هر سلیمانست که نقش خانم لعلش جهان نیکو
 دارد که انکه لعل خانم نیکو جهان فانی التند در مراد و ماندن
 صفت کلام در تنگ اولی صفت فانی فانی است بهنود قدس اولی
 در و شیرین اولی خبری اولی در و خانم لعلش نقش لفظ کن
 اذا اراد الله شیا ان یفعل لکن یفعل موی صبیح جهان انکه التند در
 لب لعل و خط و کتب چو اشک است نیست و اینش یعنی ظاهر و خوی
 لب و لعل و خط و کتب بری و اریه بری بود فکر بنام و لبر خود
 که حسن آن و این دارد گویند و لبر که حسن اول و بود
 وار مراد محبوب حقیقی حضرت جمیع کالانی جامع اید و کن ذکر در جوهر
 زین بکشی توانایی غنیمت دانی جوهر پوزی او در او کس قادر یعنی
 غنیمت

غنیمت پیل که دوران تا توانی با بسی زیر زمین دارد که دور انکه
 بنیچ ضعیفگی بر التند دارد مراد قوی و قادر اولی پند در که بود غنیمت
 بیلوبه اولی و عطا انکه کرک بنیچ قوی و قادر اولی ضعیف بله بر التند
 در سندض اولی و سک رکود بخاری فکر ای نعم ضعیفان و نجفان
 خورق ایله فطر اینته ای مالدار ضعیف و ارقه که صدر بلکس عزت
 فقیر و نشین دارد که عزت بلکس صدری بولده او نور و خیرک
 در مراد منطوقدن ظاهر در بلا کردان و جان و تن دعای مستند است
 جان و تن بلکس دو ندر چمن مستند که و عسکدر که پند خیران
 خوس که تنک از خوشه چمن دارد کم خیر که در اول خیرند که بشق و کشو
 بر بیدار عار اید مراد فقیردن عار اید غنیمت خیر اولی و لبر و بکدر
 صبا از عشق من رفی بگو آن شے خوبان ای صبا نیم غنیمت بر مرز
 دی اول خوب است ایند که صد جیشد و بخیر و غلام کنیز دارد
 که یوز جیشد و بخیر و اکسیر که قول دارد مراد صبا و بوند
 نوبه حری در و اول سلطان خوبان حق تعالی در که نیم کند و کترین
 قوتی با دشت اید در و اگر گویم نمی خواهم چو حافظ عاشق غفلت
 اگر در استنم حافظ کی غفلت عاشق بگو پیش که سلطان
 کدایی غنیمت دارد و یکا که بر پادشاه بر کدایی غنیمت و در
 مراد بود که اگر محبوب مجازی عاشق غفلت استنم و بر سه اکا خواب
 و بر که که پادشاه اعظم فقیر اید مراد

غنیمت
 غنیمت
 غنیمت

ویرت که دلدار پیامی نغز ستاد چو فزندی که دلدار بر خبر کوندر مدی
 نوشت کلامی و سلامی نغز ستاد بر کلام یاز مدی و بر سلام کوندر مدی
 مراد بر بزرگوار کند و پیغمبر و مکتوب کوندر مدی و کندن شکایات و اهل
 سله که مناسب اولد که اول بزرگوار شیخ نغزی اولاد صد نامه فرستاد
 وان شاه سواران بوز نامه کوندر دم اول سواران شاه پیکر ندوا
 بند و پیامی نغز ستاد و بر یک پلدر مدی و بر خبر کوندر مدی مراد کند
 نیک و کاتنه جواب کلمه و کندن شکایات کوی من و حشی صفت عقلمریده
 بن عقلمرید و حشی صفت مایه نند آه و روشی که خرامی نغز ستاد
 بر احوال و ریش و کلک و کلمه کوندر مدی مراد کند و نیک اهل الله و حشی
 و حشی که اولوب و عقلمرید و کوب بیایا دنیا به کند و کن حکایت انک
 و بر زنده و روش ایوار شده قادر که کوندر مدی کندن شکایات
 دانست که خواهد شدیم مرغ دل از دست بیلوروی که نیم کو کلمه خوشی
 الدن کت که کور و زان خط چونه سله دامی نغز ستاد اول خبر
 خط و بر آغ کوندر مدی مراد بود که اگر انک مکتوب کلمه اند و زنجیر
 باز پس سلسل خط مرغ قلبه دام اولوب قلبه نیک ایلد آرام بولوییدی
 فریاد که ان رخا شکرب و سرش فریاد که اول شکر طوطی قلو
 ستر مانی دانست که محمود و جامی نغز ستاد بلدی که محمودین
 بر قرح کوندر مدی مراد بود که او شیخ فتوح که شیرین کلام در دست
 دمام در بنم محمودین عباد و نده فکاسل بد و کم بیلور کین بردافن نکاسل ارسل

قلدی چندانکه زوم لاف کرامات مقامات اول کلمه که اوردم کرامات
 مقامات لافن پیچم خبر اراپچ مقامی نغز ستاد هیچ بجا بر مقام خبر
 که ندر مدی مراد مراتب سکون بوض مقامانه ایشد کم خبر و مردم اندن
 بر مقام ارشاد و من رجا قلم انا هیچ بر مقام خبر کوندر مدی
 حافظ باد بپس که و اخوانت نباشد ای حافظ ادب ایلد و لکه
 خسته انک و دبلکه اولمز کرنا پیامی و غلامی نغز ستاد اگر شاه خبر
 بر قول کوندر مدی و ای صفا ای بسته بر تو خلد نعمت علی شاه
 زنده بر حدیث خلد ای دلبر سلسله خلد اورشش شکر سوزنه و نغم
 از برای خدایک شکر بخند شتا قرع الله اچون بر طایلو کل مراد فی طبلون
 و اعط و شخدر که انغزی شکر خلد مایه و اکس لک شتا قدر جای
 بار من بشکر خلد دم زنده بر پرده که نیم بارم شکر خلد ایلد سوبلیه
 ای بسته تو کین تو خدار اچو دختد ای شفق من کس الله اچون کند و که
 کلمه کوله مراد و اعط و شخ کلمه حکمت سوبلیه ظاهر من مهور اولوب باطنی
 اولیند سوبلیه کند و بار سواي انکدر طوبی ز قامت تو نیار و که دم زنده
 طوبی سنگ فانتکون قادر و کلمه که نفس اور زین قصه بگذریم
 که سخن می شود بلند بوقصه دن کچیلوم سوز بلند اولور مراد بود که
 مقامات الهیه و درجات معنویه مراتب ظاهر دن بلند در و بویکت
 و بیای غامض و دقیق در کینه که سوز عالی و سیر اولور که طریقی نمایی
 و رطبه می زنی اگر لطیفه کو ستر بس و رطبه اور کس مانعیم

مرد خود پسندد بزد که لوز خود پسندد شکستنی مراد طعان اولان کسبه
 بنود که معتقد او گفته لایق و کلدور از شکستنی حال اسراگاه کی شود بنم
 عالم شکستنی کندن قبح اگاه اولور انرا که دل نکشت گرفتار این کند اول
 کند که کوکل اولیه بو کند گرفتار مراد بر مرض مبتلا اولین اول مرض
 مریشک عا لیه بلزد بکدر خواهی که بر خیز دست از دیده رود و خون
 دیگر شکستنی کندن قاتله فال ارمغانی دل در وفای محبت رود
 کن مبتد کوکل که رک کوزل او غلانی وفا کند با غلام مراد حسن ظاهر
 مبتلا اولان عبت فال اغلر بکدر بازار توفی کرم شدان شمع رخ
 کیست توفی بازاری کرم اولوی اول شمع یکا فلو کند در ناهال
 خود بر آتش رویش کنه پسند تا کند و جانی انک بوزی او دونه بوزر
 ایدم مراد شمع رخن و اعطای شمع بازار توفی کرم اولی انک جلال استوب
 پانق فکاسب کو رینور حاطو چونرک غره خوابان نمی کنی ای حافظ
 سر مجو بلر غریب تر کن ابلر سن دانی کیست جای تو خوارم بخیزد
 بیورس شک برک خوارم در یا خیزد مراد ترکاندن طریقت مجو بلر
 در غره دل مراد انک رفروا شادمانی در لاجوم بو کاکالب اولان
 بوقنی شهرده بولور سه اطلبوا العلم و لم بالقین حسنی اند و ارتق
 کرک دست از طلب ندارم تا کام
 من بر آید الی طلبون و تو نمز ما بنم مراد م حاصل اولان با تن رسد
 بجایان یا جان زن بر آید یا جان تندن جقه با تن جانانه ایرسته مراد

کلامی که در این کتاب
 است

طالب فخر اولنی کرک اید کن باند مراد م چوبی و فایان خوان گرفت
 یاری مردمی و فاکر کس بر بار و توفی اولور مایه و خاک کویش
 ناهان زن بر آید بزد و انک محله سی طبرانی در ناهان تندن جقه مراد
 من فرج البلب و لچ و لچ موجنی در کاه حق ملا ز من ترک انهم و بکدر
 جان بر لبست و حسرت در دل از و مانش جان لب او زرد
 و حسرت کو کله در که انک اغزندن مکره هیچ کام جان از بدین بد
 دو تملر رجا هیچ بر مراد بدندن جفر مراد مقصود و وصول نر موندن
 و خون خوف و شکا بندر من که هر شب کما حرمیم کر با بنم
 چو شمع در چنین غم ناکه که زنده کی مانم چو شمع از حسرت دما
 آید بنک جانم انک اغزی حسرتندن طارنه کلور جانم خود کام
 تنگ دستان کی زان و من بر آید الطار اولنر مرادی قبح اول
 اغزون حاطر اولور مراد بود که نعم المال الصالح فی دار الجلاله الصالح
 حسنی مال ایدک تحبیر مراد اخوت اولور فقیر اولنر عبادت مالیه
 میسر اولور بکدر بکشی تربت من بعد از وفات بکر آج
 بنم قبر من بی اولد کن صکره نظر فل کز آتش در و نم دو و از کفن
 بر آید که ایچیک او دندن تو نون کفندن جفا مراد بود که توفی
 الهی بند شو یکه باند که وفاتدن صکره اثری ظاهر اولنی جائز در
 بر خیزنا جین را از قامت و قیامت دور تا چند دکنسک فاسکدن
 و قیامکدن هم سر و در بر آید هم نارون بر آید هم سر و بکله کلور

هم ناره ن بوقر و کلو مراد چندان معرفه الله قفام و رجون برک کاکله
اندن خواب و انا رطه و ایدر بر بوی انکه در باغ با بد کل چو و بت
اول فتویه بین اول جابه که با غن بر کل بول بوزک کبی آید نیم و مردم
کرد چس بر آید کلو ربل و مردم حین اطرافنه جغه کلو مراد هواد اول
عاشق معرفه الله اولان بران کوب جال خندان اثر استر دیکدر بنای
رو که خلق و الی شوند و حیران که سوز بوزک بخلق حیران اولان
بکشی لب که فریاد از مرد و زن بر آید آج طوطا غل که فریاد اردن و
قالت مراد تجلی جال طلبی و که موجب حیرت و صفت کلام ظهوری و که
مورث فریاد عقل و نفس و هر یک شکست زلفت پنجاه شب دارد
زلفک مرید و کلنک اقل عقل کش و ارد چون این دل شکسته بآن
شکس بر آید بنی سینه به صنف کلو اول شکسته بوقر و کلو رینه غلب اول
مراد غیب هو بنک صومین بیاندز که بند ذکری شری و خیل عشق از آن
ذکر خیر و در عشق باز جاعلند هر جا که نام حافظ و راجع بر آید
مرید که حفظک اوی ویرنگه بوقر و کله یعنی آوی باد اول مراد خیر
خدا و اول و غلک شکس کلندر

نسبت رویت اگر با ما بروین کرده اند سنکه بوزک نسبتی اگر آیه
و اولکر انتم شکر در صورت نادیده اطلاقی تخمین کرده اند صورت
کو مردن بر اطلاقی تخمین انتم شکر در مراد بود که جال حق گاه آیه گاه کونه
چه بره بنه تشبیه ایدر اول جال جلی کور مردن تخمین و طبع ایلک اطلاقی

انتم شکر

فلا تظنوا انکم قد اخرجنا من بلادنا

انتم شکر تم از دستان عشق شکر انکه است بزم سوز فرسود
عشق قفسه سندان برشته در آن حکا بنها که از فرما و شیرین کرده اند
اول حکا بندری که فرما و شیرین انتم شکر در مراد عشق مجازی حقیقت
برشته و شکی قلیل ایدوکن بیاندز سقا مده که حکم ازل تدبیر نیست
ای ساقی شراب و بر که حکم ازل بله تدبیر بود قدر قابل تغییر نبوده آنچه نقیب
کرده اند قابل تغییر اول مراد اول نشه که نقیب انتم شکر در مراد بود که این شیخ
بزی اهل دنیا نقیب انتم شکر در پس بزم عشق الهی و بر که حکم ازل بله تدبیر بود
مرنه تقدیر ایدر ایدر تغییر اول نشه هیچ مزگان در از و غمزه حاد و نکرد
میج اوزن کر یک و جاد و غمزه اندن آنچه ان خال سیاه زلف مشکین کرده اند
اول نشه که اول فریه که زلف مشکین انتم شکر در مراد نو شرط هر فهم او
لندون اسرار الهیه و نو اثرات غیبی نک تأثیر زیاده و در دیکدر
در سفالین گاه رندان بخوارش شکرید رندان صفت بد چنانچه خوالق
ایله نظر انکه کین حریفان خدمت جام بهان ہیں کرده اند اگر بر حریف
جام بهان ہیں خدمت انتم شکر در مراد بود که فقرا و غلبه کرجه اوانی
و طروف خاک استعمال ایدر اندک قابل نیک سفالین و فقیرانه اول و غنه
صقارت ایدر نظر انکه که بونو تصنیف بر قلب خدمت ایدوب عالم مشاهد
ایدر قلب مالک اول شکر در از خود بیگانه چون و اند اندر بر کشید عقلان
بیگانه اولان بنی سینه چله بیلور و صر زار که نقد عقلک ہیں کرده اند اوم
چینو غنی قرین که عقل نقدی کابین انتم شکر در مراد بود که عشق الهی به مهر مجلا اول

عقل معاش را اول عقل در یاد اولان از قوه قادرا و نور که مهره ماکه مکلور
 خایان بی بهره اند از جود و کائنات کرام. خاک منسوب اولان در نصیب ندارد
 که بیدار چنانچه جود کنند. این تعادل بین که عیشانی مسکین کرده اند
 بوظیفه که مسکین عیشانی اند. اما در کمال اند. جود کما سارون نشاند
 و عطا انهم را بوزیر عظم صریح در شهر زراغ و زغن زیبای صید و قید نیست
 قرض و دو لنگ قنادی صید و قید لا ینق و کلد. این کرامت مهره شهباز و
 شایهین کرده اند. بکر امنی شهباز و شایهین بولدش اتمش در
 بونیم بولور صید. اهل قلمش در مراد و در که صیفه عالم اولان صید آخرت
 قلعه اهل و کلد. نکست جان بخش دارد خاک کوی دلبران. جان بخشایی
 فتوی دارد و در لبر حاکم سیطره غنک. عارفان اینجام عظمش که کرده
 عارفان بده غفلت منی مسکین اتمش در مراد و لبر لادن کو کلر آلان
 اهل و کلد در انکر مکه سبک عباد و تخانه در اند فتوش جان بخش در لاجوم
 عارفان در مکه غفلت منی مسکین اتمش در مراد. شعر حافظ را بکسر
 وصف احسان است. حافظ شعری بالکلیه سحر احسان و صفی در
 هر کجا بشنیده اند از صدق سخن کرده اند. هر قنده اتمش در
 صدق سخن اتمش در مراد و در که شکر احسان اولان شعر لا ینق
 سخن در که رسوله علیه السلام بوزر الشعر کلام فی حق و قبح قبیح
 صحت خست نکرا خوش باین بسته اند
 سنگ خوب موزنک از نکرا خوش ترتیب ابله غلامش در که کو بافتش

بست

بست از جان شیرین بسته اند. که ببالیک نشن جان شیرین بختش در
 مراد بوندن و صنوع عدل صانع انتقال و صنعتی کورب صانع کماله استدلال در
 خط سبز و عارضت بسر خوب و ککش بافتیم. بکسر خط و عارضه زیاده
 خوب و کو کلر چکی بولدم. سبک از کرد و غیره در شیرین بسته اند. غیره
 شیرین اطرافه سیان بختش در مراد و سبک بقیه در و غایت صنعت
 صحتی باند. از برای مقدم خیل حیات مروم. سنگ خیا که مسکین کلمسی
 اچون کسیر. زانک نکین در و بار دید آیین بسته اند. رنگین کوز
 پاشدن کوز و بارنده زینت بندش در مراد و مروماندن کوز بیکار در
 که اند کوز و باران اشک نکین ابله بزینت در خیل خیال حضرت الهی اچون
 کازانست شکافتی بر عتقان. سنگ زلفک بشیر شکافتی
 عاقل او در. و صلیت از نهی بر ناه و جبین بسته اند. صلیت اچون نهی
 ناه و جبین غلامش در مراد و در که طیب طیب عاقله غیب هو بندن
 در سترای طیب و ناه و جبین اسناد اتمش در. بارب آن رویت و در
 پیرانش بند کلاه. آن مبتدا و ز رویت خبری و ران و ناکش اولان
 جمله مایه در بینه عجب اول بوزیر و اطرافه کلاه باغی وار. با بکر و ماه
 تابان عقد پروین بسته اند. با ما نای اطرافه او لک و کس بندش در
 مراد بچ عادت او ز ناری کلاه اطرافه جواهر و زرا از او لک
 و بوزیر ماه تابانه تشبیه ایدر اقامت صنعت حق ماه تابان اطرافه عقد پروین
 تزیین ایند و کن تذکر در نه کم بویت ابله زمر ایدر. جمله و صف

عشق من بود دست و حسن روی تو جلد نیم عشقم و سنگ بوزار حسنی و صفتی در
 پیش ازین آنها که بر فرما و شیرین بسته اند بوندن اول اندر فرما و
 و شیرین غلبه کرد بر حسن فایق و برین عشق لایق ابله تو صفتی و شکر در
 مراد عشق مجازی صورت عشق حقیقی و آنکه تحقیق در دیگر نماند و **دیر**
 حفظ می صفت کوی یعنی تر عشق این حافظ می صفت کوی یعنی تر
 عشق سوبله غیر از این دیگر خیالاتی نمی رسد **آند** بوندن غیر خیالات
 نمی ابله با غلبه کرد مراد منطوق در ظاهر در **آند**
 بوی مسکه از خشن باد صبا می آید مسکه نفوس باد صبا خشن کلو ر
 این چه پادشاه کز بوی شام آید بوندن پادشاه اندر سر کز نفوس کلو ر
 مراد صبا در نجات ربانیه و در که جانب الهی و بوی کتور و خطاب
 حضرت خدا به در **نکته** مسکه خشن می و در از حبیب هم مسکه خشن نفوس
 بوردی بل بقیه سندان کاروان مکر از ملک خطا می آید بر کاروان مکر
 خطا ملک سندان کلو ر مراد ساقیه کی و **بر** بر دارم و از زونا برو و
 چنانچه که کالی اندن خالد رزم بیند آنکه خشن ترک انزیم تا کتبی جان تند
 کوشش کن بر خشم بوی و فانی آید ایست بوزم و فاقه س کلو ر مراد
 بود که ما و ملک جنانده اولام خفک خشن ترک انزیم بیش تر عشق می
 سبزه سبزه ساز آنکه غمی او نمی او کند ای کو کلر فالان سینه دن و وز
 دیده را بند که بیکان ز هوا می آید کوزی غلبه که هوا دن ترم کلو ر مراد
 حضرت عینی باند که من لم یملک عینه لم یملک قلبه سبزه کوزی ضبط املک

بوی مسکه از خشن باد صبا می آید

که انظر

الانظر لکرم کرم من سها لم یملک عینه لم یملک قلبه سبزه کوزی ضبط املک
 برسد سبزه کوزی ضبط املک سبزه کوزی ضبط املک سبزه کوزی ضبط املک
 می آید بر باد شام که کواکن کواکن کواکن کواکن کواکن کواکن کواکن کواکن
 اول عشق حضرت حق طرفین او و در دیگر که کمال کمال کمال کمال کمال کمال کمال کمال
 عبد خیر باد ایدر سبزه کوزی ضبط املک سبزه کوزی ضبط املک سبزه کوزی ضبط املک
 که زم بکشدن ایان با طبعه باتی **مرو** چشم مرا از تو چشام آید
 بنم کوزم بیکسکه سندان حباس کلو ر مراد بود که کوزم بیکسکه سندان آید
 و غی ایوان کوزم بیکسکه ایان بر باد می آید او تند و خندان بر کوی
 حافظ از باد **بهر** هر که کلر باز بیان ای حافظ سندان بر هر که
 که کلر و باغ از پی عشق صبر کرد و نوا می آید **عشر** ایوان بوز
 بر کوز نوا ابله کلو ر مراد بود که عشق سندان بر هر که که باغ عباد کخانه
 کشف و فیض بوز فضل و رحمت ابله کلو ر **آند**
 روز و صل و دست داران با باد **سوی** بیکسکه و صلی کوز اکلون باد بان
 روز کاران با باد **اکلون** اول و ز کار اکلون مراد فاقه و باغ
 اول احبای چون **خشن** و **خشن** کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم
 طمان غم ابله سندان زهر اولدی **بیک** کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم
 سبزه کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم کوزم
 مشکین اولوب نغمه او و ان صوفیان پر توفی اید و کن بیاند **کریه**
 باران فارغند از باد **اگرچه** باران فارغند از باد **اگرچه** باران فارغند از باد

بوی مسکه از خشن باد صبا می آید

ایشانرا هزاران یاد باد بذل انما بنجه بید الکن اولو را دکن دکن
صدق محبتی بیا ندر مبتلا کشتنم درین بند بلا مبتلا اولدم بوبلا بنده
کوشش آن حق گذاران یاد باد اول حق گذار لرک سی اکلون مراد بود که
اندر که حضور نده اکین بنی بلاون نخلک سی ایدر ابدی شکی دور اولوب
وبلا بنده گرفتار اولدم کرچه صدر و دست در شپیم مدام اگرچه بوزار مافی
وارد کرد کوزند مدام زند رود باغ کاران یاد باد اصفهان ارغ
وباغ خزانده اکلون مراد باران اصفهان بند و و را اولد و غن ذکر و
نیک و بد بر غم بچار ایم ایو غم بد بر نده بچار بوز چاره آن غم را
یاد باد اول مصیبت که چار سی اکلون مراد بنطوفدن ظاهر دور راز
حافظ بعد ازین ناکفته ماند حافظ ازین بوندن حکم و نیلیمش قاری
ای درین آن راز واران یاد باد ای درین اول راز و نکر اکلون
مراد بود که اسرار الهیه صفا که بوقی شدن کرد حافظ ازین کسبه
و نیلیمش بکرد مطرب عشق عجب ساز
نوابی دارد مطرب عشق عجب ساز و نوا سی وارد در نقش مرغ اواره
بجای دارد انک مرغ سی ششک بر بر پونا وارد مراد مطرب بن نجه
کره معلوم اولد شوق ویرجی در که کلا نیک مرغ سی مقام اشاد ندر
عالم از ناله عشق بباد اخلا عالم عشق ناکه سدن خارا اولسون که خوش
آهنگ و فرج بخش صفا دارد که خوب آهنگ و فرج ویرجی صفا سی
صفا سی وارد مراد طالب حق اولندر که عدم انظال استمدر پیر درویش

ماجر

ماجر چه ندارد زرد و زور بوسه چکمی بر بزم اگر چه بو قدر زری و زور
خوش عطا بخش و عطا پوش خدای دارد خوش عطا بخش چلی و عطا بخش
خدا سی وارد مراد بود که شیخ ریافت کنگ مال و منصب بوقی ایاصل
و شاد خدا سی وارد مختتم دارم کین مکتب پذیرست عظمت و
کو کلکی بوشکر بطبر سلک تا بهادارتون فرمایان دارد تا شک
بهادار که اولدی همافون وارد مراد بود که اگر چه قلب فقیر مکتب کین
حضر و را چون عاشق حق در ماکلی قدرت وارد که کیمه انک که کیمه
واقع اولد با دشت با قن اولور از عدالت نبود دور الرش بر حال
عدالتن بعید و کلدر الرصوره حال با دشت ای که بهمایه کوان
دارد بر با دشت که بر کوا خوشی سی وارد مراد جوار حقه اولانک
حلق حضرت حق تونس و عین غایت نظر اند و کنی تمیلدر اشک خنین
بنمودم بطیبیان کشتند قانو کوز پاشن کو ستر دم طلیعه و پیر
در دشت و جگر سوز دوان دارد در دشت و جگر باقی در دشت
وارد مراد در دشت دواس و اراید و کن بیاندر که شفاء القلوب
لقا المحبوب ستم از غم بیاموز که مذعب ما ظلمی غمزدن او کینه
که بزم مذمذمه هر علم اجر و هر کرد بجزای دارد هر علم اجر
و هر مملکت جزای وارد مراد بود که ان حسنتم حسنتم نافعکوان
اسألتهم فلهما حسنه هر علم خیر که اجر و هر فعل ترک جزای وارد که فتن بیکر
مقاله در خیر ابر و من بیکر نفاذ نثر ابر نفر کنت آن بت ترسا

بچه باوه فروش که زل ویدی اولیاب صابنی ترسا او غلجی بت مریدی
 کس خور که صفای دارد کس را بر کسک و لغنه ایچ که صفاس وار و مراد
 بت دل تغذی در و ترسایچ دن مقام ارشاده قریب اولمش سالک و در
 انو کچون باوه فروش ایله صفای که مراد اندن مرشد و وانکه خوب کلاه
 مصراع ثمانه مضونه در یعنی عشق حقی بر مرشدک ست و لغنه و شوقه نو شقل
 که صفاس وار و در حشر و حافظ در کاششین فاکه خواند ای پاد
 در کاهده او ترن حافظ فاکه او فدی و زربان تو تنای و عایی دارد
 سنک دلو کون دعا فاکس و در مراد فی جلدن کسک ایچ و پاد
 دین اولی شیخ و حافظ خلوت نشین اندن دعا و همت طلب ایدر
 شهر بزرگ که بزم کو کلمه آله بختم از بار شو و رخم از بنجا بید و بختم اگر بار
 اولورس اسبابیم بویردن الترمزاد بود که شهره بر مرشد بود که
 کو کلمه انا لا حرم بختم بار اولورس ترک بار ایدر طلب مرشد خلق اگر کو چینی
 کس است که پیش کس عشق بر کوزل حساب است که انکه کرم او کند
 عاشق سوخته و دل نام تنابیر و کو کلی بخش عشق تنانسان الترمزاد کرم
 طریقت بو غلغدن شکایت در باغبان خزان بخت می نیم ای باغبان
 سنی خواندن سنی بخت کور ورم آن از ان روز که با دست کلر عبا بید
 آه اول کوندن که بکسک کل غناکی الترمزاد اهل دنیا که زخارف دنیا به
 اغترانی و مو ترن عظمی بیاند و رهن در حقیقت متوایم از و

کسک ایچ که صفاس وار و مراد

و هر رهنی او بود عاقد ر امین اوله اندن اگر امر و زبردست بغرد
 بیدر اگر بو کون التدی اب بارن الترمینه اگر بو کون غارت التدی
 اب بارن ایدر مراد عال و فال عمر حسن حال فاکه و غلج بیاند ر
 در خیال این همه است هر کس می بازیم خیالده بود و کلی یعنی موسی ایچ
 بو که حساب نظری نام تنابیر و اوله که بر حسب نظر نامت آوند
 الترمزاد بود که معارف التدی صورت مجاز و شمر خیل شکند ایدر اندم
 بو امیده که اهل نظر اولان نامت ایدر بو نون معرفه الترمزاد فهم ایچوب سالک
 طریقت اولار علم و فضل که بچل سال دلم جمع آور و علم و فضل که قرنی
 بلده کو کلم جمع ایدر ترسم آن ترسم تنابیر و نور قرنی که اول چشم ستانه
 بنام ایله الترمزاد عین محبوب مجازی علم و فضل فاکه ایدر ب مقتضای علم اولان
 علی اندر مراد بکدر سحر با بخت بهلوز نرند امین پیش سحر بخت ایله بان
 او رهن امین اول سامری بخت که دست از بد بیضا بید و سامری بید
 بد بیضا به غالب لاه مراد فقط قدن ظاهر و راه عشق از چه کپی کجا بکان
 دارا است عشق بویر اگر چه پای و دندر که بوسی پری در هر که دست
 رو و خوقه زاعد ایدر هر که علیه کیده خوقه و دانشمندان الترمینه نور نور
 مراد بود که طریقت نبی عقیات و اخاقی وار و در کسک ایچ و سر اجدال
 انکه اولور اهل علم و حسب غفل اولان افاندن سالم کیدر حافظ ارجان طلیعه
 ستانه و یار ای حافظ ارجان استر باک ستانه غمزه ای خانه از غیر بیدار
 و بهلر نایر و اوی غنرون غافل قو که نالت الترمزاد حضرت عیسی ایچ بذر ایچ

بچه باد و فروش کوزل دیدی اول تراب صابنی ترسا و غلجینی است مریدانی
 کس خور که صفای دارد **شکر بار کسک** و لغنه ایچ که صفاس وارد مراد
 بت دل فندی در و ترسایچ دن مقام ارشاده قریب اولمش ساه و در
 انو کچون باده فروشن ابله صفندی که مراد اندن مرشد در وانک خوب کلامه
 مصراع مانع مضمون در یعنی عشق حق بر مرشدک ست و لغنه و شوقه نو نش قیل
 که صفاس وارد در **حشر و حافظ در کاشن** بین فاکه خواند ای پادشاه
 در کاهده او ترن حافظه فاکه اوقدی **وزر بان تو تنای و عای دارد**
 سکه دلو کدن دعا عاشق در و تر مراد فی طبعی **سکاه** ایچ
 دین اولک شیخ در حافظ خلوت نشین اندن دعا و مهمت طلب ابد در
شهر بزرگ که بزم کو کلز آله **بجتم از بار شو در ختم از بیجا ببرد** **بجتم از بار**
 اولورس اسبابیم بویرون البزم مراد بود در **شهر** در بر مرشد بود که
 کو کلم الا لاجرم بجتم بار اولورس ترکد بار ابد بطلب مرشد خلقی که **کو جرمی**
کس مرست که پیش کرس قنی بر کوزل **صاحب مرست** که انک کرمی او کند
 عاشق نوحه و دل نام تنابیرد **کو کلک پیش عشق** **بجتم از بار** **بجتم از بار**

فاکه
 کس خور که صفای دارد

کفت کوی کفر دین آخر بیکی میکشد
 خواب یکنواست که مختلف تعبیر
 طریقت یو غلغله نشکند **بغیا نارخاں پیچ**
 سنی خواندن سنی پیچ کور ورم **آه از ان روز**
 آه اول کونون که بلر سکه کل غناک الله مراد اهل و
 اغترانی و مودون عظمی بیاند **رهن در**

دهر رهنی او بود عاشق از این اوله اندن **اگر امروز دست بفرود**
بیرد اگر بوی کون التدی ای بارن التریعنه اگر بوی کون غارت التدی
 اب یارن ایدر مراد عال فنان عمر حسن حال فنان فنان بماند ر
 در خیال این همه محبت او کس می بازیم **خیالده بود و کلک یعنی موی بکینه**
بو که صاحب نظری نام تاشا ببرد اولاک بر صاحب نظری نام تاشا آوند
 الله مراد بود که معارفه التدی صورت مجازده و شعر خلیل شکله ایبر و اندم
 بوا مید که اهل نظر اولان تاشا ابد بوندن معرفه الله فهم محبوب ساه
 طریقت اولار **علم و فضل که بجلر سال دلم جمع آورد** **علم و فضل که قرن**
 بلده کو کلم جمع ابدی **ترسم از کس تاشا بیجا ببرد** **قورقون که اول چشم سانه**
 بنما ابله الله مراد عین محبوب بازی علم و فضل فنان ابد و ب تقضای علم اولان
 علی اندر مراد بکدر **سحر با بچه بهلو نرند این پیش** **سحر بجز ابله بان**
 اور مراد این اول **سامری کست که دست از پد بیضا ببرد** **سامری کبدر**
 بد بیضا به غالب لامراد مفلو قدن ظاهر در **راه عشق از چه کین کجا بکان**
 دارانست **عشق بوی از چه پای و دندک به بسی پری در** **مر که دست**
راعدا ببرد **مر که علیله کیده خونه و دانتش ندن التریعنه قورقون**
 ر که طریقت نی عقیات و اخانی وارد در **سبیل طبعی سر اجدال**
 اهل علم و صاحب غفلت اولان اخاندن سالم کبدر **حافظ ارجان طلیعه**
 پار **ای حافظ ارجان اسر** **پارک سانه غمزه ای خانه از غیر بیدار**
د **اوی غیرون خالقل قو که ناله مراد حضرت عیتر الله بکون بذر ایچ**

قل و بکدر جام بنیان من سدره تنگ در است بنم بنیان قدم کو کل طارفتک
 سدرای در نه از دست که سبب غمش از جای بردن الدن توه که سبب غم
 آن بر نزن النریغین بر نزن آبر رکبه در و **سدره تنگ**
 جهان برابر وی بند از هلال و سکه کشید جهان بیستم فاشی اوزر را رستنی
 جلدی هلال بند در ابروی بار باید دید بیستم هلالنی بار ابر و سنده
 کو رمل که **سدره** لیس العبد لمن تجر بالعود بل العبد لمن باب ولا یعود
 شکسته گشت چو پشت هلال فاش من صدی هلال زده کی بنم خاتم
 کمال ابروی بام چو سکه باز کشید بار که بای فسی چون رستنی جلدی
 مراد روز التهنیک شستری و خفا سی بنم قدم لام ایلدی و بکدر **مبوس**
 روی مشو و رخط از تفریح خلق ادر ته بوزی و خوشندان اوله خلق تفریح
 که خواند خط تو بر روی وان یکا و دید **کیکه** او خودی سنگ خطکی بوزی
 اوزر وان یکا و اندین کفر و الیز لغونک با بصا هم آیتن او قوری
 مراد فی طبعن مرشد و رک خلوت اخبار قشعر اکا خطاب ایدوب
 دیر که خلعن که سنگ کمال و جاکل کوزنر کوز و کلمک ایچون او قنان
 آیتن او قیوب انور **مکر** نیم نت صبح در حسن بکذرت **مکر** سنگ
 تنک سبب صبا چنه او غلادی که کل بیوی تو بر تن چو صبح جامه در
 که کل سنگ نفوک سبب بی بی تنی اوزر فغانن چاک اندی مراد نیم
 کلستانه ایرتوب کل انوکچون نفاس چاک اندی و بکدر **بیت**
 کشید کل مکر از باد صبحدم **بچون** سروری جامه و خود چاک می کند

سدره تنگ
 سبب غم

بنود چنگ و رباب و کل و بنید بود چنگ و افلق و شراب یوقی اوی که وار
 ایدی کل وجود من غشته کلاب و بنید بنم وجودم با لحن کلابه و بنید
 اصلش مراد بنم طبیعتن و عشق و سوز از لده کجیر او نمش اوی و بکدر
بیت شرابا علی حب حب مدانه سکرناها قبل ان یخلق الکرم **بیا که**
 بانو بگویم غم مدلت دل کل که سکا که دیم که کل مدلت غنی **چرا که** بی تو
 ندارم مجال گفت و شنید **کل** که سسز یوقدر و بک **و شنید** کلام مراد
 املح او لحنی فعاله مجال اولمز بهای و صلواتی جان بود خدیارم سنگ
 و صک بهای اگر جان اولور **دخ** شستیم که جنس خوب مبصر هر چه در
 که خوب خسته یعنی فاش مبصر اولان بنه که کورر آکور مراد طالب و صلوات
 بذل روح انک رو ادر و بکدر **مر** بر آب شستم که بی تو و راز تو
 دو که کوزم پاشن که سسز سندن ابرغ اولسون **چه** باد می شود و در
 خاک را می غلطید **بل** کی کند و طبرانه بو اندی مراد فرقه کوزی
 یکش بل کی کدب طبرانه بولند و غن بیان ایدر بویه اولن سندن ابرغ
 اولسون فی طبعی شج طریقه و عاده ایدر **چو** ما روی تو در شام
 زلف می دیدم **چون** سنگ بوزل آیتن زلف اخشا منده کوروم
 شیم بروی تو روشن چور دزمی کردید **کی** سسز بوزل آیتن کون کی
 روشن اولدی مراد غیب موبت ملا حظه سسز **تجلی** اجمال اولد و غیبه
 بجا کونز کی روشن خلور و بکدر **بب** سید مرابان و بر نیاید کام
 اغرم ایدر جانم حلال اولدی مراد **بسر** سید ایدم طلب سسز سید

از دماغ من گشت خجالی خنو بن جبرائیل فغاندن سنگ زلفه خیالی بجای
 فلک و غصه کوران نرود فلک جناس و دوران غصه سیله کنیز مراد
 هموم و آلام بنی خکر جال حقدن فغان فلک و پیکر در ازل است و لم بکسرت
 پیوند از لده با غلده کوکلم سنگ زلفه او جی بله اتصال تا ابد شد
 و ز سر پیمان نرود تا ابد باشی چکنز و عهد پشندن کنیز مراد غیب
 هویت و حضرت دانه جتی ازل و ابدی ابد و کن پیاور هر چه از عشق
 است آن بدل جان منست هر نه که سنگ عشق کن وار در بین
 دل جانده در برود این دل و ز دل من آن نرود کیدر بو بنم کوکلم
 و کوکلم اول کنیز مراد عشق حق قلبه ثابت ابد و کن بیاند ز نه کم
 ویر انجمن مهر نوم در دل جان جای گرفت انجلی سنگ جنبک
 بنم کوکلم و جانده بر دوندی که اگر سر برود آن ز دل جان نرود
 که اگر کیش کیدر اول دل جان کنیز مراد و بوند عشق عهد ترقه سن
 بیاند که عشق الهی قلبه ثابت اولدغ کس جانده و منی ثابت
 ابد اول مهر که اولوردی انکله نایدید بوسه و زیک و لی ای دوست
 ایمانده در کرد از بی خویان دل من معذورت اگر خوبلر و بچه
 کیدر بنم کوکلم معذورت در دارد چه کند ز بی در مان نرود
 دردی وارد و نیجه اید در مانا و بچه کنیز مراد و خویان طریقه محبوبی
 اول شیخ خدر لاجرم درد الهی بیماری اولان طایفه نکر ارد بچه کیدر
 در مانا استر کیم محبوب دوست و غلک کیمین دوستدر طایفه

اولان اولوردیم پیر دوست هر که خواهد که جو حافظ نشود سر کردن
 هر کیمکه دار حافظ کیم اوله جبران دل بخوبان نهد و ز بی ایش
 نرود کوکل خبیر و بر سون و اندک ارد بچه کنیز مراد طاهر نظر
 خبیر کوکل و برن جبران جهان اولدغش بیاندز تحقیقه نظر شیوخه
 کوکل و برن جبران حق اولدغش و کرد در هر کیمکه جبران جهان اولدغش
 استنز خبیر کوکل و برن هر کیمکه جبران حق اولدغش استنز شایه کوکل و برن
 عشق تو نهان صیرت آمد سنگ عشق صیرت نرود
 وصل تو کمال صیرت آمد سنگ صیرت کمال صیرت مراد بود در عشق الهی
 ابتداء صیرت وصل حق استنها و صیرت در بر غرقه و بچه وصل کافر
 بنچه وصل و کرینک غرقه که آخر هم با سر حال صیرت آمد حال صیرت کیش او ز
 کلدی مراد صیرت غالب اولدی و پیکر نی وصل نامدونی و اصله وصل
 نه و اصل انجا که وصل صیرت آمد اولد و که وصل صیرت کلدی مراد
 اتصال صیرت اولی حق وصله و اصله اولوردیکدر از هر طریقه که کوش
 کردم هر طرفدن که استدم آواز سؤل صیرت آمد صیرت سؤل
 آوازی کلدی مراد که طریقت اولد هر طرفدن صیرت سؤل اولد
 و پیکر بکدر بنجا که در او بر کوکل کوسور که انک بولند بر هر
 حال صیرت آمد انک فیز او ز صیرت کیم کلیم مراد جمله سؤل بوزند
 نشان صیرت وارد و پیکر شد منزه از کمال عزت صندی
 کمال عزتند انرا که جلال صیرت آمد اکاله جلال صیرت کلدی مراد

عشق تو نهان صیرت آمد

اكا كه جلال صبرت ككلى مراد بود كه اكا جلال صبرت ككلى كمال غث و نكلى
 منزه اولور سزا فم وجود حافط بشدن اباغه حافط وجود
 در عشق نهال صبرت آمد عشقه نهال صبرت در مراد كند و ذاتى
 بر فدا نه تشبيه در اول فداى صبرت فداى اوله كه شمره صبرت اولاد يكدر
دو شمس آمد و ساره بر فروخته بود
 دو كچه كلور دى بكافى بالكلند ريش ابدى نما كجا باز در غمزه سوخته
 بود تا كرو قنده بر غم اور مشك كوكلش بافتش ابدى مراد بجلى جمال بود
 ابدى بگلش كسك قلمنى محو فاني اندك ز كرو رسم عاشق كشت و شوي
شهر شوي عاشق اولدر ملك عا و سهره فتنه بر اتمق بشوي
 جامه بود كه بر قامت او دوخته بود بر فغان ابدى انك فتنه و بكلمش
 ابدى مراد قهر و اهل او جذب قلوب صفات ذات حق در يكدر
 جان عشق پسند رخ خود مى دست عشق قلب جاننى كند ركب پوزر كلى ملور
آتش مهره بدى كار بر افروخته بود او دى بوشا و زر بالكلند
 ريش ابدى مراد عشق قلب جاننى باقى و اندره او و بر اتمق كند و نك كمال
 قشورى ابدى بيان در بعضى سخته بوبت واقع اولمش كفر لفتش
ره و بر مى بزد آن سنگين دل انك لعل كوفه دى بولس او را ابدى
 و او اطلالش كوكلو كند و بولنده پوزندى شعله بالكلند ريش ابدى مراد
 كز دى ستر در عين غيب بوبت ستره دى بولس او را كه اهل اولان
 اكا و ابر ابدى اول كبر با صبحى كچه بولنده جانندى بجلى شعله بولنده ابدى

در عشق نهال صبرت آمد

دل بس خون بكف او دوى و بده بر بخت لوكل نچى فان ال كنور دى و كوز
 دو كوى الله الله كه تكف كرو كه اند و خنه بود الله الله كم تكف ابدى
 و كم فزانش ابدى مراد بود كه نچى كسك خفيل مال ابدى كند و خضر صبرت آخوه
 نصيب اولور صنعه كم كسب كس اكل ابله كم نه بيلور كم فزانه
 كم بيه بار مغوش بونا كه بسج و نكرو بارى صامت و نيا به كه جوق فائده
 اندى انكه يوسف بزر زما ستره بفر و خنه بود اولكه كه بوسنى كچه زانچى
 حاتمى ابدى بغه يوسف فرزند اشكرى و شروه بشن بچش در امم عدوده
 حبيب بوسنى كچه زانچى صاند بيل جوق فائده اندر لا جوم حضرت صفى
 دنيا به صاندر و خى بويله ر كچه ميكفت كه زارت بكت مى ديدم
 اگر چه دير ايدى زار خنل ابدى كور ايدم كه نهانش نظرى باس و سوخته
 بود كه اندك زوجه نظرى بن كوكل باشد و ارا ابدى مراد خنل ابدى و كى
 عين غيبت ايله نظر ابدى و در و يكدر نفس اكنش بيايد زار زار
 نابه زو او ترا با صد شزار كفت و خوش گنت برو خرقه سوزان حافط
 ديدى و خوش بدى بوى خرقه و باقى اى حافط يارب اس قلوب شاس
 زكه اموخته بود عجب بقلب بلكى كدن او كرون ابدى مراد نچى كه خرقه
 كيو ب صورت اولدغى ربا و قلبه قدر آن احراق و محواتك ربا و قلب شاس
 اثرى و در و يكدر فكر اس خسته بشن بفر
 تقدير نبود بوخته نك قلى سنگ قلى ك ابدى قدر و كلال بش و رنه از غمزه
 جادوى تو نصير نبود بوخته سنگ جاد و غمزدن تقصير بوق ابدى

بهر نبيح فضاى خنل

مراد فی جلدی نفس و در که اهلک روحه یعنی غداپ آخونه گرفتار قلفه کسب جوید
 اما المعصوم من عصاة الله حسبنا انک ضرر ندن ایدین اولدم **• یارب آینه**
 حسن توجه جوهر دارد **• عجب سنگ سنگ** به سنگ نه جوهری وارد در که درو
 آه مراقبت تاثیر نبود که اندر نرم آهنگر فوت تاثیر یوقدر مراد بود
 نفس نه النفس العظمی الاکبر موجب بود و در و معبود در انک افعلا فی
 احوال عقل جد و سعی ابد و آب ایلر اما انک آینه سده تاثیر فکرم **• من**
 دیوانه جو زلف نور نامی کردم **• من** دیوانه چون سنگ زلف صابو دم
 هیچ لایق نرم از حلقه زنجیر نبود **• هیچ** زنجیر حلقه سنگن بکا لایق که یوقدر
 با هیچ بکا لایق زنجیر حلقه سی یوقدر مراد بود در که نفس دایم زلف و در نوب
 اکا افعلا عنان انک که چون **• من** آن ضبط اندم **• من** دیوانه زنجیر در
 غیره لایق و کلم با هیچ بر زنجیر لایق که و کلم که زنجیر ایلر او صلا نجف
 دلو و کلم **• نازنین** زلفت در چمن ناز نخواست **• سنگ** قد کن نازنین
 در ناز چند خالتم ز خوشتر از زلف تو در عالم تصویر نبود **• سنگ**
 نقش کن خوب که عالم تصویر ده اولمشدر مراد نفک نازنین و حسن صورت
 و اغرازی بیاند **• تا** مکره صبا باز بکوی تو رسم **• تا** مکره صبا کی کر سنگ
 محله ایشم **• محلم** و درش بجز ناله شکیر نبود **• محلم** و درش بجز ناله شکیر
 غیر و کل ایدی مراد فی جلدی نفس و در انک محلمی عالم الهی در که اندن
 کلندر که و احوال ایشر اولد **• بکدر** سر حیرت بدر بکدر مایه کردم
 باشی حیرتدن بیخا زرقونه دولاندرم **• چون** شناسای تو در صومعه یک

پیر نبود چون کسی بلج صومعه بر پیر یوقی ایدین مراد بود که سنی صومعه
 پیر اندن بکدر بر پیر بولندی **• من** حیرتدن عشق الهی اولان بران دولانوم
• سنگ که متکلف و برم و کس که کس **• یعنی** ترا بطلیم خانه به خانه **• آن**
 شدم ز تو ای شش میجران که چو شمع **• آن** چکرم سنگن ای میجران شش که شمع کی
 جوقی خدوم از دست تو پیر نبود **• کند** فنا مدل غیر سنگن لوکون تو یوق
 مراد فی نفس اولینو میجران خلاص و لغز که و صول که الله بولمزد بکدر **• آینه**
 بدر عذاب اندر حاقطی تو **• برایت** ابدی فدا بدن حافظه غصه سینه
 که بر هیچ کس نیست **• من** پیر نبود **• که** هیچ کس کند نفیس بر تیج و کدر مراد
 غصه دو کس سر آیت عذاب اید و کا ظاهر و ربانه تیج و کدر و بکدر
• دل یوقی بت تمام دارد **• که** کل سنگ بک **• من** سنگ بک
 شوق تمام و وتر **• یارب** زبت چه کام دارد **• عجب** سنگ بکدن نه مراد
 و وتر مراد لیدن کلام الله در اندن عجب نه مراد و وتر بکدن مراد انک
 موجب اید علم اید می یوقه معنی و عملدن غدا لیده می و بکدر **• جان** نیرت
 مهر باد شوق **• جان** بخت نیرت و شوق نیرت **• در** ساغر دل تمام دارد
• که کل فزند تمام و وتر مراد قلبی قوسه شبیه اندن اولان بختی شبیه
 و شوق نیرت شبیه **• در** شوریده زلف یارب و ایم **• باز** زلفی شوریده
 و ایم **• در** دام بلا تمام دارد **• بلا** اغذ تمام و وتر مراد غیب هویت
 و ذات صفة مبتدا اولان نهاننه ایزر غنا به گرفتار قلور و بکدر **• بکدر**
 کند دل شیوه **• تا** صیدا اید **• بر** کو کلی تو خلق اید **• بر** کل زلفه دام دارد

کل او ذره بنفشه دل آغی وار و مراد کلان کشف در بنفشه دل خط و علم
 ظاهر در که اول علم ظاهر پنج راه دایم اولوب موجب ایلد عمل ایتوب کشف در
 حرم و فالور **آخو رسد م که باز پرسیم** اخا کا و کرم که صورت **کمان**
 و بر ما چنان دارد که اول بزم و بر مرکز نه آوی وار و مراد کینه ذات
 معلوم اولمق مقرر اما کسر اتمانیتش اولمق وار و دیگر **بابا کی کشند**
 آن کو **بابا یله قیج او تور راو که** اندیشه خاص و عام دارد خاص
 عام فکر و دوتر مراد صلیح ناسعول اولوب مناصب دنیا به مقید اولان
 خلوت و عزت حفظ بولوب معشوق صغیق ایلد صحبت و مصاحبه ماکلا و لمر
 خرم دل کسی صحبت **شاد اول کشتک کو کل که صحبتی** بابا علی الدوام دارد
 بابا یله علی الدوام و دوتر مرا عزت و خلوت اختیار بدن یا حقیقی ایلد
 تحصیل ایدر حفظ کلیه ایدر و دیگر **حافظ چه دم خوش است و مجلس این**
 حافظ نه خوش بر مدد و خوش مجلس در که **اسباب طرب مدام دارد**
 که شنگ اسبابی مدام و دوتر مراد اسباب افراغی اولانک حسر حاله رغبت
زمن صلاح و سلامت کس این کمان نیر بندن
 و سلامتی که بوطنی التمز که کس بر ند خرابات فلان آن نیرد که که خا
 رنده اول طین التمز مراد بود که بن ملا می طایفه سندن و علم اخلاص ایلد
 قلندر و نم ظاهر و کند و من ند خرابات که سترم که کس بندن صلاح اعمال
 و سلامت احوال طین التمز من این مرفع دیرینه بهر آن دارم **بن بودی**
 خوقه انوکچون دوترم که زیر خوقه کشم کس این کمان نیر که خوقه التمه

حفظ کلان کمال

حکیم نیرد که بوکان التمه مراد بود که اسکی خوقه دل بی کوا سکی فغانی
 کبوت سو فیانه که نه کرمز تا که عشق الهی و اخلاص ایلد عبادتی عوام التمه
 التمه ایدم بنی که صوفی و عابد صانیه **میکش غرت بعلم و علم فقیه مدام**
 مغرور اولد علم و علم ای فقیه مدام که بهجکس قضای خدای جان نیرد
 که هیچ کس نه الله تلح فغانسندن جان التمز مراد بود که السعید سعید بن بطان
 الله و الشقی شقی بن بطان حسیب فغان خداده سعید اولان سعید شقی
 اول شقی در اول کم شقی نقدیر اول شقی اول اول سعید اولمز لاجرم علم و علم
 مغرور اولمق وار و کلد **مشو فرغنه رنگ و بو قیج در کش** رنگ و بو به
 به التمز اولد قیج که رنگ غم زلفت خوش فغان نیرد که غم پس کو کلان
 فغان نیرد نیر التمز مراد رنگ و بو به دل طاهر اراسته اولان شیخ
 و اهل کسوند و فغاندن مراد شیخ حسیب حاله امدی فی هر اراسته
 اولان التمه یعنی ظاهر که تزیین اتمک ایلد کند و کی بو اولدم صانیه عشق
 الهی نوش ایدوب علمی اخلاص ایلد قل که غم جهان پس ظاهر کدن عشق
 بر سو ز کیدر **اگر چه دید بود بایسان تو ای دل** اگر چه کوز سکه
 بایسانک ای کو کل **بهوش باش که نقد تو بایسان نیرد** غفل ایلد که
 سکه نقد بایسان التمز مراد بود که اصح شیخ و پیشدر که خلق الله العزیز
 فی اعلی البیون کجاس البستان پس کوز پاسه اندر اما غفل اولمق اولمز که
 بایسان و بیک کشتک مال کسره ایدر لاجرم **النظر کسهم سوم نه سهام البیون**
 حسیب و من لم یکن عینه لم یکن قلبه فغانسندن کوز سنی حبه ماسوی به ویر

دو نفر فایده لطف **امروز هر که وعده بفروداش می دهند** بگویند که
 باره وعده و پره را مراد بود که اعلوالات غریب که گاه تو تو غدا بگویند
 علم آخوند استیصال که گاه آن باره تا خبر ابتداء علم او به مال و پره
 را انکه لذت اخوندان فایده لطف اولمز **مطرب باز کرده عاشق بی خوا**
ای مطرب دوز پرده عاشق بی خوابی **کانرا که بی نواست نوا عاشق**
می دهند که اول که نوا ساز در اکانوال و پره را مراد و مطربان شوق
 و حالت و پره در که انکه کلامی فیض الهی به پست اولور **حافظ**
 بترک جنت خود می کنند **حافظ جنت خود می بذر** **کرد و حرم**
 وصل تو ما و آن می دهند **اگر سنگ وصله جنت** **اکا مکان و پره**
 مراد ملکین حرم وصل بار بولان **باز خود و من اولمز و بگذرد**
کارم زد و بر جبر غیب **ایسم دوز فکدن صلاه**
ایرزم خون شد دلم زد و بد رمانی رسد **قان اولدی کوکلم در دوز**
درمانه ایرمز مراد زمانه دن شکا بندر **با آنکه خاک کوی شد مپچو**
هنوز **بوند که ملک طبرانی اولدم کلب کین هنوز** **آب دغم اهی**
رو و دمان نمی دهد **بوزم صوبه کیدر الک ایرمز مراد نذر ابد**
منتفع اولدم و غن شکا بندر **بی پاره نمی کنم از هیچ استخوان** **بر کس**
غیر بریزم هیچ بر ملکدن **تا صد هزار دغم بدندان نمی رسد** **تا پوزیک**
دغم دینه ایرمز مراد جوق شفت ایل **از منتفع حال ابرم و بگذرد**
سیرم ز جان خود بدل و ستان ولی **دویدم کند و جانان**

مستحق علم از غایت علم

دو سطر کوکلی حقون **بیچاره راجه چاره چو فرمان نمی رسد** **بیچاره**
نه چاره چو فرمان ایرمز مراد کمال صخریدن موت استرن اما اجل
ایرمز و بگذرد **بعقوب راد و دیده خست سپید گشت** **بنفیک**
ایک کوزی مسندن آغردی **آواز نامر مصر کنگان نمی رسد** **آواز**
مردن کنگان ایرمز مراد بود در تقدیر حده زمان حشر تمام اولمش
ایمیش نو کچون **یوسف طر فندن کنگان جبر کل مش ابدی نیم عالم دخی بولین**
در **باز آرزویت گشته کران بار غم دلم** **سند آرزو کدن آغرا و کدن**
کوکلک غمی بویک **اوج که آرزو پس از زان نمی رسد** **وای که آرزو**
بجا اوجز ایرمز مراد و نطق فدن کاهر دور **تا صد هزار غار نمی روید از**
زمین **تا بوز بیک کین بنیه بردن** **از کلینی کل کلبستان نمی رسد**
بر کل فدا نندن بر کل کلبستان ایرمز مراد جوق زحمت ایل از منتفع حال
اولور و بگذرد **از دوست برو جود زمان اهل فضل را** **جود زمانک**
غلبه سندن اهل فضل **این غصه بس که دست سوی جان نمی رسد**
به غصه بندر که آل جان **جانینه ایرمز مراد جانری تدبیر اید مراد کلبه**
امرنده عاجز اور **از هفت اهل جهل کیوان رسیده اند غنطن**
جل اهل کیوانه **بینه زحل بندر نه ایرمز مراد** **حافظ علم و فضل کیوان**
نمی رسد **حافظ علم و فضل کیوانه** **ایرمز مراد بود که اهل جهل غنطن**
زحل بندری اولدم و غی بدیخی فکله ایرمز مراد **حافظ علم و فضل کیوان**
کیوان تمام قول مر نه سینه ایرمز مراد جان بعضی شخه **بویک در** **جواه**

اهل فضل بکوان نمی رسد و مخلص بینی بود و افع اولش حافظ صبور
 باش که در راه عاشق **•** این حافظ زیاده صبر اید چون اول که عاشق
 بودند **•** هر کس که جان نداد و جانان نمی رسد **•** هر که که جان و برمدی
 جانانه ایر فرماد و وصول الی الله صبر اید اول غن بیاد **•** و کس
• این بسته زمانی که بار باز آید **•** زهر مبارک بر زمان که بار او
 کله بکام غمزدگان غمگسار باز آید **•** غم او رست مراد و کله معاصی که
 کله مراد ظهور تجلی و انس حق زمان مدحدر **•** چه پیشتر شاه خیال کشید
 ابلق چشم **•** آنکه خیال شایسته او کله جلیم کوزک آتاجه آن **•** بدان امید
 این شهسوار باز آید **•** اول امید که اول شهسوار کله مراد خیال
 کله فضل بلوب **•** اگر رغبت خلق در **•** در انتظار خند کش می برود
 صبر **•** اول خیال اید که کله کار عادی اوزره **•** کله مراد اندن کله لم
 دافن **•** و یوان استر **•** مقیم بر سر راهش نشسته ام چون کرد
 آنکه بوی کشنده مقیم او نویشم تو زکی **•** بدان هوس که بدین دهلزار
 باز آید **•** اول هوس اید که بویول او غرافنه **•** کله مراد متمر صا و حیده
 فقیر و صغیر اولان غنابه الله کلور و پلور **•** اگر نه در هم جوکان او رود
 سر **•** اگر آنکه جوکانی بوکلنده کتتر سه نیم بشم **•** ز سر جلیم و سر خود
 چه کار باز آید **•** باشند نه بیم و باش خود نه اید **•** کله مراد باش
 اگر خدا او کله بر سر نه برود پلور **•** دل که با سر زلفی او قرار
 کرد بر کله که آنکه اکی زلفی باش اید قرار اید **•** کله مراد در آن دل

این بسته زمانی که بار باز آید

قرار

قرار باز آید **•** کله الله که اول کله قرار کرد کله مراد غیب هوبت و متعلق ذات
 اید قرار اید کله کله قرار اولمز و پلور **•** کله مراد بزم موج بر کنار چون
 بزم کوزم یا شام موج اور کنار اوزره **•** دزکی **•** اگر میان ویم با کنار
 باز آید **•** اگر آنکه پل نیم کنار مراد کله مراد بود که قرب حق عاشق غلبه شوق
 و پروب ذوق و سرور و دل اغلبه اولور **•** چه جور که کسید نیتان رحمت
 پنج جور که چکر پلک خندان **•** بوی آنکه در نو بهار باز آید **•** آنکه
 فتوس اید نو بهار کله مراد جفا چکینه و فایه ایر لمز و پلور **•** ز نقش شوق
 قضا هست امید آن حافظ **•** قضا نقش باغیدن اول مدوار در
 حافظ **•** بهیچ سروسر و بست کنار باز آید **•** که سرو کس آنکه کار کرد کله
 مراد بود که قضا فصلان رجا بود که **•** علو درجه کس مطلوب حاصل اولان
• بر سر بازار جان بازاران ضادی من زنده جان
 او نیل بازاری باش اوزره **•** جان غریب اید **•** بشو پرای سکنان کوی
 جان بشوید **•** اید کس ای جانان محله ای سکنای اید کس بیت
 مرهوندر **•** دختر ز چند روزی شد که از عالم شکست **•** اوزم جیبوغی
 قری بر پنج کون اولش **•** که بزودن پاید او شد **•** رفت تا کله در فضا
 حاضر شود **•** کنده ناخنی نه پیش وونه حاضر اولک مراد عشق الهی
 و سوار و بر مانع سببی اید بر پنج کون اید بیکه غایب اولمش
 که فاختا جانینه کنده حاضر اولک **•** که عشق الهی نوش اید و سوار
 طریقت قلوب چند اید **•** و حال فلک و پلور **•** جامه و وار و زلف و نیم

جان غریب اید

از جناب اول فرزند زکریا و در لعلی بنی قول و یارم تا بحی
 وارد بر جعدن **عقل و دانش برود و نمادین از وی عتوبه**
 عقل و علم اتندی و کند اندل امین او یک مراد عشق الهی که مرت شوقی
 و هوادین ناجی وارد در غفلت کس و علم ظاهری التوب کشد راندن غفل
 اولک و بکدر **هر که آن تلیم دهد ملوایا باشد و هم** هر که اول آجی و
 بجا و بر ملوایا اکاب و بر رم **در بود و کشیده و نهان بدو رخ**
 در روید **اگر ستور و زانور** چینه کید مراد اول آجیدین شیک
 در که غف غایت آج کلورانه و پروت ارش و ایدل شیخ جان و پرت
 نیلیم دلی کر و جهندن مراد مکار نفس یعنی مکر و کلندر
 اکا کینچی جنبه و وصله ابر فر **دختر زکریا و نیز و کلرکت**
 و ست **او زیم جوئی خزی اگر چه آجی و اینی و کلرکت و ست** در
 کرباید نقل سوی خانه حافظ برید **اگر بولور سکر از حافظ اوی**
 حاینه الیک مراد کند و جره و خلوتند عشق الهی اوله و غل طلب در
بنفشه دوش بگل گفت و خوشی که داد
 بنفشه دوش کجی که دیدی و خوشی بر نشان و پردی **که تاب و جگه**
 طره فلانی عباد **که بنم بو کلیم چانه فلانک طره اولسون مراد بنفشه**
 دن کنده اولان خط در که سال حال ابله کشفه و بر بنم معینر مک
 طبع قان غیب هویت و اسرار الهی اولسون **ولم خزنه و اسرار بود**
 قضا **که کلیم خزنه و اسرار ابدی و فضالی در بن بست و کلیدش**

عقل و دانش برود و نمادین از وی عتوبه

بدستان داد **قبوس بنعلدی و مقاصد بر کل کل الی الله و پردی که**
 مراد استاندر مرشد و ر که مرید الیک و نشتر فتح باب اتوب مجاز
 اولمزشن ارشاد **هنگام اتمک کرک شکسته و اربدر کاست**
 آدم که طیب **صنق کبی و رکا هکله کلدوم که طیب** بو بیال لطف
 بوم نشان داد **سنگ لطفک بو مبالغه شان و پردی مراد**
 طیبیدن الهام حق در که ارشاد شیخ و و ایدر و بو اعلام ایدر
 گذشت بر من سکین و بار قیاس گفت **کجی و لبرین سکین**
 اوزرنه و رقیبانه دیدی **در رخ عشق معقول من چه جان داد**
 در رخ بنم معقول عاشقم نه جان و پردی مراد نفس مالک اولانه غایبه
 الله مرور و شفقت اندک بیاند **تنش و دست و دلش داد**
 با و آن عارف **تنی دست و دلش داد اولسون اول عارفک**
 که دست دادش با اول تا نوال داد **ال و پردی و بر ضیفه باروم**
 و پردی مرشد و معین اولانه دعا در **برو عالجت خود کن ای**
 نصیحت کوی **یوری کند و شکست قلای نصیحت ابوی** شراب و
 شامد تبرج کراز بانی داد **شراب و شیرین نجوب کیم زبان**
 و پردی مراد طلب دنیا چون نصیحت ابدنه جواب در که عشق
 الهی و نجوب حقیقی کیم زبان اندن **خزیه بد دل حافظ زکو هر اسرار**
 حافظک کو کل خزنه اسرار کو هر ندون **بیم عشق تو سر مایه جهان**
 داد **سنگ خشک بر کنند جهان سر مایه و پردی مراد بود**

مجلس اول

عشق الهی حافظ بر فیض بیدی که بود و کلمه عارف دقیقه را اهل عالم سرباه
فکدی است اگر چه حافظ لافظ نمنه گفت اسرار سروری
بلکه بشر حشمت بیان داد اینست عشق
نیست که از سر بدر شود سنگ شنگ قول به دکلر که باشند
جعه مهرت نه عارضت که جای در شود مجنک عارضی دکلر که
غیری بره کبد مراد و مظهر ظاهر در عشق تو دور و رویم و میرو
در دلم سنگ شنگ بنم ایچمه و مجنک کو کلد بشیر اندرون
ند و با جان بدر شود شود ایلچر و کندی جان ایلچر مراد
بود که عشق الهی چون مال صیقل طبع ایلچر شد ما دام که جا
تند در اندن شنگ اولمز جان ایلچر در دیت در دیت
که اندر علاج او بر دور دور که عشق دردی که انگ علا جند هرت
سبش نمای بر شود هرنه دکلر کسی زیاده کو سوره سبش بر اولور
مراد بود که عشق الهی علابی عشق حضرت و وصول قرب ایلچر اولور
لا حرم اول حضرت و وصول قرب زیاده اولور نوق و دیت غالب اولور
اول بی منم که درین شهر سبش اول بری بنیوشهر ده که
بر کچه فرمود من ز عشق با فداک بر شود بنم افغانم عشق در
افداک اوزر کبد مراد بود که عشق اولان و وکل کبی او بویوب
هر کچه فدا جات و افغان افداک عروج انگ که بوشهر اول بری بنم
دیو ترغیب و بیانات ابد ورزاند من سبش بنم برنده رود

اکبر

اکبر کوز پش صاحبم زنده رود کنت عراق و فارس بیکبار تر
تر شود عراق و فارس کنی بر او عزون اسکنوز مراد بود که اگر کون
پاش شود قدر جاری اولوب زنده رود ارمانه فاضل اولوب مزاج
عراق و فارس نوکله سیوار لقی ایچون اجا ملبندی جک کفایت
ایدر ابدی عشق عزت علی و فاک بد فامیت لجان ن ایچون
دولکان البک قدر شوق لا جوت العبون من العبون دی در بیا
زلف بدیدم خ لکار دون زلف اور زنده کوروم نکار لکار عش
بر بمان که ایر میط قر شود بر بیا ت اوزر که بوت قری میط اولا
گفتم که ابتدا کنم از بوس گفتن و بد ملک ابتدا ایدر بوس ون
دیدم یوق بلکه از نا ما عزب بدر شود تو که آی عزب بدن لکار
جعه مراد بود که تجلی ذات بکا ور ایچا بدن واقع اولوب دعوی
وصل و قصه و هول ندم هنوز وقت اولدی زمان نوست کچدی
دیو خفت و یر لدی عاشق هر از حد بر آر و بیای بوس عاشق
بش فردن چنار ایاغ او یکه کازاک او بیای شما سبش شود اگر
عاشق طیر اغی سنگ ایاغ کازاک قلع سرب بر سز اولا بیت قدر
اول عش سیم دورم ایاغ او یکه سیر ایدر لکی سرور ایاغ سک قدم
سبش اوسته مراد صفت اصبا معلق اولی حق حیات عادت
اولور و بکدر حافظ بیاد لعلش اگر باد من خوری ای حافظ
انک لعل بادنه اگر شراب ایچر س بلکه از مان که مد عبا ترا خبر شود

توبه عین اول غافل اول که مدعیان خبر او را بود و در که توبه و انابت
 و سوره که طریقت تصدیق است بنمایان آنکه که که اعتدال و شیطانی
 و انس مانع او را بود **و اینست** **اخذای کسی را**
 بهر که بگیرد **اگر الله تعالی بر کسی بر کنه اید و دونه** **و اینست**
 بناله زمانه **اگر بگیرد** **بیرانه اید** **اینگار رخا نه** **دو تر مراد بود** **که**
الرضا **تکاور کنه** **سببی اید** **نواخذه اید** **و لو یواخذ الله الناس**
بما کانت علیهم من ذنوبهم **و اینست** **قهر کل اید** **و اینست** **برابر است**
و گویش حضرت مولانا **برابر در صفا و طایغ حضرت مولانا** **او کنده** **که**
بگویند **بخشش** **که** **بگیرد** **کا** **طایغ اید** **بشارت** **کا** **صفا اید** **دو تر**
مراد بود **که** **بگیرد** **و کثیره اید** **معدن** **کا** **بوس** **اولمق** **اک** **و ذنب** **صنیر**
اید **عذاب** **این** **اولمق** **اک** **کا** **چون** **کنه** **ای** **عقاب** **اک** **کا** **از** **کنه**
سببی **ای** **عذاب** **ای** **کنار** **روی** **زین** **مکنی** **غنی** **دانی** **بر** **نور** **ند**
کنه **ای** **در** **سب** **بمترس** **که** **ماه** **بر** **فلک** **از** **سوی** **کنه** **اید** **بگیرد** **که** **ای** **فلک**
کنه **ای** **شوم** **عند** **دو** **نور** **مراد** **بود** **که** **کنه** **شوم** **در** **فری** **سما** **اید**
ظاهر **او** **آن** **الشرف** **الغیر** **این** **آیات** **الله** **لا** **ینکفان** **لوجه** **احد**
ولا **یخفون** **یخوف** **الله** **بها** **عباد** **و** **حسب** **الله** **ف** **تقر** **عصید** **ان** **در** **و** **ان**
اهل **ارضه** **نبی** **مرتب** **او** **نور** **تو** **با** **که** **دانی** **آری** **ول** **نور** **بیدار** **س**
با **ک** **دانس** **ولی** **ظاهر** **او** **نور** **کنه** **مای** **تو** **فرد** **اک** **داد** **خواه** **بگیرد**
سنگ **کنه** **ملک** **که** **بار** **ین** **شک** **اینی** **دو** **تر** **بینه** **انکلی** **مراد** **ظلمه** **بند** **ور** **که**

و اینست که هر که بخواهد...

بکون

بکون این رخ فاخو کوب خرابد و ب پاک دامن بورسن اما یارن فطلم
 دانک دو پنجی ظاهر او را بود که ملوث و صاحب معای ایش سس
 ششیم کرم کنه من جهان بکرم زار **بر** **که** **کن** **جانب** **ین** **شو** **بزار**
اغزل **که** **سجد** **کا** **من** **آن** **شب** **هم** **کبا** **بگیرد** **که** **بنم** **سجد** **کا** **هم** **اول**
کچی **دو** **کلی** **اوت** **دو** **تر** **مراد** **کثره** **کنه** **ای** **اغزل** **و** **عنی** **اچون** **حکایت** **اید** **و**
کوزم **باشند** **او** **تر** **بتر** **و** **بباله** **در** **که** **ای** **وداع** **بکرم** **بدان** **شابه**
که **بار** **وداع** **وقند** **اغزل** **اول** **شابه** **و** **که** **بار** **بهر** **زین** **که** **رود**
آب **دید** **راه** **بگیرد** **هر** **بر** **که** **کبد** **کوز** **صوبی** **بول** **دو** **تر** **مراد** **دست**
نور **کثره** **بکاس** **حکایت** **اید** **و** **بباله** **در** **چو** **شاه** **قصد** **دل** **بلی**
کنه **حافظ** **چون** **شاه** **بر** **و** **کسر** **بنی** **عاشق** **کو** **کلی** **فقد** **ین** **اید** **ای**
حافظ **اک** **امت** **زهر** **و** **پار** **اک** **پیش** **شاه** **بگیرد** **که** **او** **دو** **قدرت**
او **نور** **که** **شاه** **او** **کن** **دو** **تر** **بنی** **مانع** **اول** **مراد** **باد** **شاه** **ظاهر** **دن**
باد **شاه** **حقیقه** **اتصال** **که** **حضرت** **حق** **جل** **جلال** **حق** **قهر** **و** **عذاب** **ای** **مر**
اید **انک** **حضرت** **کم** **سوز** **سوی** **بخل** **صاید** **بلور** **بگیرد**
سرسود **ای** **نور** **اندر** **سرمای** **کرد** **سنگ** **سود** **اک** **پیش** **بزم** **بازه**
دو **نور** **بین** **که** **اندر** **سرمای** **چرا** **می** **کرد** **که** **رک** **شور** **یده**
باشد **نور** **دو** **نور** **مراد** **بود** **که** **این** **الرب** **الجلیل** **و** **این** **العبد** **الذلیل**
و **چون** **بن** **فقد** **و** **سنگ** **سود** **اک** **فقد** **بگیرد** **هر** **کرم** **سوی** **وصل** **نور**
از **جهان** **مانز** **سود** **ای** **سلطنت** **زیر** **این** **که** **انز** **نور** **که** **دل**

فقد خست خست خست

در قلم جوکان سز زلف تو بست **در کیمه** کو کل سنگ زلفه اوجی بو کلند باغی
 لاجوم کو صفت بر سر و پای کرد **لا جوم** طوب کی باش و ایاق اوزره
 دولانور مراد غیب هوینه و ذات حضرت کو کل باغی یک مفضل علیله کرک
 و یکله **در** ک قدم عاجز شود و نوان نشست **که به بهلو** که سیر باید
 و بود **که چه** بیداد و جنای کند آن دلبر من **اگر چه** ظلم و جفا ایدر اول
 بنم دلبرم **پنجهان** در بی او دل بوفامی کرد **انجلی** اینک ایدر دیکه کو کل
 و فایه دولانور مراد طالب صادق جفا ایدر ترک رجا ایدر کرک و یکله **در**
در ای که دلم بردی و جان کسوفتی **در سر سودان** کسرم برقرار
 از جفا فک و غصه **جوان** صد بار **فک** جفا شدن و جوان غصه شدن
 بوز کرت **بر تنم** برهن صبر فامی کرد **بنم** بدتم اوزره صبر فغانی
 یعنی صبر فغانی جفا ایدر برهن بر تنور او که اچقا فغان اولور مراد کثره
 اقام واقع اولوب کند و سیم کلر فک و غش حکایت **در** در صغیری و نزاره
 تن بیچاره من **ضعیف** کله و آرق فکده بنم بیچاره بدتم **جوان** هدایت
 انگشت نامی کرد **بهلال** کی در که برقی ایدر کوسه ریلور مراد ضعیف
 اولان و ریاضت ایدر نجیف اولان **سار** الیه بالبان اولد و غش
 بیاند **بیل** طبع من از حرفت کلزار خوش **بنم** طبع بیل انک ضعیف
 کلزاری فرقت **ویر** کاهست که بی برک و نوامی کرد **چوق** زمانه که
 پیراقت و از نفس دولانور مراد مدته مدیده فرقت چکینی و صلت بولنم
 و یکله **چوق** کویم مروای دل ز بی نفس و هوا **بنجه** ویم کیمه ای کو کل نفس

ویرکا

و هوا اردنجه **کیم** هواست که در عین خطامی کرد **بو بر** هوا که
 غیر خطاده دولانور مراد نفس و هوا اردنجه کیمه عین خطا ایدر کن بیا
در بیت ای بی نفس و هوا **رو** راه **زایت** خطامی روی
 بهوا داربست ای سر و قد و لاله غدار **سنگ** هوا دار فکده ای سر و فغان
 و لاله غدار **سنگ** آشفته و گشتن جو فامی کرد **بنجه** آشفته و جبران
 بز جبین دولانور مراد اول عال حضرت و خوب طاعت ایوان بی حد و
 عد عاشق طالب و ارا بد و کن ذکر در **دل** حافظ جو مبارک کوی تو فیم
 حافظ کو کل صبا سنگ فکده باشند **فیم** در و مندرست و بایند
دوام کرد **در** دلو و در و ایدر ایدر دولانور مراد صبا بنجه
 دولانور مراد حافظ کو کل دخی در کاه صغی دولانور و یکله **در**
در من ز من هر نفس از دست فرافت فریاد **اور** رم هر نفس سنگ
 خراک الذن فریاد **آه** الزمانه و زارم نرس اند بوباد **آه** اگر
 ناله زارم ایدر در من کابل مراد ظاهره نظر ظاهره و تحفه نظر
 آه اگر نوبه و نضر غم مقبول حضرت اولمره و یکله **چکیم** اگر کیم ناله و فریاد
 و فغان **نیکیم** اگر انتر سم ناله و فریاد فغان **کر** خرافی تو جفانم که بد ایدر
 ثوباد **که** سنگ فراتکلان او پیلر **سنگ** بد اندیش اولسون مراد
 مراد نظر بود در که حضرت بدم اول حضرت سون طن ایدر بعدی کی اولی
 مصیبت فطیه در انو کون چوق ناله و فریاد و فغان انک موعظه **در**
 روز شب غصه و غول من خورم و چوق نخورم **کیم** و کوند غصه و فغان

خاکه فغانی

ایچم نیمه ایچم چون ز دیار تو دورم بچه چشم دانا و چون سنگ
 دیدار کن ابر اغن نیمه اولم کوکلی شاد و مراد سوق کلامان ظاهر و ر
 نانا تو از چشم من سوخته دل دور شدی تا سن بن کوکلی بانم شک
 کوزدن ابر اغ اولدک ای باب چشمه خونین که دل از دیدن شاد
 ای نیمه فان چشمه من کوکلی کوزدن آجیدی مراد خرف حضرت ایچون فان
 اعلرم دیکدر **خرف** ایچون آدم اغلر سه نیمه دم مری
 نیمه تکر اغلر چون کسنی در آدک از بن هر مرز صد قطره خون
 پیش شود هر یکک دیندن بوز قطره فان اوگده اولور **چون**
 پیار و دم از دست خرافت فریاد چون قالدی کوکلم سنگ فراتد
 اندن فریاد مراد بود که سنگ فراتدن کوکلم فریاد ایدجک کوزدن
 فان جو بانی سفت ایدر **فریاد و ناله دانی شد باب دیده**
 چون رعد و برق باشد مقرون سیل باران **حافظ دلش مستغرق**
 حست شب روز کوکلی کشش سنگ سنگ مستغرق در یکجه و کوزش
 تو از بن بند دل رفته بکلی مراد **کس بو کوکلی کشش فولدن با**
 کسکه مراد بود که اگر چه قلبم بر پاشاند اما جانم مستغرق جالکدر سندن
 رجاندکم کمال احسان و حسن کمالکدر **و**
 مراد وصل تو که زانکه دست رس باشد **بکاسنک و صلیکد کمال ایدر اولو**
 دکر طالع خوشم چه ملتزم باشد **دخ کند و طالعیدن نه مطلوب اولور**
 مراد بود که شول کسبه که وصول لایق است اولو **دخ اکا مطلوب کمر**

فصل فی شرح
 کمالکدر

مراد جانم از عالم تو بودی ترا چون فینم دیکر چه جویم **بیت**
 برکشان تو غوغای عاشقان چه عجب **سنگ بکلیک او زر باغ**
 غوغای عجب در که هر یکا شکرستان بود و بکسر باشد که هر چند شک
 او لک لک اولور مراد بود که باب حقه مزاجه و ارباب حاجت
 اول عجب دکلر که علی اصیب حاجاندر **فهر** بامس بری مافی
 الضمیر و سیم **انت المذککل ما یذوق** بامس بری لک لک کلهها **بامس**
 ارباب مشکلی و المخرج مالی سوی فرعی لبابک حبله **فان روت قانی**
 باب افرغ **چه حاجت شمشیر علق را** نه حاجتد قلبیه عاشق
 قلی ایچون **که نیم جان مرا یکد رشته بس باشد** که نیم یارم جانم بر نظر
 نیم مراد اهلک نفس عین غایبندون بر نظر کاف در دیکدر
 نفسی بونه فرب انتم در عاشق اولان **جان و بر لحظه و بر لحظه**
 ایدر سه کربیب **اگر هر دو جهان بکنش زخم بادوست** اگر چه
 بر نفس او رسم دوست ابله **مرا زهر دو جهان حال آن نفس باشد** بک
 ایچو جهاندن حال اول بر نفس اولور مراد بود که اگر غریب الهی مستر
 اولور سه اندن اعظم مقصد و اندن کسوف وقت اولمز **باب**
 کر نوازی بجان خوشتر ازین و قنم نیت **که هر مطلب و مطلوب ایا**
 باشد **در قیامت جوهر از خاک طبر دارم** یک نظر کر بکینی به زخام
 باشد **ازین هوس که مرادست بخت کوتاهست** به هوسدن که بک
 بخت الفقه در **کهیم سر و بلند تو دست رس باشد** چن بکاسنک کند

سرور ال ویرک اولور مراد بود که سوداگ عشق الهی ایدون
 اتانجتم الی اندن قضا که اکا لایق عبادت اید و مراد بفرمان درجه
 عالی و قرب حضرت عزت حال فتم **ره خلاص کجا باشد آن عزت**
را خلاص بیاخته اولور اول عزت که کسب از عشق زبیر وین
باشد که عشق محنت کسب اکا او کدن واردون اولور مراد کسب محنت
محنت و طرفین احاطه و غی غیبه خلاص میسر اولور دیکر مراد
بار شود آشنای دیکر بار بیکر آشنای اولور و کور مراد
کو بود که این چه کس باشد بنی کور و دیر بون که در مراد کبرای حضرت
حق بیاند و این سوس با و بهارم سیر محراب
بهاریل بوسه بنی صحابه النبی باد بوی تو بیاورد و قرار از ما برد
بیکر شک فک کونور و فراری برون آلدی مراد عشق مجازی و حای
حای عتبه التوب نخه ربانیه راجحه و الهیه کونور بنی فرار اندی دیکر
بر کجا بود دل چشم تو برد از راهش هر قنده که بر کوکل دار ایدی سنگ
کو زک بولون صفار دی نه دل خسته و بهار مرا نه بار و بالکونیم خواجه
دخسته کو کلم الندی مراد بود که عین الله نظر قلبی او توانی بیکر جذب
اید رفقای خدای اتسعه خود بالطریق الاولى آمد و گرم بر دایم
اشک جو سیم کلدی و حرآت ابله الندی بوزم صوب کشتن کس کونرایی
ز ریزر داد کس که آید و این کلا برد نقدی خنده و یردی بر کس
کلدی بوقاشی الی مراد روی زرد و سیم اشک کس دخی عند الله عزز

و شرف

حکایت اولی و ثانی و ثالثی

و شرف و تقدیر در دیکر **دل سنگین تراشک من اور برادر**
سنگ طاش کبی کوکل بنیم کوزم پیش کونور دی بوله سنگ اسیل
تواند بجه در بار و طاشی سبل قاور در دکانه النکه مراد
فخاطیدن نفس و تکلیف روح و دوش شوق و طریم سلسله
شوق تو بست دوش کیم سنگ دوق بک سنگ شوق زنجیر
بغیر پای خیل خردم شکر غم از جا برد عقل کونیک باغن
غم عسکری بریدن الندی مراد بونده فخر طیدن حضرت حذر و عقل
مراد عقل کاش در و غم مراد غم اخوند راه ما بروی ان کور
کام ابر و زرد بزم بولور اولی شلو بوبک فاشی اور دی
رخت ما سبیل آن سروای بالا برد بزم قنم اول سروای بالا
سبیل الندی مراد و رالیه دن حضرت حذر و ابرودن مراد
رموز الهی به در راه عقل کاشی اور و ضاع روی غیب هویت
آورد جام می وی ریت دم ز روان بخش و شراب قدح دوا
سنگ لیکن جان بخت لیکن دم او روی آب من رالی جان
بخش روان او ابر و شرک صوبی جان بخت لیکن و جان
ار تو جی لوداق الندی مراد بود که کشر به یکنه دوق
و حالت و روان و فوت و یرک لافع اور راپدی اما کلام الهی
انک بوزی صوبی و و کدی که ذوق و شوق و روحه فوت بوند
اولور انک بو کاهر کز نسبی بو قدر بخت بلبل بر حافظ ملک از

خوش سخن. ببلکه خوش سوز کو کدن بخشی حافظه قلند. پیش طوطی
 نوان نام هزارا و ابرو. طوطی او کند ببله آدن الکی اولمز مراد
 حافظ طوطی در ببلکه اکام کز مشابهنی یوقدر دیکدر و آ
 سحر چون خسرو خاور علم بر کوهساران زد. صبح چون
 شرق پادشاه سنجانی و اغلاوزره آوردی بدست مرحمت یارم
 در امیدواران زد. مرحمت الی ایل یارم امیدوار قیوس آوردی
 مراد صبح وقتند اجابت دعوات و مرحمت قاضی الحاجات اولدوغن
 بماندر. جو پیش صبح روشن شد که حال مهر کردون جبت. چون
 صبح او کند. روشن اولدی یعنی اولدن ظاهر اولدی که فکر کنشنگ
 حال اندر. برآمد خنده خوش بر غزور کا کاران زد. خوش کلک ظاهر
 اولدی کا کاران غزورنه آوردی مراد بود که صبح ظهوری کوبیا
 خند. در کا کاران اولد غزورنه که بنج شمسک زوال غزوبند
 فایه انتقال تنزل. نگارم دوش در مجلس بزم رقص چون برخاست
 نگارم دون کجه مجله. رقص قصدی ایلد قالدی. کره بکشاوار
 کیسو و بر دل های باران زد. دو کوم آجیدی زلفدن و باران کوکله
 آوردی مراد نگارم دن صفت فیض در چون اول ظهور ابد غیب است
 قدی باران کوکله دو قنور. من از رنگ صلاح اندم کون دل
 بنشتم دست. من صلاح ز کدن اولدم نور کاغذ ایلد ال بودم
 که چشم باد به پیش صلابر هوشیاران زد. که انک شراب او بیچی کوزی

صاحب این کتاب

صلای آنکه. آوردی مراد صلاح دن مصالح دنیا به صلاح روح ذات
 الله که عشق او بیچی یعنی بجای شوق اید چون اولد که مصالح دنیا به
 خالصتدن به رنگ خانه ایلد ال بوب آنکه است حق اولد. کدام
 آهس دلش آموخت این آیین عیاری. خفی و مر کو کلک او کزندی کا
 عیاری رستمی که اول چون بیرون آمد در شب زنده داران زد
 که اول چون طاشره جندی احبای لیل اید نکر بولن آوردی مراد
 آهس دلدن صفت قهر و راو کز نکر مراد انک بجای سبدر اول
 بجای داندن صادر اولوب احبای لیل اید نکر بولن اورب انکری اصلا
 مصالح دنیا دن منع ایدب جمله و ازلدن الوب کند و حکم اید که
 مسخر قهر و ارادت اولور. خیال شهسوار کنت و حال سده کل کل
 شهسوار بقی خیال شوروی کندی سیکر کوکل. خداوند انکه
 دایم که بر قلب سواران زد. بارت صله آنی که انکوز غلبه یعنی
 الانک و رسته آوردی مراد بود که مسکن کوکلم شهسوار بقی
 خیال بنیوب یعنی طرقتن سلوک البیوب هو او جیش و دساوس
 شیطان عسکره دو قند یارنی سر آن صله مکر ضرور دن
 از ان رخت که جام جم بدست او مشرف شد. اول سندن که جم
 قدح انک ایلد مشرف اولدی. زمانه سغوشادی بیادوی کت
 ران زد. زمانه شادانی قدح من خمر اولد با دانه آوردی مراد
 بود که قلب عشق الهی نوشته شروع اید بک زمانه صوفی با دانه

فرج قدحند و قندی که خواندن بری زیاده اولوغ اندر است و مانور
 در آب رنگ رخسارش چون خورشید و اویم **انک** رخسار
 رنگ آب نمکده نه قال ایچک و جان و بر دک **چون** نقش دست
 و او اول قلم بر جان سپاران زد **چون** انک نقش ال بر دی اول
 رقم جان رسم لیده او روی یعنی اول اندر و صول قلدی مراد بود که
 و اندر جان جاهد و انک لکند بنهم سبک حسنی جهاد و جاهد زیاده
 اولوب نذل روح اید اندر فضل حق زیاده اولور **نقش** خرقه و
 بشهین کجا اندر کن و ارم **من** آن یوک خود اید فحس کند کتوم
 زره موسی که مرگانش **ه** صخر کذاران زد **بر** زر فلتو که **انک**
 نرکان خنجر کجی لک بولن او روی مراد بر ضعف حال بله انی بنی صیدیم
 که **انک** ضعف جلال اقویا بولن او رنشد و پکدر **نظر** بر قرقه
 توفیق و بمن دولت **شاه** **نظر** توفیق قرعه کسند و شاه
 دولتی بر کاتنه در **که** حافظ قال ازین دفتر بنام کجباران زد
که حافظ قال بود دفتر دل کجبار را آوند او روی مراد سبک
 بیان اولمشد که خوابه حافظ عادت و بعضی غر لکده خلصه
 سکر بر قاج بیت ابله بر حسب وجودی ذکر ایدر **شاه**
 نظر شجاع ملک دین منصور **نظر** شجاع بها و رعیتند و رو کند و نک
 مدوح اول **شاه** شجاع مراد اولکنی دین اتمام ایدر **که** جو دین بدیش
 خنده بر بهراران زد **که** **انک** در دفتر سخاسی بهر سخاسی بهر کله او زد

یعنی سخن سنجیده کثیر و رک بهار رک کثیر همگی سخاسی بهر کله او زد
 و یوکور **ز** شمشیر زرافش نشن طفران روز بدیشد **انک**
 التون صباچی قلچان طفر اول کون بیدر روی **که** چون خورشید اکیم
 سوز که تنها بر بهراران زد **که** بیدر یانچی کون کبی یعنی بیدر لاری
 بجواید کنش کبی بیکره او روی **دوام** عمر ملک او بخواه
انک لطف خواهی دل **انک** ملک عمر ملک دوام است لطف خصل
 ای کوکل **که** خرج این سکه دولت بدور روزگار ان زد
 که ملک بود دولت سکه کس روزگار را دور نه او روی یعنی **انک**
 ملکده دوام عمری روزگار را سکه دولت در **انک**
مرقد **انک** بیا که رایت منصور باد **رسید** **کل** که باد
 منصور پیرانی کجانی ایدر **نوی** قیج و بشارت بهر مایسد
نوی قیج و بشارت آوازی کند و آیه ایدر مراد بادش ملک کجانی
 کلوب قیج و طفر ایدر عودت قلند عن بیاند **نک** کم سعدی کند و زمان
 بادش ای و سخانی قیج و مند **و** **المش** **نک** کم مر دم
 بدیدیم **و** پیدار غیر نران بخندت بر سیدیم **در** رخسار باز آمد
 رایت منصور **پس** فایده خواندیم با خلاص و میدیم **جمال** کشت
 ز روی طفر شتاب انداخت **بخت** جمال طفر نوزدن نقاب آند
کمال عدل نوباد و ادخواه رسید **کمال** عدل شکانی فریاد نه
 ایدر شدی مراد کند و **من** کمال عدل ابله و صغیر **رسید**

نقش شجاع

چون ماه شب چارو از مشرق برآمد روی که در آن ماه جو او طلعی دیم
 سپهر و نور خوش اکنون زند که ماه آمد زند نطقک فاعلی ضمیر بهر
 معنوی و نور خوش در بطن فلک شدی خوش دور او روی که آن طلدی
 جهان بکام دل اکنون رسد که شاه رسد جهان که کل مراد نه شدی
 ابروی که شاه ایرشدی **بیت** المنت نه که هوای خوش نوروز
 باز آمد از جو زستان بر میدیم ز فاطمان طریق این زمان شود
 این نشوند نطقک فاعلی ضمیر که اولی در خواخل اول دانش
 که مرد راه رسد بول کسبیلون بود مانده این او را که کل و علم
 قافله که بول اری ایرشدی مراد مرد را اهدان سفردن کل باوه
 ظاهر و ریا باوشا طریقتی **بیت** ورس به ریاوان بشت
 بنشستم تا که بیا بان بشت نرسیدیم ز فقر جا بر آمد بر او
 چه جا رسد قیود بندن جندی منصب او جند ایرشدی **بیت**
 و شمنکه نمی خواست چیزی که سبب است همچون دانش بخت بچو کا
 بدیدیم کجاست صوفی و حال شکاره ملک کیش فند و روحال شغل
 و علی فذ صوفی بگو بسوز که مهدی دین بنا رسد دی باقی
 دین صفتی مهدی ایرشدی مراد قزلباش صوفی اولق جانزور
 صبا بگو که چها بر سرم درین غم عشق ای صبا وی که ندر نیم بشم
 عشق غمزن زاتش دل سوزان دود آه رسد یا بجی کو کل او دود
 دود اهدان ایرشدی مراد چو قلن آلام جلوب حایا خلدی بولون

از این شعر از این عالم

دور

ذکر در **بیت** و فشت بدندان لب مقصود کردند کال شکله
 بخت سرانگشت کردیم ز شوق روی نوک تا بدین اسیر فراق
 سنگ بوزک شو فندان تا بوفراق اسیر نه **بیت** همان رسد که
 آتش بروی گاه رسد اول ایرشدی که او ددن صابوزنه ایرشدی
 مراد عذاب نار دین خلاص اولدم و بکدر **بیت** شکر شکر
 عاقبت از کام حلاوت امروز نگفتم که خطای بخشیدم مر و جواب
 که حافظ بیار که قبول او بقوه گفته که حافظ قبول بارگاه
 زور و نیم شب در صبحگاه رسد نصف لیل در دزدن و صبح
 وقتی در سندان ایرشدی مراد در دشت و در کس مراد و صول
 سبب اولد و غن ذکر و رو کا ارشاد و در **بیت** سعدی او
 آنت که در حضرت خویشد گویم که ما خود شب و جور ندیدیم
 دارد که مرا ترا فلک جرم کشی یا یاد
 ای عدل بدی سلک فلک جرم کشی اولسون و دین دل
 سبب تو غرقه یخون قبوله باد سنگ کو کلی قره دشمنک لاله
 کبی قانه غرق اولسون مراد باوشا مهدی و اکا دعا و ریا ظاهر
 باوشا مراد با آخوت باوشا مراد در زور و کج فحمت
 راست ز فراط ارتفاع سنگ رفعت قصر نیک و پس ایچون زیاد
 از فاعدن راه روان و هم راه هزار رسد لاله و هم بولجی رنه
 بیک بللق بول اولسون مراد باوشا ملک علون و رفعتی استلدر

بیت شمس علی

زلف سبزه بر خشت چشم جوان عالم است **سنگ بر خم اولان زلف سبزه**
 چشم جوان عالم در **جان نسیم دولتش در شاکر کلاه باد** جان
 انک دولت نسیم زلف بوی کلو مده اولو مراد انک کف حایتند اولو
 طاهر ای به جوج عدالت نور جمال عالمی **ای جوج عدالت نور جمال عالمی**
 جمال عالمی **باد صاف دایت در قرح و بباله باد صاف شراب**
 و اباسنگ قد صکده اولسون مراد عشق صاف قلبکده اولسون و بکدر
چو بنوای مدحت زهره شود ترا ساز چون سنگ مدحت نوای
 ایله زهره ترانه و وزیر یکی اوله **حکایت از سماع آن اهدم آه و ناله**
باد سنگ حکایت انک سماعتن آه و ناله مصیبتی اولو مراد باد
 دعا حودنه دعا علیه در **نه طبق کسیر و آن قرصه یکسم و زر گشت**
فلک طغوز طغوز اول کش و النون جورگی که وارد از لب خوان
 حکایت سحر ترهین نواله باد **سنگ غطیکه سحر ترهین کن رندان اباسنگ**
 لغه اولو مراد طغوز فلک طغوز طغوز شبیه و قمری کش جور که شبیه و شمسی
 النون جور که شبیه در **دختر فکر کبر من اهدم مدحت تو شد** بنیم بکر
 حکرم قری سنگ مدحت مصیبت اولدی **مهر جهان عروس را هم گشت**
 حواله باد **انجلی کلین مهری سنگ الکا حواله اولو مراد فکر بکر**
 قره شبیه و اکا مهر متعلی پادشاه النون اولو استعد عکبر **حفظ**
 تو درین عزل حجت بندگی بداد **سنگ حافله بوغزله** فو تلقی جنتی
 دیروی **لطف عبید پرویش مبداین قباله باد** سنگ فو لبر بلجی

لطفک

لطفک بوجته شاد اولسون مراد بود که چونکه فو لب بکده لطفکده
 عازم و درین فو لبک دهن لطفک بلیوب فو لبک است کیه لطفک شاد
 حجت اولسون **سید دم که صبا بوی**
 زلف جان کیه در **طاک بری آغز دخی و قنده چون صبا جان زلفی فو لب**
 دوته **چمن زلف هوا نکت بر چنان کیه در** چمن هوا لطفدن
 بین لطفدن چمن نکت دوته تر بجه طعن ایدر **مهر زلف کل و چمن**
 نتق بند **بیک کل فغوسی چند برده باغدر** افق زرنگ شفق
 زلف کلستان کیه **کو که کنای شفق زلف کلستان زلف کلستان** دوتر
 نوای جنگ بدان سان زلف صلا صبح **جنگه اوازی اولسم**
 ایله او در صبا شراب صلا **که پیر صوفیه راه در فغان کیه در**
 که خاتاه پیری فغان قیوس بول **دوتر بجه زاهد پس اولان شیخ**
 صبا حارنه مایل اولور **سید زلف کیه در روی**
 فلک کیه ای النون خاتاه چکر بوز **شیخ صبح و غم و فغان چکر کیه در**
 صبح فلیج افق کوندی ایله جهان **دوتر بجه زلف شیخ مبار**
 درین بال **قره قرنه رفته النون قتلوت مبار** درین قمرش
 زلفکری شیان کیه در **بو زلفکری زلفکری نرسد** بود دوته بینه افقا
 عالما که طالع تابان اوله بویینی بیت مرهوندر **بیار کا و چمن**
 رو که خوش نمانست **چمن بار کا نه کت که خوش نمانست** در
 چو لاله کاسه نسیم وارخوان کیه در **چونکه لاله آغ کل وارخوان چنان**

چمن صبح و غم و فغان چکر کیه در

دو تا آفتاب و قمر و ماه آفتاب و قمر قمر شبیه بدر چه حالتی که کل
 در سخن ناید چ **نه** حالتی که کل خود بود کوستر چه غلغلست که در صبح
 خوان گیرد **نه** غلغله در که بلبله دو تر مراد کلک آبله سندان و بلبله ناسندان
 عبرت الحق که دیکر **چه** بر تو است که نور چراغ صبح دهند **نه** ضیاء در که صبح
 چراغ نور و بر **چه** شعله است که در شمع آتش گیرد **نه** شعله در که
 که شمع آتش دو تر مراد نور آفتاب نذر و نذر که عالمی بویله نذر
 و یوب الله یود السموات والأرض مضمونه اشارت در حضرت صلیک ضایح
 غریب بن بیا اید **خیال** شاه از نیت دیر حافظ **باد** شاه خلق خیالی
 بوقه ای که حافظ بکشند **چه** استیغ زبان عرصه جهان گیرد **نحو** دل
 قلبی الیه میدان دو تر مراد کند و نک نظم بلیغ ایل جهان گیر لکین بیاند
 بعضی نخذ **نور** در آن آشفه بوابیات واقع اولمش **چو** شمسوار فلک
 بنکر و بجام صبح **چون** فلک شمسواری نظر اید به صبح قدصه **که** خورشید
 نور کل جا گیرد **که** کنش نور بیا بسندان چارسر مس دو تر مراد اول روشن
 لند جان زیاد به غیر اولور دیکر **ضیاء** که دما دم جو رند **شاهد**
 صبابی که که هر وقت رند لکین دوست کی **که** کل که زلف ضمیران
 گیرد **که** کل طوفان و کاه ریحان زلف دو تر مراد صبا که بولمر
 تخیلش **چو** شمشه شبیه در **در** آفتاب و یول و اختلاف صور ماده **بدر**
 صورت مختلف اولند **خود** زهر کل تو نقش صید بیان گیرد **عقل** هر یکی چنان
 یوز بیا دو تر مراد بود که جی کمال ماده پس بر در عناصر اربعه و در کبر

اما صورتی مختلف در **و** خاصه ای و رایج ای و طبعی و در نظری نمایر در
 و رنگی بر اولند که بیانی و خواص و روایح و طعم و نمایر در و بویض
 بر یوزی بر در لوزیک و بر یوزی بر در لوزیک و بویض بر یوزی بر یوزی
 در لوزیک و در پس غل بوزی نیم نقش بیان و فهم اید که ماده بر لکین
 صورت مختلف و نمایر اولن از افتضای اید که **عقل** فیض از اودن بود
 اولمش اول لا جوم حضرت صوفی علم اید و که و افعال کثیره قادر و فنی را یک
 و هر شبیه اختیار فیض اولمش و هر شبیه **اراد** فیض اند و که و از
 و در نوجوه فیض اولور سه قدره اولو جهله ایجاد و خلق اند و که هر چیزی
 و هر چیزی لکین بر جوید **علی** ماده علم و اراد فیض اولوب قدره علم
 و خلق الاراد فیض اند و که طاهر اولور **ضیاء** که الله احسن الخالق
من اندران که دیکر است این مبارک دم **بن** اند **بن** که یک
 نفس در به مبارک نفس **که** وقت صبح در بن نیر خاکدان گیرد
 که صبح وقتند بود و فنی جو بلبله دو تر مراد بود که نفس جان و اگر جان
 در بود کلوا آثار اظها را بدن **چه** اقصی غم شتر شهر دایره شکل
 بنجور یوز غم و حسرت ایل دایره شکل فلک **مرا** چو نقطه ی پر کار و پر
 گیرد **بنی** نقطه ی پر کار کی او در تو دو تر مراد فلک در شکل اندر
 و هموم و غم احاطه اید و کن صفا بند **ضمیر** دل کشیم که آن به
 که کل ضمیر بن اجمیر بن کسبه با اول گیرد **که** روزگار غیورست و ناکام
 گیرد **که** روزگار غیور در ناکام دو تر مراد کمال سر اولی

نیک و دیر جو شیخ مراد بافتی رازش مشغول کشید که هر کس که از غایت
 مشغول اولد **شش زبانه** و مفروض در زبان کرد **کیم** مفروض
 دلی انک دل و دوترین کسر مراد بود که افشای راز اید انک دلی
 بلک بکش که لوکی **سلامه** الانان حفظ الله **کجاست**
 مهری می که از سر مراد **قند** در بنم ای بوزلو سالم که تحت او جندان
 به بنم منت خودش ساغر کران کرد **کند** و نک نیم منته آخر قدح یعنی
 طول و دونه مراد طلب فیض و فضل رسپا آورد از بار و پیش
 جانی بر خبر کنوز بارون اردو یک بر قدح **بشک** وی بخ آن بار مهر با
 کرد اول شفق تو یاز بوزی شادنی ابله است دلی دونه مراد خطاب
 فوسدن خبر و بروب عشق آتشی صونه و بکدر **نوا** مجلس مارا اگر کشد
 مطرب **بزم** مجلس **نوا** اگر چه مطرب که **کهر** عراق زندگاه اصفهان کرد
 کاه عراقه اوررگاه اصفهان دوتر مراد بود که مطرب طریقت بزی
 نوالذریک ایچون صدایه و دعوت خدایه مشغول اولد **مرا** و درجا
 سکون ذکر ایدر و بکدر **فرشته** بختش سرش عالم شب **فرشته**
 در حقیقت عالم غیب یکی **که** روضه **یک** کشت نیکه بر جهان کرد که انک
 کرم باقی سبیل طعن دوتر مراد سرش عالم غیب و عطا طریقت
 و عالم الهی و انصاف سوبلی مرشد و رگرا که صورتند **بش** حقیقت
 انک ملک در و انک بذل فضل اند و مجلس و روضه **یک** کشته دوتر که
 بوند **جال** حق و کهر حقیقت سوبل نور و جسته اولی اخبار و یکنو

سکندری

سکندری که منجم حرم او چون **خضر** بر اسکندر که انک حرمی معنی اول
 خضر که **رقتی** خاک و ریش عمر جاودان کرد **انک** قوس طیر اغنک
 بولدش عمر ابدی دوتر مراد اسکندرون کند و نک مدوحی در که
 بوبیده آن ذکر ایدوب دیر **جالی** چهار **ناید** شیخ ابواسحق
توت بوزنک جاک **شیخ** ابواسحق **که** ملک در قدحش زیست
 کرد **که** ملک انک قدمنده بوستان زینتن دوتر مراد ملک تزیین
 قدحی و بکدر **که** بوزنک سروری عروج کند **بر** قدح **که** سرور
 نک فلکی او زر **جفت** **تخت** بایر و او خرق فرقدان کرد **اول**
 پایی انک فرقدان و پس دوتر فرقدان **یک** بله **نیک** الی نور
 لوسنگ اسمی در **جوان** و بده **نمود** که دشمن را **نمود** می ملک
 کوزی جوانی سن که دشمنی **ز** برق **تبع** تو اش بده زبان کرد سنگ
 قبلک **شمس** انک او داون بالک ایل دوتر **با** و **ج** ما **رشد**
موج خون چون کشد **آی** او جند ایر رقان موی چون **قلج** چک
شیخ جرج برد حله چون کمال کرد **فلک** عطارنه **الز** حله چون
 پای دونه مراد انک عظمت و قوت **تائیر** بیان در **عروس**
 خاوری از شرم رای انور او **شرقه** منوب **کل** انک زیاده نور
 فکری جابندن **بجای** خود بود از راه **فیروان** کرد **کند** و **نور**
 اولور اکا کاربان بول دوتر مراد کنش انک زیاده نور **لو** فکر
 او تنوب کند و بزنه **بکدر** **ابا** عظیم و قاری که هر که بنده

شست. ای و قریب غنیمت هر یک که سنگ فولکد. ز وضع قدر کمربند تو آمان گیرد
 سنگ قوی غلبه باغی قدرنگ و صندل آماند و نر مراد قهر و مهابت بیاند
 رسد چرخ عطار و نزار تهنیت. ایشور کا عطار و فلکند بیک تهنیت
 جو فکرت صفت امر کن فلکان گیرد. چون سنگ فکر کن فلکان امری
 صفت دوته مراد چرخ عطار و دن اکینجی فلکد چون اذرا اراد الله شایا
 ان یقول کن فیکون حسنی فکر امر آلهی کس صواب و سر بر بجزای اول
 فلک عطار و دن بیجا مبارک ایشور کا. مدام در پی طعنت بر حصو و عدو
 دایم طعن را در بجه در سنگ حصو و عدو که او زره. ساک راج از ان
 روز و شب سنال گیرد. ساک راج انو کچون کچو و کوندر کوندر و دوتر
 ساک راج سگینجی فلکد. بر روز لو کو کبدر انکه او کند بر کوکب دخی وارد
 اکا راج دیر مراد بود که ساک راج و بد کلری بلذالند. راج و دوتشدر
 سنگ حصو و عدو که دورنگ استر دیوب حدده. بیانه ایدر. فلک
 جلوه کنان نیکو و سمند ترا. فلک جلوه ایدر کن نظر ابله سنگ آنکه کینه پای
 کهنش اوج کهکشان گیرد. الجق قدمی کهکشان بو قرونی دوتر
 مراد کهکشان و کهکشان دید و کلرندن غریب طرته و بدو کی در تیر کچو
 حاجیر بوی و صفا او غریس و بد کلری در. علامتی که کشیدی سعادت
 و هدایت. علامت و ملالت که جلد کسکابر سعادت و برر. که شتری
 نسق کا خود از ان گیرد. که مشتری کند و ایش تربیتن اندن دوتر مراد
 مشتری دن کو اکب سبعة ستیاره. دن التبیجی فلکد. اولان آق بلذر در

اگر چه کوکب سعد در آما اکا منسوب اولاندر سعادت او آخر عمر در بولور
 او ابلده جفا جگر. از امتی ان تو ایام را عرض نیست. سنگ امتی
 نکلن آینه عرض بود. که از صفای رخصت دلت نشان گیرد. که رخت
 صفا شدن سنگ کو کلرندن دوته مراد بود که نخت و صفا نخت خلوص
 و صفا و رست. بهر اینست این رخت وین صفا. تا بار و کور.
 از نوره صفا. و کینه پایه و صفا از ان بلند ترست. یخسه صفا مرتبه
 اندن اعلی در. که روزگار بر و حرف امتی ان گیرد. که روزگار اکا
 امتی ان حرف دوته مراد صفا کس شریف سن و بود مدوی نوظهر
 و لیر در خود آنکس بود که در همه حال. بهادر غلبه اول که اولور که
 دو کلری حال. نخت نکر و آنکه طریق آن گیرد. اولی کور. اندن صکر
 انکه طریق دوته مراد بود که عقل قوی اولان صلی که رب انکه طریق
 دوتر. مذاق جاننش و تلخی غم شود این. جان مذاق غم اجلندن این
 اولور. مرانکه شکر تو در دستان گیرد. مراد که که سنگ
 شکر کس شکر ان غرور. دوتر مراد نظم طبعی طبعی حضرت حق اولی بیار
 ز غم خور و آنکس که در جمیع صفات. ممدون بیش بر اول که جمیع صفات
 بخوبی نکر و آنکه طریق آن گیرد. کند و به نظر ایدر. اندن صکر. انکه
 به لحن دوته مراد بود که غم رنگ حاصل امتی انستین کند و صفات احوال
 کور به انکه صفا خند. اولی کر که. جو جای جنگ به بند بجام نار و
 چون جنگ بران کور. قدح ال کور مرز. جو وقت کار بود تیغ جان

سنبل کیرد چون ایشرفتی اولاجان ایچ قلیچ دوتر مراد جنگ وقتند
 عیث شغول اولیب قیج دو تیوب قلیچ دوتد بیکدر ز لطف غیب سخنی
 رخ از امید تاب لطف غیبی قیقد یوزی ایدون دوندره
 که فز نفر مقام اندر استخوان کیرد که پاک الگ قاضی مکده دوتر
 مراد بود که ملک بر کدر اچند لطف ایک اولور لاجرم قیانی اچنده
 لطف اولقون امید کیمک کیمک شکر کمال صلاوت بسر از ریاضت
 باقت شکر کمال صلاوتی ریاضت صکر بولوق تخت در شکر
 تنگ زان مقام کیرد اول طیار بولمکه انوکچون مکان دوتدی مراد
 ریاضت و مضایقه جکی صلاوت و لطفه پاک اولور دیکدر در آن مقام
 کسیر حوادث از جرب راست اول قیاده که حوادث سبیل صولون و غل
 چنان رسد که امان از میان کران کیرد اولیک ایرت امان اورتد
 کنار دوتد یغی اورتده انما فالیق بومیت مرهوندر جهنم بود بهانه
 حال کونایت را نه غم اولور دو کل حاله ثابت طاعنه که حلهای قیالی
 قلزم کران کیرد که کل کل لری اغرد کرد و نر مراد حضرت حق وائق
 اول قیاد ثابت حوادث تنغیر اولمز دیکدر اگر چه غصم توکستای
 می رود حال اگر چه غصم کستای کیدر چا تو غدا باش که
 کست خیشتر غنان کیرد سس ناد اولک کست خلی انک او یان دوتر
 مراد محدودی نسیندر اگر در حق این خاندان دولت گفت اگر چه
 بود دولت خاندان صغده و بدی جراثش در زن و فرزند و خاندان کیرد
 جوانی

جز کس عورتند و او غلاند و مال ملکند دوتر مراد خیر کسیت تله
 حبیب کند و علی جنبند جوانی کور دیکدر زمان عمر تو پاینده
 باد کین دوت سنگ عمر که زمان باقی اولس که بود دولت عطیه است
 که در جان اشرف جان کیرد بر عطا در که اشرف جان جانند دوتر
 یغی اندر بله خیر و نافر و هذا دعا و لایر دقانه دعا و لایر
 البریه شامل سرملوک سخن حافظت از ان مردم سوز باد و لایر
 باشی حافظ در انوکچون مردم بدو الفکار سخن عرصه بیا کیرد
 سوزده الفکار ایلمه بیا میدان دوتر سرملوک معانی سرور
 امروز بیا بر بدیع از دوش بیا کیرد
 تنم ز ریج فراوان نمی یاساید بنم بدیم و آخر مصلحت راحت اولمز
 دلم از اند بیحد می یغرساید کو کلیم حد سر غصه دل از پلور مراد
 نه هر دور بخار حسرت چون بر شود ز دل سیرم حسرت بخاری
 چون خانه کو کلون باشم زوید کان نم باران غم فرو آید کوز او
 غم نمردی نمی آشفه این مراد بود که نه کم بخار نصاییده بسج
 اولور اندن مطر نزول بدر بنم کو کلون دخی شتر بخاری شیمه قلوب
 کوز امدن بنم کس بکشد دو کپلور دو چشم من رخ من زرد دید
 نتوانست بنم ایکی کوزم بنم بکشم صارو کور دی قادر اولکدی یعنی
 اولیکه کور ملک از ان بچون دل انرا می بیند آید انوکچون کو کل
 خانه ایلمه انی صیوار مراد بود که کوز من اقل باش و کل بود کوم خانه در

غل غل غل
 غل غل غل

یوزی و افری که بیا یوب صار و لغی مستور اولور نه کم ویر که بره بند و بخوار
 روی من روزی که اگر کور بر مرصا بجای یغنی و شمس بنم بوز من بر کون
 چشم او رخ من ز روزک نماید که زنه انکه بنم یگانم صار و کور نه
 زمانه بد و مر جا که فتنه و کشت زمانه هر برده که بر فروخته اول چون کور
 و چشم من ببار آید بر یک کس کی بنم کوزنه زنت ایدر مراد بود که
 زمانه هر بر مرز فتنه و بر کس کی دوزخ و شریک کوندر زمانه خود
 بر بود از من آنچه بود مر زمانه خود فایدی او که بنم ایدر بیکر محبت
 جانان که در هم یاید جانان مجتهدن غری که ثابت اولور مراد زمانه
 بنم نم و ارب آید هم جانان محبتی قالدی دوز زمانه دل شکا پندر
 چو اندر چشم چو آنکه جانان بنجوان انکلیه کوزم بنجوان ایکیه جان
 جلوه کم نشود صبر و غم بنم ایدر بنجوان اسکیه صبر و ارنه غم بنم
 مره بوزر فلک جوشادی من دیدم مرا شتر و فلک چو بنم شادیم
 کوروی بنم ایچون ضایدی بنم یگان و یغنی عدد ابله از ارجی ویردی
 کنون که من و بنم غم من نه پیاید شد که یگانم ویر را و بنم غم اول
 چو سز و صابنه و افر ویر مراد زمانه دل شکا پندر کشت و یلوع
 ویر صابنه سس قلیل ویر و غم ویر به بی حس و کثیر ویر
 غم من و الدهر مالوان اسیر یغنی علی الفلک الدهر لم یدر چو دوش
 من از من گرفت بیزاری چو بنم دوشلرم بنون بیزاری دوشدی
 جلوه دوشمن من بر تنم بنم ایدر بنم دوشمن بنم شتم او زره عطا ایدر

قطعه

غنا علی هذا الزمان فانه زمان عقوق لازمان حقوق فکلا فنی
 فینر موافق و کل صدیق فیه صدوق اگر بنالم و کونیند از من فاید اگر
 ای کلرسم ویر هر زده چیز مراد زمانه سیاهندان شکا پندر که بهج و جهله
 رحلی بود و کوزنه سلی ویر ویر غم نباشد از ان که خدای
 عزوجل بر غم بود را نو کچی نکه حضرت حق جل و علی در بنم دنا دیکری
 بر قبه قاپنرنا بر غیری اچیه بو غزل بوغز و انکده بولوب اما مخلص سیتی
 بولنبوب حسب عالم اولد و بنجوان یاز و سنج اندم و دیدم سرور
 جز بر او نرفت ان رزاق بیندگان کزین روزش بنم ایدر
 کفتم که خطا کردی و تدبیر نه این بود دیدم که خطا ایدر
 تدبیر بود کل ایدی گفتا چه توان کرد چو که تدبیر چنین بود دیدی نیلکه
 اولور که تدبیر بو بخلیچ ایدی مراد شکلدن روح انسانی یا عقل عاود ر
 و مراد فی طبعدن نفس تار و در روح یا عقل الکا اعتراض ایدر ضای قبیح انک
 خطا ایدی ابواندک و یک اول جواب ویر تدبیر بو یلادی ویر کند و یک
 صرف اختیار و مسرت اسباب و کسب نیات اندک انکه لا جوم الکا دیکر کرک
 باغاد باقی عقله و رایحای مستی بنجوان الفایح و کم الکم لا تخاف
 صوفا یستطلق الله به الجوارح کفتم که بشر خطا بر تو کشیدند دیدم بنجه
 که خطا شک او زرا کاجلد یلر یاز و یلر گفتا هم از ان بود که بر لوج چنین بود
 دیدی هم اندن ایدی که آنک لوصنده ایدی مراد شکلدن روح و عقلدر
 مخاطبیدن مراد نفس در نور ویر که الکا بنجه کنه لک یازدی و یک بو دخی انکده

نقد علی خطا

باز منشی ابدی در پس ای دی که **شیر** یا عجبا ملک و انت مبصر کیف
 تجنبت الطريق الواضی کیف نکون حين نوافی غدا صیفة قد حوت الفیقا
 گفتیم که فرین بدت افکندی بدین روز دیدم که برانز بود که برافندی
 بگویند گفتا که مرا بخت بد خویش فرین بود دیدی که بجا برانز بختم از این
 مراد بود که روح یا عقل نفس مذکور به شیطان که بیست و نین در او گشتی بوی برانز
 گونه و فعل فرین و سوزی و بیک اول جواب و بر ب برانز بخت و تقدیر فرین بجا از این
 قرین ابدی در لاجرم معصیتی کند و به و شیطان اسناد ابدی به توبه و انابت
 انمز خسرا نده قانع اخبار را بد پس ای دی که **شیر** و کیف ترغی از نکون
 خسرا ایوم بنور من بکون رایجا گفتیم رضای ماه جواهر بریدی دیدم
 آتی بنون بنون مجتبی کرد گفتا که فلک با من بد مهر بکین بود دیدی که فلک
 بر شفقت نره کین ایله ابدی مراد بود که النفس من الضم الاکبر حسینی
 نفس محسوسه و روح در اکای ماه بنون بنون مجتبی کسب موافقت و عطا
 اندک و بیک اول جواب و بر ب فلک بجا انتقای و ارا ابدی در کند و ملک روح
 عدم موافقت یا دامت **شیر** سیر بماند ارا و یار چون توان شد
 ز بخت بر خود ارا کار با یکست در شهر و ان یکل شری و هند کار
 گفتیم که بس عام مطرب خوردی از این پیش دیدم که نیچه شکله قدح و اجد
 بونون او کین گفتا که شفا در قدح باز پس این بود دیدم که شفا صکره عتی
 قدحیه ابدی مراد بود که روح یا عقل نفس بند ابدی بود کلو شفا نه
 از کجا آگ و بود ز لذات ذوق اندک من بعد فراغت و انابت قلم و بیک

دخ از زو و مرادم وارد آن کور پیش تمام فراغت کلمه دیو جواب
 و بر **شیر** گفتیم که دارم که نکرد و از کینه سیر مردم کو بد
 مراد و کرم هست **شیر** کو بد پس از این توبه کنم لیکن او اندر عقب نشین
 کرد و دست گفتیم که توبی عمر چرا باز برقتی دیدم که عمر شهن نجون
 کرو کندی گفتا که فلانی بکنم عمر همین بود دیدی که ای فلان نیله بر عمر
 همین ابدی بینه اینی بود از پیش مراد فی طبل کونفسه و منزله عمر
 در با عمر کند و سید که اکا بنون کندک و بیک همان مدت عمر بود کلاو امیش و بیک
 غیر جوان بود در چون حال بیک در عبادت و بیادرت انک کرک **شیر**
 ما قبلت اوجه اللذات مسخرة غذا و برت بالوی ابا نانا الا ولی
 گفتیم که بوقت سمرت بود چنین زود دیدم که سنک سمرک و فتن
 بیک نزد کل ابدی بینه بیک نزد کلک و فتن و کل ابدی گفتا که مکر مصلحتی وقت
 درین بود دیدی مکر مصلحتی و فتن بونده ابدی بینه نزد کلک خبر
 و نافع ابدی اول مراد بود که نیچه کرد و ارد که عمری جوق اولد فتن
 معصیتی جوق اولور بینه جوق ابدی انک کین کین نزد کلک مصلحت
 وقت و خبر و منفعت اولور سعادت اول کین در که عمری طویل اولور
 علی حسن اولاک جزون وارد اولمشدر طویلس طال عمره حسن علمه بیک
 بوغزل دیوان حافظون و دیوان سلمانده بعینه بولنوب اتا دیوان
 سلمانده خلص سنی بولنوب و دیوان حافظ خلص بعضی نسخ کنند و خلص
 بولنوب بعضی نسخ کنند بولند یک بود **شیر** گفتیم که ز غنای چه بوشند دور

دید که حافظان به سبب این بیدار بود که گفتا که همه وقت مراد این بود
 و دیگر جمع و قضا و بقا اقتضا بود مراد بود که این نظر اول است به معنی معلوم
 و بی اثر آن بود که نفس و اینها اقتضای بود که روح انسان و عقل عاقل و
 بعد از او بفساد و غذا به قریب اولان خود با آنکه من شروان نفس و من کلمات
 اعلم ان **الای طوطی کویا**
 اسرار اکا و ای اسرار طوطی که پس بهاد و خالت شکر نثار شکر
 خال اولی و ثانی کون مراد فی طبعون نفس طایفه در که اسرار الهی بپای اول و اکا
 دعا ایدوب و دیگر که فیض نذیر سنگ و ناکدن خال اولسون **شیر سبز و**
 خوشنود جاوید **بشکه شهل و تاز و کوکله خوش و لسون ابدی** که خوش
 نقش نمودی از خط بار **که خوشتر نقش کوسر و که با خطدن مراد نفس طایفه**
 و اسرار تکلم اید و متعلقه دعا اید و و اکا دعا اند و کنی تعلیل و صورت مجاز
 و الفاظ و جمله من و جوی ایل سوید یکی ایل **سبحن سبتر گفتی با جویان**
 سوزی بکشی او زلودید که مصداق **خدا را این دعا بر و بر و دار** الله اکبر
 پرده قاهر معراج اول بیت اولک معراج نایب نی بیا ایدر و معراج نماز ایل
 کشه مرادی است دعا در و تله ای که بوفیق که **قل ایل یومعا و یومعا و یومعا**
 اولدی و بو و کلدر انا فضل حذر و ان الفضل بید الله یوتبه من یاء و الله
 و ان الفضل العظیم **بروی مازن از ساغر کلابی** بزم یوزفره اور قورول
 بر کلاب که خواب بود و ای بخت بیدار که او بوقیه پوششش ای و بانی بخت
 مراد بخت بیدار و او با تعلق بختی نیست او فلان کشتی در یغنه غفلدن بیدار بختی

بسم الله الرحمن الرحیم

غیب

غیب لای که بزم یوزفره عشق الهی در بر کلاب اور به معنی صاف بنه
 سولیب او باند رفته سق قلع **ای نذر عمر غریز تو بخت بر باد و ز کفن**
 موی کشید تو ترا با دندان **و جوازین خواب کران خیر و دم طاعت کون**
 ای که در روی زمین کس خود در خواب مباد **در دل خاک طوطی خواب جهان**
 خواهی کرد **که رود جمله لذات جهان از باد کاروان رفت درین خواخوار**
 شب راه دورست و خطرناک و نخوری غم زاده **رود بر کار خداوندیم**
 آرو رحیم یاد کنی کرد و خود را و بر آور فریاد **کو الهی ز معنی بومی کردم**
 باز **هر چه کردم همه بد بود و خطا بود و فساد** **بارب از فضل بخش**
 تو گناه همه را **و عذبت انت الله لطیف عباد** **چه رها بود این که ز دور**
 پرده مطرب **نه یول پدی که اوردی پرده در مطرب** **که می رفتند با هم**
 مست و مستیار **که رقص اور در بری ابله مست و این مراد مطربون جزار**
 ادب توق ویرن و راول بر پرده **اوردی بنی بر بند قلدی است و امشب**
 یکسان و بی اختیار اولوب نفس اندر **ای باند سال و با کرد کار خود**
 بکنند و چه خواهی کرد بر کو اخوا اندر کوزند **بنده غفلت کنی در گوش**
 خود وقت از آن **کوش بوشست می کشی چون بر آید باله چنگ** **از این فزون**
 که شاد می افکنند **بو افبوندن که شادانه بر افندی** **خونفا ترانه سرمانند و**
 مصیبت که نه بکشی فلورنه دلبندی مراد بود که **و اعط بوشع عشق الهی ز کوزه**
 بر تکلیف قور و بر کیفیت ایل و ایدر که صوفیان بکس و ستمان بخیل
 دلبندن پرده او رد قلعی بکشی بکشدن دخی نیز اور را **چند طوطی**

نفلان دایم **آخوای غنچه وقت بیدار است** جنیدی خود شوی و کار بخار
آخوای مت وقت **هشیار است** که همه عمر بود با طرار کین دهفت
زیبار است **سکند نامی بخت آبی** اسکند بخت از بر صو
بروز و زیت بخت این کار **قوت والنون** ایلمت و کدر و اباش
مراد بود که آب حیات معنوی که فضل فضل الهی در درویش ملکنه
و بر بلور پادشاه جبهه شوکند و بر کنز من کان یرید حرث الذین نواته منها
و عالمه الا خونه فی نصب **سینو طالب دنیا** صاحب عقی او ملز
هر دینی ترک عقی مکنی **عقل داری** شدم دار از ذوالجمال **خود بر نقد**
چند کانیات عقل هر ند که نقد کانیات در **چند پیش عشق** کیمیا کار
نه دینی وارور کیمیا شلیبی عشق او کند **مراد عقل عاشقان عشق حقیقی**
اول و اعلی بدو کی بیاندرد **عاشق** چو دل از وجود خود برگیرد اندر
دور دامن و لبر گیرد **و آنکه که عجب** باشد از دلبر او **کو ابدال لطف خود**
برگیرد و بیا و حال اهل در **دشمنه** کل اهل در حالنی است **بنظر اندک و معنی بیا**
از حق نوظ و جوق معنی ایل و بود بود که او نیست **حوامع الکلم** صبیح لفظ
قلیل و معنی کثیر **خاصه رسول** تار و امت اختیار در خصوص اهل در و او را
بخصوص صبح شمار در **علم و حکمت** قول تو حق صدق او **انجم و شکر**
اشک و جهر و براق **نور** ناصحت الهام غیبی و اعطت تنقیب **ناصره**
ناید علوی حافظت خلایق تو **بت** چنین عدوی دین باشد **صنیم صنی**
برزم دین و دشمنی اولدی **دل اندر دام** و میر صید غدار **کو کل اغده و شکار**
بلی

بلی الیدی مراد دنیا که زخارف و نقوشه دین دشمنی اید و کس و قلب کار کا
و نفس دنیا مکار و غدار **ایدکن ذکر در** **بت** چنین عدوی دین
و ما را **صنیم حسن** دین دشمنی در و بر **خداوند اول و دینم** نگه دار
باری کو کلکی و دین صقله مراد حسن ظاهر اید و کس ذکر و حضرت حق
طلب **خطدر** **بستوران** ملک اسرار است **مسور** و دین مستلک اسرار
حدیث جهان پیر از نقش و بوار **جال** خبرن صوره دیوار تصویر نون
مراد بود که **چوب اول** در **استلک** سران سو یک **دیوار** نقشند **جال**
خبرن صورتی کبی بر وجه و غیر فاسد **بسم** رایت منصور است **علم**
منصور است **ای** بر کشند **علم** که حافظ اندر نظم و اشعار **سبحان** اولی
حافظ نظم و اشعاره **مراد** التفات عال علوانا **ره** عیشت اولدی و **نگار**
خداوندی بجای بندگان کرد **افندگی** قولتر حقه **ایلمدی** **خداوند**
از **افندگی** نگار **باری** از **افندگی** صقله مراد بود **نی** اعلام در که شول
افندی که قولتر حقه **افندگی** اید **افندی** **نی** حفظ **انکه** مستی او نور
و **کرم** و غیر معنی **رسم** **بار** **کر** **اکرم** اول **نیجانه** **نی** عدل **نی** فیل **نی** فیل **نی** فیل
ایرم بر کوه **دخی** **بجز** از خدمت زدن **نگنه** کار در **رند** از خدمت
غیری **ایش** **ایتم** **دخی** مراد **نیجانه** **دل** **خانقاه** در **ورند** **اد** مراد **اصلا**
عباد **ایند** در **و طریق** **ما** **خدمت** **ت** **موجبه** **اندر** **خدمت** **مورث** **وصلندر**
ختم **ان** **روز** که **بادیده** **کریان** **بروم** **ختم** **اول** **کون** که **انگر** **کوز** **یکدم**
نماز **آب** **در** **یکدم** **یکبار** **و** **کر** **تا** **اورم** **نیجانه** **چوب** **سی** **صوب** **بر** **کوه** **دخی**

مراد خانه چو سینه دارب اغلق آرزو کسی در معرفت بیت درین
 قوم خدا کسبی معرفت بود بر تو مده باری بر سبب بر بهانه قل
 که بر من جوهر خود را بجز پادشاه که انتم کند و جوهری برشته دخی مراد
 اهل معرفت اولوب قد بلین که اودن شکایت در بار ارفقت و حق
 صحبت درین شرف است باری که اودن صحبت قدیم حق اکلدی ایسه
 عاشق که روم من زنی باری درک حاشا که کیدم من بر بار اودن دخی
 مراد کند و ملک حق شناسلغ بیان در که ساعد شود دایره جری بود
 اگر یکای اولور که کوی جری دایره من هم بدست آورمش باز به کار
 در آن که کلام کو بر غیری بر کار ایله مراد بار صادقی و شیخ نواحق
 حضور نول دور اولور و غنای بی حضور اولوب که اکا و صول طلب در
 غایت می طلبد خاطر اربکزارند غایت استر خاطر ارقور رس غنای
 شوش و ان طره طر اردر آنکه شوش غنای و اول طره طر اردن مراد غنای
 و طره مانع حضور و غایت ابدی باند در و از سر بسته و مابین که بدستان
 گفتند بزم بانی او رتو ستر من کور که قصه ایله دیویدل مرز ما بادی
 و بی بر سر بازار در مرز مانع دخی و بی ایله بازار پشند دخی مراد
 اهل ساز و سر و سول ملک احوال عشق در دیگور بیت در صومعه
 میگو که سرارتو کونند زاهد سرود خود و عشق بتراند مردم از درو
 بنام که فکله در عشق مردم در و دین ایلام که فکله در عشق کند
 قصد دلش بازار در ایدر بنم باز کو کله قصد برانجه ایله دخی مراد

جور فکله شکایت در باز کویم نه درین واقعه حافظ تنهانت کور و دیم
 بود واقعه حافظ با کور و کله در غرق گشتند درین واقعه بسیار در
 غرق اولمش در بود واقعه بود فکله دخی مراد آقا چوق که بتلا ابدی در
 ایدر شکایت در **حقیقت** بوسف کشته فکله دخی مراد
 باز آید بکنان غم خور باوی فکله بوسف کور کور کنگان غم به کلبه
 احوال شود روزی بکنان غم خور غنای ایدر بی بر کون کلنگ او نور
 غم به مراد بعد سر بر جنبی هر ترک بر خوی و از ایدر کون بیکادر ایدر
 غم دیده حاشا به شود دل بدکن ای غم کور من کور حاکم ایوا اولور پورک
 بر مرز ایتم ای سر شوریده باز آبی سنا غم خور ای غم شمشیر کور
 کلور کس ابو حال غم به مراد کند و سنی و بر کله که بهار غم باشد باز
 بر تخت چمن اگر غم بهاری اولور که چمن کمنی اوزر چتر کل بر کسری
 ای مرغ شب خوان غم خور کلر سپاس بکش چکرس ای کجی او قوی قوش
 غم به مراد مرغ شب خواندن بیلر فکله که شب خیز و مستغرق اکا و صول طلب
 ایله باند در مثال متونو فکله اواقف نه زاسرا غیب نومید اولور
 اگر واقف دکلر ایک اسرار غیبی باشند در پرد باز بهای پنهان غم خور
 اولور چرخ ایدر او پند غم به مراد کاه غم و الم و کس طه و صول خیر اولور
 پرد غنای نیچ کز او پند و ارد غم به دیو پند دور کردون کرد روزی
 بر مراد داشت دور فکله اگر بر ای کون بزم مراد مرجه دو غنای ایسه دایما
 بکن نامند حال و دران غم خور دایما بر مثال اوزر قالمز دوران عالم غم به

خاطر ندان ظلم مکران کید را در اندیشه کج و دسوسه اید ب حسن ظاهر اید هلاک
 انوی به قصد ایندکن حکایت و حضرت حق استغاده در سینه کوشیده
 آتش کده پارس کیش سپیده دی پارس اقلی آتش خنده شعله کس چک پهن
 یوت دیدار کو آب رخ و چله بغداد بید کوز دی بغداد و جلد سی پوزی
 صوب کید مراد بود که سینه و علق آتش کیش و عینی سیر برزاک سس
 نابردن درین راه بجای نرس سس التمز منان بود پوله بریرن ایر منس
 مراد اگر میطلی طاعت استاد بید ثواب اگر استرس استاد اعانت
 الت مراد علم صالح نروصول اما الله مبتس او لمز و مرشد اتیان سر ثواب طریقت
 محار اولز و پلدر در خدمت دوست عز و جرت بانی اسرار و دکن
 ران خدمت بانی از جهل ترانغ مهر صبح بر خیز تا کنج روان و علم و حکمت بانی
 روزم نفس و عده ویدار بده و فایم کونده بر نفس و عده ویدار
 ویر و انکهم تاملی فارغ و آراو بید اندن حکم بنی ناقبره فارغ و آراوالت
 مراد بود که تنزل علیهم السلام لکن الا تخافوا ولا تحزنوا و ابشروا بالجنة التي
 کنتم تعدون و چنینی اکام حالت نزل در ستارت اولاد و تدن فارغ البال و
 قصدن از او اولان مرغ کبی بی پروا کید حافظ اندیشه کن از نازکی خاطر
 بار ای حفظ فکر قل بارک خاطر نازک کبی برواز و رکش این ناله
 فریاد بید بوری لک در کا هندن بونایله و فریادی کید مراد بود که
 ذکر هر و اعلان حالت شیخ ریادون خال و کلد یا حضرت حق مرکز
 صبر اولور و کلد را جوم ریادون اجتناب و اخلاص حاصل لازم

صوفیا غریبه شبنهای تو که هر چه است خاصه از بهر خدا نمر و فریاد بید
 ای صبا کهن از خاک و در غایت نعلین صوفیا
 بار ببار ای صبا بر خوش فتنه بار قوس طیران کنور بیدانده
 طوطی مراد و دلدار ببار کیدر کو کلر غنم و دلدار مراد حسن کنور مراد
 صبا دین بونده نجات ربانیه در که جناب الهی و دل کلوب کو کلدن
 غم کید رب مراد و الهی کنور نکتة روح فرا از دهن بار بکو
 جان ار تو چی نکتة یار غریزون دی نامه خوش خبر از عالم اسرار ببار
 خوش خبر لونا نامه و عالم اسرار دین کنور مراد دهن بار دین کلام الله در
 نجات ربانیه کیدر کو کلدن کلام حق در و عالم اسرار دین مراد نامه و
 خوش خبر در کرد از رهگذر دوست بکوری رقیب بر توی دوست
 دوست او غریزند رقیب کو رکنه بهر اسایش بر وید که خوبا ببار
 بونخان باغ در چمن کوزک را حنکلی ایچون کنور مراد و تونزدن اثر طریقی خدر
 و رقیب مراد شیطانه که مانع رحمان در چون نجات ربانیه اثر طریقی
 الهی ابرشده شیطان کور او لوب وید و عده بده راحت اولور
 خام و ساده دکی شبهه جانبا زان نرس خاملق و بونک جان او بیکر
 شوی و کلدن خبر از بران دلبه عیار ببار بر خبر اول لبر عیار دین
 فتنان کنور مراد بود که اول خبر ایله بر دخی عیار او لوب خام و بونک
 کیدر جانبا زان ایدوب بذل باقی و تحصیل باقی اید و ز ناموگر کنم از
 لطف نسیم تو شام ناموگر ایدیم شک نسیم لطف تو شام می

شمه از نجات نفس باریار بر شمه باز نشتن خوش قعودان کور
 مراد نجات ربانیه ایستام دل و جان موطر اولسن طلب در
 رسول به علیه السلام یور ران ابریم فی ایام و هر کم نجات الا فخر ضوا
 ایا توفیق تظهر نفس و نصیبه قلب ایل اولور و ساوس شیطانی
 و شهوات نفس نه دن انو کچون دیر بونهای نه که خاک ره
 آن با غریز سنک و خاک چگون که اول با غریزک بولی طبر اغش
 بی غباری که بدید آید از انبار ببار انبار و ن ظاهرا و لان غبار
 کور مراد و ساوس شیطانی و شهوات نفس نه که در سنز و اول
 و حلال اوله و دیکدر روزگار است که دل جهره مقصود ندید
 بر زمانه که کوکل مقصود و بوزل کوریدی حقا آن قیام آینه کوار
 ببار ای سانی اول آینه فکله و قدس کور مراد شیخ و مرشد دل قلبی
 صافی اید و عشق الهی طلبی در زیر آینه و رات نفس نه و شیطانی
 قلب صافی اوله و مقصود و بوزی کور مراد شکر اندک تو در خشت
 ای مرغ چین انکه شکر نه که شکر نه سن ای بلبل بکسیران نفس
 مراد و کلزار ببار فصل سیرانه کلزار مراد بس کور مراد و اصل
 حق اولان ندن مجرب اولان اچون ارش و طلی در کام جان تلخ شد
 از خبر که کردم بی دوست جان طاعنی اچون اولدی صردن که دوست
 ابدیم عشو جان بسیرین شکر باز ببار بر شمه اول شکر
 باغ و جی طاعن طاعن کور مراد و خرف مراد ندن شکایت و کلام

الکهدی حلاوت

حلاوت طلبه ایدوب ششخون بواورد و فیض خانی شطیه در دلق حافظ
 بچه ارزد و بیست نکلین کن حافظه خرقه سی نه در از شراب ایدوب
 و انکه شربت و خواب از سر بازار ببار اندن صکره مرث و خراب باز آید
 کور مراد و خرقه دن بدندر و اول غریز القدر کلد و غذای مورد و مارا و طعذر
 آنی عشق الهی ایلدون انک کرک اندن صکره که و ناگوشی کسیر اچون صوفیانه
 لباس و عاشقا هشتات ایل خفته کور سنو رمل کرک ای صبا بر خوش قعود فلانک محکمند
 ای صبا نکشتی از کوی خلدنی بمن آرد ای صبا بر خوش قعود فلانک محکمند
 بکا کور مراد صبا و ن غزل سابعده کی کبی نجات ربانیه با فیض کشف
 در اندن جناب قدس اچو س طلبه ایدوب زار و بیمار و غم راحت جانی
 بمن آرد غم نه و زاری بی راحت جانی بکا کور مراد مظوفون ظاهر و
قلب بی حال مارا بنون السیر مراد بزم بی حیل غلبه مراد و کسیر
 یعنی از خاک در دوست نشاندن بمن آرد یعنی دوست قیوسی طبر غزل
 بر نشان کور بکا مراد بود که مراد بود که جناب قدس بر آینه کبیله
 قلب بی دوز در کین گانه نظر بادل خوبشم جنگست نظر بوسی
 برنده کند و کوکله جنگ و اردور زایر و و غمزه او پیر کانی بمن آرد
 عاشقند و غمزه سندن او فی و بایی بکا کور مراد ایدوب و ن مراد الهی
 و غمزه دن نایر حذر یعنی غفلت و دیر که کند و قلم ایلکده بی که اول دنیا
 اول دنیا به نعلب اولور بی آخونه جذب ایدوب جنگ ایدوب مراد الهی
 و تاثیر حق بکا نیر و کان اوله علی ایدوب در غریب و خرافی و غم دکن

در غریب و خرافی و غم دکن

غریبانه و فراقه و کوهل غنچه پیرا و لدم **ساغر من کف و ناز جوانی بمن آرد**
 شرب قصه بر ناز جوان ایستادن بکافور مراد غریبانه دارد نیاده
 اولی و وطن اصلی عالم الهی در و فراق مراد حضرت غوث الهیه دن آفران
 در و قلب غنچه مراد قلب بر سر سینه تعلیق غنچه نامی در لاجرم بوفدایم
 و غنوم آدمی تر جک پیرا بر جوان طریقت و وصوله نو دولت النذل
 عشق الهی و ذوق شای و اصل ایچ مراد محال اولور **منکر اندام ازین**
می دو سبزه چنان **منکر** هم پوشیدن ایلی اوج قیج طایفه و کراش
 نشانده وانی بمن آرد **ار بوندرین منکر المزار** فی الحال و علما الغور بکا
 کنور مراد بود که تقیم ارشاد و دعوت عامه مستحید منکر و عالمی اولنکره
 دخی عشق الهی ذوق ایند ریکه بس قل از انقبول انزاسه بکا که طالبیم بکا کنور
 که لا فطو الحکمة لغیرها فطو ما و لا تمعو ما عن اهلها فطو هم حسنی اهل و طالب
 حکمت الهیه و منع انک اولنر **سبک عشرت امر و زبیر افکن** ای ساقی
 بولونک عشرت بارنه قوم **یاز دیوان قضا خط اعانی بمن آرد** یاد دیوان
 فضا دن اما خطی بکا کنور مراد بود که ای شیخ و مرشد بولونکی عبادت یارنه
 تا خبر انکه هیکل اسکنون بوجنی دخی فی التاخیر افات حکمت تاخیره فوت
 غالبدر اعلا آخرا کم کما نمون غدا حسنی عکله استیال کر کردر اگر تاخیر ایدرسک
 فضا و غدا دیوان خایه کنون بکا حکم تریف و اما و مهلت و زمان نشک کنور
 با طایفه حاصل مراد و وصول تمام ایچون پرات عایشان کنور **دلیم از پیر**
 دوش که خط می گفت **کو کلم پرده دن کنی دوش که خط دیر ایدی**

کعبه

۳۰۹
 ای صبا کنهتی از کوی صفای بمن آرد مراد بود که چون دوستدن خبر و اثر
 و اصل اولن رجاسی اوله خلق طالب دیوانه و اربن اختیار اولور
ای خرم ز فوخ رخت لاله از عمر ای محبوب
 شاد و مودت سنک زلفه رنن عمر لاله زاری **بازا که رخت بی کلوت**
 بهار عمر کرو کل که دو کلیدی سنک بوز کل کلنر عمرهای مراد بود که عمر
 باغ سنک طراوتی تجلی حال الهی ایلور اول و لیچ بهار عمر خزان و خرابه
 اولور **اندیشه از میط فانیست هرگز** محیط فنادن غصه بوقدر
 در کیمکه **بر نقطه و دمان تو بکشد لاله عمر** سنک اغریک نقطه سی اوزنه
 اولاد دوری مراد قدارون دماندن کلام الهی و راجوم کیمکه عمری
 کلام حق ایلور و رابدوب کیم محیط فنادن و دایره نودن اکاغم بوقدر
 که عمری ثواب اخرا ایلور تمام اولور **از دیده کسر شک جوباران** چکدر و
 کوزدن یکس اگر بنور کس طمره روادور **کاندر غمت جو برف بشد**
 روز کار عمر **که سنک عکده شک کبی کنی عمر** روز کاری مراد بود که
 عشرت مر و عمر ایچون و اخرا غنق وجه دور **بی عمر زنده ام من و این**
 بسر عجب مدار **عمر ز دیرین من و بونی چوق عجب دونه** روز فرق
 را که هند در شمار عمر **خراق کوننی کم فور عمر** صفت مراد بود که بی ایم
 خرافه بی خراق کونی عمر دن محسوب دکلدر اولی عمر نر زنده من و دید و کم
 عجب دکلدر **عمری که در و جلیق دنفد عمر دان** ایام سحر
 رود اندر ثمان **از هر طرف رخسار حوادث کبی که هست** هر طرف رخسار

نعمت علی شمس علی

7

۳۱۲

عمر با و کاری مراد بود که خلق صغیر بهمانند اشرف خلق است که اهل کلام و نظم و ادب
فکر ایله رقم ایستد یادگار عالم خلق کرد
عدست و آخر کل و باران در انتظار برآمد و کل انوی در و باران انتظار
و دور سخت بروی بارش بیدار ماه و می باران این سخن شایه نوزنده
که آبی دخی شراب کنور مراد بود که بیام ملکوتی و بعضی آنوی او خوب شدن
جنتی زمان ایرتوب باران طریقت انتظار ده ور پس این سخن نمای جمال شاهیده
مشاهده ایوب شرعیستی کنوت بارانه نوش اندرب جو شرح خود شناسیدر
دل گرفته بودم از آیام کل ولی کوکل لوترت شدیم کل ایمندن اما
کاری بگردمت زندان روز و دار برایش آمدی اوج دوش زنگ
هنی مراد بود که کشف و کامت حوصله اندیش امید کشش ایدم پیران
مخلص عابدان خالص هنی اثر ایدوب بند کشف و حالت ظهور ایلدی
چو مشتاقان حضرت انما به از راه برخیزد ز خلوت خانه
معنی هزاران آه برخیزد ستاهم بهم سخا و ریحانه یکشاید در آن
جلوس یک نور که اجول سا به برخیزد دل در جهان بیند و نشانی سوال
کرن که کلی جهان با غلبه برستند سوال قبل از فیض جام و نصیب جنت
کا مکار قبح بفشدن چو عبیدی مکار فصد شدند مراد بود که دنیا به تعلیق
ایلم سلطنت فی اولو رس که بی ثبات رخساره مانع اولان قلب برضا و ر
ست حق اولوب و اصل حقیقت اولاندن سوال فلک صفای قلب هدیه
حقه خمند رو سلطنت عالم تحت و ندانسته نوادی در اولین بیت

انچه عالم بر نماند دل از ت ایچ غرض اندر نیافت **عجب چندی بشید**
لش رفت زجا که پس ز رفت یافت **جو نقد جان بدست نزارم شراب**
کو جان نقد ندان خبری الهه **یو قدر شراب قش** کان نیز بر کشید **شراب**
کنم نثار که آنی دخی نثار اوزره **ایدم نثار مراد بود که صرف**
قبض و فضل حق ایچون جانند غیری نقد **قادر و کلیم شیخ و مرشد**
بر نظر غنائی اولور سه آنی دخی نثار **ایدم خوش و لغبت خوم و خوش**
حسروی کریم خوش و دولت در خرم **خوش بر پا دشا هدر کریم شراب**
ز چشم زخم زمانه نگاه دار **باری زمانه کوزی رختن ضلع مراد بود**
قبضه مالک اولان است حق دولتی **بر خوش و دلند و ذاتی بر خوش کریم**
بادشا هدر لاجوم ضرر زمانه **صفحه لا بقدر می خوش و نیند که**
زیب در کهد **شراب چندی نیک سوری ایله که بر زینت دخی و بر**
جام مرصع نوازیج و ترش **هوار سنگ مرصع قوخلک بولو لگو ابدار**
مراد جام مرصع نوازیج **سوال فلبه جو اهر معانه ایله فرین اولایسر اگاشوفی**
و ذوق و بر کلام ضم اولوب **انکه سببی ایله عشق الهی نوش فلنج**
و عطر و نصیحت زیب و زینتی **و تاثیر و حالتی زیاده اولور زاکا که**
پرو و پشی عمو کریم است **اول پردن انکه عمو کریم پرو و پشی**
در بر قلب بابینش که نقد است **کم عیار بزم قلمبری عمو قلم که برورن**
اک نقد در مراد کند و تصور **و استعدادم معذور و دوت و بکدر**
گرفت شد سحر چه نقصان **صیوح است اگر فوت اولدی ایسه حوز**
نه نقصان

نه نقصان شراب وارد **از می کنند روزگش طالع با** سکریدن ایدر اوج
ایچو یار طالع بدی مراد بود **که کچه بوض نو اخل فوت اولدی به نه نقصان چون**
سحر و شوق و ذوق ایله **توحید و ادای فرض و ازلایوم یار طالع بدی**
روز و روز شرعی و شیده **افطاری عشق و شوق ایله دریت**
یک عبادت که بود با وجد و حال **به زطاعتها که بشو بکسل ترسم که**
روز حشر غنائی بر غنائی رود **خور قرن که حشر کونده او پاوانه کیده**
بغیر برابر بود **شیخ شیخ و خرقه و زینت شراب خوار** شیخ شیخ و زینت
شراب خوار **خرقه سی مراد بود که شیخ مرابی خاق فغیر و فضل حاش**
کو ستر میوب یوم قیامت **برابر اولاد یو خور قرن** حافظ چو رفت
روز کل نیمی رود **ای حافظ چون اوج کنی کل دخی کیدر**
ناچار پاده نوش که از دست رفت **کار ضروری شراب چکه الدی کنی**
ایش مراد بود **که ایام صوم زمان طاعت و حالت ابدی چون صوم**
کنن اول کشف و حاش **دخی کیدر عشق الهی بله تکلیف اولوب س که**
طریقت اول و الاضلاع **دشور سح**
صبا ز مندر جانان **کند و ریخ مدار** ای صبا جانان فرزند او غرضی
دین و دوت **و زو به عشق س کین خبر و ریخ مدار** اندن عشق
مکینه خبری **دین و دوت مراد صبا و ن بونده توجه شیخ در آن دن**
استدعال بدر که جناب قدس **نوجهی اگسک اتوب س که طالع بدی**
خبری **دین و دوت** بشکر انکه شگفتی بکام دل ای کل **اول سکره که**

شیخ شیخ و زینت

آید که کل مرادی بگوید **نسیم وصل مرغ سحر در بزم مدار** و وصل من ببلبلان
 در بزم دوتنه مراد کلون حسب کشف در اکا دیر که اول غمت شکر آید
 که اهل کشف و حسب فیض اولاد که کلک مراد بزم سحر خیز اولان سکه
 طالعید و وصل اولاد فتنه س در بزم دوتنه کنون که چشمه و فتنه
 لعل نوشینت **شکر بیکه شکر چشمه س در سنگ طلا بیک سخن بکوی و زلف ط**
شکر در بزم مدار سوز سوله و طوطیان شکر در بزم دوتنه مراد شکر حسب
 معرفت کله و حکمت طبعی در **حریف عشق تو بودم چو ماه نو بودی سنگ**
عشق مصیبتی ایدم چون یکی آیدک کنون که ماه نامی نظر در بزم مدار
 شکر بیکه نام ای سن نظری در بزم دوتنه مراد ابتداء حال کلون سکه حب ایدم
 انشای کالکده بند نظری در بزم دوتنه **دیکدر جهان و هر چه در کوه**
سکه و مختصر سن جهان و هر نه که انده وار در سکه و مختصر در ز اهل
 معرفت این مختصر در بزم مدار **اهل معرفت به مختصری در بزم دوتنه**
 مراد بود که قلیق الدنیا قلیل حسنه دنیا و نه هر نه که وار در شکر قلیل
 از اهل علم و معرفت در بزم انکه وجه و کلدر **مکارم تو با فاق می بود**
شعر **سنگ مکر فلک یکی افاقه الترتار** از و وظیفه نیراد سوز در بزم مدار
 اندک سحر آرنی و طبیعت در بزم دوتنه مراد **سحر و عالم افاق عالم سیر**
 ابد به اهل کرم و مکارم الطاف عالم الترتار مجوم **سحر و عالم افاق ابله**
 عالم ابد به کوندر مکر که عالمی ذکر کرم ابله مالی ابد **چو ذکر خیر طلب**
 میکنی سخن نیست **چون ذکر غیر استرس سوز بود** که در سهای سخن نسیم

زر در بزم مدار که سوز بکند کشف و التونی در بزم دوتنه مراد بود که چو
 ذکر با بجز اولون استرس اهل نظم و نشر و حسب بلاغت و اهل اولون در بزم
 و دیناری در بزم انکه که اندر سنگ و اولاد **غبار غم برود حال شود**
حافظ **غم نوزی کیدر حال او او لور ای حافظ** تو آب و دید ازین دیکدر
 در بزم مدار **سک کوز میوس بو بود کلون در بزم دوتنه مراد اعلیٰ بوجبه صدر**
دیکدر **روی بنای مرا که ز جان دل** **فغان صانع مهلاز عطار صفا**
 بر کبر **یوز کوز ستر بکوی که جان کل کل فالدر بینه جانن تعلق کس**
 و اندون عارفی فقر بیل **پیش شمع اش پروانه بجای که در کبر** **شمع**
 اش پروانه دی جان تا سیر قل مراد بود که یوزک اش شمع در اول
 تنی جانن دور ایدر نه کم پروانه و جانن **مهر ایدر لاجوم نجل جال کمال**
 ظاهر و لحن وجود عشق طالبی فنا ایدر **کشت عشق چو دلاهر**
 ز جانت بر کبر **هر چه داری بگذار و ره ان دلیبر کبر** **در لب لعل و بزم**
 مدار آب در بزم **بزم صومر طوطا غم کوز و صوبی در بزم انکه** **بر سر شمع و بزم**
 آس و ز خاکش بر کبر **کند مفتک بکس اوزر کل آن طبر فدن فالدر**
 مراد طلب فیض و رخ در جاندر **سحر خود را که فکندم چو خاک**
 کوی چو جان خوش ساز و ز خاکش بر کبر **ترک درویش یکی که بود نسیم**
 زرش **درویش زک اتمه الکشف و التونی بوقا به** **در غمت نسیم شمار سنگ**
 زحش از کبر **نگد کوشش های کوزی پیش و یک عن التونی دوت مراد**
 بود که انبیا نسیم و زری و ارباب فقر الم نسیم و اشک و زرو چای

وارد خوانده سیم و زار اخبار اوله و جوی وارد **اغنیای**
 سیم و زار ای غیر **اشک چشم** و روی زرد و سیم و زار بتر جنگ
 بنواز و بزار بنود و مثال جنگ نغمه لند و دزل اگر عود اوله
 ابله **اشم عشق** و دلم عود و دهنم **چشم کبر** اودم عشق و کولم عود و بدغم
 جبر طوت مراد جنگدن شیخ مخفی در عود و دوز و اعطای در پهنه شیخ مرافقی نغمه
 لند و ب انگلیه نوافت قلار و اعطای کلایه و غنی قبر مرزیرا اول عود و دوز
 ای غیری عود وارد **در سماع آبی** و زمر فرق بر انداز برقص سماع
 کل و بکنان خفته و ان رفقه **ورنه** در کوشه عود و خوقه و عود و کبر
 بخفته بر کوشه کت انانگ خفته سیم و دوت مراد بود که سیم و کت طرفین
 او که مردانه میدان کرک که بخفته زان به کوب بر کوشه و او تورق
 اگر انو کچون **صوف برکش** و سرو باد و صافی و کتش **بوک** قنار باشد
 چک و صانع ترا **سیم** و ربا و بر و سیم بری در بر کبر کوشه و بینه
 و یوری بر کوشه کوشه سیم و دوت مراد بود که چون مردانه صوفی
 اید و فرس صوفی صورتند و صافی اوله او ز کون صوفی قنار صغارب
 شراب بچوب ای خور و ادوب **ایچه** نل و بچوب ننه کم بر صوفی صورت و صافی
 سیرت خفتند و بکنش **معرفت** سولیکد پس طوطی **بلک** خفن
 امیکس فن لوطی **دوست** کربا و شود خلق جهان و سیم و کوشه **دوست**
 اگر بار اوله و سیم و کوشه **دوست** کوشه و کوشه **دوست** کوشه و کوشه
 لک کبر بخت اگر ادا بر نوزن لک طوت مراد بود که اکاکم حضرت حق
 نصیر اوله

۱۵
 نصیر اوله **عالم** و سیم و غنم بو قدر اکاکم بخت نصیر اوله و عالم **جهنم**
 آتاهو جنبه **اکاکم** چو قدر **میل** و غنم و کوشه و دی با کوشه
 کنگه میل انی ای دوت بر دم بر ملا اول **بر لب** طرب جوی لب **عزیز**
 ارمات کنایه او ز **شک** است و قنچ لب دوت مراد و غنم و کوشه
 و جوی و مراد جهاندر که جاری و سیم و مرور و و سیم و مراد و ذوق
 و شوق در لاجوم غنم و روح نغمه خطاب ایدوب و دیر ای و دوت بری
 ترک ایدوب لته بر دم بر ملا اول و جهان کداری و برنار و فرج و فراغ
 و سرو و اخوت استیوب و ذوق بر باره طوت **سیم** هر که بینا عی بیاید
 نانی بنشست بجای غنم جانی **سلطان** مالک هر عالم است خود
 که رسید این ملک بهر سلطانی **رقعه** کبر از کرم و زاتش و آب و داجیم
 کمنش دوت نیم فاندان که کل و کوشه و آندون **کونه** ام زرد و بکنم
 خشک و کنایه **سیم** و کوشه **بکرم** صار و و طوطی غنم و کوشه و کوشه و دوت
 مراد بود که سنگ فرقت فضل ایدوب بنم حاله نظرات که کولم او دوزن
 بکرم صار و و طوطی غنم و کوشه و کوشه **سیم** و کوشه و کوشه و کوشه
 ارسته کن بزم و بکوشه و اعطای **ای** حافظ بر نغمه و کوشه و کوشه
 که بزم و کوشه و کوشه **سیم** و کوشه **سیم** و کوشه **سیم** و کوشه
 نه اخلاص خلوت اختیار ایدوب عبادت انکه منبر و کوشه و کوشه و کوشه
 انکه و کوشه **سیم** و کوشه **سیم** و کوشه **سیم** و کوشه **سیم** و کوشه
 لعب بسیار بر کوشه و کوشه **سیم** و کوشه **سیم** و کوشه **سیم** و کوشه

نصیر اوله و کوشه

چنانچه در قدم ریز قیامی لعل لاله کی قدمه و ک ای رخ نثار لعل از نقش خاک
 نگاه نمی رود ز ضمیر که نگاه رخ نثار نقش کتمه ضمیر مدح مراد بود در که لاله
 بلکه بچند قره طایغ اولدوغی کی نیم قدم بعین قلبم بویله در و لاله ملک بچند قره بک
 اولدوغی کی قلبه عالم غیب و صنع بی رب نقش معرور و بر سر لاله کی قلبه ای
 شیخ عشق ز کلبه و شوق مشکین دو که بچند اولم نگفتت که حذر
 کن ز زلف او ای دل دید و قی سحر که حذر قل انک لغدن ای کو کلر کی
 کشد درین حلقه باد و زنجیر که چکر بر حلقه دلی بلی بچیر مراد بود در که
 غیب بهوت او را که قصد انک کرک زیرا اندر باد کین چالاک و چالاک و لاله فقید
 و محسوس و غیره و فکر در قلب ضعیف نه قدری وارد که تا فهم اید و خلاص
 اولای بیار سحر با قوت و فیض و در حیات کتور با قوت و فیض و لوی
 آبدار فیض قدس خود که کرم آصفی بید و بکیر خود و آصفه منسوب
 کرمی نور و هلال اول مراد بود در که جواهر و لاله ای که ارکست او را قلبی کتور که عشق
 الهی ایله مال اول و خود آصفه کی دل غله علی کرمی که ره سال اولی
 لاجرم ای عالم علیه ارکست او را قلب و عشق حق و ذوق دل و مطلق ایله برآید
 که اکا حصار ای هلال اول و نه پاک **فصل** ای غره بقلم خود و عکس
 در که یغین ترا حاکم علمت رمل جو بود بی بهر تر باک ترا اند و چون بهر
 پنداشته که مرمت اوست در و دل است آن نه داروست دل رنیده
 مارا که پیش بکیر و بزم او رگش کو کلر کم او کن دو تر خبر و بهید کین
 خسته از زنجیر خبر و بر خسته بخونه زنجیر و یغین زنجیر ایله بند اید مراد
 قلبی

۳۱۵
 قلبی غیب بهوت ایست سبیله مقید ایدرن و یکدر **بیت** دلم بسلسله زلف
 خود مقید کن که نیست چار و دیوانها بجز زنجیر چه جای گفته و خلج جو
 سگشت نه خواب و کلام و سلمان شوی بوی در که شعر حافظ مایه نظم
 خطله بهر که بزم حافظ شوی بکدر ظاهر خوب نظرند مراد بود در که
 خواجه به اگر چه غلبند شعر و پیر و سلمانه شکر ماهر و پیر آقا ظاهر بپیر و
 اول و اعلی در انوکچون و پیش کرد **بیت** دیوان ضعیف فاریان
 در کعبه بزر و اربابی لیکن احوال سلوک بایان و معارف الهیه ذکر ندان
 خان و بزم حافظ شوی بونلر لایه مالی در لاجرم اعلی و اعلی در
 حدیث توبه درین بزم ملک و حافظ توبه سوزن به صحبت کا هد و بهیاد
 که است قیامان ابرو پست ز نند بکیر که بای فیلوس فیلر او رر کس
 اوقایله مراد بود در که طرغند و صحبت اصل حقیقتن رجوع ابدیه پس به
 که متبج اصحاب رموزی سنی مروج ایدر **فصل**
 دلا چندم بریزی خان زوده نمره دار آخر ای کو کلر نیمه دو کرس نیم خانم
 کو زدن او تان آخری توبه نیرای بده خوابی کن مراد دل بر آخر
 سندی ای کو زهر او بو کو کلر مراد و حاکم فخر آخر مراد قلبه عتابد و کوز
 چون خان اغلندخی چون کوز عتابد او بو بیوب قلبه مراد و کوز
 ایچون منم بارب که جانانرا از لعلش بوسه می بستم بنوع بارب که جانان
 لعلند بوسه و کوشوررم و عای صیدم ویدی که چون اندک را آخر
 صبا و قی و عسکی کو رد کی نیمه کلدی ایست آخر مراد و عای سحرهای اجانبه فرین

سبیله غیب بهوت
 سبیله غیب بهوت

اولوب کلام آلهدين سرتا واقف اولندوش ساند **مراد ديني و عقيبي**
 بس بخشد روی بخت **دنيا و عقيبي مرادون** بکاشلادن بخت بوزي **بکوشم**
 تو خنک آمد بستم زلف با آغو **قولا غم چنگ قولي** والونه زلف بار کلدن آغو
 مراد دنيا دن شيخ مراقب کلام قولا غم کلدن و مراد عقيبي دن عيب هويته
 آلي بختي در **چو با و از خوسر و نمان** ر بودن خوش تاجه **برکي**
 خسر خرمندن قايقي بر خوش بچي در **زمت گوشت و بردار خود کجي بجا آغو**
 همدن بر ازق قالدرو کند بر ختم اگر آغو مراد بود در که شايخ دون مجنون
 و شيخ مافضل بسندن معرفت خويته و قبض قلدن قايقي ترک ابد بکعت ايله
 خيل فضل و قبض ايليوب تخم طعاش اکوب صلا امانت قالدرو مفعول فلر **بکاشلادن**
 چين دانه نواهند سر ايت بکل **نکاشلادن چيني بلور** سسک سر ايل اولر کلدن
 انا بنک کلک و شک آميز نقش من نکاشلادن **منک** قاشلادن چين قلم اوجي ايله
 بر نقش نقش بر قل آغو مراد بود در که نکاشلادن چين قالدرو کلک ايله نقش
 معنی آنکه قالدرو آن قل برین مالا بدرک کلک با بدرک کلک بوجني اعلا دقيقه و افکار
 انبیه قالدرو کلکس بالکله ترک ايلک و لمز قالدرو اولو کلک قدر عکرايله **اندرين**
 ره من تراش من تراش تا دم اخو دم فارغ باش **ولا در ملک سب خيزي**
 کرا زاند و نکر زري اي کاکل کچه قالدرو کلکده ارغفه دن قاجر سن بغي خلدن
 قاجر سن اديانق اختيار ايدرسک **دمي صحت بشارت** مابار دوزان و بار آغو
 صبح نفس سکايت ترک کوز او ايدون آغو مراد سب خيز اولدر **خدا ايله**
 بشارت قبض و فضل کلدن **بني چون** ماه زانو زوي چون لعل بيش کوز

اي کلي

آي کلي برت و نيز چو کلي لعل کلي سر ايل اولر کلدن **تو کوي** ما بيم حافظ ز شاي
 شيم دار آغو **س** و بر تانين اي حافظ ساقيدن اولون آغو
 مراد ماکلي بندن نقدي و متبوع و صاحب نوز اولر کلدن و شجره که و نيز چو کلي
 لعل کلي لطيف معاني اولر کلدن **س** و راجص و اکنت مال تو بون
 و بکل و اول شاي اولر کلدن **او نندرد**
 ساقيا مایه شراب يار **اي شاي** شراب ماکلي کلدن **يک** دو ساعتر
 شراب مایه يار **براي کلي** قلع شراب ماکلي کلدن **مراد** شجره و شکر دن شراب آغو
 ماکلي شکر در که براي کلي نوبت ربا دن شکر ماکلي در **داروي در**
 عشق ميني **مرض عشق** و واسي ميني شراب **کوست** در ماکلي و شراب
 يار **که اولدر** پير و جوان در ماکلي مراد مرض قلبه و او پير و برنايه علق
 عبادت عولا در و بکلر **انقاست** و ماه و ماه و جام **کوندر** و آيدر
 و شکر و قلدن **در پناه** انقاست يار **آيا** و شکره کون کلدن
 مراد انقاستدن الله نور السموات و الارض سيني انقاست حقيقي و ر
 و ماهدن مراد نور النور سنا و الشمس و سني **سواله** عليه الصلو
 و السلام در که نوري اولر خضر دن در راجوم نبي به انباغ ايجنه
 مطلب مقصد الله کلدن **مکون** عقل شري تمام **عقل نام** باش حکم کلک
 ايدر **قيد** شري زلف چون خطاب يار **انک** قيدي جاد راي کلي
 زلفدن کلدن مراد عقل شري غيب هويته قيد قلدن **بکلر** **بزن** ايرش
 مرا آي **او** ر بيم نو او و موه **يعني** آن اش چو آب يار **يعني** اول

چند شکر

قیود و ازم و اجتناب و بنایان غدا صام و جنبی چون حقیقت کعبه
 بولوم اهل دنیا خسته و اندک بتی نهاده و ازم ازمی معبود اید نم
 طریقه ایستد بر که تونکریم ایدر کبری چون کبر هرگز اسلام
 اهلنه یوق یا نکرده بر وجود جا و مال ایچون سور را یوزی پانی اهل
 صورته طایبق و کللی آده فلفی بچو ر شب چینی حکم رخت خواسته ام
 بو بکلین بر کچه د سحر و قند بختن و دیله دم که با تو شرح سر انجام خود
 کنم آغاز که سکا کند و سر انجام شمع بکلیم ایدر که تونکریم
 خدای نیا و بقای عقیق فکر ایدم یا کچه اویق و صباغ او نیت کور بوش
 و خلعت قبری و فردای قیمت تذکر ایدم نیم آفر کارم نیچو اوله که
 آن سو بولوم که آه از آن عشق که عزرا ابر قصد جان کند ایدم
 آنک در و ایا کند آه از آن عشق که جابر جبر حلقم رسیده آب حشر
 کوشای چشم را ویران کند آه از آن عشق که نومرد جسم مرا
 بعد از پیچ کفن رو را لحد زندان کند آه از آن عشق که بشم فکر اید
 هم بکبر و بر یک پرستش دین و هم رسول خا کند آه از آن عشق که بر خا
 صورش در و مد فیر شکافد جمع خلق را چیران آه از آن عشق
 که بشد قاضی محشر خدای پرستش از حال بشد ناما بران کند آه از آن
 عشق که می باید کوشش بر صراط آتش و زنج چرخ خلق را از ترس کند
 بنده را آن به که کارش نیک باشد تا بکسر شاد و خندان روی خود در و
 رضوان کند زهد و تقوی و زو طاعت کن که سکین آدمی از جنبی

افعال را در راه را آنگاه غزل برای نامید صرقت و نیر و زهره نک
 غزل بر لب بر زبانه نغمه در آن مقام که حافظ بر آورد آواز اول تقاضا
 که حافظ فالده او از مراد بود که زهره که ساند و فلک در سازنده
 نکه غزل شهاده تحریک ایدر که حافظ معارف الهیه و یلکدر را املک نیک
 او زرنه هرگز فرستد خدرا نیکون نو غزلک نظیر سنده و بر
 هزار شکر که دیدم یکم خورشید باز بیک شکر که کوردم کند و مراد
 سنی کرو ز روی صدق و صفا کشته با دلم و ساز صدق و صفا
 یوزن که کلم ایلد حساب او کس مراد فیا لحدن نغز و شکله مراد
 با عقل معاد و ریا و حور و خورشید صدق و صفا یوزن و حساب و
 اوله عقله و روحه بیک شکر فانی در رنده کان طریقت ره بیک شکر
 طریقت س کلهای بلایون بصیر رفیق عشق چه غم دارد از شب
 خراز عشق بولد اشک غم دارد و این شدن و بوق شدن مراد غزل
 سافده بیان اوله لکلی در سبک بر شش خسته و نیت
 می باید سندی تجلیات رب می باید جانی که سوز شوق خلق خدا
 پیوسته نشن تا شب می باید غرض کشته حسنت
 ورنه جهات نیست غرض حسن بازی و روضه حاجت بوقدر جمال
 دولت محمود را جس آواز محمود که دولتی جالنه ایا حسنت مراد بود
 حسن موقوف عاشق عشق تزیین و جالنه محتاج دکلدر اما عاشق عشق
 عشق حسنت کشته و بکلنه ظهوری در پادشاه حسن چو

علی صلی الله علیه و آله
 و آله

بصر

شکسته شد. را در خدمت جاکش افکند احسن از دستش کند
 گشای از کندش سر کش. اگر چه جس تو از عشق غیر مستغنیست اگر چه
 سست جسد غیر که عشقند مستغنی در من آن نیم که ازین عشق باز
 آیم باز. بن اول حکم که به عشق باز آمدن رجوع ایدم مراد بود در که حسی
 عشق عشق ترین آنکه محتاج دکل را ما بن اگاه عشق اولمغه قادر و حکم
 لا جوم حضرت حق جل جلاله غنی و عشق غیردن مستغنی در اما عشق
 بی اختیار پروانه و آتش عشق دوشو به بخواند اولوب که دورتی کید
 نوران اولور. عشق تو مرا چنین بکریه. ببرد خلق و روی
 سوی تو کرد. اول جوهر فراموش بود اکنون بی فرا چون حوی تو کرد
 باین سبب که مجلس نورست بدوست بوشکه که مجلس نور در دوست
 کرت خوشی خفای رسد به زوبان. اگر کشمگی جفا بر لبه یان
 و موافق اول مراد بود در که تمام شده دل یانق و فنا اختیار طلق
 کرک. مثال شمع یک به شمع است. بستم دهام پیشش آتش
 رخ اوی روم به زو که از بنیم به عیانی بخیر اهل دل. بام به ایله
 نزد عاآل بر اهل دلون. که کید دشمنیت از جان جسم دارد باز
 که دشمنان مکرر شک جانم که جسمم که او دو تر مراد خاطره نفس
 و قلمک دن عقل و یارم بود دن مراد توبه در که طاعت نوا غلغله
 اولوب تمام دکل را جوم نفع به ایدوب اهل طریقت و عکس الیجا
 فکر شیطان دن جانی جسمانی منع ایدوب مسجد و ذکر و نماز

نفس

نفس اماره اولور. فکر شیطان دن امین اولمغه و حصص حصین. ملائ
 که بروی من آید از غم تو. بر ملائت که نیم بوزم مکلدی سنگ نکلدن
 زار شک بر سر حجاب که من نیم غماز. کوز بکشند صده حجابی که بن غماز
 و حکم مراد بود در که عشق اولور که کاتم سر عشق و جهنده اشکدن ظاهر
 اول. عشق آمد و باز رفتن اندر غم دوست. هم با سر کرب که
 چشم را خست. از خون دلم هر مرز که یک فروست. سنجست
 که پاره جگر بر سر اوست. درین مقام مجازی بجز بیاله مکیه به مجازی
 مقامه قدحون غری دوست. درین سراج باز به غیر عشق مبارز
 بو او نبینق او جگر نده عشقند غری او بنه مراد بود در که مقام حقیقی
 دکلر بونده عشق الهی و علم اخوند غری علم تصبیغ کرد و دنیا اما الیجا
 الدنیای و اهل و چنین او نبینق او جگر در بونده غایت حیده
 اولور او نبینق او نبینق که در. کنی ای مقام خوب بنیاد
 نیاری جلالت رایج در یاد. مکر دی منزل بافت مهور. به طرث
 میاوش رفت بر یاد. فکند زمزمه عشق در حجاز و عراق. اندی
 و بر قد عشق او آتش حجاز و عراق. ای بانک غزلها حاقوظ
 شبراز. شیر از حلقه غزل رنگ صد تنگ نواسی مراد کند و کوی
 عشق الهی اونی اندوکل بیاند رنگم بوقعیر سر خنده عیاندر
 خوشد اول شکارم اشعار عشق الله اید. کوش ایدند و ارنی ایشار
 عشق الله اید. ترک ایدوب فساد نیای اید. اعمال خیر کار و بار و با

اولی در عشق الله اید. اولی در شمع حق که حق تذکیر اید و بکم که
 الله آنی از کار عشق الله اید. بهیچ در اول شمع که نهیچ شمع است
 استماع اید آنی از کار عشق الله اید. حفظ که شمع بنی شرح اید
 سروری بندگی. دین حق که بر خود دار عشق الله اید.
 خوشتر آن شمع که در آبی بصد کرشمه و ناز.
 خوشتر اولی که چنه کلکس یوز کرشمه و ناز اید. کنی تو ناز بشوخی و من
 کشیم نیاز. اید پس سن ناز شو خلق اید و بن حکم نیاز اید مراد ما
 کیچ در تجلی الله واقع اولوب غنچه و دلا اقلوب کند و ملک نظر و نیاز اید
 استعدا در شمع چهرت محل آب جوان. خوشتر نبو و برش
 نادان. بهتر هزار روز روشن. روشن جو بمن نو و جانان
 می کرد کرشمه زنهانی. من در نظرش جو و روز و خندان. شد غرض
 رسول الهی. تا خلوت حال شد بیزدان. بر خیز شب سرور با تو
 تا بهیچ رسول بکشد بکشد. جو غنچه سر در پوشش کجا نهان ماند غنچه کس
 اینک ستر خنده کرلو قالور. دل مرا که نسیم صباست حرم را به
 بنم کو کلک که صبا یلی در حرم راز مراد بود که اهل هوا به قمار اولی
 ستر فانی اولور. حالت را به معنی را بنا اهلان ملک
 در نه از پوشیدگی ستر معنی دست شو. اید قد نومی داشتیم ز کشت بلند
 سنگ قون ایدان دو تر ایدیم کشت بلندون. نسیم زلف نومی خواستیم
 ز عمر داز. سنگ زلف خوش فو لولون استردم اوزون عمر د

عقل فاعل فاعل فاعل

مراد

مراد بود که دولت عالیه دل مرتبه و علیه امتداد و وتر حق
 غیب هوبت را به س دین چو کشتند. راضی دنیا ایچون
 استرا اید و دینی. عزم استرا بودا را که حفظ و لذت. دولتی بن حقیق
 رفعت ایچون استرم. استرم هم عمر اوزو نلو غلبه بولم بن حالتی. چفته
 بود که مشاطه و بلا انکینج. نهفته ایدی که بلا و زنجیر قوبردی
 که کرد ز کس شمع کسبه سر نه ناز. که اید شمع شمع کوزل خرن ناز
 سره کس به مرادنی طبعون نفس با محبوس مجازی اولیچ مراد ظاهر و روغی
 طبعون مراد محبوس حقیقی اولیچ مراد اولور که نهفته حادث اولدی
 بر بلا اگا باعث اولدی سنگ صفت بصر که جمیع اشیا به علی الفوز ناظر
 ایچون بنون غیر غلبانی استرا اید. که ما تقصیرم که با تو فضل
 کن عین عطای خود ز بر ما ملک درینج. حکایت شب جوان بدست
 نکند. جوان کچس حکایت و دشمنی. دیک. که نسبت سینه و ارباب
 کینه عزم راز. که دکلدر انتقام ایلی سینه راز می مراد بود که وصل
 اللهی صبر و کد و غل و غم انکس و یک نهی در. دشمنی
 اسرار حق نو ملک اولور و اب. یا فخر فیض و بالیده نصاندن صافور
 چه خلقها که زدم بر در دال سرور. نه خلقه را و دم کو کل قبوس اوزر
 حارث اوچون. بنور شیخ و صا تو در شبان دراز سنگ و صا
 شمع نورنه یقین ملک حاکم اوزون کیم کرده مراد بود که می فرغ
 الباب و حق حبیبی کو کل قبوس حلقه سن نیچره شوق و حارث

عمر حسن بن علی

۲۲۲

محبوبه است خلوب محبوب بودند و نوبینه نظر ایدوب حاشی حال
 در المیوبه و میش **دیدی خود دیدان** مرا از راه کردید
 چه بود **وان روان** بگذشتن آخر باز پس دیدن چه بود **اول محبوب**
 بانبی اولان بود که شکر ایله ایش زلفه شوب کوشش کردن دهن بیجا
 انمش **کرته رفی و شست آرم** در میانهم کان آن ایش
 کردن بنهان و خندیدن چه بود **انفاقا** بولده بر که جابه اول محبوب
 اوین صبر بانه دهن میش **بیدی می گفت** که ماه را خانه کجاست
 من ز غرت سو ختم کان خانه بر سپیدن چه بود **اول محبوب** بدین کند و به
 وضع اولند و غنڈن بی حضور اولوب میش **کرته** آخورد و لاش جاو
 قول تمل **بی کنه** از عشاق پیچاره رنجیدن چه بود **و جامی بولده**
 نازه شروع ایدوب یوزن بر سورب انک و جهل بی انمش
 بر نشان پای و سازم بهانه سجده را **نما** بود کس کس رخ بر خاک مالیدن
 چه بود **مکر جامی اول محبوب** می کند کیچا آه و مای و هوای و یا او
 دیوب اول محبوب **اگنا** بیدوب ان ذکر انمش
 ناسودنم زمانه دوش آن بد خو بگفت **شب** همه سب بر سر این کوی مالیدن
 چه بود و جامی پیریک زمانه **مقا** اولد و غن تسنیع ایدوب و میش
 جامی آخر زین جوان باز چه طفلان شدی **خود** بگو پیرانه سر این عشاق
 و زبیدن چه بود **روندگان** طریقت ره بلا بوبند **طریقت** ساکله
 بلا بولنده بکر **کزی** روستا اینان در سعادت باز **که** ببولدن در
 بونکر

بونکر اوزره سعادت قبوی آچق مراد بود در که ساکله طریقت بلا بولنده
 کتینه اگنا فتح با سعادت اولن **از** هر بلای دوست بامی رسد و نا
 پیشین خوشست بی سعادت **رستوق** مجلس آن ماه خرکه می حفظ
 اول خرگاه منسوب **ایک** مجلس شوقندن ای حافظ **کرت** خوشی بوزند بایدار
 و ساز **اگر** شوقی با قراره ثابت و موافق اول مراد ماه خرکه بدین دنیا
 تعلقی اول محبوب جانب آخره اشغال اوزره اولاندر چون انجلی ماه که استفا
 نوار که ایدر مجلس و غط و نصیحت با اظهار کشف و شفا ایدر **سکات** شوق حاصل
 اولان اگر جانب آلهی دن حواریت ظاهر اولوبنی با قوبه نسانیک افنا
 ایدر ثابت قدم اولوب موافقت قبل **صوفی** آن بهند که باشد
 هستی او نیست **نماند** هرگز از نفس و هوا بش در وجود **کی** بود صوفی
 کس که از انش شوق آله **من** سوز جان او در بطنن همچو عود **نفس**
 عروس کلدر کراند نیزم کلشن باز **کل** کلنی کروکلدی غش صحنه کیست
 بیل خوش کو بر آورد او آواز **قند** در خوش سوبلیجی بلبل که فالوده آواز
 مراد کشف و حالت مجلس اهلانده **غالب** اولیجی و اعط و مرشد سوز
 سولمک محلی اولور دیکدر **چو** کلر شکفت همچون کلر باای دوست
 جولان کن **چو** بلبل ناکس مر مرغ را بای و نالان کن **زطره** پرستانه
 و لمند فاش **سک** طرکدن بنم کو کلک پرستانلنی فاش اولوی **غرب**
 نیست **زنگ** ری ار بود عمار **عجب** دیکدر مشکدن بلی اکر اولور سه
 غماز مراد بود در که غیب هویت مشک کنی خوش قنولودر لا جرم اندن خاطر ملک

نفس فغان من غش صفا

پریشان نمی نماید و اولی زین اشک خاصه سیاق و اطهار در نه این زمان
 رخ شایده و اینها دم روی **بس که کوهی بولانمش بوزمانده قوادم بوزی**
بر آستان تو که انداز دل بسوز و نیاز **سنگ باشک که اوزره که از دل جرات**
و نیاز ایله در مراد بود که بنم بودیت و جنبم حضرت غره ازلی در بهج
کس نروم بعد ازین حضرت دوست **بج که کتمن بوندن صکره دست**
حضرتن **بهج در نرم و کرا از در تو نیاز** **بج قیو به کتمن و فی سنگ**
چو کون نیازی مراد و منطوقدن ظاهر در **غم جنبه نال به خیرت و جوی**
رقیب جنبه غمی که لو بکدر رقیب جنبه نین و طلبندن **که نیست سینه ارباب**
کینه محرم راز **اصل معنی و مراد مذکور او لشدر** **چه گویت که سوز درون**
چه می بینم **نه دیم که ایچ وارندن نه کوردم** **زاشک بر سر حکایت کین**
نیم غماز اصل معنی و مراد مذکور او لشدر **بوا یکی بیدن معراج نانی کند و ک**
آغو غزلدن نصیب و جوی ایله در **بکست صوبه سهل در طریق حافظ را**
بر در صرب و کلز طریقه حافظه **که مرغ راجه تفاوت بود شیب و فراز**
که قوت نه تفاوت اولور ایشدن و بوفتن مراد القضا طیار جنبه
کند و ای طریقه اولوب **سکون بحسب التیسر او مایوب علام وجه الطیران ابدی**
بیاندر **در آنکه در دل خسته توان**
در آید باز **ایچر و کلز خسته که کلز قوت کلز کرو** **بیانکه درین مردن روان**
در آید باز **کلز که شبت تنه جان که بر مراد بود که جوی صده نور آتشی**
داخل اولاحت دنیا و کلز ملکوی ایله خسته اولان قلبه قوت کلز مبت صبابه

حاصل فعلی از معانی کلز

کند

374
 ۳۲۴
 سنده اولوب علم آغوندن مظهر اولان تنه جان که روبه اعمال حیات ایدر اولور
 نه کم رسد الیه علیک السلام بوزر اذ او دخل النور العلیب انفعج و انشج اصحا و بدیر
 بنو علیات و وار مدد رسول الیه علیک السلام و بدین نعم النجافی عن دار القور و روالا بانه
 الی دار الخلد و استغوا و ملکوت قبل نزول **بیانکه گرفت تو چشم من چنان در بست**
کلز که سنگ فرقلینم کوز می شویله قیادی **که خج باب و صفا ملکوت بد باز** **که سنگ**
و صفا ملکوت بابی ملکوتی که مراد بود که حضرت خلدن بحسب اولی که سنگ کوزی
مستور اولوب حتی با کلدن فرق ایدنر انو کیم رسول الیه علیه و عا ایدوب
دیر ایدی انهم ازما الحق حقا و ازرقنا انباعه و ازما الطل باطلا و ازرقنا
اجتنابه و فی دیر ایدی انهم ازما انکسباده کاهن **غمی که چون کیمه زک دل چون**
بگرفت **برغم که زک سباهن کبی که کلز خال اید و و و و و** **دخیل شادی روم**
دخت زو اید بانی **سنگ خلدن دمی شاد و لونی کوزن صیف لکنه را که مراد بود**
حضرت خلدن بحسب اولی سبب ایله بران علی طوهرم حسینی قلب با سنگ ب جلابه
خواجه اولور و ان العبد اذا اذنب نکت فی قلبه مکنه سو دار خان و و و و
و استغفر ذنابه فیل و ان عاذر ذنابه حتی یلو طله مو جنبه کنه اید کلین زک
زک دو توبه زن خانه بوا شمس فراد را نا تجلی جمال ایله جلال نور با توبه و استغفار
ایله صیف لکنه **بپیش نشین دل مرا بجه من دارم** **که کلز اینده او کند و برغم که**
دارد و **بجز خیا احوال نمی نماید باز** **سنگ جاک خیا لکنه خبری کور نمز او**
مراد بود که قلب مراتب شایسته در آنک جلا شیف نفی مایوی در چون ملکوتی
اندن نفی اولان تجلی جلال ظاهر اولور نه کم اخبارت بخنده وارد اولمشد قلبت

کلمات اذ اصفی تجلی رتبه **اول** آینه در خدایاست و زائران غیر
 مبتلا نیست بدان مثل که شب استنت دور از تو اول مثل ایله که کج
 بود و در رینه مثل مشهور در که ایلیل جلی دیر اسندن ابراق **ستاره** می سما
 نامه شب چه زاید باز بلذ صایه ان ناکج نه طه غره که مراد بود در که تم التبل
 الاغلبا موجب و کانواس التبل ما بهجون حسنی انبیا و اولیایه قیام بیلون
 فنافع اخرویه محال اولور عیالیا نه اولور اوله دیوانتظار واضطرارده یس
 بیکه بلبل مطبوع خاطر حافظ **کلر** که حافظه خاطر تک مطبوع بلبل **بیو کلشن**
 و صلت تو سراید باز **سنگ** و سنگ کلشن قوس ایله ایر که مراد بود در که
 زما جلیس می فکر حسنی بر سنی ذکر ایدرم تا که بکا احسن و فضله ایله قرین
اولکس و ایضاً ای سروناز حسن که خوش روی
 نیاز **احسن** سرونازی که خوش کیدرس ناز ایله **عشق** و نیاز تو هر خطه
 صد نیاز **عشق** سنگ ناز که هر خطه ده بوز نیاز و وار در مراد می طبل
 عشق حقیقی و روان جذب در تیز و کبریا ایله اولکس **احسن** خدایه
 ظهور ایدر جلد که نام اولیه **ستاره** هر انده بوز تضرع اولور که حصول کرامت و
 وصول مقام بونک ایله اولور **یک** ناز مکنی تو و من صد کنم نیاز
 کاند نیاز عشق بیجا کار ساز **خرد** باد طلت ناز که در ازل مبارک
 اولور **سنگ** ناز بونی که از لده بریده اند پر قدس و ست جانی باز یک ناز در
 سنگ سرو قد اولور ناز فغان مراد بود در که لفظه ازاری و الکبریا بر دانی
 حسنی صفت عظمت و کبریا صفت قدیم حضرت خدادار **اندر** که بوی غیرت

حسنی صفت عظمت و کبریا

تو از زو است **اکا** که سنگ زلفک غیری قوس آرزو در **چون** عود که
 برانش سوزان بسوز و ساز **عود** کبی دی بانز او دین و موافق اول
 مراد بود در که غیب هو بند راجی او را که انکه ناسوتش افند انکه که
ربانی ارجان شکسته در محبتش **سرت** در او باره عشق پیش
 چون است شدی تو با خیال معشوق **بروانه** صفت رفیع می کن خوش
 خوش **از طعنه** و قیاس نکرد و عیار من **رقیب** طعنه و دو نمز
 بنم وزن خلوص **چون** زر اگر در بر مراد در دال کار **التون**
 کبی که الله ربی غدی اغریه مراد بود در که طعن اخبار و صفای روز کار ایله
 بنم اخلاص ایله عبادتم متغیر اولمز **ربانی** تاسع صفت خردی نکرین
 در صفت وجه اولیا نشینی **کونیز** شب تار نور نمی داد **تاترک**
 نکرد صفت شیرینی **بروانه** رازش بود سوز دل و دل **بروانه** شمدن
 اولور که کلر حارث و **یک** شیخ عارض تو و لم را بود که از **سنگ**
 عارض شک شمع اولور که کلر ایله مراد بود در که بروانه یا نفع شیخ
 وصلون اولور بنم کوکله **ایک** خفت دیار دین اولور که حضرت
 غنیت الهی یون دور اولدو غم ایچون یا نفعه و سلک اولفده یس
کشت انجا آمدن خفت ز تو **کاشن** نام بودی مکس ران زمان
 دل طواف کعبه و کوی و قوف یافت **کوکلر** که سنگ کعبه و کوکلر
 و قوف بولوی **از ثوق** آن مریم نزار **سرجاز** اولور که قوف
 حجاز بود پس و دهم مراد بود در که **مک** ایله عبادت قان محجوب اولور

عبادت ملک شمر زیرا بود و جلاله و تنزل در مردم بخون دیده چه حال وضو و نیت
 مردم کو زحانی ایله و صندوق نه حال چون بود در بطایق ابروی تو نماز مرا
 جواز سنگ قاشک که نرسیم نازده جواز مرا و نماز فرد و کندن اهل طریقت
 نمازی و پیکر که اندک قنده نماز کمال خلاص و مت هدیه باری ایله او معذور
 تا که قلات صلواتی شک و میباید و مانع تدریج العالمین کاشتریکه احسنی نماز
 شریف و طریقت جواز اولاد صوفی که بی تو توبه زمزم بود و دوش صوفی
 که کس نرسد توبه انتمش ایدی و دل کچه شکست مهد چون درینجا زده
 باز صدی عیدی چو پنجاه قبوس آتی کوردی مراد بود که صوفیه و صوال الله
 و قربت حضرت حق حاصل اولوب استراوله و غنی چون عشق الهی و توبه و رجوع
 ایدوب طریقت خرافه غم تمس ایدی و دل کچه پنجاه و بیغ شوق
 و ذوق حاصل اولان عالم الهی طریقت فتح باب کوروب اول عیدی صوب
 که عشق الهی نوشنی معر ایدی چون با ده دست بر سر خم رفت کف زمان
 تراب کبی مست کوب بشنید کنی کف اوراق حافظ که دوش از لب اغر
 شنید از حافظ که دل کچه فتح لبیدن استدی راز شریک کوب بشنید
 کینه سی ششم سندن عبارت در کف او که بکلمه سی و یکدر و حافظ کوب
 بشنید کینه سی ششم فیض طلبه انکه کینه سید و کف او که سی ال که قافیه
 بر شوق اولی و روح خود بونده مراد کفایت جزیه سی اولاندر مرید و
 چون حافظ اندن راز طریقت حشر الهی استدی بر ذوق اولوب کوب
 یعنی پنج جانیه کنده **و الی** بر نیاید از غنای

کلام هنوز

بر نیاید از غنای

کلام هنوز **حاصل اولدی** سنگه لیکه نماسکون نیم مراد م هنوز **بر امید جام**
 لغت دردی است کلام هنوز **سنگه لیکه قدی** امیدنه بوسه ایچی هم هنوز
 مراد لیدن کلام و الی مراد و جام لیدن مراد بطل کلام و کسر ارفها مدر
 و در دست علی بختن عبارت در یعنی کلام الهی و الهام است این غنا ایدیم
 هنوز اول مراد حاصل اولدی و بطل کلام و کسر ارفها امیدنه بخت ایدیم
 امیدوارم که اول مراد حاصل اولاد **رباعی** ای دل تو بیکم سینه را گلشن کن
 وی جان ز غلشت را جوشش کن و نیم شبی جو صبح روشن کردی چون
 صبح نیمه عاشقا روشن کن **روز اول** وقت دینم در سر زغبه توبه اول که نوز کنی
 دینم سنگه لیکه زلفه و چند **تا** چه خواهد شد ازین سودا سرانجام هنوز
 تا پنجه اولی که کرد بوسه و اول نیم آخر کارم هنوز مراد و بندن معنای نویسه
 در که طاعت و انقیاد و روز لبیدن مراد غیب هوبت و ضاعدر یعنی از لایع
 و انقیاد و دانه و ضاعده اولی که کارم نیچی اولی که بوسه داد و بلنرانا
 فضل و احسان اولی ایدیم **کنیم غزل** مرکز ای نه کنیم از در تو نو صیدی
 چون هزاران بند از من بگرم بخشیدی **روز بازار** ایستم چو مرا بخریدی
 همگی غیب نهانم تو عیان من دیدی **کلی** جز من بد عمل آخر بارب نو که کردار
 من اکنون بگرم پوشیدی **نیت** لایق کرم را که مراد کنی **اول** روز که از
 لطف کرم بگذری **خجورای** مستی بیچاره از و چندین غم نو که جامی بالست
 کف او نوشیدی **ساقیا** یک جوده ده زان آب انش کون که من
 ای شکر جوده و بر اول او دکی صودن که من **در میان** بکنه کال عشق

خام هنوز. انکه عشق بختی از او رسیده خام هنوز مراد آب آتش که نذر
 ریخته که آب حیات معنوی در آقا آتش کی نوزده در لاجرم ای شیخ
 بختی و مرشد بر بختی و سلفی اندک بکار و بر تا که بنده اندکی بختی اولام
فنا عشق خواهی که تا پایان بری. بس که پسندید. باید ناپسند. رشت
 باید دید و انکاری و خوب. زهر باید خورد و انکار بدقت. از خطا غم
 شب بوی ترانکه خشن. خطا و دبدبم که بختی زلفه خشن مشک. میزند
 در خطه تنه بر اندام هنوز. او در خطه بر تنه قل اندام او زر، هنوز
 مراد اول شب و فلک در منزه اول غیب هویتی بر نشسته به تشبیه اسم آمده
 هر قبل تنه تنه کی با توب از ابد **بیت** خیال کف حقیقت مکی نعت
 عقل که این لغت تقیاس خرد نمی باشد. نام من رشت روی بر لب
 جان بسو. بنم آدم کش بر کون جانان لبی او زر سهول. اهل دارا
 بوجای آید از نام هنوز. اهل دارا جان معنوی کلوار و عدل هنوز مراد
 بودند شوال حدیث شریف معنوی در رسول الله صلی الله علیه و سلم میور شد
 حق حق سبحانه و تعالی بر قوس کوسه جبرئیل ویرانه فلان سوزندش بوجبرئیل
 و حق سوزاندن صکر جبرئیل علیه اعلی ده نوا ابد و ب ویرانه فلان سوز
 سوزنی سوک اندر دخی سوزاندن صکر انکه قبول دوشرا اهل ارض فلوبه
بیت شوال که محبوب العلوب اوله او در محبوب حق. هر چن باد او نام
 اهل و لکرت اولور. بر تو روی تراد رخلوتم دید اقباب سنگ
 بوزک ضیاس بنم خلوتده کوز روی کش. من رو و چون سایه مردم بر رو

بام هنوز

بام هنوز. کیدر که کدی هر دم بنم قایوم و طام او شده هنوز مراد خلوتده
 بختی حال و دلش بیاندرو اهل شوقی اکی طالب اید کن ذکر در **بیت**
 ایچ الله وقت اهل خلوتست. هر که این را یافت حبیب دوست. و کزل
 و دوست مارا ساقی لعلیت. از لده و بر شد. بکار لعل لک ساقی. جود
 جام که من مدو ش آن جام هنوز. بر قیج بنیسن اول فیلک شعل کشتیم هنوز
 مراد است ترکیم نداسی باکا کیفیت و بر شد که هنوز اول کیفیت با قیج **بیت**
 یارب چه دست انکه بخوردم بازل. کیفیت او کنون حکماست. ای کوفی
 جان بدنه نیست آرام دل. ای که که دید که جان و بر تا سکا و اقلب اول
 جان بیهایش سپردم نیست آرام هنوز. جان انک غلر نه تسلیم اندم
 یو قدر قرارم هنوز مراد بود که ای که که بکار مو تو خیال آن تو تو جنبه کند و با
 نیست قلوب و نیست بلوب قلوب محفل فلور بر من بن کند و من صبح ماسوی دل
 نیست قلوب ترک غم ماسوی ایلوب جان جانان غلر نه تسلیم قلم اما هنوز
 قلوب محفل قدم **دیا** مرا کوی تو فانی بش از خوشش. بیانی قلوب پیش
 من از غیرش فنا شتم و کین. نمی بایم قرار ای مرد و روشن جانان
 غلر نه تسلیم قلم اما هنوز قلوب محفل قدم. در قلم او رد حلقه فقه و
 لعل لبش. قلم کوزوی حلقه زلف لعل لبش قلم سن. آب حیوان من رو و
 مردم ز اقلامم هنوز. آب حیوان کیدر مردم قلم عدل هنوز مراد بود که قلم
 قلم کلام الهی یازر انو کچون انک قلم نون آب حیات افرین چایا جان کسب
 اولور معارف جاری اولور **فنا** زاب حیوان از این است زندگی

نورانی و نورانی

بدن شود جاوش لیک گفتار حق بود مردم از برای حیات جان بهشت
ولایت خیزد کاسه و زار آب طرب ناک انداز ایمان
 اوزر قالیق التون چنانکه شکر لکوه آت بیشتر از آنکه شو و کاره بخاک
 انداز انداز او که این که اولایش چنانی طبرانی طبرانی مراد التون چنان
 قلمی که اعضای رسته ملک شرف در که التون کبی عزیز دز و آب طرب ناک کن
 مراد عشق الهی و رکه غم دنیای فراموش اندر راجوم باش چنانی طبرانی طبرانی
 دن اول اکاسی امک کر که تضرع خضران عظیم باعی عمری غم دینی و
 میگذرد آخرینی که زویده خون میگذرد میخورد و شب خود خفته و
 صبح خارا او فاش عزیزین که چون میگذرد عاقبت منزل مایاوی
 خاموش است عاقبت بزم منزلت کند در سپهر حالیا غفلت در
 کنبه افلاک انداز حاجو غا و صدای فلک قریبه آت مراد بود که صدای
 صبت و صدای و شهرت و غوغای فلک جعفری که عاقبت بزم ملک و قونار
 قنبر اول که که از کافله خاموشی و دیر چشم آلوده نظر از رخ جانان
 دور است کوز که نوک شفق نظر اول جانان نوزدن بعد در برج او
 نظر از آینه و پاک انداز انکه رخ اوزر و نظری آینه پاک کن آت
 مراد تولعیند که نکوش شهادت و بیل ماکوی دن پاک اولات میده و
 بهار حقه لایق اول بیت عاشقان که گرفتار جمال اویند یکدل و یکدست
 یک روش و یک رویند بسر بسز توای سرو که چون خاک شوم سنگ شل
 باشک چگون ای سرو چو که طبراق اولام ناز از سربسته و سبیرین خاک

انداز نازی باشند قو و کوه که کی بو طبراق اوزر آت مراد می طبلان نود
 طراوت و لطافتی و علو درجه و رفعتی اولد زانند اوزر و اوتوق کم بانجیر
 مویچی و عار و خیر و زیارت قبر جابا بیت اگر م بعد از خاتم باد کن
 هم باجدهی روانم شاد کن دل مارا که ز ماری سز زلف تو بگویم
 بزم کو کلزی که سنگ زلف او صی بلانند و خروج اولدی از لب خود شفا
 خانه و تریاک انداز کند و لیکدن تریاک شفا خانه سته آت مراد غیب
 بخرج اولان کلام فیض ایلد از دانی قبلد و بکدر ملکای مرزعه دانی که نیانی
 نمکند بومر زرع ملک بلور سنگه بزبان آتشی از جگر جان و راجد
 انداز بر آتش خدیج که جگر دن که شرا بر اعلای آت مراد بو مرز عدل الی
 مرزعه الاخرة حسنی دنیا و راجوم بونک ملک ثباتی قرار اینتر عسل در
 اشک زوم کا بهل طریقه کویند عسل کو زیانند اوروم کا بهل طریقه
 دیر پاک شو اول پس دیده بران پاک انداز پاک اول اول اندون صکره
 کوز اول پاک اوزر آت مراد پاک اولان مشامده حقه لایق اولور
 و بکدر بارب آن زاهد خود بین که بهر عجب نبد بارب اول کنین
 کو بهی زاهد که عیدن غیری کوریدی و و آهش در آینه و ادراک انداز
 آت تو تون انکه او را کی آینه سته آت ناک آینه و ادراک دو توب عیبی کوز
 اول چون کل از نکبت او جامه قبایح حافظ کلرین انک خوش قوتند
 قضا فی قضا فیلای حافظ و آن قبا در ره آن قامت چالاک انداز
 اول قبا ای اول جابک قامت بولنه آت مراد جامه دن بدندر که جانه کباش

دخی و لیل و نای در که شراب و بیالون مراد اهل نظر هر مقام ایندک در موالی
 عجمه بر روی روم کلوب مرض و تنه بویستی او قورایش مرادی بوفیذرا اندک و عا
 وصیت ایونک اهر در بیالک برافتم بنده سحر حشر قدس گفته غلام تا حشر حشر و قنده
 بی زدل برسم هول روز رستاخیز شراب ایونک کولدن کبیرم قیامت کوز قوروشا
 مراد بود که گفته دعای قدس باغله که انک خاصه سه مولی مژگان ایمن قالمقد
 بی عا شوق معشوق هیچ حال نیست بعضی شکر بومصرع بدی بومصرع واقع المکن
 نقاب پرده ندارد و نکار و لکشی تو خود حجاب خودی حافظ از زبان پیر خضر
 سن خود کند حجاب کس ای حافظ او رتبه و حق قالی مراد بود که جانب
 حد کند و ایله عاشقا او رتبه مانع حجاب بود همان بنکلی حاکم را اول
 دفع او یحیی و صول بود **ریت** ترک جمله کن که بخرید بود **خوشتن** کم کن بغیر
 این بود **ایین** **بیان** کنشی یاد خط شراب انداز
 کل بزم کمیزی شراب را غنای آن مغرب و ولوله در جان سجده شراب انداز فریاد
 و غلغله پیر و جوان جانته آن مراد غایب شد خنجر واکا ویر که بزرگ شرع کیسده
 یوز بزم عمره علمین خربخت ارمانه براق تا که عقل و نفس جانته فریاد عشق و غلغله
 شوق واقع **اولا** علت بملک افزین نیست **در نزد کن** تمام
 دین نیست چون شرح تمام بود باعمال بی شرع کجاستی باحوال **اصلاح** درو
 خود نهم است بی و ندهد طریقت دست **راه** همه انبیا و مرسل این بود تمام
 تا را اول **تا از دل جان جز نبای** از شاخ امید بر نیای انرا که در دلدش
 غم اوست **در دینی** و اخوت **سپید** روست **کر نشنوی** از من این خبر را **بر تو**

مقاله فی شرح

تیر فکرت

شرف است کجا و خسر و **مراد** کنشی یاد و رافکن ای **شراب** بنی شراب کیسده
 براق ای **شراب** که گفته اند کوبی کن و در آب انداز که ویشلر و رابلوکی
 ایله و صویات مراد بود که بنی عشق الهی کیسده براق و بکو و حده صال که مشاب
 او کاس **بیش** بهر و بدیهام افکن خیال سرو قدن که گفته اند کوبی کن و در
 آب انداز که کوبی بکده بر کشنه ام راه خطا پیخانه می کشند و نوشتم خطا بودند
 مراد بکر گرم بار صواب انداز **بنی** و آمدن صواب بولنه آت مراد بود که
 خاتما و طریقت می کشند رجوع اید و به خطا ایلام بنی طریق صوابه آت یعنی
 س که طریقت قبل **بیار** از آن می کارند شکو جامی **کنه** کل رنکلو شک فو
 شرابدن برفق **شرار** شک و حسد در دل کلاب انداز **کوز** و حسد تعلیمی
 کلاب بجهت آن مراد بود که عشق الهی نوش اید و به غم دنیایی فراوش اید و
 حسد حالی و طبیبی اولانک حاله از باب دنیا و اهل عیش و هوایک غبطه و حسد
 اولوب **بجکر** او و **دوشر** **ارچه** مست خرام تو نیز لطف کن **ارچه** مست خرام
 سندخی بر لطف قبل **نظر** برین دل و کشته و خراب انداز **نظری** بوجیران خور
 که کله آن مراد مرشدون عین و غایت طلبی در **بنیم** شاکرت آفتاب می باور
 نصف التلیله **ارک** کنش کرک **یسه** **زروی** اختر کل چهره **زرقاب** انداز
 کل یوزلو یلدر یوزندن نقاب آت مراد کل یوزلو یلدر یوزدن کوز در که کلر کن
 نازک در و التون نقابدن مراد کوز قبای در که التون کنی صار و در لاجم
 کیلکه نصف التلیله **نور** آفتاب حقیقی استر به کوزدن قباغ برد بس قارغی
 کر که **سهر** که روز و فایم **بجاک** **ببارند** **قوه** که و فایم کوزند **طیر** غنه **سلیم**

مرامیکد و بر در خیم گلاب اندازد **بنی بنیانه الت شراب** کو پنهان آت مراد عبادت
خانه فرزند او اندر صاحب حالت بفرستد و فن ایله دیکلد **ز جو جرج چو قضا**
بجان رسید و لت جرج جو رند چو نکه ای قضا جان ایرشدی سنگ نوکلک
بسوی دیو محس ناو که شهاب انداز مختلر سلطان جاننده شهاب و فن آت مراد
چو جرج شکایتند زمانه فتنه کینه معالی و بدعته ابتلا و **رب**
ای صبا که بگذری بر جلار و داری ای صبا اگر او غرر کرد از سر ای که نازد
بوسه زن بر خاک آن وادی و شکلی کن نفس او پ اول در نیک طبعش
شکلو قیل نفس مراد توجه حجاب بسیار شد که جانب الهی به ابر سه اندک گفت
طیبه حال ایده منزل سلی که بادش مردم از ماصد سلام منزل سلی که او سون
اکا مردم بزودن یوز سلام پیر صدای ساربان بینی و کمانک جرس دو جلیله
صد کنند و جان او از ندن طلوع که رس سلی هم عتقه و مراد بودند شوق
حقیق و رود و جلیله مراد نادبان سبیل مهدی و جرسدن مراد سالکان بر هم
و مادی و در محل جان بوس انکه نزاری عرضه و محل جانانی او پ اندک
زار بلق ایله عرض قبل کز فرات سو خیم ای مهربان فریاد بر سنگ فرافکن
چنانق اینی فتنه و ایرش رت جیم دن طلب مدد و من که قول نامحانرا
خوانده من قول رباب یعنی که ناصی که قولنه قول رباب او خوردم کو شمارا بدیم
بهران که اینم بند بس بوفوق بوفوق کوردم بجهان بوبلک بند نصیحت نمر
مراد بود که ناصی که کلام میکا او از ساز گبی هو اکلور دی فرخت یک کوشمال
اولوب بند کانی اولدی عشرت بشکیر کن بهتر کن ندر سر عشق کچه او یقینتی

عشرن قبل خوشتر که عشق شهیدند **شب روان** از آشنای بهکت با میرس
کچه کینه ندر کشتنانی و ارد و سیر کی اید مراد احیاء ایلر اید جو فی لیلک عباد
ایدن بی خوف اولوب ریادن بین و نیستت العالمیز اولدوشن باند
شب روان هستند با حاتم حق همراه راه چشم ایشان شد نور مریشی
از نور شب غم ندارد از عیس چون با او میرشدند بلکه ایشان نداشت
مقبول و مقصود شب روز بطلای نایند از برای ستر حال تن خراب جان و
دلکشان بود و مقصود شب پادشاه کار بازی نیست ای دل سرباز پادشاه
ملی او بر دکلر ای کو کلر باش او نه ورنه کوئی عشق نتوان زد و چو کاش میون
بوجه عشق طوبی او رمق اولمز موسی چو کانا ایله مراد بود که سلطنت
الهی به پای ی پند و رکاز خدمت امر سهل و کلدر انوکچون باش او بنوعی که در
لاجم عشق طوبی او بنوعی هوا و او سلیله اولمز **ربای** اندر طلب یار می بین
چه کوبی بی سر پای و سر خوشی تو اندر تلک و بوی مکان چنبره در بزد و غدا
باشد و بر پیودی ای سپر نایر دی دل رغبت می بسیار جان بدست چشم
کو کلر رغبت ایله و بر جان یار کوری اله که چه هشیاران ندانند اختیار
خود بکس که چه آنقدر و بر بد بکند و اختیار آن که مراد بود که عشق اولکلر
اختیار آن که اله و بر مزار اما عشق اولان جاننی رغبت ایله بنفوذ انده حق
ویر **رب** عشق تو امر بست کنون بر جانم و در قبضه و قدرت اسیرم و انم
چون نیست و لا بد دهد در مانم بچاره شده منظر فرمانم طه طه ای در شک
شما کاران می کنند طه طه شک کرده مراد سویر یکله ایدر از خیر و

بر سر زند مسکنش بختی زن الی بته او در مسکنش که مراد علقه معارفه
 و وصول اولاد فقط و صفاده اما جابله و عامی اولاد حیرت و حسرت و پشیمانی
 نام حافظه که بر زبان ملک دوست حافظه کی اگر طور دوست خلقی
 دل از جناب حضرت شام بکست این ملتمس بنم شام حضرت جنابند
 بنبره مطلوب مراد بود که لوحه قلم له اگر حافظه نام خبر الی مکتوب
 به سعاد و اکابر **بسم الله الرحمن الرحیم** جانم ترا که گفت که احوال
 ما بر سر ای جان سلطه بدی که بزم احوال مراد به کانه کرد و فقه
 به کشته بر سر باد اول به کشته قصه سر مراد فاجعه بدی معشوق
 حقیقی در که انهم مانع لا اعطیت حسنی که بزم عاصبار احوال صورت
 و معرفت فک و بزم و است بزم کونده کشته اولاد با اولاد انکه قصه سر صورت
 دین و فقر و تنگدستی بزم انکه چون دین را بجا که لطف شام و خلق که بزم
 اول بر دین که سنگ لطف شام و خلق که بزم جرم کرده عفو و با جرم
 بر سر که بزم انکه عفو فله با جرم مراد دوست و عموم رافتک
 افتضاح سالی که بزم انکه عفو بدوب مضی مضی و بزمی واقع اولاد
 صورت **بسم الله الرحمن الرحیم** بر استانت با آنکه شرمساری عذر خواهی از آنکه
 عمر ضایع کرده شتر و خوار و زار افتاده و خاک را که می کشم زاندر پیه
 آخر نفس آه های سر و دست بجهلگاه هر چه کردم عفو فرما آنکه من برایت
 رخت کردم کنه کشته بار مصیبت سنگین جو کوه کاشی و دی و زن طاعت
 بر که گاه من دوق نو عفو تو دانم نه عفو من سنگ سنگ عفو ارقی و عفو

بسم الله الرحمن الرحیم

بلورم مدعی و کل از شمع بر سر فقه زباده صبا بر سر شمع و صورت فقه
 باد صبا و صورت مراد و حب الهی کند و به ملک و حال و لک و عین ذکر در
ربیع بر سر شود ای بت بکزیده من مهرت زواج خیانت از دیده من
 از پس مر که من بچوی بانی مهر تو در استخوان پوشیده من به کشته
 ز عالم در و پیش نبود به خبر دار کی در و پیشک عالمی بوق ایمش
 انکه که بانو گفت که در و پیش را بر سر اول که که کشته بدی در و پیش
 صورت مراد بود که ناله اولاد اولاد اولاد فخر و بزم جرم در و پیش
 اکا ما و لکین در و پیشک حالتی بزم و لا یحضر علی طعام المسکین حسنی که بزم
 حال صورت مراد ترغیب انکه بزم ای ابد **بسم الله الرحمن الرحیم** خدا باری کند آن دم
 که در و پیش بود یارت بکین ای پارس خوش شوی تا یار و زویش
 بود و یارشان رحمت بود و گفتارشان حکمت غنیمت دان ارادانی
 چنین مقدار در و پیشان **بسم الله الرحمن الرحیم** حصه را از غریزان دان همیشه صحبت نزد
 خوش آن شاکه در پشت بود و دیدار در و پیشان از خرقه پوش صورت
 نقد و فاجوی خانقا خرقه پوشیدن و خاندن است **بسم الله الرحمن الرحیم** یعنی فعلی
 سخن که بزم بر سر یعنی معتمدون که بزم خوار صورت مراد بود که
 خانقاه ای دکان را با ادوب خرقه و سرمایه و صدقه قلندر نقد و نما اولاد
 و فعل اولاد علم که بزم **بسم الله الرحمن الرحیم** سخن را آنکه به مال گوید ز کفایت
 رضای حق بخوبی اگر روزی شود روز پیش افزون ز روی و روی او
 بروید اگر روزی نباشد فاج بایش کند چیزی بهانه و بود از و هرگز

جوی جو تو که او دست از وفا و عهد تو بد **حکایت** و در صورت و غلط
 که عامی بهر آن نشی بود **ما فقه و سکند** دارا خواند نام **بزرگساز**
 و دایا فقه س او فقهی **از بایگز حکایت** مهر و فامیرس **بزدن مهر و وفا**
حکایت بتدل غیر صورت **مرا و بزم علم معرفت و غلط** و نصیحتی منجبت و وفا
حکایتی در و یکدر **در دفتر طیب خرد** **باب شفا نیست** عقل طیبی فترنده
 عشق بای بود **ای دل بدر و خون فام** **دوا میرس** **ای کوکل در و ایل**
 خوش و اول صورت **مراد بود که وصول** **ای الله** **ایچون طریق** **افریق عشق** و در
 در عقل نامرد و کلدر **طیب عقل** **علاج عشق** **بیز لاجرم** **رای عقل** **فوق بود**
 عشق اختیار خلق که وصف عشق **عقل غصه** **بمشلر** **در غزل** خوش
 بدان **حلال** **شکلاست عشق** **مبطل** **ایله** **و دلکست عشق** **فقد** **عقل** **این طریقت**
هوش **دار** **تا بقدر** **اندر** **یکون** **زینهار** **عقل** **کو** **یو** **جنبه** **و دستار** **کو** **عشق** **کو** **یو** **خانه**
تجار **کو** **عقل** **هر** **می** **بکند** **کون** **در** **خورست** **عشق** **من** **بکند** **کین** **خوشتر** **نست** **عقل**
 که **یک** **ساز** **میکنم** **عشق** **کو** **ید** **یا** **کبار** **میکنم** **عقل** **یکه** **ید** **پیشانی** **مکن** **عشق**
می **خند** **که** **نادانی** **مکن** **عقل** **می** **ساز** **که** **این** **آلوده** **لها** **کست** **عشق** **می** **سوز** **که**
آلوده **کست** **عقل** **کو** **ید** **خدا** **میکنم** **عشق** **را** **کو** **یو** **که** **در** **قرآن** **بگفت** **عشق** **را** **اور**
کین **ما** **او** **می** **نهفت** **رته** **ارنی** **از** **زبان** **عشق** **بود** **ای** **موانه** **آن** **زمان** **عشق** **بود**
 عشق نبود **پیش** **مهر** **و** **الیه** **عشق** **را** **هم** **عشقان** **دانند** **بس** **حافظ** **رسید**
سوی **کل** **معرفت** **مکوی** **ای** **حافظ** **کل** **کوی** **ایر** **کوی** **معرفت** **سویله** **در** **باب** **نقد** **عمر** **و**
و **چو** **ایر** **عمر** **قدی** **اکله** **و** **ایر** **ش** **نه** **و** **چو** **ندان** **صور** **مراد** **بود** **که** **وقت** **نماند**

و افاضه ایر کوی و زمان استداد و استفاضه بشدی علم و معرفت و قول
 بر حالت ذکر **نکر** **ایله** **سرمایه** **تلف** **قلب** **ب** **تفصیل** **فیض** **سی** **ای** **دوب** **کیف**
بخی **مندا** **لم** **یا** **چو** **زان** **بخی** **کذا** **بخشی** **قوی** **حافظ** **کلامی** **تر** **حنی** **خوب** **ایله** **ک**
ولی **مات** **سرو** **ایله** **فیل** **و** **قالی** **قو** **علم** **ایله** **عمر** **حال** **در** **فیض** **و** **فضل** **حق** **قو**
ایله **نوی** **بوری** **چند** **جدالی** **قو** **دارم** **از** **لف** **سیاست** **کلمه** **چند** **ایله** **میرس**
زلف **سیا** **یکون** **نک** **نیم** **وار** **و** **اول** **کلو** **که** **صوره** **که** **چنان** **رو** **سوده** **ام**
بی **سرو** **ساک** **میرس** **که** **او** **ایله** **اولدم** **اند** **بش** **نرو** **یک** **سز** **که** **صوره** **مراد**
 بود **که** **غیب** **هویت** **که** **آب** **حیات** **کین** **فلک** **تسترونه** **تغنی** **در** **اکا** **طالب** **اولوب**
 اطلاع **ان** **طهران** **اولوب** **انوکون** **سی** **و** **علم** **ضایع** **اولد** **و** **غنون** **شکلا** **بیم**
 وار **در** **کس** **باید** **و** **خاتر** **کون** **جان** **مکان** **که** **وفا** **ایله** **دل** **و** **ین**
ترکی **امسون** **که** **چنانم** **من** **از** **ین** **کرده** **پشمان** **که** **میرس** **که** **بر** **بو** **ایله** **کون**
 او **ایله** **پشمان** **که** **صوره** **مراد** **بود** **که** **غیب** **هویت** **وفا** **ایله** **و** **اندن** **اطلاع**
 طلوع **ایله** **دو** **یک** **قلب** **اکا** **معلق** **قلوب** **و** **ین** **و** **طاعت** **انک** **ایچون**
اتمسو **که** **ین** **او** **ایله** **ایله** **کون** **زیا** **و** **پشمان** **در** **بای** **ازل** **میطین** **پا**
ای **پیش** **چه** **لایق** **چنین** **و** **ر** **بار** **ایله** **چو** **که** **از** **اکثر** **در** **ین** **نست**
بر **غیبه** **و** **فتح** **ایله** **که** **انجمن** **انک** **رو** **نده** **یو** **قدر** **زحمت** **کی** **شم** **از** **مردم**
نادان **که** **میرس** **بر** **زحمت** **چکر** **ین** **جمله** **کشدن** **که** **صوره** **مراد** **بود** **که**
بر **عشق** **الهی** **فوش** **ایدوب** **و** **سریب** **هویت** **ایله** **فوش** **ایدوب** **و** **چو**
کسی **از** **ارم** **و** **نزل** **کنار** **م** **اول** **میبوب** **بومضون** **بوجبی** **ایله**

من نظری فکند تا که دلدار زان بکشد گشت و چندین اسرار بوضو اخبار بولم
 و انکه یک و پنجده انمرا تا جا بکشد چو خفت جبارم ز امد از ما
 سلامت بگذر کین می لعل این را بگذردن سلامت ای که بولع شراب
 دل و دین می برد از دست بدان که پیرس کو کلو و دین آوار بدن
 انکه کین که صورت مراد بود که ای را حد یاس سسکه عشق الهی و غایب
 و بونیک نیستن ز اهل سس که عشق شکر بدن عزت و سلامت اول که
 عشق الهی قلع مرغی جذبه بود علی رجائی جنت و خوف بار چون
 انمرا **یک قوم** عکس بر وضو می سپرد **یک قوم** ز بیم نار بر حذرند
 بگذشته ازین دو قومی دیگرند از بهر جذب حب او بر کوزند **کوشه** کبریا
 سلامت موسوم بود و **کوشه** دوستی و سلامت موسوم ایدی اما نشود
 بکشد آن ز کسرتن که پیرس بر شیوه بدید را و انان که ز که صورت
 مراد بود که بر کوشه و خرافت و محمل سلامت اختیار انکه مراد ایدی اما
 اول اختیار و محقق در بیکار شود و جذبه بدید که بی اختیار از اختیار ایدرم
عشق که بر بدن با علامت باشد ز هدایت درون که بکشد
 بشد گفت کوشه است و رین راه که جان بکشد از و سوز و سا و او را در بو
 بولد که جان اید و هر که عیب این که بکشد آن که پیرس در که بر بکشد که
 بونی که آن صورت مراد بود که راه اخیره و سلوک طریقه بدین خطرات
 و بیم ضرر را و در که عام و جاهل و ابله و غافل او اندر بونی که مراد و آن صورت
 دیوب احتیاط و اهتمام کلام استمرا **ایلمی** بر سیداران کسیرین

فنا

مقال در کثرت خندان نه بنیم چیست حال گفت چون خندم که حساب ما تمام
 سو کو ارا بسیم و جان بر عظم پیشم ارم منزل دور و راز زیر کام و وصل
 شیب و فراز حلقه و در کار و م بسیار من نیک ترسانم خشم کار من
 عالم را خون شده جان و جگر از خوار و رو کس نامد خبر گفتن از کوه فلک صوت
 حال پرسم دیدم فلک طوبند بر صورت حال صورم گفت آن میکشم اندختم
 چو کان پیرس دیدی آنی جلوس چو کان بولکند که صورت مراد بود که قضا
 و قدر سرتن و شسیت الهی و تقدیر ازلی خبرین فلکدن صورتی دیدم
 رن حال اید بکجا جواب و بر ب و بدی که چو کان قضا و تقدیر خدا بنی شویله
 سرگردان اید شد که قابل تغییر و تحلی تغییر و کلودن اجم اول اسرار و
 بر نیم خبر دار اول و **کوشه** کوی را گفتیم چو اشتهر گفت این حساب
 چو کان لمو گفت غزلت بکین که شگفتی گفت دیدم انکار لغی که بکشد انقافه
 صدک بدی **حافظه** این قصه در از است بقرآن که پیرس ای حافظه
 او ز و ندر قرآن صفتی صورت مراد زلف صفون غیب بود یک انفعال
 و غضبی را آنی سوال سر نه استطاعت و مطلقه را آن صورت و بکشد مراد
 کاهن الهی لطف ایچون اولو رگامی قهر ایچون اولو رانده کس اول انبوب
 قضایه رضا و بر یک ارشاد و در بابی در عالم الله بکر که می باشد بانه
 بخدا و هواجوی باشد چون کوی ارفنه و صد حوکانی اندر خال
 بکر کوی باشد **السنه** در دشت کشیده ام که پیرس
 بر عشق در دن حکمت که صورت مراد زهر جوی کشیده ام که پیرس بر مخرجین

نی عذاب علی نعلک

کما و شد که صورت مراد عشق الهی در و نیک شد تینی و او حضرت غریب فرنگ
 صوبتنی ذکر در کشته ام در جهان آنو کار طوشتیم چنانده و آنوالا مر
 دلبری بر کزیده ام که پیش بر دلبر اختیار اندر که صورت مراد سیرت فکر
 ابدوب حبه حقیقت حتی اختیار اندکن بیان در انجان در هوای خاک
 درش انجلین الیک فیوس طیرانی هو اسنده می رود آب و پدید ام که برین
 کبد کوزم پس که صورت مراد وصول الی الله شفقت و عنا و در دو بکایله
 اولی عشق ذکر در که اکا ایزد محنت چکن از نکر در قلم مر جیاقوی کواو
 بند کن را و او اند ترک دنیا کرده اند و ز همه آوازه اند روزگار روزگار
 در کوه بنشیند خوش باز شبها و رفاه بندگی است و مانند نفس خود را
 فدا کرده روح را و او نهج زاده توی بر گرفته بهر که اماند طریقه العینی
 بنوده غافل از حضرت و الیک سبیلها باین همه از چشم خود بکشد و اند بکشد
 از نوحه چون توح خالی بنشیند که با خود همچو کجا بهر ازای زاده اند
 من بگویش خود از و تانش و عشق بر کند و قولایم الیک غزلان دول که
 سخنانی شنیده ام که پیش بر سوز را شنیده که صورت مراد کجی نهجا
 قاضی الحاجات و ندای ابدن الیک بعدی جواب شنید و کنه است رتدر
 شب روان از آب دیده غسل اعضا کرده اند روی را بر خاک پاک
 اسجد و نهاده اند شب روان الیک بعدی در شب از نهوشنوند لاجرم شست
 عشق از جرمه آن با و اند سوی لب چکه گزی که میگوی بنم جانیه طوایفی
 پنچون اصرار که دیم لب لعلی کزیده ام که پیش بر لعل لب لعل که صورت

مراد

مراد بود که به استر الهی سویده و پرس بر کلام الهی نلذ اندم که گفته قدیم
 بود قدر نکلیم نفاخ الوجوه عیننا فنجس سکوت و الهوی بنکلم
 بن تو در کلبه کدایی خوش سنسز کند و دلچسبیم چو بسند و بچهای بنده
 ام که پیش بر سوز حشر کلندر که صورت مراد بود که سالی طریقت و طاب
 اولان انک فرستنده چو و خلوننده رخصت کلندر که کوندر صابیم و کجی قائم و کوی
 دایم و فلبی صابیم او نور کرامی خواهی نصب آفرین روید کن جالاه
 فاخت خفته و بنشیند را بر دوش کس شربتی از نامرادی نوش کن
 ای که در بر میکنی بنشیند را پاک کن از بد درون کسینه را کرامی خواهی و
 با خدا اول میکنی تو تعلیل عذاب بعد از آن کثیر طاعت کن تمام روز روزه
 دار و شب میکنی قیام هم رعایت کن تو آداب طریقی کن هر آنچه میکند نیکو فرقی
 ناشوی اندر طریقت نیک نام ناکنی حاصل نوب جوی تمام همچو حافظ غریب
 در عشق حافظ غریب کجی عشق بولند بهقامی رسیده ام که پیش بر نفا
 ایزد شد که صورت مراد بیت سابق بیانندن ظاهر در سلسله
 را عشق بوبدم بهقامی رسیده ام که پیش بر
 دلا رفیق سوختن نیکو است پس ای کوکل سر و لوداشی الیو کک استیجی کن
 بنر نسیم روضه شیرز یک است پس شیرز باغچه سیلی کایول بکلی نیر
 مراد بود که خواج حافظ کند و شهری او شیراز دین سوادوب و اخرا شهر
 کیدوب اول شهر دین و لکیر اولوب حب الوطن فی الایمان چنین کمر و شیراز
 کنگه غم ایدوب کند و فلبی طاب ایدوب به مطلق و پیش و کمر و شیراز

بکشد و بنشیند

هیچ غیری ورده بود که در سنگ چنگ ای حافظ دعا بنمیش و در صیحات
 بس نصف النیل و خاک و بنگ و فنی در سنگ بتر مراد او را و کثرتی لازم
 و کل وقت شریفه قلیل و دایم و اخلاصه تعارف اولان بتر و بکدر
 که بود خوشی فاسد از بستر خوش خواب هیچ ای خوشامرغ شاعران سجده
 گاه بنمیش ای غیر طالب حق صبح می خوان درس دین هم و کینه کی بخود
 نواندیا بنمیش بخت و کاران خدای که در دو جهان غیر از کشتی
 خوابیده که یکی برانده رفیق این و انعام پادشاه است بس الله
 رضای و سعادتی هک نام بتر مراد و پادشاهان هدایت حقیقی
 یعنی این و اولی اول و در به تقدیر چه عطف صفت علی الصفات و اول
 و پادشاهان زمان مراد اولی مختل در **کاف**
 زکاتان جهان مارا بس بر کل روز جهان گلستانند بزم بزم زین چین
 سایه آن کس و روان مارا بس بوجندن اول و بر سر و کوه کوه
 بزم بزم مراد بود که طعنه درون شول مرشد در که انگ بوزندن کشف
 و جهان گلستانند مراد عالم ملکات در و چین ملکات دن اول و بر سر
 یعنی درجه و عالی سی اولان آدمک فکر کانی و سائیه غیبی بزم بزم تعلیم
 اخلاص اید و به بزم هیات ایدر من و مصیبتی ایدر یاد و رم باد
 بس و اولر یا مصیبتک بندان این رخ اولسون از کرانان جهان دگر از آن
 مارا بس جهان تغیر نون بر آن غرطلو بزم بزم مراد و تغیر نون ریاضت تغیر
 امر و بیدار و انکون ریاضت کلمه بزم بزم که سبب وصول حق اولو **ب**

و اولی مختل در

راه روشن

راه روشن گشت دین را رونقی جنت بیدار و لیلش مطلق زرق بر فست
 اما بنی ثبات بزم صوفی هر که پوشد ازرقی قصر خود و من بپادشاه عمل
 می بخشند خوشی کوشکی عمل عوضی بیک بشارت ما که زدیم و کد او بر فغان
 مارا بس بزم که زند و کد او زد و بر فغان بزم بزم مراد بود که شونکم عمل
 عمل و طاعتی جنت ایچون ایدر انکدر چرا عمل جنت و بر راز بزم که علی اخلاص
 ایدر زو عمل انعام و انمیز و حضرت حق عرض اقتضای و بزم بزم فاضل
 شوق اولان عبادت خانه سی **بهر باعی** بر در مکه و دندان قلندر باشند
 که شانند و دهنده شکر هفت ای خشت زیر سر و بر تارک هفت اختر
 پای دست قدرت نکر و منصب صاحب ای بنش بر لب جوی و کدر عمر بنی
 او تو را رماق کنای و زور و عمر کج کور این اشارت زجه کدایان مارا بس
 بو اشارت کجی جهانند بزم بزم مراد آب نیجه سرع الجویان ایسه علم و فنی بویله
 بویله بیکر امل اشارت فهم ایدر و بکدر العارف بکینه الاشاده و الذی
 فهم که البشارت نقد بازار جهان بکر و آزار جهان جهان بازار بیک نقدی
 و جهانک نیجه س کور کر شمارانه بس بس سود و زبان مارا بس اگر بو
 اقصی و زبان بتمیز بزم بزم مراد بود که جهان بازار بیک نقدی و ادایه
 از اروز حنی دخی وارد و بزم بزم نقدی و رحمته دو توب فراغت اندک
غزل مال خواهی که دلار زاقی الله بس کر کش رحمت بجات آن شاه
 بس حن ازین پیوندر از برای کسب مال مردم حق جوی را چون
 شرع و دینش راه بس چند ازین درگاه میر و چند ازین صدر و وزیر

حال باقی جوی رای دوست آن درگاه بس که همی خواهی رفیق راه و هم نشین
 و بنا به لطف پاری بهر باره هم ترا همراه بس نیست چنانچه هر عرض حاجت بامردگان
 بر نفس بهر ضایع تا تو سوز و آه بس پاری با ما چه حاجت که زیادت طلبیم پاری غلبه
 در نه حاجت که زیاده طلبیده و ز دولت صحبت این مونس جان مارا بس
 بوجان مونسک صحبتی و دلی بزه بنرماد بود که شو که که انس حق حاصل اید
 انکه دخی نسند به حاجتی را اولم از در خویش خدایا بپیشتم مغریت کند و
 قیام پاری بنی چند کوندرم که سرکوی تو از کون و مکان مارا بس که بسک
 محکم بشی نوع و مکاندن بزه بنرماد قرب حق حاصل اید بنی نسند است که بیا
 حاشا که دلم از تو جدا نماند بش پاری با کس دیگر نشانا نماند از مهر تو بیکس
 که ادا رود دست از کوی تو بگذرد و گماند شد حافظ از شرب شست کلام
 انصاف است از حافظ شست شربدن شکایت ان از نذر طبع چون آب و
 غزالهای روان مارا بس صو طبع کبی و روان غزل بزه بنرماد بود که غزاله
 منصب و مال بر لای ای بزه لطف طبع و کلام حسن و بر لای بونک شکر
 بلوب شکایت قلعه از نذر نذر غزل پاری
 اگر رفیق صفتی درست پاری باش اگر شفقت اید چو بولدانش ای که بیک
 درست اول حریف جریه و کبابه و گشتان بانش جریه و حمام و گشتان و حبیبی
 اول در خندان رفیق ثم الطریق حسنی مرشد در انک خطابه بدو در انک شفقت
 اید چو بولدانش ای که صحیح العهد اول در مکانده مرید بهر صاحب اولوب فقیرت
 قلعه که اندک اتمام سلوک حضور حضرتک بیلد در پاری چاره در دفع خواطر صحبت
 بپیرکین

خطای غلطی غلطی

بپیرت و بس رخنه بر ای جوی بسنی خاصه اسکندر است شکنج رفیق پاری
 بدست باد مدینه زلف پاری بگو کلنی بلالنه و برمه مگو که خاطر شاف
 کو پاری باش وید که عین شکار خاطره دی پاری اول مراد بود در غیب
 هویت مراتب طبعان افش انکه عین شکار یعنی مرید و مجبور ک خاطر پاری
 اول و پس آنی نهان انکه اول در پاری ایشان دارند دل مایه ایشان
 دارند ایشان که سر زلف پاری دارند کرات هو است که با خضر منشین
 باش اگر شک هو ال ای که خضر صبیح او کس نهان چشم سکندر جواب حیوان
 باش اسکندر کونزدن آب حیات کبی کون اول مراد بود که ای شیخ اگر پاری
 خضر اولی ایشان آب حیوان اسکندر کون اول مراد بود که ای شیخ پاری
 و اعتیاد کون اول پاری از همه اغنیام استغناست هم مراد خور است
 آنچه مراست رعو ز عشق نوازی نه کار هر مرغیست رعو ز بنداد و رفقا
 عشق نوازی لفظه و لفظه کار مرغیست خبر بنداد و رفقا نذر ملک رزای
 مر قوت شکایتی و کلدر بیا و نو کل این بلبل غزل خوان بکس کل بلبل غزل خوان
 یکی کل اول مراد بود که بر عشق نذر ملک رعو ز نه قادر کل بلبل کل اول
 عشق نذر ای رعو ز سولیم پاری ای دوست حدیث عشق و پیکر کونست
 و ز کمال حرف این حدیث افزونست که دیده دل باز کنای بینی معلوم کنی که
 این حکایت چو نیست طریق خدمت و این بند کون مراد خدایا
 نور ملک بیا و سلطان باش معنای بیت بود که الله خدمت انک طریق
 و قوتی ای که رسن سوز سلطان اول مراد بود که کشتن مجاهده

و عبادتی بنزد مریدان ابدی **سرس** بزه حاکم سلطان اول **نفس** را بیاورد یعنی
تا ببرد و رام با حق کند **کذا** اری بی غنا و بی مهار بر زینت می زند تا که کند
در بعد صوم تنگ بر کش زنها **دخی** صید نه قلع چکه زنها **و آنچه** با دل می کرده اند
پشیمان باش و اندن که نیم کوکله اند **سند** پشیمان اول مراد بود که مرید
حرم الهی میدی در اکاسم قوی حواله قلم را هلاک ابد رس و بجا اندک فعلون
دخی نام اول **شیخ** اولی که طیب مزاج **مر** مرید به مناسب اید و غلبه
جوق ریاضت انیمه احراق **قوی** حدون آسوری آتی آج **تو** شیخ انجمن یک با
و یک دل تو **سرس** جمع شمس بر دلت و بر کوکله اول **خیال** گوشتش پروانه
بین و خندان باش **پروانه** یک دور شمس و خیال کو خندان اول مراد
بود که ای شیخ سر مرید جمع شمس بر پروانه کن بوند که آتش ریاضت آتش کب
لان یهدی الله یک اقواما غیر من ان یلک **عمر** النعم حسبه دخی انا اباهی بکم و لو
سقطه جنه **اول** **چون** بنی خردی از امت **بهر** بسیار کن
ابن **چون** که الشیخ کالینی فرمود **شیخ** هم از مرید بنده خندان **کمال** لبری
حسن در نظر با زینت **کمال** مبتدا در رضا قدر لبری لفظه حسن موطوف
اکا و لفظه در نظر با زینت خبر در **بشوه** که نظر از نادان دوران باش
یعنی کمال الحق حسن کانی نظر با لغده در نظر بشوه سی پله زمان نادان در
اول مراد بود که قلب مریدی الحق حسن طریقت کانی کوزل کوزل مکده در ابدی
ای شیخ نظری بشوه سی پله غنی مریداری کوزل کوزل پله نادان زمان اول نادان
اول **کمال** ناقص یک اند در قطع سلوک **آنچه** از شمشیر می آید زده

بخزند

بخزند **خوش** حافظ و از جور باز ناله مکن **سک** اول ای حافظ و جور
بازدن ابله **ترا** گفت در روی خوب چهره باش **سک** که کیم ویدی که کوزل
یوزنه چهره اول مراد بود که عشق اختیار ابدن جور یاری چکمه اگر طالب حق
اولان ریاضت و عبادت ابد و ب **شیخ** ارشاد ای ابله شایده قبول انکه اگر
حکمت اندر رخ تن تهنیت عقل و جان است **فقد** و اعظم جبر اصحاب
والله بر نیرت **ای** **شیخ** **طریق** تو طبع و همه جای تو
خوش ای دلبر سنگ و کلی شکله طبع و دو کلی برک خوش **دلم** از عشوه
باقوت شکر خای تو خوش **کوکلم** سنگ شکر چینی با قوتک بشو بسند خوش
مراد فی طبع شکر که شکلی است او زره اولوب خلون و سلوک یکا او لا عقل
کسی شیرین و غذای قلب جزین لولا **راست** رو اگر خواهی صراط
مستقیم **راست** را می بود سی رخای ذوالکین **مر** مرید در چشم و می چون
سنان و تیر باد **راست** زنده کی خواهد زمانی بی سن **مجموع** کلک هر که است
وجود تو لطیف تازه کل پیرایگی در سنگ وجود کل لطیف **مجموع** سر و چینی جمله
سراپای تو خوش **سر** و چینی کبی بس پندل ایامه خوش مراد عزیزاک وجودی
شریف و لطیف و افعال و حرکاتی مقبول و موزون ابدون **ذکر** در **ای**
هر که سر بر خط زمان دلیل ندهد **کلی** سیر شودش روی بر آوردن هر که
خواهد بر منزل مقصود رسد بایدش بی روی راه نماید **کردن** **شبهه**
ناز تو شیرین خط و خال تو طبع **سنگ** شکله شیه می شیرین و سنگ خط و
خال که کوزل **چشم** بروی تو زیبا قد و بالای تو خوش **کوزل** قاشک بر آفتاب

نیت من خداست خداوند منم

و خود و باریک خوش مراد شکله بشود بی شسته مطابق خطه علوم و دینه و خاکه
 انداز متاثر اولقدر که بجزد کوز که عین و غایت باید نظر ایدر و در مرکز بطول
 معاینه تنبیه قلم که بر استعد و قدر که علو و درجه است و ابله خوش و
 قطعت الاخوة من معشر بهم مرض من کتاب الشفاء فاما اصل استطاعت
 و غنا علمانه ام صطفی **باب اول** دل لغت مرا علم لدنی موسی است تعلیم کن
 که به بر دست رسک است گفتیم که گفتیم که گفتیم بهج در خانه اگر است
 یک حرف برکت هم گشتان خیال من تو بر نقش و نگار هم نه خیال من گشتان
 سندن بر نقش و تصویر هم شام دلم از لغت من سالی تو خوش بهیم
 که علم من شکست من محو ایچین رنگدن خوش مراد بشک مصفا بی علمه علوم لدنی به
 و فضا به خیال من طلوع و رو که کلک من می سر رغبته اخباری ایله طیب که
 سمن ایچین من شکست من و مضمی در **باب دوم** عالم اولو رنجی عالم کسری
 چون طریق حقه اول پاک اولور **حق تعالی** دل ایر و فیض فوس علم غیبی و فی
 مالک اولور **پیش من** تو بهیرم که بدان بیماری شکست کوز که او کند اولور
 که بسته انده می کند و در مرا از رخ زیبای تو خوش **بنم** در و من شکست
 بوزگون خوش ایدر مراد حبس من عین و راندن مراد ذات شمس و رونی پنج
 اگر چه زانکه زار و نزار در اما وجه چیلکه نظر مرضه صحت و بر راجوم بن انک
 او کند هلاکم **بیت** از شفا من شفا و کز نشد قانون من **شیخ**
 مرشد چون کند با یک نظر با من و وا **در** به عشق که از سیل با نیست کند
 عشق بولند که بکسلندن کچک اولور که در ام خاطر خود و انجاسای تو خوش

انتهی

انتم که کند و خاطر من سنگ نهات کل یله خوش مراد بود که ریا صفا کند
 و بی حدت کبریا و حصول مانع اولور که ایدر منم اندن کچم منم **آیات**
شیخ شکر و بر بوب انک یله خاطر من خوش بدم **در** بیابان بلا کز بهر سو
 خطرت **بیا** بایند اگر چه هر طرف من خطر دارد **می** رود و حافظ
 بی دل بتو لای تو خوش **کید** بهر کس و عاشق حافظ شکست با یک
 خوش مراد بیت ساقده کل غل و ابر سنده اولان کلامدن عدو عشق
 و ابر سنده اولان مرتبه انتقال و نزول در **صوفی** مصافی کس باشد که
 بی و پداریار **کرود** دار القزار اینجانی خواهد خلود **ساتی** باقی مقام
 رتبه مر فوده است **ورنه** عاشقرا بخت رغبتهی اگر نر بود **چون** بیان عاشق
 و معشوق تن شد و وصل تا بنگار از او نبود و راجوی و رود
بیت فکر بیلر به است که کلر شد بایش **بلبل** فکری دو کل اولور
 که اولان انک باری **کلر** در اندیت که چون عشق کند و کارش **کلر** فکر و که
 بیجه شیوه ایدر انک باشند مراد عاشق طبع صله و معشوق شیوه فکر و
 ایدر کس بیاند که معشوقه ناز و عاشقه ناز صفت نازمه **در** **عشق**
 تو خوش دل من بیزار است **روست** و شبی که بر مراد کاست
 تو کز من من طلی و سحر هکست **من** وصل تو مجموع این و شوار است **دل**
 به آن نیست که عاشق بکشد **که** کلر با بچلیق دو کل اولور که عاشق اولور و
 خواجه است که بکشد غم خند من **افندی** اولور که اولان اخاذ قلماری
 مراد بود که شیخ و مرشد اول کلور که کو کلر قبه **آیا** ریا صفا شد به ایله مرید

عاشق و معشوق

هلاک فله سپید او لور که فرایح مردی دخی رعایت اید **دعا** چنین گفت
 مرشد **دعا** بهر کس سزاوارست و ده غذا چو طفلی که بهشت نشین طعام
 مدد نام و علو که بهشت حوام غذای کز زنده کی یافت مرد چو طفلی خور و
 زود میرد و بدرد جای آنست که خون موج زند در دل لعل **دعا** ای که برید که قال
 موج اوره لعل و زکند **دعا** زین قباب که خوف می کنند بازایش **دعا** بوغبه لعل
 که صفی صبر ای که بازار مراد بود که اصل فضل او لا یمور کند **دعا** قانع چو
 اولوب توج اینست بریدر شوغبه و نلق ایچونکه نام اصل ای که بازار کاسد اید
 که نام اصل رغبت اولوب اصل اولان بی خدا و لا **دعا** می دهد و شکست
 لغت صحیح یغین **دعا** بکسانی که ندانند بین راز شمال **دعا** ای که اورا از خری
 تو بدید باید بر سر فلک لعل بداس دهد و زربچال **دعا** بیل از فیض کمال
 سخن ورنه بنود **دعا** بیل از فیض او لور کز نوزی بوجبه یوق ایدی **دعا** این
 همه قول غزل تقیه در نقاش **دعا** بود و کل سوز و غزل کز لعلش و قرشش
 ای که صفارنده مراد معشوق حقیقی فیض دل در بود و کل معارف ظهور
 عاشق ساند **دعا** والا ای که غزنده بونک کلام لطیف و نصیح شریف یوق
 ایدی **دعا** خود کو بد از خود می شنود **دعا** و زما و شما بهانه ساخته
 است **دعا** آن سر کرده که صد خافله دل همراه است **دعا** اول سفر قلعه که
 که یوز خافله کو کل ای که بولد کشید **دعا** هر کجاست خدا با سلامت دارش
 و رفته او لور به یارنی انی سلامت دوت مراد سفره کیدن یا عزیز
 ایچون **دعا** ضرور **دعا** چون که نلک لطف خدا بارک اولان **دعا** بخت فله

و دعا خافله سارا ک اولان **دعا** ای که بر کوفه معشوقه مام کند **دعا** ای که
 بزم معشوقه فرسو خافله او غرس **دعا** بر خذر باش که سرمه کند و پیش
 خذر او زره او لکه باش صبر ای که یواری یعنی **دعا** تکی کینه که بکشد و باده
 دو قنوب یار لعل مراد بود که طریق صفا لک اولان خافله او لوب
 کند و به ضرور احتیاج **دعا** ای که **دعا** بود دست خری که دُم نبوش
 روزی غمی می خرد و ش **دعا** از هر طرفی قدم می زد **دعا** می طلبید و دم
 نمی زد **دعا** ناله ز روی اختیار **دعا** بگذشت میان کشت زاری **دعا** و مهان
 مکرش ز کوشه دید **دعا** بر جسته از و دو کوشش برید **دعا** بچاره خرا از روی دم کرد
 نایافته و دم دو کوشش کرد **دعا** ای که ز جدیرون نهد کام **دعا** اینست برای
 او سرانجام **دعا** صحبت عاقبت که خوش افتاد ای دل **دعا** سنگ عاقبتک صحنی
 اگر چه خوش و شادی ای دل **دعا** جانب پیشتر است فرو مگذارش **دعا** عیش
 جانبی خیزد دانی ترک است مراد بود که سلوک طریقت ایتوب کثرت
 عبادت مشغول اولمق خوشتر اما شوق آله **دعا** صحبت شایسته ای عزیز و
 از ترک نکرده **دعا** اگر بر سر شهوت و هوا خواهی رفت **دعا** از خود خیرت
 ندی نوا خواهی رفت **دعا** بنده که کبی از کجا آمده **دعا** می دان که چه بکنی کجا خواهی
 رفت **دعا** اگر از کوسه و نفس هوا دور شوی **دعا** اگر نفس هوا است و سوزن
 اراق او کس **دعا** بی شک راه بری در حرم و بدانش **دعا** شکست بوال تبرس
 ای که بداری حرم مراد بود که نفس هوا مانع وصول حضرت خدا در هر کجاست
 اراق اولوب **دعا** ای که راه و طالب آله اولان و بداده **دعا** وصول الکامته او لور

بیت از آن گشتی از حضرت شده و که بدو تر از نفس شیطان عزور
 صد فی رخصت ازین دست که کج کرد کلاه **سرخو** عی صوفی که بوالدن اگر ایلمدی
 کلامی **یدو** جام در آشفته شود و سنا ریش **ایک** قریح ایله و حق و شمس و بو
 زلش اولور و لیسندی مراد بود و که صوفی که کیفیت جوینده ایله احوال و الحاله متغیر
 اولور چون زیاده که کیفیت حال اید **بالکلیه** متغیر الاحوال اولوب عوام
 رقی و لیسندی چغوب تمام اولور تصوف اولور **بیت** این خانه اند اهل
 کتبی **بانی** همه خوشن پرستند **دل** حافظ که پدارتو افنده بود **خاک**
 کوکل شک و بدال ایله خود ایدج اولش ایدی **نماز** پرورد و صحت مجازش
 و صالازی ایله بلسند در آنی انجمنی مراد بود و که چون عالم از لوه حضرت
 عندیت الهیه و صحبت معنویه و روحانیه حال اولوب نعت وصال ایله مرتبی اولش
 ایدم اول حال بندن زانکر فله **نورا** بایانم که دای در ازل **حاشا** ته
و استانی ای کرم **بیت** بازای و دل شک مرادش
 جان باش **کرو** کلر بنم طار کوکله مونس جان اول **وین** سوخته راجم اسرار
 باش **بو** بان مبه اسرار نهان محرم اول مراد فی طلبدن شمع در مگر غیر پیره
 کتیش با عزت اخبار اتمش بیش ایلم کلمه سن و قلبه مونس جان اوله سن و محرم
 کراز نهان اولس طلب ایدر که تنگدل اولمقدن خلاص بولوب ستر الهی
 خبر دار اولانیر اهل را صحبتی قلبی خواب و جانی بی نور و تاب ایدر **بیت**
 جا هر چند ازین رنگی شده **صوفی** پوشش شده **هر** یکی را ظاهرش
 معور لیک باطنش ویران و دل شکلی شده **برق** زرقی نماید از بیرون

معول غیلمی جانید غیلمی

اندرون بر روی دل تنگی شده **نفس** با نرا از خود بینی که **صحن** کینی
 بحر تنگی شده **خواب** خور را کرده **عادت** اچو کاو **در** طاعت غفلت
 شده **مرد** باید اندرین ره بهر دوست استخوان پوست چون چنک شده
 دوست با تو صلح کردان دم که دید **در** میان نفس نو چنک شده **زان** یاد
 که در میگذارد عشق فرو نشند **اول** شهادت که عشق منجانه سنده **صا** تر **مار**
 دو سه غریبه که در مضایق باش **بزه** ایکی اوج قیام و پردی رمضان اول
 مراد بود و که شیخ رمضان خلوت کروب **مرد** راه ارشادون فایغ اولور
 لا جرم اکامقدا بر مقدار عشق الهی و ذوق طریقت اذاعت ایدوب
 بعد کند و خلوت و اعتکاف که شروع قلدر **در** خرقه جواتش زدی
 عارف ساک **خوفیه** او داوردک ای عارف ساک **جهدی** کن و حلقه
 رندان جهان باش **بر** سعی قل و جهان رندانیک **سهر** حلقه سی اول مراد بود که
 عارف اولان ساک صوفیانه لباس کهنر کندوی **ربا** یه سندن **فخر** ریش
 لا قدر که مجاهده ایدوب **فصل** ریش اول و بواهل فسادون دور و صفا
 صلاحه قریح اولک ایله اولور **غزل** تا توانی ازندان تودور باش
 تا نباشد سیرت بد دور باش **تا** توانی صحبت نیکان کنی که آب زاناله
 بود از همتش **بک** نفس بد مرو و در هیچ راه **کا** به از بک نفس کرد سیه
 هر که با عطار باشد او غریب **پوی** نیکو بیاور را بر کزین **آن** بار که گفتا
 بنوام دل نکر است **اول** بار که دبدی **سکا** کوکلم مقلد **کومی** رسم
 اینک سلامت تکران باش **وی** ایر نورم **نمید** یک سلامت ایله نظر اولور

یعنی کوزه مراد بود که اول مرید که قلمی است متعلق در دین است و تربیت و اصلاح
 همچون و عد و و در دقت **بیت** بار که تو طلب کنی یاری یاد کن تو فدا
 را زود **بیت** خاں شد و لم از حسرت آن لعل روان بخش **بیت** فان اولدی کو حکم
 اول جان بخشید لعل حسرت آن **بیت** ای درج محبت بهمان مهر و نشان باش
 ای محبت حق اول مهر و نشان ایله اول مراد کلام الهی و الهام است همچون
 خلیفه فان و اندک اکا مهر و نشان اول قلم مدوح اید و کن بیاند که آخر
 باعث فیض اولور **بیت** انرا که بخواند او بناچار آید **بیت** تا هستی او بار
 در کار آید **بیت** و انرا که کشید لطف او نزد خودش **بیت** بی واسطه و محرم اسرار
 آید **بیت** تا بر دوش از عتقه غبار نشیند **بیت** تا که کلنه غصه دین بر تو ز فتنه
 ای سیر کرنگ از عتق نامه روان باش **بیت** ای کوز پاشی سبیل نامه نگار و نج
 روان اول مراد بود که دفتر عصیانیم غرض و خضره عرض اولنم سزیا
 توبه و انابت اید و آب دیده کربان سیر روان او توبه انکه قره یازی
 سر محو انک **بیت** دفتر عصیانم کو انک همچون یاز بس **بیت** سیر انک
 ابدیم بن انک رودی روان **بیت** حافظ که هوس میکندش جام جهان بین
 حافظ که هوس اید جهان کو ریجی قریح **بیت** که در نظر آصف جسدی کهان با
 دی اکا جسدی کهان ویر که نظرند اول مراد بود که قلب صافی است که
 که عالم مشاهده اندر **بیت** خلیفه الله اولان رسول الله علیه السلام حضرت خلیفه
 اولان شیخ نظرند اول که الصیحه مؤثره حسنی اثر ظاهر اولان **بیت**
 بدور لاله قریح کیرولی ریاضی باش **بیت** لاله و وزنده قریح دوت و ریاض اول

صفت اولان قریح

بیوی کل نفسی مدم صبا می باش **بیت** کل قوتی سبیل ایله بر نفس صبا به مقصد اول
 مراد و در لاله و داغ عشق درون دله اولوغی زمانه که اندر پاشی
 اول کیه لاجرم اول وقتند طاعت استغفار که کرد اخلاص ایله و رای کشف
 بروم نغز و ریاضه قمار که کرد **بیت** عینا الهوی ایام جهل و انشا **بیت** لغی
 غمنا من سکر نامن ترابه **بیت** و عینا زمانه عبد الحق الهوی من الجنة الاعلی حسن
 ثوابه **بیت** فلما تجل نور فی قلوبنا **بیت** عینا رجاء فی القمار و خطابه فخر صرح انوار
 العبد و دینه الهوی **بیت** سوی من یکن عبد العز جنابه **بیت** و عینا من غیر شئی فی الهوی
 و لا لشیئی من نار و عتابه **بیت** نکه بیت که همه سال می برستی کن **بیت** و بنرم
 سکه که دو کل بلبل بر سنگ فل **بیت** سه ماه می خور و نه ماه پارسای باش **بیت**
 اوج آی ترابه چ طغوز ای زاهد اول مراد بود که وایا عشق الهی و ریاضت
 قریح و بنرم اوج آی صوم و عبادت و اعتکاف و خلوت زمانی و مجاهده قبل
 آتی ریاضت زاهد و خانغ اول **بیت** سکه پیر طریقی تکبیل اید جگه
 بید **بیت** اوج آتی پیر اکا انک ریاضتی **بیت** رت هو است که چو انیم بر غیب رسته
 اگر سکه هو الیه که جم کی ستر غیب ابرس **بیت** بیا و هدم جام جهان نامی باش
 کل جام جهان نامی اول مراد بود که اگر باد شاه دین کی ستر غیب خبر
 اولق استر که صفای قلبه قریح اول که قلب مصفی مرات جهان نامور **بیت**
 زو از انک خلق درون و بیرون را **بیت** ز بهر عکس رخ بار با صفای باش **بیت** چو
 پیر سکه شفت برج الت کرد **بیت** چون سنی شفا سکه پیر ترابه حواله ابدی
 بنشین نظر رحمت خدای باش **بیت** ایچ و رحمت خدایه نظر اول مراد بود که

فوجی اگر گویند مقلد را که او را حال صلیبه و زلف جان آسا به عشق و محبت
 حوام اولسون لاجرم غیب هوبه و جان چهل صفره محب اولان ماسوی به نور خا
 دنیا به تعلق انکه کجاست دنیا و آخرت و بیز محقق است این اهل خدا یا یکی
 بران چون بود **رند عالم سوز را مصلحت بینی چه کار عالم باقی زنده مصلحت**
 کوی چهلکساید نه ایست و ار که ملک است انکه تدبیر و تامل با بدش ملک است
 اول که تدبیر و فکر اگر اکا مراد بود که غیر مصلحت تدبیر عالم اید کار و اول
 فکر اید انکه ساری بود در اما صاحب ملک و لایک تدبیر و تامل و هر امر و حکم
 ترستی بود **چیت توفیق عالم را برسی از آن مردم بسیار است**
 توفیق بیان **نکته بر تقوی و دانش و طریقت کافریست تقوی به علم**
 و علم اعتماد طریقت کفر در راه رو که صدمه دارد و توکل با بدش **سگ کافر**
 هنری و رضی و ارب نوکل اگر اکا مراد بود که حضرت حقان غیر به اعتماد حضرت
 حقان تشریف در تشبیه غیر حق کفر در لاجرم اهل طریقت هر نه و کلو علی کثرت
 اعتماد و توکل حضرت حق اید **شش اخاف و ارجو غنوه و عقابه و اعلم حقان**
 حاکم عدل و ان یک غنوه و غنوه تفضل و ان یک تعذیب خانی که اهل و اهل علی علی
 اعتماد و لیس فیما یجب الایم فضل **نار نار آن ترکس ترکان نه اش باید شنید**
 مریوند **این دل شورید تا آن جد کمال با پیش کشید فطرت فاعلی این**
 نوریده و در معنی بیت بود که نار نار آن ترکانه ترکسند چکه اگر بود و لو کل
 تا واقع جوق بر جم کر که به اکا مراد بود که ذات الله و ناز و تعزز چکه اگر
 نول که ملک غیب هوبه و اثر فیض حضرت اسنر **همکس ناز و تعزز چکه**

بنیاز

بنیاز به دشنام تو خواهند چون من بدعا **حقا و در کوش ساعتر عقل**
 تا بکن **اس ساقی قیج و درنده عقل نجید که در چون با شقان افند**
 شکر باید **دور چون عاقله دوشه شکر اگر مراد بود که اگر**
 عشق الهی نوش ایند رکده بهانه بنجید که چون نوبت عاقله و طالب
 صادق فکر **ایره عالم الدوام شرب مدام اولع کر که**
 نوبت عشق در دکتش **من در تراب باقی با فداغ بی شمار کجاست**
 حافظ نامنوشد **با دوی آواز رود که در حافظ ناما چه شرب قبل**
 آواز **عاشق مسکین چرا چندین تحمل بدش عاشق مسکین چون**
 بود ملک و تحمل اگر مراد بود که حافظ عشق الهی نوش انکه شهرت و اعتبار
 لازم و فکر که عاشق مسکین و غنیه تمکین بخل و ترس است **استمر**
 حوت که بلکه کنجده بر باغم اول **الم اباعم آلب کاسه دل فراغ**
 اول **خوشایب از وضع بی فائش**
 نه خوشایب از انک بی مثل و صن **خداوند انکه دار از زو اش یاری**
 سن صافله والدان آنرا و حب الوطن من الا با سنجی کند و وطنه
 محبتی اعلا و آن مدحت و بیاد **دل هر کویک خوب و آخر بوس**
 دار است **هر کس که کند و شهری یک ملک بغداد و در زرکنا باد او حد**
 لوحش **بلکل که نظر لوحش الله اصله لا اوحش الله ایدی عرب برقام**
 دعایه **لا اوحش الله و بر ایدی معاش الله تعالی و حش و بر سون**
 یعنی خلقی بودند که خوب خایه فاسون صکره غلط اید و ابلی الفی فدا

عاشق مسکین

لامی و او متصل قلوب و حشرات و بدید و حد ذکر ایند و کی دعا و تکیه
 ایچون در معنی بر آه لا اوحش الله دکل یوزلا اوحش الله که عجز و عجز
 زلاش که خضر عمری و سیرانک لالی زلاش اول صوبه و دیگر که لطیف و کوب
 سبکی او لا مراد انک زلاش آب صفا و دیو معدن مبالغه ایدر **میا جعفر**
اباد و مصلی جعفر آباد و مصلی او رسیده جعفر آباد اند بر بانی اسمی
 مصلی حرف الفذ بیا او نشد **صبا آمیز می بد شامش** صبا کون طوغه
 و بد کلری بلدر که مشرق دن اسر شمال پو یزد و بد کلری بلدر که قطب شمال
 اتشدن اسر مراد الکی لطیف و مروج بل بری ابله خلط طاسر و یکدر بعض
 شخو صبا بر نه سیم واقع اولش یعنی خوش خفا ابله قارشش کله و کمال
 بشیر آبی و فیض روح قدس مرهوندر **بخوان** از مردم حب کمالش
 یعنی شیز از کل جبر بله منسوب فیض است انک حب کمال کشی شدن مراد شیز
 حب کمال کشی جبر الکی فیض ایدر و یکدر احتمال دارد که مردم حب
 کمالش دید و کند مراد کند و سه اول **صبا زان لوی شنگول است**
 مرهوندر چه داری آگهی چوشت **حاش** لولو و لوی خره جی کوزه لی
 دیگر و مرقان کوزه اخلاق اولنور و شنگول و شنگول بطبع کوزل
 و شیرین حرکات و یکدر معنی بیت بود که صبا اول محبوب قنار و شوق
 جهان و شیزدن نه خبر دالتک و اردو رینجه و انک حالی مراد بر شخص معهود
 در که ترک عشق و خوشی و حب و جد و حال اولوب اندن خواجه حافظ طیف
 و فیض بلوب شکر گفت قلوب انی بو و جمله ذکر ایدر **حقوق حد**

من کر زافر اوشی است **مکارم** تو مرا لحظه لحظه در یاد هست که نام
 قند مصری برد اینجا **کم قند مصری** اول الذی اند **که شیر نیان ند اند**
 انفعال کش که شیر ندر اکا انفعال و بر مدبر یعنی کیمکه شیر از دهان شکر مصری
 آتو بر اکا که شیر ندر بر لذت کوستر را کم انک قند شکر مصری نبد
 و کلر ایدن طاهر و لوب انک آوین ذکر ایند و کندن فغله و بیض و او
شیرین که کبویم من شکر مانند لعل باد است **چون** شکر از آب یکدا
 زدایش ایم بجاست **ک کبویم** من شکر مانند کفتا شش بود نیست کرد
 چون شکر او باقی و بی فتهاست **بهتر** بشد همین نفع شکر نه بهر
ک کبویم من شکر مانند لعل جان فرات **کند** و نفع شکر از هر جا
 بود است **ذوق** کفتا عزیزان از برای هر دو جاست **چون** شکر
 فغله خلقی عالت از بهر نوئی **پند** شیر نیان بهت از وی که فغله
 خداست **مکن** بیدار ازین خوابم خدا با بنی او بندرم بو او بقودن
 یادی **که دارم** عشرت خوش با خجالتش **که خوش** عیشم دارد و انک
 خیالی ابله مراد خیالش ضمیر تک مرجع البهمن اول لوی شنگول که
 او بقوده قوه تنیده و انک صورتی مرشم اولوب انک ابله عیش
 شیر او لور **حب** حب من که ر بود از سپهر کوی جال **جال**
 او زود ساعتی مرا از خیال **بخواب** خوب تصور شود خیال را ولم
 تصور آن میکند که گشت وصال **خیال** مهر تو آنکه دو و مرا از دل

که افتاب جهانم رسد بر ج زوال کمال عائق صافی زوال و نقصانست
 درین دنیا که بود کار آن جهان بکمال هر آنکه در قصد و خیال و صلوتی حد
 زنی قصد را بطلان می خیال حال **کرات شیرین** بر خنم بر نره **اگر او شیرین**
 او غلام خانم دو کره **ولا چون شیر مادر کن حلاش** ای کوکلر اناسی بود
 کبی اکا حلال فل مراد اول شیرین پس در اول لولی شکلدر با خود حوق ناده
ای نازنین بر تو چه مذمت گرفته **یکت قول** ماحلال تر از شیر ما
دست و بدیک مکره ذرا اولان در جراح حفظ چو ترسیدی از هر
 نجون حافظ چون خور ترا یک هجرون **نکرده کسرا بام و حلاش** اندک
 انام و صالی شکر کن مراد بود که اولان در بزرگ هجرون خور ترا یک بچون
 ابام و صالی شکر کن اندک که اندک و صالی غنی شدن را ببل او یکیدی
 لاجرم بار غیزر میزند دو رو و مهور اوله و پنجون تاسف ایدر
 صحبت ترا کار چون زرت و **که از بوی کلر حل مغیر شو** و صحبت ترا بایه
 کرد و خرون **که در نایف آهوست و مشک خون** و صحبت توان کسب
 کرد و ترف **که در کرد و شکسجیه از حدف** **و اینست**
 بر د از من قرار و طافت و هویش **الندی بندن قرار و طافت و عقلی**
 بت شیرین کب سبیل بنا کوش شیرین لب کوش نلو کلوت
 نو غزلک شیرین مکره **معنی حقیقی و قصد خانه تحقیق ظاهر او که غنی اجلان**
 متجبر و متفکر اولوب و بر سکیم طایف و علامه از زر اولوب نوم غلبه بر
 حلقه او کس بر جاعت کوروم جلای اهل کسوت خاطر موبله کلور نو بکر مری

سکه در دستش

بشج

شیخ ایمن بر بندر قریب دارم جعبه حلقه و اعدایه غیره توجه ایدوب
 و ایر نامنشدن کلا در ویدار او بانوب یازنده شروع اندم لاجرم
 نفس نامر شیرین لب و سبیل بنا کوش محبوب کور یک قرار و طافت
 و عقل کیدوب بر فعله مبشرت اتمه است که اخوی ندامت عظیمه اولان
 بانه **نکاحی** چاکلی شکل مکره دار **بزرگوار** چاکلی شیرین حرکات
 کلامه **طریق** مهوش ترک قباوش **بزرگوار** قباوش **کب سبیل**
 بزرگوار قباوش **کب سبیل** قباوش **بزرگوار** قباوش **کب سبیل**
 حرکات و طریف و ماه چهره و لباس فاخر کیندر که بنامشک شو نذر اهل
 نفس و شهوت است اولان عارف اولان **کب سبیل** عارف اولان
 نظر یکدیگر معنی کوزار **صورتا** که سور عارض و زلف و ذوقی **کب سبیل**
 بیاض کوز و صورت بین **اهل معنی** یکدیگر معنی وجه حسنی **نظر** اتم
 آشنه معنی عالی اولان **ترسه** که منظر کهری اولکم اولان **کب سبیل**
 یا تمسکون خرم جانی ویرا یک شهوت او دی **بزرگوار** عقل او بیهوش
 اسبک ماه معنی **کب سبیل** او نور آچه کوزک خوبله **کب سبیل**
 نامجو اولان **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل**
 او و نیک حوار نند **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل**
 خایرم مراد شهوت او و نیک غلبانر **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل**
 دور ترش نقضی کشت **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل**
 آشت از وی بر بندر **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل** **کب سبیل**

ارتقا و مهر و لطف الکی اوله انجمنه و هر کار در ویشانه اندک است
 گفتنش پس بد که گفتا خوش کین سخنهای در ویشانه نیست بآن کفر است
 هر که حافظ اول خوشاغه ایرشمنه که الی ای حافظ خزینه و بکف او ز کج قاف
 بیش بر خزینه که کنو کین قار و ندن زیاده مراد و صواب و وصل الی علی علیه السلام
 میسر او نیز بدان که هر و صرف عالیا بازم در و بکدر است سوال کرده ام از
 کل که بر چه می خند جواب داد که بر عکسهای بی وینار است
 دو شکر بختش بنهان کاروانی نیز خوشی دو کجی بکجا بدی از تو برایش بیور
 اینی غفلتو که شمای بنهان شاید داشت راز می فروش که سزدن کز لوطه نمی
 اولم تر است بچنگ راز می مراد کاروان نیزه شدن شوال میرد در که عکس آفت
 بیور بر بختن خبر دار اولای فرو شدن مراد شج و نه عشق الی بابی در لاهم
 مرید عالم علم و خیر طریقت بکشیج راز می و سلوک الی بیان و عده اید ب
 گفتن است که هر خود کار کار روی طبع دیدی آت و دوت کند و او زو که
 ابشاری که طبع نوزدن است می کرد جهان بر مردمان سخت کوشش برک
 طو تر جهان برک و در شجی که ای مراد بود که اولم بر خیر بکار از بیان آید و
 و بدی که ابشاری کند که ترک قبل یعنی علم دنیا الیه عمل آخرتی جمع ابدین و به
 بلکه علم دنیا بی ترک قبل که من جعل الهموم آنها واحد الکنی است با هموم حسنی
 حق تعالی عالم آید و الا مقتضای طبع فلک بود که ای جهان علمه علمی است
 برک طو توب مرادی سهد است الیه محال اولم است ایکی پیش را و غزن نیچ
 او لور جتال فاروق ویشایر با تمز و انکرم در و ادجامی از خود عشق بر فلک

فصل ششم در بیان طو توب

اندن صکره بجا و بردی بر قیج که انکه نوزدن فلک و زره زهره در رقص
 بر بط زمان می گشت و نوش زهره رقصه کلدی و چنوز او را رخ ایچ دیو
 مراد بود که او را بر بدغم دنیا بی فراغش اید بک سوسو یلیوب عقل که مقامی انکه
 فلک راس در سماعه کلوب سینه و دو کوب عشق الی خوش قیل کار دنیا بی
 فراغش قیل دیو اید بکدی **فصل ششم** پیش حبیب نظران ملک سلیمان با دست
 یک است است سلیمان که ز ملک از دست آنچه گویند که بر آب نهاده اند
 جهان مشنوی دوست که چون و زنگری بر باد است خاک بغداد بیک خلفا
 می کرد و رنه این و جلوه روال حبیب که در بغداد است که بر از لاله سلیمان
 بود دست جهان مرده انجا که نه خون دل فشر داشت همچو نرگس است
 چشم و بین اندر خاک چنوروی چو کل و قامت چون شمشاد است غیمه
 انش مزین بر در این که نه رباط که اساس همه موقع و بی بنیاد است
 حاصل نیست بجز غم ز جهان خواجوار است و انکس که ز بندش همگی از دست
 کوشش کن بدای سپرو زهره دنیا غم محو است نصیحتی ای او غلام دنیا که
 غم به گفتن چون و در حدیثی که توانی دار کوشش دیدم که ایچاکی بر سوزا که
 قادر ایک قوه ق طوت مراد طلب دنیا بی ترک ابد و ب عقی و قرب ولی به
 ارشاد دور است که کوشش هموس داری هموس اینست بای زن وین
 اندیش بکرو شود و عالم را قفای زن طریقی عشق می بوی خود را الوداعی
 که با طو قرب میجویی عباد امر حبیبی زن زیاده از خود سودی نخواهی دید
 سودا بکوی عاشقی در شو و عزت سرای زن صبیح می پرسانت همین

ساقی شراب دور **ساعتی نوایست** همان مطرب نوایی زن **غش در بای بی**
 بایان و مادر از دست گیری نه **که نشاید** از دست سلمان چه پای دست
 و پای زن **با دل خونین لب خندان** بیاور همچو جام **قاندو کوکل** ای که وار
 طوطی که تو رقیع کنی **نی کرت زخمی** رسد چون چنگ آبی در خروش **بویله**
 و کلر که از سلا بر زخم ایر رسد چنگ کی خرد شده **کلبه** مراد بود که قد چنگی
 قال اما کند و سه خندان **بدر و چنگ** بر زخم دو فنجی **افغان** ای در **سپین**
 صادق و طالب حق **قدح** کنی ایچ قال **ایکین** لب خندان **کر که چنگ** کی بر زخم ایله
 نالان **کرگز** **اگر بروی ترش** تار زهد راست شدی **کدوی** سر که شدی
 با نبرد **بسطام** **و کربجانه** و ازرق که شدی **صوفی** **تغافل** شدی **شیخ**
اصح جام **اگر بال و مثال آدمی** شدی خوشدل **کجای** دولی من نهادی
مغ می **جو خوش دل** بازل حق مرا عطا کردست **مکن** تو طعنه کنونی ای برادر
از خامی **نما کردی** استنارین **برده** زمری نشنوی **نما که** استنا او که پس
بو برده **ون بر رفر** شمنز **کویش** تا حرم **بنام** جای **پنجم** سروش
تا حرم **قولاغی** اولمز **خشته** خبری **پری** مراد بود که صوفی و اهل حال و لیکن
بخطام **و سرار** **فهم** **ایتمز** **نکته** گفتن **بیش** کم **فهمان** **رحمت** **کجای**
جوهر **جذاز** **جوهر** **چین** **بیش** **خیرت** **در** **حرم** **عشق** **توان** **زود** **م** **از**
گفت **و شنید** **عشق** **حرم** **مزد** **فصل** **اور** **منی** **اولمز** **دیگون** **و** **استمکون** **را** **که** **کجا**
جمله **اعضا** **جسم** **باید** **بود** **و** **کوش** **زیرا** **اند** **جمله** **اعضا** **کوز** **و** **قولاغی** **اولمز** **کر**
مراد **احوال** **عشق** **قبیل** **و** **قال** **ایله** **اولمز** **اکا** **و** **جد** **و** **حال** **کر** **که** **دیگر** **در** **پشت**

عشق **تو** **حاجت** **که** **گفتن** **نی** **توان** **از** **دل** **غبار** **دور** **و** **تو** **خشن** **نی** **توان**
افکنده **مشک** **را** **از** **نظر** **بر** **زمین** **کز** **و** **درو** **اترا** **بسیه** **نمفتن** **نی** **توان**
عالم **شکفته** **کشت** **ولی** **بی** **کل** **خشت** **کر** **صد** **بهار** **بشت** **شکفتن** **نی** **توان**
گفتم **کو** **اه** **عشق** **تو** **شد** **چشم** **خونیم** **کفتا** **جبین** **کو** **اه** **شکفتن** **نی** **توان**
اخبار **عشق** **را** **همه** **اعضای** **من** **کو** **است** **لیکن** **مهر** **و** **کار** **تو** **گفتن** **نی** **توان**
در **باطن** **کنند** **دانا** **ان** **خود** **مرد** **در** **شرط** **نیت** **نکته** **بیکار** **و** **شکند**
کنند **بی** **صانع** **شرط** **و** **کلدر** **بکشی** **استه** **کو** **ای** **مرد** **عالم** **بخت** **بانی**
بلوب **دی** **ای** **عقل** **از** **یا** **خود** **سویله** **مراد** **بود** **که** **اهل** **تصوف** **مجلسند**
اظهار **فضل** **مضا** **ایدوب** **اصطلاحات** **نصوفی** **کمال** **ایله** **بمنز** **وزن** **سویله**
ادب **و** **کلدر** **ایتمام** **بلوب** **سویله** **یکت** **اولی** **کر** **اندون** **استفاده**
ایده **پس** **بند** **بیر** **فغان** **بش** **و** **بجان** **کن** **خندش** **تا** **کام**
دل **سی** **روزی** **ببین** **است** **شش** **کی** **توان** **از** **عده** **یک** **چه** **بیرون** **آمدن**
س **لها** **از** **جان** **اگر** **کو** **بیم** **شکر** **عشش** **هر** **که** **را** **از** **زهد** **و** **نفوی**
بر **نیاید** **مهر** **کار** **چون** **کبوی** **می** **خروش** **آید** **باید** **فرصت** **در** **محب**
و **رکوی** **نخ** **زان** **کرد** **رستند** **بود** **عشق** **از** **ان** **رو** **می** **نهد** **بر** **سر** **کلاه** **و** **دین**
بر **در** **میخانه** **عاشق** **شکری** **آورد** **اگر** **کنند** **شاید** **و** **آن** **حالت** **قبول** **عاشق**
فصل **می** **ده** **که** **زند** **های** **حافظ** **فهم** **کرد** **ای** **شایر** **و** **بر** **که** **حافظ**
زند **لکدن** **اکلدی** **اصف** **جبان** **زان** **چون** **عشش** **شب** **وش** **کنام**
بغش **بیش** **او** **رجی** **صبا** **فرانک** **وزیری** **مراد** **اول** **صحب** **فرانک** **سویله**

الله عم در انکه وزیر شیخ کا مل و مکرر مکرر و سابقین مراد و اعظم در لایم
 و اعظم کل حکمت استنبوب اخلاص حضرت شیخ معلوم اولی و سیر و سیر
 الله عم حضرت جوم بختی و عیب و زنگ ابله و صف اید که اقتضای نو
 بنی عفو و لغی و اندک عیب بنی ستر او لغی استرابوی **بیت** سید عالم کجوا
 از کردگار گفت کار اتمم با من گذار تا بنیاد اطلاعی بچکس بر کنه
 امت من بکنش **و این بیت** و عهد با دشت خطا بختن جرم پیش
 خطا بختی کنه او بر بنی پاوشا **بیت** معنی قرآن که سر نشود حافظ
 بیایه نوش **معنی** قیاقولاق چکس اولی حافظ قدح ایچی مراد اولی
 هدی شدی بیایه اولی رسول الله علیه الصلوة و السلام در لایم علم کبر اولی
 انما بخش الله من عباده العلماء حسنی حق سبحانه و تعالی حضرتان زیاده خوف
 ایدر پس عشق الهی نه شرح زیاده ایدر و حافظ یعنی خوف کلام الله ایدر
 معنی بجز پس نوش عشق قلمه قلیل اولی و بعضی نسخده معنی بر نه حافظ حافظ
 بر نه معنی واقع اولش اولی و تقدیر چه مراد بوبله اولی که سالک اولی و ب
 عشق غالب اولی حب الهی ترانی جوق ایچر علم ظاهر اهل اولی از
 ایچر **بیت** قنق طرف کم اولی خالی و ببول **معنی** آینه آینه اولی و آخر اولی
 قنق طرف کم کوچه اولی و لا باطلو **آب** اندک برله اندی بر اولی و صوفی
 رنج صدقه بابای خم شست **صوفی** خانقاه بوجاننده کوب و بیند
 او نوروی **تا** دید بخت که سبویک شد و پیش **تا** که روی محتسب که شتی
 جگر او وزنده مراد بختیدن اهل ظاهر و چون صوفی اهل ظاهر اولی
 کور که

معنی قنق طرف کم

کور که کور بدن یعنی بختیدن فیض انوب کند و وجودی دستی سر اندن
 طولد و رب کیدر پس صوفی کند و کوب د بند او نورب یعنی شیخ خدقنده
 معنی و لغی اختیار ایدر و بدن انسانی بسویه شبیه پدر را باشی باقی بپری
 تو تری در **بیت** دستی ندیدی عشق کسین بگردنی **تا** روز کار
 خاک وجودش بسوزد **و این بیت** احوال شیخ و قاضی و شرب الیه و شان
 شیخ و قاضی احوالی و بنیاد که خیسانه ثربنی باطیع دنیا سنی **کردم** سوال
 صبیح از پیری فروش **سوال** اندم صباح و قنده پیری فروش
 بوبیت مرهوندر **کفنه** گفته نیست سخن کجی **ویدی** دیلو سوز
 و کلدر اگر چه محرم **در** کش زبان و پرده نکه دار و می بنوش
 و بیک چک و پرده صافله و شرب ایچ مراد بختیدن اولی بخت که اهل
 دنیا و ارکان ایلان خلاط ایدر اولی و قاضی مراد حاکم در و شرب الیه و
 مراد حکیمان و خیسانه نوش در بارش و اخذ مال و به احوال کند و
 بختیدن سوال اندم جواب و یروب ویدی بونک جوان دیلو سوز و کلدر
 فقیر طرح ایدرم بونک جوانی بود که سوال شیخ که اهل ظاهر ابله صحت و معنی
 ایدر و حاکم اولی و مهات نامس کورن جوق عشق الهی نوش اتمز اولی
 تو غل قنق اولی بختیدن ارکان قنده مصالح نامس کورب در و مندرک
 حاجت روائی عبادت حاکم عدل ایدر **عدل** ساعده بوازی عبادت
 سنبی سنبی افضل عبادت در **یا** اول شیخ اخذ مال اتمس اعنیا تو اب
 صدقه بولد ربه و قاضی و حاکم طلب الیه قضایه و مصالح نامس مبتلا اولی

ظلم از آستین کبر بر مردم کشد که آن وظلمه مان سحر که بکنند که سار را بود و نثران
 عادل کافر آتش پرست یک تو اقرار کوی این و جبار را نام او عادل را بدوان تو
 ظلم عجز مؤمنان بر که بر خود چون کشت این عار را فضل فکر مایه از دانت تو
 صادر شدت کشته است با بد طعنه و انگار را چون بستان که هم خواهی
 که سلطان کن تو بکن از کار بزرگ پس هل بدکار را اگر پادشاه الحقیق
 مقتضای کلام حق در بنده او لوب العوام کالهدام و اهل ظاهر و خام اولنگار
 مساعده اید به اهل نظر و غیر اولنگار و صحت اختیار اید در نه کم شاه
 شجاعان اول اید پیش نه کم خواجه حافظ ویر شد آنکه اهل نظر بر کنار
 می رفتند کند اول که اهل نظر کنار کند را ابدی هزار گونه سخن در دمان و
 لب خاموش یک دوزخ و سوزا غرض و طوطای ساکت اول و غنی عالم یعنی
 بوند اول بویله ابدی که یک سوز بیلنگار که یک و یک سکوت اختیار اید و با
 کونده اید بیکر شدند اول حال کنی بصوت جنگ بگویم آن حکایتها جنگ
 صوتی اید دیه لوم اول حکایتی که از نهفتن آن دیک سینه می رود جوش
 که آنی از لکدن سینه جوگی جوش او در مراد شیخ منحنی و بی رقت صدای اید اسرار
 الهی به فاش سوایم که آنکه کشند سینه فرج و یک که کبی قبر ابدی
 ارجیلای دوشان مایه خود بر دشتیم بر شام بادا مبارک آنچه مایه کشیم
 مایه دوست آنچه او را حال خودی گفته ایم باد و دوست آنچه او را غم خود و
 بنواشتیم ای بابا رما از حرص و از طول امل بهر نواشتن عیش و دگران
 انباشتم منزل ما خاک تیره بود ما از خیر قصر و ایوان تا غنای آسمان

افراشتیم

افراشتیم با خدا و دوستانش جنگ مایه دست بخت از زبان مصطفی الدین ارمن
 ز جان در آشتیم حاصل کار کمال از دانه بدین بود و دام حاصل دانه و
 خالست از آنچه کاشتم بار بود طالب مایه دلی از بخودی خوبش را
 نمانش ساطع است نداشتیم شراب خانه کی از ترس جنب حوز و او بنسب
 شرابی جنب فرو کشند از بچش اید بروی بار بنوشتیم و بکنش شانش
 بار پوزنه ایچلم متضلل ایچک او از اید مراد بود که اول اسرار طریقی و اخبار
 حقیقی مخفی و مستور سوز اید شکای او علی الدوام سوز او کف
 خواهی که سخن ز جان آگاه شوی و اسرار درونی ز شسته شوی کم کرد
 ز خویش تا تو از هستی خود بخود به اتنی انا شسته شوی ز که می بکشد ووش
 بدوش می بردند پیمانه محله کشند اول کبی او مورد الله یعنی کوتردار
 امام خواجه که سجاده می کشید بدوش امام خواجه که سجاده چکر بیگ کتور اید
 او موزده مراد بود که اهل ظاهر و بری که همان ظاهر بیگ اید
 جماعه امام و بنوع انام ابدی طریقه سلوک اید بکس حالت قلوب
 بنحو داولی یا خود خاتمه داده وفات ایدوب اندون آموزه کتور بقره
 کند را با عی کر چه ترا هست نه در بازی در هستی خود جدا کنی انبار
 باشد که خود باز دهن در بازی در پرتو نور او پناهی سازی و کلا
 دلات خیرت کنه برانجات ای کوکل کخبر دلات اید به بنجات بولنه
 مکن بهشتی نباتات و زهد هم مغرورش عشق اید خزانة دخی زهد صانع مراد
 طریقی نبات بود که عشق مجازی اید با عشق حقیقی اید خزانة بیوب و زهد صانع

که عشق مجازی فریفتند و در عشق حقیقی ایستادند و زاهد صانع
 خود محض تصنع و رتبه بود که بر سبیل خجسته و لیل و لعل در نهان خانه عطا فرمودند
 و پیش **خانیا** سائل اگر پدرم دهی خواهی جزای آن دو بهشت
 از خدای خویش **بسم نام ارم نهی ای خوابه تو من** نام کرم بداده روی ربا
 خویش برداده تو نام کرم کی بود روا **گان داده را بهشت سنایی برای**
 خویش دانی کرم کدام بود آنچه هر چه هست **بوی بهر که است و نخواهی خواهی**
 خویش **تکل نور تجلیت رای انور شاه** نور تجلی علی و در **سکین زیاد بود**
 فکر **چو قرب او طلبی در صفای نیت کوشی** چون انک قریب استرس صفای
 نه **دو پیش مرادش** رسول الله علیه السلام **انک را بی و سستی در و انک**
سنی تکل نور تجلی در شول کم رعایت قلی نظر نور تجلی او نور و کرم اکو قرب طلب
ابده تصفیت نیت ابد علم او و سستی است رسول در دیوانه اگر در رسول
الله علیه السلام بپوشد من احب استنی فقد احبانی و من احبانی کان معی
بر عالم عابد بر مرد را هر سوال ابد و ب پیش **الله پلید رسو استقال**
ایدان عبادک ثواب اولدیمی اول اول عالم و پیش اگر و بشم باک اولسون
دیو استقال انک ایه هیچ ثواب بود قدر اگر است رسول الله در دیو استقال
انک ایه ثواب کثیر و در و سهیل نسری و پیش اصول فیه به جد بری
رسول الله علیه السلام حضرت نه افتاد و اخلاص قد و افعاله بری اکمل صلال و بر
اخلاص نیت در جمیع اعماله بجز تنای جلالش زور و ضمیر اولی شایع
جلالی کند غیر قلی کو کل و رونی که هست کوشش محرم پیام سر و ش که انک

کوکلی

کوکلی قولانی ملک خبر نیک محرم در مراد بود که رسول الله علیه السلام خفرتک
 صلوات و سلام ملائکه واسطه اید قلب منور و روح مطهره و اصل اولور
 نه کم بود شد ان الله ملائکه استیاجین فی الارض یبلغون عن امتی انی
 و نحو **شیر** **یا سید الانام** در و خواب تو **و روز بان کشت به و سبیل**
و شام نزدیک توجه کف خرسیم ماز دور **و دست ماهی صلیوت**
و السلام **رموز مصلحت ملک خسروان و اند** **ملک مصلحت مزاران** **بسیار**
بیلور **کدای کوشه نشینی** تو حافظ خوش **که نشود او نور بجای کوش**
سعد **ای حافظ خوش** بانه مراد بود که عالم ملک تصرفات تو بپیران قضا
و او نام او لیل بیلور **سعد** **انگرددن** **دکتر کوشه** **ده ساکن** **بر غیرت و دعوی**
تصرف و لاف کرامت **اوره که داب** **طریقت و کلور** **شیر**
شیر **می خواهم که مردان** **بود زور** **شیر** **آجی شراب** **استرا که ار**
بر اخی اه لا انک قونی **مکر یکدم بر آسایم** **ز دنیا و شر و شر** **شیر** **مکر**
بر دم و کلیم دنیا و انک **شیر** **دخت و غوغا** **سند** **مراد شراب**
تکدن عشق و محبت و فقر و ریاضت **در که آدمی لا بقا ابد** **که استیلا**
عالمی فراغت **اندزه** **تا که دنیا** **ساعت** **فاحصله طاعت** **حسبه بر دم**
راحت اولم **بغیر و نیان** **وانک** **شیر** **غوغا** **سند** **فراغت** **بولم** **و بود مرادی**
اینهمه **توضیل** **ایر** **شیر** **هر دانه** **چه بشم** **چو آب** **آند**
قطب که آریدم **تا چند** **بندای** **فلک** **آخورد** **و رتو** **بهر دوان** **بدر که**
دوان **و بدیم** **خاک** **ار خورم** **بهت** **زمانی** **هزار بار** **کانرا** **آب** **روی**

نیکوکاران

بیا بد خردیم **که** علم طیر مجوزم از دست سفلکان **چون** شمع غفلت بجا بپایم
 غنای صفت بگوشه غفلت روم که نیست **چون** مرغ غافل تر خوار می کشند
 بیا و رمی که نه آن شد مگر کسان **که** کتور تری که کسان مکنند این
 اولم **که** بلعب زهره چنگی و مرغ سبک نورش **زهره** چنگی و انگ سحر
 مرغی ادبی ایله مراد بود که زهره که اکا چنگی فلک و پیر تصویر چنگی
 صورت زهرا **و** مرغ که اندر قلبه وارور **که** فلک و برری چنگی جالب
 بری سحر که بدوب لعنه اندک مکنند مغرور او که بدوب مکن مکنند غافل
 اولم **که** لاجرم عشق الهی و طاعت پادشاهی عیش و نشسته اشتغال
 اندک **که** **دیک** دوست را که فلک خوش دهد **مغرور** شود که خواب
 خرگوش دهد **چندان** که بود چرخ فلک در گردش **که** نبش چندان
 که نشوید **ساعت** و هر دو در پروردگار و شهد است **دو**
 بسلیج زمان سفر است **را** حلقه بلی بود **فدا** حق حرم را ای دل
 از رخ و از شورش **حرم** فدا فنی ای کوکل یوانک آجی سندن و طو زلو
 سندن مراد بود که زمان دور و راه دور را میل پروردگار و نوک
 سفر است **را** حلقه سلی بود **لا** جرم نوک نهند **رجا** که **در**
 اچ چرخ سفل بر و ای و هر دو نواز **هر** دم بکست کار تو سوز دل
 که از **چون** مار گینه جوی و چون کریم چه خود **چون** می کشی بزار جوی
 پروردی بنابر **تا** کی دهن و بازستانی **مگر** تا چند سازی و شکنی
 مشک و ساز **چون** اقلاد پر تو کند آدمی که نیست **ز**م توبی درشت
 و نشیب

و نشیب توبی فراز **ای**ام تو راحت چه عهد توبی ثبات **کسب**های نشسته تو
 چو دور تو پس دراز **رسم** تو قصه عمر و شمار تو قبض جان **شکل** تو خنک
 و خفته و کار تو ترک و ناز **ای** خوش که که کوشه آفت او تو جو من تنها
 بر در تو سراجت و نیاز **کند** صید برای بگل جام جم بردار **بهرام**
 مشوب صید کنونی براق جام و جم فالور **که** من پیو دم این صحرانه بهرام است
 کوشش **که** من اولدم بوجوای نه بهرام وارنه قولانی مراد بود که بهرام
 نام بر پادشاه و ارادی **شکار** بشفول اولوب اکثر قولان و بد کلان جوان
 شکار بدب بریان ابدوی **و** جم ویرا بر پادشاه و ارادی **بشفول**
 و کار عالمی فایز ابدی **لا** جرم خواجه حافظ بنیادوب و دیگر که بهرام صید
 کنندن الدن براغوب جام جم **که** مراد اندن قلبه رآنه ال اکوب عیش
 و عشرت آخره بشفول **او** که بن صحرای دنیای اولدم و کزدم نه برای و نه
 شکار **و** بولدم **لا** جرم قلع دنیا باقی فالمر و صاحبی بونده اولمزان
 ترک ایدوب **والا** حوۃ خیر و باقی حبیب عیش و علم آخره **استغال** **کر**
 سانی باراد **که** فرصت مدام نیست **پوسته** دو چرخ که بکام
 نیست **مهر** و فاجوی زد و ران که در **در** طبع روز کار ثبات
 و ددام نیست **نظر** کردن بدو **شاه** غنائی بزرگی نیست **در** چرخ
 نظر آنگ **اول** و غنائی الف و مانع و ظهور **کلی** با جنبی حشمت نظر
 بود با مورش **کلی** بوعظمتی ایله نظری و ارادی **خریج** سینه مراد
 اولو له فقیرا **نظره** دلالت و تواضع است **دور** **که** **دور**

از تواضع کند خوی او است تواضع کردن و از آن کم است **بیادوری** است
 راز و مهر بنایم کل تا تراب صافی ده سکا زمان رازی کو سترم **بشرط آنکه**
 بنایم یک طبعان دل کورش **اول شرط** ایله که کو ستر میس اگر طبعی که
 کو کو کلنی مراد بود که عشق الهی که بی ریا و لا اکانظر ابدین و پانک فکری
 و خلقی اهداک و افکاس که در لاجرم انک ترک اید و ب باقی به بیادوری
 بسک که بود که واقف اولور طالب دنیا و فکر بود که ستر میوب اید
 غفلت نده تو متحرک **لولا الحق** خیرت الدنیا حسبه انک اوله نظام عالم
 فخر اولور ایدی زیر مال منصب هواس و انک سودا سی ایله خلق
 غوغاس چکر عالم نظام و انتظام و برر و الا اهل دنیا به دیل و در
غوغاس و مان ای کس تر از چندین قدرت بروری **تا یکی از بهر**
 تن و دیگران را چاکر **خویش** قریه کنی در آخر آخر غافل **کر برای**
 تیغ بست که سفت آخری **بمدا** و از شور بخشی سوی دیوان می روی
 خویش امجد پس از طلوع بری که سوری **کسی** شکای کنی فردا شود
 سوی دکان **چون** و ایمان می فروخته است دنیا می خری **صد هزاران**
حسب اموال و جان و سلطنت خاک کشته عمر را داد و بیا و صهر می
 کان ابروی جانان نمی بیدر از حافظ **جانان** کاشی بای پس و نذر فر
 حافظ **ولیکن** خند می آید برین بازوی بی زورش **ولیکن** که
 کلور انک تو ستر بازوی او زره **پنج** تو ستر بازو سکه کول مراد بود که
 ز نور الهیه حافظ **اعراض** ابله را ما استغراب و استغلام ابدانک

قصود

قصود استغلام و نقصان استعدا و ندن که فهم رموز کمال قدرت و قوت
 که کرد **اصول** صوفی کلک بچشم مرقع بخار بخش **ای صوفی**
 بر کل و بر و خرقه زد که بنفشه **وین** زهد تلخ را بی خوش کوار بخش
 بو آبی زهدی خوش **کیچ** نرایه بنفشه مراد صوفیه بند و ر که بر کشف خفیل
 اید و ب هسانی و صورتی ربابه و برو ب یعنی صوفیانه لباس با دین
 خالی و کلور انک ترک ایلوب و ریاضت بی عشق و زهد خشکی عشقه
 بذل تمک کرک و حصول به طریقی ایله که سهد **غافل** است ملول از خرقه و
 از رخ دل من چون کنم **سقا** جای بده تا خرقه را کلون کنم **سقا**
 کو بد که میخو ز راهدم کو بد محذور **قول** سقا بنوم من بند زاهد چون کنم
 کو لب لب ساغری بر باد چشم مست دوست **تا** خمار خود برستی راز بر برو
 کنم **ای صبا** زنجیر جبهه طره لیلی کجاست **تا** علاج این دل کشفه و مجنون
 کنم **دو** چرخم دور کرد از بار بختم یار نیست **الغیث** از بخت بد
 پاناله از کرد و ن کنم **بام** و شبای وصلش نغزنی کیر و دلش آن
 پری خورانی دانم که چون اخسوں کنم **خم** گرفت از بار غم نیست نسیم چون
 مهلال **وال** خونم با چو ابروی تو نامش نون کنم **طامات** و شطرنج
 در ره آهنگ چنگ **رسوم** الفاظ طریقی و کلمات روحی و عو
 حقیقی چنگ انگلی بولند **قو** **نسب** و طلب سابی و می کس بخش نسیم
 و طلبی نرایه و شراب خوار بنفشه مراد چنگدن پنج مرلقب در ایدی
 ای صوفی اصطلاحات و عبارات تصوفی و دعوی ارشادی پنج طریقه

قصود استغلام و نقصان استعدا و ندن که فهم رموز کمال قدرت و قوت

تو یعنی اول اصطلاحات طریق ارتقا داده اولان بشکله روح و طبع و طبعانی
یعنی صفاتی و صفاتی و صورتی عاقلی و حسی به ویرفته اند و صورت قوی
ایده قوی و محبوب عاقلی و شرب اولند و اولان شکله بر عاقل و بر عین
شکرت که تجاوه در افتاد و دوستم نامی نتوانم که در زهد فروشم
دل من نمیشود و داد که میسر دار **المنه** که نه دل مانند نه هوشم
زین پس نم و زندی و باز خوابات و زهر که جهان بند و هضم نه بوم
سجده سخن گفت و لم زو نشوید **سجده** قوی و که بروی تو نویسم
هر چند که پوشیده ام این و لایق مرقع زمار هوس فی کفتم از تو جوینم
هر صبح بیدار چه نه پای که چو در شب از میله آرد سوی خانه بروم
وی چاکر حلقه و زنون خوابات من حلقه بکوشان ترا حلقه بکوشم
زهد کرا که شاد و ساغر نمی خورند **آغز زهدی** که جنب و قبح المزاج
در حلقه و عین نسیم بهار بخش **چین** حلقه کنند بهار یله نقشه بود حق
صوفی به بند و که زهد قلبی محبوب حق اولوب قلب صافی اولند و غیبت
ایروب المزاج پس کشف و فیض بکنند آنی فضل الهی بکنه و بر راهم
شراب بعل زوای میر عاقلان **بولی** لعل شراب او زدی ای عاقل یکی
خون مرا بجا ز نخلان **بار بخش** بنم قاضی بارک الکلی جعوره نقشه مراد
میر عاقلان در مرشد عاقل مشرب در اکا خطاب باید و دیگر بنم بولی عشق
خالص او رب و شملات اسرار بنی هلاک قلدی بنی اکا خدا قبل معنی
انوکچون فاتم **سجده** و ت **سجده** ای خواجہ مرا بامی و منی اندر ما

کن

361
کن جان من دل خسته بجانم راگان **دلدار** مرا من دل خسته بگذار
بگذر ز سر شمع و سپهر و اندر راگان **برره** گذشت و بنی و دین دانه و
دامت **در دایم** فقیه سو و دانه راگان **ازنا** که بود برک کل و غم نه
که خیمه بهواران و کاش نه راگان **کجست** غم عشقت و ویران دل و جوجو
از بهر دلم کنج بویرانه راگان **یارب** بوقت کل کنه بنده عفو کن **یارب**
کل و قنده **قند** کن ای عفو قل **وین** ماجر اسر و لب جو بیار بخش **بو** ماجر
ارفاق کناری سرونه نقشه مراد کشف زمانده بعض اسرار سوسلم و ل
جریان خفیدن واقع اولان درجه و عالی و نمانش اولور لاجوم بنم اظهار
اسرار اندکم عفو باید مرتبه و علی و ن حادث اولش در دیو اکا نسبت
قبل **سجده** از کرم در من بیار نظر کن نفی **که** ندارم بخیر از لطف
تو فریاد **در سرم** نسبت بخیر و زرش تو سودایی **و رد** لم نیست
بجز دیدن رویت **هوس** پیش از آن که تو مرا جان بلب پناگاه
نظری کن **که** ماندست **را** عمر **ترسم** از آه که سوزد و هضم ناکاه
ورنه هر خط بر او **و می** از جان نفی **کر** بکنم بغلط از سر رفت
سری عفو کن نمانش و قدر که هر کم بخش **ای** انکه بر مشرب تصور
برده **ای** که بولی تصور و شرب نه الشمس **در** رین بحر قطره عین
خاک را بخش **بو** در زدن بر قطره بر لبه غرق شمس نقشه مراد تصور
واصل و اول و جدته داخل اولان دن فیض جوئی سست عباد که اول
حضرت علیا به عرض حال و کلمه محتاج **در** **فقه** و مور بنزد یک کلمه

که برود سخن بزند و روی در که سلطانی که برود ناله بدلی بیچاره و درود
 دل و نزد آن سروران و کل خندان که برود خبری از دل بخور که آرد
 سوی من اثری از تن بخور بر جان که برود پیش دلدار من آن خسرو و خوبان
 خطی حال از من و سوخته پنهان که برود شکم غم نور ضعیفی ای دل
 قصه ز مور بنزد یک سلیمان که برود شکرانه را که چشم تو روی بنان ندید
 اول شکرانه که سنگ کوزک بنروزن که برود عارف غم لطف خداوندگار
 بخش بزی خداوندگار لطفی عفو نه بغت که مراد فاطمه جان اول شرب
 معفو و در اندر بغت نبی و نیابتی عفو ای که سحر زمری که برود ملک
 شکرانه سببی عفو حق تسلیم ایدوب حق سبحانه و تعالی تصور که تکمیل
 ایدوب و تعصیر عفو ایدوب و عاقل **عفو** یا بسوی که عفو که باشد و بکار
 که برود که می رویم طریق ضلالت چند آنکه میرویم بقصد نمی رسیم
 ما از این ترد و ضلالت بخت است **عفو** خواجہ نو شکر کند باد و صبر
 ای ساقی چون خواجہ نوش اید و صفا شربین که جام زر جاف قطب
 زنده و بخش دی کاالتون قدحی کجی و پری طون حافظه بفسله
 مراد ساقی دوق و شوق و بر خواننده و در خواجہ دن مراد
 شمع گامدور و التون قدحی مراد آنکه قلبی در لاجرم اول خوانندیه
 دیگر که جوی شمع سواره غرض و فضل اید و اکادی احیاء بلبل اید
 حافظه قلبی و امت وانی عطا قلون **عفو**
 کنار آب و بای پید و طبع شعر و باری خوش صوکناری و سوکت دی و شعر

در خط و کتابت

طبیعتی

طبیعتی و بر خوشی که معشر دگر شیرین و حق کلغز از خوشی صاحب
 بر دگر شیرین و ساقی بر خوشی کلغزار مراد بود که صفای قلب است
 صوکناری و در سوکت کو که سپهر و علم طبع در و خوشی بار و رو کل
 آتوب کند و به مال قیلان شیرین دلبر در که جذبه الهیه در و ذوق
 و بران بر صاحب کشف بابر و چندان کشف حاصل اولان که در بوبیت
 مرهوندر اندا ای طالع دولت که قدر وقت می دانی اکاه اول
 ای دولت طالعی که وقت قدرتی بلیه سن کو آرا بدوت این عشرت
 که داری روزگاری خوش سبکی اولسون لکها بو عشرت که بر
 خوش روزگار که دارد مراد بود که طالع دولت خطاب ایدوب
 ایدوب و بر سکا بو جمعیت خاطر و وقت ترفیع حاصل اولیجی بوند
 قدری بلوب تضییع اقلیدوب عبادت صرف ایدوب بعد و عاده
 ایدوب لاجرم غلغل اولد که غطیل وقت و تضییع عمر انیم که صوکی بوافند
عفو بکفر است در هوا و هوس روزگار ما ضایع شد آنچه بود عمر
 اختیار ما بر باد شد بلبل و لب موسم شباب اندوه غصه ماند از و
 یادگار ما روز طرب گذشت و توانیم هم نماند اکنون چه آید از تن
 زار و نزار ما نازفته بهج راه زبای اندر آمدیم ناگفته بهج گاربت
 وقت گار ما که چه کناه و شوقی زاندازه در گذشت که چه بباد رفت
 هر روزگار ما دارم آید آنکه نیازند در شمار و در جنب خود او کنه بی
 شمار ما عبد الجید بکر کن هم چو فطره نبوت بافتاب چمن پروردگار ما

هر کس که بر خاطر عشق دلبری ببارست **مراد** آنست که خاطر او زده بر دل
 عشق زده بر یول وارد **سپید** که در آتش زده داری کار و باری خوش
 پوز لگی دی آتش تو که سنگ بر خوش کار بارک وارد مراد بود که نور
 او تنی با دوز که زود ضرر او لاف ایچون توشی ایدر استونک که کوکلند
 دلبری و وارد در آنک خوش کار و باری وارد و پس کوز و کملک ایچون بوز
 لک با قیچی کر که **از طلب** کرمی فراید **داغ** و در و او کمال و در
 دلش تو جز در و طلب کاری مباد **عروس** طبع را زبوز فکر کرمی
 طبع کلنه زینتی بکر فکر ندن با غلام بود که نقش ایام بدست افتد نگاری
 خوش **او** که آیام نشندن الود و دوش بر خوش نگار مراد عروس
 طبع کلن کلام غیب در آنک زینتی بکر فکر او لک کار زان ایله کلام و غوغ و نظم
 و بوب ایله و الحاح زحمت چکینه کمال کلام حلال اولد **مرکب** کمال است
 چکک اک الیم خیرا نام چکدی حق ایچون بدای تمام حق استین بریدر
 اگر چک صوفی بلا زحمت اک کماله بود در حال کلام شب صحبت غنیمت دان
 و داد خوش دلستان صحبت کچه غنیمت بکر و خوش لک و داد فی ال
 که مهتاب دلفروزت و طرف جویباری خوش که کوکل فرزند جی آی
 ایدکی در و بر خوش ارقاق کناری در مراد بود که صفای ظاهر حلال اولد
 و فن غنیمت بلوب انک کین کچه ده خوش و لک مقتضای اوزره اولد
 شب یار من شوی برسد خواب کمران **تفصیل** عمر دانم و تقطیل روز
 کار **میر** رکاسه چشمت رقی را بنامیزد **بر سر** آب کوزی چنان غده

ساقینک

ساقینک آدی چنچون **که** مستی میکند با عقل و مراد و خاری خوش **که** سنگ
 ایدر عقل ایله کوکوتر نینه کتور بر خوش کار مراد بود که بخت نظری عقله بخت
 و بر که دنیا بی فراغش ایدر در و بر خوش کار و بر که امر دنیا و بیمار
 اولد **خواب** نرکست تو سر که ان بر خاست **خوش** و لول
 از جان یکنان بر خاست **چه** کرد ندانم و چشم جادو بیت **که** از نظاره
 کنان نوره و فغان بر خاست **چنین** که من ز غرق تو بر سر آمده ام **کرم**
 تو دست کمری کجای نوان بر خاست **تو** در کنار من آناس از میان بروم
 که هر کجی که در آتد یغین کان بر خاست **بغلت** عمر شد حافظ بیا با بخت
 غفلت ایله عمر کنی ای حافظ کل زلفه بینا **که** شکوای خوش بخت
 بیاموزند کاری خوش **که** سنگ خوش اولی شغل لک او کر نه از بر خوش ایش
 مراد بینا دن خانقاه و معبد در و شکوای خوش بخت مراد خوانی بانه
 در لاجوم اندر خوش غل او کمال ایچون عبادت خانه التوب غفلت ایله اولمک
کرک **جمع** خوبی و لطف غدا چو پیش خوبی و لطف **جمع** معنی و معنی
جمع رانک آئی کبی غاری **لیکنش** مهر و فانیست خدا با پیش لیکن
 اکاشفت و وفا بود یاری ویرا کاکا بلکل که بوند **اوج** ضمیر غایب محبوبه
 راجع در و مراد اول محبوبدن نفس در که ره حک مشوقی در و نفس جمیع
 و لطف در که کلمات کثیر به استعدادی وارد و آقا روحه و عقله و فکله
 و عهد و وفا و پیش بود رانک کچون **توفیق** الهی و علماء شاهان لادن
 انهم اهد نفی فانها اما لاه بالشو **در** من حسن نظر جو بکار شکی

معنی و معنی

بخت زنده دلا ترا ز بارت نکند **•** دل را بجز امروزی بر ما به حسن **•** خیف
 بخت بدین مایه بخت نکند **•** ملک دل بتو دادیم مکن تا را بخش **•** چه بدان
 شرط سپردیم که غارت نکند **•** بکشتن دلت وصل آر بدو عالم بدهند **•** بدای
 خواج و بستان که خشت زنگی **•** نکند و در حرم کعبه و مقصود طواف **•** تا بخوابد
 دل پیش طهارت نکند **•** دلبرم تا بدو طغیست و بیازی زوری **•** بنم کو کلم ال
 محبوب رو کو بچکد را وین ایله بر کون **•** بخت زارم در شرح نباشد کشتن
 اولد رینی زار و سرده اولد کنایه مراد اولد کلر الا ان شاهدون خود که
 خفته تشبیه اولد زنگم قصیده برده صبی و بیش **•** و النفس کا لطف ان نهله
 شب علی **•** حب الافاخ **•** و ان نقطه تعظیم و بره و لعبت ایله روحی جدا کرد
 یعنی مذاکرات آخره گرفتار ایله عجب که سرده اکا مضار بر اخرجرم دیگر **•** من همان
 به که ازو نیک نگه دارم دل **•** بن همان او یکد که اندن ایو صلیم کو کل که
 بدو نیک ندیدست نوار و نکشت که برافرو او کو رمد آن صفیگر مراد بود
 غفلت قلب صلیب بخت شایم انیک که نفس او بر فر بنز قلب او کا بنو صلیم **•**
• من شرح هلدرا کا قلبی بنانه عاقده **•** عرف ابوالان جا هلدرا قلندر کلدن
 اعتماد **•** چارده ساله بنی چایک و شیرین دارم **•** او دوت پخته بر
 چایک و لذت مجوسم وارور که بجان خلف بکوشد **•** چارده شش **•** که جان
 ایله قولدر اکا او دوت کیچک آس مراد چارده ساله مجوسم خزان عظیم
 که او دوت روایت ایله بری شیدن مروی و رو چایک و سر بر الوار و ر
 که تداوت تکرار سر خط اولنمز و لذت و در که بر اعرابی شهره کلوب خزان عظیم

استماع

استماع ایدوب هذا کلام من فان له حلاوة و لعل و یوسف انمش
 بوی شیر از لب میچون **•** شکرش می آید **•** ندرت نفس انک شکر کی نیدن کلور **•**
 که چه چون بیچکد از شیوه چشم سپهرش **•** اگر چه فان طهر انک قره **•** که ز کوشش سندان
 مراد بود در نفس ان فصیح سوله شکر کی کلام لذت سوله اگر شهنانی نظر فلک
 خانه عینت اولور انو کچون عقله خطاب ایدوب **•** دیش **•** پای از حد
 شرح برون می نهی منه **•** خود را سپهر نفس هو امیکنی مکن **•** بی جمل شرح کیمت
 خدای ز چاه طبع **•** این رسته راروت رثامیکنی مکن **•** یار دلداری از
 قلب بدین سال شکند **•** بنم کو کلر و نبی یارم الرقی بنیک کی صر
 بر و زود بجان داری خود با دشت **•** التز نزل کند و جلا و لکنه پاد
 آن مراد اول بارون که کو کلر دو تر نفس در که کو کلر آنو کند و به فکر فکرات
 معصیه از کتاب انک ایله ان برو جهل نکند بر که هلاک ایدی به ایستدر
 و شوکیه شفقند و که کند خانه دخی هم اینتر پس بیکه یارم اولان پگاه
 جلا و لکنه نایق اولور نوذ بانه طایفه شتره **•** با الهی خانه قلر خنکی خانه
 هیچ اکا جم بمنز بر خط نفی **•** در بی ان کل نورسنه دل یارب **•** اول
 یکی بنش کل اردو بنه بزم کو کلر یارنی **•** خود کچا شد که ندیدم وین چند شش
 قنر کنده که کور مدک بود کلر و فنده مراد یکی بنش کلدن ابتدا و حاله و فغ
 اولان شفقند لا حوم کشف الهی و افیج اولی **•** قلب جانب حنه مقلب اولور
 پس انک مقام و حالنی الله تکما اعلم **•** آن دل که زدست و بران بر بودم
 هرگز بکس ندادم و ننمودم **•** جان تو بیک نظر جهان بر بودی **•** کوبی که هزار

سنگ از که برک و شکر کجاست بگذر ز عهد مست و نیکوای سخت خویش کج
 کند که است عهد نیک و نیک سوزادن مراد بود که هر کلمه است عهد
 او و حتی سوز او لا اله الا الله جزوین با غنایم حسنه جاذب سنگ و بر سنگ
 کور نیک مراد دل که کرد که دلدار و کریم زیارین و غایب
 به که مهر خویش بر کبریم چو با ما نیست پیوندی نیکار است بهانه روم با کبر
 عهدی و پیوندی و کریم نیکه من دارم عهد خود و در نه کجا بشم کل زین
 تازه تر چشم نیکو خوشتر کبریم بجای سخنش دوران کند سخن برای آن و کریم
 سنگ نیست را من از دستش شکر کبریم همین منزلت این شهر است که صبر شهر
 او بندم گنم ترک دیار او روم کار و کریم کرمی جزو حادثه سر بر فلک
 زند اگر حادثه نیک قاتلی بوی بکشد فلک او را عارف باب نرنگند سخت
 و بخت خویش عارف صوابی است که اسباب و معانی مراد بود که عارف اولی
 فضا به رضا و یروپ حوادث کثرتند قضا و کثر او نیز ای حافظ ار مراد می شری
 مدام ای حافظ اگر مراد مدام پیر او بدن جمیع نیز دور نماند ز سخت
 خویش جمیع دنی اراقی قائم از بدن کند و تختن مراد نیک زوال و دولتی
 انشغال بپایند آن قصر که بر فلک می زده بود است امان هر درش
 نهاده اندی رو و دیدیم بر کنکره اش فاخته و فریاد می کرد که کو کو کو کو
 مانتی از گوشه و میخانه دوش بر فاخته نیکو که
 سندن دوش کجی گفت پیوسته می بنویس دیدی بنی که کنا ای شراب
 این مراد میخانه دن فاخته در آنکه کوشه سندن مانتی غیبی سالک مبتدی پناه

فصل فی فضل فاعلا

ادوب کنا ملک یا لغو نوبه قبل و عشق الهی نوشته مشغول اول و بدو کن
 خبر و میر کرونه مدد کار کنا بکار نبودی او را که سر حد کرم راه
 نمودی و نوبه نمودی که در خیز کشودی نیک غم از این عاصی که ز جوی بنودن
 عفو الهی بکند کار خویش عفو الهی بکند و آیشی مژده رحمت
 برساند و شش رحمت مژده حسن این نذر ملک مراد بود که حق نفا
 کند و صفند و هو الذی یقبل التوبه عن عباده و یعفو عن السیئات یورب
 دخی و الله لا یخلف المیثاق یومئذ و نائب و مؤمن اولی که حقند تنزل
 علیهم الملائکه الا تخافوا ولا تحزنوا و ابشروا بالجنة الی کتم نودون
 بهورست در لاجوم توبه اید جلد عفو الهی و عفو حسنی چه کنا مهران عفو و ملک
 نودا رحمت کنور لطف خدا نیست از جرم کشت حق لطف لطفی بزم کنا مهران
 زیاده در نیکه و کینه جلوی خوش باشی بملو نیکه و نه دیگر کن مراد
 بود که مغفرت شسته تعلق و کثرت معیت عفو نعل لا بقدر و میوب
 توبه به اقدام آنکه که که کثرت عطاوار الی غفران ستر صحن و در
 ستر غنیمت که تواند گفت نی در وصلت کس تواند گفت نی و بدو
 هر کس عارف مراد خاک در کاهت تواند رفت نی از کس نماند حال کشت
 هیچ بی دل اکل شکفت نی پیش خورشید سخت چون در راه آفتاب
 از ذرات خنجهفت نی خلقه در می زوم گفتی و را اندران بودم که
 غیرت گفت نی آخر این بخت مرا بیدار کن هیچ کس بکنت چندین سخت
 نی لطف کن ببدل عراق طاق ماند ای بخوبی در جهانست جفت نی

این خود خام میخاید بر بو خام عقلی میخاید البت نامی اعلی آوردش
 خون بخوش تا لعل شراب لکه فانی جوشه کنوده مراد بود در عقل
 معشوقه عشق الهی دن غافل در آن خانه الهی بهشت عشق
 حق الهی همان جوشه و کندول خوشه کنوده غزل از کربان خفایق
 چون بر آوردم سری نوش کردم از شراب بی بازی ساغری چون
 ندیم سرخوش نه راه بی خودی کردم طواف مردمی در عالمی هر غنی
 در کشور ناکهان از دور آواز سرو آمد بکوش سرخوش از جام
 تجلی بر طرف سبیل بری رست و لا بفعل در آن بزم آدم دیدم
 ز شوق های هوای قدس را بر طرف نقش بری در دل مریدم خام
 عشق بازی مستی بر سر مرید ز ملک بی بازی سری جود و زان بزم
 بزم و از نشان قدسی عالمی غمزه زان فوج و از خیل ملائکه شکر
 کرازان گلشن بسوی عالم آید یک نسیم در بنی آدم مانند هیچ روحی در
 بری چون نظر کردم در و از دانه ها بشاختم کان دل من بود آواره
 بکوی دلبری گفتن این عالم چه جای شست که اینجا جبرئیل کرپر در شعله
 سوز از وجود او بری گفت عشق پاک عاشق را درین کوی عشق
 تا بفعلت فکری تا پاک در هر نظری زیر لب خندید و گفت این باگاه
 عصمت جو من از زده اینجا نه دار دیگر اگر چه و حالش
 نه بکوشش هند اگر چه اله و حالش دور شکله اید و بر منزل
 قدرای دل که توانی بکوش بر مقدار که قادر کنی ای کوکل دورش مراد
 بود که

بود که سوس البند میخاید اولمزا تا اکثر علی اولان محروم قالمز به اندرین ره
 می تراش و می خراش تا دمی آخر دمی غایغ بکاش کوشش من و علقه دیگر
 بار بنم قولاغم و بارک زلف حلقه سی روی من و خاک در می فروش بنم
 بوزم و شراب صباخی قبوس طراغی مراد بود در که بنم قولاغم غیب هویت
 حلقه تا فکلس در و بنم بوزم میخاید قبوس طراغی غمزه سر زدن بنم اول غلبه
 و بوملا زدن خانه اولمزا جرم من طلب و جد و جد من فرج الهی و جلال
 حسنی و صول حاصل ایدرم که هر که جوید پود و هر که پود باید پود داند
 انکه خرو پابنده بود غایت جوینده پابنده بود زدن حلقه کنایه
 صعب حافظه زندگی شکل کنایه و کلدور با کرم پاوش عیب پوش
 عیب او بختی پادشاه کرمی پله پالنه کرمه مراد بود در که حضرت خفکعت
 رحمتی بر مرتبه در که اکانت حلقه زندگی شکل کنایه و کلدور
 ای آله من و الهی کرم نت عذر خواه به قطره ابر رحمت تو بستر
 از پی شستن کنایه و او درین شجاع است انکه کرد و کادین کای
 شجاع او کله ابله روح قدس حلقه امرش بکوش جبرائیل انکه
 امری حلقه سن قولاغم مراد حاکم دین اولانه جبرائیل امین خدایت و عبودیت
 ایدرد پلدور شاه آن نیست که حاکم کشاج بود و شایسته که
 او حاکم ارواح بود ای ملک العرش مرادش بد ای عرش پادشاهی انکه
 مرادین و بر و ز خطر چشم بدش دار کوشن بار من کو زعفر زدن قولاغم
 دوت اکا مراد پادشاه اولنه خیر و عاود

مجلس خلعتی خلدور حلقه

بار بآن توکل خندان که سپردی بختش بار بآل کیم خندان مگر که اصر
 لکه یعنی تسلیم بندگی بکافی می سپارم به تو از چشم حسود و چشمش
 اصر برین سکاچ حسودی که زدن آنی مراد اول کل خندان که نفس
 از دست در آید خیر و دنیا و رنج آخرت و کل روح و جسم چندان مراد اولی در کل
 حسودت اولی بآل آدمی اندک اخراج اندک در لاجرم نه حضرت حق
 اصر لک که شیطانیان خطای چون بکلی جمع امور و تسلیم و اعتماد اول
 حضرت که بآن تو جمع کار خودی مگر کار بگو حسنااته و باوی
 گذار ز غیر خدا هیچ یاری بجوی و فو قست امری از الله کوی که چه از
 کوی وفا کثرت بعد مرحله دور اگر چه وفا کثرت پس تو فاق اراق
 اولی دور با و افت دور قرار جان و نشتر اراق اولی دور و رقت
 آفتی از جان و تشن مراد مصراع اول فتنه شدن نفس حالیه باینکه که عده
 و فاعل شدن غایت بعد دور مصراع ثانی مضمونی و عادی که نفس فاعلانی بیک
 اولی بجان و نه ضرر عذاب بلکه طلب بدر الهی بهنگام سپردی مرا
 تنای نفس جان من بشو چشم نفیس جان من کث و کثر از کار نیکم که
 که بسیار دارم من اعدای دین که بعضی از ایشان که بعضی را
 عیبها خواهند نهاد بگردن مرا بار ایشان نه اگر بر منزل سکر سی ای با و
 صبا اگر مشوق سرفتنه ایدر سکای صبا بلی چشم دارم که سلامی بر رخ
 بمنش کوز و ترم عین اقتدا ایدرم که بر سلام ایدر رخسار من بپوشان اکا
 مراد توجه سپردی حضرت عزیزه نشا جان و عرض حاجات انما سس طلبیدر

سلام

سلام علی العبد الذی کان بیننا سلام علی العبد القدیم سلام و باری
 انفس خالف عهد ما بواضعت قلبی علی الحب الدوام بادب نافذ کتبلی کن
 از آن زلف سپاه بادب نافذ آج اول زلف سپاه بدن جای و لای
 عزیزت بهم بر منبتش عزیز کو کلل بری و بر برینه او رده مراد بود که
 غیب صیبت قدوس لیا توجه و تملک بتدک فاعل رانک اسرار اخبار
 اهل تربیت و طریقت و بد کلر تک خلافت اجتناب کر با حق دانستم
 خدای نهی که او یکبست ذات و صفات و بکالت و بر دوام حق
 است و لایزال و قدیمست و لم یزل مانده ایم و خالق ما دوست
 و السلام که و لم حق و فای خط و حالت دارد وی کو کلک حق
 و فای کسند خط و خاکمه وار و محترم دارد در آن طریقه غیرت کشتن
 محترم که ت اول غیر بو کلل طریقه آن مراد بود که روح نشا توجه کوی به
 خطاب ادب بر که مشوق حقین حضرت عرض ابد سنکه اگر چه نفس عده و فای
 انبیا اما قبلک حق و فای وار در سنک شریک خطه و طریقت مزین
 لاجرم انما عز حضرت عزیز و محترم و و نطق اگر که کلام دل که زجان
 بسنه و فای تو نیست کلام جان که ز دل سپردی تو نیست بدن
 خوشست دل من که برت و عالم ولی که شنبه زلف مشک سالی
 تو نیست ترا بجای من ارجه بود و لیکن بجان تو که مرا هیچ کس بجای
 تو نیست بقای خویش برای رضای تو خواهم بقای خویش نمی خواهم
 از رضای تو نیست که از دل جان جان و دل فدای تو کرد و مکر

خود را بر اینها شهادت می نویسد در مقامی که بیا و اوست نشاند بر قاصد که
 اینک پس یاد نه شراب بچه را سفله آن است که باشد خبر از خوش تر نش
 دنی در اول است که کند و کند خبری او را مراد بود که عشق الهی خوش اید
 بخود او خوب ماسوی بلکه کند و بی بله فراموشی بفرستد دنی در عالی است
 و کلمه پیش از خدا آن دم باشد درست و صادق که آن دم
 وجود خود را اکل کنی فراموشی عرض حال از در میخانه باشد و دست
 عرض و مال بنیانه چو بسند خرق او نیز هر که این آب خورد و رخت بزد
 خنک شد هر کیم بصبوبی بجز قاصد و گزنا آتش مراد بود در که خائنه و این
 طلب عرض و وقار و شیخوخت و اعتبار استیوب و تحصیل مال قصد استیوب
 طایفه حق اولی که عشق الهی خوش اید و حب حق اختیار اید در عرض
 و ناموس و مال و مقامی محو و افنا آنکه کرک است من از دنیا و مافیها فراتر
 دارم و دارم نگارین که یک بویش به از دنیا و مافیها است هر که
ترسد ز حال ندو و خشتش نه حلال هر کیم که فور قرصه لادن عشق غنچه
 سی کا حلال و طهر سرمه و قدس بابت و دهنش بزم بستاند
 ایامی با بزم لبه و آنکه اغری مراد بود و که عشق اختیار اید نفع و ضرر
 هر نه واقع اولو رسائی قبول آنکه کرک و حقارت و عزت و فرقت و دوست
 اکامین اولی که نکوی عاشقی از عاقبت نشان ندهند بدان
 کسی که بدو این دهند آن ندهند چو عشق جان ببرد نشکر کوی کوی
 دولت عطیه است که کس برای کسان ندهند ز دست می توان و اب

خوب

خوب و با نرا اگر داد دل با مهر بان ندهند بگفتن که بکس تا بزم
 و بزم جواب داد که راحت بکسان ندهند بجز رزق انا
طریقت حسود نیست همین بود که ز خون ریزش امان ندهند
شعر حافظ به بیت الغزل معرفت حافظ شری و و کلی معرفت سوزنی
 آفرین بر نفس و لکس و لطف سخنش آخرین آنکه که کل حکمی نشند و نورنگ
 لافتنه مراد منطوق در ظاهر و در و انصاف بود که خواجه حافظ جمله
 شعری معرفت را بر سر پدید که صورت مجاز و بود و کلو لطایف و ج
 ایستد بر این طریقت امرا حقیقت فهم اید را اگر چه حواله شریک به
 ترغیب کمان اید را ایدی لیکن به فکر کسر حزن معلوم اید بیکر که مراد
 مجاز و کل حقیقت در و صلاحه ارشاد و نصیحت در قافیه جلانا بندش
 دل در و بند ز نو توبه ز پیران که هر بند مکن کاری که از تنگ و ن
 شود رویت سپید و ز قیامت جو از تنگی رضای کرد کار است باز
 تنگی نظر کن نامه راست ز آرم زندان این معنی فرا گیر ز تنگی کرد
 آید مرا گیر و این جو بر شکست صبار زلف غیر اوق
 چون صدی صبا آنکه صبا صبی زلفی به شکست که بویست زنده شد
 جانش هر صنف که سپید او غرضی حافی و در که او بود که نوال کس
 که تو بجه سحر می غیب هو بند که فتنه اید و ب یعنی اندون خفته و فیض الو
 و جعلی نه هم ائمه بدون با مرنا حسنیه اعانه و ارشاد مخلو او منکر او
 غیر که کجانه حیات و بر و ب لولا المیزان معارف و برتی بوجیه مرشد او نور

منع منع منع منع منع

کجاست گفت که شرح غصه و هم خنده در بر هم نفس که غصه شرم و بر هم
 که دل چه بکشد از روزگار بجا نشن که تو کل نه جگر انگ بجان ز مانند
 مراد بود که روح انشا عالم غیب حضرت عذبت الهیه و ابدی چون
 انون عالم کون و فساد کلدی آدم کبی اول حضرتان دور اولدی اند
 در و چو ظاهر اولوب ساکن بتدی و طالب و حصول الهی اولوب و حصول
 بود چون حکم کعبه طالب است که اگر ارشاد ابدی پس برقی بر و در دو
 بیلن تا کجاست بجان قلم و ارشاد ابلوب و در نه در کافلم نه کم حضرت
 مونا ما اول مشویده و بر بیت سینه خواهم شکر شکر از خرق
 تا بگویم شرح در و اشتیاق پس طبع مرتبه و ارشاد و اصل اولی که حالی
 بجا و بیت نامان طالب اولی و ذکر در سینه صبح و فائده که بر دست
 و فاصحا کعبه بزمانه که اندی دوست زخون و بدنه ما و مهر نوازش
 بزم که ز و فرقا ندان ابدی انگ عنوان مهری مراد بود که است بر تک
 نو کنند اولی مهر و فایده و استغفرین با کجای و چه کجاست
 استغفار و عبادات قلوب توجه سحری جناب عزت نامه طاعتی اولوب کعب
 عنوان و مهری کوزم پیش ابدی که انعمی ابتداء عالم ابدی زمانه از و
 حکم ار و تکی خست زمانه کل پیرانند کعبه بزرگ مثال و دوزدی ولی
 زجرم تو در غیبه که در بهانش و دل کعبه بکشد غیبه و کز کون و ریت
 بازاران آمد انضا که می باید مانند خ خوبت اگر کل نبود شاید که هر سوزی
 من صحن نظری باشد نظار رویت را چشم در کم باور روی توجه هر دم

است

است با آنچه شود و دل خوش کین ممد کل خندان بسبب اینی باید آن روی
 حوهر تو حال بچین دار و پیداست ولی خود را از دیدن بیوشانند روی
 دو درین منزل از بهر توانم خوش دل و زنده دل عاشق را دنیا چه کار آید
 تو خسته و نشد عشق را که اندک بدید کس بر دهن من و شسته کت ز ظاهر
 اولدی تبارک الله ازین ره که نیست با بانش اعلی و راته ببولون
 که بود ز نهانی انگ مراد بود که ای طالب کس طرح و مانده اولور کس
 و سیرانه نهایت بولمر شش و حج الیک و رسم دارک کعبی و الیک سبی
 و الطواف و عمری ار و ن فیک می علی النفا یا یستغنی و علی العبد و اقامتی
 اری زمانی فی الصلوة بکسر یا فعدت و نور و جهک قبلتی الصوم عذی
 عنک ال فریفة العطر صلیک یا کلک فطرن زکوة قبلتانی اهدی الی
 نهج الحق من اراد هدی استی و اسی الیک طالب و لم یتیم لو صلی الیک کعبی
 و لو عز فیک الذل مالذنی الهوی و لم تک لولا الحث فی الذل عزتی اجمال
 کعبه مکر غدره روان خواهد کعبه تک جلال مکر بول که کیدن اک عذر فی دلیله
 که جان زنده و لان سوخت و در بیا بانش که که کل دیر لک بجا باند
 بیا باند انگ مراد کعبه دن حضرت غم نذر و انگ س الکل الی انگ طهرتی
 خلند باندی را جرم انگ جلال جلیل بولرک عذر من و بلبوب یعنی اعتذار
 فعلی بلبوب تکثیر تجلی خلق کر کدر انرا که خرق می بسندی دوزی
 دو بخندت اشتناک بدین شکسته بیت الحزن که مراد بود
 غصه اوی صفت کم کتور نشان یوسف دل از چه نخواست کولر یوسفی

نشانی آنکه امکی قویستند مراد سکه و در روح فکری با عقل متکدر و
 ویت الزم بحر خلوت و جاده زکند اندن مراد مشاطت بر سر مشاهد
 در لاجرم روح فکری و عقل قتل الاحوال بوسیله قلبی مشاطت اسرار
 نشانی که نور در دیوانه دارد و در **در** وقت نیاید هنوز که است
 در کنار عمر با نور رسیدن کی ازین انتظار وقت کل اندر چمن وصلی در است
 و عده نیکت اگر چه در روزگار عمر جوانی جوید بگذرد و بی درنگ فرست
 آیم تنگ فوت مکن زینهار در چمن عمر توانست جوانی کلی کای که نمرود
 شد باز نیاید یار مشکلی بسیار است در ره عشق حبیب کبیر که گویند
 حل صوبات یار بگیرم آن سر زلف و بدست خواجه و هم دو ترم اول
 زلف او جانی افندی که و بر رم که داد من بشاند ز مکر و دشمنی
 که بنم دام آلا الی مکر و حیل کنند مراد بود که سکه عشق نیمه غایت
 و مشاطت دارد که سکه طایفه ساده و صاف و مکار و کاشنه که ستر فراموش
 انکه و جانی دو نوبت بیخ افندی الله و بر مکر که تا که حلقه کلاه و تسهیل موصلا
 اید سحر بطرف چمن می کشندم از بلبل صبا چمن گوشه سنده بر کشندم
 ببلدن نوای حفظ خوش لهی خوش الحاشی خوش و تلو خوش از نو
 حافظه آنکه مراد حرف چندن جانب صفت و آفت و در و ببلدن
 مراد و اعطای طریقت در لاجرم انکه نوک حافظه زبان شیرینی و او آواز زبانی
 در **در** من خواهم غم یا خواجای خوشی بن خواج
 کند و خوابانی یار مکر غم من ز غمزه او تا که غم بر دل آید او را رنگ

غمزه ای

غمزه ای

غمزه ای غم او فنی یار که کو کله مراد خواجای بدن بونده دنیا و در خوابانی
 دنیا به منسوب اولاند و یار خواجای غمزه ای که و ایم بر عقل
 قبیح و عقل شنیع با قلب مجروح بر اوق او روبرو الم ابر شد در آن کجای
 بر همین از نفس عین بیاس که بدتر رفتاد شیطان بود اگر چلیپا
 سر زلف زهم کیناید از زلف او جانی جانی بر برون آید و بس که شود
 فتنه بر آن کافر کیش بنیم لک او لور او لک فرزند صیقل فتنی مراد
 بود که نفس بی طبع اضلال و مراتب مکاید و او که بر برین چلیپا
 و صندم ایدوب که سوره یک نیمه سلمانی فتنی و مقبول اید رفو و با تبه
 من شرو و انفسه من ستیاری اعان با تو پیوستم و از غیر تو بپریدم و
 سکا او شدم و سکه غیر کون که کم کو کلی انشای تو نثار و بر بیکانه و چون
 سکه آشنای کله و قدر باد و خصم سودا سی مراد متکدن روح انسانی
 یا عقل جفا درونی طبع مراد و نفدر لاجرم ع یا عقل نفع و دیگر لک اتصال
 و تعلیم اولدن برو کو کل می گردن کسدم زیرا سکا اشنا اولوب مطیع
 اولان که یاد از حق فنی رعایت و اقربا صلا ننی حایت اینهمه
 کفتم مکر بعد موت و فاکنی روزی رعایت دل بخور ماکنی مرکز
 کمان نبرد می از تو بدین طریق آیین دوستی و محبت ماکنی از عاقل
 غمزه ای تا چند کسری بر خستگان سوخته ای بی فاکنی مکر از عاقل
 و مشو بار و شمنان جینی بود که مبل بر ناسرا که از خوی تو غریب ندیدم
 بخبر بیکان بصحبت خود اشنا کنی بفنایت نظری کن که من دلشده را

اینست بیک قند تالور عقل یعنی عقل فائز که بمنون کنی افعال فیه ایدرم و چون
 سنگ نهوانه نازل و لان کوز که کورم بجا که تولا ف و دمنز که بندن کلام
 خیر صادر اولر یا کلام ملک که ده تا ثیری که اولر **و اعطاکم خورش**
 خود کرد و هرگز بخشش نگیرد دیگر منم غلام تو و زان که از من آزادی
 بن سنگ تو کم اگر بندن از ادای یک مرا بکوز و فروش سراب خانه فروش
 بنی نیجانه برواقی صیانتی صفا مراد نیجانه دن خانقاهدر واکا برواق
 صائن انک حوالی بچ صائن رو اکا قول اولوب خدمت ایدن و کیر خردر
 لاجرم روح عقل فیه ویرین بجا قول اولوب الله قول فیه دلالت ایدرم
 اگر بندن از ادخار ای یک بنی خانقاہ خدمت فیه نصب قیل یعنی ای نفس خانقاہ
 بجز سنده کنی اولوب عبادت و ریاضت موافقت و مساعدت ایدرم
 باری خانقاہ خدمت ساعده و موافقت قیل بسوی آنکه زمینجانه کوز
 یایم **فقوا** ایله که نیجانه در بر برواق بولام **روم بسوی خرابانیا** کسم
 بروش کیدم خوابا تیار دوستی سن جگرم اموز ایله مراد بود که اول
 رجا ایله که خانقاہ دن بر صوفی حصه سن بولم اصل خانقاہک دوستی سن
 او موزم ایله جلیس زیرا که پنج اتفاق افتد که در که خادم خانقاہ اول
 صوفی و متناضد رفیق اولو شیخ شهاب الدین دیش بر و قند صوفیلر
 خلوت و ریاضت ایدی که بر صوفی خادم خانقاہ اولوب نوئلر حوالی
 و مهمان و خدمات کور ایدی بکاشا سده و مکاشف و شویله ظاهر اولد که
 خانقاہده اول صوفیلر جلوسه نه و کلو فیض اولدی ایسه اول خادم خانقاہ

اول جمله من قدر اولدی کوز به تعبیر نه بدین ان مراد اید که انک شاد و اور
 بلکه کوز اصلده بدن انسان اید و کینه تنبه **در باب** **معنی** از کوز که ان
 کوز فراوان بر دم بر می کردم و پیش جریان بر دم کوز بریان حال
 می گفت من نیز ازین کوز فراوان بر دم **و شوق** لعل تو سقای پنجره ازان سنگ
 لعلک شوقدن پنجره ایست سقای بدیده آب زند آستان باده فروش کوز
 ایله سراب صابخی اشک مراد فاطمین معشوق حقیق در چون خواجه حافظ
 خادم خانقاہ حوالی سفاکی حوالی بیان فدی ایسه ذکر ایدر که صوفیلر
 متعلق ایدوب پارانه صوفیلر اکا سفاکده ویرا پس پنجره اید مراد
 عشق الهی نوین ایدن صوفیلر و باده فروش شجره لاجرم سقای خانقاہ
 لعل الهی و کلام سقای شوقدن صوفیلر آب ویرب استانه ییچی کوزش
سبزه **آتش** ام آبله سوزدی چون سفاکده نوش اید اول
 کوزی دیرین اکا سفاکده مرالکوی که خاصش شوق دم و رکش بجا
 دید که سکت اول و فیه جل که در چمن توان گفت مرزا که خوش که حنده
 دیکه اولر فیه سکت اول مراد بود که مجلس نش و محل و عطا اولیچ نفش
 ماطعه طوطی کو با و بلبل بر نوکی تظلم و ترنه کلو ریس اولر فیه سکت
 ایله امر بیکه کسانده سکت اولر بیکدر هیچ عاشق پر بلا کتور
 اولور من **مرا که** سپه پراز آتش شفت دل بر دور و چگونه ماه
 درد و بلا شوم خالوش **اگر** نعل تو جویم کدام صبر قرار **اگر** سنگ ناله استیم
 بجا قنق صبر قرار **و اگر** حدیث تو گویم کدام طاقه هوش **اگر** سنگ ناله استیم

بقا قوت یافت و غفلت را دور کرد که معشوق حقیقی نشان استیوب اولیایان
 متوجه او بچشم صبر و فرارتم فالیبوب اولیایان به انجذاب کلی ایدوب بی صبر و
 اولیایان و اگر اندک کلامی سوسیلرسم یافت و عقلم فالیبوب است از او تو حدیث
 اشفته گویم دارم و درم که از ذکر ت شوم سیه شند انیم لایک سیه شوم سیه شوم
 بخت بختهای دل خسته دهند بخت شربی کو کلی طو کس جانم و بر ر که با ده
 آتش تیز است و بختگان در جوش که شراب این او در بخت فانیته و در مراد
 بود که غوام الی کند اولیایان سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم
 بخت بختهای دل خسته دهند بخت شربی کو کلی طو کس جانم و بر ر که با ده
 حاجتی بود در لاجرم ملو و سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم
 چون با کمزری سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم
 الا و ام سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم
 که بار نو ش کند با دو و نو کوی نو ش که بار شراب ایچ و س و پس ایچ مراد بود که
 سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم
 ایدوب غفلت کا نو ش قبل و پس خط رو حاندر ذوق روحانی خط سیه شوم
 اولیایان در لاجرم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم
 ترغیب غله و غنی اولیایان و اعلی در غزل خرم آن عمر که در صحبت با آغوش تیره
 آن روز که بی روی نکار آغوش بر دل پیل از زده منه داغ ای کل که خوان
 آید و رایم با آغوش بدای صحراب در صف نشان چیزی که بر شانی
 شیبهای نکار آغوش من چو خورشید بر افروز که از خنده جام دیده در شب

۳۷۱
 نیم دید ز آغوش دل غم دخت سفر کرد دل از شهر وجود عصمت از وی
 نمکند سود و چو با آغوش مرا چه خلعت سلطنت عشق داد با چو سلطنت
 عشق خلعت و بر دل نزار و ندک حافظ خوش باش و پویش نزار و ندک
 حافظ ساکت اولیایان مرا در خلعت سلطنت عشق لباس فقر در لاجرم بجا بود
 از فقر و شکایت انیب سکت اولوب لباس فقری لباس اول و امیر لکویه
 علی کریم الله وجه و پیش و لبیک ان الفقر خیر العنی و ان قلبی
 خیر فی الشر لقا که مخلوق عصی الله العنی و لم تر مخلوقا عصی الله الفقر و خیر
 وارد اولیایان الشیبه اقوال و الطیرنه افعال و الحقیقه احوال و المعنی
 رأس مالی و العقل اصل دینی و الحب اساس و التوق مرکب و الخوف رفیق
 و العلم سلاح و الحکم صی و التوکل دانی و الفاعله کنز و العذوق منزل
 و البقیه نوازل و الفقر غنی و به افتخار علی سیر الانبیاء و المرسلین
 غزل ایچ نیست کس از کند سزاف تو خلاص
 به قدر کسبه سنگ انک و بی کندن خلاص میکنی عاشق سیه شوم سیه شوم
 ز قصاص اهل و در رس عاشق سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم
 ز غم که هر که اندک قید نه بنظر و اولیایان غزل بی پروا در غزل
 ای سزاف تو لبلی و جهانی جنون عالمی پرشکن زلف سیامت معنون
 خسروان شکر شیرین ترا فرماوند عیان طریقه لبلی صفت را جنون حال
 ز لبست سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم سیه شوم
 چشم خونخوار تو چون نشسته بخون دلالت هست دور از تو مرا چشمی صد

عین شمع شمع شمع

چشمه و خون **حون** فعال من دل سوخته از گردونست **میرسانم** همه شب ناله و
خود بر گردون **عاشق** سوخته دل ناله بیابان فنا **کوکل** باینش عاشقنا
فنا بیا بانه **نزد** در حرم جانست و خاص الخاص **کنیه** جان حرمه اولی
الخاص **مراد** عاشق سوخته دل **سک** طالب در اول که فنا **الله** فضا
نفس نزن **امین** اولیوب روح حرمه و اصل او که مقبول حضرت الهی اولی
رباعی ای دای بران دل که در سوختن نیست **سودا** زده مهر دل افروخته
نیت **روز** تو بی عشق بفرخا **برو** ضایع تر از آن روز برار **روز**
نیت **نما** و غمزه تو دست ببرد ز رستم **مسند** غمزه او فی الالهی
رستدن یعنی اکا غالب اولی **حجاب** ابروی نو برده **کرو** از و خاص
مسند شک مانی و بنوای او کدل الهی یعنی الهی سعد بن ابی و خاص
که او فی آنفذه **پهلوان** ایدن **مراد** فی طبع نفس در اول برده **ایله** غالب
در که شمع و پهلوان **نما** غلبی **در** **رباعی** اگر آن جادوی خوشخوار **کرس**
در فضا **آرد** **دلیران** جهان را در دمن زار و زبون **آرد** **مباری** براند
جان از آن بار و درون مانده **کس** بشک **دل** بشکافد و او را برون
آرد **بهداداری** او شمع صفت از سر ذوق **آنک** **هواداری** **ایله** شمع **کس**
ذوق **بشدن** **کردم** **اینا** **تر** **خوبش** **زروی** **خلاص** **ایلم** **اینا** **کند**
تنی **خلاص** **نور** **مراد** **خلاص** **ایله** **عباده** **ور** **پا** **شدن** **تنی** **افنا** **انک**
اختیار **اندم** **دیگر** **خسته** **پیا** **قلم** **خسته** **را** **بسیخ** **خاک** **و** **فای** **عبد**
بهد **خوبش** **و** **فان** **تم** **باید** **دو** **ار** **خود** **فان** **که** **کشتی** **بیک** **کشته**

مرا **سرخ** روی **مرد** و **سرا** **کن** **ز** **سوز** **سینه** **چو** **خاک** **سیرم** **اش** **پای** **درب**
و **بد** **تر** **غرفه** **ایم** **چار** **ما** **کن** **میان** **د** **سرو** **ن** **چند** **جنگ** **بسیخ** **تو** **بنیم** **برای**
صلح **زهم** **مرد** **و** **را** **بلطف** **جدا** **کن** **سپار** **کتاب** **این** **جان** **وام** **کرد** **بجانان**
در **انتظار** **خدا** **میکش** **مض** **و** **اکن** **بعض** **نشد** **بویست** **واقع** **اعمالش**
بهداداری **و** **خلاص** **چو** **پروانه** **تر** **شوق** **هواداری** **و** **خلاص** **ایله** **پروانه**
کس **شوق** **نما** **سوزی** **تو** **نیایی** **ز** **غم** **عشق** **خلاص** **تا** **یا** **یکس** **بولن** **س**
عشق **نزدن** **خلاص** **مراد** **بود** **که** **تا** **ریاضت** **ایله** **نشان** **شوق** **ایله** **افنا** **یکس**
حب **الهی** **غمدان** **خلاص** **و** **لیوب** **وصول** **الله** **حال** **ایتم** **س** **مطلب** **ل**
مقصود **جان** **یافتن** **جز** **بر** **یافتن** **توان** **یافتن** **آتش** **در** **دل** **یوانه** **ما** **افکند**
بر **ادی** **بزم** **دل** **کو** **کلز** **آنک** **که** **چو** **کردیم** **عمیقه** **به** **ایت** **رقاص** **که** **نور**
کس **بوز** **دایم** **سک** **هوا** **ک** **ایله** **رقص** **او** **رجی** **مراد** **فی** **طبع** **بونده** **حبيب** **حقیقی**
و **آن** **شک** **اشتیاقی** **در** **هجوم** **ایله** **اشتیاقی** **دانه** **جیلنه** **عشاقی** **تو** **کس** **رقاص**
و **فقد** **یک** **مولوی** **دارد** **و** **ار** **ابدی** **خواننده** **و** **کوننده** **تو** **بسیار** **است**
هر **یک** **چو** **مرا** **خوش** **کنار** **است** **رقصیدن** **من** **نیت** **عجب** **از** **شوق** **ت**
که **عشق** **تو** **این** **چرخ** **فلک** **دوار** **است** **کیما** **غم** **عشق** **تو** **ن** **خاک** **ما** **سک**
عشق **غنی** **کیما** **بزم** **خاک** **تنزی** **ز** **خلاص** **کند** **ار** **چند** **بوجو** **رصاص**
خلاص **التو** **ابدر** **مرنه** **و** **کلو** **قلای** **ایه** **دخی** **مراد** **عشق** **الهی** **نک** **خاصه** **س**
باید **که** **اخلاق** **ذمیه** **اخلاق** **حمیده** **بند** **باید** **و** **قلیل** **القدر** **اولا** **فی**
عز **المقدار** **ایله** **کیما** **نبود** **همچو** **غلت** **خوب** **خواص** **که** **کند** **چند**

مسر و تفرجه بکدم ز خاص غمزهات نفس مرا نشسته بیک نیز نظر حاکم شمع نغمه نمود
 بوی بیک قصاص از صفای غم تو خالص و صافی ششم سرت و جهش اگر م
 نام نهی خاص الخاص که چه درگاه خدا جمع است ولا جز با صانع نه دهد
 حام صفای خاص در غم زلف تو شد جان سه وری مجوس لیکه مغ دل
 او زو کند قصه خلاص قیمت و ز کز نایه چه دانند عوام اغریا لوانی تو نمینی
 نیلور عوام حافظ کوه هر یکدانه مدد جز بخواص ای حافظ کوه هر یکدانه و ویر
 خواص در غمیه مراد کند و کلامی عوام اکلید ب انکه و بر یکی وجه کور میوب
 خواصه تحفیس آنکه کر که اید کن ذکر در **و این بیت** از قیمت
 دلم یافت خلاص سنگه زبیکدن کو کلم بودی خلاص مثل القاص لا یجیب القاص
 قصه خوان قصه خوانی سو من مثل مراد بود که اهل دنیا که رفیق خدا و رعد و
 اهل هدی در اندک کلام حب دنیا و موسوی در و اندک اهل الله اشکری
 غوغا و در که بونکر کلامنده تنفس خطا و **بیت** بنجه اهل ظاهر اهل باطن
 قتل اینوار سوز ز کفر خطا و در بو کلش کنده **محتب** خم شکست و تده
 شش محتب کو پ او فاندی بنده **بیت** حسن بخت و لاجوج
 السن بخت و لاجوج فصل مراد و شبدل اهل ظاهر در و که پان مراد
 شیخ کاهل در لاجوج هر یککه اهل ظاهر در شیخ طریقه حضرت ابرشدر
 بن اکابر خراسانی آنکه روا در زیر آن النفس بالنفس والعین بالعين والاش
 بالانف والاذن بالاذن والسن بالسن والروح ففصل قول خدا و
 بهیچ عیبست جام می که مدام عیبی در شراب قدس دایم مرده رانده
 بکند

فاعلم ان هذا هو حال
 قلوبنا

بیکند خواص اولوی و بری کور در خواص ایلد مراد جام بیدل قلبه کاهلدر
 که شراب عشق الهی ایلد مانی در لاجوج قلب بینه احیا آنکه الی حالی در
 زان می که حیات پا و دانست بخور سود تو ازین پا و به اینست
 بخور سوزنده جو آتش دلت را لیکس سارنده جو آب زندگانیست
 بخور مطرب من روی بزن که بچرخ بنم مطرب بر پول او که فکله ششده
 بهیچ زهر شد ر خاص مستری زهر کبی ر خاص لوی مطرب مراد شوق
 و برن شیخ و اعطای و روشتری در مراد علم ظاهر اصلی در که علم بخنده بیتین
 روشتری به علامت در و زهره دل مراد اهل ذوق و طرب در که علم بخنده
 بیتین و در که زهریه اهل عشق و سازنده بد را جوم کند و مطرب یعنی اخط
 و کینه خطا به بدب ویر که برو جمله و غطا و نصیحت و تعلیم طریقت قبلکه
 علم ظاهر اهل صوفی حساب شوق کبی و جد و سماع کلش در **و این بیت** الا ان
 غافل افتاده از راه بخوامی مرد عاصی و از ناگاه بدادی را بکلام خود
 از دست اگر بر خود بکری جای آن است بر و از سر نه کبر و بندیش
 که تا تو کسی و چیت در پیش و لا خاموش چو لاجوج نیایی مزین دم
 چون بخود هم دم نیایی جو مردان خوی کن دایم بطاعت خوشی و
 صوری و قناعت که تا صوفی شوی در ستر و در شکل نه آنکه صورت
 صوفی بی اکل خدا و ندا دلم بر کار کردن از خواب غفلتم بیدار کردن
 فضلت از عشق با دانه از عقل فضلک عشق اولی و غفلت و کلر ناله جان
 شوی چو ز خلاص تا که خالص و لاکل کزیده التون کبی مراد عالم اهل که

و در شش جبهه نافه می رسد و قوس او را عارضه می نامند و بعد از او
 اول سلسله شریعت را به طبعه بولند و او را یافت اولی و بعد
 بوی طریقت بولند و دیگر **السلام ای نادری است شفیق کند بین**
السلام ای از تو دور و در مندا نداد **السلام ای سر کبری تو و القبل**
آمد **السلام ای که از وصف روت و القوی زهر روی تو خورشید گشته**
غرق عرق **سندید که چشیدن کشتن و شمع و عرق** **نزار مانده است آثار**
عاض ضعیف کشتن آمان آبی او را عارضه می نامند **مراد رسول الله عام حضرت علی**
و باین واکا محال و ارباب **حال عاشق اولد و غن ذکر در** **ایک**
حکایت چال تو میبای **در عالم جاحس ترا منصب می** **ذرات جهان و در انوار**
رخ شست **اینکه ز تو دعوی و ز خورشید کواهی** **ارواح قدس با هم یابی**
و گفت **ماهیت حسن تو ندانند کماهی** **نقاش قضا بسته ز رنگ رخ و لغت**
در دیده جانفش سپیدی و سیاهی **و بوانه و مستقیم از دم که جانت دیدم**
در آینه و انوار الهی **ز نظم و کشتن حافظ جکیده اب روان** **حافظ**
کو کلر چلیق نهندن **کما مشرف صو** **چنانکه خوی شد چنان چکان از ان عارض**
او بدیدم تران جان کما عارض اول عارضه می نامند **مراد کند و نظم عارض پاره شبیه**
و بوندن شمع و ظهور ریدن معنی لطیفی اب روانه و عرق جانانه شبیه در
کرو عذار پارس نماندست و در خط **عذار طرافه**
بنم یارم نایاز وی خط و درنی **ما فلک روی او رگت قناد و غلط** **فلک**
آبی بوزن رگت و شمشیر غلطه یعنی ما فلک نماند عذارنی اطرافه خط **خط**

کو یکجک

اینک
 در شش جبهه نافه می رسد

کو یکجک کند وی صانور صلاله و ابرسی بکند **خط رجحان کم و در ان**
کشت دست **کماله در کم و در اید پذیر ماه تابانی درست** **مراد عزایت**
صحن صنی بیان و در **از موش لبش که آن زاب جانت خوشتر است** **انکه**
بوی ششیدن که آب جابندن خوشتر و در **کشت روان ز دیده آم چشمه**
آب میخوشد **اولمدر روان کو زندن صو چشمه می شطی کی مراد کلام**
الهی ایچون اغلد و غن ذکر در **کلف صلیح قران او قبیح اغلرا ایمن**
در یک مصحف آجوب تلاوت اید و ب اغلر هذا الی **و این الی** **در یک**
بکا اولی خوب کو نذر شش بکتاب خوب **او قیوب آن بکا الاض**
اگدم اغلدم **که بهوات میدم که دشمن جان و دل** **گاه سنگ بود که و پروما**
تو ز کین چاک و کوکلی **کما باب بکشم انش عشق تو جو بط** **گاه صوبه بکین**
سنگ عشق او و قیوب بکین مراد گاه بکین نو ز کین جان و دل بران ایدرم
کما انش عشق بکین بندر یک ایچون کند می صود نهان ایدرم و بکدر
خال سیاه او بران عارضه می نامند **انکه قره بکین اول کو شش نکلو**
عارضه و زر کور **راست بکین ماندان بر رخ ماه یک نقطه** **راست**
مشک بکین اول آبی بکین او زر **بر نقطه یعنی انکه قره بکین آبی بوزنه**
مشک نقطه بکین مراد بوندن و در عزایت صنع صنی باند **زلف کد و کرد**
خوی چوبی بکین در آمدی **زلف بکین خوش و ترکتش چوبی چینه کرد** **شش**
کلر چو ارغوان **مشک کلاب شد سقط کلر بوزی ارغوان اولدی یعنی**
خزردی و مشک و کلاب سقط اولدی مراد غیب بودن و در حجاب

ایدوب و اسبقی فیض الیه بجمع ملک شفیقه و قول ایدوب اهل کشف شریار
 و رواج طبعه صافی اولندی بیکار فکری بیاندراجم کجای غیرای بحال
 ایدوب **بیت** دی چاشنکه زهره فکری نقاب **بیت** شرفه سانی همه روز
 آفتاب **بیت** که خدای خودم است قبول میکند اگر بنی کند تو تلفند **بیت**
 قبول ایدوب **بیت** تا مبارک دهند به بندگی خط **بیت** تا مبارک کله و بره قول
 انکه تو تلفند خط یعنی تم که مراد عیونیت ایلک مقبول اند طالب **بیت** راغب
 اوله عن بیاندربیت **بیت** مرید که از او شود و شاد شود **بیت** من شاد و انم
 که تزیید شوم **بیت** آب چایا فکری است ز نظم تو بخل آب چایا فکری اولدی
 سنگ نکلدن بخل **بیت** که بیدای عشق او شرفند ازین خط **بیت** که انکه شفیق شود
 شود بدی به او سکودن مراد کند و شرفی مدح و رفیع الواقع به او سکودن
 که شرفی بکشد که صورت مجازده بود و کله حقایق طریقت و وقایع حقیقت
 که دن واقع اولمش در آب حیات بنظر نکلدن بخل او به جائز در که اول حیات
 دنیای فانی به عیش و روبرو حیات عقیای باقیه به نورند **بیت** آفرین
 باد آفرین باد آفرین **بیت** چه کس شرفی نکلند اینچنین **بیت** غزل **بیت**
 چشم بدین خوب نرا خدای حافظ **بیت** یزیز کوزون سنگ خوب بوزک اند
 صافلیج **بیت** که کرد جلای بوی بجای حافظ **بیت** که ایلدی جلای بوی بزم ایچون
 ای حافظ مراد مرشد طریقه و عباد که انکه کاری ایلک انکه در که چنانچه نرا
 فیض فضل باعث در دنیا و دین و آخرت **بیت** غزل **بیت** روز مر که روز خرق
 بارانست **بیت** یک که دست من آمد گرفت بارانست **بیت** کان بزم که بزم زمزم کرا

خاک

صفت صفا و صفا

خاک **بیت** ز سیدی دوست جو باران لطف بارانست **بیت** با تم مکی زار و زار و نوحه
 مکن **بیت** که ان نفس نفس سوز و وکل طاعت **بیت** چنانچه ام جو به بینی توار
 خرافه خال **بیت** که دست و دست دران دم بکردن جانت **بیت** مرا بکورد واری
 بلو جبارک بود **بیت** مکه و ریخ که تارک و تنگ زندانست **بیت** که راه که در زندانست
 بردن **بیت** هوای خاک مکه فصل نو بهار است **بیت** نخی بسته و در کور خفته ام
 شکر که مرغ روح من اندر خوش و جولانست **بیت** کفن بید که به از جانت
 برن من **بیت** سرای و منزل من در ریاض رضوانست **بیت** ز بار تم جو بینی بیا
 نو پا کو بان **بیت** که بزم معبره مقام حور است **بیت** بیا که نوبت صلیت شمعنی
 بگذار **بیت** کلر که صلیت نو بنی در دشت تنگی ترک قبل **بیت** که با نوبت مرا جنت
 عاجز حافظ **بیت** که سنگ ایلک بیا یو قدر جنگ و ماجوی ای حافظ مراد محبوب
 حقیقی طرفدن کلام در که اول جاننده حرب و ماجوی یو قدر نفس و رکاهند
 دارالخیال قبول ایدوب **بیت** اگر چه خون دل خور و عمل من بشان **بیت** اگر چنانکه
 که کلک فانی ایچده بنم لعل ال **بیت** بجان من زلیم بوسه خون بها حافظ **بیت**
 بنم جانم حقیقی لبیدن بوسه قال بها ای حافظ مراد بودند و فی جیب حقیقی
 طرفدن کلام در که صفا و ریاضت قابل سنده و فاو غایت ایدوب و هر
بیت یاد بیک شوکالم جور و صفا ایدوب **بیت** فتنه زه صفا ایدوب
 مهر و وفا ایدوب **بیت** تو از کجا و آمد وصال او ز کجا **بیت** کس فتنه انکه وصال
 ایدوب فتن **بیت** بدامنش نرسد دست هر که حافظ **بیت** انکه انکه ایدوب هر که
 ال ای حافظ مراد حضرت صفا عقلت و جلالت و عید صفا و حالن

نور در دست یخ و بشکوه این البت الجلیل و این العبد الذلیل آقا عجبدر که
بودر کمال استغنا ایله بند کلاهکاره ترک ماسوی امارت و بکند و جاننده
دعوت و وعد قرب ایدر **رباعی** باز آئی که آنچه بودی اغزون باشی
و زنا بکنون بنودی اکنون باشی آنی که بوقت جنگ جان داد و چنگ
بوقت آشتی چون باشی و بولطف غلظه و فضل جبهه دلیل بود که و عطی
ربه فتوی دیوب ان الله اصطفی آدم خیر و یروپ انی اجنبیا انذی لا یجوز
ترک غیر ایدنه مضمی و استوی الود بیننا حسین کمال الطغذون و یر
بیت آئی بر من جو بازمانی زهره معشوقه و روزی توانیت منم برف
خط تیان دل بند و جان دگر بند کزلف و خط که کل و جان با غله و خن اگر
بجسته ازین بند و این بلا حافظ اگر تو رنکو رسک بوندون و بوبادون
ای حافظ مراد بود که عشق مجازی و حب غیر مبتلا اولان اندون خلاصه
سعی بدوب و بردخی اکا کز قمار اولم کز شکم و بشکوه **بیت** کز این
باز جان بر من زغمت و کرم عشق هوس نبود بیایان غری خوب تازه
و ترونو کل اوقتی خوب و تازه و ترونو یک غری که شورت فرج بخش
و جانفر حافظ که سکه شکر لعل دلیق بغلیج و جان از تونجی
ای حافظ مراد بوندون بر نظم طلب اتمدر که غم دنیا بی خراموس اشدرب
جانده جوی و خودش ایدر **عین** ایها الناس جهان جای تن و آسای
نیست مرد و انبیا و ائمتن از زانی نیست خصلت نرا چه خبر مرده
مخ سحر حیوانه نرا خبر از عالم انسانیت و اروی تربیت از

۳۸۱
پیر طریقت بستان کما دوس را بنه از علت تا دانی نیست روی اگر چندری
چهره و زیبا باشد **نظم** در آینه که نورانی نیست طاعت
آن نیست که بر خاک نهی پیش صدق پیش آری که اخلاص پیش
نیست حذر از بی روی نفس که در راه خدا مرد افکن تر ازین غول
بیابانی نیست با تو ترسم نکنند شاهد روحانی روی کائناتس تو بجز
راحت نفس نیست خانه پرکندم و یک جو فرستی تو بکورت غم کورت
چو غم برک زستانی نیست بیری مالک سزا و جو حالت ببرند پاک
و فریاد بر آری که مسکمانیت انگس از دور و بنزد که قنای دارد
عاز خان جمع نکردند و پیرشانی نیست غرغ در جنت فردوس ناکون
کائنا هرگز از سبیل حوادث غم و برانی نیست اگر کدای کنی اورو که
او کن باری که کدایان دیش را سلطان نیست کر برانی و کم بند
مخلص خوانی روی نومیدی ام حضرت ربانی نیست تو دلی شعبه پود
بروز اهد بس حقه بازلق غرقه سن کی شمس پوری ای راهد زور و دور
تو نوشیده بی حافظ در و بوسندن ایچش کل ای حافظ مراد
بود که مرای مردود درگاه و اهل در و مقبول حضرت آله اولورین
بصیحه چندان بنال از دل جان صبح و فتنه رندار کی ایکل و لوجا
بکار من کنی آن دم یکی دعا حافظ بنم ایست بیدرس اولدم برو عالی حافظ
مراد بود که صفت خنده ناله و تضرع رندار یعنی مخلص حال در و اول وقت
ایجابت دعا محلی در لاجوم غم و دعا کم سپنج غم راه و خن دعا اتمدر

و غیر که خیز و غلغل و نل و دل است دعا تنگ کرد **فنا جانت**
 یاربم توفیق ده در هر نفس کار من بدهم ذکر تو بس مهر خود
 ز نایب خودم همه داغ خود کن تا بداند من همه کاشف خیر او دانای صغیر
 غرتو بود خدا پایا و سنگبر مرچه می دادی مرا خرسند کن مرچه بین شکسته ام
 پیونگن بدبسته کردم نکو پنداشتم هیچ جای آشتی نکذاشتم ای شب
 افروز سحر خیزان راه همچو شب دارم دل و نامه سپاه حالت من کشته
 چون صبح بخشت بی ثبات و خود نا و نا درست ای امید نا امیدان کوی تو
 هر دو عالم را توجه سوی تو زان غایت های بی علت که هست این زبا
 افتاده را افکن ز دست پیش از آن که زانوهای رو و دجمنی کن و رن
 رسوایی رو و دانشم از عالم کفایت بخش بر طریق مصلحت توفیق بخش
 هم رو کن چنان بده کان که دعا بخوانند از غایتان بر جمع اهل ایمان
 کن کرم تا بکش باشد سروری لاجرم کشته است خالم و نشو و نما عالم
 و تفرق بالم و شمول عالم وار ایکن دیوان خواجه حافظ و بیان معانی
 حافظ اهل آن مقداری زمانه و بود و کلو او اند

نصف مقداری شرح اولنوب عین حرف

شرح کلوب اندن شروعیم

و بود و جملہ تبیین آن

و الله اعلم

عالم

